Тем, что эта книга дошла до Вас, мы обязаны в первую очередь библиотекарям, которые долгие годы бережно хранили её. Сотрудники Google оцифровали её в рамках проекта, цель которого – сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Эта книга находится в общественном достоянии. В общих чертах, юридически, книга передаётся в общественное достояние, когда истекает срок действия имущественных авторских прав на неё, а также если правообладатель сам передал её в общественное достояние или не заявил на неё авторских прав. Такие книги – это ключ к прошлому, к сокровищам нашей истории и культуры, и к знаниям, которые зачастую нигде больше не найдёшь.

В этой цифровой копии мы оставили без изменений все рукописные пометки, которые были в оригинальном издании. Пускай они будут напоминанием о всех тех руках, через которые прошла эта книга – автора, издателя, библиотекаря и предыдущих читателей – чтобы наконец попасть в Ваши.

Правила пользования
Мы гордимся нашим сотрудничеством с библиотеками, в рамках которого мы оцифровываем книги в общественном достоянии и делаем их доступными для всех. Эти книги принадлежат всему человечеству, а мы – лишь их хранители. Тем не менее, оцифровка книг и поддержка этого проекта стоят немало, и поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые меры, чтобы предотвратить коммерческое использование этих книг. Одна из них – это технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас:

- **Не использовать файлы в коммерческих целях.** Мы разработали программу Поиска по книгам Google для всех пользователей, поэтому, пожалуйста, используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- **Не отправлять автоматические запросы.** Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого рода. Если Вам требуется доступ к большим объёмам текстов для исследований в области машинного перевода, оптического распознавания текста, или в других похожих целях, свяжитесь с нами. Для этих целей мы настоятельно рекомендуем использовать исключительно материалы в общественном достоянии.
- **Не удалять логотипы и другие атрибуты Google из файлов.** Изображения в каждом файле помечены логотипами Google для того, чтобы рассказать читателям о нашем проекте и помочь им найти дополнительные материалы. Не удаляйте их.
- **Соблюдать законы Вашей и других стран.** В конечном итоге, именно Вы несёте полную ответственность за Ваши действия – поэтому, пожалуйста, убедитесь, что Вы не нарушаете соответствующие законы Вашей или других стран. Имейте в виду, что даже если книга более не находится под защитой авторских прав в США, то это ещё совсем не значит, что её можно распространять в других странах. К сожалению, законодательство в сфере интеллектуальной собственности очень разнообразно, и не существует универсального способа определить, как разрешено использовать книгу в конкретной стране. Не рассчитывайте на то, что если книга появилась в поиске по книгам Google, то её можно использовать где и как угодно. Наказание за нарушение авторских прав может оказаться очень серьёзным.

О программе
Наша миссия – организовать информацию во всём мире и сделать её доступной и полезной для всех. Поиск по книгам Google помогает пользователям найти книги со всего света, а авторам и издателям – новых читателей. Чтобы произвести поиск по этой книге в полнотекстовом режиме, откройте страницу `http://books.google.com`.

U 7073

Digitized by Google

U 70 73

БІБЛІОТЕКА
Товариства „Просвѣта“
у Львові.
597
Знак Ш. I., n. 6.

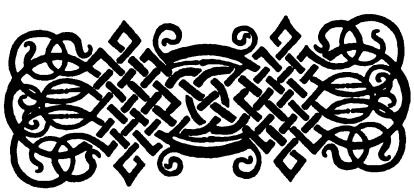

Slovanská knihovna
SLOVANSKÁ KNIHOVNA
3186185362
391744

Digitized by Google

6.164.

Digitized by Google

Digitized by Google

Г Б. 164

СВЯТЕ ПИСЬМО

ПЕРВА ЧАСТИНА БИБЛИІ

ПЯТЬ КНИГ МОЇЗЕШОВИХ

152915

Руcько-Українcький переклад

Г. Б. 164.
Е. 1.

Печатано в-ві Львові
Коштом и заходом „Правди“
Р. Б. 1869.

Digitized by Google

Ч7073

БІБЛІОТЕКА ЗАКАРПАТСЬКОГО

Зъ друкарні Ставропигийського Института, 1869.

Digitized by Google

СВЯТЕ́ ПИСЬМО́

або́ вся

БИ́БЛИЯ

СТАРО́ГО И НОВО́ГО ЗАВІТУ

ру́ською-українською мо́вою переложена

Г. Л. 164.

Печа́тано в-ві Льво́ві
Ко́штомъ и за́ходомъ „Пра́вди“
Р. Б. 1869.

Digitized by Google

Переклад сей споруджено трудами многих українських писателів, що вже давно почали помишляти про насущну духовну потребу пятнайцяти милионів Русинів, поселених з давніх давен між Карпатами и Осланню, між Вислою и Кавказом: тільки ж не вважають вони свого перекладу Библиї за працю довершену, а подають, через наше письмо яко коректуру, всім хто добре знає руcько-українську мову. Най усякий розумний поправить сі коректурні листки по своїй уподобі, и пришле поправки свої у редакцию „Правди.“ Ми ж даємо обіцянку — всі такі приписки порядно ховати, а як набереть ся їх доволі, тоді скличемо у Львові, або в иншому місті, на раду тямущих и розумних народолюбців руських: най тая рада зо всіх поправок спорудить останню редакцию перекладу, и тоді вже можна буде напечатати Святе Письмо або повну Библию про духовну потребу всього руcько-українського народу.

Найбільш ми покладаємо надію у сёму спасенному ділі на наших галицько-руських духовних особ, що вони притулять до свого тепдого серця нове благовіствовання Божого слова и прочитувати-муть наші коректурні листки з великою увагою, а на поправку їх не пожалують часу.

Господь, устами своїх апостолів, повелів проповідувати Слово Ёго всіми язиками. Тим праведно-християнські наставники душ людських робити-муть свое законне діло, помагаючи многим милионам людей зрозуміти, через сей переклад, Божу волю и Божу правду. Всяка політика най відсунеть ся геть перед великим ділом народнёї просвіти розумною народови мовою, — и розумною ёго розумови, и любою ёго серцю. Усяка воля и сила най смирить ся перед волею и силою Того, хто создав слово з ёго нерушимими законами и повелів кожному народови набиратись розуму через рідну ёго мову.

Се діло, що отсе ми, благословившись у Господа, починаємо на праведне добро милионів народу, се діло треба було б намъ зробити назад за тисячу років. Коли ж недоля и темнота письменного розуму не давала нам прихилити ся братнім серцем до людей простих, шануючи їх слово невишколене, то прихилімось хоч тепер. Не пізно ще; бо народ наш, закедбаний письменними, додержав свою неписьменну мову до нашого осиянного праведною наукою часу, и тою трудно перехованою мовою що-дня, що-години благає нас не втаювати в себе ключа розуміння. Не пізно ще; бо у Господа Бога тисяча літ — яко день единий, и до-віку, до-суду не перестане Боже слово кликати робітників на жатву многу.

Послухаймо ж смиренно, без політичнёго мудрування, закликання Божого до спасенної праці, и совершимо громадськими силами велике діло проповіди християнськоі.

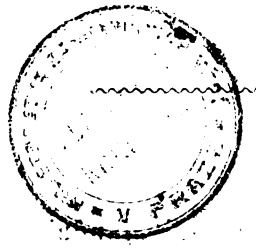

Digitized by Google

Пе́рва Мусіе́ва Книга

звéщця вонá

НАСТА́ННЯ.

ГОЛОВА́ 1.

С почáтку Бог утворúв нéбо и зéмлю.

2 Та булá земля́ пустá и порóжня; и тéмрява булá над безóдиею; и Дух Бóжий витáв по над вóдами.

3 И речé Бог: Да бýде свíт.' И настáв свíт.

4 И вбачáв Бог свíт, що горазд; и відлучив Бог свíт від тéмряви.

5 И Бог назвáв свíт день, а тéмряву назвáв нíч. И був вéчір, и був рáнок: день одúн.

6 И речé Бог: Нехáй бýде облóга між вóдами и відлучáє вóди од від.

7 И зробúв Бог облóгу, и відлучúв вóди, що під облóгою, од від, що над облóгою; и сталось так.

8 И назвáв Бог облóгу нéбо. И був вéчір, и бýв рáнок: дéнь другúй.

9 И рече Бóг: Нехáй вóди під нéбом згромáдяться у-в одно́ мíсто, и нехáй зъявúцци сýша. И стáлось так.

10 И назвáв Бог сýшу земля, а громáди вод назвáв мóре. И вбачáв Бог, що воно́ горáзд.

11 И речé Бог: Нехáй земля́ пýстить, из сéбе траву́, билúну зерняну́, дéрево родю́це по ёго́ пóростові, щоб ёго́ плíд був у ёму на землí. И стáлось так.

12 И пустúла земля́ з сéбе траву́, и билúну зерняну́ по ii пóростові, и дéрево родю́це, що мáє зерно́ своé в собí по своéму пóростові.

И вбачáв Богъ, що воно́ горáзд.

13 И був вéчір, и був рáнок: день третíй.

14 И речé Бог: Нехáй бýдуть свíтила на облóзі небéсній, щоб відлучали день од нóчі, и нехáй вонú бýдуть про ознáки, и про времéня, и про днí и рóки.

15 И нехáй вонú бýдуть свíтнщами, на облóзі небéсній, щоб свíтили на зéмлю. И стáлось так.

16 И зробúв Бог двóе велúких свíтил: велúке свíтило — прáвити днем, а мале свíтило — прáвити нíччю, и зóрі.

17 И постáвив iх Бог на облóзі небéсній свíтити на зéмлю,

18 И прáвити днем и нíччю, и відлучáти свíт од тéмряви. И вбачáв Бог, що воно́ горáзд.

19 И був вéчір, и був рáнок: день четвéртий.

20 И речé Бог: Нехáй вóди вéржуть бéздiч живóго твóрива, и нехáй лíтає птáство над землéю, по облóзі небéсній.

21 И втворúв Бог велúкí китú и кúяке живé твóриво, всáке повзю́че, що двигонúть у вóдах, по iх пóростові, и всáке пíрнате птáство по ёго́ пóростові. И вбачáв Бог, що воно́ горáзд.

22 И благословúв Бог усé, глаголю́чи: Плодíтесь и намнóжуйтесь, и сповняйте вóди в мóрі, и нехáй птáство намнóжуеться по землí.

23 И був вéчір, и був рáнок: день пя́тий.

24 И речé Бог; Нехáй земля́, виведе живé твóриво, по ёго́ пóростові, скотúну и лазю́че, и звíря земного, по ёго пóростові. И стáлось так.

25 И зробúв Бог звíря земного́, по ёго́ пóростові, и скотúну, по ii пóростові, и все лазю́це по землí, по ёго́ пóростові. И вбачáв Бог, що воно́ горáзд.

26 И речé Бог: Зроблю́ чоловíка у нáше облúччя, по нáшій пóдобі; и нехáй панýє над рúбами морськúми, и над птáством небéсним, и над скóтом, и над усíм (звíряям) земним, и над усíм, що лáзить по землí.

27 И втворúв Бог чоловíка у своé облúччя, в облúччя Бóже втворúв ёго, мýжа и жону́ втворúв iх.

28 И благословúв iх Бог, и речé до них: Плодíтесь и намнóжуйтесь, и сповняйте зéмлю и орудуйте нéю, и панýйте над рúбою морськóго, и над птáством небéсним, и над усíким звíрем, що двигавцця по землí.

29 И речé Бог: Оцé даю́ вам усíку билúну зерняну́ по всíй землí, и всíке дéрево родю́це, що мáє зерно́ своé; се вам на iжу.

30 А всíкому звíрю земно́му и всякій птúці небéсній, и всéму що лáзить по землí, усéму що живé й дúше всáку зелéну траву́ на iжу. И стáлось так.

31 И вбачáв Бог усé, що зробúв, ак воно́ дýже горáзд. И був вечір, и був рáнок: день шóстий.

ГОЛОВА II.

Так завéршені булú небо и земля́ и все пóiнство iх.

Digitized by Google

2 А докінча́в Бог дня се́мого ді́ло своє́, що зробив. Тоді відпочи́в у се́мий день від усього́, ді́ла свого́, що зробив.

3 И благослови́в Бог день се́мий и освяти́в його́, бо того́ дня відпочи́в Бог від усього́ ді́ла свого́, що створи́в и споруди́в.

4 Се поста́ння не́ба й землі, як, були́ вони́ створе́ні.— Як споруди́в Госпо́дь Бог не́бо та зе́млю,

5 тоді ще не було́ на землі жо́дного са́дива полёвого, и не росла́ ще жо́дна трава́ полёва, бо Госпо́дь Бог не посила́в дощу́ на зе́млю, и нікому було́ по́рати землі;

6 виступа́ла ж из землі мга и напува́ла увесь по́верх землі.

7 И созда́в Госпо́дь Бог чоловіка из пи́лу земляно́го и ввітхнув ёму́ в ніздрі дихання жи́зні; и став чоловік душа́ жива́.

8 И насади́в Госпо́дь Бог сад ик схо́ду в Ёдемі, и посади́в там чоловіка, що созда́в.

9 И вы́росло з землі, по Бо́жій волі, вся́ке де́рево, лю́бе на по́гляд и до́бре до іжи, и де́рево жи́зні посеред са́ду, и де́рево взнання добра́ и зла.

10 И тече́ з Ёдему річка, щоб изро́шувати сад, а звідті́ля вийшовши, ділиця на́четверо, и дає почато́к чотиро́м вели́ким рікам.

11 Пе́рва (ріка) на имъя́ Хвисо́н; ся обхо́дить усю́ зе́млю Ёвильску, де зо́лото.

12 И зо́лото в тій землі до́бре. Там — бдола́ и они́ха.

13 А дру́га ріка на имъя́ Геон; вона́ обійма́ всю зе́млю Ху́ську (Ёхтио́пия).

14 А тре́тя ріка на имъя́ Хи́декель; ся йде на схід со́нця від Ошу́ра (Оси́рии). А четве́рта ріка — Храт (Ёвхрат).

15 И взяв Госпо́дь Бог чоловіка, и посади́в его́ в саду́ Ёдемському, щоб по́рав и доглядав.

16 И звелів Госпо́дь Бог чоловікові так: зо вся́кого де́рева садово́го мо́жна тобі исти;

17 из де́рева ж знання до́брого и лихо́го, с того́ не іж, бо, ско́ро з его́ скошту́єш, за́раз и вмреш.

18 И рече́ Госпо́дь Бог; не гора́зд чоловікові бу́ти само́му; зроблю́ ёму́ по́міч по ёму́.

19 И создав Госпо́дь Бог из землі вся́кого звіря полёвого и вся́ку пти́цю небе́сну, и приво́див до чоловіка, щоб поба́чити, як іх зва́ти ме, и як которе живе́ твори́во назве чоловік, таке́ имъя́ ёму́ й остане́цця.

20 И подава́в чоловік имéння вся́кій скоти́ні, и пта́ству небе́сному и вся́кому звіреві полёвому. Чоловікові ж не знайшло́сь по́мочі по ёму́.

21 И навів Госпо́дь Бог тяжки́й сон на чоловіка, и засну́в він. Тоді вийняв одно́ з его́ ре́бер, и заложи́в те місце тілом.

22 И созда́в Госпо́дь Бог из ребра́, що ви́йняв у чоловіка, жінку, и привів ії до чоловіка.

23 И каже чоловік: Се кість из косте́й моіх и тіло с тіла мого́. Нехай вона́ зве́цця чоловічиця, бо взя́та с чоловіка.

24 Тим чоловік поки́не ба́тька свого́ и матірь свою́, а приліпиця до жінки свое́ї, и бу́дуть вони́ одно́ тіло.

25 И були́ вони́ обоє на́гі, чололовік и его́ жінка, та й не соро́мились.

ГОЛОВА III.

И був змій хитріщий над уся́кого звіря полёвого, що созда́в Госпо́дь Бог; и ка́же до жінки: Чи спра́вді, Бог сказа́в: Не іжте з уся́кого де́рева садового?

2 Відка́зує жінка змієві: С пло́ду садовини́ нам исти можна;

3 с пло́ду ж того́ де́рева, що по серед са́ду, сказа́в Бог: Не іжте с того́ и не чіпа́йте его, щоб не поме́рли.

4 Ка́же тоді змій до жінки: Ні, не помре́те;

5 а се Бог зна́є, що, ско́ро з его́ скошту́єте, відкри́ються вам о́чі, и бу́дете як Бог зна́ючи до́бре и лихе́.

6 И, вбача́ючи жінка, що дерево до́бре до іжи, и що воно́ га́рне на по́гляд, и лю́бо на те де́рево дивитись, узяла́ плоду его́ и скоштувала; и дала́ та́кож чоловікові своє́му, що коло не́ї; скоштува́в и він.

7 И відкри́лись ім обом очі, и зрозуміли вони́, що були́ на́гі, и навяза́ли хвигового ли́стя, и поробили собі запаски́.

8 И зачу́ли вони́ го́лос Го́спода Бо́га, що ходи́в по саду денно́ю прохоло́дою, и позаліза́ли чоловік из жінкою свое́ю, перед лице́м Го́спода Бо́га, проміж садовину́.

9 И покли́кав Госпо́дь Бог чоловіка, и рече́ до его́: Де ти, Ода́ме?

10 А він каже: Зачу́в я твій го́лос у саду́ и злякавсь, бо я наги́й, то й схова́всь.

11 Рече́: Хто тобі сказа́в, що ти наги́й? Чи не скоштува́в ти с того́ де́рева, що я заказа́в тобі исти?

12 Ка́же тоді чоловік: Жінка, що дав еси́ міні, вона́ дала́ міні с того́ де́рева, я й скоштува́в.

13 И рече́ Госпо́дь Бог до жінки: Що́ се ти зробила? Ка́же жінка: Се́ змій підвів мене́, я й скоштувала.

14 Рече́ тоді Госпо́дь Бог до змія: Що́ вдія́в еси́ оце́? Будь про́клят зо всього́ ско́ту и зо всього́ звіря́ полёвого: на животі твоє́му ходи́тимеш, и пил же́ртимеш, по́ки віку твого́.

Digitized by Google

15. И положу́ ворогування між тобо́ю и між жоно́ю, и між пло́дом твоїм и між пло́дом її: він тобі насту́пить ни го́лову, а ти вку́сиш ёго в пя́ту.

16 А до жінки рече́: Багацько завда́м тобі бо́лещів у вагóті твоїй. З бо́лещами роди́тимеш ді́ти, и да бу́де жадо́ба твоя́ до чоловіка твого, и ору́дуватиме він тобо́ю.

17 А до чоловіка рече́: Що послу́хав єси́ голосу жінки твоєї и скоштува́в с того́ де́рева, що я тобі заказа́в: Не іж из ёго; то будь про́клята земля́ через те́бе бідую́чи живи́тимесся з не́ї, поки віку твого́;

18 и неха́й вона́ ро́дить тобі те́рен та бодяки́, и і́стимеш ти полёву́ билину́;

19 у поту́ лиця́ твого́ і́стимеш хліб, по́ки ве́рнесся в зе́млю; бо з не́ї ти взятий: пил бо єси́, и пи́лом знов візьмесся.

20 И назва́в Ада́м жінку свою Єва (що дає жизнь), бо вона́ ма́ти всіх живи́х.

21 И поробив Госпо́дь Бог Адамові и ёго жінці одежу зі шкур, и зода́г их.

22 И рече́ Госпо́дь Бог: Оце́ чоловік став як оди́н из нас, щоб зна́ти до́бре и лихе́: коли́б він тепе́р не простя́г руки́ та не зірва́в ще з де́рева жи́знь, та не зі́в и не оста́вся живи́м на віки.

23 И ви́провадив ёго́ Госпо́дь Бог з Єдемського са́ду, щоб по́рав зе́млю, звідкіля́ він узятий;

24 и ви́гнав чоловіка, и поста́вив од схо́ду перед Єдемським са́дом херуви́мів, и поломъяни́й міч що оберта́вся на всі сто́рони, стерегти́ доро́гу до де́рева жи́зні.

ГОЛОВА IV.

И взнав Ада́м Єву жінку свою, и завагоніла вона́, и породи́ла Каіна, и ка́же: Здобула́ я собі люди́ну від Го́спода.

2 И породи́ла по́тім бра́та ёго́ Авеля. И був Авель вівча́рь, а Каін був ратай.

3 И ста́ло ся в го́дом, що Каін приніс из пло́ду земно́го дар Господе́ві;

4 и Авель та́кож приніс первакі́в из своє́ї отари́, котрі були́ ситіщі. И оберну́вся Госпо́дь до Авеля и до ёго даровани́й;

5 до Каіна ж и до ёго́ при́носу не обернувсь. Роздоса́дувало се Каіна ве́льми, аж испа́в на виду́.

6 Рече́ тоді Го́спо́дь до Ка́іна: Чого́ ти доса́дуєш и чого спав єси́ на виду́?

7 Хіба не зна́єш, що які б ти ні приніс дари́, до́брі, чи недо́брі, — у две́рях чига́в на те́бе гріх? Він за́рицця на те́бе, да ти ёго побо́риш, коли́ схо́чеш.

8 Тількі ж Ка́ін се́рдивсь на Авеля, бра́та свого́. И ста́лось, як були́ вони́ в по́лі, ки́нув ся Ка́ін на бра́та и вби́в ёго́.

9 Рече́ тоді Госпо́дь до Ка́іна: Де твій брат Авель? А він ка́же: Не знаю. Хіба́ я сто́рож моє́му бра́тові?

10 Рече́: Що́ се ти вчини́в? Голос кро́ві бра́та твого кричи́ть з землі до ме́не.

11 Будь же ти про́клят від землі, що відкри́ла уста́ свої и пила́ твого бра́та кров из руки́ твое́ї!

12 Як по́ратимеш зе́млю, недава́тиме вона́ тобі від сёго́ ча́су си́ли свое́ї, и бу́деш ти на землі волоцюгою, втікачем.

13 А Ка́ін ка́же до Го́спода: На́дто вели́ка ка́ра моя́, — не снесу́ її.

14 Оце зганя́єш мене з сёго́ грунту, и від лиця твого́ му́шу я хова́тись, и буду я на землі волоцюгою; втікачем, и хто мене́ зустріне, ко́жен мене́ вбъе.

15 И рече́ Госпо́дь до ёго: Хто вбъе Ка́іна, тому́ відомсти́ця в се́меро. И положи́в Госпо́дь на Ка́іні знак, щоб хто зустрівши не вби́в ёго.

16 И пійшо́в Ка́ін геть від лиця́ Госпо́днього, и жив у землі Нод ик схо́ду за Єдемом.

17 И взнав Ка́ін жінку свою, и завагоніла вона, и вроди́ла Єноха. И збудува́в він го́род и назва́в той город, в имъя́ сина свого, Єнох.

18 А в Єноха роднівсь Гаіда́д; а Гаіда́д появи́в Малелійла; а Малелійло появи́в Махтуса́йла; а Махтуса́йло появи́в Ламеха.

19 И взяв собі Ламе́х дві жінки: одна́ на имъя́ була́ Ада, дру́га на имъя Се́ла.

20 И привела́ Ада Іови́ла; сей жив у наме́ті и чабанува́в.

21 А брат ёго був на имъя́ Юва́л; він був ба́тько всіх кобзарів и сопільників.

22 Се́ла та́кож привела Хвове́ла, коваля всякого різального знаря́ддя з медді и заліза. А сестра́ Хвове́лова Ноема.

23 И промо́вив Ламе́х до своїх жінок Ади та Се́ли: Ой ви жени Ламе́хові!* послу́хайте, що скажу́ вам,* зрозумійте, що́ ви́речу.* Вбив за ра́ну я старо́го,* а за синя́к молодо́го.*

24 Сім раз ка́ра за Ка́іна,* сімдесят сім за Ламе́ха.*

25 И взнав Ада́м знов жону свою, и вроди́ла вона́ си́ина, и дала́ ёму имъя Сихв; бо: дав міні Бог дру́гий плід замість Авеля, що вбив Ка́ін.

26 А в Си́хта та́кож родився син, и назва́в ёго́ на имъя́ Єнос. Тоді почато призива́ти имъя́ Госпо́дне.

Digitized by Google

ГОЛОВА V.

Се книга потомків Адамових. Як утворив Бог чоловіка, то в Божу подобу втворив його;

2 чоловіка й жінку втворив їх, и благословив їх, и дав ім имъя чоловік (Адам), того дня, як були вони втворені.

3 И жив Адам сто и трийцять років, и появив сина у свою подобу, у свій вид, и дав ёму имъя Сихв.

4 И було Адамового віку після родин Сихвових вісім сот років, и появив він синй и дочки.

5 А всього віку Адамового було девъять сот и трийцять років, и вмер.

6 И жив Сихв сто и пъять років, и появив Енóса.

7 И жив Сихв після родин Енóсових вісім сот и сім років и появив сини и дочки.

8 А всього віку Сихвового було девять сот и двайцять років, и вмер він.

9 И жив Енóс девъять десять років, и появив Каінана.

10 И жив Енос після родин Каінанових вісім сот и пъятнайцять років, и появив синй и дочки.

11 А всього віку Енóсового було девъять сот и пъять років, и вмер він.

12 И жив Каінан сім десят років, и появив Малелійла.

13 И жив Каінан після родин Малелійлових вісім сот и сорок років, и появив синй и дочки.

14 А всього віку Каінанового було девъять сот и сім років, и вмер він.

15 И жив Малелійло сто и шістдесят років и появив Яреда.

16 И жив Малелійло після родин Яредових вісім сот и трийцять років, и появив синй и дочки.

17 А всього віку Малелійлового було девъять сот вісім десят пъять років, и вмер він.

18 И жив Яред сто шість десят два роки, и появив Енóха.

19 И жив Яред після родин Енóхових вісім сот років, и появив синй и дочки.

20 А всього віку Яредового було девъять сот шість десят и два роки, и вмер він.

21 И жив Енох шість десят и два роки, и появив Махтусайла.

22 И ходив Енóх з Богом після родин Махтусайлових три ста років, и появив синй и дочки.

23 А всього віку Енóхового було три ста шість десят и пъять років.

24 И ходив Енóх з Богом, и зник він, бо ёго взяв Бог.

25 И жив Махтусайло сто и вісім десят років, и появив Ламеха.

26 И жив Махтусайло після родин Ламехових сім сот вісім десят и два роки, и появив синй и дочки.

27 А всього віку Махтусайлового було девъять сот шість десят и девъят, и вмер він.

28 И жив Ламех сто вісім десят и два роки, и появив сина,

29 и дав ёму имъя Ной, то б то сказати: Сей буде нам утіхою у роботі нашій и в пóранні нашому коло землі, що Господь прокляв.

30 И жив Ламех після родин Новвих пъять сот и девъять десят років, и появив синй и дочки.

31 А всього віку Ламехового було сім сот сім десят и сім років, и вмер він.

32 А Новвого віку було пъять сот років и появив Ной Сима, Хама и Яхвета.

ГОЛОВА VI.

И сталось: як почали множитись люде на земній рівняві, та народилось дочок у них,

2 тоді синй Божі позирали на дівчат людських, що вонй гарні, и брали собі жінок, котору хто вибере.

3 И рече Господь; Не во віки дух мій пробуватиме в чоловікові, бо він — тількі тіло; то нехай буде ёму віку сто и двайцять років.

4 Постали тоді велетні на землі, також и опісля, як синй Божі увіходили до дочок людських, а ті мали від них дітей. Се ті могущі, що ведуцця з давня; люде великої слави.

5 Вбачав тоді Господь, що людське ледарство велике на землі, и що вонй думають у своім серці знай тількі про одно зло,

6 и взяло ёго каяття, що создав чоловіка на землі, и сумував він у серці своєму.

7 И рече Господь: Погублю я чоловіка що втворив, нехай ёго не буде на землі; вигублю й чоловіка й звіря, и лавюче, и птаство небесне; взяв бо мене жаль що создав їх.

8 Ной же здобувсь ласки в очах у Господа.

9 Се народи Новві. Ной був праведний, непорочний чоловік у свої часи; Ной ходив з Богом.

10 И появив Ной три синй: Сима, Хама и Яхвета.

11 А земля попсувалась перед Богом, и спóвнилась земля насильства.

12 И спогляну Бог по землі аж вона попсувалась; всяке бо тіло попсувало своє життя на землі.

13 И рече Бог до Ноя: Усякому тілові прийшов кінець передо мною; спóвнилась бо земля насильства через них; и оце я їх знівечу з землею.

14 Зроби собі ковчег (скриню) с кипарисового дерева; с коморами зроби ковчег и обсмоли ёго з середини и з надвору смолою.

Digitized by Google

15 И ось як ти його зробиш: завдовжки ковчег три ста локот, завширшки він пять десят локот, а заввишки трийцять локот.

16 Вікно зроби в ковчезі, завбільшки локіть у гору; а двері в ковчезі зробиш ізъ боку; з низом, серединою и третім — горищем зроби єго.

17 Пішлю хутко на землю потоп вод из під небес, на погибель усякого тіла, що має в собі дихання жизні; що ні есть на землі, все загине.

18 С тобою ж я поставлю заповіт мій; и ввійдеш ти в ковчег, ти и сини твої, жона твоя и твоїх синів жени с тобою.

19 И всего живого всякого тіла, по парі кожного, візьмеш ти в ковчег, щоб остались живі с тобою; нехай будуть самець и самиця.

20 С птаства по его поростові, и з скоту по его поростові, усего лазячого по землі по его поростові, по парі кожного, нехай увійде до тебе, щоб осталось живе.

21 И наберя собі всякої ідомої харчі и нагромадь у себе, щоб тобі й им було на їжу.

22 И вчинив так Ной; як Бог звелів єму, так він усе вчинив.

ГОЛОВА VII.

И рече Господь до Ноя: Увійди сам и вся твоя господа у ковчег, вбачав бо я тебе праведним передо мною між сім народом.

2 З усякого чистого звіря візьми до себе по семеро, самців и самиць, а з звіря нечистого — по парі, самця и самицю.

3 Також и с птаства небесного по семеро, самців и самиць, щоб живий плід остався по всій земній поверхні.

4 Бо через сім день звелю я йти дощеві на землю сорок днів и сорок ночей; и вигублю всяку живу истоту що потворив на земній поверхні.

5 И вчинив Ной усе так, як звелів єму Господь.

6 И було Ноєві шість сот років, як великий потоп вод изійшов на землю.

7 Тоді ввійшов Ной, и сини его, и жінка его и жінки синів, его з ним, у ковчег перед потопнею водою.

8 С чистого звіря и з нечистого и с птаства и зо всего що лазить по землі,

9 увійшли парами до Ноя в ковчег самець и самиця, як Бог звелів Ноєві.

10 И сталось, що через сім день потопні води поняли землю.

11 Шестисотого року Ноєвого віку, другого місяця, сімнайцятого дня місяця, у сей день розлявились усі джерела в безодні, и повідчинялись небесні хлябі.

12 И йшов дощ на землю сорок днів и сорок ночей.

13 Того ж дня ввійшов Ной у ковчег, и Сим, и Хам, и Яхвет, сини Ноєві и Ноєва жінка, и троє жінок синів его з ним, —

14 самі вони и всякий звірь по своєму породові, и всяка скотина по своєму породові, и всякий гад, що лазить по землі по своєму породові, и всяка птиця по своєму породові, все летюче, все пірнате.

15 И поввіходили вони до Ноя в ковчег, нарами всякого тіла з живим диханням;

16 и що поввіходило, поввіходили самець и и самиця всякого тіла, як Бог звелів єму. И Господь зачинив за ним.

17 И лило потопом сорок днів на землю, и прибували води, и зняли в гору ковчег, що стоїв високо над землею.

18 И росли води и прибували дуже на землі; та ковчег ходив собі безпечне по водяній рівняві.

19 И росли води ще більш на землі, и поняли всі високі гори по під усім небом.

20 На пятнайцять локот у гору піднялись води; и поховались гори.

21 И погинуло всяке тіло, що двигалось на землі, с птиці и з скоту, и звіря, и зо всего живота и що громадиться по землі, и всі люде.

22 У се що мало живе диханя, зо всего що було на сусі, погинуло.

23 И вимерла всяка жива истота на земній поверхні, люде й скот, гад и птаство небесне; все було зметене з землі. И зостались тільки Ной да ті що були з ним у ковчезі.

24 И росли води на землі сто и пять десят днів.

ГОЛОВА VIII.

И спогадав Бог Ноя и все живе, и ввесь скот що був из ним у ковчезі. И пустив Бог по над землею вітра, и поменшали води.

2 И позачинялись джерела в безодні и хлябі небесні, и зупинився ливень из неба.

3 И втекали води з землі, більш та більш спадаючи; и спали води через сто и пять десят днів.

4 И припинився ковчег семого місяця, у сімнайцятий день місяця, на горах Ораратських.

5 И спадали води більш та більш, до десятого місяця. Десятого у первий місяця стало видко верхи гір.

6 Як уплило сорок днів, відчинив тоді Ной вікно в ковчезі, що збудував,

7 и випустив ворона, літав вором, туди й назад, поки висхла вода на землі.

Digitized by Google

8 Випустив також голуба, щоб довідатись, чи спали вже води з земної рівняви.

9 Та не знайшов голуб опочивнёго місця, нозі своїй, и вернувсь до ёго в ковчег, бо стояла вода по всій земній рівняві. Простяг він руку и взав ёго до себе.

10 И зіждав ще сім день, и випустив знов голуба с ковчега.

11 Вернувсь тоді до ёго голуб надвечір, колй ж и листок оливковий у ёго в роті. Тоді взнав Ной, що води на землі спали.

12 И зождав він ще другі сім день, и випустив голуба; та не вернувся вже голуб до ёго.

13 И було в шість сот первому році Нового віку, у первий день первого місяця: висохли води на землі. И підняв тоді Ной покрівлю в ковчезі, и подивився, аж суха вже земна рівнява.

14 И висохла земля другого місяця у двайцять семий день місяця.

15 И рече Бог Ноєві глаголючи:

16 Вихоль ис ковчега, ти и жона твоя, и синй твої, и жени синів твоіх с тобою.

17 Виводь за собою всякого звіря, з усякого тіла, и пірнатих и скот, и всякий гад, що лазить по землі; нехай куплящця на землі, и плодящця и и намножующця по землі.

18 И вийшов Ной, и синй ёго, и жінка ёго, и жінкй синів ёго з ним.

19 Усяка звірйна, усякий гад и всяке птаство, усе що двигавцця по землі, по своім породам, все повихолило с ковчега.

20 И спорудив Ной жертівню Господеві; и взяв з усякого чистого звіря, и з усякої чистої птиці и приніс огняні жертви на жертівні.

21 Почув Господь любе курево и рече тоді Господь у серці своєму: Не клястиму вже більш землі через чоловіка, бо думки серця лихі в чоловіка від самого малку ёго; и не буду більш вигублювати все живе, як я був учинив.

22 Доки стоятиме земля, доти сійба й жнива, холод и спека, літо й зима, день и ніч не переставатимуть.

ГОЛОВА IX.

И благословив Бог Ноя и синй ёго, и рече до них: Плодітесь и намножуйтесь и сповняйте землю.

2 Нехай боятцця й жахаюцця вас усі звірята на землі, и всяке птаство небесне, и все що двигавцця по землі, и всяка риба в морі: все даю вам у руки.

3 Усе що двигавцця й живе нехай буде вам ижею. Як зелену траву, так даю вам усячину.

4 Мяса ж из жизню ёго, с кровью ёго, не ижте.

5 За кров вашої жизні я каратиму; за людську жизнь каратиму; кожного звіря и людину, — одного за кров другого.

6 Хто пролле людську кров, того самого кров нехай проллецця, бо человік сотворен у лице Боже.

7 Ви ж плодітесь и намножуйтесь громадтесь по землі и намножуйтесь по ій.

8 И рече Бог до Ноя и до синів ёго з ним так:

9 И оце уставляю завіт мій з вами и з вашим потомством після вас,

10 и з усяким живим творивом що при вас, у птастві, у скоті и в усякій звірині на землі при вас, — зо всего, що вийшло с ковчега, яка ні есть звірина на землі.

11 И уставлю такий мій завіт з вами: що вже не вигине через потопні води всяке тіло, и не буде вже більш потопу на зруйнування землі.

12 И речє Бог: От вам ознака завіту, що я вставляю між собою и вами и всяким живим творивом при вас на всі вічні роки.

13 Поставив я оце мого лука на хмарі, щоб він був ознакою завіту між мною и землею.

14 И буде так: як нажену хмару по над землею и стане видко мого лука на хмарі,

15 то спогадаю про завіт мій між мною и вами и всім живим творивом усякого тіла, и води не стануцця більше потопом на погибель усякого тіла.

16 И як буде лук на хмарі, то позиратиму я на ёго, що б згадувати міні про вічний завіт між Богом и всяким живим творивом, усяким тілом на землі.

17 И рече Бог до Ноя. Се ознака завіту, що я поставив між мною и всяким тілом на землі. —

18 А Ноєві синй, що вийшли с ковчега, були: Сим, Хам и Яхвет; и Хам був батько Хананові.

19 Се були синй Ноєві, и від них залюднилась уся земля.

20 И почав Ной, ратай, поратись, и насадив виноградник;

21 и коштував вино, и впився; и лежав незакритий у своєму наметі.

22 Тоді Хам, батько Ханавів, побачив наготу отця свого и сказав про се двом братам своім надворі.

23 Взяли тоді Сим и Яхвет одежину, и положили ії обидва собі на плечі, и пійшли задом, и вкрили наготу отця свого, поодвертавши обличчя, щоб не бачити отцевої наготи.

24 Як прокинувся Ной від свого хмелю, то довідавсь, що вдіяв ёму менший син ёго,

25 иречє: Будь же ти, Ханане, проклят:* Служи слугам свого браття.*

Digitized by Google

26 Далі рече́: Буди́ сла́вен, Боже Си́мів,* а Ханаа́н роби́ на ёго.*

27 Да намно́жить Бог Яхве́та,* да живе́ він в ша́трах Си́ма,* а Ханаа́н роби́ на ёго.*

28 И жив Ной після пото́па сто и пъ́ять деся́т ро́ків.

29 А всёго́ віку Ноевого було́ де́вять сот и пъ́ятьдеся́т ро́ків, и вмер він.

ГОЛОВА X.

А се родо́від синів Но́евих: Си́ма, Ха́ма и Яхве́та: и породи́лись у них сини́ після пото́пу.

2 Сини́ Яхве́тові: Гаме́р, та Магог, та Мада́й, та Іова́н, та Хвовел та Моссо́х, та Хтира́с.

3 А сини́ Гаме́рові: Осхана́с, та Рихва́хт, та Хворгама́.

4 А сини́ Іова́нові: Елиса́, та Хварси́с, Китійські и Доданимські.

5 Від сих порозсе́лювались оса́ди народощепів по своїх зе́млях, ко́жен по своїй мо́ві, по своему ро́дові и по своему народощепові.

6 А сини́ Ха́мові: Хус, та Месраін, та Хвуд, та Ханаа́н.

7 А сини́ Ху́сові: Сава́, та Свила́, та Савахта́, та Регма́, та Савахтака́; а сини́ Регма́нові: Сава́ та Дадаа́н.

8 И появи́в Хус Нимро́да: Сей почав бу́ти потужним (влади́кою) на землі.

9 Він був ве́летень-ловець перед Го́сподом. Тим сказано: Як Нимро́д ве́летень ловець перед Го́сподом.

10 А почато́к ёго́ ца́рства був Вавило́н, та Оре́х, та Ордад, та Халанни, у землі Сенарський.

11 Из тої землі вийшов він ув Осу́р и збудував Ниневію, та город Рово́хт, та Хала́х,

12 та Дасе́м між Ниневію и Хала́хом: се го́род вели́кий.

13 А Месраім появи́в Люди́ма, та Нехтали́ма, та Енеметніма, та Лавніма,

14 та Патросонніма, та Хасмонніма, (від сёго пійшов Хилистии), та Гахторніма.

15 А Ханаан появи́в Сидо́на свого перворо́дня та Хетія,

16 та Евусія, та Аморія, та Гергесія,

17 та Хевія, та Орукія, та Осенія,

18 та Ора́дия, та Самарія, та Ахахтія. И по́тім роди́ Ханаа́нські переселя́лись геть.

19 А гряни́ця Ханаа́нська простиралась від Сидо́на, на Герар аж до Гази; та на Содом и Гомо́ру, та на Одаму, та на Севоім, аж до Даса.

20 Се Ха́мові сини́ по їх ро́дам, по їх мо́вам, у зе́млях своїх, у наро́дах своїх.

21 У Сима ж також породи́лись — Він був ба́тько всіх синів Евéровнх, бра́та ста́ршого Яхве́тового.

22 Сини́ Симові: Свла́м, та Осу́р, та Орхаксад, та Луд, та Ора́м.

23 А сини́ Орамові: Ос, та Ул, та Гате́р, та Моссо́х.

24 А Орхаксад появи́в Салу́; а Сала́ появи́в Свера.

25 А в Свера́ роди́лось два сини́: оди́н на имъя́ Хвале́к; бо ёго часу поділено зе́млю; а ёго брат на имъя́ Ектан.

26 А Ектан появи́в Елмодада, та Селе́хта, та Сармо́хта, та Яра́ха,

27 та Оде́ра, та Евила, та Девла́, та Узала, та Дикла,

28 та Евала, та Овимайла, та Сове́ва,

29 та Ухви́ра, та Евила, та Іова́ва: се все сини́ Ектанові.

30 А оса́ди їх були́ від Маси к Сахви́р-горі на схо́ду.

31 Се сини́ Симові по їх ро́дам, по їх мо́вам, у їх зе́млях, по їх наро́дам.

32 Се роди́ Но́евих синів по їх ро́звітам у своїх наро́дах, а від сих пійшли́ наро́ди на землі після пото́пу.

ГОЛОВА XI.

И була́ вся земля́ одно́ї мови и одно́ї ре́чі.

2 И ста́лось, як тягли́ вони́ від схо́ду, то знайшли́ долину у самарській землі, и жили́ там.

3 И каза́ли вони́ одно́ 'дному́: Ось наро́бимо ми цегли та повипа́люєм ї. И була в їх цегла за ка́мінь, а земляна́ смола була́ в їх за ва́пну.

4 Потім вони́ ка́жуть: Ну́мо будува́ти собі го́род и ба́шту висо́ку аж до не́ба и зро́бимо собі имъя́, щоб не розси́патись нам по всій землі.

5 И спусти́всь Госпо́дь подиви́тись на го́род та на ба́шту що будува́ли лю́де.

6 И рече́ Госпо́дь: Ось оди́н наро́д и одна́ в ёго мо́ва; и оце́ почали́ вони́ свою́ робо́ту, и ні що́ ім не перебива́е допе́внитись усёго, що заду́мали.

7 А спу́стимося ж та поміпа́ємо мо́ву їх, щоб не второпали вони́ ре́чи одно 'дно́го.

8 И роскида́в їх Госпо́дь звідті́ля по о́бширу всёї землі, и покинули вони́ будува́ти го́род.

9 Чере́з те прозло́жено имъя́ ёму́ Вавило́н; бо Госпо́дь помішав там мо́ву всёї землі: и звідті́ля пороскида́в їх Госпо́дь по всёму о́бширу земно́му.

10 Се наро́ди Си́мові: Сим у со́тому ро́ці свого віку, появи́в Орхаксада через два ро́ки після пото́па:

11 и пожив Сим, появивши Орхаксада, пъ́ять со́т ро́ків, и появи́в сини́ и до́чки.

12 И пожив Орхаксад трийцять и пъ́ять ро́ків, и появи́в Салу́.

13 И пожив Орхаксад появивши Салу́ чоти́ри ста и три ро́ки, и появи́в сини́ и до́чки.

152915

Digitized by Google

14 И жив Сала́ три́йцять ро́ків, и появив Евера́.

15 И жив Сала́, появи́вши Евера́, чоти́ри ста́ и три ро́ки, и появи́в сини́ и до́чки.

16 И жив Евер три́йцять и чоти́ри ро́ки, и появи́в Хвале́ка.

17 И жив Евер, появи́вши Хвале́ка чоти́ри ста́ и три́йцять ро́ків, и появи́в сини́ и до́чки.

18 И жив Хвале́к три́йцять ро́ків, и появив Рага́ва.

19 У жив Хвале́к, появи́вши Рага́ву, двісті и де́вьять ро́ків, и появи́в сини́ и до́чки.

20 И жив Рага́ва три́йцять и два ро́ки, и появи́в Серу́ха:

21 и жив Рага́ва, появи́вши Серу́ха двісті и сім ро́ків, и появи́в сини́ и до́чки.

22 И жив Серу́х три́йцять ро́ків, и появи́в Нахо́ра.

23 И жив Серу́х, появи́вши Нахо́ра, двісті ро́ків, и появи́в сини́ и до́чки.

24 И жив Нахо́р два́йцять ро́ків, и появи́в Хва́ру:

25 И жив Нахо́р, появи́вши Хва́ру, сто девятна́йцять ро́ків, и появи́в сини́ и до́чки.

26 И жив Хва́ра сім деся́т ро́ків, и появи́в Овра́ма, Нахо́ра и Ора́на.

27 Оце ж наро́ди Хваро́рі: Хва́ра появи́в Овра́ма, Нахо́ра и Ора́на; а Ора́н появи́в Ло́та.

28 И вме́р Ора́н пе́рше ба́тька Хва́ри у своїй рідній краіні, ув Урі Халде́йському.

29 А Овра́м та На́хор побра́ли собі жіно́к Овра́мова жінка на имъя́ Са́ра, а Нахо́рова жінка на имъя́ Ме́льха, дочка́ Ора́на, ба́тька Ме́льхиного и ба́тька Есхиного.

30 Са́ра ж була́ неплодю́ща; не ма́ла дітей.

31 И взяв Хвара Овра́ма сина свого, та Ло́та сина Ора́нового свого́ сина́, та Са́ру невістку свою сина свого Овра́ма́ жінку, и вийшли воні́ собі з Ура Халде́йського, прямуючи в зе́млю Хана́нську и дійшли́ до Хара́на и жили́ там.

32 А було́ Хва́рового віку двісті и пъять ро́ків: и вмер Хва́ра в Хара́ні.

ГОЛОВА XII.

И рече́ Госпо́дь до Овра́ма: Иди́ з землі свое́ї, и с того́ міста, де народи́вся еси́ на світ, и від роди́ни свое́ї, и з отцівської оселі свое́ї, у ту зе́млю, що я вкажу тобі.

2 И зроблю́ я тебе́ великим наро́дом, и благословлю́ тебе́, и вчиню́ твоє имъя́ вели́ким, и ста́нешся ти благословенний.

3 И благословлю́ тих, що тебе́ благословля́ють, а хто тебе́ кленé, того́ я прокленý, и благословля́ться с тобо́ю всі роди́ на землі.

4 И пійшо́в Овра́м як Госпо́дь глаго́лав до его́; и Лот пійшо́в из ним. И було́ Овра́мові сім деся́т и пъя́ть ро́ків, як вихо́див из Хара́ну.

5 И взяв Овра́м Са́ру жінку свою, и Ло́та, свого бра́та сина́, и всю худо́бу іх, що воні́ собі надба́ли, и люде́й, що нажили́ воні́ в Хара́ні; и вийшли прямуючи у Хана́нську зе́млю; и прийшли́ в Хана́нську зе́млю.

6 И пройшо́в Овра́м через ту зе́млю до вро́чища Сихе́м на степ Морійський, а пробува́в тоді в тій землі Хана́н.

7 И зъяви́вся Госпо́дь Овра́мові, и рече́: Твоєму пло́дові дам я сю зе́млю. И спору́див він там же́ртівню Господе́ві, що зъяви́вся ёму́.

8 И двинув він звідті́ля в го́ри, на схід від Вехви́ля, и напъя́в свій наме́т; Вехви́ль на ве́чір, а Огге́ на полу́дня; и спору́див там же́ртівню Господе́ві, и призва́в имъя́ Госпо́дне.

9 И знявсь Овра́м, тя́гнучи все дальш на полу́дня.

10 И була голодне́ча в тій краіні: и пійшо́в Овра́м у Єги́пет на пробу́ток; бо голодне́ча була́ тяжка́ в тій землі.

11 И ста́лось, як зблизивсь він до Єги́пту, ка́же він тоді Са́рі, жінці своїй: Слу́хай лишеньо: я зна́ю, що ти молоди́ця вродли́ва.

12 Оце ж ста́нецця, що як зу́здрять тебе́ Єгиптя́не и ска́жуть: се ёго́ жінка, то вбъю́ть мене́, а тебе́ зоста́влять живо́ю.

13 Скажи́ ж, що ти міні сестра: щоб міні було́ до́бре за тобо́ю, и душа́ моя́ бу́де при тобі жива́.

14 И ста́лось, як прийшо́в Овра́м у Єги́пет, то поба́чили Єгиптя́не молоди́цю, що вона́ дуже собі вродли́ва.

15 Зу́здріли ії отама́ння Хварао́нове, и вихвали́ли ії перед Хвараоном, и взя́то молоди́цю до Хварао́нового буди́нка.

16 И вгоноби́в він Овра́ма задля неї; и були́ в ёго вівці, и во́ли, и осли́, и раби́, и раби́ні, и и осли́ці, и верблюди.

17 Та вда́рив Госпо́дь вели́кими му́ками на Хвараона и ма ёго господу, за Са́ру, Овра́мову жінку.

18 И покли́кав Хвараон Овра́ма, и рече́: Що́ се ти вдіяв міні? чом не сказав еси́, міні, що вона́ тобі жінка?

19 Що ж сказав еси́: Вона́ сестра́ міні? то взяв я був ії собі за жінку: тепе́р же ось тобі жінка твоя́, візьми́ ії и йди собі.

20 И Хвараон звелів про ёго своїм лю́дям: и воні́ випровадили́ его, и ёго жінку, и все що бу́ло в ёго.

Digitized by Google

ГОЛОВА XIII.

И вийшов Оврáм из Єгúпту, він и єгó жінка, и все що булó в єго, и Лот из ним, ик полýдню.

2 И був Оврáм дýже багáтий на скотúну, на срібло́, и на зóлото.

3 И пійшов він у свою́ мандрівку від полýдня до Вехвúля на становúще, де був єгó намет с почáтку, між Вехвúлем и Огге́, —

4 на місто де жéртівні, що він постáвив спéршу, и де призвáв Оврáм имя́ Госпóдне.

5 Також и в Лóта, що йшов з Оврáмом, були́ вівці, и товáр, и намéти.

6 И не знóсила їх земля́, щоб жили́ вони́ вкýпі: бо máйно їх було́ велúке, и не мóжна було́ їм жúти вкýпі.

7 И постáла свáра між Оврáмовими и Лóтовими стадникáми. А Ханáн и Хверезій жили́ тодí часу в тій землі.

8 Речé тоді Оврáм до Лóта: Нехáй не бýде заідáння у мéне с тобóю и в моїх пастухів с твоїми; бо ми — брати́.

9 Хібá не вся земля́ перед тобою? Віджéнись собі від мéне: колú ти на ліво, то я на прáво; а колú ти на прáво, то я на ліво.

10 И зняв Лот óчі и споглянув на всю окóлицю Ордáньску, що всюди по ій водяно. Пóки ще Госпóдь незруйнував Содóма то Гомóри, було́ там нáче в раю́ в Гóспода, нáче земля́ Єгúпецька, аж до Цогóра.

11 И обрáв собі Лот усю́ Ордáньску окóлицю, и двúнув Лот из схóду, и розлучúлись вони́ одúн від одного.

12 Оврáм жив у землі Ханáньській, а Лот жив ув окóлишних городáх, и постáв шáтрами аж до Содóма.

13 Лю́де ж Содóмські були́ дýже ледáчі и грішні перед Гóсподом.

14 И речé Госпóдь до Оврáма, як розлучúвсь из ним Лот: ось и здíйми óчі твої та споглянь с того́ мíста де стоíш, из півночі, из полýдню и з рáнку и з вéчору.

15 Усю́ бо зéмлю, що ти вбачáєш, дам я тобí, и твоєму потóмству на віки.

16 И зроблю́ твоє потóмство як пил земляний: що хто злíчить земляний пил, той и твоє потóмство злíчить.

17 Устáнь, пройди́ по сій землі уподовж íї и впóперек íї, бо я дам íї тобí.

18 Тоді Оврáм зняв намéт и пійшов, и жив коло Мáмрового дýба, що в Хевронí, и спорýдив там жéртівню Господéві.

ГОЛОВА XIV.

И стáлось за Омрахвáла царя́ Сенáрського, Орнóха, царя́ Єласáрського, Ходологомара, царя Єламського, Хваргана царя́ Гоїмського, —

2 що воювáли вони́ Вáлу царя́ Содóмського, та Варсý царя́ Гомóрського, на Сенáра, царя́ Одамíйського, та на Симовóра, царя́ Севоїмського, та на царя́ Валáкського, чи Сигóрського.

3 Ці всі злýчились із Сидúм-долúні, що тепéр Солянé мóре.

4 Дванайцять рóків служúли вони́ Ходологомóрові, а на тринайцятий забунтовáли.

5 И чотирнайцятого рóкру прийшóв Ходологомóр, из своїми царя́ми и побúв Рехваїмів (нéлетнів) ув Остарохві и в Карнаíні, и Зуэ́мів у Гамі, и Омеїв що в городі Савúй,

6 И Хорíїв на Сеірських гóрах аж до Теревинхва Хваранського що в пустúні.

7 И вернулись вони, и прийшли до Ен-Мишпáта (истóчника сýдного), чи то Кадéса, и спли́ндрували всю зéмлю Омалекúйську, такóж усі осáди Омалúцькíи Оморíйські, що жили́ тодí в Осасанхтамарі.

8 Ажь ось вийшов царь Содóмський, и царь Гомóрський, и царь Одамáнський, и царь Зевоїмський и царь Вáли, чи то Сигóра, и вдарúли на єго бóєм у долúні Сидúмській;

9 на Ходологомóра, царя Єлáмського, на Хваргáла, царя Гоїмського, на Омрахвáла, царя Сенáрського, и на Орнóха, царя Єласáрського; чотúрі царі на пятóх.

10 Долúна ж Сидúмська булá покóпана глúницями. И побíгли царі Содóмський та Гомóрський, и попáдали туди́, а що зістáлись, ті повтікáли в гóри.

11 И побрáли вони́ все máйно Содóмське и Гомóрське и всю їх харч, и потягли́ геть.

12 И взяли вони́ Лóта з єго máйном, Оврáмового брáта сúна и відвернýли; бо він жив у Содóмі.

13 Аж ось прибíг один з утíкачів и сповістив Оврáма Євре́я, бо він жив під Мáмровим дýбом, Мамра Оморíя, брата Єсхóлевого и брата Овнáнового, а вони́ були́ союжáне Оврáмові.

14 Як почув Оврáм, що єго брáта зайнято в полонь, вийняв тодí він мечá вкупі з своїми з ýченими до зброї, що породúлись у єго в госпóді, три сотні и вісімнайцять, и вганя́в за ними аж до Дáна.

15 И розділúв він (своїх людéй) проти цих у ночі; самокрóме, а рабú єго окрóме; и побíв їх, и вганя́в за нúми аж до Ховáла, що діворýч від Дамáска.

16 И відня́в усé добрó, визволив и брáта свого Лóта з єго добрóм, и жінок такóж, и людéй.

Digitized by Google

17 И вийшов Содомський царь єму назустріч, як вернувсь він из походу на Ходологомора и на царів, що були з ним, у долину Савину, що тепер Царська долина.

18 И Мелхиседек цар Салимський виніс хліб и вино, а він був священик найвищого Бога.

19 И благословив він єго, и рече: Благословен ти, Авраме, * в найвищого Бога, * що сотворив и содержить * небо и всю землю. *

20 И нехай благословенний * Бог найвищий буде * що подав тобі у руки * твоіх супостатів.* Тоді Аврам дав єму десятину з усього.

21 А царь Содомський рече до Авpама: Верни міні людей, а добро візьми собі.

22 И рече Аврам Содомському цареві: Здіймаю руку мою до Господа, найвищого Бога, сотворителя неба и землі,

23 що не візьму ні поворозки, ані ремінця постолового, ані нічогосінько твого, щоб не сказав єси: Збагатив я Авpама.

24 Нічого! опріч що юнаки поіли, та опріч діленици людям, що ходили зо мною, Онерові, Єсхолові та Мамрові; нехай візьмуть свій пай.

ГОЛОВА XV.

Після сих прилук, було Господне слово до Авpама у-привидки таке: Не бійсь, Авраме: я тобі щит, нагороди твоі дуже багато в мене.

2 И рече Аврам: Господи Боже, що ти міні дав би, коли я вмру бездітний? а господи моі догляда Елизар из Дамаска?

3 Як же сказав Аврам далі: Не дав єси міні плоду ось мій домочадець буде моім наслідником,—

4 тоді було до єго Боже слово таке: Не він буде твоім наслідником, а той що вродиця с твого тіла, той по тобі наслідуватиме.

5 И вивів єго на дорогу и рече: Погляньна небо та злічи зорі. коли зумієш іх злічити! И рече до єго: Стільки буде твого плоду.

6 И вірував він Господеві, и поставлено єму се в велику заслугу.

7 И рече до єго: я — Господь що вивів тебе из Ура Халдейського, щоб дать тобі сю землю в державу.

8 А він каже: Господи Боже, по чім же я знатиму, що осягну ii?

9 И рече до єго: Візьми міні телицю третячку, та козу третячку, та барана третяка, та горлицю, та голубеня.

10 И взяв він єму все те, и поростинав пополам, и поклав кожну частину проти другої, птаства ж не ростинав.

11 Спускалось тоді птаство на мъясо, а Аврам єго сполохував.

12 И як стало сонце на заході, найшла на Авpама млявость, и обняв зразу страх, обгорнув морок великий.

13 И рече до Авpама: Знай, що буде чуженицею твій плід на чужині, и повернуть єго в кріпацтво, и гністимуть єго чотири ста років.

14 Та судитиму я також той народ, що на єго вони робитимуть: а потім вийдуть вони звідтіля з великим майном.

15 И пійдеш ти до батьків своіх з упокоєм; поховають тебе в старості любій.

16 И вернуцця вони сюди у четвертому народі, бо кривда Оморіів ще не дійшла повні.

17 И сталось як зайшло сонце и зробилось темно, то показалась димуща ніч, и пройшло проміж тими частинами огняне поломъя.

18 Того ж дня вчинив Господь завіт з Авpамом, такий: Даю сю землю твоєму плодові від ріки Єгипецькоі та аж до великої ріки, до ріки Єхрата:

19 Кеніів, и Кенезіів, и Кадмоніів,

20 и Хетіів, и Хверезіів, и Рехваінів,

21 и Оморіів, и Хананіів, и Гергесіів, и Євусіів.

ГОЛОВА XVI.

А Сара Авpамова жінка, не рожала єму дітей: и була в неі єгипецька рабиня, на имъя Агара.

2 И рече Сара до Авpама: Оце, як бачиш зачинив Бог мою утробу, щоб я не рожала; увійди ж до моєі рабині; може матиму я семъю через неі. И послухав Аврам Сариного слова.

3 И взяла Сара, Авpамова жінка, Агару Єгиптиню рабиню свою, як уплило вже десять років Орамового пробування в землі Ханаиській, и дала ii своєму мужові Авpамові за жінку.

4 И ввійшов він до Агари, и завагоніла вона. И як побачила, що завагоніла, стала тоді господиня ii послідуща в очу в неі.

5 И рече Сара до Авpама: Що сталась міні наруга, се падає на тебе. Дала я рабиню до твого лоня; и як вона побачила що завагоніла, то стала я послідуща в очу у неі: Суди Господи між мною и тобою.

И рече Аврам до Сари: Ось твоя рабиня в руках у тебе; чини ій що сама вподобаєш. И пригнітила ii Сара, и втікла вона від неі.

7 И знайшов ii янголь Господень коло водяного джерела у пустині, коло криниці при дорозі на Сур.

8 И рече: Агара, рабине Сарина, звідкіля се ти йдеш, и куди прямуєш? А вона каже; Втікаю від господині моєі Сари.

9 И рече янголь Господень до неі: Вернись до господині твоєі, и корись під руками ii.

Digitized by Google

10 И речé áнголь Господéнь ще до нéї: Намнóжу я стíлькі твогó потóмства, що й не злíчити.

11 Дáлі речé áнголь Господéнь до нéї: Оцé ж ти непорóжня, и вродúш сина, то дай ёму́ имъя́ Измáйло; бо Господь почýв твою́ мýку.

12 И бýде він дúким ослóм поміж людьмú, здíймáтиме рýку на всіх, и нóжна рука́ здíймáтимецця на ёго; и жúтиме перед лицéм у всíх брáтів своíх.

13 И дала́ вона́ Господéві, що говорúв до нéї; такé имъя́: Ти Гóсподи вбачáння, бо кáже: Чи я ж бáчу хоч слíд того́, кого́ б хотíла вбачáти?

14 Тим прóзвано ту Криничовину Борн Лахай Рой; оцé вона́ між Кадéсом и Берéдом.

15 И вродúла Огáра Оврáмові сúна, и дав Оврáм имъя́ сúнові своéму, що вродúла Огáра, Измáйло.

16 А було́ Оврáмові вісім десáт и шість рóків, як Огáра вродúла ёму́ Измáйла.

ГОЛОВА XVII.

Як спóвнилось Оврáмові дéвъять десáт и дéвъять рóків, зъявúвсь тоді Оврáмові Господь и речé до ёго: Я Всемогýщий Бог; ходú передо мною, и бувáй непорóчен.

2 И постáвлю я завіт між мнóю и тобóю, и намнóжу тебé бéзліч.

3 И впав Оврáм на облúччє своé и глаголáв до ёго Бог так:

4 Я — ось мій завіт с тобóю: що бýдеш ти отцéм народíв мнóгих.

5 И не зватимесся вже ти більш на имъя́ Оврáм, а нехáй бýде тобі имъя́ Овраáм; бо вчúню тебé отцéм народíв мнóгих.

6 И вчúню я тебé дýже плодю́щим и дам тобі що стáнеш народáми, и царі пійдýть від тéбе.

7 И постáвлю я завіт між мнóю и тобóю и твоíм плóдом після тéбе у ёго нáродах, завітом вічним, и що бýду Бóгом и твоéму плóдові після тéбе.

8 И даю тобі, и твоéму плóдові після тéбе, зéмлю мандрувáння твогó, усю́ зéмлю Хананськy у вічню дéржаву; и бýду ім Бóгом.

9 И речé Бог до Авраáма: Оцé ж мýсиш ти мій завіт держáти, ти и твій плíд після тéбе у їх нáродах.

10 Се мій завіт, що мýсите держáти, між мнóю и тобóю и плóдом твоíм після тéбе: Обрізаний нехáй бýде в вас кóжен хлóпчик.

11 Та й ви пообрізуйте в сéбе перéдне тіло, и се бýде ознáка завіту між мнóю и вáми.

12 И котóрому хлóпчикові спóвниццяя вісім день, щоб ёго́ в вас обрізано, — кóжного хлóпчика в вáших нáродах, — и такóго, що родúвся у господі, и такого, що кýплено за грóші в кого́ в чужóго, що не твогó бýде рóду.

13 Щоб обрізувано и такóго, що народúвсь у тéбе в господі, и такóго, що кýплено за твої грóші, и нéхай завіт мій бýде на вáшому тілі вічним завітом.

14 А необрізáного, що не дав собі обрізáти перéднёго тіла, такý дýшу стрáтити з між вáшого нарóду: він поламáв завіт мій.

15 Дáлі речé Бог до Авраáма: Що до Сáри жінки твоéї, не зви її на имъя́ Сáра, а Сáрра нехáй бýде имъя́ ій.

16 И я благословлю́ ії, и дам тобі сúна ще й від нéї; и благословлю́ ії, так, що бýде вона́ мáтірою нарóдів, царі народні пійдуть від нéї.

17 Упáв, тоді Овраáм на облúччє своé, и всміхнýвсь, и мовив у сéрці своéму: як би то встолітнёго булá дитúна? и як би Сарá вродúла, що вже ій девять десáт рóків?

18 И кáже Овраáм до Бóга: колúб же Измáйло жив пéред тобóю!

19 И речé Бог: Сáра, твоя́ жінка, вродúть тобі сúна кóнче; и дасú ёму́ имъя́ Исак: И я постáвлю мій завіт з ним вічним завітом плóдові ёго́ після ёго.

20 А що до Измáйла, чув я твою́ молúтву. Оцé ж благословля́ю ёго́ и зроблю́ ёго́ плодю́щим, и намнóжу ёго́ вéлико; дванáйцять князíв появúть він, и зроблю́ ёго́ велúким нарóдом.

21 Завіт же мій постáвлю я з Исáком, що Сáра вродúть тобі сёго сáмого чáсу на той рік.

22 И як перестáв глаголáти, и зняв ся Бог від Авраáма.

23 И взяв Овраáм Измáйла свогó сúна, и всіх що народúлись у господі в ёго́, и всіх що покýплено за грóші ёго́, кóжного хто був мýжеського пóглаву між Авраáмовою чéлядію; и пообрізував ім перéдне тіло того́ сáмого дня, як Бог глаголáв до ёго.

24 А було́ Авраáмові дéвять десáт и девъять рóків, як він обрізав собі перéдне тіло.

25 А Измáйлові, ёго́ сúнові, було́ тринáйцять рóків, як ёму́ обрізано перéдне тіло.

26 Того́ж сáмого дня обрізано Авраáма и Измáйла сúна ёго́.

27 И всі люде в господі в ёго, що породúлись у господі и що були купóвані за грóші в чужоземців, пообрізувались из ним.

ГОЛОВА XVIII.

И зъявúвсь ёму́ Господь під Мáмровим дýбом, а він сидів у наметі, в двéрях під полудéнну спéку;

2 и зняв óчі свої, и поглянув, аж стоїть трóє, пéред ним: скóро їх зýздрів, побіг назýстріч из наметовнх двéрей, и вклонúвсь до землі;

Digitized by Google

3 и ка́же: Добро́дію, коли́ здобу́всь я ла́ски в твоїх оча́х, то не мина́й покірника твого́.

4 Ось тільке черпону́ тро́хи води́ та вми́ю вам но́ги, и відпочи́нте під де́ревом.

5 И вхоплю́ я окра́ець хліба, щоб підкрі́пили ви се́рце своє́; и пійдете да́лі: бо ви йдете́ поуз покірника свого́. И рекли́ вони́: зроби́, як мовля́в вси́.

6 И ки́нувсь Овраа́м у наме́т до Са́рри, и ка́же: Наберй швиде́нько три мі́ри пше́нишного бо́рошна, заміси та спечи́ книшів.

7 И побіг Овраа́м до ско́ту, и взяв молоде́сеньке га́рне теля́тко, и отда́в ёго па́рубкові а той за́раз ёго и вспра́в.

8 И взяв він ма́сла, та молока́ та молоде́ теля́тко, що нагото́вив, и поста́вив перед ни́ми; и стоя́в перед ни́ми під де́ревом, и вони́ їли.

9 И рекли́ вони́ до ёго́: Де ж Са́рра жона́ твоя́? ка́же: Ось, у наме́ті.

10 И рече́: Вернусь до тебе на той рік, и вже в Са́рри жони́ твоє́і, бу́де син. И зачу́ла се Са́рра з наме́тних двере́й, позад ёго.

11 Овраа́м же и Са́рра були́ старі, повбива́лись у літа́; у Са́рри вже переста́ло, що бува́в в жіно́к.

12 Тим Са́рра осміхну́лась собі, и ду́мав: Оце́ б то на ста́рість таки́ ра́дощі, як мій господа́р уже стари́й!

13 И рече́ Госпо́дь до Овраа́ма: чого́ Са́рра осміхну́лась и поду́мала: Чи спра́вді я вроджу́ дити́ну? що я така́ стара́.

14 Хіба́ є що на́дто ди́вне Господе́ві? Призна́ченого ча́су вернусь до тебе и Са́рра ма́тиме сина.

15 Тоді Са́рра затяла́сь та ка́же: Я не смі́лась! бо зляка́лась вона́. А він рече́: Ні, осміхну́лась вси́.

16 И підняли́сь из відті́ля лю́де ті, и прямува́ли к Содо́мові: и пійшо́в з ни́ми Овраа́м щоб провести́ іх.

17 И рече́ Госпо́дь: Чи таїти ж міні від Овраа́ма, що я хо́чу вчини́ти?

18 Від Овраа́ма ко́нче поста́не вели́кий и поту́жний народ, и всі наро́ди на землі благословля́ться з ним.

19 Я ж бо вбача́ю, що він заповіда́ своїм сина́м и своєму до́мові після себе́ щоб вони́ стерегли́ дороги Господньої, роблячи по пра́вді, да пішле Госпо́дь Овраа́мові те, що глаго́лав над ним.

20 Рече́ тоді Госпо́дь: Вели́кий крик у Содо́мі та Гомо́рі, и ду́же тя́жкі гріхи́ іх:

21 тим я спущу́сь туди́ та подивлю́сь, чи зроби́ли вони́ що вадли́ того кри́ку, що дійшо́в до мене, чи ні, щоб зна́ти.

22 И поверну́ли лю́де звідті́ля, и пійшли до Содо́ма; Овраа́м же ще стоя́в перед Го́сподом.

23 И приступи́в Овраа́м и ка́же: Чи вже ж ти погу́биш и пра́ведного, ра́зом з ледачим?

24 Мо́же зна́йдеться в тому́ го́роді є пя́сотні пра́ведних: не вже ж бо й тоді зруйну́єш ёго́ и не поми́луєш міста за пя́сотні пра́ведних, що є в ёму́?

25 Не тобі таке́ чини́ти, щоб пра́ведного з грішним погубля́ти, и пра́ведному було́ те що ледачому. Не тобі таке́ чини́ти! Чи Судда́ ж у сі́ї землі та не по правді чини́тиме?

26 И рече́ Го́сподь: Як знайду́ я пя́ть десят пра́ведних у го́роді, то поми́лую все місто ра́ди іх.

27 Одві́тував Овраа́м и ка́же: Ой зва́жив ся б я сказа́ти щось добро́дієві мо́єму, дарма́, що пил и но́пел:

28 Мо́же до пя́тидесято́х пра́ведників бу́де недо́ліку, пя́ть: чи вже ж зруйну́єш го́род через пя́тох? И рече́: Як знайду́ там со́рок и пя́ть, не зруйну́ю.

29 А він знов ка́же до ёго: мо́же там зна́йдеться тільке со́рок. Рече́: Не зруйну́ю и ра́ди сорока́.

30 А він ка́же: Ой неха́й, добро́дію мій, не бу́де тобі гнівно, ще я скажу́: Мо́же зна́йдеться там три́йцятеро. Рече́: не зруйну́ю, коли́ знайду́ й три́йцятеро.

31 А він ка́же: Зосмілю ся ж ще́ промо́вити до мо́го добро́дія: Мо́же там зна́йдеться два́йцятеро. Рече́: Не зруйну́ю й за́для двайцятеро́х.

32 А він ка́же: Неха́й же добро́дію мій, не бу́де тобі гнівно, як скажу́ ще тільке се одно́: Мо́же, там зна́йдеться деся́теро. Рече́: Не зруйну́ю й задля десято́х.

33 И пішо́в Госпо́дь свое́ю доро́гою, як переста́в розмовля́ти з Овраа́мом, а Овраа́м верну́вся до свого́ міста.

ГОЛОВА XIX.

И прийшли́ обі́два а́нголі у Содо́м на́двечір; а Лот сидів у воро́тях Содо́мських. И зуздрівши іх уста́в Лот ім назу́стріч; и вклонивсь обли́ччам своїм до зе́млі;

2 и ка́же: Благаю вас, мої добро́дії, зайдіть до господи покірника свого́ та переночу́йте, помийте но́ги собі, а вранці вста́нете и пійдете своє́ю доро́гою. А вони́ рекли́: Ні, ми переночу́ємо на улиці.

3 А він почав дуже прину́шувати іх; обверну́лись тоді до ёго и ввійшли в господу ёго́; и поста́вив він ім вече́рю, и напік прісного хліба; и попоїли вони́.

4 Ще ж не лягали вони́, як городя́не, ті Содо́мляне, обпорну́ли господу круго́м, и молоді й старі, увесь наро́д зо всіх кутів,

Digitized by Google

5 и гука́ли на Ло́та и каза́ли до ёго: Де ті лю́де, що ввійшли́ до те́бе сі́ но́чі? Ви́веди іх до нас, ми в них допита́емось.

6 И ви́йшов Лот у две́рі до них; тількі зачини́в две́рі позад се́бе,

7 и рече́: Блага́ю вас, бра́ття, не чиніте лихо́го діла.

8 Ось у ме́не дві до́чки, що не зна́ли ще чоловіка; ви́веду я вам іх блага́ю вас, робіте ім що́ самі́ добре знаєте: тількі сим лю́дям нічо́го не чиніте; бо ввійшли́ вони́ під холодо́к стріхи мое́і.

9 А вони́ ка́жуть: Геть звідсіля! И гово́рять да́лі: Сей чужени́ця, прийшо́в сюди́ на пробу́тов, та хо́че бу́ти на́шим суддє́ю. Ось ми с тобо́ю ще гірше зро́бимо, ніж из тими́. И пе́рлись до ёго, до Ло́та, и насу́нулись бли́жче, щоб ви́ставити двері.

10 Тоді го́сті простяга́ли ру́ки и взяли́ Ло́та в ха́ту до се́бе, и зачини́ли две́рі;

11 а на люде́й, що були за дверима насла́ли сліпоту́, від мало́го до вели́кого: що мороки́лись вони́ шука́ючи дверей.

12 И рекли́ го́сті до Ло́та: Чи є тут у те́бе ще хто? мо́же зять, або́ сини́ твої, чи до́чки твої, и хтоб ні був у те́бе близьки́й у го́роді, ви́веди з сего́ міста:

13 бо ми зруйну́ємо се місто, крик бо ёго зня́в ся ви́соко перед обличчям Госпо́дніим; и Госпо́дь посла́в нас зруйнува́ти ёго.

14 И ви́йшов Лот и розмовля́в из зятя́ми своіми, з жениха́ми дочок ёго, та́кечки: Встава́йте, втіка́ймо з сего́ міста; бо Госпо́дь зруйну́є город сей. Та здава́ись він шутником зятям своім.

15 И як наста́в ра́нок, ку́чили тоді я́нголі Ло́та, и рекли́: Встава́й та візьми́ жінку свою и обо́х до́чок своіх, що при тобі, а то́ й тебе́ знесе́, як кара́тимецця го́род.

16 Як же він га́лась, узяли́ вони́ за ру́ку ёго, и жінку ёго за ру́ку, и двох до́чок ёго за ру́ку; бо хотів Госпо́дь поми́лувати ёго, та й ви́вели ёго за го́род.

17 И ста́лось, як повиво́дили вони́ іх на просторонь, то рекли́ до ёго́: Ряту́й свою жизнь. Не озира́йсь позад се́бе, и не зупиня́йсь на всему́ сте́пові; втіка́й у го́ри, щоб не пожерло тебе́.

18 Рече́ тоді до них Лот: Ні, добро́дії мої!

19 Оце́ здобу́вся покірник ваш ла́ски в очах ва́ших, и велику показа́ли ви мині ми́лость; що не дали́ вме́рти; тількі ж не зможу я втекти́ в го́ри, щоб, не скалось мині там ли́хо, та не загину́в я.

20 А ось дивітесь — го́род не далечко, та й невели́чкий. Дайте ж мині втекти́ туди́; до ёго тількі малі го́ни; нехай ще поживу́ на світі.

21 И рекли́ вони́ до ёго: Диви́ся ж, вволимо́ и в сему́ твою во́лю: не зруйну́ємо го́рода, про який ка́же.

22 Хапа́й ся ж, утіка́й туди́; бо мині не мо́жна нічо́го роби́ти, по́ки туди́ не дійдеш. Тим прозвано той го́род Сигор.

23 Со́нце зняло́сь над землє́ю, и ввійшо́в Лот у Сигор.

24 И пусти́в Госпо́дь дощем на Содо́м и Гомо́ру сірку та по́ломъя від Го́спода а не́ба,

25 и зруйнува́в ті городи́ и всю окóлицю, и всіх городи́ян, и все що́ росло́ з землі.

26 Тоді озирну́лась жінка ёго позад ёго, и ста́ла вона́ соляни́м стовпом.

27 И ви́йшов Овраам у ра́нці на те місце, де стоя́в перед Го́сподом,

28 и спогляну́в на Содо́м и Гомо́ру, и на всю степову́ краіну; ди́вицця, аж из землі йде дим на́че с пе́чи.

29 И ста́лось, як зруйнува́в Госпо́дь городи́ окóлишні, то спогада́в Овраа́ма, и ви́провадив Ло́та с посере́д руйновища, руйну́ючи ті городи́, де жив Лот.

30 И ви́йшов Лот из Сигора, и жив на горі, и дві дочки́ ёго з ним; бо він опа́сувавсь зіставатись у Сигорі. И жив він у пече́рі, він и дві дочки́ ёго.

31 Ка́же тоді ста́рша ме́ншій: Паиоте́ць наш старий, а кругом нема́ нікого, щоб увійшов до нас всёсвітнім звича́єм.

32 Ходімо, упоїмо, паноцця вином, та полягаймо з ним, и здобу́демо від на́шого паноцця потомство.

33 И впоіли свого́ батька вином тої но́чи, и пійшла́ ста́рша и лягла́ коло ба́тька свого; и не знав він ні про іі ляга́ння, ні про іі встава́ння.

34 И ста́лось у ра́нці, що ста́рша ка́же ме́нпій: Оце́ ж лежа́ла я вчора с паноцце́м. Упоїмо ёго вином ще сéі но́чі, и йди ти ляж коло ёго, щоб нам здобу́ти потомство від паноцця на́шого.

35 И впоіли вони́ й сéі но́чі, ба́тька свого́ вином, и вста́ла ме́нша та й лягла́ до ёго, и не знав він ні про іі ляга́ння, ні про іі встава́ння.

36 И обідві Ло́тові до́чки завагоніли від ба́тька свого.

37 И вроди́ла ста́рша сина и дала́ ёму́ имя́ Моав: се — пре́док Моавців и досі.

38 И менша, ся та́кож уроди́ла сина и дала́ ёму имя́ Омон: се — пре́док Омо́нців и досі.

ГОЛОВА XX.

И ру́шив Овраам звідті́ля у полуде́нний край, и жив між Ка́дисом и Су́ром, и пробува́в у Гера́рі.

2 И каза́в Овраам про свою жінку Са́рру: Вона́ мині сестра́. И посла́в Авимелех, царь Гера́рський, и взяв Са́рру.

3 И прийшов Бог до Авимеле́ха у ночі ві сні, и рече́ до ёго: Оце́ ти вмира́єш за сю жінку що взяв єси́, бо вона́ мужия жона́.

Digitized by Google

4 Та Овимелéх не приторкáвсь до нéї; от и кáже: Гóсподи, не вже ж ти, и неповúнного стрáтиш?

5 Хібá не сказáв мíні вíн: Вонá мíні сестрá? Та й вонá, самá вонá казáла: Вíн мíні брат. Щúрим сéрцем и чúстими рукáми зробúв я се.

6 Речé тоді Бог до ёго вві снí: Так знáю, що зробúв єси те щúрим сéрцем; тим и вдéржав я тебé від гріхá проти мéне; тим я й не попустúв тобí приторкнýтись до нéї.

7 Тепер же вернú жонý мýжові, бо вíн — прорóк, и помóлиця за тéбе, и зостáнесся живúй. Як жé не вéрнеш, то знай, що мýсиш умéрти, ти и всí твої.

8 И встав Овимелéх рáно, и склúкав усí рабú свої, и як росказáв перед нúми про все, то полякáлись вонú тя́жко.

9 И поклúкав Овимелéх Овраáма, и речé до ёго: Щò ти вдíяв оцé нам? и чим я тебé скривдúв, що навíв єсú на мéне и на моє цáрство велúкий гріх? Вчинúв єсú зо мнóю такі вчúнки що не годúлось би тобí чинúти.

10 И речé Овимелéх далí до Овраáма: Щò в тéбе булó в óці, такé чинúвши?

11 И речé Овраáм: Бо я дýмав: немá в сёмý мíсті Господнёго страху; убъю́ть вонú менé задля жíнки моєí.

12 А вонá такú справдí й сестрá мíні: дочкá могó паноцця́, тíлькі не дочкá моєí паньмáтки; и и стáла вонá мíні жíнкою.

13 И як привíв менé Бог на чужúну в мандрíвку з отéцькоі господи, тодí кажý я íй: Ось чим покажú мíні що менé лю́биш: усю́ди куди́ ні прийдемо, кажи про мéне: Вíн мíні брат.

14 Узя́в пíсля сёго Овимелéх вівці и волú, и рабú, и рабúні, и дав Овраáмові, и оддáв ёмý такóж Сáрру жíнку ёго.

15 И речé Овимелéх: От моя́ земля́ перед тобóю: живú, де тобí лю́бо.

16 А до Сáрри рече: Ось я даю твоéму брáтові тúсячу срібникíв: се бýде тобí на закрúвало очéй, щоб не гнівúлась за те, що стáло ся с тобóю и з íншими, се — про твою шáну.

17 И помолúвсь Овраáм Бóгові, и Бог оздоровúв Овимелéха и ёго жонý, и ёго рабúні, и дав íм знов рожáти.

18 Бо Господь позачинúв був усі утробú в господí в Овимелéха задля Сáрри, Овраáмової жíнки.

ГОЛОВА XXI.

И спогадáв Господь про Сáрру, як говорúв, и вчинив Господь Сáррі, як глаголав.

2 И завагонíла Сáрра и вродúла Овраáмові сúна у старúх літáх ёго, у той речінéць, якúй Господь вúзначив.

3 И дав Овраáм íмя своєму синові, що вродúвсь у ёго, що Сáрра вродúла ёму, Исáк.

4 И обрізав Овраáм сúна свого Исáка восьмúй день, як заповідав ёмý Бог.

5 И булó Овраáмові сто рóків, як родúвсь у ёго сни Исáк.

6 Речé тоді Сáрра: Вчинúв мíні Бог смíх; хто про се почýє, сміятимецця з мене.

7 И рече далí: Хто сказав би Овраáму:* Сáрра дíточок годýє!* Отже я вродúла сúна* у похúлих ёго літáх.*

8 И росло́ хлопця́, и відлýчено ёго́, и справúв Овраáм велúкий бéикет у день відлýчин Исакових.

9 Вбачáла тоді Сáрра, що син Огáри, Єгиптúні, що ся вродúла Овраáмові, глузýє.

10 И речé вонá до Овраáма: Прожени́ сю невíльницю и сúна íі, бо сúнові невíльниці сíві не бувати наслíдником из сином моíм, з Исаком.

11 И гірки́м воно́ здало́сь Овраáмові за-для сúна ёго́.

12 Та Бог сказáв Овраáмові: Нехáй воно́ не здаéцця гірки́м в очáх у тéбе за-для хло́пця и задля невíльниці твоéі. У всёму, що́ сказáла Сáрра тобí, послýхай го́лосу íі; бо по Исáкові зва́тимецця пото́мство твоé.

13 Тíлькі ж я и з сúна невíльниці сотворю наро́д, бо вíн — твого́ пло́ду.

14 И встав Овраáм у рáнці, и взяв хлíба и мíх водú, и подáв Огáрі; положúв íй на плéчі, оддáв íй и дитúну, и відпустив íі. И пíшла́ вонá, и заблудúла в пустúні Вирeáвськíй.

15 И не стáло водú в мíху́, и покúнула вонá дитúну пíд кущем,

16 и пíшла́, и сíла навпро́ти оддалéкú як стрéлини з лука; бо кáже: Нехáй не бáчитиму смéрти дитúни моєí. И сíла вона навпро́ти, и зняла́ го́лос плáчучи.

17 И зачýв Бог хлопця́чий голос. Тоді озвався áнголь Господень до Огáри з нéба и речé: Чого́ се ти, Огáро? Не бíйсь; бо почув Бог хло́пців го́лос, там, де вíн лежúть.

18 Устáнь, візьмú на рýки хло́пця и держú ёго міцно; бо я сотворю, з ёго велúкий наро́д.

19 И відкрúв Господь о́чі íй, и вба́чила вонá кринúцю, и пíшла́, и надíла́ водóю мíх, и далá хло́пцеві пúти.

20 И був Бог с хлопцем, що вíн вúріс; и жив у пустúні, и зробúв ся стрíлцем.

21 И жив у Хараáн-пустúні; и взяла́ мáти ёмý жíнку из землí Єгúпецькоі.—

22 И стáлось того́ часу, що Овимелéх из Охозáхом, отáманом вíйська своро́, говорúв до Овраáма так: Бог помагá тобí у всёму, що́ ти ро́биш:

23 Забожи́ся ж мі́ні за́раз Бо́гом, що не лука́витимеш проти ме́не, ні проти си́на мого́, ні проти вну́ка мого́. Як я ми́слю тобі́ добро́, так ти ми́слитимеш мі́ні й тій землі́, де пробува́в вси́.

24 И рече́ Овраа́м: Забожу́сь.

25 И дорека́в Овраа́м, Овимеле́хові за крини́цю, що раби́ Овимеле́хові відняли́ в ёго.

26 И рече́ Овимеле́х: Не знаю, хто се зроби́в; бо ні ти не сказав мі́ні про се, та й ні від ко́го не чув я й досі.

27 И взяв Овраа́м ві́вці и воли́, и дав Овимеле́хові, и оби́два вони́ зроби́ли договір, ря́ду.

28 И поста́вив Овраа́м сім ягни́ць из ота́ри окро́ме.

29 И рече́ Овимеле́х до Овраа́ма: На́ що се ти поста́вив сі сім ягни́ць окро́ме?

30 Рече́: Щоб ти взяв сі сім ягни́ць від ме́не, нехай вони́ свідчать, що я ви́копав сю крини́цю.

31 Тим на́звано те вро́чище Вирса́ва, бо вони́ там побожи́лись оби́два.

32 И поста́вили вони́ ря́ду в Вирса́ві. Уста́в тоді́ Овимеле́х и Охоза́х, ота́таман війська ёго, и верну́лись у Хвилисти́мську зе́млю. —

33 И насади́в він дібро́ву в Вирса́ві, и призва́в там имъя́ Го́спода, повсявічнёго Бо́га.

34 И пробува́в Овраа́м у Хвилисти́мській землі́ до́вго.

ГОЛОВА XXII.

И ста́лось після сих при́лук, що Бог схотів Овраа́ма випробувати, и рече́ до ёго: Овраа́ме! А він ка́же: Ось я.

2 И рече́: Візьми́ свого́ си́на, твого́ единого, твого́ кохáного Иса́ка, и йди в Морійську зе́млю и принеси́ ёго там на же́ртву, на горі, де я вкажу́ тобі.

3 И встав Овраа́м ра́но вра́нці, и осідла́в осла́ свого́, и взя́в обо́х юнаків своїх з собо́ю, и сина свого́ Иса́ка, и наруба́в дров до же́ртви, и встав, и пійшо́в на вро́чище, що сказа́в ёму́ Бог.

4 Третёго дня зняв Овраа́м о́чі и заг ле́дів оддалеки́ вро́чище.

5 И рече́ Овраа́м юнака́м своїм: Зоста́нтесь тут коло осла́; а ми с хло́пцем пійдемо ген-туди́; як же помо́лимось, то ве́рнемось до вас.

6 И взяв Авраа́м дрова́ на огняну́ же́ртву, и положи́в іх на Иса́ка, си́на свого, а сам взяв ого́нь и ножа́; и пійшли обі́два вкупі.

7 И ка́же Иса́к до Овраа́ма, батька свого́ и гово́рить: Та́ту! А він рече́: Чого́, си́ну? Ка́же: Є в нас ого́нь и дро́ва, а де ж ягня́ на же́ртву?

8 И рече́ Овраа́м: Бог сам обми́слить нас ягня́м на же́ртву, си́ну мій. И йшли обо́в вку́пі.

9 И прийшли́ на вро́чище, що вказа́в ёму́ Бог; и спору́див там Овраа́м же́ртівню, и накла́в дров до ладу́, и звяза́в си́на свого Иса́ка, и положи́в ёго на же́ртівні на дро́вах.

10 И простя́г Овраа́м ру́ку, и взяв ножа́, заколо́ти си́на свого́.

11 И кликну́в ёго́ я́нголь Госпо́день з не́ба, и рече́: Овраа́ме! Овраа́ме! А він ка́же: Ось я.

12 И рече́: Не простяга́й руки́ на хло́пця, и не чини́ ёму нічогісінько; бо тепе́р я зна́ю, що ти богобоязли́вий вси́, коли́, не пожа́лував си́на твого́, еди́ного твого́, для ме́не.

13 И зняв Овраа́м о́чі свої, и спогля́нув, и взгле́дів з за́ду барана́ що заплу́тавсь рога́ми в терни́ні; тоді пійшо́в Овраа́м и взяв барана́ и приніс ёго́ на же́ртву замість си́на свого́.

14 И проложи́в Овраа́м тому́ вро́чищові прізвище таке́: Гогспо́дь вбача́в. С того́ ж то гово́рять тепе́р: На горі Госпо́дній поба́чиш.

15 И озва́всь я́нголь Госпо́день до Овраа́ма з не́ба вдру́ге,

16 и рече́: Самим собо́ю я клявсь, глаго́ле Госпо́дь, за те, що ти се зроби́в и не пожа́лував си́на твого́, еди́наго твого́,

17 благословлю́ я тебе́ и намно́жу твій плід як зорі на не́бі и як пісо́к на морському́ бе́резі; и твій плід обся́де воро́та воро́гів своїх;

18 и твоєму́ пло́дові благословля́ться всі наро́ди земні, через те, що ти послу́хав го́лосу мого́.

19 И верну́всь Овраа́м до своїх юнаків, и вста́ли вони́ и пійшли вкупі до Вирса́ви, и зоста́вся Овраа́м у Вирса́ві.

20 И було́ після сих при́лук, що доне́сено Овраа́мові так: Он и Ме́лха породи́ла сини́ бра́тові твоєму Нахо́рові:

21 Окса, первоїдня свого́, та Вавкса, бра́та ёго́, та Каму́йла, пре́дка Ора́мового,

22 та Хаса́да, та Оза́ва, та Хвалде́са, та Єлда́хва, та Ватуи́ла;

23 А Ватуи́ло появи́в Ревёку: Восьмеро́х іх породи́ла Ме́лха Нахо́рові Овраа́мовому бра́тові.

24 А наліжниця ёго́, на имъя́ Ре́вма, и та породи́ла Тавёка, та Тохо́са, та Моха́.

ГОЛОВА XXIII.

И було́ Са́ррі сто два́йцять и сім ро́ків: стілько було́ ії віку.

2 И вме́рла Са́ра в го́роді Овро́ці, що тепе́р Хеврон у землі Хана́нській: И прийшо́в Овраа́м сумува́ти по Са́ррі и опла́кати ії.

3 И встав Овраа́м від мерця́ свого́, и рече́ до синів Хе́тових так:

Digitized by Google

4 Чужеки́ця я и пробува́лець між ва́ми: да́йте мі́ні де́ржаву, на гробови́ще в се́бе, щоб схова́ти мі́ні мерця́ свого́ с перед очей́.

5 А сини́ Хе́тові відказа́ли Овраа́мові, и говори́ли до ёго:

6 Слухай, добро́дію: ти Бо́жий князь між нами: похова́й свого́ мерця́ у найкра́щому гробови́щі. Ніхто́ з нас не пожа́лує тобі свого́ гробови́ща, щоб твій мрець був похо́ваний.

7 И встав Овраа́м, и вклони́всь наро́дові тої́ землі́, сина́м Хе́товим.

8 И промо́вив до них так: Коли́ во́лите, щоб я похова́в сво́є ме́ртве с перед очей́ мої́х, то послу́хайте мене́, и попроси́ть за мене Ехро́на, си́на Са́рового,

9 щоб дав мі́ні свою́ пече́ру Макпе́льску, що кі́нець по́ля ёго. Нехай віддасть її мі́ні за стільки́ сріб'ла́, скільки́ вона́ конту́є, на гробови́ще між ва́ми.

10 А Ехро́н жив між сина́ми Хе́товими. Одві́тував тоді Ехро́н Хетій Овраа́мові перед сина́ми Хе́товими, перед усіма́, що похо́дились до воріт ёго го́рода, та́кечки:

11 Ні, добро́дію; ось слу́хай мене́. Даю́ тобі и по́ле, и пече́ру на ёму; перед сина́ми мого́ наро́ду даю́ тобі: похова́й ме́ртве своє́.

12 И вклони́всь Овраа́м перед народом тої́ землі́,

13 и рече́ до Ехро́на, у послу́хання наро́ду землі́ тої́, та́кечки: Ви́слухай же й ти мене́, блага́ю. Даю́ тобі сріб'ло́ за по́ле; візьми́ ёго від ме́не, и я похова́ю там ме́ртве своє́.

14 Одві́тував тоді Ехро́н Овра́мові, и ка́же ёму́:

15 Добро́дію, ось слу́хай мене́. Земля́ конту́є тільки́ чотири́ ста си́клів сріб'ла́; що ж то для ме́не и для те́бе? Похова́й же ме́ртве своє́.

16 И зрозумі́в Овраа́м Ехро́на; и відва́жив Овраа́м Ехро́нові сріб'ло́, скільки́ він сказа́в у послу́хання си́нів Хе́тових, чотири ста си́клів сріб'ла́, яке́ ходи́ло в купе́цтві.

17 Так зіста́лось Ехро́нове по́ле, що в Макпе́лі, ид сходу від Ма́мра, по́ле и пече́ра на ёму, и всі дерева́ що були́ по всіх ёго ме́жах, навкруги́,

18 Овраа́мові яко ку́пленне добро́ перед очи́ма синів Хе́тових и перед усіма́, що похо́дились до воріт го́рода ёго.

19 И похова́в після сёго Овраа́м Са́рру, жінку свою́, у пече́рі на по́лі Макпе́льскому, що ид схо́ду від Ма́мра, що в Хевро́ні, в землі Ханáнській.

20 Так діста́лось по́ле и пече́ра, що на ёму, Овра́мові, яко гробови́ще, від синів Хе́тових.

ГОЛОВА XXIV.

И був Овраа́м стари́й и літя́вий, и благословив Госпо́дь Овраа́ма у всёму.

2 Рече́ тоді Овраа́м найста́ршому пора́дникові, що пра́вив усім добро́м ёго́: Ось підложи́, будла́ско, ру́ку свою́ під стегно́ моє́,

3 та заприсягни́ Го́сподом, Бо́гом небе́сним и Бо́гом земни́м, що не візьмеш жінки си́нові моє́му між до́чками тих Хана́нців, що серед них я живу́;

4 а пійдеш у мою́ рідну зе́млю и в моє́ рідне мі́сто, и візьмеш жінку си́нові моє́му Иса́кові.

5 И ка́же до ёго раб: Мо́же, не схо́че жінка йти за мно́ю в сю зе́млю: чи му́шу я тоді відвести́ сина твого́ в ту зе́млю звідкіля́ ти вийшов?

6 И рече́ Овраа́м до ёго: Остережи́сь вести́ сина мого́ туди́ наза́д.

7 Госпо́дь, Бог небе́сний, що взяв мене́ з отецької господи́ моєї и з рідної землі моєї, и що обіця́в мі́ні и кля́всь мі́ні так: Пло́дові твоє́му дам сю зе́млю, — він пішле́ а́нголя свого́ перед тобо́ю, щоб ти взяв жінку си́нові моє́му звідті́ля.

8 Коли́ ж жінка не схотіла б ити́ с тобо́ю, то бу́деш чи́стий від сёго заклятя́ мово́: тільки́ не відво́дь сина мого́ туди́ наза́д.

9 Підложи́в тоді раб ру́ку свою́ під стегно́ Овраа́мові, господаре́ві своє́му, и заприся́г ёму́ про сю річ.

10 И взяв раб де́сять верблю́дів спроміж верблю́дів, па́на свого́, и ру́шив у доро́гу, бо в ёго було́ все дороге́ господаря́ ёго́, и споряди́всь, и прийшо́в у Месопота́мію до Нахо́рового го́рода.

11 И дав поле́жати верблю́дам своїм за го́родом коло крини́ці, вечірнёї доби́, як са́ме дівча́та хо́дять по во́ду.

12 И ка́же: Го́споде, Бо́же господаря́ мого́ Овраа́ма, благаю́ тебе́, погоди́ мі́ні сёго дні, и покажи́ ла́ску господаре́ві моє́му Овраа́мові.

13 Ось ста́ну я коло крини́ці а городя́нські дівча́та прийдуть бра́ти во́ду;

14 и нехай ста́неться, що котрій скажу: Спусти́ глека́ свого́, я напъю́сь, а вона́ відка́же: Пий, я й верблю́ди твої напа́пую́, — нехай се бу́де та, що призна́чив ви́ рабо́ві твоє́му Иса́кові; и с того́ розу́мно мі́ні нехай бу́де, що ти показав ла́ску господаре́ві моє́му.

15 И ста́лось, ще не переста́в він говори́ти, колиж вийшла Ревека́, що роди́лась у Ватуи́ла сина Ме́лхи, жінки Нахо́рової, брата Овра́мового, вийшла з глеко́м на плечі.

16 И була́ дівчи́на ду́же га́рна на виду́, дівка була́, и не взна́в її жо́ден чоловік; и спусти́лась вона́ до крини́ці, и спо́внила глек свій, и верта́ється.

Digitized by Google

17 Поскóчить тоді порáдник назýстріч ій и кáже: Дай мінí напúтись трóхи с твогó глекá.

18 А вонá кáже: Пий, добродію. И хутéнько спустúла вонá глекá свогó на рýку собí и далá ёмý напúтись.

19 И як далá ёмý довóлі напúтись, кáже: Я натягáю водú й верблюдам твоїм, аж пóки понапивáються.

20 И хутéнько спорожнúла свогó глекá корúто и скóчила знов до кринúці тягáти воду, и натягáла всім верблюдам ёгó.

21 А той позирáв на нéї дивýючись, и мовчáв, пóки виéвниця, чи погодúв ёмý Господь у дорозí, чи нí.

22 И стáлось, як понапивáлись верблюди довóлі, вийнúв він тоді золотý каблýчку у пів сúкиля вагú, и надів ій на рýки дві руківнúці, вагóю в дéсять сúклів зóлота,

23 и кáже: Чия ти дочкá? скажú мінí будлáско. Чи є простір в господí в паноцтвá твогó облягтúсь нам?

24 А вонá ёмý кáже: Я дочкá Ватýйлова, сúна Мéлшиного, що вродúла вонá Нахóрові.

25 И говорить ще до ёгó: У нас довóлі соломи й харчí, и простóру до óблігу.

26 Схилúв тоді він гóлову, и помолúвсь Господéві,

27 и речé: Хвалúти Гóспода, Бóга, могó господарá Овраáма, що не зіставúв своéю ласкою и прáвдою мого господарá: прóстим шляхóм привів менé Господь ув осéлю брáта господарá могó.

28 И побігла дівчúна, и оповідала про сю річ у мáтериній господí.

29 А в Ревéки був брат, на имъя Лаван; и вúбіг Лаван до ёго ид кринúці.

30 И стáлось, як побáчив він каблýчку и руківнúці на рукáх у сестрú своéї, и як почýв словá Ревéки, сестрú своéї: Оттак и так мовлúв той чоловік до мéне; то прийшов до ёго; аж він стоїть коло верблюдів, над кринúцею.

31 Він кáже: Увіхóдь, благословéнний від Гóспода. Чогó стоїш за воротьми? Я вже впорядкувáв господу и зробúв простір про верблюдів.

32 И ввійшóв він у господу: и порознýздував ёмý Лаван верблюди, и дав солóми и кóрму верблюдам, и водú обмúти нóги ёму и нóги людям, що булú з ним.

33 И постáвив ёмý істи; він же кáже: Не істиму я, пóки не вúречу слóва могó. Кáже: То й говорú.

34 И речé він: Я Овраáмів стáрший порáдник.

35 И Господь благословúв господарá могó вéлико, що зробúв ся він великúй: и дав ёмý отáри, и гурти, и срéбло, и зóлото, и рабú, и рабúні, и верблюдів, и ослú.

36 И Сáрра жінка господарá могó, вродúла моéму господарéві сúна у старúх літах своїх, и віддав він ёмý все, щó бýло ёго.

37 И авелів мінí господáрь мій заприсягтú, говорячи: Не візьмеш ти жінки сúнові моéму з дівчáт Ханáньских, що в їх землі живý я;

38 а пійдеш до господи паноцтва могó и до родúни моéї, и візьмеш жінку сúнові моéму.

39 И кажý я господарéві моéму: Мóже, не схóче жінка йти зо мнóю.

40 И речé мінí: Господь, що перед ним я ходжý, пішлé своего áнголя с тобóю, и погодúть передвзяттю твоéму, що візьмеш жінку сúнові моéму з родúни моéї и з господи паноцтвá могó.

41 Тоді бýдеш чúстий від сёго закляття могó, як прийдеш до родúни моéї; а хоч вони́ й не віддадýть тобí, то бýдеш и тоді чúстий, від закляття могó.

42 Оце ж сёгóдні, прийшов я до кринúці и промóвив: Гóсподи, Бóже господарá могó Овраáма, колú пощастúв всú мінí в сій дорóзі,

43 то—от я стою коло кринúці, и колú вúйде дівчúна по вóду, и я скажý ій: Дай мини, будлáско, трóхи водú с твогó глека напúтись,

44 а вонá скáже мінí: Пий, я натягáю й верблюдам твоїм, — нехáй се бýде вонá самá, що ти призначúв сúнові господарá могó.

45 Ще я й не договорúв у сéрці моéму, аж ось Ревéка вúйшла з своїм глеком на плечí, и спустúлась до кринúці, и вúтягла водú: я й кажý ій: Дай мінí напúтись, будлáско.

46 И вонá хутéнько спустúла глекá с плечá та й кáже: Пий, я й верблюдів твоїх понапувáю: от я напúвсь, а вонá й верблюдів моїх попапувáла.

47 И спитáв я ii, та й кажý: Чия ти дочкá? А вонá кáже: Дочкá Ватýйлова, Нахóрового сúна, що вродúла ёму Мéлха. Тоді я дав ій каблýчку и понадівáв ій руківнúці на рýки.

48 И схилúв я гóлову, и помолúв ся Господéві, и восхвалúв Гóспода, Бóга господарá могó Овраáма, що провів менé прóстим шляхом, щоб узяти дочкý в брáта господарá могó за сина ёго.

49 Тепéр же, колú хóтете обернýтись щиро та вірно до могó господарá, скажíть мінí: а колú й нí, скажíть мінí: то я поверну в прáво або в ліво.

50 Одвітувáли тоді Лаван та Ватýйло и рекли: Се йде від Гóспода: не скáжемо до тéбе нí мýда, нí добрá.

51 От Ревéка перед тобóю, візьми ii и йди, и нехáй вонá буде жінкою сúнові господарá твогó, як те Господь призначив.

Digitized by Google

52 И ста́лось, як почу́в їх слова́, Овраа́мів поря́дник то вклони́всь до землі́ перед Го́сподом.

53 И ви́йняв поря́дник на́доби срі́бні и на́доби золоті́ та одéжу, и подав Ревéці; и подавáв та́кож ії бра́тові и ії ма́тері дорогі́ гости́нці.

54 И їли воні́ й пили́, він и лю́де що були́ з ним, та й заночува́ли; а як повстава́ли вра́нці, ка́же він: Виправля́йте ж мене́ до мого́ господаря́.

55 Ка́же тоді́ ії брат и ії ма́ти: Неха́й дівча́ побу́де з на́ми тро́хи, днів хоч з деся́ток; а тоді́ вже й піде.

56 А він ка́же до них: не спиня́йте мéне, ба́чивши як Госпо́дь погоди́в мі́ні в доро́зі; виправля́йте мене́ боржій до господаря́ мого́.

57 А воні́ ка́жуть: Покли́чемо лишéнь дівчи́ну та поспитаéмо в нéї самóї.

58 И покли́кали Ревéку та й ка́жуть ій: Хочеш їхати з сим чоловіком? И ка́же вона́: Хо́чу.

59 И ви́правили воні́ Ревéку, свою́ сестру́, з ії ма́мкою, и Овраа́мового поря́дника з ёго́ людьмú.

60 И благослови́ли воні́ Ревéку, та й ка́жуть ій: Сéстро наша, бу́дь же ма́тірь* ти́сячей и милио́нів,* и нехáй твій плід ося́гне* ворогів твоїх воро́та.*

61 И вста́ла Ревéка з своїми дівча́тами, та й посіда́ли на верблю́ди, и поїхали слідóм за поря́дником. Так узя́в він Ревéку и верста́в доро́гу.

62 А Иса́к ийшóв верта́ючись від крини́ці Живóї, бо він жив у полудéнному кра́ю.

63 И ви́йшов са́ме Иса́к у по́ле голоси́ти (по ма́тері) на́д-вечір; коли́ ж здійме о́чі та спогля́не, аж иду́ть верблю́ди.

64 Зняла́ о́чі й Ревéка, зу́здріла Иса́ка, и спусти́лась из верблю́да.

65 И каза́ла до поря́дника: Хто се йде в по́лі назу́стріч нам? А поря́дник ій ка́же: Се мій господа́рь. Взяла́ вона́ тоді́ покри́вало, та й закри́лась.

66 И оповідав поря́дник Иса́кові усé, що́ зроби́в.

67 И повів ій Иса́к у намéт своéї ма́тери Са́рри, и взяв Ревéку за сéбе и вона́ ста́ла ёму́ жінкою; и покохáв ії, и перестав Иса́к журúтись по ма́тері.

ГОЛОВА XXV.

И взяв Овраа́м знов жінку на и́мя Хету́ру.

2 И вроди́ла вона́ ёму Зомра́на, та Єза́на, та Мада́на, та Мадия́ма, та Єсво́ка та Сое́на.

3 А Єван появи́в Сава́на та Дедáна. А Дедáнові сини́ були́: Осури́м, та Летуси́м, та Лаоми́м.

4 А сини́ Мадия́мові: Єхва́р, та Охви́р, та Єно́х, та Овида́, та Єлдага́. Всі були́ діти Хету́рини.

5 И віддáв Овра́м усе своé Иса́кові.

6 Сима́м же наліжни́ць, що держáв Овраа́м, подавáв подару́нки, и ви́проводив їх від си́на свого́ Иса́ка, ще за живота́ свого́, ид схóду, у схíдню зéмлю.

7 И було́ Овраа́мового віку, що він прожúв на світі, сто сім деся́т и пъять ро́ків.

8 И скінчúвсь Овраа́м и вмер у ста́рості щасли́вій, нажúвшись на світі, и прилу́чено ёго до ёго ро́ду.

9 И похова́ли ёго́, Иса́к та Изма́йло, сини́ ёго́, у пéчері Макпéльскій, на ни́ві Єхро́новій, си́на Са́рового, Хетія, що навпроти Ма́мра, —

10 на по́лі що купúв Овраа́м у синів Хéтових: там похóвано Овраа́ма, и ёго́ жінку Са́рру.

11 И ста́лось після Овраа́мової сме́рти, благословúв тоді Бог си́на ёго Иса́ка, а Исак жив коло крини́ці Живóї.

12 А се пото́мки Изма́йлові, си́на Овраа́мового, що вроди́ла Ога́ра Єгипти́ня, рабиня Са́ррина, Овраа́мові.

13 Ось име́ння синів Изма́йлових по родово́дові їх: перворíдень Изма́йлів Навáіот; та Кидáр, та Навдéйло, та Мисáм,

14 та Масма́, та Дума́ та Маси́,

15 та Ходáн, та Теман, та Єту́р, та Нахвéс, та Кедма́.

16 Сé сини́ Изма́йлові, и се їх име́ння по їх се́лищам, по їх табори́щам: дванáйцять князів по їх наро́дам.

17 А се літа́ життя Изма́йлового: сто трúйцять и сім ро́ків: скінчúвсь и вмер. и прилу́чено ёго́ до ро́ду ёго́.

18 И жили вони від Євила́та аж до Су́ра проти Єгúпту, як идéш у Осúрщину; умер при всіх своїх братах.

19 А се исто́рия Иса́кова, си́на Овраа́мового. Овраа́м появúв Иса́ка;

20 А Иса́кові було́ со́рок ро́ків, як одружúвсь из Ревéкою, дочкóю Ватуúла Си́рина из Месопота́миі, сестрóю Лавáна Си́рина.

21 И бла́гав Иса́к Го́спода за жінку свою, бо була́ неплодю́ща. И дав Господь себé вблага́ти и Ревéка, жінка ёго́, завагоніла.

22 Як же бори́кались одно́ з одни́м діти в утрóбі в нéї, каже вона́: Коли́ так, на́ що ж я й на світі? И пíшла́ пита́ти в Го́спода.

23 И рече до неї Госпóдь: Хóдиш ти двома́ синна́ми,* два наро́ди в собі но́сиш;* різно воні́ розíйдуцця:* оди́н наро́д дýжчий буде;* ста́рший па́нства хотітиме,* та меншому служúтиме.*

24 И як упли́в час до роди́н ії, коли́ ж спра́вді близня́та були́ в утрóбі в нéї.

25 И ви́йшло пéрве черво́не, все волоха́те, мов кожýх; и назва́ли ёго́ Исав.

Digitized by Google

26 А пóтім вийшов ёго брат, и рукá ёго держáлась за пятý Исáкову; и дано́ ёму имъя́ Яків; а було́ Исáкові шiсдеся́т рóків, як воні́ родúлись.

27 И повиростáли хлопцята; и був Исáв рýчий ловéць, полёвик; а Яків — прóстий чоловік, жив у наметах.

28 И жáлував Исáк Исáва, бо годувáвсь ёго влóвами: а Ревéка жáлувала Якова.

29 И звáрив собі Яків юшки: а Исáв сáме вернýвсь из пóля вимерхавшись;

30 и кáже Исáв Якову: Нагодýй мене́, спасúбі тобі, оцім червóним; бо я вúмерхався: через се проложено ёму прізвище: Едóм (червóний).

31 Кáже тоді Яків: Продáй міні твоé первáцтво.

32 И кáже Исáв: Ось я вмірáю (з гóлоду): нá що міні те первáцтво?

33 И кáже Яків: Забожúсь зáраз; и забожúв ся він: и продáв своé первáцтво Якову.

34 И дав Яків Исáвові хліба и юшки з сочовúці; и попóів Исáв и напúвсь, та встав и пійшóв собі. Так проів Исав первáцтво своé.

ГОЛОВА XXVI.

И настáв гóлод у тій землі, опріч пéрвого гóлоду, що був за Овраáма. И пійшов Исáк до Овимелéха, царя́ Хвилистúмського, у Герáр.

2 И зъявúвсь ёму Господь, и речé: Не йди в Єгúпет; живúй в тій землі, де я тобі скажý.

3 Пробувáй у сій землі, и я бýду с тобóю и благословлю́ тебé; бо тобі и твоéму плóдові дам я всі оці зéмлі, и поставлю́ клáтву, що клявсь я Овраáмові, отцéві твоéму;

4 И намнóжяцця твої потóмки, як зóрі на нéбі, и дам тоéму плóдові всі оці землі, и с твоíм плóдом усі народи на світі благословлящця, —

5 за те, що Овраáм слýхав гóлосу мого́, и держáв наказ мій, заповіді мої, установи мої, и закóни мої.

6 И жив Исак у Герáрі.

7 И лю́де тамéшні питáлись про ёго жінку; и кáже він: Се моя́ сестрá, бо він опáсувався казáти: жінка моя́; ато, (кáже), тутешні лю́де вбъю́ть менé за Ревéку; що вонá собі вродою гарна.

8 И стáлось, як ужé дóвго був тут Исáк, що Овимелéх, царь Хвилистимський, вúзирнув у вікнó, аж Исáк жартýє з Ревéкою жінкою своéю.

9 И покли́кав Овимелéх Исáка и речé: Се ж вонá справдí жінка тобі; а як же ти казáв: Се моя́ сестрá? И речé ёму Исáк: Бо я дýмав: Колúб не вмéрти через нéї.

10 И речé Овимелéх: Що ж се ти вдíяв нам? За малúм хто нéбудь из нáших не лíг коло жінки твоéї, и ти б довíв нас до гріхá,

11 И наказáв Овимéлех народові своéму так: Хто приторкнéцця до сёго чоловіка або до ёго жінки, тому́ смерть!

12 И засíяв Исáк у тій землі пóле, и зібрáв того́ рóку в сóтеро: так Господь благословúв ёго.

13 И зробúвсь він велúкий, йшов у гóру та вгóру аж пóки вчинúвсь дýже велúкий:

14 Бо мав отáрі и гуртúж и багáцько рабів, и завúдували ёму́ Хвилистúмці.

15 Бо всі колóдізі, що повикóпували бáтьківські робú за Овраáма бáтька ёго, позабивáли Хвилистúмці и позакидáли землéю.

16 И речé Овимелéх Исáкові: Иди собі від нас; бо ти потужнíщий за нас.

17 И рýшив звідтíля Исáк, и отáборивсь у долúні Герáрській, и жив там.

18 И покопáв Исáк и знóв колóдізі, що булú кóпані за Овраáма бáтька ёго, бо Хвилистúмці позабивáли булú іх після смéрти Овраáмової: и подавáв ім Исáк тí самі прізвища, як попрозивáв був іх бáтько ёго.

19 И копáли Исáкові рабú землю, и знайшлú кринúчовину водú живóї.

20 И посварúлись стадникú Герáрські з стадникáми Исáковими, говорючи: Се нáша водá. И дав тій кринúці прізвище Есéк (сварлúва), бо сварúлись воні́ з ним.

21 И вúкопали другу кринúцю и посварúлись за нéї знов. И дав він їй прізвище Сúтна (ворогувáння).

22 И двúнув звідтíля и вúкопав ще кринúцю, и за сю вже не було свáрки: и дав їй прізвище Реховóт (простір), и речé: Бо вчинúв тепéр Господь нам простір, и бýдемо плодю́щі на землі.

23 И двúнув звідтíля до Вирсавúї.

24 И зъявúвсь ёму Господь тóї нóчі, и речé: Я — Бог Овраáмів, твого́ отця́: не бíйсь, бо я с тобóю, и благословлю́ тебé и намнóжу твій плíд задля рабá мого́ Овраáма.

25 И спорýдив він жéртівню там, и призвáв на ёго имъя́ Господне, и напъ́ив там намет свій: И вúкопали там рабú Исáкові кринúцю.

26 И вúйшов до ёго Овимелéх из Герáра з Охозáтом, приятелем своíм, та с Хвихóлом, отáманом вíйська свого́.

27 Речé тоді ім Исáк: Чого́ ви прийшлú до менé, коли не злюбили мене и відопхнýли менé від сéбе?

28 А воні́ кáжуть: Вбачáємо ми дóбре, що Господь був с тобóю, то мовлúли собі: Вчинímo прúсягу між сéбе, між нáми и тобóю, и зробímo рядну с тобóю,

29 що не робúтимеш нам шкóди як и ми не чіпáли тебé, и як ми робúли тобі тíлькі самé до-

Digitized by Google

бро́ и ви́провадили тебе́ з упоко́єм. Тепе́р тебе́ благослови́в Го́спо́дь.

30 И поста́вив він їм обі́д, и їли вони́ й пили́.

31 И повставáли вони́ вра́нці и заприсягли́ одно́ 'дному́, и ви́провадив їх Иса́к, и ру́шили від ёго з упоко́єм.

32 И ста́лось того́ ж дня, що прийшли́ Иса́кові раби́ и розказа́ли про крини́цю, що ви́копали, и говори́ли до ёго: Знайшли́ ми во́ду.

33 И прозва́в ёго Са́вия (божба́); від сёго прозива́ється той город Вирса́вия до сёго дня.

34 И було́ Иса́кові со́рок ро́ків, як узя́в собі за жінку Юди́ту, дочку́ Веоха Хетія, та Васема́ту, дочку́ Єло́на Хетія.

35 И була́ ту́га на се́рці Иса́кові и Реве́ці.

ГОЛОВА XXVII.

И ста́лось як зробúвсь Иса́к стари́й и те́мний на́ очі, що нічо́го не ба́чивъ, покли́кав тоді Иса́ва, ста́ршого си́на свого́, и рече́ до ёго: Сину мій: а той ка́же до ёго: Ось я.

2 А рече́: Оце́ вже я стари́й, и не зна́ю дня моє́і сме́рти.

3 Візьми́ ж будла́ско, своє́ знаря́ддя, сагайда́к свій и лук свій, и йди в по́ле та вполюй міні яко́і дичини́,

4 и зроби́ міні того́ смашно́го наїдку, що я люблю́, и принеси́ міні попоїсти, щоб моя́ душа́ благослови́ла тебе́ перед сме́ртю.

5 И чу́ла Реве́ка, як Иса́к говори́в до Иса́ва, си́на свого́. И пійшо́в Иса́в у поле здобува́ти дичини́ ба́тькові.

6 И рече́ Реве́ка Якову, си́ну своє́му так: Оце́ я чу́ла як панотець твій казав Иса́вові бра́тові твоє́му так:

7 Принеси́ міні дичини́, и зроби́ міні смашно́го наїдку, щоб я попоїв та благослови́в тебе́ перед Го́сподом за живота́ мого́.

8 Послу́хай же, си́ну мій го́лосу мого́, що я звелю́ тобі.

9 Иди́ ва́раз до отари́ та вловй міні дво́є га́рних козеня́ток; и зроблю́ я смашно́го наїдку про панощі́ твого́, яки́й він лю́бить;

10 И понесе́ш ти панощі́ві своє́му, щоб попоїв та поблагослови́в тебе́ за живота́ свого́.

11 И рече́ Яків Реве́ці, ма́тері своїй: Таже́ж Иса́в, брат мій, волоха́тий, а я — гладе́нький:

12 Мо́же панотець поля́пає мене́, и здамся я ёму́ спуска́нцем, и здобу́дусь клятьби́ ёго, а не благословіння.

13 И рече́ до ёго мати ёго́: На міні бу́де прокліи твій си́ну: слу́хай тількі го́лосу мого́ та йди вловй міні.

14 И пійшо́в він, и вловúв, та й и приніс до ма́тери; и зробúла ма́ти смашно́го наїдку, яки́й був по смаку́ ба́тькові ёго́.

15 И взяла́ Реве́ка найкра́щу оде́жу ста́ршого си́на свого́, що лежа́ла в нéі в ха́ті и вдягла́ Якова, ме́ншого си́на свого́;

16 и пообгорта́ла кози́ними смýшками ру́ки ёму́ и де була́ го́ла ши́ю ёго́;

17 и дала́ смашни́й наїдок та хліба́, що нагото́вила, у ру́ки Яковові синові своє́му.

18 И прийшо́в він до ба́тька свого́, и каже: Та́ту! А він рече́: Ось я. Кото́рий ти, си́ну мій?

19 И ка́же Яків до ба́тька свого́: Я — Иса́в, первоpідень твій; вчини́в я чого́ бажа́в еси́. Устáнь же, сядь та попоїж мого́ вло́ву, щоб душа́ твоя́ благослови́ла мене́.

20 Рече́ тоді Иса́к до си́на свого́: Як же ти знайшо́в так ху́тко си́ну? Ка́же: Бо Го́спо́дь, Бог твій, привів до ме́не.

21 И рече́ Иса́к до Якова: Приступи́, я обла́паю тебе́, сину, чи спра́вді ти мій син Иса́в чи ні.

22 И приступи́в Яків до Иса́ка, ба́тька свого; и пола́пав ёго ба́тько и рече́: Голос—Яковів го́лос, а ру́ки — ру́ки Иса́вові.

23 И не розпізна́в ёго́, бо ру́ки ёго були́ волохáті, як у Иса́ва, бра́та ёго; то й бласлови́в ёго́.

24 И рече́: Та чи ти ж бо се, мій сину́ Иса́ве? А він каже: Я.

25 И рече́: Кè лиш сюди́, попоім я си́нового вло́ву, щоб моя́ душа́, благослови́ла тебе́. И пода́в ёму́ и попоів він; и пода́в вина́, и напи́вся він.

26 И рече́ Иса́к, ба́тько ёго, до ёго: Приступи́ ж бли́жче та поцілу́й мене́, си́ну.

27 И приступи́в він та й поцілува́в ёго́. Тоді Иса́к понюхав як па́хне оде́жа ёго́ и благослови́в ёго и рече́: Пáхнеш ти благословéнним ✲ у Го́спода по́лем: ✲

28 Дасть він тобі з не́ба ро́су, ✲ и зе́млю родю́щу, ✲ и свято́го хліба вповні, ✲ и вина́ дово́лі. ✲

29 Най наро́ди тобі слу́жить, ✲ кла́няюцця лю́ди; ✲ бувáй па́ном над братáми, ✲ моїми синáми, ✲ щоб вони́ тебе́ бо́ялись ✲ и тобі вклоня́лись. ✲ Про́клят бу́де той на світі, ✲ хто тебе́ клятúме; ✲ благослови́ того́ Бо́же, ✲ хто тебе́ возлю́бить! ✲

30 И ста́лось, ско́ро скінчúв Иса́к благословéння Яковове, и ле́дві вийшов Яків від Иса́ка ба́тька свого́, аж Иса́в, брат ёго, верну́вся из улóвів.

31 Наготóвив и він смашно́го наїдку, та поніс до ба́тька свого́, и ка́же ба́тькові: Устáнь, та́ту, та попоїж дичини́ си́на свого́, щоб твоя́ душа́ благослови́ла ме́не.

32 И речè до ёго Иса́к, ба́тько ёго́: Хто ти такúй? Ка́же: Я син твій, первоpідень твій, Иса́в.

Digitized by Google

33 И злякáвсь Исáк вилúким лáном, и кáже: Хто ж се був, що вполювáв дичúну та принóсив до мéне, а я попоíв усього до твогó прихóду, и благословúв єгó? Оцé ж и він бýде благословéнний.

34 Як почýв Исáв бáтькові словá, заголосúв він у гóлос и гірко заплáкав, и кáже бáтькові: Благословúж и менé, тáту.

35 И речé: Підíйшóв твій брат підступом, и перейнúв благословéння твоé.

36 Кáже тоді: Не дýрно брат мій звéцця Яків; бо два рази обíйшóв менé: вúманив у мéне моé первáцтво, а тенéр ось перейнúв и благословéння моé. И кáже далі: Чи вже ж у тéбе не зістáлось благословéння про мéне?

37 Одвітувáв тоді Исáк и речé до Исáва: Вже я настановúв єгó твоíм господарéм и віддав ёмý в слýги всіх братів єгó; хлíбом и виномý укріпúв я єгó: що ж мíні тевéр чинúти, сúну мій, про тéбе?

38 И кáже Исáв до бáтька свогó: Хíбá в тéбе одно́ благословéння, тáту? Благослови́ й менé пан-óче! Та й заголосúв Исáв плáчучи.

39 Одвітував тоді Исáк, бáтько єгó, и речé до ёго: Най и твоé житлó бýде ✻ цілúна родю́ща, ✻ нехай póси тебе крóплять ✻ з висóкого нéба. ✻

40 З меча свого бýдеш жúти, ✻ брáтові служúти; ✻ та настáне и про тéбе ✻ непокíрна вóля, ✻ тоді снúнеш ярмо брáтне ✻ серед свого пóля. ✻

41 И ненавúдів Исáк Якова через благословéння, що бáтько благословúв єгó, и кáже Исáв у сéрці своéму: Прúйде годúна сумувáння по панóццéві; тоді я вбъю брáта Якова:

42 И донéсено Ревéці сі словá Исáвові стáршого сúна ії. И послáла вонá по Якова мéншого сúна свогó, и речé до ёго: Он твій брат Исáв розважá себé тим, що вбъе тебé.

43 Послýхай же, сúну, гóлосу могó, та здіймúсь и втікáй до Лавáна, брáта могó у Харáн.

44 И перебýдь у ёго не велúкий час, поки відíйде сéрце брáта твогó,

45 пóки вгамýється досáда брáта твогó на тéбе, и забýде він, що ти заподíяв ёмý: тоді я пішлю и візьму тебé звідтіля: Чéрез ві що ж би то мíні втерятú вас обох одногó дня?

46 А Исákові речé Ревéка: Не мúлий мíні свíт за тúми дівчáтами Хетійськими. Як візьме Яків жінку з Хетійських дівчáт, такý як оці дівчáта тутéшні, то нáщо мíні тоді на свíті жúти?

ГОЛОВА XXVIII.

И повлúкав Исáк Якова и благословúв єгó, и наказáв ёмý, и речé до ёго: Не берú собі жонú з дівчáт Хананських.

2 Здіймúсь та йди в Месопотáмию, у господу Ватýйла, бáтька мáтери твоéї; и візьмú собі жінку звідтіля з дóчок Лавáнових, брáта мáтери твоéї.

3 И благослови́ тебé Бог Всемогýщий, и вчинú тебé плодю́щим и намнóж тебé, щоб ти став збóрищем нарóдів.

4 И пішлú тобі Бóже благословéнне Овраáмове, тобі и твоéму потóмству с тобóю; щоб ти зайнúв зéмлю мандрувáння твогó, що Бог дав Овраáмові.

5 И вúпроводив Исáк Якова; и пíйшóв він у Месопотáмию до Лавáна, сúна Ватýйлового, Сúрина, брата Ревéчиного, мáтери Яковової та Исáвової.

6 Як побáчив Исáв, що Исáк поблагословúв Якова, и вúпроводив у Месопотáмию, щоби узúв собі жінку звідтіля, а благословлявши єгó, звелів ёмý тек: Не берú жінки мíж дівчáтамв Хананськими,

7 и що Яків послýхавсь бáтька своéго и мáтери своéї, и пíйшóв у Месопотáмию;

8 и бáчивши Исáв, що єгó бáтько Исáк не вподóбав дівчат Ханáнських, —

9 пíйшóв він до Измáйла и взяв до своíх жінóк, що вже держáв, Мавлéту, дочкý Измáйлову, сúна Овраáмового, сéстру Навеóтову. —

10 И вúйшов Яків из Вирсáвії, и прямувáв до Харáна.

11 И прибýв на одно врóчище, и заночувáв там, бо сóнце вже зайшлó; и взяв кáменя на тому мíсті, и положúв собі в гóлові, та й лíг на тому мíсті спати.

12 Присня́в ся тоді ёмý сон: нíби драбúна стоíть на землí, а верх ії сягáв нéба, и áнголі Господні то сходя́ть, то и спускáюцця по ій.

13 Гля́не, аж Господь стоíть у горі, и глаголе: Я — Господь Бог Овраáмів, оцця твогó, и Бог Исáків: Зéмлю, де ти лежúш, дам я тобі и твоíм потóмкам.

14 И бýде потóмство твоé як пил земляний, и ти роспрострéсся к заходу и сходу, и к півночи и к полýдню; и с тобóю благословля́цця всі рóди на зéмлі, и с твоíми потóмками.

15 И ось я с тобóю и оберегáтимну тебé, куди б ти ні зайшóв, и знов приведý тебé в сю зéмлю; бо не остáвлю тебé, пóки не дам тобі, що вúрік тобі.

16 И прокúнувсь Яків від свогó сну, и речé: Пéвно ж на сéму мíсті живé Господь; а я й не знав сéго!

17 И вжахнýвсь він святúм жáхом, и речé: Якé се мíсто дúвне! Се не що úнше, як Бóжа госпóда, а се — двéрі небéсні.

18 И встав Яків рáно и взяв кáменя, що положúв собі в гóлови, и постáвив єгó замíсь стовпá, и полúв єгó звéрху олúвою.

19 И продложúв тому врóчищеві прізвище Ветúль: у дáвні ж дáвна звáв ся той гóрод Луз.

Digitized by Google

20 И обітував Яків обітницю, и речи: Коли Бог буде зо мною, и берегтиме мене в сій дорозі моій, и посилатиме міні хліб насушний и одежу до одягання,

21 и прийду знов до паноццевої господи з упокоєм; то Господь буде моім Богом,

22 а сей камінь, що поставив я замісь стовпа, буде Божим домом, и зо всего, що ти міні даси даватиму я десятину тобі.

ГОЛОВА XXIX.

Двинув тоді Яків, и пійшов у землю східнего народу.

2 И озирнув ся він, аж у полі криниця; гляне, коли ж трі отари овечок, лежить коло его; бо с тої криниці наповано отари; и камінь на криничаному гірлі був великий.

3 И як збирались туда всі отари, то відкочувано камінь від криничаного гірла, и наповано вівці, и знов навертано каменем криничане гірло, як він перше лежав.

4 И каже Яків до них: Браття, звідкіля ви? А вони кажуть: Ми с Харана.

5 И каже до них: Чи знаєте ви Лавана, Нахорового сина? Кажуть: Знаємо.

6 Каже до них: Чи здужає? Кажуть: Здужає: та ось Рахиля, его дочка иде з вівцями.

7 И каже: Гляньте, ще день великий, ще не пора збирати до купи скотину: напувайте вівці та женіть на пашу.

8 А вони кажуть: Не можна нам, поки всі отари не зберуцця до купи; тоді відкотять каменя від криничаного гірла, ми й понапуваємо вівці.

9 Ще він розмовляв из ними, як прийшла Рахиля з батьковими вівцями: бо вона була пастушка.

10 И сталось як побачив Яків Рахилю, дочку Лаванову, своєі матери брата, и овечок Лаванових, своєі матери брата, то приступив, и відкотив каменя від криничаного гірла, и напоів отару Лаванову, своєі матери брата.

11 И поцілував Яків Рахилі, и заголосив плачучи.

12 И россказав Яків Рахилі, що він — ії паноццеві небіж, и що він Ревечин син; и побігла вона, и сповістила батька свого.

13 И сталось, як довідавсь Лаван про Якова, своєі сестри сина, то побіг назустріч ему, и обняв его, и поцілував его, и привів его до себе в господу. И оповідав він Лаванові про всі свої прилуки.

14 И каже ему Лаван: Ти справді вси кість моя и тіло моє. И жив у его він з місяць,

15 И каже Лаван до Якова: Що ти міні небіж, то чи тобі ж, служити міні за нізащо? Кажи, яка тобі мусять бути плата?

16 А в Лавана було дві дочки: старша на имя Лия, а менша на имя Рахиля.

17 Лия иволилась на очі; Рахиля ж була гарна и вродлива.

18 И полюбив Яків Рахилю; и каже: Служитиму тобі сім років за Рахилю, меншу дочку твою.

19 И каже Лаван: Лучче за тебе, ніж за кого иншого віддам ii: зоставайсь у мене.

20 Так служив Яків сім років за Рахилю; и вони здались ему скількома днями, бо любив ii.

21 И каже Яків Лаванові: Віддай міні жінку мою, бо речінець мій сповнив ся, щоб увійти міні до неі.

22 И зібрав Лаван усіх таменіних людей и справив весілля.

23 Як же звечоріло, узяв він Лию, дочку свою, и привів до его и ввійшов він до неі.

24 И дав Лаван своій доцці Лиі Зелху, рабиню свою до послуги.

25 И настав ранок, аж то була Лия! Каже тоді він до Лавана: Що се ти вдіяв міні? Хіба я служив тобі не за Рахилю? на що ж ти ошукав мене?

26 И каже Лаван: Не можна так у нашій стороні, щоб віддавати менну перед старшою.

27 Виживи з нею тиждень, тоді ми й сю оддамо тобі за службу, що ти служитимеш міні ще другі сім років.

28 И вчинив так Яків, и вижив з нею тиждень, и він дав ему Рахилю, дочку свою, за жінку також.

29 И дав Лаван Рахилі, своій доцці, Валу, рабиню до послуги.

30 И ввійшов Яків також до Рахилі, и любив Рахилю більш, ніж Лию, и служив ему ще другі сім років.

31 И як зуздрів Господь, що Лия нелюба ему, відчинив ій утробу; а Рахиля була неплідна.

32 И завагоніла Лия, и породила сина, и назвала его наимя Рувим, бо, каже: Конче зглянувсь Господь на моє сумування бо тепер чоловік мій любитиме мене.

33 И завагоніла знов, и вродила сина, и каже: Почув Господь, що я нелюба, то дав міні ще й сего сина: и назвала его на имя Симеон.

34 И завагоніла знов, и вродила сина, и каже: Тепер прихилицця до мене чоловік мій, бо я породила ему трі сині: тим дано сему имя Левий.

35 И завагоніла знов, и породила сина, и каже: Хвалити за се Господа. Тим назвала вона сего на имя Юда. И перестала рожати.

Digitized by Google

ГОЛОВА XXX.

И вбачаючи Рахи́ля, що не рожа́є Я́кову дітéй, завúдувала сестрі своїй, и ка́же до Якова: Придба́й міні дітéй, ато́ я вмру.

2 И загорівсь Яків гнівóм на Рахи́лю, и ка́же: Хіба́ я тобі Бог, що не дав твоїй утробі плóду жúзні?

3 И ка́же вона́: Ось тобі моя́ рабúня Ва́ла, увійди́ до нéї, щоб вона́ зродúла міні на коліна, то и в мéне бу́де сімʼя́ через нéї.

4 И дала́ ёму́ Ва́лу, свою́ рабúню за жінку: и Яківъ увійшóв до нéї.

5 И понесла́ Ва́ла, и привела́ Якову сúна.

6 И ка́же Рахи́ля: Бог розсудúв менé, почýв и мій гóлос, и дав міні сúна. Тим назва́ла ёго́ на имʼя́ Дан (суддя́).

7 И завагонíла Ва́ла, рабúня Рахúлина, знов, и привела́ Якову дрýгого сина́.

8 И ка́же Рахи́ля: Борóлась я велúкою бородьбóю з моéю сестрóю, та й подýжала. И назва́ла вона́ сёго́ на имʼя́ Нехталúм (борéць).

9 Як поба́чила Лúя, що переста́ла дітéй водúти, узя́ла Зéлхву, свою́ рабúню, и дала́ Якову за жінку.

10 И привела́ Зéлхва Лúїна рабúня, Якову сúна.

11 И ка́же Лúя: Прийшло щáстя. И назва́ла ёго́ на имʼя́ Гад (щáстя).

12 И привела Зéлхва Лúїна рабúня Яковові дрýгого сúна.

13 И ка́же Лúя: Щáсна моя́ дóля, бо жінкú зва́тимуть менé благословéнна. И назва́ла ёго́ на имʼя́ Осúр (дóля).

14 И пійшóв Рувúм у пшеничні жнива́, и знайшóв любовúцю в пóлі, и принíс мáтері своїй Лúї. И ка́же тоді Рахúль до Лúї: Дай же й міні любовúці, що принíс син твій.

15 Відказа́ла їй тоді: Хіба́ с тéбе ще мáло, що ти взяла́ собі сéрце моґо́ чоловіка? ще схотíла й любовúці сúнової! И ка́же Рахúля: То нехáй він сю нiч ля́же с тобóю за любовúцю сúна твогó.

16 Як прийшов Яків с пóля ввéчері, и вийшла Лúя ёму́ назýстріч и ка́же: Ти ввійдеш до мéне; бо я, тебе купúла за сúнову любовúцю. И ліг він з нéю тéї нóчі.

17 И послýхав Бог Лúї, и понесла́ вона́, и вродúла Якову пя́того сúна.

18 И ка́же Лúя: Заплатúв міні Бог за те, що я дала́ рабúню мою мужеві моéму. И назва́ла сёго́ на имʼя́ Исахáр (дáє плáту).

19 И завагонíла Лúя знов, и породúла Якову шóстого сúна.

20 И ка́же Лúя: Подарувáв міні Бог подарýнок гáрний: тепéр мій чоловíк жúтиме зо мнóю, бо привела́ я ёму́ шістéх сúнів. И назва́ла сёго́ на имʼя́ Завулóн (жúтель).

21 А пóтім зродúла вона́ дочкý, и назва́ла її на имʼя́ Дúна.

22 И спогадáв Бог Рахúлю, и послýхав її и відчúнив утробу їй.

23 И завагонíла вона́, и вродúла сúна, и ка́же: Бог вúзволив менé з сорóму.

24 И назвала́ ёго́ на имʼя́ Іóсип (прибавля́), ка́жучи: Ще прибáвить міні Господь и дрýгого сúна.

25 И ста́лось, як привела́ Рахúля Іóсипа, то ка́же Яків Лавáнові: Випроводжáй менé; пійду́ я в своє мíсто и в свою сторóну.

26 Віддáй міні жінóк моїх и дітéй моїх, що за них я служúв тобі, та й пійду́ я собі; бо ти знáєш, скільки я вробúв тобí.

27 И ка́же ёму Лавáн: Благáю тебé, коли́ и здобýвсь у тéбе ла́ски, загáйся в мéне ще. Міркýю бо, що Господь благословúв менé задля тéбе.

28 Признáч, ка́же, сим собі плáту, и давáтиму.

29 И ка́же до ёго: Ти знáєш, як я робúв тобі, и як росплодúлась твоя́ скотúна за моїм дóглядом.

30 Не гурт, було́ її в тéбе до мого прихóду, а тепéр скількі розплодúлось! Господь благословúв тебé за моґо́ порядкувáння, коди ж міні дбáти про своє господáрство?

31 И ка́же: Що ж я мушу тобі давáти? Каже Яків: Не трéба міні від тéбе нічóго, аби́ вчúнив що скажý, то я знов пáстиму и доглядáтиму скóту твогó.

32 Обійду́ я сегóдні всі отáри твої, відлучáю си кóжну перісту и строкáту овéчку и кóжне рудé овечя́, и кóжне строкáте и перíсте між кóзами, и то бу́де моя́ плáта.

33 И свідчúтиме за мéне прáвда моя́ перед тобóю завтра, як прийдеш міні подивúтись на мою плáту. Усяке неперíсте и нестроκáте між кóзами и нерудé між вівцями вважáтимеш ти за крадéне в тéбе.

34 И ка́же Лавáн: То й нехáй бу́де, по твоéму слóву.

35 И відлучúв Лавáн того́ дня козли́ перісті и строкáті, и всі кóзи перісті и строкáті, и все, що́ було́, з білими крáпинами и всяке рудé між вівцями, и віддáв на рýки зятеві своєму.

36 И відойшóв на три дні коди́ від Якова; и пас Яків Лавáнові вівці, що зістáлись.

Digitized by Google

37 И взяв Яків зеленого лозиння с тополі, горішнику и каштану; и мережив на ёму кору, облупляючи до білого на лозинні.

38 И ставляв мережане лозиння у корытах на водопійлі, як приходили вівці пити, як раз проти отар, де вони гуляли, як приходили до водопійла.

39 И як гуляли вівці перед лозинням, то котились потім перістими и строкатими ягнятами.

40 И відлучав Яків овечок, и ставляв овечок наперед отари строкатих и все руде ув отарі Лавановій; так він відлучав іх від отари и не мішав іх з Лавановим стадом.

41 И кожного разу, як гуляли овечки дужчі, клав Яків лозиння перед очима в овечок у корита, щоб вони гуляли перед лозинням.

42 Як же овечки бували плохіщі, тоді він не клав. Так плохіщі впадали Лаванові, а дужчі Яковові.

43 И розжився він тяжко, и багацько було в ёго скоту и рабинь и рабів и верблюдів и ослів.

ГОЛОВА XXXI.

И дочувсь Яків, що Лаванові сини говорять: Яків забрав усю нашу батьківщину; и з нашої батьківщини вбився у свою заможність.

2 И спогляну Яків на лице Лавапове, аж воно до ёго вже не таке, як перше.

3 Рече тоді Господь до Якова: Вертайсь у землю батьків твоіх, и до роду твого; и Я буду с тобою.

4 И послав Яків по Рахилю и Лию у поле до своіх овечок,

5 и каже ім: Вбачаю я, що в вашого батька не таке вже лице до мене, як перше; тількі ж Бог мого паноцця був зо мною.

6 И ви знаєте, що всею моею силою служив и вашому батькові.

7 А батько ваш підманив мене, и зминяв мою плату десять раз; та Бог не попустив ёму вшкодити мині.

8 Коли скаже було: Перісті будуть твоею платою; то всі очечки котились перістими: а як скаже було: Строкаті будуть твоею платою, то всі овечки котяцця строкатими.

9 Тим робом забірав Бог овечок у вашого батька, и давав мині.

10 Сталось бо, що як прийшов час гуляти овечкам, знив я очі и бачу ві сні, що на овечок скачуть бараны перісті, строкаті та рябі.

11 И говорить мині янголь Божий у ві сні: Якове! А я кажу: Ось я.

12 И рече: Издійми лишень очі та спогляньі: на овечок скачуть бараны все перісті, строкаті та рябі: бо вбачав я все, що Лаван витворя тобі.

13 Я — Бог Ветиля, де ти намастив стовпа, и де ти обітував обітницю мині. Устань же, зійди з сеї землі и вернись у твою рідну землю.

14 И одвітували Рахиля та Лия и рекли до ёго: Хіба нам зостався який пай або спадок у батьківській господі?

15 Хіба ж не за чужих уважа нас батько? Бо він попродав нас с того часу, як він зажер и наші гроші.

16 Оцеж, усі достатки, що взяв Бог у нашого батька, все те — наше, та наших дітей: тим що тобі Бог звелів, те й чини.

17 Зняв ся тоді Яків и посадив свої сини и своіх жінок на верблюди,

18 И зайняв увесь скот свій и все добро що надбав, увесь добутий скот, що нажив у Месопотамині, та й погнався до Исака, батька свого, у землю Хананьску.

19 А Лаван пійшов стригти вівці свої: и покрала Рахиля богы в батька свого.

20 И вибравсь Яків потай Лавана Сирина, не сказавши ёму, що втікав.

21 И втік він зо всім, що мав; и зиявсь и перебрів за річку и повернувсь лицем до Галад-гори.

22 И сказано Лаванові третёго дня що Яків утік.

23 И взяв він братів своіх з собою, и вганяв за ним на сім день ходи; и наздогнали вони ёго на Галад-горі.

24 И прийшов Бог до Лавана Сирина до сонного вночі и рече ёму: Остерігай ся говорити Яковові що добре або лихе.

25 И наздогнав Лаван Якова. А Яків напъяв був намет свій на горі; и Лаван из братами напъяв намет на Галад-горі.

26 И рече Лаван Яковові: Що се вчинив еси, що обійшов мов серце, и позабірав моіх дочок, мов бранок?

27 На що було тобі втікати потай мене, и викрадатись від мене? чом не сказав мині? я б тебе випровадив з радощами, с піснями, сталим басом, с кобзою!

28 И чом не дав еси мині поцілувати моіх синів и дочок? Не гаразд учинив еси, таке робивши.

29 Тепер моя сила тобі вшкодити; тількі що Бог паноцця нашого казав мині сю-ніч: Остерігай ся говорити Яковові що добре або лихе.

30 Ну, та вже коли тобі припало йти від мене, що за сумував по батьківській господі, на ві що ж ти покрав богы моі?

31 Одвітував Яків и рече Лаванові: Бо я боявсь, бо думаю собі: Може ти силою візьмеш свої дочки від мене.

Digitized by Google

32 У кóго ж вúтрусиш свої богú, не животú ёго: перед нáшими братéниками розберú, що твоé знáйдецця в мéне, та й візьмú собі. Бо не знав Яків, що Ревéка покрáла богú.

33 И ввійшóв Лаван у намéт до Якова, и в намéт до Лúї, и в намéт до двох рабúнь; та не знайшóв нічого. Тоді вúйшов з Лúїного намéту, и ввійшóв у намéт Рахúлин.

34 Рахúля ж узялá богú та й поклáла іх у верблюжий прúряд, та й сіла на ёму. И обнúпорив Лаван увéсь намéт, та не знайшóв нічóго.

35 И кáже вонá своéму бáтькові: Не гнівись на мéне, мій добродію, що не мóжна мíні встáти перед тобóю, бо прилáло мíні, що звичáєм жонóчим буває. И шукáв він, та не знайшóв нічóго.

36 Розсéрдився ж тоді Яків и змагáвся з Лавáном: И піднявсь Яків и кáже Лавáнові: Що мой за провúнність такá? що мій за гріх такúй, що с такúм сéрцем угнáв всú за мною?

37 Перевúдав всú все сúплаття моє, чи багáцько знайшóв свого добрá? Положú ёго перед моїми и твоїми братéниками, нехáй розсудять нас?

38 Сі двáйцять рóків пробув я в тéбе; твої овéчки й твої кóзи не котúлись, и баранів твоéї отáри не ів я.

39 Котóре шарпонýла звірюка, не принóсив я до тéбе: моя се булá шкóда; з моéї руки допевнявсь всú, чи то в день було воно вкрадене, чи в ночі.

40 Такúй я був; в день зїдáла мене спéка, а в ночі холоднéча; и сон утікáв від очéй моїх.

41 Так вúбув я двáйцять рóків у тéбе в господі; служúв я тобі чотирнáйцять рóків за твоїх двох дóчок, та шість рóків за добýток: а ти змінúв мою плáту дéсять раз.

42 Колúб не Бог батьків моїх, Бог Овраámів, та не страх Исáка був на до мнóю, пéвно, що вúправив би ти менé тепéр у порожні. Бог зглянувсь на мою смирнóту та на прáцю рук моїх, та й остеріг тебé сю-ніч.

43 Одвітувáв Лаван и кáже до Якова: Дочки — мої дочки, діти — мої дíти, вівці — мої вівці, и все, що ти бáчиш — усé моé. Та що ж я змóжу вдіяти тепéр моїм дóчкам, або дітям, що вонú породúли?

44 Ходú ж, учúнимо с тобóю виову, и нехáй вонá свідчить між мнóю и тобóю.

45 И взяв Яків кáменя и постáвив єго замісь стовпá.

46 И кáже Яків до братéників своїх: Знóсьте сюдú каміння. И побрáли вонú каміння, и наклали кýпу, та й попоíли на тій кýпі.

47 И прозвáв ії Лаван Єгáр сахадýт, а Яків назвáв Галáд.

48 И кáже Лаван: Ся кýпа свідчитиме між мнóю и тобóю день сей. Тим дáно ій прізвище Галáд,

49 а також Мúсна (вáрта), бо він казáв: Нехáй Господь назирає мене и тебé, як розійдемось різно.

50 Коли тіснúтимеш дóчок моїх, або візьмеш собі жінок опріч дóчок моїх, то чоловíка нема мíж нáми; дивúсь, Бог свідок між мнóю и тобóю.

51 И кáже ще Лаван Якову: Подивúсь на сю кýпу, и спогляньно на сей стовп, що постáвив я між сéбе и тебé:

52 Си кýпа нехáй свідчить и стовп нехáй свідчить, що я не перейдý за сю кýпу до тéбе, и що ти не перéйдеш за сю кýпу и сей стовп до мéне, на шкóду.

53 Бог Овраámів и Бог Нахóрів, Бог іх бáтька судú між нáми. И клявся Яків стрáхом свого бáтька Исáка.

54 И вбив Яків скóту про бéнкет на горі, и покликáв своїх братéників істи стрáви, и їли вонú стрáву, та й переночувáли на горі.

ГОЛОВА XXXII.

Потім устáв Лаван рáно, и поцілував синів своїх и дóчок своїх, и благословúв іх; тоді рýшив Лаван, и вернувсь на своé мíсто.

2 И Яків пійшóв своéю дорóгою, и зустрíли ёго янголі Божі.

3 И як зýздрів іх Яків, то кáже: Се Божий табір. И проложúв тому врочищові прізвище: Маханаїм (двійне таборúще).

4 И послав Яків послú перед сéбе до Исáва, брáта свого, у землю Сеір, у полú Едомські.

5 И заповідав ім, говорючи: Промóвте ви до господарá мого Исáва так: Ось що речé тобі покірник твій Яків: Пробувáв я в Лавáна и загáявсь аж и дóсі.

6 И máю я волú, ослú, вівці, и рабú и рабúні: и послáв я зъясувáти господарéві моéму, щоб запобігти лáски в ёго очáх.

7 И вернулись послú до Якова, говорячи: Ходúли ми, до брáта твого Исáва, він тáкож идé назýстріч тобі, и чотирі сóтні людéй з ним.

8 Тоді злякáвся Яків вéльми и засумів; и поділúв людéй що булú з ним и овéчок и волú и верблюди на два табóрі;

9 И кáже: Колú прúйде Исáв до одного табору та побъé ёго, то другúй табір зостáнецця на ощáдок.

10 И кáже Яків: О Бóже могó оццú Овраáма и Бóже мого оццú Исáка, ти Господи, що глаголáв всú мíні: Вертáйсь у свою стóрону и до родúни своéї, и я бýду дбáти про тéбе!

11 Не заслужúв я в тебе и найменшої лáски, и найменшої прáвди, що показáв всú рабóві твоéму;

Digitized by Google

бо я тільки з ґістаком перейшов через сю Ордань; а тепер маю двома таборами.

12 Вирятуй мене, благаю тебе; з рук брата мого, на рук Ісавових: бо я боюсь, що він прийде та побє мене, и матір над дітьми.

13 Ти ж глаголав всі: Дбатиму добре про тебе, и вчиню твоїх потомків як пісок морський, що й не злічити його.

14 И обліг ся він там тої ночи; и одділив из того що ів з собою, гостинець Ісавові, братові своєму:

15 Дві сотні кіз, и два десятки козлів, дві сотні овечок, и два десятки баранів,

16 три десятки дійних верблюдиць з верблюжатами, чотирі десятки корів, и десяток биків, два десятки ослів, и десяток ослят.

17 И дав до рук рабам своїм, кожне стадо окроме и каже рабам своїм: Идіть попереду и оставляйте гони між стадом и стадом.

18 И заповідав переднёму, говорючи: Як стріне тебе Ісав, брат мій, и спита, говорячи: Хто ти такий? и звідкіля йдеш? и чиє се перед тобою?

19 то скажеш: Твого покірника Якова; се гостинець від его моєму господареві Ісавові: Ось він сам позад нас.

20 И заповідав те ж другому, и третёму и всім, що йшли за стадами, говорячи: Сим робом муситє ви казати Ісавові, як спіткаєте.

21 И скажіть ёму надто: Ось твій покірник Яків позад нас. Бо думав: Ублагаю его гостинцем, що йде перед мене, а потім побачу обличчя его; може, він прийме мене дружнім звичаєм.

22 От и пішов гостинець перед его: а сам він обліг ся на ту ніч на Таборищи (Маханаїмі).

23 И встав він тієї ночи, и взяв обох жінок своїх, и обідві рабині свої, и однайцять синів своїх, та й перейшов через брід Явок.

24 И взяв їх и виправив за річку, виправив и все своє з ними.

25 И востався Яків сам; и там боровсь из ним який ся чоловік до самої світової зорі.

26 И як побачив, що не здоліє проти его, ударив его по суставу кульши его, и звихнув Яків кульшу собі, боровшись из ним.

27 Рече тоді: Пусти мене, бо вже світова зоря займаєцця. Каже: Не пущу, поки не благословиш мене.

28 И рече ёму: Яке твоє имя? Каже, Яків.

29 Рече: Нехай же не буде вже більш тобі имя Яків, а Ізраіль (Богоборець), бо ти боров ся з божеською истотою и з людьми, та й подужав всі.

30 И спитав его Яків, та й каже: Скажи ж мині имя твоє. Рече: Що тобі допитуватись имення моє? Та й благословив его там.

31 И проложив Яків прізвище урочищові: Хвануйло (Боже лице), бо я (каже) бачив Бога лицем до лиця, та й востався живий.

32 И як перейшов за Хвануйло, підбилось сонце над ним, и кульгав він на кулшу.

33 Через те не ідять сини Ізраільські сухої жили, що на суставі в кульші, до сего дня бо він ударив по суставу Яковової кульши, по сухій жилі.

ГОЛОВА XXXIII.

И зняв Яків очі та спогляну, аж иде Ісав, и з ним чотирі ста чоловік. И поділив він діти між Лівю, и між Рахилею, и між двома рабинями.

2 И пустив рабинь з іх дітьми попереду, а потім Лію з дітьми, а потім Рахилю та Іосипа по самому заду.

3 И випередив іх сам, и вклонивсь у землю сім раз, поки приступив до брата свого.

4 И побіг Ісав назустріч ёму и обняв его, и пав ёму на шию, и поцілував его; та й заплакали обидва.

5 И зняв він очі та спогляну на жінок та на дітвору; и каже: Хто се в тебе? Каже: Дітки, що Бог з ласки своєї дав покірникові твоєму.

6 Тоді приступили рабині з дітьми своїми, та й вклонились.

7 Приступила й Лія з дітьми своїми, та, й вклонилась; а потім приступив Іосип та Рахиля, и вклонились.

8 И каже: Про що в тебе отті стада, що я спіткав? Каже: Щоб запобігти ласки в очах у господаря мого.

9 И каже Ісав: В мене свого доводі, брате; нехай твоє зістаєцця тобі.

10 И каже Яків: Ні, коли я маю ласку в очах в тебе, приймі до рук гостинець мій. Позирнув же бо я на лице твоє, якби на лице Боже, а ти ласкаво обернувсь до мене.

11 То приймі дари моі, що я послав тобі; бо Господь благословив мене, и маю всего доводі. И присилував его, и він прийняв.

12 И каже: Верстаймо далі дорогу, рушаймо; я пійду вкупі с тобою.

13 И відказує він ёму: Господарь мій знає, що дітки в мене малоліти, а овечки кітні, и корови тільні: то як погнати іх один день, — усі вівці перегинуть.

14 Иди, мій господарю, поперед покірника твого; а я йтиму спромогою моєю, скільки ввійде моє стадо попаски, и скількі дитячої снаги, доки приженусь до господаря мого у Сеір.

15 И каже Ісав: Лишуж я при тобі частину люду що зо мною. Чим я заслужив такої ласки в очах господаря мого?

Digitized by Google

16 От и вернувсь Исáв того́ дня своє́ю доро́гою в Сеір.

17 А Яків погна́всь у Сокóт, збудува́в собі осе́лю и поробúв хлівú для свого́ ско́ту. Через те прозва́в те врочúще Сокóт.

18 И пригна́всь Яків щасли́во з го́род Сихе́м, що в землі Хана́нській, як верну́вся из Месопота́мії, та й ота́борився проти го́рода,

19 и купúв части́ну по́ля, де напъя́в свій наме́т, у синів Ємо́ра, Сихе́мового ба́тька, за со́тню срібникíв.

20 И спору́див там же́ртівню, и прозва́в ії Потýжний Бог Израíльский.

ГОЛОВА XXXIV.

И пійшла́ Ди́на Лíїна дочка́, що вроди́ла вона́ Яковові, подивúтись на тамéшніх дівча́т.

2 И зу́здрівши ії Сихе́м, сúн Ємо́ра, Свія, кня́зя тої землі, взяв та й зліг ся з не́ю, и вчинúв ій наси́лля.

3 И припа́ла душа́ ёго́ до Ди́ни, — до́чки Яковової, и полюбúв він дівчúну, и заспоко́ів се́рце дівóцьке.

4 И ка́же Сихе́м Ємо́рові, ба́тькові своє́му, так: Візьмú міні сю дівчúну за жону́.

5 И дочу́всь Яків, що він осоромúв Ди́ну, дочку́ ёго́, а сúни ёго́ були́ коло ста́да на полі, и мовча́в Яків, до́ки вонú поприхо́дили до до́му.

6 И прийшо́в Ємо́р, ба́тько Сихе́мів, до Якова на розмо́ву.

7 А сúни Яковові поприхо́дили с поля, дові́давшись про се. И було́ в них пересе́рдя, и вели́кий жаль, що вчинúв він таку́ нару́гу Израíлеві, злігшись из Якововою дочко́ю; не годúлось тому́ бу́ти.

8 И говорúв Ємо́р до ёго так: Душа́ мого́ сúна Сихе́ма припа́ла до ва́шої дівчúни. Віддáйте ії ёму́ за жíнку;

9 и гуля́йте весíлля з на́ми, и віддава́йте ва́ших дівча́т за нас, и беріть наших дівча́т за се́бе.

10 И жúтимете з на́ми, и ма́ша земля́ буде перед ва́ми, живíте и торгу́йте на ій и осяга́йте ії під свої осе́лі.

11 И ка́же Сихе́м ії ба́тькові и ії бра́там: Дáйте міні здобу́тись на ва́шу ла́ску, а я, що ска́жете, те й дам.

12 Вимага́йте від ме́не яки́й хóчте ó́куп и гости́нці, усе́ дам, що ви міні ска́жете; тíлькі віддáйте міні дівчúну за жíнку.

13 Одвíтували тоді сúни Израíльські Сихе́мові и Ємо́рові, ба́тькові ёго, и говорúли ім с хúтрощами, бо осоромúв Ди́ну, сестру́ іх.

14 И казали ім: Се́рія не мóжна—віддáти на́шу сестру́ за такóго, що не обрізаний, бо се би було б нам беще́стя.

15 А згóдимось на таке́ з ва́ми: Коли схóчете бу́ти такúми, як ми, то нехáй кóжен між ва́ми бу́де обрізаний,

16 тоді віддава́ти ме́мо наших дівча́т за нас и брати ме́мо ваших дівча́т за се́бе, и жúти ме́мо з вами и бу́демо один наро́д.

17 Як же ви нас не послу́хаєте, щоб пообрізуватись, то візьме́мо свою́ дочку́ и пíйдемо геть.

18 И вподоба́ли іх речі Ємо́р и Сихе́м, Ємо́рів сúн,

19 И молодúк не відкла́дував свого́ діла, бо закоха́вся в Якововій доцці, та й ша́ну мав собі вели́ку над усіх у госпóді в ба́тька свого́.

20 И прийшлú Ємо́р та Сихе́м, сúн ёго, до воріт го́рода свого́, и розмовля́ли з городя́нами, так:

21 Сі лю́де живу́ть з на́ми, тúхо, то нехáй собі пробува́ють в на́шій землі да торгу́ють; бо земля́ геть простóра й про них; бу́демо бра́ти іх дівча́т за се́бе, и віддава́ти ме́мо за них своіх дівча́т.

22 Тíльки ж ось як згóджуються сі лю́де жúти з на́ми як одúн наро́д: Щоб кóжен з нас був обрізаний, як вонú необрізувані.

23 Чи іх же скот и добро́ и ня́ка скоти́на не бу́де на́шим? Згóдимось тíльки, чого́ ба́жають, то й жúтимуть вонú з на́ми.

24 И послу́хали Ємо́ра и Сихе́ма, ёго́ сúна, всі, що повихóдили за городську ца́рину, и кóжне чоловíчого по́гляву ста́лось обрізане, всі що повихóдили за городську́ ца́рину.

25 И тре́тёго дня, як вонú що боліли, два Яковові сúни, Симеóн та Левúй, брати́ Ди́нині, побра́ли свої мечú и вда́рили на го́род смíливо, и побúли ввесь чоловíчий по́гляв.

26 И вбúли Ємо́ра и Сихе́ма, ёго сúна гостри́ною меча́, и взяли́ Ди́ну з Сихе́мової господú, та й верну́лись до до́му.

27 Прийшлú Яковові сúни до побúтих и пожакува́ли го́род, бо там осоро́млено сестру́ іх.

28 Позайма́ли вонú іх вівці и іх волú, и іх ослú, и все що було́ в го́роді, и все що було́ в полі,

29 и все іх надба́нне побра́ли и всю іх мале́чу и жíно́цтво іх позабіра́ли в поло́нь, пожакува́ли ба й хатнє добро́.

30 И рече́ Яків Симеóнові и Левúєві: Засмути́ли ви мене́ тим, що зробúли мене́ нена́видним усім тутéшнім лю́дям Хана́ниям и Хверезіям. У ме́не люде́й о́маль, то вони скупля́ться проти ме́не и вбъю́ть мене́; и загúну я зо всéю господóю мо́єю.

31 А вонú відказа́ли: Чи то ж годúдось чинúти з на́шою сестро́ю мов з не́трібкою?

Digitized by Google

ГОЛОВА XXXV.

И речé Бог Якову: Здіймúсь, идú в Ветúль, и живú там; и зробú там жéртівню Бóгові, що зъявúвсь тобí; як утíкав всú від брáта твогó Исáва.

2 И промóвив Яків до своїх домівників и до всіх щó булú з ним: Пакúдайте чужі богú що є мíж вáми, и очúстітесь, и попереміняйте на собі одéжу;

3 И здіймімось та ходімо до Ветúля, и я зроблю там жéртівню Бóгові, що одвітувáв мíні у день скорбóти моéї, и був зо мнóю всюди, де я ні ходúв.

4 И повіддавáли вони́ Якову всі чужі богú, які мáли в рукáх, и всі серетки, що були в їх ув ушáх, и Яків сховáв те все під дубом що коло Сихéма.

5 И рушили в дорóгу. Найнóв тоді óстрах Бóжий на городú кругóм них, и ніхтó не погнáвсь за синáми Яковóвими.

6 Так прийшóв Яків у Лýз, що в землí Ханáнській, то й є Ветúль, він и ввесь нарóд, що був из ним.

7 И спорýдив там жéртівню и прозвáв урóчище: Бог Ветúльський, бо там Бог зъявúвсь ёму, як утівáв він від брáта свогó.

8 Вмéрла тоді Дебóра, мáмка Ревéчина, и похова́ли її коло Ветúля під дýбом, и дáно ёму прізвище Алóн-Вакýт (Плáканий Дуб.)

9 И зъявúвсь Бог Яковові знов, як вийшов він из Месопотáмії, и благословúв ёго.

10 И речé до ёго Бог: Имъя́ твоé — Яків. Нехáй же не звéцця більш имъя́ твоé Яків, а нехáй буде твоé имъя́ Израíль. И дав ёму имъя́ Израíль.

11 И речé Бог до ёго: Я — Бог Всемогýщий; будь плодю́щий и намнóжуйся нарóд и громáда народів постáне с тéбе, и царі вийдуть из твоїх чересéл;

12 и зéмлю, що дав я Овраáмові и Исáкові, тобі я дам ії, и твоїм потомкам пíсля тéбе дам я ту зéмлю.

13 И знявсь Бог від ёго на місті, де говорúв з ним.

14 И постáвив Яків стовпá на місті, де він говорúв з ним, стовпá камянóго, и приніс ёму жéртву и полив ёго олівою.

15 И проложúв Яків прізвище урóчищові де Господь говорúв з ним: Ветúль.

16 И рушили з Ветúля; и не далéко вже булó до Єхрáта, коли ж тут припáло Рахúлі родúти, и мала собі тяжкі родúни.

17 И як вона потугувáлась на родúни, кáже до неї рабúня: Не бій ся, бýде в тéбе ще синá.

18 И сталось, як розлучáлась ії душá с тілом [бо и вмерла,] назвала вонá ёго́ на имъя́: Венонúя (син бóлести моéї); бáтько ж назвав ёго Веніамúн (син щáстя.)

19 И вмéрла Рахúля, и похова́ли ї на дорóзі до Єхрату, чи то у Вихлéмі.

20 И поставив Яків стовпá на ії могúлі, що звéцця Рахúлин стовп до сёго дня.

21 И рýшив Израíль, и напъя́в свій намéт за баштою Гадéрською.

22 И як жив Израíль у тій землі, увійшóв Рувúм и злігся з Вáлою, наложницею свогó бáтька. И дознáвсь про се Израíль. — А синів у Якова було дванáйцять.

23 Синú Лíіни: Рýвим, перворíдень Яковів, та Симеóн, та Левúй, та Юда, та Исахáр, та Завулóн;

24 а синú Рахúлині: Іóсип та Веніамúн;

25 а сини Вáли, рабúні Рахúлиної: Дан та Нехвалúм.

26 А синú Зéлхви, рабúні Лíіної: Гад и Осúр. Се синú Яковові, що породúлись ёму у Месопотáмії.

27 И прийшóв Яків до Исáка; бáтька свогó, у Мáмрию, у Кирият-Орвý, чи то в Хеврóн, де пробувáв Овраáм и Исáк.

28 А булó Исáкові сто и вісім десáт рóків.

29 И скінчúвсь Исáк, и вмер, и прилучúвсь до свого рóду, старий, нажúвшись на світі, и похова́ли ёго синú ёго́ Исáв та Яків.

ГОЛОВА XXXVI.

А се родовá истóрия Исавова, чи то Єдóмова.

2 Исáв узяв собі жен из дівчáт Ханáнських: Аду, дочкý Єлóма Хетія, та Оливéму, дочкý Ана, дочкý Севегóна Євія,

3 та Васемáту, дочкý Измáйлову, сестру, Навеотову.

4 И вродúла Ада Исáвові Єлихвáса, а Васемáта вродúла Рагуйла,

5 а Оливéма вродúла Євýса та Єглóма, та Корія. Се синú Исавові, що породúлись ёму у землí Ханáнській.

6 И забрáв Исáв своїх жінок, и свої синú, и свої дочкú, и всіх людей дóму свогó, и свої отáри и свій скот, и все надбáння своé, що нажив у землí Ханáнській, и пійшов у úншу зéмлю від брáта свогó Якова.

7 Достáтки бо в їх булú такі великі, що не мóжна булó ім укýпі жúти; и земля́, де вони́ пробувáли, не здéржувала всéї стадúнй їх.

8 От и жив Исáв на Сеір горі. Исáв, се — Єдóм.

9 И ось родовід Исава, предка Єдомців на Сеір-горі.

Digitized by Google

10 Се имéння синів Исáвових: Єлихвáс, син Адúн, жінки Исáвової: Рагуйло, син Васемáти, жінки Исáвової;

11 у Єлихваса ж, булú синú: Хвеман, Омáр, Сохвáр, та Гохвóм, та Кенéз.

12 А Хвáмна булá наліжниця Єлихвáсова, Исáвового сúна; и привелá онá Єлихвáсові Омалúка. Се синú Ади, жінки Исáвової.

13 А се синú Рагуйлові: Нахóт, Зарé, Сомé и Мозé. Се булú синú Васемáти, жінки Исáвової.

14 А ось синú Оливéми, дочкú Онанúної дочкú Анá, дочкú Севегóнової, жонú Исáвової. Вона привелá Исáвові Євýса та Єгломá та Корія.

15 Се булú старі голóви, в синів Исáвових: синú Єлихвáсові, перворідня Исáвового: старúй Хвеман, старúй Омáр, старúй Сохвар, старúй Кенéз,

16 старúй Корій, старúй Готóм, старúй Омалúк: се старі гóлови від Єлихвáса в землі Єдóмській; се синú Ади.

17 А се синú Рагуйла, сúна Исáвового: старúй Нахот, старúй Зарé, старúй Сомé, старúй Мозé: се старі гóлови від Рагуйла в землі Єдóмській; се бýли синú Васемáти жінки Исáвової.

18 А се синú Оливéмини, жінки Исáвової: старúй Євýс, старúй Єгломá, старúй Корій. Се старі гóлови Оливéмини Анаíної дочкú, жінки Исáвової.

19 Се синú Исáва чи то Єдóма, и старі гóлови íх.

20 А се синú Сеíра, Хорія, що жив у тій землі: Лотáн, Совáн, Севегóн та Анá,

21 та Дисон, та Осéр, та Рисóн. Се старі голови Хорійські, синú Сеірові у землі Єдóмській.

22 А се булú дíти Лотáнові, булú: Хорú та Емáн; а Лотáнова сестрá Хвáтна.

23 А се дíти Совáлові: Голáм, та Манахáт, та Гевúн, та Сохвáр, та Омáр.

24 А се дíти Севегóнові: Ая та Анá. Се той Анá, що знайшóв тéплі вóди в степý, як пас ослú Севегóна, бáтька свогó.

25 А се дíти Анá: Дисон та Оливемá, дочка Гани.

26 А се дíти Дисонові: Омадá, та Освáн, та Ихрáн, та Херáн.

27 Дíти Осарові: Валам та Зукам, та Укам.

28 Се дíти Рисóнові: Ос та Оран.

29 Се старі гóлови Хорійські: старúй Лотáн, старúй дуна Совáл, старúй Севегóн, старúй Анá,

30 старúй Дисóн, старúй Осáр, старúй Дисóн: се старі гóлови Хорійські між íх старшúною в землі Сеірській.

31 А се царі, що царювáли в землі Єдóмській ще як жóден царь не царював над дíтьми Израíльськими.

32 Царював у Єдóмі Валáк син Веорíв, а имя́ єгó гóродові Деннавá.

33 И вмер Валáк, и царювáв пíсля єгó Іоáв, син Зáрин из Восóрів.

34 И вмер Іоáв, и царювáв пíсля єгó Осóм из землі Хтеманської.

35 И вмер Осóм, и царювáв пíсля єгó Одáд, син Варáдів, що побив Мидня́н на полі Моáвському, а горóд єгó звáвся Гетхéм.

36 И вмер Одáд, и царювáв пíсля єгó Самадá из Масекáса.

37 И вмер Самдá, и царювáв пíсля єгó Савýл из Ровóхта над рíчкою.

38 И вмер Савýл, и царювáв пíсля єгó Валенóн, син Оховóрів.

39 И вмер Валаненóн, и царювáв пíсля єгó Орáд син Варáдів, а гóрод єгó звáвся Хвогóр; а жінка єгó булá на имя́ Метéвиль, дочкá Матраíди, дочкá Мезовлéва.

40 А се имéння старúх голів від Исáва, по íх рóдам, и житлáм, по íх прíзвищам: старúй Хвамнá, старúй Голá, старúй Єхвéр,

41 старúй Оливемá, старúй Илá, старúй Хвеман,

42 старúй Кенéз, старúй Хвеман, старúй Мазáр,

43 старúй Магедíйло, старúй Захвéй. Се старі гóлови Єдóмські по íх житлам у тій землі, що поосягáли. Се — Исáв, предок Єдомців.

ГОЛОВА XXXVII.

И жив Яків у землі, де пробувáв єгó бáтько, у землі Ханáнській.

2 Се истóрия потóмків Якова. Іóсип, на сімнáйцятому рóці, пас вівці з своíми братáми; був за підпáсича при синáх Вáли и при синáх Зéлхви, жінóк свого бáтька; и доносив не дóбрі вісті про них своéму бáтькові.

3 Жáлував же Израíль Іóсипа над усíх дітéй своíх, бó він родúвсь ёмý у старúх єгó літах; и пошúв він ёмý роскíшну одéжу.

4 И бáчивши братú єгó, що бáтько жалýє єгó над усíхъ братів єгó, зненáвиділи єгó и не змогли́ без досáди розмовля́ти з ним.

5 И приснився Іóсипові сон, росказáв він братáм своíм: и зненáвиділи вонú єгó ще гíрш.

6 И кáже до них: Ось слухайте, якúй мíні сон присни́вся.

7 Здаéцця, нáче вя́жемо снопú в пóлі, аж ось мíй сніп устáв та й стоíть отáкечки прóсто; колúж и вáші снопú постáли навкругú та й вклонúлись моéму снопóві.

8 И казáли до єгó братú: Чи справдí тобí царювáти над нáми? чи вже б тю оцé ти над нáми панувáтимеш? И зненáвиділи єгó ще гíрш за єгó сни и за єгó рéчи.

Digitized by Google

9 И присни́всь ёму́ ще дру́гий сон, и росказа́в він бра́там своїм, и ка́же: Оце́, яки́й міні ще сон присни́вся! На́че со́нце и місяць и одина́йцять зір уклони́лись міні.

10 И ка́же про се ба́тькові своє́му и бра́там своїм, и ба́тько ёго́ дорека́в ёму: Що́ ж се за сон тобі присни́всь таки́й? Се б то спра́вді я и твоя ма́ти и твої брати́ прийдуть уклони́тись перед тобо́ю до земл і?

11 И завидували ёму́ брати́ ёго́, а ба́тько схова́в про се́бе сю річ.

12 И погна́лись ёго́ брати́ з ба́тьковими вівцями у Сихе́м.

13 И рече Изра́їль до Іо́сипа: Брати́ твої пасу́ть тепе́реньки в Сихе́мі. Пішлю́ я тебе́ до них. А він одказа́в: До́бре, та́ту.

14 И рече́ ёму: Иди та назирни́, чи все гара́зд у братів твоїх, та й коло овечо́к чи гара́зд, и принеси́ міні звістку. От и посла́в ёго́ Хевро́нь — дойнли, и пійшов він у Сихе́м.

15 И спіткав ёго́ чоловік, як він блука́в по по́лю; та й спита́в ёго́ так: Чого́ ти шука́єш?

16 Ка́же: Шукаю братів моїх, скажи́ міні, де вони́ пасу́ть.

17 И ка́же чоловік: Погна́лись уже звідсіля́, бо я чув, як каза́ли: Ходімо в Дотаїм. И пійшо́в Іо́сип слідо́м за бра́тами и знайшо́в їх у Домаїмі.

18 И загладівши вони́ ёго́ оддалік, як ще підхо́див до них, змо́вилнсь проти ёго, щоб ёго́ вби́ти.

19 И ка́же оди́н одно́му: Ось иде той сновидець!

20 Дава́йте вбье́мо ёго́ та вки́немо в яку́ я́му, и ска́жемо: Ди́ка звірю́ка поже́рла ёго́, то й поба́чнмо тоді́, що́ вийде з ёго снів.

22 И чу́в се Рувим, и визволив ёго́ з їх рук, и ка́же: Не вбива́ймо ёго́.

22 Ще рече́ до них Рувим: Не пролива́ймо крові, а вки́ньмо ёго́ от у той коло́дізь, що в пусти́ні, а рукн на ёго не здійма́ймо: се щоб ви́рвати ёго з їх рук та верну́ти ба́тькові.

23 И як прийшо́в Іо́сип до братів, зде́рли вони́ з ёго сукню, до́вгу оде́жу, що була́ на ёму:

24 и взяли́ ёго́ та и вки́нули в колодізь, а колодізь був поро́жній, не було́ в ёму води́.

25 И сі́ли вони́ їсти хліба. Зняли́ очі, ди́вляться, аж ва́лка Измаелі́в тя́гне від Галада верблю́дами; везли́ коріння, па́хощі й ладан, проступ у́ючи до Єги́пту.

26 И ка́же Юда до братів своїх: Що́ нам с того́ була́ б за користь якби́ ми вби́ли бра́та та затаїли кров ёго́?

27 Ось прода́ймо лу́чче ёго́ Измаі́лям, и неха́й наші ру́ки не бу́дуть на ёму́, бо він брат наш, він тіло на́ше. И згоди́лися з ним брати ёго.

28 Тут са́ме йшли ми́мо них Мади́ямські купці; и ви́тягли вони́ Іо́сипа, с коло́дізя, и продали́ Іо́сипа Измаі́лям за два́йцять срібників; и повели́ ёго́ купці у Єги́пет.

29 И верну́всь Рувим до коло́дізя, аж Іо́сипа в коло́дізі вже нема́є; и роспана́хав він пла́ття на собі.

30 И верну́всь до братів и ка́же: Нема́ там хло́пця! Ой куди́ ж тепе́р, куди́ міні оберну́тись?

31 И взяли́ вони́ Іо́сипову оде́жину. и зарізали козеня́ и вмочи́ли оде́жину в кріцю;

32 И посла́ли до́вгу оде́жину, и звеліли пода́ти їх ба́тькові, и переказували: Се ми знайшли́: познава́й, чи се твого́ си́на оде́жина, чи ні?

33 И пізна́в він її, и рече́: Се мого́ си́на оде́жа! ди́ка звірю́ка поже́рла ёго́; розірвано Іо́сипа!

34 И роспана́хав Яків пла́ття на собі, и окри́в ря́мъям чересла свої, и сумува́в по своє́му си́нові до́вго.

35 И позбіра́лись усі сини́ ёго́ и всі до́чки розважа́ти ёго́; та він цура́всь розважа́ння, и рече́: Піду́ сумую́чи до мого си́на в зе́млю. Так пла́кав ба́тько ёго́ по ёму.

36 А Мадия́не продали́ ёго́ в Єги́пет Пентехри́еві, дворяни́нові Хвароо́новому и ота́манові над серде́нями ёго.

ГОЛОВА XXXVIII.

Під той час Юда відлучи́всь від братів своїх и приста́в до одного́ Одоламія, на имъя́ Ира́са.

2 И поба́чив там Юда дочку́ одного́ Хана́нця, на имъя́ Сава́, и взяв її и ввійшо́в до не́і.

3 И завагоніла вона́, и привела́ сина, и назва́в він ёго́ на имъя́ Ир.

4 И завагоніла вона́ знов, и привела́ сина и назва́ла ёго́ на имъя́ Овна́н.

5 И завагоніла вона́ знов, и привела́ сина, и назва́ла ёго́ на имъя́ Сило́м. И був він у Хасві, як привела́ вона́ сего́!

6 И взяв Юда жінку Ирові, своє́му первороді́неві, на имъя́ Тама́ра.

7 И був Ир, Юдин первороді́нь, леда́чний перед Го́сподом; и вбив ёго́ Госпо́дь.

8 И ка́же Юда Овна́нові: Увійди до жінки бра́та твого́, та ожени́сь на не́ю, та забезпе́ч потомство бра́тові твоє́му.

9 Знав же Овна́н, що се пото́мство бу́де не ёго́ користь, и як увіходив він до бра́тової жінки проливав те на землю, щоб не дати пото́мство братові.

Digitized by Google

10 Та прогнівило Господа те що він робив, и вбив його також.

11 Каже тоді Юда Тамарі, невісці своїй: Зоставайсь удовою в господі в батька твого, доки вирасте Силам син твій: А він то думав: Коли б и сей не вмер, як брати, його. И пішла Тамара и пробувала у свого батька в господі.

12 Вплило до волі часу, коли ж умерла дочка Сава, жінка Юдина; и як розважив себе Юда, пійшов він до людей, що стригли ему вівці у Тамну, він и его побратим Ірас Одуламій.

13 И сказано Тамарі: Дивись твій тесть иде в Тамну стригти вівці.

14 И скинула вона вдовицьку одежу, и напялась покривалом, и сіла на видноці, при дорозі до Тамни; бо вона бачила, що Силам вирів, а ії не дано ему за жінку.

15 Як зуздрів ії Юда, подумав про неї, що се нетрібка бо закрила собі вид.

16 И проходючи мимо, обернувсь до неї и каже: Дай я ввійду до тебе [бо ему було не вдогад, що се его невістка]. А вона каже: Що ж ти даси міні за те, що ввійдеш до мене?

17 И каже: Пришлю тобі козеня з отари. А вона каже: А даси міні заставу, поки пришлеш козеня?

18 Каже: Яку ж тобі заставу дати? А вона каже: Твій перстень, да твої руківниці, та палицю, що в тебе в руці. И дав ій усе, и ввійшов до неї, и вона завагоніла від его.

19 И встала вона, и вийшла, и зняла з себе покривало и наділа вдовицьку свою одежу.

20 И послав Юда козеня через руки свого побратима Одоламія, щоб викупити заставу в молодиці; тільки ж той не знайшов ії.

21 Роспитував тоді він людей тамешніх, говорючи: Де в вас тут нетрібка, що сиділа на видноці при дорозі? А вони кажуть: Нема в нас тут жодної нетрібки.

22 И вернувсь він до Юди, и каже: Не знайшов; а тамешні люде кажуть, що в їх нема жодної нетрібки.

23 И каже Юда: Нехай воно буде ій, щоб не здобутись нам сорому: бач, послав я се козеня, а ти й не знайшов ії!

24 Як уплило три місяці, говорено Юді з боку: Тамара твоя невістка скинсь погулала, як нетрібка, и ось дивись, ходить дитиною. И каже Юда: То вивести ії та спалити.

25 Як ії виведено, послала вона до свого свекра, говорючи: Ходжу я дитиною від того чоловіка, чиє оце. И каже: Познавай, чиє се: перстень, руківниці и палиця.

26 И пізнав свов добро Юда, и каже: вона правдивіща над мене; бо я не дав ії за Силома, мого сина. И не знав він ії вже більш.

27 И прийшов час ії родити, коли ж в утробі в неї близнята.

28 И як потугувала вона, полиле одне ручку, а баба сповитуха взяла та й, перевязала ему ручку червоною ниткою, говорючи: Се вийшло перве.

29 И як хлопчик потяг до себе ручку, тоді вийшов его брат. И каже вона: Чого се ти пресся проломом? И дано ему имя: Харес (пролім.)

30 А потім вийшов его брат, що мав червону нитку на руці. И дано ему имя Зара.

ГОЛОВА XXXIX.

А Іосипа приведено в Єгипет, и купив его Пентехрій, дворянин Хараонів, отаман над сердюками его, Єгиптянин из рук у Измаилтів, що привели его туди.

2 И був Господь з Іосипом, и у всему ему щастило, и пробував у господі в свого пана Єгиптянина.

3 И бачить его пан, що з ним Господь, и все що він робить, Господь приспоря в его руках.

4 И здобувсь Іосип ласки в очу его, и служив ему; и зробив его пан старшим над усею господою своєю, и все що мав звірив на его руки.

5 И с того часу, як зробив его старшим над господою своєю и над усім добром своїм, благословив Господь господу Єгиптянина задля Іосипа; и благословення Господне було над усім, що було в его в господі и в полі.

6 И звірив він усе що мав на руки Іосипові, и не про що не знав у себе, тільки про хліб, що сам ідав. А був собі Іосип уродливий и дуже гарний на виду.

7 И сталось, що жінка пана его звернула очі на Іосипа, и рече: Лягай зо мною.

8 Він же не схотів, и каже до жінки пана свого; Ти ж бачиш, що пан мій за мною не знає ні про що в господі своїй, и все звірив на мої руки;

9 и нема старшого над мене в господі в его, и нічого не вийняв с під моєї зверхности, опріч тебе одиної, бо ти ему жінка; Як же міні вчинити таке велике зло и такий гріх проти пана мого?

10 Що-дня говорила вона таке Іосипові, а він не слухав ії, щоб лягти коло неї, або бути з нею.

11 Одного дня ввійшов Іосип у будинок за своїм ділом, а в будинку не було нікого с челяді.

Digitized by Google

12 И вхопи́ла вона ёго́ за одёжину, говорячи: Лягай зо мною; він же поки́нув одёжину в нёї в руках и втік в буди́нка.

13 И як поба́чила вона, що він поки́нув одёжину в нёї в руках и втік від нёї,

14 почала́ тоді́ кли́кати че́лядь и ка́же до них, говорячи: Дивітесь, якого́ він утереби́в сюди́ Євре́їна, щоб насмія́вся з нас. Увійшо́в до ме́не, щоб лягти́ зо мно́ю, то я почала́ го́лосно крича́ти,

15 и як почу́в, що я зняла́ го́лос та почала́ крича́ти, поки́нув тоді́ одёжину в ме́не та й пійшо́в утёком.

16 И положи́ла вона одёжину ёго́ коло се́бе, по́ки ве́рнеться ій пан до до́му.

17 И сказа́ла ёму́ ті ж са́мі ре́чі говорячи: Раб Євре́їн, що ти при́вів до нас, привъяза́вся до ме́не, щоб з ме́не насмія́тись,

18 а як зняла́ я го́лос та закрича́ла, поки́нув свою́ одёжину в ме́не и втік из буди́нка.

19 И як почу́в ёго пан слова́ жінки своёї, що промовля́ла до ёго, говорячи: Оттаке́ твій раб зроді́яв мені́, — заспала́в гнів ёго,

20 и взяв Іо́сипа пан ёго́ та й уки́нув ёго в темни́цю, де сиді́ли царські вязники́; и сидів він у темни́ці.

21 Та Госпо́дь був и там з ним, и показав ёму́ свою́ ла́ску: поверну́в до ёго се́рце отама́на темни́чнёго.

22 И звірив темни́чник на руки Іо́сипові, всіх вязників, що сиді́ли в темни́ці, и що там ні ро́блено, все ро́блено за ёго́ прика́зом.

23 Темни́чник не мав клопо́ту ні про що в се́бе під рукою́, бо Госпо́дь був з ним, и що він чини́в, у всёму́ Госпо́дь погоджував ёму́.

ГОЛОВА XL.

И сталось після сих прилук, що наливайко Єгипецького царя́ и ёго́ хлібода́р провини́ли своёму па́нові, Єгипецькому царе́ві.

2 И прогнівився Хвараон на двох своїх дворя́н, на отама́на наливайського и на отама́на хліброда́рського.

3 И віддав їх під сторожу у буди́нок до сердецького отама́на, у темни́цю, де був Іо́сип.

4 И сердецький ота́ман приста́вив до них Іо́сипа, и служи́в він їм. И сиді́ли вони яки́йся час під сторожею.

5 И присни́вся обо́м їм сон, ко́жному свій сон тієї ж само́ї ночі, ко́жному проти и́ншого, наливайкові и хліброда́рові Єгипецького царя́, що сиді́ли в темни́ці.

6 И прийшо́в до них ра́нком Іо́сип и спогля́нув на їх, аж вони́ стрівожені.

7 Пита́в тоді́ він Хварао́нових дворя́н, що були з ним у темни́ці в буди́нкові па́на ёго́, так: Чого́ ви такі сумовиті сёгодні?

8 И ка́жуть ёму́: Сни́вся нам сон та нікому сказа́ти проти чо́го він сни́вся. И ка́же їм Іо́сип: Хіба́ не в Бо́га всі ро́згадки? Ось роскажіть лишень міні?

9 И оповідає наливайський ота́ман свій сон Іо́сипові, и ка́же ёму: Сни́лося міні, на́че передо мною виногра́д;

10 А на виногра́ді три віти, и ба́цця роспукуе́цця виногра́д, и ба́цця на ёму́ забринів цвіт, и поспіли на гро́нах я́годи.

11 И ба́цця в руках у ме́не царський ку́бок; и взяв я я́годи, и ви́давив их у царський ку́бок та й пода́в ку́бок Хвараоно́ві в ру́ки.

12 И ка́же ёму Іо́сип: Ось проти чо́го твій сон присни́вся. Три віти — се три дні:

13 Оце́ через три дні пійдеш ти знов у го́ру, и ве́рне тебе́ Хвараон на твоє́ місто, и подаватимеш ти царський ку́бок ёму́ в ру́ки, тим ро́бом що й пе́рше, як був ти наливайком ёго́.

14 Спогада́й же про ме́не, як бу́де тобі до́бре, покажи́ ла́ску свою до ме́не, и нагада́й про ме́не Хвараоно́ві, и ви́зволь мене́ з сёго́ до́му.

15 Бо мене́ вкра́дено из землі Євре́йської, а тут нічо́го я тако́го не вді́яв, щоб заса́джувати мене́ в туря́ку.

16 Як поба́чив хліброда́рський ота́ман, що сон тому́ віщу́е добро́, ка́же до Іо́сипа: Сни́вся й міні сон, и ба́цця три білі ко́шики на голові в ме́не;

17 у ве́рхнёму ж ко́шикові всяке пе́чиво про Хварао́на, и птаство похапало ёго́ из ко́шика на голові в ме́не.

18 Одві́тував Іо́сип и ка́же: Ось проти чо́го воно́: Три ко́шики — се три дні.

19 Через три дні здійме Хвараон с тебе го́лову и повісить тебе́ на стовпі, и птаство росклює твоє́ тіло с тебе.

20 И прийшо́в тре́тій день, як раз на йменини Хвараоно́ві, и зроби́в він обід про всіх своїх послугачів. И підня́в у го́ру ота́мана наливайків и ота́мана хліброда́рського (из темниці), и помістив їх серед послугачів своїх.

21 Та одного́ тільки наливайського ота́мана вернув на ёго́ місто, и подава́в він Хвараоно́ві ку́бок у ру́ки;

22 хліброда́рського ж ота́мана звелів повісити, як віщува́в ёму Іо́сип.

23 Не згада́в же Іо́сипа наливайський ота́ман забув про ёго.

Digitized by Google

ГОЛОВА XLI.

І ста́лось через два ро́ки, що присни́вся Хараво́нові сон. Бацця стоїть він над річкою;

2 коли́ж ви́йшло з річки сім га́рних и си́тих корів, и пасу́цця вони́ на луці.

3 Аж ось ви́йшло другі́х сім корів після тих из річки, захля́лих и ми́ршавих, и стоя́ть коло́ си́тих корів на бе́резі.

4 И захля́лі та ми́ршаві корови поже́рли сім си́тих корів. Тут Хараво́н прокы́нувсь.

5 И засну́в знов, и ба́чив другий сон: ніби сім колоссів жи́та, ви́росло на одній стебли́ні, по́вних и роскішних.

6 Аж ось сім тоне́ньких колосків, припа́лених схі́днім вітром, ви́росло після тих.

7 И сім поро́жніх колоссів поже́рло сім колоссів по́вних и роскішних. И прокы́нувсь Хараво́н, аж се тільки сон!

8 И стрівожилась его́ душа́ того́ ра́нку, и посла́ він по всіх віщунів Єги́пецьких, и по всіх премудрих людей тамешніх. И оповідує їм Хараво́н сон свій, и ніхто́ не сказа́в Хараво́нові, проти чо́го воно́.

9 Ка́же тоді наливайський ота́ман так: Згада́в я сього́дні мою́ про́вину.

10 Прогнівився був Хараво́н на раби́ свої и посади́в мене́ в темни́цю у бу́динку в сердю́цького ота́мана, мене́ и хлібода́рського ота́мана.

11 И присни́вся нам сон одно́ї ночи, мині й ёму́, кожному з нас проти и́ншого.

12 И був з на́ми па́рубок Євре́ін, раб сердю́цького ота́мана; и оповідали ми ёму́, и сказа́в він нам проти чо́го сни́лось, кожному з нас відга́да́в его́ сон.

13 И як він відга́да́в так и воно́ й ста́лось: мене́ ве́риено на мій уряд, а того́ повішено.

14 Посла́в тоді Хараво́н по Іо́сипа, и виве́дено его́ зара́з из темни́ці, и підголи́вся він и переміни́в оде́жу на собі, и прийшо́в до Хараво́на.

15 И ка́же Хараво́н до Іо́сипа: Сни́вся мині сон, и нікому сказа́ти, проти чо́го, а чув я про те́бе, що ти вмієш сни відга́дувати.

16 Одві́тував тоді Іо́сип Хараво́нові так: не від мене́ се: Бог відкри́є Хараво́нові що́ на добро́ здасця.

17 И ка́же Хараво́н до Іо́сипа: Сни́лось мині, ба́цця стою́ я над річкою;

18 коли́ж ви́йшло з річки сім корів си́тих и га́рних, и пасу́цця на луці.

19 Аж ось після тих ви́йшло других сім корів, занепалі́х, дуже замо́рених и ми́рщавих; таки́х поганих не ба́чив я ніде по всій землі Єги́пецькій.

20 И ті хля́лі, замо́рені коро́ви поже́рли сім си́тих корів.

21 И як вони́ поже́рли їх, не мо́жна, було́ й пізна́ти, що вони́ напа́лись; були таки́ ж замо́рені, як и спе́ршу. Тут я прокы́нувсь.

22 И сни́лось мині знов: ба́цця сім коло́ссів ви́росло на одній стебли́ні, по́вних и до́брих.

23 Аж ось сім колосків тоне́ньких, поро́жніх и припа́лених схі́днім вітром ви́росло після них.

24 И тоне́нькі колоски́ поже́рли сім до́брих коло́ссів. И оповідав я про се віщунам, та ніхто́ мині не зумів одгада́ти.

25 И ка́же Іо́сип до Хараво́на: Оце́ оди́н сон Хараво́нів: Бог показа́в Хараво́нові, що́ хо́че чини́ти.

26 Сім си́тих корів — се сім ро́ків, и сім по́вних коло́ссів — сім ро́ків. Се оди́н той же самий сон.

27 И сім худи́х и замо́рених корів, що ви́йшло після тих — сім ро́ків; и сім поро́жніх колосків припа́лених схі́днім вітром — бу́дуть сім ро́ків голодне́чи.

28 Тим-то сказа́в я Хараво́нові: Бог показав Хараво́нові, що́ хо́че чинити.

29 Оце́ настає́ сім ро́ків вели́кого вроджа́ю по всій Єги́пецькій землі.

30 А після них настане́ сім ро́ків голодне́чи, и вся́кий урожа́й забу́децця по землі Єги́пецькій, и голодне́ча пожере́ зе́млю;

31 И незна́ти бу́де врожа́ю в кра́ї через ту голодне́чу, що настане́, бо бу́де вона́ страше́нна.

32 А що сон присни́вся Хараво́нові двічі, то се того́, що Бог суди́в так тому́ бу́ти нехи́бно, и Бог не загаве́цця все те спевни́ти.

33 Тим нехай тепе́р Хараво́н зна́йде чоловіка росторо́пного та розу́много и поста́вить его́ над земле́ю Єги́пецькою.

34 Нехай Хараво́н настанови́ть над земле́ю дозира́теля над земле́ю, и збіра́в пя́ту части́ну хліба по всій землі Єги́пецькій за сім уроджа́йних ро́ків.

35 Нехай вони́ збіра́ють всяку харч за до́брі ро́ки, що оце́ настану́ть, и склада́ть хліб під руко́ю в Хараво́на, и нехай прихова́ють харч по города́х.

36 И бу́де та харч запа́сом для всього́ кра́ю про сім ро́ків голодне́чи, що настане́ у землі Єги́пецькій, щоб не поги́бло ца́рство у голодне́чу.

37 И вподоба́в раду Хараво́н, и всі его́ уря́дові люде вподоба́ли.

38 И ка́же Хараво́н до урядови́х люде́й свої́х: Де ж нам изна́йти таке́го, як се, що в ёму Бо́жий дух є?

Digitized by Google

39 И каже Хвараон до Іосипа: Коли Бог показав тобі все оце, то не знайти міні такого розторопного й розумного, як ти.

40 Поставлю тебе над усією господою моєю, и ввесь народ мій дивитиме ся тобі; тільки престолом буду я старший за тебе.

41 И каже Хвараон до Іосипа: Оце я настановляю тебе над усією землею Єгипецькою.

42 И зняв Хвараон перстень з своєї руки и надів на руку Іосипові, и одяг єго в шати з білого шовку, и повісив золотий ланцюг ёму на шию;

43 И звелів ёму їздити у другій колясі царській, и щоб гукали перед ним: Ниць! и поставив єго над усією Єгипецькою землею.

44 И каже Хвараон до Іосипа: Я — Хвараон та без тебе ніхто не ворухне рукою ні ногою по всій Єгипецькій землі.

45 И дав Іосипові имъя: Псомтомхванйх (рятунок миру) и дав ёму за жону Осенету, дочку Потихрера, жерця Онського. И їздив Іосип по всій землі Єгипецькій.

46 И було Іосипові трийцять років, як прийшов він перед Хвараона, царя Єгипецького. И вийшов Іосип од Хвараона, и поїхав по всій земді Єгипецькій.

47 И росло сім родющих років жито повними жменями.

48 И збірав він усяку харч за сім років, що настали в землі Єгипецькій, и складував харч по городах,— харч из ланів на вкруги кожного города клав він у тому ж городі.

49 И зібрав Іосип зерна як піску морського, дуже багато, що перестав и лічити, бо не стало вже й ліків.

50 И вродилось Іосипові два сини, поки ще не настала голоднеча, що Осенета, дочка Потихверова, жерця Онського, привела ёму.

51 И дав Іосип первородневі своєму имъя: Манасия, бо (каже) дав міні Бог забути всю мою нужду и всю господу паноцтя мого.

52 А другому дав имъя: Єхраім, бо зробив мене Бог плодющим у землі горя мого.

53 И скінчились сім родющих років у землі Єгипецькій.

54 И почали наступати сім років голодних, як віщував Іосип, и була голоднеча по всіх землях, а в землі Єгипецькій був хліб.

55 И вся Єгипецька земля голодувала. Кричав тоді народ про хліб до Хвараона; а говорив Хвараон до всього Єгипту: Идіть до Іосипа; що він вам скаже, те й чиніте.

56 И настала голоднеча по всій землі. Повідчиняв тоді Іосип двері всюди, де була харч, и продавав хліб Єгиптянам; голоднеча обняла всю Єгипецьку землю.

57 И приходили з усіх земель до Іосипа люде купувати хліба, бо голоднеча обняла всі землі.

ГОЛОВА XLII.

И як побачив Яків, що в Єгипті є хліб, рече тоді Яків синам своїм: Чого ви дивитесь один на одного?

2 И рече далі: Ось я чув, що в Єгипті є хліб. Идіть та купіте й собі, щоб не повмирати нам з голоду.

3 И пійшли десять Яковових синів у Єгипет купувати хліба.

4 Веніямина ж, Іосипового брата, не послав Яків из его братами, бо каже: Коли б яка пригода ёму не склалась.

5 И прибули сини Ізраілеві купувати хліба разом з иншими, що туди приходили; бо голоднеча була в земді Ханаиській.

6 И правив Іосип усім царством, и він же то продавав хліб усёму тамешнёму народові. И прийшли Іосипові браті, и припали перед ним лицем до землі.

7 И бачить Іосип своїх братів, и пізнав їх, та обернувсь до них, мов чужий, и заговорив шорстко проти них, и рече до них: Звідкіля ви? А вони кажуть: Из землі Ханаиської харчі купити.

8 И пізнав Іосип своїх братів, та вони его не пізнали.

9 И згадав Іосип сон, як вони приснились ёму, и рече до них: Ви — шпіги, ви прийшли вигледіти, де в нас не твердо.

10 А вони ёму кажуть: Ні, пане ти наш: твої покірники прийшли купити харчі.

11 Ми всі одного батька сини, ми люде щирі; твої покірники — не шпіги.

12 И рече до них: Ні, ви прийшли вигледіти необоронну землю.

13 А вони кажуть: Твоїх покірників дванайцятеро братів, син, одного чоловіка у землі Ханаиській, и найменший з нас остався тепер при панотцеві, а одного немає.

14 И рече до них Іосип: От тимже то й казав я: Ви шпіги.

15 Постойте я вас вивірю: клянусь життям Хвараоновим, що не вийдете ви звідсіля, доки не прибуде сюди ваш менший брат!

16 Пошліть одного з між себе, нехай візьме вашого брата, а ви сидітимете в темниці; то й ви-

Digitized by Google

явища ваше правда, на тім воно. Коли ж не так, то клянуся життям Фараоновим — ви лишні.

17 И посадив їх усіх під сторожу на три дні.

18 И рече до них Іосиф третього дня: Вчиніте ось що, то зостанетесь живі. Я боюсь Бога.

19 Коли ви люде щирі, нехай один з вас сидить під сторожею, а ви йдіть одвезіть до домівок що купили про свою нужду під голоднечу.

20 Тільки приведіть до мене свого меншого брата, щоб справдились ваші слова; то зістанетесь живі. И вчинили вони так.

21 Говорили вони тоді один до одного: Оце ми покутуємо за нашого брата, що ми вбачали муку душі его, як він благав нас, та не схотіли слухати. За се сталася нам така пригода.

22 И одвітував Рувим їм и каже: Чи не казав же я вам: Не согрішіте проти дитини? А ви не послухали. Оце ж его крові з нас допитується.

23 И не знали вони, що Іосиф розуміє їх: бо говорив до них через товмача.

24 И відхилився він від братів плачучи. И обернувся до них знов, и розмовляв з ними, и взяв від них Симеона, и звязав его перед їх очима.

25 Тоді звелів Іосиф понаспати їх мішки зерном и сховати кожного чоловіка гроші в его мішок и дать їм на дорогу їжі. И зроблено так.

26 И понавьючували вони свої купцю не ослі и рушили в дорогу.

27 Коли ж розвьяже один из між них свого мішка в гостинниці, щоб дати своєму ослові корму, аж там его гроші, — лежать с краю мішка.

28 И каже він до братів своіх: Вернено мої гроші; ось вони в мене в мішку. Вжахнулось тоді серце їх, и говорили вони, тримтючи один до одного: Що се Бог учинив нам?

29 И прийшли вони до Якова, свого батька, в землю Хананську, и сповідали ему все, що склалось ім, говорючи:

30 Чоловік, що панує над царством, говорив сторсте до нас и поверпув нас у шпіги свого краю.

31 А ми сказали ему: Ми люде щирі, ніколи ми не бували шпігами.

32 Нас дванайцять братів, отецькі ми сини; одного нема на світі, а найменший тепер из пан-отцем у землі Хананським.

33 Каже тоді чоловік той, що панує над усім царством: От як я впевнюсь, що ви люде щирі: зоставте в мене одного брата з між себе, наберіть харчі про голод у ваших домівках, ідіть до дому,

34 и приведіть свого найменшого брата до мене. Тоді я впевнюсь, що ви не шпіги, а люде щирі, и віддам вам вашого брата, и можна вам буде промишляти по царству.

35 И сталось, як спорожняли вони свої мішки, як у кожного его узли грошей лежить у мішку, и як побачили вони и батько их узлики грошей, перелякувались усі.

36 И рече до них Яків, їх батько: Зробили ви мене бездітним. Нема Іосифа, нема й Симеона, а ви ще хочете взяти и Вениамина: зібрались на мене всі біди.

37 И каже Рувим до свого батька так: Убий двох синів моіх, коли я не приведу его до тебе. Звірь его на мої руки, я приведу его до тебе назад.

38 А він рече: Ні, не пійде мій син из вами, бо его брат умер, и він один міні зістався. Коли складеця ему пригода в дорозі, тоді ви жалощами положите мою сиву голову в землю.

ГОЛОВА XLIII.

Та тяжка була голоднеча в тій землі.

2 И сталось, як поіли вони хліб, що купили та привезли з Єгипта, рече до них їх батько: Ідіть знов, купіте нам трохи харчі.

3 И каже до его Юда так: Чоловік той наказав нам грізно такими словами: Не побачите обличчя мого, коли не буде вашого брата з вами.

4 Коли пішлеш нашого брата з нами, то пійдемо купувати харчі;

5 коли ж его не пустиш,—не пійдемо; бо він казав нам: Не побачите мого обличчя, коли не буде вашого брата з вами.

6 И рече Израіль: На що ви таке міні вдіяли, що сказали тому чоловікові про меншого брата?

7 А вони кажуть: Чоловік той допитувався у нас про наше життя и про наш рід такими словами: Чи батько ваш ще живий? чи є в вас ще брат? И ми росказали ему як припадало по сим речам. Почім же б нам було знати, що він скаже: Приведіть вашого брата?

8 И каже Юда до Израіля, батька свого: Пусти з нами хлопця, здіймемось ми та пійдемо; щоб не повмірати нам з голоду, и нам, и тобі, и нашим діткам.

9 Я тобі порука за его; з моіх рук допевнийсь его. Коли не приведу его до тебе и не поставлю его перед тобою, то нехай буде на міні гріх перед тобою поки мого віку.

10 Бо коли б оце ми не гаялись, то вже б досі звернулись два рази.

11 Рече тоді до них батько іх Израіль: Коли так, то й нехай так буде. Наберіть найкращого що в вас є у свої кадоби та повезіть гостинця тому чоловікові: трохи бальзаму да трохи меду, пахощів та ладану, оріхів та мигдалю.

Digitized by Google

12 И візьміть а собóю вдвóє срóшей, да й те срібло́, що покла́дене вам нано́в у мішки́, одне́сіть їх туди́ знов. Мóже, то поми́лка яка́.

13 Візьміть та́кож и ва́шого бра́та, та й рушайте, ідіть знов до того́ чоловіка.

14 И дай вам Всемогу́щий Бóже ла́ску в чоловіка того́, щоб ви́зволили ви дру́гого ва́шого бра́та вку́пі з Вениами́ном. А я вже зістану́сь без дітéй сиротóю, коли́ не мóжна и́ніше.

15 И взяли́ вони́ гости́нця, и набра́ли вдвóє гро́шей, и взяли́ и Вениами́на, и зняли́сь и пійшли́ в Єги́пет, и прийшли́ перед Іóсипа.

16 Як зуздрів Іóсип Вениами́на з ни́ми, рече́ він ота́манові госпóди своє́і: Веди́ їх у госпóду, та заріж това́рину и наготу́й стра́ви, бо вони́ обідатимуть зо мно́ю.

17 И вчини́в ота́ман, як звелів Іóсип, и одвів їх ота́ман у Іóсипову госпóду.

18 И полякáлись вони́, що повéдено їх у госпóду до Іóсипа, и казáли один одно́му: Се за тé, що ми принесли́ гро́ші, що вéрнено нам у мішки́ спéршу; аби́ знайти́ на нас причи́ну та напа́стись на нас та взяти нас у невóлю и осли наші позабірáти.

19 И приступи́ли до ота́мана Іóсипової госпóди и розмовля́ли з ним коло воріт у госпóді,

20 и говори́ли: Добро́дію, ми прихóдили вперше купи́ти харчі;

21 и як прийшли́ ми у гости́нницю, та порозвя́зували свої мішки, аж кóжного з між нас гро́ші зверху в мішку в єго, всі гроші пóвної ваги́, и ми оцé попринóсли їх назáд.

22 А другі гро́ші принесли́ ми, щоб купи́ти харчі, и не ска́жемо, хто б се положи́в наші гро́ші в мішки́.

23 И ка́же той: Не турбу́йтесь и не бійтесь: ваш Бог и Бог ва́шого паноцця́ верну́в ваш скарб вам у мішки́. Гро́ші ва́ші в мéне. И ви́вів до них Симеóна.

24 И привів їх у Іóсипів буди́нок, и пода́в їм води́, и помы́ли вони́ собі но́ги, и дав він їх осла́м істи.

25 И наготóвили вони́ гости́нець, по́ки прийшóв Іóсип о полу́дні, бо ска́зано їм, що вони́ тут обідатимуть.

26 И як прийшóв Іóсип до дóму, принесли́ вони́ свій гости́нець до єго́ в буди́нок, и вклони́лись ёму до землі.

27 И спита́в він їх про здоро́в'я, и рече́: Чи ще жив старéнький ваш панотéць, що про єго ви каза́ли мíні? чи ще він жив?

28 И одвíтували вони́: Покірник твій наш панотéць ще в дóброму здоро́в'ї. И похили́ли вони́ свої го́лови и вклони́лись ёму.

29 И знав він очі́ и зуздрів бра́та свого́ Вениами́на, єго́ ма́тери сина́, и рече́: Чи се той мéнший брат ваш, що каза́ли ви мíні про єго́? И рече́: Да бу́де над тобóю Бóжа ми́лость, сúну мій!

30 И боржій вийшов з світлúці, бо загорілось єго́ сéрце до бра́та, и хотів пла́кати; от и вийшов у середню світлицю та й запла́кав там.

31 И вмив лицé своé и вийшов до братів, и скрепи́вшись рече́: Подава́йте обідати!

32 И дáвано ёму істи окрóме, и їм окрóме, и Єгиптя́нам, що обідали з ним окрóме; бо Єгипті́нам не мóжна істи хліба з Євре́ями: погóрдували ни́ми Єгипта́не.

33 И посідáли вони́ перед ним, перворíдень по своєму первáцтву, и мéнший по своєму молодóму вíкові, и дивувáлись оди́н одно́му.

34 И посилáв їм Іóсип наїдки від сéбе, а Вениами́нові — у пя́ть раз бíльш проти и́ншних. И пирувáли вони з ним и попилúсь.

ГОЛОВА XLIV.

И звелів Іóсип ота́манові своє́і госпóди так: Понасипáй сим людям мішки хáрчю, скíлькі вони́ змóжуть повезти́ и положи́ кóжного гроші зверху в єго́ мішóк.

2 И положи́ мого́ кýбка, срíбного кубка́ звéрху в мішóк найменшому вкупі з грíшми за жúто. И зробúв той по слову Іóсипа, як ёму сказано.

3 Розвиднівсь ранок, и вúправлено їх з їх осла́ми.

4 Скóро вийшли вони́ з гóрода, и були́ ще недалéко, рече́ Іóсип своєму ота́манові: Встань, наздожени́ тих людéй, и як наздоженéш, скажи́ їм: На́ що ви заплатúли злом за добро́?

5 Хíба се не той кýбок, що з єго́ мій пан пъє, и чи він же по сéму вас не вáнав? Не дóбре ви собі дба́ли, таке́ робúвши.

6 И наздогна́в їх ота́ман, и говорúв їм сі слова́.

7 И каза́ли вони́ до єго́: На́ що добро́дій такі рéчи говóрить? Боро́нь Боже, щоб твої покірники вдíяли таке́, як ти ка́жеш!

8 Тн ж бáчив, що ми принесли́ назáд гро́ші, що познахóдили в сéбе в мішках, из землі Ханáнської? Як же б ми ста́ли кра́сти срíбло́ або́ зóлото с пáнської госпóди?

9 У кóго с твоїх покірників що знáйдецця, нехáй тому́ бу́де смерть, а ми бу́демо невíльниками пáнськими.

10 И ка́же: Ну, нехай же бу́де по ва́шим слóвам: в кóго що́ знáйдецця, той бу́де мій невíльник, а ви тому́ не вúнні.

Digitized by Google

11 Тоді вони боржій поскидáли кóжне свої мішки́ на зéмлю и порозвъязувáли кóжен свій мішóк.

12 А він трусúв, и почáв из стáршого, а перестáв аж у мéншого, и кýбок знайшóвсь у Вениамúновому мішкóві.

13 Тоді вони роспанáхали на собі одéжу и навъючúв кóжен ослá свого́, и вернýлись у гóрод.

14 И прийшóв Юда з братáми у Іóсипову господу, бо він був ще там, и попáдали перед ним на зéмлю.

15 И речé ім Іóсип: Якúй се ви вчинúли вчúнок? Хіба не знáли ви, що такúй як я чоловік зáраз дознáвця?

16 И кáже Юда: Що нам казáти нáшому пáнові? що нам промóвити? або́ як оправдúтись? Се Бог карáв твоїх покірників за їх непрáвду: оцé ж ми твої, пáне, раби́, и ми и той, у кóго знайдено кýбок.

17 А він речé: Боро́нь Бóже, щоб я такé, вдíяв: тільки той, у кóго вúтрушено кýбок, бýде моїм рабóм; що до вас, то вертáйтесь з упокóєм до свого́ паноцця́.

18 Приступúв тоді до ёго Юда и кáже: О пане мій! дозвóль твоéму покірникові сказáти слóво у пáнські ýші, и не кладú гнівý свого́ на твого́ покірника: ти бó єси, що й сам Хвараóн.

19 Питáв єси́, пане, в своїх покірників так: Чи є в вас бáтько або́ брат?

20 И казáли ми пáнові: Є в нас старéнький уже́ панотéць и є в ёго син, що родúвсь у старúх літáх ёго а брат ёго, вмер, то він одúн зостáвсь пíсля мáтери, и панотéць жáлує ёго.

21 И казáв єси́ покірникам твоїм: Приведíть ёго́ до мéне, щоб я спогля́нув на ёго моїми очúма.

22 И ми казáли пáнові: Не мóжна хлóпцеві покúнути поноцця́: бо колúб він паноцця́ покúнув, старéнький вмер би.

23 И казáв єси́ покірникам твоїм: Колú не прúйде мéнший брат ваш з вáми, не побáчите бíльш обличчя мого́.

24 И як ми піднялúсь из відсíля до твого́ покірника паноцця́ нáшого, то переказáли ёму пáнські рéчі.

25 И речé панотéць наш: Идíть знов и купíть трóхи харчí.

26 А ми кáжемо: Шкодá нам туди́ йти. Колúб наш мéнший брат був з нáми, тоді б ми пíйшли́ туди́; не побáчимо бо облúчя того́ чоловíка, як не бýде нáшого мéншого брата з нáми.

27 И речé нам твій покірник, панотéць твій: Ви знáєте, що мо я жонá привелá мíні два сúни;

28 И одúн десь дівсь від мéне, и я дýмаю: Пéвно ёго розірвано на шматкú, и не бáчив я ёго с того́ часу.

29 И як візьмете ще сёго від мéне, и складéцця ёму бідá, то вженете́ ви жалощами мою сúву гóлову у землю.

30 Отó ж, як прийшов би я тепéр до твого́ покірника, мого́ паноцця́, и не було́ б з нами хлóпця, а він тíлькі й дúше ёго душéю;

31 то, як побáчить він, що хлóпця нема́, так и вмре; и твої покірники уженýть жáлощами сúву гóлову твого́ покірника, нáшого паноцця́ в зéмлю.

32 Бо твій покірник став у поруці за хлóпця перед паноццéм говóрячи: Колú я не привéду ёго́ до тéбе, то бýду я нести гріх перед бáтьком пóки мого віку.

33 Тим же то благáю тебé, зістáв твого́ покірника невíльником у сéбе замíсь хлóпця, а хлóпець нехáй идé з братáми.

34 Як же бо мíні йти до мого́ паноцця́, а хлóпця не бýде зо мнóю? Не змíг би я дивúтись на те гóре, що дізнáє панотець мій.

ГОЛОВА XLV.

Тоді Іóсип не здолíв бíльш крíпитись перед усíма, що стоя́ли округú ёго, и гукнé: Геть від мéне всі! И не зостáлось нікóго коло ёго, як объявúвся Іóсип своїм братáм.

2 И заплáкав він у гóлос, и чýли се Єгúптяне, и чýла се Хвараóнова господа.

3 И речé Іóсип до братів своїх: Я — Іóсип. Чи ще мій панотéць живúй? И не здолíли брати́ ёго одвітувáти ёму́, бо полякáлись и поступúлись перед ним.

4 Речé тоді Іóсип до братів своїх: Приступíть до мéне блúжче. И приступúли вони́ блúжче. И речé він: Я — Іóсип, брат ваш, що продалú ви у Єгúпет.

5 Не сумýйте ж тепéр и не соромтесь, що продалú мене́ сюди́: послáв Бог мене́ сюди́ поперед вас, щоб ви не вúмерли.

6 Бо вже два рóки всюди гóлод, а ще пъять рóків бýде таких, що ні орáтимуть, ні жáтимуть.

7 Тим послáв мене́ Бог поперед вас, щоб зостáлись ви цíлі на землí и щоб вúратувати вáшу жúзнь велúким ратýнком.

8 Отó ж не ви мене́ сюди́ послáли, а Бог, и вчúнив мене́ він бáтьком Хвараóнові и пáном над усíєю господою ёго и гетьмáном над усíєю землéю Єгúпецькою.

9 Идíть же швúдче до паноцця́ мого́ и сповістíть ёго́: От що́ кáже тобí твій син Іóсип: Бог

учинив мене пáном над усім Єгúптомъ иди до мéне, не гáйся.

10 И жúтимеш ти в землі Гесéмській, и бýдеш недалéко від мéне, ти и твої дíти и твоїх дітéй дíти и твої отáри, и твої волú и все щò мáєш;

11 И годувáтиму тебé, бо ще бýде пять рóків годóдних, щоб ти и твоя чéлядь и все щò ти мáєш не дознáли бíди.

12 И от вáші óчі вбачáють и óчі мого брáта Вениáмина, що се мої устá говóрять до вас.

13 И скáжете ви моéму паноццéві про всю мою шáну в Єгúпті и про все, щò ви бáчили, и вертáйтесь хýтко и привезіть до мéне паноцця мого.

14 И впав він на шúю брáтові своéму Вениамúнові и плáкав; и Вениамúн плáкав на шúї в єго.

15 И цілувáв усіх братів своїх и плáкав обіймáючи іх. И після тóго єго братú розмовлáли з ним.

16 И пішлá про се слáва по Хвараóновій госпóді. Прибулú, мовлáв, Іóсипові братú. И зрадів тому Хвараóн вéльми и вряді ві люде єго.

17 И речé Хвараóн Іóсипові: Скажú братáм твоїм: От щò зробіте: понавъючуйте ослú вáші и вертáйтесь у землю Ханáньську;

18 и візьміть паноцця свого и свою чéлядь и йдіть до мéне; и дам я вам добре зáймище в землі Єгúпецькій, и істимете тук землі сéї.

19 Ще вам велю, зробіте ось що: візьміть возú з землі Єгúпецької про вáшу малéчу и про вáше жінецтво и привезіть сюди паноцця свого.

20 И не оврáйтесь на свої набýтки, бо найкрáще в землі Єгúпецькій — вáше.

21 И вчинúли так синú Израíлеві; и дав ім Іóсип возú, як звелів Хвараóн, и дав ім харчі на дорóгу.

22 Кóжному з між них дав він по переміну одéжі, Вениамúнові ж дав аж трі сóтні срібників и пять перимін одéжі.

23 Такóж и бáтькові своéму послáв: дéсять ослів навъючених найкрáщим добрóм Єгúпецьким, и дéсять ослúць, навъючених зернóм и хлібом и поїдкóми про свого бáтька на дорóгу.

24 Так вúправив він братів своїх, и пішлú воні. И речé він ім: Глядіть же не заідáйтесь дорогóю.

25 И рýшили воні з Єгúпту, и прийшлú в землю Ханáньську до Якова, бáтька свого,

26 и казáли éму тані слова: Іóсип ще живúй, и ветьманує над усéю землéю Єгúпецькою. Та сéрце єго булó холóдне бо він не поняв ім віри.

27 И переказáли воні ёму всі рéчі Іóсипові, що він казáв ім; и як побáчив він возú, що прислáв Іóсип по єго, ожив тоді дух Якова, батька іх,

28 и речé Израíль: Годі! Іóсип, син мій, ще живúй. Пійду ж побáчу єго пóки ще живу на світі.

ГОЛОВА XLVI.

И рýшив Израíль зо всім щò мав, и прийшов у Вирсáвию и принісъ жéртву Бóгові бáтька свого Исáка;

2 и глаголав Бог Якову у ночі сóнному, и речé: Якóве, Якове! А він кáже: Ось я, Гóсподи.

3 И речé: Я — Бог, Бог твого оцця. Не бійсь итú у Єгúпет, бо я сотворю там с тебе велúкий нарóд.

4 Я пійду с тобóю в Єгúпет, и приведу тебе сюди знов. И Іóсип закрúє очі тобі.

5 И знáвсъ Яків из Вирсáвиі; и синú Израíлеві повезлú свого бáтька, и своїх малолітнів, и своє жіноцтво на возáх, що Хвараóн послáв по єго.

6 И забрáли стадá свої и своє добрó, що понаживáли в землі Ханáньській, и прийшлú в Єгúпет Яків и всі єго потóмки з ним:

7 єго синú и єго синів синú з ним, єго дóчки и єго синів дóчки, и всіх своїх потóмків привів він из собóю в Єгúпет.

9 И ось имéння дітéй, Израíля, що прийшлú в Єгúпет, Яків и єго синú: Рувим, Яковів первородíнь.

9 А синú Рувúмові: Єнóх, Хвалос, Осрóн, и Хармú.

10 А синú Симеóнові: Ємýйло, та Ямúн, та Аóд, та Охúн, та Сар, та Савýл, син Ханáнки.

11 А синú Левúіні: Герсóн, Каáт и Мерарíй.

12 А синú Юдині: Ир та Овнáн, та Силóм та Хварес и Зáра; тірькі ж Ир и Овнáн повмірáли у землі Ханáньській. А синú Хварéсові булú: Єсром та Ємýйло.

13 А синú Исахáрові: Толá, Фуá, та Яcýм, та Самврáн.

14 А синú Завулóнові: Серéд, та Олóн и Охíйло.

15 Се — синú Лúіні, що попривóднла вонá Якову у Месопотáмиі, та ще Дúна, дочкá єго. Усіх душ синів єго и дóчок єго трúйцять и трí.

16 А синú Гáдові: Сахвóн, та Айгис, та Санúс, та Хвасовáн, та Ойдис, та Оройдúс, та Орейлúс.

17 А синú Осýраві: Ємнá, та Єсуá, та Євýл, та Варúй, та ще Сарá, сестра іх. А синú Варúіні: Холóр та Мелхúйло.

18 Се — синú Зéлфині, що віддáв Лаван Лúі доцці своїй. Вонá привелá Якову сі шіснáйцять душ.

19 А синú Рахúлині, жінки Яковової: Іóсип та Вениамúн.

Digitized by Google

20 А в Іосипа в землі Єгипецькій народились: Манасия та Єхраїм, що привела ёму Осенета, дочка Потихверова, жерця Онського. (А в Манасії були сини, що привела ёму наложниця Сира: Махир, а від Махира родився Галаад. А сини Єхраїма, брата Манасіиного: Суталам и Там. А сини Суталама: Єдом.)

21 А сини Веніямінові: Вала, та Совор, та Осхвил. (Сини Вали були:) Гира та Новман, та Онхис, та Рос, та Мамхвим, та Охвимим. (Від Гира родився) Орад.

22 Се сини Рахилині, що народились Якову, усіх чотирнайцять душ.

23 А сини Данові: Осом.

24 А сини Нехталімові: Осиїле, та Гоин, та Исар, та Селим.

25 Се — сини Валині, що віддав Лаван доцці своій Рахилі. Вона привела Якову усёго сім душ.

26 Усі, що вийшли з Яковом у Єгипет, що пійшли з ёго чересел, опріч жен синів Яковових, усіх душ було шісдесят и шість;

27 а всіх синів Іосипових, що народились ёму в Єгипті було дві душі. Усіх душ господи Якової, що вийшли у Єгипет було сімдесят.

28 И послав він Юду поперед себе до Іосипа, щоб верстав перед ним дорогу до Гесема; и прибули вони в землю Гесемську.

29 И запріг Іосип зараз воза свого и поіхав стрічати Израіля, батька свого, и объявившись ёму, упав на шию ёму, и плакав на шиі в ёго довго.

30 И рече Израіль Іосипові: Тепер хоч и вмерти, бо побачив обличчя твоє, що ти ще живий.

31 И рече Іосип до братів своіх и до господи батька свого: Поіду ж я та скажу Хвараонові: Мої брати и господа папоцця мого, що були в землі Хананській, прийшли до мене.

32 Чабани вони, бо знали вони тількі скот пасти; и попригнались вони з своім скотом, з своіми вівцями и з своіми волами и зо всім своім добром.

33 И як покличе вас Хвараон и скаже: Чим ви пробуваетесь?

34 то мусите ёму казати: Пробуток твоіх покірників був коло скоту з нашого малку и досі, и наш и наших батьків. Щоб вам жити у землі Гесемській; бо Єгиптяне кожним чабаном погорджують.

ГОЛОВА XLVII.

Поіхав тоді Іосип и сповістив Хвараона и рече: Панотець мій и брати мої з своіми вівцями и волами и зо всім що вони мають, прибули а землі Ханаиській, и ось вони тепер у землі Гесемській.

2 И взяв він де-котрих из братів своіх, пятёх, и привів до Хвараона.

3 И рече Хвараон до братів ёго: Який ваш пробуток? И кажуть вони Хвараонові: Твоі покірники — чабани, и ми и батьки наші.

4 Ще вони казали Хвараонові: Прибули ми на пробування яко захожі в сю землю; бо в твоіх покірників нема паші для овець; обняла бо голоднеча Ханаиську землю. Дозволь твоім покірникам жити в землі Гесемській.

5 И рече Хвараон Іосипові так: Панотець твій и брати твої прибули до тебе.

6 Єгипецька земля вся перед тобою; нехай твій панотець и твої брати займуть найкраще займище; нехай живуть собі у землі Гесемській; а коли знаеш ти між ними чоловіка ручого, настанови ёго чабанським отаманом над моім скотом.

7 И привів Іосип свого батька и поставив ёго перед Хвараоном; и благословив Яків Хвараона.

8 И каже Хвараон до Якова: Скільки твого віку?

9 И рече Яків Хвараонові: Мандрівці моій уже сто и трийцять років. Не довгий и лихий був час життя мого и не досяг до старих літ батьків моіх. за часу іх мандрування.

10 И привітав Яків ще раз Хвараона и вернувсь від ёго.

11 И осадив Іосип оцця свого и братів своіх, и дав ім займище у землі Єгипецькій у найкращому місті, у землі Рамесійскій, як звелів Хвараон.

12 И годував Іосип хлібом батька свого и братів своіх и свого батька чедядь по іх семьим.

13 И не стало хліба по всій землі; бо голоднеча була страшенна, що земля Єгипецька и вся земля Ханаиська занепала від голоднечі.

14 И повибірав Іосип усі гроші, які знайшлись по землі Єгипецькій и по землі Ханаиській за харчі, що куповано в ёго, и зложив гроші у Хвараонів скарб.

15 Як же не стало грошей у землі Єгипецькій и в землі Ханаиській, и прийшли Єгиптяне до Іосипа и казали: Дай нам хліба; чи нам вже вмірати перед тобою, що нема вже більш грошей?

16 Рече тоді Іосип: Давайте свої гурти; я даватиму вам за ваші гурти, коли нема вже грошей.

17 И приганяли вони свої гурти до Іосипа и давав ім Іосип хліб за коні, за отари, и за стадину и за осли; и запомагав іх хлібом року того.

Digitized by Google

18 Як скінчився той рік, приходять до ёго другого року и говорять: Не втаймо сёго перед тобою, пане, що, позбувавши тобі гроші й скот, нічого більш не маємо перед очима в тебе пане, як наше тіло та нашу землю.

19 Чи нам же погинути перед очима в тебе з нашою землею? Купуй нас и нашу землю за хліб: ми з нашою землею волимо піддатись у неволю Хвараонові. Дай нам на посів, щоб зістались ми живими, не повмирали, и щоб земля не лежала облогом.

20 И поскуповував Іосип усю землю Єгипецьку Хвараонові; бо кожен Єгиптянин продавав своє поле, що голоднеча докучала їм. Так и стала земля Хвараоновою.

21 А людей, зробив Іосип крепаками від одного кінця грянець Єгипецьких до другого.

22 Тільки землі жерческої не скуповував, бо жерці мали собі пай від Хвараона: и харчувались из того, що Хвараон відпаював їм. Тим вони й не продавали своїх земель.

23 Рече тоді Іосип народові: Оце ж и вас купив тепер з вашою землею Хвараонові; ось вам на посів, позасівайте землю.

24 А з жнива давайтиметє пяту копу Хвараонові, а чотирі копи будуть вам на засів поля и на харчуванни про вас и про вашу челядь и про вашу малечу.

25 А вони кажуть: Ти нам не дав померти. Бувай же до нась ласкавий наш пане, а ми будемо рабами Хвараоновими.

26 И поставив Іосип аж до сёго дня таке право по землі Єгипецькій, щоб Хвараонові впадала пятина, тількі земля самих жерців не зробилась Хвараоновою.

27 И пробував Израіль у землі Єгипецькій, у Гесемській країні и мали вони там державу, и були плодющі, и намножувались велико.

28 И жив Яків у землі Єгипецькій сім десят років, а всёго віку Яковового було сто сорок и сім років.

29 Як же зближався час Израілевої смерти, звелів він тоді покликати до себе сина свого Іосипа, и рече ёму: Коли я здобувсь у тебе ласки, то положи свою руку під стегно моє (и заприсягни), що дбатимеш про мене добре та щиро, и не поховаєш мене в Єгипті.

30 Як пійду я до батьків моіх, вивези мене з Єгипту и поховай мене в їх гробовищі. А він каже: Вчиню по слову твоєму.

31 Рече: Забожись міні. И забожився ёму. И похилився Израіль г головам постелі.

ГОЛОВА XLVIII.

И сталось після сёго, що сказано Іосипові: Он панотець твій нездужа. И взяв він из собою два сини, Манасію та Єхраіма (щоб ийти до батька).

2 Нажуть тоді Якову и говорять: Ось твій син Іосип прийшов до тебе. И посилкувався Израіль и сів на своєму ліжкові.

3 И рече Яків до Іосипа: Бог Всемогущий зявився міні у Лузі, у землі Хананській, и благословив мене,

4 и глаголав до мене: Оце я вчиню тебе плодющим, и намножу тебе, и зроблю тебе собором народів, и дам сю землю твоїм потомкам після тебе у віковічную державу.

5 Оце ж два сини твої Іосипе, що народились тобі у землі Єгипецькій, поки ще я не прийшов у Єгипет, нехай будуть моіми: нехай Єхраім и Манасия будуть моіми, як Рувим и Симеон.

6 А которих ти появив після них, ті най будуть твої. По именням братів своіх звятимуцця вони у своєму наслідді.

7 Що ж до мене, — як вертався я с Падаму, Рахиля вмерла в землі Хананській, у дорозі, як недалеко вже було до Єхрама; и поховав я ії там на шляху Єхрацькому; ото й є Вихлием.

8 И спогланув Израіль на синів Іосипових и рече: Хто се?

9 А Іосип каже до свого батька: Се мої сини, що дав міні Бог тутеньки. Рече: Підведи ж іх до мене, я благословлю іх.

10 Бо Израіль був темний на очі від старости, не добачав. И підвів іх Іосип до ёго, и поцілував він іх, и обняв іх.

11 И рече Израіль Іосипові: Не думав я вбачати обличчя твого, аж ось Бог дав міні вбачати й потомків твоіх!

12 И вивів іх Іосип з між колін Яковових, и вклонився обличчям своім до землі.

13 И взяв Іосип обох, Єхраіма правою рукою проти лівої руки Израілевої, а Манасию лівою рукою проти правиці Израілевої и привів іх ближче до ёго.

14 Простяг тоді Израіль свою правицю и положив Єхраімові на голову, що був менший, а свою лівицю на голову Манасіну, знарошна опакуючи свої руки, бо Манасия був первородень.

15 И благословив Іосипа и рече: Бог, що перед ним ходили батькі моі Овраам и Исак, Бог, що піклувався мною з мого малечку та й до сёго дня, —

16 анголь, що рятував мене від усёго лихого, нехай благословить хлопят; и нехай буде на них

Digitized by Google

имʼя́ моє́ и имʼя́ батьків моїх Овраа́ма и Иса́ка, и нехай мно́жяться ве́лико в сій землі.

17 И ба́чивши Іо́сиф, що ёго ба́тько хо́че положи́ти свою́ правицю на го́лову Єхраїмові, поду́мав, що се по́милка, и взяв ба́тькову ру́ку, щоб перенести́ її з Єхраїмової голови́ на Манасі́їну го́лову.

18 И ка́же Іо́сиф до свого́ ба́тька: Не так, ба́тьку, бо се перворо́день; положи́ свою́ правицю ёму́ на го́лову.

19 Та не вволи́в ёго во́лі ба́тько, и рече́: Зна́ю, сину, зна́ю. Він та́кож вчи́ниться наро́дом, и та́кож бу́де вели́кий; тільки ж ме́нший брат ёго́ бу́де більший за ёго, и потомство ёго бу́де ку́мою наро́дів.

20 И благослови́в обо́х тоді слова́ми: С тобо́ю благословля́ю Изра́їля так: Вчини́ тебе Бог таки́м, як Єхраїма и Манасі́ю.

21 И рече́ Израїль до Іо́сипа: Оце́ вже вмира́ю, та Бог бу́де з ва́ми, и приведе́ вас изно́ву у зе́млю батьків ва́ших.

22 И даю́ тобі одни́м хребто́м гір бі́льш над братів твоїх, що здобу́в я ув Оморії́ моїм мечо́м и моїм лу́ком.

ГОЛОВА XLIX.

И покли́кав Яків сини́ свої, и рече́: Ой зберітеся до ку́пи ✻ та довідайтесь від ме́не, ✻ яка́ вам суди́лась до́ля, ✻ яка́ бу́дущина ва́ша.

2 Ой зберітесь на науку ✻ сини Якова, до ме́не, ✻ та послуха́йте що ска́же ✻ батько ваш, старий Изра́їль. ✻

3 Перворо́дню мій Рувиме, ✻ моя си́ло и поча́тку ✻ моїх лю́бих молодо́щів! ✻ взяв ёси́ над всіми го́ру ✻ и в пова́зі и в потузі; ✻

4 та кипів ти, мов той ки́пень, — ✻ не тобі старшинува́ти: ✻ опога́нив ёси ло́же ✻ свого́ ба́тька, мов ло́же! ✻

5 Симео́н та Левий — бра́ття: ✻ іх знаря́ддя — меч крівавий. ✻

6 Ой, душе́ моя! цура́йся ✻ іх розмо́ви по́тай ми́ру; ✻ моя сла́во, не пиша́йся ✻ побратимством іх крівавим: ✻ бо воні́ люде́й вбива́ли ✻ и скоти́ну катува́ли. ✻

7 Будь прокля́та іх доса́да, ✻ бо була́ вона́ жорсто́ка, ✻ и завзя́ття іх несите, ✻ бо не зна́ло милосе́рдя! ✻ Поділю́ іх у Якові ✻ и розси́плю в Изра́їлі. ✻

8 Тебе, Юдо, брати хва́лять: ✻ ти нагне́ш воро́жі ши́ї; ✻ усі діти твого ба́тька ✻ вкло́няться перед тобо́ю. ✻

9 В Юди ле́вова уда́ча: ✻ з ло́ву си́ну, ти верну́вся, ✻ на землі простя́гся ле́вом, ✻ спочива́єш мов левиця. ✻ Хто ж би зважився розбудити, ✻ твій спочи́вок перебити? ✻

10 Не зведу́ться князі в Юди ✻ и гетьма́ни з ёго́ пло́ду, ✻ поки́ прийде Миротво́рець, ✻ сподіва́ння всіх наро́дів. ✻

11 У саду́ припне́ осля́ він, ✻ а ослятко в виногра́ді, ✻ пополо́ще в вині пла́ття, ✻ в кро́ві ягодній — одежу; ✻

12 од вина́ черво́ні о́чі, ✻ від сметани́ зуби білі. ✻

13 Завуло́н по над сагою́ ✻ уз край мо́ря бу́де жити; ✻ су́днам у ёго́ затишок, ✻ и Сидо́н — ёго́ гряни́ця.

14 Исаха́р — осе́л послу́жний, ✻ між у́юками заліг він; ✻

15 улюби́в собі спочи́вок ✻ та країну темнолу́гу; ✻ и схили́в плече́ під тя́гар, ✻ и поча́в плати́ти о́куп. ✻

16 Дан суди́тиме наро́д свій, ✻ рід Израїльский незгірший. ✻

17 Бу́де вужем на доро́зі ✻ и гадю́кою на сте́зці; ✻ під копи́т коня́ уку́сить, ✻ що й їдеця назад беркицне. ✻

18 Я ж від тебе сподіва́юсь, ✻ Го́споди, собі рятунку. ✻

19 Га́да військо одоліє, ✻ та він візьме над ним го́ру. ✻

20 Від Осу́ра їжа ла́са, ✻ царські ла́сощі від ёго. ✻

21 Нехали́м як дуб расте́ме, ✻ мобе́ віття роспусти́вши. ✻

22 Іо́сип — де́рево родю́ще, ✻ що зросло́ коло крини́ці; ✻ над крини́цею схили́лось, ✻ и ввесь мур гілля́м окри́ло. ✻

23 Лушники́ в ёго́ стріля́ли, ✻ гі́ркі ре́ни завдава́ли; ✻

24 та впоту́жнив ёму́ ру́ки ✻ Бог Израїльский могу́щий, ✻ що пасе́ нас, захища́є, ✻ мов та сиві́ля камʼяна́я.

25 Той батьків твоїх заступник, ✻ всемогу́щий Бог Єгова, ✻ допомо́же тобі з не́ба ✻ и з земно́ї глибоко́сти; ✻ він пішле́ благослове́ння ✻ на грудей тобі й утро́би. ✻

26 Ой нехай же мов сло́во ✻ перева́жить сло́во предків, ✻ нехай здійме́ться у го́ру ✻ до верхів гір віковічних, ✻ на главі твоїй спочи́не, ✻ твоє́ тімя́ уквітчає, — ✻ тімя́ сина́ між сина́ми, ✻ тімя́ князя між брата́ми! ✻

27 Венями́н про здо́бич бу́де ✻ сіроманцем во́вком дба́ти: ✻ одну́ вра́нці бу́де же́рти, ✻ вночі дру́гу пасува́ти. ✻

28 Се дванайцять ро́дів Израїльских, а се слова́, що промо́вив оте́ць до них, благословля́вши ✻

Digitized by Google

їх. Кожного він благословив особним благословенням,

29 и завітував їм, и рече до них: Оце прилучусь до народу мого. Поховайте мене з батьками моїми в печері, що на полі Єфрона Хетія, —

30 у печері, що на Макпельскій ниві, навпроти Мамра, у землі Хананьскій, — у тій печері, що Авраам купив разом з нивою Єфрона Хетія у державу на гробовище.

31 Там поховано Авраама и Сарру, жінку его; там поховано Ісака и Ревеку, жінку его; и я там поховав Лию.

32 Туди на поле и в печеру на ему, що куплена в синів Хетовних, перевезіть мене и поховайте.

33 И як скінчив Яків заповідання синам своїм, підобгав ноги на ліжко, та й скінчився, и прилучено его до его предків.

ГОЛОВА L.

И впав Іосип на обличчя батькові своєму, и плакав на ему и цілував его.

2 И велів Іосип своїм урядовим людям, лікарям, намастити пахощами батька его; и лікарі намастили Ізраіля.

3 И сповнилось сорок день ему, бо стільки днів треба намащувати пахощами; и оплакували его Єгиптяне сімдесят день.

4 И як уплили дні оплакування его, рече тоді Іосип домові Хвараоновому так: Коли я здобувсь у вас ласки, то скажіть Хвараонові в его уші так:

5 Панотець мій казав мині заприсягти, говорячи: Оце я вмираю, то поховай мене в моєму гробі, що я викопав собі у землі Хананьскій, там поховай мене, — Пусти ж мене тепер поховати паноцця мого, та й знов я вернусь сюди.

6 И каже Хвараон: Иди и поховай паноцця твого тим робом, як ти забожився перед ним.

7 И пійшов Іосип ховати батька свого, и з ним пійшли всі послугачі Хвараонові, старшина господи его и вся старшина землі Єгипецькоі,

8 и вся господа Іосипова, и его брати, и его батька господа; тількі свою малечу та свої вівці та воли покинули вони у землі Гесемській.

9 И пійшли з ним и вози й комінник, и були дуже великі проводи.

10 И прибули вони на гумно Атадове по тім боці Ордані, и сумували тут з великим голосінням; и вчинив він сім день сумування по своєму батькові.

11 Вбачали тоді тамешні люде Хананці сумування на гумні Атадовім и казали: Великий плач у Єгиптян! Через се прозвано прізвище тому врочищові: Плач Єгипецький, що за Орданю.

12 Так вчинили сини его, як він завітував їм.

13 И привезли его сини его у землю Хананьску, и поховали его в печері Махмельскій, що купив Авраам з нивою у державу на гробовище у Єфрона Хетія проти Мамра.

14 И вернувсь Іосип у Єгипет, він и брати его, и всі що ходили з ним ховати батька его, як поховав батька свого.

15 Вбачаючи тоді брати Іосипові, що батька їх нема на світі, говорили: Може, Іосип зненавидить нас и певно віддячить нам за все зло, що ми ему заподіяли.

16 И послали вони посла до Іосипа с такою річчю: Панотець твій завітував перед смертю такі слова:

17 Скажіте ви так Іосипові: О прости провинність братів твоїх! Бо ми заподіяли тобі зло! Прости ж нам наше лиходійство ради Бога паноцця твого! И плакав Іосип, як говорили вони так до его.

18 И поприходили брати его и вклонились перед ним, и казали: Волимо бути твоїми рабами!

19 И рече Іосип до них: Не бійтесь: хіба ж я Бог?

20 Хоча ж ви й мислили мині лихе, та Бог обернув те на добре, щоб сталось те, що тепер дієцця, и щоб оборонити від смерти стільні народу.

21 Тим— то не бійтесь: годуватиму вас и ваших дітей. Так заспокоів іх и говорив до серця іх.

22 И жив Іосип у Єгипті, він и господа батька его; жив Іосип сто и десять років.

23 И бачив Іосип дітей Єфраімових у третьому народі, а також и дітей Махирових, сина Манасиіного, пестив Іосип на колінах у себе.

24 И рече Іосип до братів своїх: Оце вмираю, та Бог спогадав вас и виведе вас из сієї землі у землю, що клявсь він дати Авраамові, Ісакові и Яковові.

25 И заклав Іосип дітей Ізраільских такими словами: Спогадав Бог вас; винесіть тоді кості мої звідсіля.

26 И вмер Іосип ста и десяти років. И намастили его пахощами, и вложено его у труну в Єгипті.

Digitized by Google

ДРУГА КНИГА МУСІЄВА,

звéцця вонá

ВТЕ́КИ.

ГОЛОВА І.

А се ймéння дітéй Израíльских, що прийшлú у Єгúпет; кóжен прийшóв из своéю чéляддю:

2 Рувúм, Симеóн, Левúй и Юда,

3 Исахáр, Завулóн и Вениамúн,

4 Дан и Нехтáлим, Гад и Осир.

5 А всíх душ, що народúлись від Якова, було сімдеся́т душ, укýпі з Іóсипом, що був у Єгúпті.

6 И вмер Іóсип и всі брати́ єгó, и ввесь той нáрід.

7 И булú діти Израíльські плодю́чі и прибільшувались вéлико, и намнóжувались, и впотýжніли вéлико, и земля́ Гесéм булá ними пóвна.

8 Настав тоді нóвий царь над Єгúптом, що не знав Іóсипа.

9 И кáже до свого нарóду: Чи бáчте, нарóд синів Израíльских більшúй и дýжчий ніж ми.

10 Трéба нам уяя́тись за рóзум проти них, ато́ вонú роспло́дяцця, та як дійдецця до вíйни, то злýчяцця з нáшими ворогáми, та й бúтимуть на нас и вúбъюцця з нáшої землí.

11 От и постáвили вонú над нúми осавýли, щоб пригнíтати їх важкúми робóтами. И збудувáли вонú скарбóві городи Хвараóнові Питóм и Рамéсу.

12 Та що більш їх пригнíчувано, то більш вонú плодúлись и шúрились. И погóрджувано синáми Израíльскими.

13 И приганя́ли Єгúптяне синів Израíльских до робóти немилосéрдно.

14 И зробúли їм життя́ їх гіркúм, тяжкóю прáцею коло глúни та коло цéгли и коло вся́кого діла в пóлі, и приганя́ли їх жорстóко до всякоí íншоí робóти.

15 И звелíв Єгúпецькій царь бабáм Єврéйським, —одна́ з них булá на имъя́ Сехóра, а друга Хýва, —

16 и кáже: Як бабувáтимéте в Єврéйських жінóк, то дозирáйтесь на родúнах: у кóго бýде син, зáраз убúйте; колú ж дочкá, то нехáй бýде жúве.

17 Та боя́лись бабú Бóга и не чинúли того́, що наказáв íм царь Єгúпецькій, а зоставля́ли хлóпчиків живúми.

18 И поклúкав Єгúпецькій царь бабів и кáже до них: Чом ви того не чúните, та зóставляéте хлóпчиків живúми?

19 И рекли́ бабú Хвараóнові: Бо Єврéйські жінкú не такі, як жінкú Єгúпецькі: вонú собí вдані; закúй прúйде бáба до нéї, вже и вродúла.

20 И погóджував Бог у сéмý бабáм; и нарóд прибільшувавсь, и потýжнів вéлико.

21 И що боя́лись бабú Бóга, за те послáв íм сéмъі.

22 И завітувáв Хвараóн усéмý нарóдові своéму так: Уся́кого сúна, що народúцця (в Єврéів), кúдайте в вóду, а вся́ку дочкý зоставля́йте живóю.

ГОЛОВА ІІ.

И був одúн чоловíк из рóду Левúіного, и взяв собí жінку з Левúйських дівчáт.

2 И завагонíла молодúця и привелá сúна; и бáчивши, що дитúна гáрна, ховáли єгó три місяці.

3 И як не мóжна було більш ховáти єгó, взялá про єгó коробку з осоту́ и обмáзала íї смолóю з глúною, и положúла туди́ дитúну; и віднеслá íї в очерéт край річки.

4 А сестрá хлóпчикова стоя́ла оддалíк, щоб назирáти, щó стáнецця з ним.

5 И прийшлá дочкá Хвараóнова купáтись, а íї дівчáта ходúли по над річкою; и як зýздріли вонú коробку в очерéті, послáла вонá рабúню свою пійма́ти íї.

6 И як відчинúла íї, побáчила вонá дитúну, аж тут дитúна й заплáкала. И змилосéрдилась вонá над ним, и кáже: Се з Єврéйських дітей.

7 Тоді сестрá єгó кáже доцці Хвараóновій: Чи не пíйти́ мíні поклúкати мáмку з Єврéйських жінóк, щоб вúгодувала тобí дитúнку?

Digitized by Google

8 А дочка́ Хараóнова ка́же ій: Иди́. И пійшла́ дівчинка и покли́кала ма́тір дитúнину.

9 И ка́же до не́і дочка́ Хараóнова: Візьми́ оцю́ дитúну та ви́годуй ії міні, а я дам тобі пла́ту. И взяла́ жінка дитúну и ви́годувала.

10 И підріс хлóпчик и привела́ вона́ ёго́ до Хараóновоі дочки́; и взяла́ вона́ ёго́ за сúна. И назва́ла вона́ ёго на имъя́ Мусій, и ка́же: Бо я ви́тягла ёго з води́.

11 И ста́лось тоді, як уже́ Мусій ви́ріс, що пійшóв він до свого́ бра́ття и вбача́в тяжку́ пра́цю іх; и поба́чив, що Єгиптяни́н бъе Єврéя, одного́ з бра́ття ёго.

12 И озирну́вшись сюди́ й туди́ и ба́чивши, що нікóго нема́в, уби́в він Єгиптяни́на и схова́в у пісóк.

13 И як ви́йшов дру́гого дня, аж дво́е з Єврéйських людéй заíлись між сéбе; и речé до тóго, що скри́вдив: За́ що бъеш свого́ блúзького́?

14 И речé той: Хто настанови́в тебé кня́зем и суддéю над на́ми? Чи не ду́маеш вби́ти менé, як уби́в всú Єгиптяни́на? И злякáвсь Мусій, и речé: Пéвно ж та річ ви́явилась!

15 Дочу́всь тоді Хараóн про те ді́ло и чига́в на Мусія, щоб ёго вби́ти. Тоді Мусій утік від Хараóна, и пробува́в у землі Мадіáмській; и сидів там коло колóдія.

16 А в свящéнника Мадіáмського було́ сім дóчок и прийшли́ вонú по вóду и поналива́ли в кори́та напува́ти вівці ба́тькові.

17 И прíйшли́ чабани́ и відгана́ли іх, а Мусій уста́вши оборони́в іх и напоíв ім вівці.

18 И як верну́лись вонú до Рагуíла ба́тька свого, ка́же він: Що́ се ви так ра́но сёго́дні поверта́лись?

19 А вонú ка́жуть: Єгиптя́нин якúйся оборони́в нас від чабанів, та натяга́в и води́ нам дово́лі и понапува́в вівці.

20 И ка́же він до своíх дóчок: А хто він такúй? Як же се ви поки́нули чоловíка? Поклúчте ёго́, нехáй попоíсть хліба (в нас).

21 И вподóбав Мусій жúти з ним; и віддáв той за Мусія Сехóру, дочку́ свою.

22 И привела́ вона́ ёму сúна, и назвав він ёго́ на имъя́ Гирсáм, речé бо: Я був чуженúця на чужúні.

23 И вплило́ дово́лі ча́су, аж Єгúпецький царь умéр. И нарека́ли діти Израíльські с плачéм на нево́лю свою́, и дійшóв невільницький плач іх до Бóга.

24 И почу́в Бог іх лéмент, и згада́в свій заві́т з Овраáмом, з Исáком и з Яковом.

25 И вгля́нувсь Бог на діти Израíльські и пожáлився іх.

ГОЛОВА III.

А Мусій пас вівці Іохво́рові тéстеві своéму, свящéнникові Мадіáмському; и загна́вся из вівцями деле́ко, оста́вивши степ позад сéбе, и пригна́вся до гори Бóжої до Хорúва.

2 Зъяви́вся тоді ёму я́нголь Господéнь у по́ломъі с посеред терно́вого куща́. Дúвиця він, коли́ як кущ горя́ло огнéм, горúть, та не згорúть той кущ.

3 И ка́же Мусій: Пійду́ та и подивлю́сь на се вели́ке дúво: чом не згорúть сей кущ.

4 И поба́чивши Господь, що він пійшóв дивúтись, озвéцця до ёго с посеред куща́ и речé: Мусію, Мусію! А він каже: Ось я.

5 И речé: Не набли́жуйся сюди́! Позýвай обýвъя твоé з ніг, бо мíсце, де ти стоíш, земля́ свята́.

6 И речé да́лі: Я — Бог твого́ оцця́, Бог Овраáма, Бог Исáка и Бог Якова. И затули́в Мусій лицé своé: боя́вся дивúтись на Бóга.

7 И речé Господь: Дóбре я ба́чив нýжду мого́ наро́ду в Єгúпті, и чув ёго плач на осавýли; бо я зна́ю ёго́ мýки.

8 И спусти́вся я ви́ратувати ёго а рук Єгúпецьких, и ви́вести ёго́ с тéі землі у землю дóбру и просто́ру, у зéмлю текýщу молокóм и мéдом, тýди, де живýть Хананці та Хетíі та Оморíі, та Хверезíі, та Євíі, та Євусíі.

9 Дійшóв же бо плач дітéй Израíльських до менé; и вбача́в я тісно́ту, що нéю Єгиптя́не тісни́ли іх.

10 Оцé ж иди́, пішлю́ тебé до Хараóна, щоб ти ви́вів з Єгúпту наро́д мій дітéй Израíльських.

11 И ка́же Мусій до Бóга: Що́ я такé, щоб міні йти до Хараóна и ви́вести з Єгúпту дітей Израíльських?

12 Одвітýв Бог: Я бýду с тобóю, и ось тобі ознáка, що я посла́в тебé: як ви́ведеш наро́д из Єгúпту, — служúтимете ви Бóгові на сій горі.

13 И ка́же Мусій до Бóга: Нехáй би я пійшóв до дітей Израíльських и сказáв ім: Бог батькíв ва́ших посла́в менé до вас. То вони спита́ють у менé: Яке ж ёго имъя? Що́ я каза́тиму ім?

14 Речé тоді Бог до Мусія: Я повсявíчний. И речé: Так ска́жеш синáм Израíльським: Повсявíчний посла́в менé до вас.

15 И речé да́лі Бог до Мусія: Так ска́жеш ти дітям Израíльським: Господь, Бог ваших оцців, Бог Овраáмів, Бог Исáків и Бог Яковів, посла́в менé до вас. Се моé имъя́ на вíки, и се пáмъять моя́ у всі грядýщі нáроди.

Digitized by Google

16 Йди й збери старшину Ізраїльську до купи й скажи їм: Господь Бог ваших отців, Бог Овраамів, Ісаків и Яковів, зявився мині, глаголючи: Зглянувсь я на вас и бачив, що роблено з вами в Єгипті,

17 и я сказав: Визволю вас из Єгипецької неволі у землю Хананьську, и Хетійську, и Аморійську, и Хверезійську, и Євійську, и Євусійську, у землю теку́щу молоком и медом.

18 И послухають вони твого голосу, и прийдеш ти, ти и старшина Ізраїльська, до Єгипецького царя, и скажете ему: Господь Бог Єврейський зявився нам: пусти ж нас на три дні ходи у пустиню принести жертву Господеві, Богові нашому.

19 И відаю, що Єгипецький царь не пустить вас, хіба силою.

20 И простру я руку мою и вдарю Єгипет усима дивами, які вчиню серед єго; після того він пустить вас.

21 И дам и сему народові ласку в очах Єгиптян, и станеться, що як итимете, то вийдете не в порожні;

22 а всяка жінка повичить у сусіди своєї и у господині своєї надобу срібного и надобу золотого и одежі; и понадівате на ваші сини и на ваші дочки, и ограбите Єгиптян.

ГОЛОВА IV.

И одвітував Мусій и каже: Таже ж вони не піймуть міні віри и не послухають голосу мого, бо казатимуть: Бог не зявився тобі.

2 Рече тоді до єго Господь: Що се в тебе в руці? Каже: Палиця.

3 Рече тоді: Кинь ії на землю. И кинув ії на землю, и зробилась вона гадюкою; и втік Мусій від неї.

4 И рече Господь Мусієві: Простягни руку твою и вхопи ії за хвіст. И простяг він руку и вхопив ії, и зробилась вона палицею в руці єго.

5 Се щоб поняли віри, що Господь Бог отців їх, Бог Овраамів, Бог Ісаків и Бог Яковів зявився тобі.

6 И рече Господь ще до єго: Засунь тепер руку собі за пазуху. И засунув він руку собі за пазуху; и як вийняв звідтіля, аж вона зробилась коростява, біла як сніг.

7 И рече: Засунь руку собі за пазуху знов. И засунув він руку собі за пазуху знов; и вийняв ії з за пазухи, аж вона зробилась изнов, як єго все тіло.

8 Се, як не піймуть тобі віри и не послухають голосу твого за первою ознакою, то послухають голосу твого за другою ознакою.

9 Як же не піймуть віри за двома сими ознаками и не послухають голосу твого, тоді візьмеш ти води з річки и вилеш на землю; то вода, що візьмеш ти з річки, візьметься кровью на землі.

10 И каже Мусій до Господа: Господи! Не був я добрим речником ні вчора, ні позавчора, ні після того, як ти глаголав до раба твого; не швидкий я на слово и важкий на язик.

11 И рече Господь до єго: Хто дав уста чоловікові? Або хто зробив німого, або глухого, або видющого, або сліпого? Хіба ж не я, Господь?

12 Ото ж иди, и я буду в тебе в устах и навчу тебе, що говорити.

13 Каже: О Господи; благаю тебе, пішли такого, що справився б у тебе лучче.

14 Запалав тоді гнів Господень на Мусія, и рече Господь: Є в тебе брат Орон? Я знаю, що він гаразд говорить. От же він вийде тобі назустріч, и як зуздрить тебе, зрадіє серцем своім.

15 И говоритимеш ему и положиш слова в уста ему, а я буду в устах у тебе и в устах у єго, и навчу вас, що чинити.

16 И буде він твій речник перед народом; и буде він тобі замість уст, а ти будеш ему замість Бога.

17 И візьмеш ти сю палицю в руки, як робитимеш ознаки.

18 И пішов Мусій и вернувсь до Іохвора, свого тестя, и каже до єго: Відпусти мене, піду я до братів моіх, що в Єгипті, побачу, чи вони ще живі. И каже Іохвор Мусієві: Иди з Богом.

19 И рече Господь Мусієві у землі Мадіямській: Вертайсь у Єгипет, бо всі люде померли, що чигали на твою жизнь.

20 И взяв Мусій жінку свою и сини свої и посадив їх на осла, и вернувсь у Єгипецьку землю; и взяв Мусій палицю Божу в руки.

21 И рече Господь Мусієві: Як вериесся в Єгипет, гляди, щоб зробив усі ті дива перед Хвараоном, що дав я в твої руки; та запік я ему серце, щоб не дозволив ити народові.

22 И скажеш ти Хвараонові: Так рече Господь: Ізраіль — син мій, первородень мій,

23 и глаголю тобі: Пусти сина мого, щоб служив міні; як те не дозволиш ему йти, то ось — убью сина твого, первородня твого.

24 И сталось у дорові, в харчівниці, що наступив Господь на Мусія и хотів єго вбити.

25 Тоді Сехора взяла гострого каменя, обрізала передне тіло своєму синові, положила єго під ноги ему (Мусієві) и каже: Ти мій женіх крові!

26 И відійшов Бог від єго. Каже тоді вона: Женіх крові через обрізання!

Digitized by Google

27 И рече́ Госпо́дь Оро́нові: Иди́ в пусти́ню назу́стріч Мусіе́ві. И пійшо́в він, и зустрів ёго́ на горі Бо́жій, и поцілува́в ёго́.

28 И переказа́в Мусій Оро́нові всі слова́ Го́спода, що посла́в ёго́ и про всі озна́ки, що завіту-ва́в ёму́.

29 И пійшли́ Мусій з Оро́ном и скупили всю старши́ну синів Изра́ільських;

30 и говори́в Оро́н усі ре́чі, що глаго́лав Госпо́дь Мусіе́ві и роби́в озна́ки пере́д ві́ччю в наро́ду.

31 И поня́в наро́д ві́ри, и як почу́ли, що Го-спо́дь спогада́в дітей Изра́ільських и що він згля́нувсь на їх бідува́ння, то похили́ли го́лови и моли́лись.

ГОЛОВА V.

И пійшли́ по́тім Мусій з Оро́ном и рекли́ Хараго́нові: Так глаго́ле Господь Бог Изра́ільский: Пусти́ наро́д мій, вчини́ти свя́то міні в пусти́ні.

2 И ка́же Хараго́н: Хто таки́й сей Госпо́дь що я му́шу слу́хати го́лосу ёго́ и пу́стити Изра́іля? Я не зна́ю Го́спода и не пущу́ Изра́іля.

3 И рекли́: Бог Євре́йський зъяви́вся нам. Пусти́ нас на три дні́ ходи́ у пусти́ню принести́ же́ртву Господе́ві, на́шому Бо́гові, щоб не покара́в нас мо́ром або́ мечем.

4 И ка́же до них царь Єги́пецький: На́ що ви, Мусію та Оро́не, відрива́вте люде́й від робо́ти? Идіть до ва́шого працюва́ння.

5 И ка́же да́лі Хараго́н: И та́к наплоди́лось бага́то люде́й у ца́рстві, а ви даєте́ ёму́ пільгу від робо́ти.

6 И звелів тоді Хараго́н осаву́лам людськи́м и іх отаманам таки́ми слова́ми:

7 Не дава́йте більш лю́дям соло́ми випа́лювати це́глу, як пе́рше: нехай самі збира́ють соло́му для се́бе.

8 И накиньте на них по стільні цегли́н, скільні вони́ вирóблювали пе́рше; не вменшайте ані́ же; бо вони́ лінýющця, тим и кричáть: Пусти́ нас принести́ же́ртву Бо́гові.

9 Вимага́йте з них більш робо́ти, нехай працю́ють, а ледачих річей слу́хати не дава́йте.

10 И пійшли́ людські осаву́ли з своїм ота-ма́ннам и каза́ли наро́дові такі слова: Так и так рече́ Хараго́н: Не дава́тиму вам більш соло́ми;

11 идіть, роздобува́йте собі соло́му де хо́чете; тільні робо́та ва́ша не вба́вицця ані же.

12 И розси́пався наро́д по всій землі Єги́пець-кій збира́ти стерню́ замість соло́ми.

13 А осаву́ли приганя́ли люде́й гово́рючи: Сповня́йте діло своє́, щоде́нний уро́к свій, як бу́ла вам соло́ма.

14 Би́то тоді й отаманів над дітьми́ Изра-ільськими, що понаставля́ли осаву́ли Хараго́нові, и пи́тано в них: Чом ви не сповня́вте своєї міри, и не вистача́вте цегли рівно що-дня?

15 И прихо́дили отамани́ дітей Изра́ільських до Хараго́на пла́чучись: На що ти ро́биш таке́ с твоїми рабами́?

16 Не даю́ть соло́ми рабам твоїм, а ка́жуть нам: Робіть це́глу. И ось — рабів твоїх бъють, и твій наро́д винувáтять.

17 А він ка́же: Ле́жні ви, лежобо́ки; тим и гово́рите: Пусти́ нас принести́ же́ртву Господе́ві.

18 Идіть же та працюйте, и соло́ми не бу́де вам, а та́льку це́гли му́сите щодня дава́ти.

19 Вбача́ли тоді отамани́ дітей Изра́ільських, що лиха́ ім годи́на прийшла́ після того́, як ска́-зано ім: Не вме́ншуйте ані же цегли проти щоде́ннёї та́льки.

20 И стріли вони́ Мусія з Оро́ном, що сто-я́ли проти них, як вони́ йшли від Хараго́на.

21 И каза́ли до них: Нехай Бог згля́не на вас и су́дить вас: бо ви зроби́ли за́пах наш оги́д-ливим Хараго́нові и врядови́м лю́дям ёго́, и подали́ ёму́ меч у ру́ку, щоб повбива́в нас.

22 И оберну́всь Мусій до Го́спода, и ка́же: Го́споди! на́ що ти наслáв таке́ лúхо на сей наро́д? Що ж по то́му, що післáв вси́ мене́?

23 С того́ бо ча́су, як ходи́в я до Хараго́на, говори́ти в имъя́ твоє́, він почáв ще гірше гністи́ наро́д сей а ти все таки́ не ви́рятував наро́ду свого́.

ГОЛОВА VI.

И рече́ Госпо́дь до Мусія: Тепе́р поба́чиш, що́ я зроблю́ Хараго́нові: бо руко́ю могу́щою примушу ёго́ ви́пустити іх, и руко́ю міцно́ю — ви́проводити іх из землі своєї.

2 И глаго́лав Бог до Мусія и рече́ до ёго: Я Госпо́дь;

3 и объявля́вся я Овра́мові, Иса́кові и Якову Бо́гом Всемогу́щим, та не взнали вони́ ще мене в моїм и́мени Єгóва (вічний).

4 И вчини́в я з ни́ми завіт мій, що дам їм зе́млю Хана́нську, зе́млю іх мандрува́ння, де вони́ буди́ чужозе́мцями.

5 И чув я плач дітей Изра́ільських, що Єгип-тя́не держáть у невóлі; и спогада́в я завіт мій.

6 Тим же то скажи́ дітям Изра́ільським: Я — Госпо́дь, и ви́веду вас с під кормúги Єги́пецькоі, и ви́рятую вас из невóлі, и ви́зволю вас руко́ю простя́гнутою и судо́м вели́ким;

7 и вчиню вас наро́дом своїм, и бу́ду ва́шим Бо́гом; и взна́вте, що я — Госпо́дь ваш Бог, що виводить вас из під кормúги Єги́пецькоі.

Digitized by Google

8 И приведу́ вас у зе́млю, як я клявсь Овраа́мові, Иса́кові и Яковові, и дам вам її в де́ржаву: я — Госпо́дь.

9 И говори́в Мусій так до синів Изра́їльських; та вони́ не слу́хали Мусія через придавлений дух свій и через тяжку́ неволю.

10 И глаго́лав Госпо́дь до Мусія, так:

11 Иди́ говори́ до Хвараóна, ца́ря Єги́пецького, щоб ви́пустив дітей Изра́їльських из землі своє́ї.

12 Говори́в тоді Мусій перед Го́сподом и промо́вив: Не послу́хали мене́ діти Изра́їльські: як же Хвараóн послу́хає мене́, що я собі не вда́ний на сло́во?

13 И глаго́лав Госпо́дь до Мусія и Орóна и дав їм заповіт до дітей Изра́їльських и до Хвараóна Єги́пецького — ви́вести дітей Изра́їльських из Єги́пецької землі.

14 Се го́лови їх предківських домів: Сини Руви́мові, первоpідня Изра́їлевого: Єно́х и Хвало́с, Осро́н и Харми́: се ро́ди Руви́мові.

15 А сини́ Симеóнові: Ємуйло та Ями́н, та Аóд, та Охи́н, та Сар, та Савул, син Хана́ики: се роди́ Симеóнові.

16 А се йме́ння синів Леви́їних по їх родовóдам: Гирсóн, да Каáт, та Мерáри; а віку Леви́їного було́ сто три́йцять и сім років.

17 Сини́ Гирсóна: Ловени́ та Семе́й по своїм се́мъям.

18 А сини́ Каáтові: Омрáм, та Иса́р, та Хеврóн, та Озиїйло; а віку Каáтового було́ сто три́йцять и трі ро́ки.

19 А сини́ Мерáриеві: Моли́я та Мусія: се роди́ Левиїні по родовóдам їх.

20 А Омрáм узя́в Іохеве́ду, свого́ ба́тька сестру́, за се́бе, и вона́ привела́ ёму́ Орóна та Мусія; а віку Орáмового сто три́йцять и сім ро́ків.

21 А сини Исáрові: Коре́й и Нахве́к и Зехри́я.

22 А сини́ Озиїлові: Миса́йло та Єлисахва́н та Сегри́я.

23 А Орóн узя́в Єлисаве́ту дочку Оминода́вову, сестру́ Насóнову, за се́бе; и привела́ вона́ ёму́ Нада́ва, та Овию́да, та Єлеаза́ра та Итамáра.

24 А сини́ Кореєві: Оси́р и Єлкана́ и Овиясáр: се се́мъї Кореєві.

25 А Єлеазáр, Орóнів син, узя́в одну́ з до́чок Хвути́лових за се́бе; и привела́ вона́ ёму Хвине́са: се го́лови Леви́тів по їх се́мъям.

26 Се ті Орон та Мусій, що Бог їм глаго́лав: Ви́ведіть дітей Изра́їлевих из землі Єги́пецької по їх повка́м.

27 Се ті, що каза́ли Хвараóнові, царю́ Єги́пецькому, ви́проводити дітей Изра́їльських из Єги́пту: се ті Мусій та Орóн.

28 И ста́лось того́ дня, як глаго́лав Госпо́дь до Мусія у землі Єги́пецькій,

29 що глаго́лав Госпо́дь до Мусія си́ми слова́ми: Я — Госпо́дь: перекажи́ Хвараóнові, царе́ві Єги́пецькому, все, що́ я глаго́лю тобі.

30 И ка́же Мусій перед Го́сподом: Не вда́ний я на сло́во: як же Хвараóн послу́хає мене́?

ГОЛОВА VII.

И рече́ Госпо́дь Мусієві: Оце ж настановляю я тебе́ за бо́га Хвараóнові, а Орóн, твій брат, бу́де твоїм проро́ком.

2 Глаго́латимеш усе́, що я звелю́ тобі, а Орóн твій брат, глаго́латиме Хвараóнові, щоб ви́слав дітей Изра́їльських из землі своє́ї.

3 И запечу́ я Хвараóнове се́рце, и вчиню́ бага́цько моїх озна́к и див моїх у землі Єги́пецькій.

4 Та Хвараóн не послу́хає вас, щоб наложи́в я ру́ку мою́ на Єги́пет и ви́вів повкú мої и мій наро́д, дітей Изра́їльських, из землі Єги́пецької вели́кими ка́рами.

5 И взна́ють Єгиптя́не, що я — Госпо́дь, як простягну́ я ру́ку мою́ на Єги́пет и ви́веду дітей Изра́їльських из посеред них.

6 И вчини́ли так Мусій з Орóном; як звелів їм Госпо́дь, так учини́ли вони́.

7 А було́ Мусієві вісім деся́т ро́ків, а Орóнові вісім деся́т и трі ро́ки, як вони́ говори́ли до Хвараóна.

8 И глаго́лав Госпо́дь Мусієві и Орóнові так:

9 Як бу́де Хвараóн говори́ти до те́бе и ска́же: Покажіть яке́ ди́во; тоді ти ска́жеш Орóнові: Візьми́ па́лицю и кинь її перед Хвараóном, и зро́бицця вона́ гадю́кою.

10 И прийшли́ Мусій з Орóном до Хвараóна и вчини́ли так, як звелів їм Госпо́дь: и ки́нув Орóн свою́ па́лицю перед Хвараóном и перед єго́ послугача́ми, и ста́лась па́лиця гадю́кою.

11 Тоді й Хвараóн покли́кав мудреців та чарівників; и вчини́ли чарівники́ Єги́пецькі собі таке́ ж саме́ своїми ча́рами.

12 Бо ки́дав ко́жен з них свою́ па́лицю, и па́лиця роби́лась гадю́кою; та Орóнова па́лиця поже́рла їх па́лиці.

13 От же Хвараóнове се́рце зоставáлось запе́клим и не слу́хав він їх як и сказáв Госпо́дь попе́реду.

14 И рече́ Госпо́дь до Мусія: У Хвараóна се́рце запе́кле, не хо́че він пусти́ти наро́ду.

Digitized by Google

15 Йди́ ти до Хвараóна врáнці. Отó вúйде він до водú; и стáнеш ти на бéрезі річки проти ёго хóду, и держáтимеш у руці пáлицю, що оберт̀алась у гадюку,

16 и казáтимеш ти до ёго: Господь, Бог Єврéйський, послáв менé до тебé от из сими словáми: Пусти́ народ мій, нехáй послýжить міні в пустúні; и оцé ти не послýхав и дóсі.

17 Так речé Господь: От с чогó взнáєш, що я — Господь: дивúсь, удáрю я пáлицею, що в мéне в рукáх по воді що в ріцці, и вонá візьмецця крóвъю,

18 и рúба що в воді вúмре, и водá засмердúцця; и Єгиптáне гидувáтимуть пúти вóду з річки.

19 И глаголав Господь до Мусія: Скажи́ Орóнові: Візьми́ пáлицю и простягни́ твою́ рýку на вóди Єгúпецькі, на їх струмки́, на їх річки́ и на ставú їх и на всяке згромадженя вод їх, щоб вонú взялúсь крóвъю; и нехáй бýде крóв по всій землі Єгúпецькій, як у нáдобах деревъяних, так и в нáдобах камъяних.

20 И вчинúли Мусій з Орóном так, як звелів Господь; и зняв він пáлицю и вдáрив по воді що в ріцці перед очúма в Хвараóна и перед очúма в ёго послугачів; и вся водá, що булá в ріцці, узялáсь крóвъю.

21 И рúба, що була в ріцці, вúмерла и річка засмерділась, и Єгиптяне не змоглú пúти водú з річки; и булá кров по всій землі Єгúпецькій.

22 А чарівникú Єгúпецькі вчинúли такé й собі своїми чáрами; и закаменіло сéрце в Хвараóна, и не послухáв він їх, як и сказáв Господь попéреду.

23 И повернýвшись Хвараóн пійшов у свій будúнок; не помъякшав сéрцем и від сёго.

24 И всі Єгиптяне копáли навкругú коло річки, досягáючи водú пúти бо не мóжна булó пúти водú з річки.

25 И спóвнилось сім день як удáрив Господь по ріцці.

26 И глаголе Господь Мусієві: Йди́ до Хвараóна и скажи́ ёмý: Так речé Господь: Пусти́ народ мій послужúти міні.

27 Як же не пýстиш ёго́, то заражý всі твої грянúці жáбами:

28 и наплóдиця у річкáх жаб страшéнно, и вúйдуть вонú, и поналáзять у твій будúнок и в твою́ усипáльницю, и на твоé ліжко, и в будúнок послугачів твоїх, и на твій народ, и в твої пéчі и в твої діжі;

29 поналáзять жáби на тéбе и на твій народ и на твоїх послугачів.

ГОЛОВА VIII.

И глаголав Господь Мусієві: Скажи́ Орóнові: Простягни́ рýку твою́ с пáлицею на струмки́, на річки́, на ставú, и нехáй жáби лізуть на Єгúпецьку зéмлю.

2 И простяг Орóн рукý свою́ на вóди Єгúпецькі; и полізли жáби и вкрúли Єгúпецьку зéмлю.

3 А чарівникú вчинúли такé й собі своїми чáрами и навелú жаб на Єгúпецьку зéмлю.

4 Тоді Хвараóн послáв по Мусія и Орóна, и кáже: Ублагáйте Гóспода, щоб нам збýтися жаб, міні и моéму народові; то пущý я народ принестú жéртву Господéві.

5 И речé Мусій до Хвараóна: Зробú собі слáву більше мові, и скажи́ колú я маю молúтися за тéбе и за твоїх послугачів и за твій народ, щоб зникли жáби у тéбе и в будúнках твоїх, а зостáлись тільке в ріцці?

6 И кáже: Завтра. И речé Мусій: Нехáй бýде по слóву твоéму, щоб узнáв всú, що немáє другóго такóго, як Господь Бог.

7 И зникнуть у тéбе жáби, и в твоїх будúнках, и в твоїх послугачів, и в твого народу; зостáнуцця тільке в ріцці.

8 И вернýлись Мусій з Орóном від Хвараóна; и помолúвсь Мусій до Гóспода про жаб, що він навів на Хвараóна.

9 И вчинúв Господь по слóву Мусієвому; и вúдохли жáби по двóрах, по сéлах и по полях.

10 И згрéбено їх у кýпи, и засмерділась земля.

11 От же, як побáчив Хвараóн, що булá пільга, знов зробúлось у ёго сéрце запéкле, и не слýхав їх, як и сказáв Господь попéреду.

12 И речé Господь Мусієві: Скажи́ Орóнові: Простягни́ твою́ пáлицю и здарь по земляному пилу, нехáй візьмецця мóшками по всій Єгúпецькій землі.

13 И вчинúли вонú так; и простяг Орóн свою́ рýку с пáлицею и вдáрив по земляному пúлу, и налетíло мóшок на людéй и на скотúну; увéсь земляний пил взявся мóшками по всій землі Єгúпецькій.

14 И силкувáлись чарівникú вчинúти своїми чáрами, щоб зникли мóшки, та не змоглú: так и зістáлись мóшки на чоловікові и на скотúні.

15 Тоді казáли чарівникú до Хвараóна: Се пáлець Бóжий; та Хвараóнове сéрце булó запéкле, не слýхав він їх, як и сказáв Господь попéреду.

16 И речé Господь Мусієві: Устáнь уранці и стань перед Хвараóном, як саме йтúме він до водú, и скажи́ ёмý: Так глаголе Господь Пусти́ народ мій послужúти міні.

Digitized by Google

17 Бо, як не пу́стиш мого́ наро́ду, то ось пішлю́ я пе́ських мух на те́бе, и на твоїх послугачів и на твій наро́д, и в твої будинки; и бу́дуть дворй Єгиптя́н по́вні пе́ських мух, ба й земля́ де воні́ стоя́ть.

18 И відділю́ тоді зе́млю Геше́мську, де живе́ наро́д мій, що ні єдино́ї пе́ської му́хи не бу́де там; щоб знав всй, що я Госпо́дь посеред землі.

19 И вчиню́ я розлу́ку між моїм и твоїм наро́дом: за́втра поста́не озна́ка ся.

20 И дав так Госпо́дь; и ось налетіло страше́нна си́ла пе́ських мух у будинок Хварао́нів и в будинки его́ послугачів, и по всьому́ Єги́пецькому ца́рству опа́ли пеські му́хи зе́млю.

21 И посла́в Хварао́н по Мусія и Оро́на и ка́же: Идіть принесіть же́ртву ва́шому Бо́гові у сій землі.

22 И рече́ Мусій: Не подо́ба нам так чинити бо те, чим Єгиптя́не гиду́ють, ми прино́сим на же́ртву Господе́ві, на́шому Бо́гові. Якби́ ж ми принесли́ на же́ртву перед очи́ма в них те, чим воні́ гиду́ють, чи не побили б воні́ нас камінням?

23 Пійдемо лу́чче на три́ дні ходи́ у пусти́ню и принесемо́ же́ртву Господе́ві, на́шому Бо́гові, як він звелів нам.

24 И ка́же Хварао́н: Пущу́ вас принести́ же́ртву Господе́ві, ва́шому Бо́гові, у пусти́ні, тількі не захо́дьте ду́же дале́ко: помолітесь за мене.

25 И рече́ Мусій: Оце́ ж иду́ від те́бе и блага́тиму Го́спода, щоб пе́ські му́хи зни́кли в Хвараона, и в его́ послугачів, и в его́ народу за́втра ж таки́; тількі щоб Хвараон не звів нас удру́ге, не пусти́вши наро́д принести́ же́ртву Господе́ві.

26 И верну́всь Мусій від Хвараона, и благав Го́спода.

27 И дав Госпо́дь по сло́ву Мусієвому, и позника́ли пе́ські му́хи у Хвараона, и в его́ послугачів, и в его́ наро́ду; не оста́лось ні одної.

28 Та закаменив Хвараон своє се́рце и сей раз, не схотів пусти́ти наро́ду.

ГОЛОВА IX.

Рече́ тоді Госпо́дь Мусієві: Иди́ до Хвараона и скажи́ ему́: Так глаго́ле Госпо́дь, Изра́ільський Бог: Пусти́ наро́д мій послужи́ти міні.

2 Як же не схо́чеш пусти́ти его́ и вдержуватимеш до́вше,

3 то ось рука́ Госпо́дня на твоєму ско́тові що в по́лі: на твоїх ко́нях, на твоїх осла́х, на твоїх верблю́дах, на твоїх вола́х, и на твоїх вівцях: помір буде тя́жко вели́кий.

4 И відлу́чить Госпо́дь скоти́ну Изра́ільску від скоти́ни Єги́пецької: и не здо́хне нічо́го с худо́би Изра́ільської.

5 И назначи́в Госпо́дь годи́ну, глаго́лючи: За́втра Госпо́дь дасть так у сій землі.

6 И дав так Госпо́дь наза́втра, и звесь скот Єги́пецький подо́х; а с худо́би дете́й Изра́ільських не здо́хло ні одно́.

7 И післав Хвараон, аж спра́вді не здо́хло ні одно́ с худо́би Изра́ільської. Та було́ се́рце Хварао́нове запе́кле, и не пусти́в він наро́ду.

8 И рече́ Госпо́дь Мусієві и Оро́нові: Візьміть по жме́ні по́пелу с пе́чі, и нехай Мусій сипне́ ім проти не́ба перед очи́ма в Хвараона.

9 И візьмецця він ку́рявою по всій землі Єги́пецькій, и бу́дуть на лю́дях и на ско́тові прищитись чиряки́ по всій Єги́пецькій землі.

10 И взяли́ воні́ по́пелу с пе́чи и ста́ли перед Хвараоном: и сипну́в ним Мусій проти не́ба; и почали́ прищитись чиряки́ на лю́дях и на ско́тові.

11 И не змогли́ чарівники́ стоя́ти перед Мусієм за чиряка́ми; бо чиряки́ були́ на чарівниках и на всіх Єгиптя́нах.

12 И закаменив Госпо́дь се́рце Хварао́нове, и не послу́хав він їх, як говори́в Госпо́дь Мусієві.

13 И рече́ Госпо́дь Мусієві: Устань ура́нці ра́но и стань перед Хвараоном и скажи́ ему́: Так глаго́ле Госпо́дь, Євре́йський Бог: Пусти́ наро́д мій послужи́ти міні.

14 Ато пішлю́ те́пер уже́ всі вра́зи мої на се́рце твоє́, и на твоїх послугачів, и на твій наро́д, щоб узна́в всй, що нема́ тако́го як я по всьому́ світу.

15 Тепе́р бо простягну́ ру́ку мою́ и вда́рю тебе́ и твій наро́д мо́ром, и потреблю́ тебе́ з землі.

16 На те бо я й оста́вив живо́го тебе́, щоб показа́ти на тобі си́лу мою́, и щоб моє и́мя́ объяви́лось по всьому́ світу.

17 Чи ще ж люту́єш ти на мій наро́д, що не хо́чеш пусти́ти его́?

18 Ось за́втра у сю до́бу вда́рю я страше́нним гря́дом, яко́го не було́ ще в Єги́пті від его́ поча́тку та й до́сі.

19 Пішли́ ж за́раз позаганя́ти скот и все що ма́єш у по́лі, бо на всяку людину и скоти́ну, яка́ зна́йдецця в по́лі и не бу́де заґнана до до́му, уда́рить гря́д и повбива́є.

20 Хто боя́всь Госпо́днього сло́ва між урядо́вими людьми́ Хварао́новими, звелів своїй че́ляді втіка́ти з ско́том додо́му;

21 а кому́ байду́же було́ про сло́во Госпо́дне оста́вив свою́ че́лядь и скот у по́лі.

22 И рече́ Госпо́дь Мусієві: Простягни́ ру́ку твою́ проти́ не́ба, щоб уда́рило гря́дом по всій Єги́пець-

Digitized by Google

кій землі на людúну и на скотúну и на всяку траву́ полéву́ по всій Єгúпецькій землі.

23 И простя́г Мусій ру́ку свою́ проти не́ба: и Госпо́дь посла́в грім и гряд, и побіг огóнь по по́лю; и Госпо́дь си́пав гря́дом по Єгúпецькій землі.

24 И був гряд, и мішáлись огняні блискавúці з гря́дом, ду́же буйни́м, яко́го не було́ по всій землі Єгúпецькій від настáння наро́ду ii.

25 И побúло гря́дом по всій Єгúпецькій землі все, що́ було́ в по́лі, и чоловіка й скот, и вúбило гря́дом уся́ку траву́ в по́лі и поламáло вся́ке де́рево в по́лі.

26 Тільки в землі Гесéмській, де пробувáли діти Израíльські, не було́ гря́ду.

27 И післáв Хвараóн по Мусія и Орóна и ка́же ім: згрішúв я сього́ ра́зу! Госпо́дь пра́ведний, а я и мій наро́д — грішники.

28 Ублага́йте Го́спода щоб не було́ вже страшéнного гро́му та гря́ду, а я пущу́ вас, не держа́тиму до́вше.

29 И рече́ до ёго Мусій: Ско́ро ви́йду з го́рода та простягну́ ру́ки мої до Го́спода, грім переста́не, и не бу́де більш гря́ду, щоб узна́в вси́, що земля́ — Господня.

30 Що ж до те́бе и до твоїх рабів, я зна́ю, що ви ще не боїте́сь Го́спода Бо́га.

31 И побúло тоді лін и ячмінь, бо ячмінь був у ко́лосі а ліи стебли́стий.

32 От же пшени́ці й жúта не побúло, бо ще не підняли́сь.

33 И ви́йшов Мусій из го́рода від Хвараóна и простя́г ру́ки свої до Го́спода и переста́в грім и дощ годі ли́тись на зе́млю.

34 И як поба́чив Хвараóн, що дощ и гряд и грім переста́ли, згрішúв ще раз, и закаменíло се́рце в ёго́ и в послугачів ёго.

35 И зісталось Хвараóнове се́рце запе́кле, не схотів пусти́ти дітéй Израíльскнх, як и говорúв Госпо́дь Мусієві попéреду.

ГОЛОВА X.

И рече́ Госпо́дь Мусієві: Иди́ до Хвараóна, бо закаменúв я се́рце ёму́ и серце послугачам ёго́, щоб показáти сі мої озна́ки перед ним,

2 и щоб перекаэáв вси́ твоéму си́нові и твого́ си́на си́нові, про те що́ я вдія́в у Єгúпті, и про мої озна́ки, що я вчинúв між ни́ми; щоб зна́ли ви, яки́й я Госпо́дь.

3 И пíйшов Мусій з Орóном до Хвараóна и рече́ до ёго: Так глаго́ле Госпо́дь, Єврейський Бог: До́ки ти опинáтимесся нагнýтись передо мно́ю? Пусти́ наро́д мій послужúти міні.

4 Бо, як не пу́стиш наро́ду мо́го, то ось я за́втра нажену́ сарану́ на твою́ зе́млю;

5 и позакрива́е вона́ о́чі землі, що не ви́дко бу́де землі, и поість вона́ нащáдок того́, що зісталось вам після гря́ду и обїда́тиме вся́ке де́рево, що росте́ вам у по́лі;

6 и набъе́цця у твої будúнки и в будúнки твоїх послугачів, и в доми усіх Єгúптяи; чого́ ні твій ба́тько, ні ба́тько твого ба́тька не ба́чив с того́ часу́, як вонú жилú на землі, та й до сёго дня. И повернувсь и пíйшов від Хвараóна.

7 И казáли Хвараóнові послугачі до ёго: До́ки сей чоловік знущáтимецця з нас? Нехáй собі йдуть служúти Господéві, своéму Богові. Хіба́ ще не зна́еш, що Єгúпет погибáе.

8 И приве́дено знов Мусія з Орóном перед Хвараóна. И ка́же ім: Идіть служіть Господéві, ва́шому Бо́гові. Та котрі ж се пíйдуть?

9 И рече́ Мусій: Пíйдемо з на́шими малúми и з на́шими старúми; з на́шими синáми и з на́шими до́чками, з на́шими отáрами и з на́шими гуртáми пíйдемо; бо му́симо зробúти свя́то Господéві.

10 И ка́же до них: Нéхай з ва́ми бу́де так Госпо́дь, як я хо́чу пусти́ти вас з ва́шою малéчою. Тільки глядíть, чи нема́ в вас яко́го зла на ду́мці?

11 Не так би сёму́ тре́ба бути! Идіть ви, чоловіки, и послужіть Господéві, коли́ того́ схотíли. И ви́гнано іх від Хвараóна.

12 И рече́ Госпо́дь Мусієві: Простягни́ ру́ку твою́ на Єгúпет про сарану́, щоб налетíла на Єгúпецьку зе́млю и пожéрла всю траву́ по землі, усе, чого́ гряд не ви́бив.

13 И простя́г Мусій свою́ па́лицю над земле́ю Єгúпецькою, и посла́в Госпо́дь від схо́ду вітер на ту зе́млю на ввесь той день и на всю ту ніч; и як настáв ра́нок нагнáв тоді вітер від схо́ду сарану́.

14 И летíла сарана́ понад усéю Єгúпецькою земле́ю, и обсíла всі країни Єгúпецькі: страшéнна си́ла; ні пе́рше ні навпо́слі не було́ такоі.

15 Бо позакрива́ла о́чі всеі землі, що все почорніло; и пожéрла вона́ вся́ку траву́ на землі и вся́кий врожáй на де́реві, яки́й зістáвсь після гря́ду по всій землі Єгúпецькій.

16 Тоді післáв Хвараóн по Мусія та Орóна нечáйно, и ка́же: Згрішúв я перед Го́сподом; ва́шим Бо́гом, и перед ва́ми.

17 Тепéр же простіть міні мій гріх тільки сей раз, и вблага́йте Го́спода, ва́шого Бога, щоб відверну́в від ме́не тільки сю смерть.

18 И верну́всь Мусій від Хвараóна и благáв Го́спода.

Digitized by Google

19 И післáв Госпóдь велúкий вітер від заходу, що підхопúв сарану́ и загнáв у Червóне мóре; не остáлось ні одúної по всіх країнах Єгúпецьких.

20 И закаменúв Бог Хвараóнові сéрце, що не схотів пустúти дітéй Израíльских.

21 И речé Госпóдь Мусієві: Простягни́ ру́ку твою́ проти нéба, щоб стáлась тéмрява над землéю Єгúпецькою, такá тéмрява, щоб ходúли навпóмацьки.

22 И простя́г Мусій свою́ ру́ку проти нéба; и постáла густá тéмрява над усéю землéю Єгúпецькою на трі дні:

23 не бáчили одно 'дногó, и не знявсь ніхто з свогó мíсця трі дні; усі ж діти Израíльські мáли світ у своїх осéлях.

24 И покли́кав Хвараóн Мусія и кáже: Идíть собі, служíте Госпóдеві; тíлькі нехáй остáнуцця вáші вівці та скот; беріть и свою малéчу з собóю.

25 И речé Мусій: Ще ж му́сиш дáти нам у ру́ки на пóсвяти и на огняні жéртви Господéві, нáшому Бóгові.

26 Добу́ток наш тáкож пíйде з нáми, не остáнецця ані копитá, бо с того́ му́симо взя́ти про слу́жбу Господéві, нáшому Бóгові; а ми не знáємо, чим послу́жимо Господéві, аж дóки прúйдемо тудú.

27 Та окаменúв Госпóдь Хвараóнові сéрце, и не схотів він пустúти їх.

28 И кáже ім Хвараóн: Идíть собі від мéне! стережúсь, не появля́й міні більш очéй; бо скóро поя́виш міні очі, зáраз бу́де тобі смерть.

29 И речé Мусій: Дóбре казáв всú: я вже більш не побáчу тебé.

ГОЛОВА XI.

И речé Госпóдь Мусієві: Завдáм же ще одну́ му́ку Хвараóнові и Єгúптові; після тóго вже пу́стить вас, — не тíлькі пу́стить, а зовсíм вúжене вас из відсíля.

2 Оповістú ж народові, нехáй кóжен чоловік позúчить у свогó сусіда, а кóжна жінка у своéї сусіди, нáдобів срібних и нáдобів золотúх.

3 И зробúв Госпóдь Єгиптя́н прихúльними до нарóду, та й Мусій був дýже велúкий чоловік у землі Єгéпецькій в очу́ послугачів Хвараóнових и в очу́ нарóду.

4 И речé Мусій: Так глаго́ле Госпóдь: Опівночи пíйду́ я середúною Єгúпту,

5 и кóжне що народúлось первим умрé, — від перворíдня Хвараóнового що сидúть на престóлі, до перворíдня бранки, що коло жóрен и кóжне пéрве в скóту.

6 И настáне велúкий плач по всій землі Єгúпецькій, якóго ще не було́ никóли, та никóли й не бу́де.

7 Проти ж дітéй Израíльских и собáка не повéрне язика́ свогó, ні проти людúни, ні проти скотúни, щоб ви взнáли, як Госпóдь відрізнúв Єгиптя́н від Израíля.

8 И всі оці послугачі твої прúйдуть до мéне и поклóняцця міні, и казáтимуть: Иди́ звідсíля́ и ввесь твій нарóд нехáй идé с тобóю; и після сéго я вúйду. И вернýвсь він від Хвараóна у велúкому сéрці.

9 И речé Госпóдь Мусієві: Не послýхає вас Хвараóн, щоб ще моїх див було́ більш у землі Єгúпецькій.

10 И Мусій з Орóном творúли всі ті дивá перед Хвараóном, а Госпóдь окаменúв сéрце Хвараонові, так що не схотів він пустúти дітéй Израíльских из землі своéї.

ГОЛОВА XII.

И глаго́лав Госпóдь Мусієві з Орóном у землі Єгúпецькій так:

2 Сей місяць бу́де вам почáтком місяців: він буде в вас пéрвий місяць рóку.

3 Оповістíть усій громáді Израíльскій так: Деся́того дня сéго місяця візьме кóжен чоловік ягня́, по ягня́ті на сéмю.

4 А колú чéлядь бу́де дуже малá на ягня́, нехай він из близькúм сусідом своїм візьмуть уку́пі дúвлячись по ду́шам; кóжна людúна по іі їжі лічúтимецця в вас на ягня́.

5 Ягня́ без порóку, самчик однолíток; візьмете ёго з овéчок або́ с кіз.

6 И доглядáтимете ёго́ до чотирнáйцятого дня того́ ж місяця; и кóжен у всій Израíльскій громáді му́сить заколóти своé у міжвечíря.

7 И візьмуть вонú крові и покропля́ть нéю одвірки и надпоріжник у хáтах, де ёго істимуть.

8 И істимуть вони тóі нóчі мя́со, печéне на огні, и прісникú; и істимуть при тому гíркі зілля́.

9 Не іжте ёго́ сирúм, ні варéним як нéбудь у водí, а печéним на огні, — с головóю, з ногáми и с тельбухáми.

10 И не остáвите ви з ёго нічóго на рáнок; що ж остáвáтимецця до рáнку ви спáлите на багáтті.

11 И ось як ви ёго істимете: підперезáвши черéсла обу́вшись у своé обу́вя и держáвши вáші íстики в руках; и істимете ви ёго́ с пóспіхом: се Госпóдня пáска (перехід).

12 Бо перейду́ через Єгúпецьку землю тóі нóчі и вбъю кóжного перворíдня у землі Єгúпецькій, як людúну, як скотúну; а над усімá Єгúпецькими богáми я вчиню́ кáрний суд, я, Госпóдь.

Digitized by Google

13 И бу́де кров у вас озна́кою домів де ви бу́дете: и вбача́тиму я кров, и мина́тиму вас, и не бу́де сме́ртної му́ки на вас як кара́тиму Єгипецьку зе́млю.

14 И бу́де вам сей день на спо́мин, и шанува́тимете ёго́ як свя́то Господе́ві у всі ва́ші на́роди; шанува́тимете ёго як свя́то по зако́ну на віки.

15 Сім день істимете прісний хліб, и за́раз пе́рвого дня спорожните́ заква́ску по ва́ших госпо́дах; а хто б ів ква́шений хліб від пе́рвого дня до сёмого, та душа́ поги́бне з між Изра́їля.

16 И первого дня будуть святі зво́вини на свя́то и сёмого дня та́кож бу́дуть зво́вини в вас; ніяко́ї робо́ти не роби́тимете в ті дні, опріч то́го що ко́жен му́сить істи; не тільки мо́жна роби́ти.

17 И держа́тимете свя́то прісників, бо того́ само́го дня ви́вів я ваші повки́ из землі Єги́пецької: тим ви шануватимете сей день у ва́ших на́родах по зако́ну на віки.

18 Пе́рвого місяця, чотирна́йцятого дня того́ ж місяця уве́чері істимете ви прісники́, и істимете аж до ве́чора два́йцять пе́рвого дня того́ ж місяця.

19 Сім день щоб не було́ ніче́го ки́слого в госпо́дах ва́ших: бо хто істиме ква́шене, того́ душа́ погу́биця з грома́ди Изра́їльскої, чи бу́де він чужениця, чи туте́шній.

20 Не істимете ніче́го ква́шеного; по всіх ва́ших осе́лях му́сите істи прісники́.

21 Скли́кав тоді́ Мусій всю старши́ну Израїльску и рече́ ім: Идіть та ви́беріть собі по ягня́ті на се́мъю и заколіть на па́ску.

22 И візьмете пуче́чок гисо́пу и вмо́чите ёго в кров що в посу́дині и покро́пите надпоріжник и оби́два одвірки кро́въю с посу́дини; и ніхто́ з вас не ви́йде за две́рі свої ха́ти до ра́нку.

23 Бо Го́сподь пйти́ме побива́ючи Єгиптя́н; и як поба́чить він кров на надпоріжникові и на одві́рках, то мине́ ті двері и не попустить губи́телеві ввійти́ до осе́ль ва́ших на поги́бель ва́шу.

24 И держа́тиметесь сёго́ яко зако́ну тобі и сина́м твоїм на віки.

25 И як ви при́йдете в зе́млю, що Госпо́дь дасть вам, як обіцува́в,—щоб держа́лись ви слу́жби сі́ї!

26 И як ва́ші діти спита́ють у вас: Що́ воно́ за слу́жба така́?

27 щоб ви каза́ли: Се же́ртва прохо́ду Госпо́днёго, що пройшо́в поуз доми́ дітей Изра́їльских у Єги́пті, як побива́в Єгиптя́н и визволя́в господи на́ші. И наро́д похили́в го́лови мо́лячись.

28 И пійшли́ діти Изра́їльські и вчини́ли; як Госпо́дь звелів Мусієві и Оро́нові, так вони́ вчини́ли.

29 И ста́лось о півно́чі, що Госпо́дь поби́в усі перво́рідні в землі Єги́пецькій від перво́рідня Хварао́нового що сиди́ть на своє́му престо́лові, до перво́рідня бра́ниця, що сидів у темни́ці, и все пе́рве в ско́ту.

30 И встав Хварао́н уночі, він и всі ёго́ послугачі, и всі Єгиптя́не; и був вели́кий плач у Єги́пті, бо не було́ ха́ти, де б не було́ ме́ртвого.

31 И покли́кав він Мусія з Оро́ном уночі, та й ка́же: Вставайте та вбіра́йтесь собі с посере́д мого́ наро́ду, и ви и діти Изра́їльські; и йдіть служи́ти Господе́ві, як ви каза́ли;

32 и забіра́йте свої ота́ри и свої гурти́, як ви каза́ли, и йдіть собі, та благословіте й мене́ та́кож.

33 И гна́ли Єгиптя́не наро́д, щоб боржій ви́проводити ёго́ з землі свое́ї; бо ка́жуть: Помре́мо всі.

34 И побра́в наро́д свої тіста́, по́ки не позакиса́ли, и несли́ на пле́чах діжі свої, повго́ртувавши в пла́ття.

35 И вчини́ли діти Изра́їльські по сло́ву Мусіе́вому; и позича́ли вони́ у Єгиптя́н на́доби срібні и на́доби золоті, и оде́жу;

36 а Госпо́дь дав наро́дові ла́ску в очу́ Єгиптя́н, що всёго́ ёму́ позича́ли. И зграбува́ли вони́ Єгиптя́н.

37 И мандрува́ли діти Изра́їльські від Рамеса до Сохо́та, бли́зько шести́ со́тень ти́сяч чоловік пішки, опріч діте́й.

38 И мішаного лю́ду бага́цько йшло з ни́ми, и вівці и воли́, ду́же бага́цько ско́ту.

39 И пекли́ вони́ неква́шені коржі с тіста що позабіра́ли з Єги́пту. бо було́ неква́шене; бо їх ви́пхано з Єги́пту, и не мо́жна було́ га́ятись, ні вгото́вити для се́бе яко́ї стра́ви.

40 Пробува́ння ж діте́й Изра́їльских, що пробува́ли в Єги́пті, було́ чоти́рі со́тні и три́йцять ро́ків.

41 И ста́лось під кіне́ць чотирох со́тень и трийцяти́ ро́ків, того́ само́го дня ста́лось, що все військо Госпо́дне ви́йшло з землі Єги́пецької.

42 Ту ніч му́сять вони́ святкува́ти ве́лико Господеві, що ви́вів їх из землі Єги́пецької: сю Госпо́дню ніч му́сять святкува́ти всі діти Изра́їльські в їх на́родах.

43 И рече́ Госпо́дь Мусіеві и Оро́нові: От вам зако́н про па́ску: Нико́му чужо́му не дасй ії істи;

44 от же, ко́жний невільник, що ку́плено за гро́ші, коли́ обрізав ёсй ёго, то істиме ії.

45 Чужениця и на́ймит не істиме па́ски.

Digitized by Google

46 В одній господі їсти її; не винесеш а ні жé з мъяса за поріг, и не зламлеш ні єдиної кісточки з єго.

47 Уся громада Израільска держатимецця сєго.

48 И коли чужениця гостюватиме в тебе и бажатиме святкувати перехід Господній, нехай обріжуцца в єго всі чоловічого пóглаву, и тоді пусти єго близько до себе и нехай святкує; и буде він як один из народжéних у краї: бо жóден необрізаний не істиме пáски.

49 Одно́ прáво бýде й про того, хто народився у краї, и про чужоземця, що пробуває між вáми.

50 Так вчинили всі діти Израільські; як Господь звелів Мусієві та Оронові, так учинили вони.

51 И сталось того ж таки́ дня, що Господь вивів дітей Израільских из землі Єгипецькоі по іх повкáм.

ГОЛОВА XIII.

И рече́ Господь Мусієві, глаго́лючи:

2 Посвяти́ мині кóжного первóрідня, яка́ б мáти ні привела́ між дітьми Израільскими, як у чоловіка, як у скóту: то моє́.

3 И рече́ Мусій наро́дові: Памъятáйте день сей, що вийшли ви з Єгúпту, из тяжкóі невóлі; могýщою бо рýкою вúвів Господь вас из відсіля́: не іжте квáшивного хліба.

4 Сєго́ дня вихóдите ви, місяця Овúва.

5 А як приведе́ тебе́ Господь у зéмлю Ханáнську и Хетійську и Оморійську и Євійську и Євусійську, що клявсь твоім батькам дáти тобі зéмлю теку́щу молоко́м и мéдом, то щоб ти служúв сю слýжбу сєго ж місяця.

6 Сім день істимеш прісникúй, и сємого дня бýде свúто Господéві,

7 Прісникúй істимеш сім день, и тоді жóдного квáшеного хліба не держúй в сéбе, та щоб не знайшлóсь квáшеного хліба у всьому займищові твоєму.

8 И оповідуй сúнові твоєму того дня, говорячúй: Се на спóмин того, що Господь вчинúв мині, як я вихóдив из Єгúпту.

9 И се тобі нехáй бýде ознáкою в руках твоіх и пáмъяттю в очý в тебе, щоб закóн Господéнь був у в устáх у тéбе, бо рукóю могýщою Господь вúвів тебе з Єгúпту.

10 Тим держáтимесся сєго звичáю свого́ чáсу від рóку до рóку.

11 А як приведе́ тебе́ Господь у зéмлю Ханáнську, як він клявсь тобі и твоім батькам, и дасть іі тобі,

12 тоді відлýчиш Господéві все, що рóдиця в мáтері, и кóжного первóрідня від скóту твореé; самці бýдуть Господня частúна.

13 И кóжного первóрідня в осля́ відкýпиш ти ягнятком; а як не відкýпиш, то зламлеш ёму шúйку; и кóжного первóрідня чоловічого з між твоіх дітей відкупóвуватимеш.

14 И як спитáє тебе́ коли нéбудь син твій: Що воно́ такé? щоб ти казáв ёму́: Могýщою рукóю Господь вúвів нас из Єгúпту, с тяжкóі невóлі;

15 и як Хвараóн опинúвсь пустúти нас, то Господь побúв усé, що народúлось пéрве в Єгúпті, як первóрідня чоловічого, як пéрве в скотúни: тим я принóшу на жéртву Господéві все що вихóдить пéрве з утробú самéцьке; усякого ж первóрідня в дітéй моіх відкупóвую.

16 И нехай се бýде ознáкою в рукáх у тéбе и пáмъяттю в очáх у тéбе, бо могýщою рукóю Господь вúвів нас из Єгúпту.

17 И сталось, як пустúв Хвараóн народ, то Господь повів єго́ не Хвилистúмським шляхом, хоч він був и блúжчий; рече́ бо: Мóже, народ жалкувáтиме, як побáчить війну́ перед собóю, и вéрнецця в Єгúпет.

18 А обвів Бог народ манівцéм, пустúнею по над Червóним мóрем. Вúйшли ж діти Израільскі узброївшись из землі Єгúпецькоі.

19 И взяв Мусій кóсті Іóсипові з собóю, бо він узяв присяґу з дітéй Израільских, говорячи: Бог спогдáє вас, то винесіть тоді кóсті моі звідсіля́ з собóю

20 И двúнули вонú з Сохóта и втáборились у Єтáмі узкрáй пустúні.

21 И йшов перед нúми Господь у день стовпóм хмáри, показуючи ім дорóгу, а в ночі — стовпóм пóломъя, щоб булó ім вúдко, щоб ийшли день и ніч.

22 Не зникáв стовп хмари в день, а ні стовп пóломъя в ночі с перед народу.

ГОЛОВА XIV.

И рече́ Господь Мусієві так:

2 Скажú синáм Израільским, нехай звéрнуть та втáборяцця перед Пи-Ойрóтом між Мигдóлом и мóрем проти Вел-Сехвóна; проти єго втáбортесь над мóрем.

3 Бо Хвараóн казáтиме про дітéй Израільских: Заблудúлись вонú в степáх, обгорнýла іх пустúня.

4 А я закаменю́ сéрце Хвараóнові, що він поженéцця за нúми, и вславлюсь я на ёму и на всьому військові єго́; нехай дізнáють Єгиптяне, що я Господь. И вчинúли вонú так.

Digitized by Google

5 И донéсено Єгúпецькому царéві, що нарóд утік; и сéрце Хвараóнове и ёгó послугачів повернýлось проти нарóду и казали: Нá що ми се зробúли, що вúпустили Израíля з невóлі?

6 И запріг він зараз вóза свогó и взяв свій нарóд из собóю:

7 шість сóтень возів на вибір узяв з собóю усі возú Єгúпецькі и над усíкими вóзом отáмана.

8 И закаменúв Господь сéрце Хвараóнові, царéві Єгúпецькому, и вгнáвся він за дітьми Израíльскими. Діти ж Израíльські вúйшли під рукóю висóкою.

9 От же Єгиптя́не вгнáлись за нúми, усі кóні й возú Хвараóнові и ёгó комінни́к, и ёгó військо, и наздогнáли іх утáборених над мóрем коло Пи-Ойрóта проти Вел-Сехвóна.

10 И як надíйшов Хвараóн, зняли́ очі синú Израíльські, аж Єгиптя́не идýть за нúми; и полякáлись воні́ тя́жко; и плáкались діти Израíльські до Гóспода.

11 И казáли воні́ Мусíєві: Хібá тобí не булó гробовúща в Єгúпті, то вивів єси нас помірáти в пустúні? На що се ти вдіяв нам, що вúвів нас из Єгúпту?

12 Хібá ми не те ж сáме казáли тобí в Єгúпті, говóрячи: Зостáв нас, працювáтимемо ми на Єгиптя́н? Бо лýчче нам булó в Єгúпецькій невóлі, аніж тепéр помірáти в пустúні.

13 И речé Мусій нарóдові: Не бійтесь, ждíте ладý и сподівáйтесь рятýнку від Гóспода; вúрятує він вас сёгóдні. Бо котóрих Єгиптя́н бáчили ви сёгóдні, не побáчите іх більш до віку.

14 Господь воювáтиме за вас, а ви мовчíть.

15 И речé Господь Мусíєві: Чогó ти голóсиш до мéне? Скажú дітя́м Израíльским, нехáй рушáють дáлі.

16 Тíлькі здíймú вгóру твою пáлицю и простягнú твою рýку над мóрем и розділú ёгó; и діти Израíльські йтúмуть сýхо посеред мóря.

17 А я, дивúсь, я закаміню сéрце Єгиптя́нам, и воні́ вженýцця за вáми; и я вслáвлюсь на Хвараóнові и на всій горді ёгó, на ёгó возáх и на ёгó комінникóві.

18 И взнáють Єгиптя́не, що я Господь, як здобýду слáви на Хвараóні, на ёгó возáх и на ёгó комінникóві.

19 И áнголь Господéнь, що йшов поперед Израíльского тáбору, вернýвсь и став позад ёгó, и стовп хмáри зник с перед облúччя в них, и став позáду в них.

20 И йшов він між тáбором Єгúпецьким и між тáбором Израíльским, и стáвся він ім хмáрою и тéмрявою, а сим присвічував він уночі, так що ні ті, ні сі не наступúли блúжче за всю ніч.

21 И простя́г Мусій рýку свою над мóрем; и дав Господь, що мóре рúнуло геть через велúкий вітер від схóду, що бурхáв усю́ ніч, и зробúлось мóре сухúм и розділúлись вóди.

22 И пройшлú синú Израíльські середúною мóря по сýсі, и булú вóди стінами ім праворýч и ліворýч.

23 А Єгиптя́не гнáлись за нúми, и опинúлись у слід за нúми посеред мóря усі Хвараóнові кóні, возú и ёло комінник.

24 И стáлось тоді, що ранні́ї добú спогля́нув Господь на Єгиптя́н из стовпá пóломъя и хмáри, и стрівóжив Єгúпецьке військо,

25 и поздíймав колéса в них у возáх, що на сúлу тяглú іх. Крúкнуть тоді Єгиптя́не: Втікáймо від облúччя Израíльского, бо Господь бъе за них на Єгиптя́н.

26 И речé Господь Мусíєві: Простягнú рýку твою над мóрем, щоб вóди рúнули назáд на Єгиптя́н, на іх возú и на іх комінникá.

27 И простя́г Мусій рýку свою над мóрем, и мóре узялó свою сúлу, як настáв рáнок; и втікáли Єгиптя́не навпрóти ёгó; и Господь поперевертáв іх серед мóря.

28 И вернýлись вóди, и покрúли возú и комінникá и всю потугý Хвараóнову, що вгналáсь у мóре за нúми; не зостáлось из Єгиптя́н ні єдúного.

29 Діти ж Израíльські прямувáли по сусі середúною мóря, и вóди булú стінами ім праворýч и ліворýч.

30 Так вúрятував Господь Израíля того дня из рук Єгúпецьких, и бáчив Израíль Єгиптя́н мéртвих на морськóмо бéрезі.

31 И вбачáв Израíль велúке діло, що сотворúв Господь над Єгиптя́нами и боявсь нарóд Гóспода, и вірував Господéві и ёгó рабу Мусíєві.

ГОЛОВА XV.

Заспівáв тоді Мусій з дітьми Израíльсаими пісню Господéві, и речé так: Заспіваю Господéві, * славно бо прославився: * коні він из іздецями * повергнув у море. *

2 Моя сила, моя й пісня — * Гóсподь мій заступник; * се мій Бог, ёгó співати восхваляти * буду; * Бог батьків моіх — до неба вознесу-прославлю. *

3 Бог він брані и руíни, * на имъя Єгова. *

4 Хвараона з ёгó військом * він поверг у море, * у Червоне море * з ёгó отаманням. *

Digitized by Google

5 И пожéрла іх пучúна, * пійшлú на дно кáменем. *

6 Гóсподи, твоя́ правúця * шúроко простéрлась * права́ рука́ твоя́, Бóже, * воррґів побилá. *

7 И велúччям перева́ги * стер всú противни́х, * послáв гнів свій — и пожéр іх, * як огéнь бадúлля. *

8 Подýв з ніздéр буйни́м вітром — * водú розступúлись, * мов стінá загýсли * на червóнім мóрі. *

9 Речé вóрог: Уженýся, * наздожéжу в пóлі, * попаю собі здóбич, * удовольню ду́шу; * вúхоплю мечá из піхви, * до нéї всіх вúтну. *

10 Ти повíяв буйни́м вітром — * іх опрúло мóре: * мов те óлово втонýли * у глибóких вóдах. *

11 Хто, рівéн тобі, наш Бóже * між тúми богáми? * хто так славéн свя́тощами, * страшéн у повáзі, * и велúкими дивáми * нескáзанно дúвен? *

12 Простягнýв ти всю́ правúцю * земля́ іх пожéрла. *

13 Вúзволив наро́д з неволі * прáвдою своéю, * и ведéш єго́ потýжно * у землю святýю. *

14 Рознéслась трівóга всю́ди: * Сýмно Хвилистúмцям, *

15 оспáв страх Едóмських дýків, * трýсяцця Моáвські * всі Ханáнські недовірки * нáче вíск потáли. *

16 Пóки твій наро́д прохóдив * черéз іх оса́ди, * пóки Гóсподи, прохóдив твій наро́д спасéнний, * обгортáв іх стрáх и трéпет, * рýпити не сміли; * під правúцею твоéю * мов покамéнели. *

17 И зведéш наро́д свій, Боже, * на ті горі лю́бі, * де зайня́в ти займáнщину * під свою́ святúню; * и осéлиш наро́д вірний * навкруги́ святúні, * що постáвиш між горáми * своїми рукáми. *

18 Царствýй Бóже наш вéлий во віки и віки.

19 Бо кóні Хвараóнові увíйшли з возáми и з їздецями в мóре, и Госпóдь вернýв морські вóди на іх; діти ж Израíльські пройшли по сýсі середúною мóря.

20 И взялá Марúяма пророчúця, сéстра Орóнова, бýбна в рýки; и все жіно́цтво вúступило за нéю з бýбнами да с тáнцями.

21 И заспівáла прóти ни́х Марúяма: Ой співáйте ж Господéві, * славно бо прославúвсь; * кóні він из їздецями * повкидáв у мóре. *

22 Так вúвів Мусій Израíля с Червóного мóря; и прямували вони́ у пустúню Сур; и ходúли вони́ трі дні по пустúні и не знахóдили водú.

23 И як прийшли́ вони́ у Мéру, не змогли́ вони́ пúти водú з Мéри, бо гірка́ була́: через те й прізвище ій Мéра.

24 И нарекáв наро́д на Мусія, говóрячи: Що нам пúти?

25 И поклúкне Мусій до Гóспода, и Госпóдь показáв ёму́ дéрево, и як укúнув він те дéрево в вóду, вода́ стáла солóдка. Там дав ім установу и наказ, и там іх вúпробовував,

26 и речé: Коли́ слýхатимеш пúльно гóлосу Гóспода, твогó Бóга, и чинúтимеш те, що прáведне в очáх ёгó, и прихúлиш ýхо до ёгó заповíдей, и держáтимеєся установи ёгó, — не пішлю́ на тéбе жóдної такóї мýки, як посилáв я на Єгúптян, бо я Госпóдь, що здоровúть тебé.

27 И прийшли́ вони́ в Елúм, де було́ двана́йцять водяни́х криниць и сімдеся́т пальм, и втáборились вони́ там над вóдами.

ГОЛОВА XVI.

И помандрувáли з Елúма, и вся громáда дітéй Израíльских притягла́ у пустúню Син, що між Елúмом и Синáєм, пятна́йцятого дня другóго місяця після іх вúходу из Єгúпецькоі землі.

2 И вся громáда дітéй Израíльских рéмствувала на Мусія и Орóна в пустúні;

3 и мовля́ли до них діти Израíльскі: Лýчче було́ б нам помірáти від рукú Господнéї в Єгúпті: там сідáли ми навкруги́ горшків з мя́сом, там іли ми хлíба в вóлю; а ви нас вúвели в сю пустúню, щоб поморúти гóлодом увéсь наро́д.

4 Речé тоді Госпóдь Мусієві: От же я дам вам хлíбний дощ з нéба, и вихóдитиме наро́д и набірáтиме скíлькі ёму́ трéба на день, щоб упевнúтись, чи бýдуть вони́ жúти по закóну моéму, чи ні.

5 Шéстого ж дня припрáвлять вони́ сабі те, що зберýть, и бýде тоді вдвóе більш прóти щоденного.

6 И Мусій з Орóном сказáли дітям Израíльским: Увéчері дознáєте, що Госпóдь вúвів вас из землі Єгúпецькоі,

7 а врáнці вбачáтимете слáву Господню; бо він почýв нарекáння вáше на Гóспода. А ми що́ такé, на що ви на нас нарекáєте?

8 И речé Мусій: Дасть вам Госпóдь увéчері мя́со до іжи, а врáнці хлíба в вóлю; бо почýв Госпóдь нарікáння, що ви нарекáєте на ёгò. А ми що́ такé? Ви не на нас нарекáєте, а на Гóспода.

9 И речé Мусій Орóнові: Скажú усій громáді дітéй Израíльских: Приступíте до Гóспода, бо він почýв нарекáння вáші.

10 И стáлось, як говорúв Орóн до всéі громáди дітéй Израíльских, що спогля́нули вони́ по пустúні, аж ось Госпóдня слáва зъявúлась у хмáрах.

11 И речé Господь Мусієві глаго́лючи:

Digitized by Google

12 Чув я нарека́ння дітей Изра́їльских. Скажи́ їм так: У міжвечір'я істимете ви м'ясо, а вра́нці бу́де в вас дово́лі хліба, и взна́вете, що я Госпо́дь ваш Бог.

13 И ста́лось, що того́ ж ве́чора налетіли перепели́ці и вкри́ли та́бор, а вра́нці роса́ лежа́ла навкруги́ війська.

14 И як зійшла́ роса́, що лежа́ла, аж по обли́ччю пусти́ні бі́ліло щось дрібне́, кругле́ньке на́че и́ней по землі.

15 И як поба́чили ёго́ діти Изра́їльскі, то каза́ло одно́ 'дному́: Се ма́нна, бо не зна́ли, що воно́ таке́. И рече́ до них Мусій: Се хліб, що Госпо́дь дав на їжу вам.

16 Ото́ ж и в те саме́, що звелів Бог: Збері́те ёго́ ко́жна люди́на скі́лькі кому́ тре́ба наі́стись, по одному́ оме́ру на ду́шу, скі́лькі в ко́го душ; набери́ ко́жен про тих, що в наме́ті.

17 И діти Изра́їльскі вчини́ли так, и понабі́рали, хто бі́льш, хто менш.

18 И як мі́ряли вони́ оме́ром, той хто набра́в бі́льш, не перебра́в ли́шнёго, и в то́го, хто набра́в менш, не було́ недоста́чі. Ко́жне назбі́рало скі́лькі було́ кому́ тре́ба звісти.

19 И рече́ Мусій: Неха́й ніхто́ не зоставля́є нічо́го на ра́нок.

20 А про-те́ не послу́хали вони́ Мусія, а позоставля́ли де́котрі про ра́нок, и взяло́сь воно́ черва́ками и завоня́лось; и карта́в іх Мусій слова́ми.

21 И збіра́ли ма́нну що-ра́нку, ко́жний чоловік по своій їжі; а як со́нце підбива́лось уго́ру, ма́нна та́нула.

22 А шо́стого дня збіра́ли вдво́є бі́льш хліба, по два оме́ри на ду́шу. И зійшли́сь усі му́жі громадські и сповісти́ли про се Мусія.

23 И рече́ він їм: Ось що глаго́лє Госпо́дь: За́втра субо́та, свяги́й відпочи́нок Господе́ві. Що ма́єте пекти́, печіть сёго́дні, а що ма́єте вари́ти, варіть, се що зіста́нецця, зіста́вте собі и схова́йте на за́втра.

24 Позоставля́ли вони́ на за́втра, як звелів Мусій, и не засмерді́лось, и не було́ в ёму́ ні червячка́.

25 И рече́ Мусій: Іжте ж се сёго́дні, бо сёго́дні субо́та Господе́ві: сёго́дні вже не зна́йдете того́ на полі.

26 Шість день збіра́тимете ёго́, а на сёмий день, у субо́ту, не бу́де вже ма́нни.

27 И ста́лось сёмого дня, що повихо́дили де́котрі збіра́ти, та не знайшли́ нічо́го.

28 И рече́ Госпо́дь Мусієві: До́ки ж не бу́дете ви держа́тись моіх за́повідей и мого́ зако́ну?

29 Ви ж ба́чите, що, да́вши вам субо́ту, да́є вам Госпо́дь хліб на два дні. Зоставайсь ко́жне на своє́му мі́сті, ніхто́ не вихо́дь из свого́ мі́ста сёмого дня.

30 И мав собі́ люд відпочи́нок сёмого дня.

31 И назва́в рід Изра́їльский имя́ тій харчі́ ма́нна, а була́ вона́ як насі́нни коріа́ндрове, бі́ле, а смак у ёму́ був як паляни́ця з мёдом.

32 И рече́ Мусій: Так звелів Госпо́дь: Наси́пте оди́н оме́р на схо́ванку про ва́ші на́роди, щоб вони́ ба́чили хліб, яки́м я годува́в вас у пусты́ні, як ви́вів вас из землі Єги́петскої.

33 И рече́ Мусій Ороно́ві: Візьми́ го́рщик и всип у ёго́ по́вний оме́р ма́нни и поста́в ёго́ перед Го́сподом на схо́ванку про да́льші на́роди.

34 Як звелів Госпо́дь Мусієві, так и поста́вив ёго́ Ороно́ перед свідчанням на схо́ванку.

35 И їли діти Изра́їльскі ма́нну со́рок ро́ків, аж по́ки прийшли́ у зе́млю, де їм жи́ти; їли вони́ ма́нну, по́ки прийшли́ до границі землі Хана́нської.

36 А оме́р — деся́та части́на міри ёкви́.

ГОЛОВА XVII.

И вся грома́да діте́й Изра́їльских помандрува́ла с пусти́ні Син, своіми перехо́дами, по Госпо́дній за́повіді, и ста́ли ста́ном у Рахвиди́ні. И не було́ тут води́ лю́дям пи́ти.

2 Через се наро́д свари́вся из Мусієм и каза́в: Дай нам води́ напи́тись. И рече́ ім Мусій: Чого́ ви сва́ритесь изо мно́ю? На́ що ви споку́туєте Го́спода?

3 И була́ там наро́дові зга́га без води́ и нарека́в наро́д на Мусія и каза́в: Що нам по то́му, що ви́вів єси́ нас из Єги́пту, щоб поморити нас и дітей на́ших и скоти́ну на́шу зга́гою?

4 И покли́кнув Мусій до Го́спода, гово́рячи: Що мі́ні чини́ти сёму́ наро́дові? Незаба́ром пова́жяцця вони́ поби́ти мене́ камінням.

5 И рече́ Госпо́дь Мусієві: Иди́ попере́д наро́ду и візьми́ з собо́ю старши́ну Изра́їльску; а твою́ чудо́вну па́лицю, що не́ю вда́рив єси́ по ріцці, візьми в ру́ку, и йди.

6 Ось я ста́ну пе́ред тобо́ю на ске́лі Хори́ві, и ти вда́риш по ске́лі, и потіче́ з не́і вода́, щоб наро́д напи́вся. И вчини́в Мусій так пе́ред очи́ма в старши́ни Изра́їльскої.

7 И прозва́в він те вро́чище Ма́са (споку́са) и Мери́ва (сва́рка) за-для сва́рки діте́й Изра́їльских, и за-для то́го що вони́ споку́шували Го́спода, гово́рячи: Чи є Госпо́дь серед нас, чи нема́?

8 Тоді́ прита́г Омали́к и вда́рив на Изра́іля в Рехвиди́ні.

9 И рече́ Мусій до Иису́са: Ви́бери люде́й и йди би́тись из Омали́ком, а за́втра я ста́ну на вершині узгірря с па́лицею Госпо́днею в руці.

Digitized by Google

10 И вчинив так Ісус, як сказав ёму Мусій, и бився из Омаликом; а Мусій, Орон та Ор зійшли на вершину узгір'я.

11 И сталось, як Мусій здійме руку, Ізраїль перевáжує; а як попустить руку, перевáжує знов Омалик.

12 Ослáбли тоді рукú в Мусія; и взяли вонú камéня и підложили під ёго, и він сів, а Орон та Ор підпірали рукú ёму одúн тут, одúн там; и не слáбли ёго рукú аж до захóду сóнця.

13 И побúв Ісус Омалика и ёго народ гострúною мечá свого.

14 И речé Бог Мусієві: Спишú се на спóмин у книгу и перекажú Ісусові, що я до остáнку погублю пáмять Омалúкову на світі.

15 И спорудив Мусій жертівню и назвáв ii Єгóва-нúсі (Господь моé знáмено);

16 и речé: Нехáй же на Господнёму знáмені бýде такé гáсло: Війнá Гóспода з Омаликóм від рóду до рóду!

ГОЛОВА XVIII.

И почýв Іохвóр, священúк Мадиáмський, Мусіїв тесть, про все, що Бог сотворúв Мусієві и своéму народові Ізраїлеві, и що Господь вúвів Ізраїля из Єгúпту.

2 Узяв тоді Іохвóр, Мусіїв тесть, Сехвóру, Мусієву жінку, що пéрше бýла відóслана до дóму,

3 и двох ii синів, — одúн був на имя Гирсáм, речé бо: був я гóстем у чужій землі,

4 а другúй на имя був Елиéзер, Бог бо мого бáтька пóміч моя и оборонúв менé від менá Хвараóнового, —

5 и прийшóв Іохвóр, Мусіїв тесть, из ёго сúнами и з ёго жінкою до Мусія у пустúню, де він отáборився коло горú Бóжої,

6 и послáв сказáти Мусієві: Я, твій тесть Іохвóр, прийшóв до тéбе, и твоя жінка, и твої два сúни з нéю.

7 И вúйшов Мусій назýстріч своéму тéстеві и вклонúвсь и поцілувáв ёго; и питáли вонú одúн 'дного про здоров'я; и ввійшлú вонú в намéт.

8 И оповідував Мусій своéму тéстеві, що Господь сотворúв Хвараóнові и Єгúптянам за Ізраїля, и про всю нýжду, якý вонú приймáли в дорóзі, и як Господь вúрятував ix.

9 И радів сéрцем Іохвóр, що Господь явúв такý лáску Ізраїлеві, вúзволивши ёго з Єгúпецькоі землі.

10 И речé Іохвóр: Бдагослóвен Бог Єгóва, що вас вúзволив з невóлі, с під кормúги в Хвараóна, с під Єгúпецькоі сúли.

11 Тепéр знáю, що Єгóва над усі богú велúкий: чим пишáлись —, величáлись, у тому ix перевáжив.

12 И взяв Іохвóр, Мусіїв тесть, огняну жéртву и пóсвяти Бóгові; и прийшóв Орон и вся старшина Ізраїльська трапезувáти з Мусієвим тéстем перед Бóгом.

13 И сталось назáвтра врáнці, що сів Мусій судúти народ; и стóяв народ перéд Мусієм з рáнку до вéчора.

14 И бáчивши Мусіїв тесть усé, що він робúть з народом и речé: Що ж се ти робúш з народом? Чого се ти сидúш одúн, а ввесь народ стоїть перéд тобóю з рáнку до вéчора?

15 И речé Мусій своéму тéстеві: Бо народ приходúть до менé питáтись про Бóжу волю.

16 Як мáють вонú яке діло, то приходять до менé, и я розсýджую ix одного з другúм, ясýючи ім Божі установи и закóни.

17 И речé Мусіїв тесть до ёго: Се ти не гарáзд робúш.

18 Так знемóжесся ти сам и народ с тобóю; бо се діло нáдто важкé для тáбе; не здолієш ти ёго сам певнúти.

19 Ось послýхай моéі рáди, я тебé порáджу, и Бог бýде с тобóю. Становúсь ти за людéй перед Бóгом и подавáй Бóгові людські справи,

20 а людéй навчáй устанóв и закóнів и показуй ім дорóгу, куди прямувáти, и що вонú мýсять чинúти.

21 Нáдто познахóдь між народóм дотéпних людéй, що бояцця Бóга, людéй щúрих, що не лю́блять пожúви, и настановú ix отаманáми над тúсячами и отаманáми над сóтнями и отаманáми над півсóтнями и отаманáми над десúтками.

22 И нехáй сýдять народ по всяк час; велúке діло нехáй передають тобі, а малé розбірáють самі. Так бýде лéгше на тéбе, и вонú нестúмуть ваготу с тобóю вкýпі.

23 Колú се вчúниш, и Бог тобі звелúть так чинúти, то мáтимеш снагú довóлі, и ввесь народ вертáтимецця додóму задовóлений.

24 Послýхав Мусій рáди свого тéстя и вчинúв усé, що він казáв.

25 И вúбрав Мусій дотéпних людéй из Ізраїля и настановúв ix стáршими головáми між народом, отаманням тúсячним, сóтенним, півсóтенним и десятковúм.

26 И судúли вонú народ по всяк час: трудні справи передавáли Мусієві, а малé діло розсýджували самі.

27 И відпустúв Мусій тéстя свого додóму; и пійшóв він своéю дорóгою у свою зéмлю.

Digitized by Google

ГОЛОВА XIX.

Трéтёго місяця, як вийшли дiти Израíльскі из Єгúпецькоі землі, того ж дня прийшлú воні у пустúню Синáйську.

2 Рушили воні з Рехвидúна и прийшлú у пустúню Синáйську, и стáли стáном у пустúні, и втáборивсь тут Израíль проти горú.

3 И піднявсь Мусій до Бóга, и покликнув до ёго Господь з горú, глаголючи: Скажú Яковóму дóму,* и зъясýй Израíльтянам:*

4 Вн вбачáли, що я вдіяв* окаянним Єгиптянам:* як орловими крилáми* я піднúв вас аж до нéба,* беззащúтних, безталáнних* пригорнýв я вас до сéбе.*

5 Коли вмітимете слýхать* мого гóлосу благóго* и держáтимете твéрдо* мій завіт, велúке слóво;* то дорóжче всіх народів* міні стáнете на світі;* вся земля в рукáх у мéне,* máю чим вас наділúти.*

6 Я священницькев цáрство,* я святúй нарóд з мизéрних* сотворю; очúщу грішних,* возвелúчу я смирéнних.* — Такі слова промóвиш ти до дітéй Израíльских.

7 И прийшóв Мусій, и склúкав старшину нарóдню, и зъясувáв перед нéю всі слова, що Господь звелів ёму.

8 И одвітував увéсь нарóд у в одúн гóлос, и кáже: Все щò глаголав Господь ми вчúнимо. И переніс Мусій слова нарóдні Господéві.

9 И речé Господь Мусієві: Оцé ж прийдý до тéбе у густій хмáрі, щоб чув нарóд, як розмовлятиму с тобóю и вірував тобі до віку. И Мусій переказáв слова нарóдні Господéві.

10 И речé Господь Мусієві: Иди́ до нарóду и освятú ёго сёгóдні и зáвтра, и нехáй поперýть плáття своé,

11 и приготóвляцця на трéтій день; трéтёго бо дня спýстицця Господь перéд очúма у всёго нарóду на Синáй-гору.

12 И положиш грянúці нарóдові навкругú, говорячи: Стережітесь ходúти на гóру або́ торкáтись ii крáю: хто приторкнéцця 'д горі, тому́ смерть.

13 Не рукóю такóго вдáрить, а побъé камінням або́ пробъé стрілóю. Чи то бýде скотúна, чи людúна, живé не зістанéцця. Як же затрýбить трубá прóтягом, нехáй тоді йдуть на гóру.

14 И спустúвсь Мусій из горú до нарóду и освятúв нарóд, и попрáли плáття своé.

15 И речé нарóдові: Готýйтесь на трéтій день: не лягáйте коло жінóк вáших.

16 И стáлось трéтёго дня врáнці, загріміли громú, заблицáли блискавúці, и густá хмáра обняла́ горý, и трýбний гук загýв страшéнно, що затремтів увéсь нарóд у táборі.

17 И вúвів Мусій нарóд из táбора назýстріч Вóгові; и зупинúлись на узгіррі.

18 А горá Синáй булá вся в дúму́, бо Госпóдь спустúвсь на нéі в пóломъі; и дим курів з неі мов дим из пéчі, и вся горá похúтувалась міцно.

19 И як загулó трýбним гýком, и гулó дóвго, знай голосніщ та голосніщ, тоді Мусій говорúв, а Господь одвітувáв ёму́ глáсом.

20 И спустúвсь Господь на Синáй-горý, на верх горú; и покликав Господь Мусія до висóкости, и піднúвсь тудú Мусій.

21 И речé Господь Мусієві: Зійди́ вниз, завітýй нарóдові, щоб не приступáли дивúтись на Гóспода, ато́ багáцько погúне.

22 Ба й самі священúки, що приступáють до Гóспода, нехáй освятяцця, ато́ Господь рúне ім на гóлову.

23 И речé Мусій Господéві: Нарóд не змóже зійтú на Синáй-горý, бо завітував всй, глаголючи: Положúй грянúці на горі и освятú ii.

24 И речé ёму́ Господь: Иди́ спустúсь, и зійдеш на горý, ти и Орóн с тобóю; тількі нехáй не вáжúцця священúки з нарóдом піднімáтись до Гóспода, ато́ рúне ім на гóлову.

25 И спустúвсь Мусій до нарóду, и говорúв до ёго́.

ГОЛОВА XX.

И промóвив Господь всі сі слова́, глаголючи:

2 Я — Господь твій Бог, що вúвів тебé из землі Єгúпецькоі, с тяжкóі невóлі.

3 Нехáй не бýде в тéбе úнших богів передо мнóю.

4 Не робú собі нінякóго óбразу або́ чогó схóжого на те, що на нéбі вгорі, або́ на землі внизý, або́ щò в воді під землéю.

5 Не вклоняйсь ні перед чим тим, не служú нічомý тому́; бо я — Господь, твій Бог, я ревнúвий Бог, я караю лéдарство батьків на дітях до трéтёго и четвéртого нáроду тих, що ненавúдять менé,

6 и покáзую мúлость, мою тúсячам тих, що любúть менé и держáцця моіх зáповідей.

7 Не промовлúй имъя Гóспода, твогó Бóга, мáрно; бо Господь каратиме того́, хто промовлú имъя ёго́ на піддéржку крúвди.

8 Памъятáй суботу, держú ii свúто.

9 Шість день робú и чинú всáке твоé дiло,

10 а сёмий день — субóта присвячена Гóсподу, твоéму Бóгу́: у суботу не робú нінякóго дiла, ні сам, ні снн твій, ні дочкá твóя, ні раб твій, ні рабúня твóя, ні скотúна твой, ні чужá людúна що пробувáв в осéлі твоíй.

Digitized by Google

11 Бо шість день творив Господь небо и землю и море и все що на землі и в морі, а відпочинув у сьмий день. Тим Господь благословив тобі субітній день и освятив єго.

12 Шануй твого отця и твою матір; то вік твій буде довгий на землі, що Господь, твій Бог, дав тобі.

13 Не вбивай никого.

14 Не чини перелюбу.

15 Не крадь.

16 Не свідчи криво проти сусіда твого.

17 Не поривай очей на сусідову хату, не поривай очей на сусідову жону, ні на раба єго ні на рабиню єго, ні на вола єго, ні на осла єго, ані на що инше, що є в сусіда твого.

18 И вбачав увесь народ громи и блискавиці и трубний гук, и димущу гору, и, бачивши, відступив геть и стоав оддалеки.

19 И казали люде Мусієві: Говори сам до нас ми тебе слухатимемо; та нехай Бог не говорить до нас, щоб нам не померти.

20 И рече Мусій народові: Не бійтесь, бо Бог прийшов, щоб вас випробувати, и нехай страх єго буде в вас перед очима, щоб ви не грішили.

21 И стоав народ оддалеки, а Мусій приступив до темряви, до Бога.

22 И рече Господь Мусієві: Оттак промов до дітей Израільских: Вбачали ви, як я глаголав до вас из неба.

23 Не робіть же при міні богів из срібла, ані з золота богів собі не робіте.

24 Зробіте міні жертівню з землі, и на ій принесьте міні огнані жертви ваші и подячні жертви ваші, вівці ваші и воли ваші. Де б я ні оставив память мою, прийду я до вас и благословлю вас.

25 И коли схочете зробити міні жертівню с каменю, не робіте ії с тесаного каменю; бо коли б ви підняли на єго залізо ваше, опоганили б ви єго сим.

26 И не підіймайтесь по сходах, до жертівні моєі, щоб не було видко наготи вашої.

ГОЛОВА XXI.

Ось які подаси ім присуди.

2 Коли купиш раба Євреіна, нехай тобі служить шість років, а на сьмий нехай иде на волю без окупу.

3 Коли прийде сам собою, то й відійде сам собою; коли ж був женатий, то відійде и жона єго з ним.

4 Коли єго господарь дав ему жону и вона привела ему сина або дочки, то жона и ії діти будуть господареві, а він собі відійде.

5 Коли ж раб скаже: Люблю я господаря мого, жону мою и дітей моіх; не хочу йти на волю сам;

6 тоді господарь мусить повести єго перед судді; и приведе єго до дверей або до одвірка, и проколе ему вухо шилом, и зістанецця він рабом на віки.

7 А коли хто продав свою дочку в неволю, то вона не вийде на волю так як звичайно раби виходять.

8 Коли не вподоба ії господарь, що взяв був ії собі (яко наложницю), то нехай поможе ій викупитись; продавати ії чужому народові не матиме він права, як не злюбить ії.

9 Коли ж призначить ії сину своему, то мусить правом дочок жити з нею.

10 Коли візьме собі другу, то не збавить ій ні харчі, ні одежі, ні сужитности.

11 А коли б сих трёх річей не вчинив ій, то вона вийде на волю, без окупу.

12 Хто вдарить чоловіка так, що вмре, тому смерть.

13 А коли б хто не чигав на кого, а сам Бог подав єго в руки ему, тоді я вкажу місце, куди ему втікати.

14 Коли ж би хто ворогував на свого сусіда и вбив єго підступом, такого візьми и від моєі жертівні на смерть.

15 И тому, хто б ударив свого отця або матір, нехай буде смерть.

16 Хто б украв чоловіка и продав єго; або знайшовся б чоловік у руках у єго, такому смерть.

17 И хто б лаяв свого отця або матір, такому смерть.

18 А коли б двоє посварились и один ударив другого каменем або кулаком, и той би не вмер а лежав недужий,

19 а знявшись на ноги, ходив би по улиці підпираючись палицею, тоді той, хто вдарив, буде прав; тількі заплатить ему за вгаяний час и дасть ему на ліки.

20 Коли б хто вдарив раба свого або рабиню палицею и той умер би під єго рукою, такого скарати.

21 Коли б же прожив день або два, карати не треба, бо купленний був за єго гроші.

22 Коли б чоловіки посварились и вдарив би котрий молодицю непорожню, так що дитина вийшла б из неі, а смерти не склалось, с такого взяти грошову пеню, скількі накине на єго чоловік тієі жінки, и нехай заплатить по присуду.

23 Коли ж складецця яке лихо, то віддай жизнь за жизнь,

Digitized by Google

24 о́ко за о́ко, зуб за зуб, ру́ку за ру́ку, но́гу за но́гу,

25 о́пік за о́пік, ра́ну за ра́ну, синя́к за синя́к.

26 Коли́ б хто уда́рив по о́ку раба́ свого, або́ свою́ рабиню, так що ви́бив би, нехай тако́ий ви́пустить его́ на во́лю за о́ко.

27 Коли́ б ви́бив и зуб рабо́ві або́ рабині, то ви́пустить на во́лю за зу́ба.

28 Коли́ б чий віл заколо́в на смерть чоловіка або́ жінку, то вола́ побити камінням и мя́са его́ не їсти, а чий віл, той не причи́нен.

29 Тільки ж коли́ б він звик би́тись рога́ми и остерега́но его́ господаря́, и він би его́ не остеріг, що віл уби́в би на смерть чоловіка або́ жінку, тоді вола́ побити камінням, и господаре́ві его́ смерть.

30 Коли́ б накину́то на его́ поня́тне, то му́сить заплати́ти ви́купу за свою́ жизнь стільки, скільки була́ б накину́то на его́.

31 Чи сина́ вби́в би він, чи дочку́, — той же му́сить бу́ти прису́д.

32 Коли́ б віл уби́в раба́ або́ рабиню, то па́ну его́ заплати́ти три́йцять сиклів срібла́, а вола́ побити камінням.

33 Коли́ б хто відчини́в колодязь, або́ хто копа́в би колодязь и не накри́в его́, и віл або́ осе́л упа́в би туди́, —

34 той, чий колодязь ве́рне пла́ту господаре́ві, а вби́та скоти́на бу́де его́.

35 А коли́ чий віл вдари́ть чужо́го вола́ так що здо́хне, то живо́го вола́ прода́ти и поділи́ти гро́ші між двома́ господаря́ми, и вби́того вода́ та́кож між ними́ поділи́ти.

36 Коли́ ж би зна́но, що той віл звик би́тись рога́ми и его́ господа́рь не остеріг, то запла́тить він вола́ за вола́, а вби́тий бу́де его́.

37 Коли́ хто вкра́де вола́ або́ вівцю́ и заріже, або́ прода́сть, тако́ий ве́рне пя́ть волів за вола́ и чоти́рі вівці за вівцю́.

ГОЛОВА XXII.

Хто заста́не злодія, як ламатимецця, и вбъе на смерть, — не бу́де на ёму́ крові.

2 Хто вбъе за со́нця, на тому́ кров за кров. Злоді́й ве́рне все, а коли́ не ма́тиме чим то прода́ти его́ само́го за кра́жу его́.

3 Коли́ бу́де пе́вно зна́йдена покра́жа в его́ живій руці, чи то бу́де віл, чи осе́л, або́ вівця́, — му́сить верну́ти вдво́е.

4 Коли́ б хто попсува́в спашем по́ле або́ виногра́дник, и пусти́в би свою́ скоти́ну па́стись на чужо́му по́лі, му́сить тако́ий нагороди́ти шко́ду з найкра́щого вроджа́ю свого́ по́ля або́ виногра́ду.

5 Хто пу́стить огонь и запа́лить те́рен, так що займецця стіг, або́ жниво стоя́че, або́ по́ле, — той, хто пусти́в пожа́р му́сить верну́ти шко́ду.

6 Хто дасть сусідові своєму на схова́нку гро́ші або́ посу́дину, и воно́ бу́де вкра́дене з его́ господи, то, коли́ зна́йдецця зло́дій, запла́тить у́двое;

7 коли́ ж зло́дій не зна́йдецця, то господаря́ привести́ пере́д су́дді, нехай присяга́е, що не простяга́в руки́ своє́ї до добра́ сусіда свого́.

8 За що б ні змага́лись лю́де, чи за вола́, чи за осла́, чи за вівцю́, чи за одежину, або за яку́ б ні було́ загу́блену річ, що хто б сказа́в: се моє́, обідві сто́рони му́сять ити́ перед су́дді, и кого́ судді обвинува́тять, той му́сить плати́ти вдво́е своєму сусідові.

9 Хто дасть своєму сусідові осла́, або́ вола́ або́ вівцю́ на до́гляд, и воно́ здо́хне, або́ бу́де скалічене, або́ куди́ зайняте, — коли́ ніхто́ не ба́читиме того́,

10 тоді нехай присяга́ Госпо́дня бу́де між обома́, що не прости́г руки́ своє́ї до добра́ сусіда свого́, и господа́рь прийме́ присягу, а той нагоро́джувати не бу́де.

11 А коли́ те взя́то в его́ крадіжжю, то му́сить винува́тий нагороди́ти господаря́.

12 Коли́ розірве́ що звір, нехай принесе́ господаре́ві на до́свід, то й не бу́де нагоро́джувати за розірване.

13 Хто позичить скоти́ну в сусіда и бу́де вона́ скалічена або́ здо́хне за очи́ма господа́рськими, — му́сить нагороди́ти за неї.

14 Коли́ ж господа́рь був при тому́, то не нагоро́джуватиме; а як воно́ було́ найня́те, то запла́тить тільки за що найня́в.

15 Хто зведе́ дівчину не зару́чену и лежа́тиме з нею, тако́ий споряди́ть її приданим собі за жінку.

16 Коли́ ба́тько її не схо́че її відда́ти ёму́, то відва́жить срібла́, скільки дає́цця на дівоче́ прида́не.

17 Не попуска́й чарівни́ці жи́ти на світі.

18 Хто б зліг ся з скоти́ною, тому́ смерть.

19 Хто б прино́сив же́ртву яко́му бо́гові, окрі́ч одного́ Го́спода, того́ стра́тити.

20 Не обдира́й чужени́ці, не знущайся з его́, бо сами́ ви були́ чужи́ми у землі Єги́пецькій.

21 Не тісни́ удови́ці або́ сироти́ без ба́тька.

22 Хто зобідить їх чим не́будь, и запла́чуть вони́ до ме́не, я чу́тиму плач їх,

23 и запала́е гнів мій, и піддю́ на вас меч; и жінки ва́ші бу́дуть удовами́, а діти без батьків зіста́нуцця.

Digitized by Google

24 Коли́ позичиш оси́ грошей кому́ небудь з наро́ду мого́, що живе́ коло́ те́бе вбо́гий, не будь ёму́ лишнико́м, не отягча́й ёго́ за́йвиною.

25 Коли́ візьмеш у заста́ву в сусіда свого́ оде́жину, верни́ ёму́ до захо́ду со́нця;

26 бо ёму́ нічи́м укри́тись: оде́жина слу́жить за шку́ру ёму́; як же ёму́ спа́ти? и як покли́кне він до ме́не, я почу́ю ёго́, бо я милосе́рдний.

27 Не гань су́ддів и не проклина́й внизя́ в наро́ді твоїм.

28 Не га́йся принести на же́ртву пе́рвого твого́ вроджа́ю и напи́тку; перворо́дна с твоїх синів віддай мі́ні.

29 Те ж саме́ чини́ с твоїх во́лів и с твоїх овець: сім день неха́й побу́де при ма́тері своїй, а на во́сьмий віддай мі́ні.

30 Бу́дьте ви наро́дом святи́м у мене, —и не іжте мя́са, що помарнае звір у по́лі; соба́кам ёго́ викида́йте.

ГОЛОВА XXIII.

Не йми віри леда́чому сло́ву, щоб тобі не підпе́рти безбо́жника и не бу́ти свідком непра́ведним.

2 Не йди на лихе́, хоч би й бага́цько люде́й до то́го приста́ло, и не говори́ так на су́ді, щоб догоджа́ючи ю́ншим, пошко́дити пра́ві.

3 Не вважай на вбо́гого, су́дячи ёго́ ді́ло.

4 Коли́ стрінеш воро́жого вола́ або осла́, що заблуди́в, займи́ ёго́ и прижени́ додо́му.

5 Коли́ зу́здриш, що осе́л того́, хто не́нави́дить тебе́, упа́в пі́д ю́ком своїм, не пройди́ ми́мо, а поможи́ ёму́ вку́пі с твоїм во́рогом.

6 Не лама́й пра́вди вбо́гого чоловіка на су́ді.

7 Держи́сь дале́ко від непра́вди, не вбива́й безви́нного и пра́ведного, бо не оправджу́ я безбо́жника.

8 Не бери́ подару́нків, бо подару́нок сліпи́ть розу́много и перекру́чує слова́ правди́вого.

9 Не знуща́йся из чуженя́ці, сам дізна́в ви́, яково́ в чуженя́ці на се́рці, бу́вши чужи́м у землі Єги́пецькій.

10 Шість ро́ків засіва́й твою́ зе́млю и збира́й з не́ї вроджа́й,

11 а на сёмий год пуска́й ёго́ лежа́ти обло́гом, щоб харчува́лись уби́гі лю́де с твого́ наро́ду; а що зіста́нецця, поїсть звір полёвий. Те ж са́ме чини́ з виногра́дником твоїм и оли́вником твоїм.

12 Шість день роби́ ді́ло своє́, а сёмий день відпочива́ь, щоб відпочи́в твій віль и твій осе́л, а син твоє́ї рабині и заволо́ка підкріпи́вся.

13 У всёму́ що я вам сказа́в остерега́йтесь, и не спомина́йте чужи́х богів, щоб и имъя́ їх не було́ в вас ув уста́х.

14 Трі ра́зи на рік святку́й мі́ні.

15 Святку́й сва́то неква́шеного хліба: їж неква́шений хліб сім день, як я звелів тобі у місяці Ови́ві (у жнива́), бо тоді ти ви́йшов из Єги́пта; и не появля́й оче́й перед моїм лицем упорожні.

16 Та святку́й сва́то збира́ння пе́рвого вроджа́ю з о́ранки твоє́ї, с того́ що сія́в оси́ у се́бе в по́лі; та сва́то збира́ния на кінці ро́ку, як збере́ш усе́ с по́ля.

17 Три ра́зи на рік уся́ка люди́на чоловічого по́гляву при́йде перед лице́ Го́спода Бо́га.

18 Не прино́сь крові же́ртви мое́ї с ква́шеним хлібом, и не зоставля́й ту́ка мое́ї же́ртви до ра́нку.

19 Пе́рве с пе́рвого вроджа́ю землі твоє́ї принеси́ до до́му Го́спода, твого́ Бо́га. Не вари́ козеня́ти у молоці ма́тери ёго́.

20 Оце́ я посила́ю а́нголя перед тобо́ю стерегти́ тебе́ на доро́зі и привести́ тебе́ на місце, що я пригото́вив.

21 Остерега́йсь ёго́ и слу́хай го́лосу ёго́, не прогнівля́й ёго́, бо не впу́стить він вам про́вину ва́шого, коли́ ж моє́ имъя́ на ёму́.

22 Як же слу́хатимеш го́лосу мого́ и чини́тимеш усе́, що скажу́, то бу́ду я во́рогом ворога́м твоїм гони́телем гони́телям твоїм,

23 Пі́йде бо а́нголь мій перед тобо́ю и приведе́ тебе до Оморіїв, и до Хетіїв, и до Хверезіїв, и до Хана́нців, и до Євусіїв и я ви́гублю їх.

24 То не вклоня́йся перед їх бога́ми, не служи́ їм, не ходи́ їх ро́бом; а всяк їх руйну́й и розбива́й образи́ їх.

25 А служіть Господеві, ва́шому Бо́гові, и благослови́ть він твій хліб и во́ду; и прожену́ я бо́лість из між те́бе.

26 Не ви́кине ні що свого́ пло́ду, ні що не бу́де неплодющим у землі твій; прива́влю я тобі віку.

26 Пішлю́ я мій страх перед тобо́ю, стрівожу вся́кий наро́д, до яко́го ти при́йдеш, и всіх твоїх неприя́телів поверну́ спи́ною до те́бе.

28 Пішлю́ шершні перед тобо́ю, и ви́женуть вони́ Хевіїв, и Хана́нців и Хетіїв перед тобо́ю.

29 Не ви́жену їх перед тобо́ю за оди́н рік, щоб земля́ не обезлю́діла и росплоди́всь полёвий звір про́ти те́бе.

30 Пома́лу виганя́тиму їх перед тобо́ю, до́ки ти вбъе́сся в си́лу и оси́гнеш зе́млю.

31 И положу́ грани́ці від Черво́ного мо́ря до мо́ря Хвилисти́мського и від пусти́ни до річки; бо подам тамешників вам у ру́ки, и поженеш ти їх перед се́бе.

32 Не чини́ з ним ніяко́ї вмо́ви, ані з бога́ми їх.

Digitized by Google

33 Нехáй не живýть у твоїй землі, щоб не довели́ тебé до гріхá передо мно́ю, коли́ б ти почáв служи́ти їх богáм; бо вони́ були́ б западнéю тобі.

ГОЛОВА XXIV.

И речé Мусієві: Підіймúсь до Гóспода, ти та Орóн, та Надáв, та Овиюд та сім десáтків з отамáння Израíльского, и молітесь оддалéку.

2 А Мусій тількі сам приступúть до Гóспода, вони́ ж нехáй не зближáюцця, и нарóд нехáй не йде на гóру з ним.

3 И пійшóв Мусій и переказáв нарóдові усі словá Господні и всі прúсуди; и ввесь нарóд одвітувáв ув одúн гóлос и казáв: Чинúтимемо все по словáм Господнім.

4 И написáв Мусій усі словá Господні, и встав ураńці, и спорýдив жéртівню під горóю и дванáйцять памъятних стовпів по дванáйцяти рóдам Израíльским.

5 И післáв молодиків из дітéй Израíльских, и принесли́ вони́ жéртви огняні и жертви благáльні з волів Господéві.

6 И взяв Мусій половúну крові и влив у ширітвас, а половúну крові вúлив на жéртівню.

7 И взяв книгу завіту и читáв гóлосно нарóдові, и казáли: Все щò глаголав Господь ми вчúнимо и бýдемо слухняні.

8 И взяв Мусій кров и брúзнув нéю на нарóд, и речé: Оцé квов завіту, що Господь вам завітувáв про всі отті словá.

9 Підняли́сь тоді Мусій, Орóн, Надáв, та Овиюд, та сім десятків з отамáння Израíльского,

10 и вбачáли вони́ місце, де стоя́в Бог Израíльскій: и було́ під ногáми в єгó ніби кáмінь сахвúр и мов нéбо в погóду.

11 И не потребúв ні едúного из знáчних Израíльских; а вбачáли місце Бóже и іли й пили́.

12 И речé Господь Мусієві: Підіймúсь до мéне на гóру и побýдь там; и дам тобі камяні тяблúці и закóни зáповіді, що написáв я, щоб навчáв всú іх.

13 И піднявсь Мусій и слугá єгó Исýс, и зійшóв Мусій на гóру Бóжу.

14 И речé до старшúни: Ждíте нас тут, дóки ми спýстимось до вас, и ось Орóн и Ор, из вáми: кому́ бýде якé діло, нехáй идé до іх.

15 И зійшóв Мусій на гóру, и вкрúла гóру хмáра.

16 И слáва Готпóдня витáла на Синáй-горі, и хмáра вкривáла гóру шість день; и покли́кне сéмого дня на Мусія из хмáри,

17 и від слáви Господньої був як огóнь жерýщий на верши́ні горú перéд очúма в дітéй Израíльских.

18 И ввійшóв Мусій у серéдину хмáри и злíз на гóру; и був Мусій на горі сóрок днів и сóрок нóчей.

ГОЛОВА XXV.

И промóвив Господь Мусієві глаголючи:

2 Скажú дітям Израíльским, щоб принесли́ міні жéртву. Від усякого чоловіка, що дає ії щúрим сéрцем, приймáйте жéртву мою.

3 Ось якý жéртву приймáйте від них: зóлото, срібло́, мідь,

4 гиацúнт, червéць, кармáзин, білий шовк, козину́ шерсть,

5 смýшки хварбóвані червóно, борсукóві шкýри дéрево ситúм,

6 олúву на світло, пáхощі на помáзальну олúву и на кадúло,

7 онúхове каміння и дорогé каміння на наплíшник и на нагрýдник.

8 И нехáй міні зроблять святúлище, щоб жив я між нимú.

9 Взóром того всёго́, як я покажý тобі, нехáй міні спорýдять намéт и всі нáдоби до ёго.

10 И нехáй зроблять міні кивóт (скрúню) из ситúм-дéрева, півтретá лóктя завдóвжки и півторá лóктя завширшкú, а півторá лóктя заввишкú.

11 И окуéш ёго́ щúрим зóлотом, анадвóру и в серéдині окуéш ёго́, и зробиш на ёму́ звéрху крýгом вінóк.

12 И золлéш до ёго́ чéтверо кілéць из зóлота и поприбúваєш по чотирéх рогáх ёго́, двóє кілéць з одного́ бóку, а двóє кілéць з другого́ бóку.

13 И зробиш дві жéртки из ситúм-дéрева и оправиш іх у зóлото.

14 И попросóвуєш жéртки в кільця по бокáх скрúні, щоб носúти скрúню на них.

15 Жéртки нехáй зостаю́цця в кільцях при скрúні, не виймáй іх.

16 И схова́єш у скрúню свідчення, що я дам тобі,

17 И зробиш ублагáльню з щúрого зóлота. півтретá ліктя завдóвжки и півторá завширшкú.

18 И зробиш два золоті херувúми кóваною робóтою зробиш іх по обóх концях ублагáльні.

19 И постáвиш одного́ херувúма з одного́ кінця́ а другого херувúма з другого кінця́; на ублагáльні поробиш херувúми по обóх кіньцях.

20 И щоб херувúми простягли́ крúла вгóру, вкриваючи ублагáльню своїми крúльми, а облúччями одúн по одного́; протú ублагáльні облúччя херувúмів нехáй бýдуть.

Digitized by Google

21 И поста́виш ти ублага́льню на скри́ню; а в скри́ню схова́єш свідчення, що я дам тобі.

22 И там я схо́дитимусь ис тобою и розмовля́тиму с тобою з ублага́льні, с проміж двох херувимів, що на скрині свідчення, про все, що тобі дам на запові́дь дітям Израїльским.

23 Зро́биш ти ще стола́ з ситим-де́рева: два лікті завдо́вшки, и оди́н ло́коть завши́ршки, и півтора́ ло́ктя заввишки.

24 И обло́жиш ёго́ чи́стим зо́лотом и зро́биш золоти́й вінок навкрути́ ёго.

25 Зро́биш та́кож кругом ёго́ ли́штву завши́ршки з ру́ку, и зро́биш золоти́й вінок кругом по ли́штві.

26 И зро́биш до ёго́ четверо золоти́х кі́лець, и приро́биш кільця́ по чотирёх рога́х ёго́, що коло́ ёго́ ніг.

27 Під тією ли́штвою бу́дуть кільця́ на жёртки, щоб носи́ти стола́.

28 И поро́биш ти жёртки з ситим-де́рева и поокову́єш їх зо́лотом, щоб носи́ти стола́ на них.

29 И поро́биш ти миски́ до ёго́ и ложки́ до ёго́, и по́кришки до ёго́, и ку́хлики до надива́ння, с щи́рого зо́лота все те поро́бищ.

30 И кла́стимеш на стіл хліби по́кладні передо мною по всі ча́си.

31 И зро́биш свіщника́ с щи́рого зо́лота; ко́ваною робо́тою зро́биш свіщника́: стовп ёго́, віти ёго́, мисочки ёго́, я́блучка ёго́ и квітки́ — все бу́де золоте́.

32 И шість віт вихо́дитиме з боків ёго́: трі віти свіщника́ з одного́ бо́ку и трі віти свіщника́ з дру́гого бо́ку.

33 Трі ми́сочки ро́блені взо́ром горіха мигдале́вого, з я́блучком и квіткою на одній віті, и трі ми́сочки ро́блені взо́ром горіха мигдалёвого на дру́гій віті, з я́блучком и квіткою; так на шести́ вітах, що вихо́дять из свіщника́.

34 А на свіщнико́ві бу́дуть чотирі ми́сочки, ро́блені взо́ром горіха мигдалёвого з їх я́блучками и їх квітка́ми.

35 И бу́де я́блучко під двома́ вітами ёго́, и я́блучко під двома́ дру́гими вітами ёго́, и я́блучко ще під двома́ вітами ёго́; так бу́де під шістьма́ вітами свіщника́.

36 Їх я́блучки и їх квітки́ бу́дуть однако́ві: все ж воно́ бу́де одна́ ко́вана робо́та с щи́рого зо́лота.

37 И зро́биш сім ля́мп до ёго́, и засвічуватимуть ля́мпи ёго́, щоб світи́ли на всі бо́ки ёго́.

38 Но́жички до ёго́ и щи́пчики до ёго́ — с щи́рого зо́лота.

39 С тала́нту щи́рого зо́лота зро́бищ ёго́ зо всім на́добом до ёго́.

40 Гляди́ ж, щоб зро́бив усе́ все, по тому взо́рові, який тобі показано на горі.

ГОЛОВА XXVI.

Надто зро́биш скі́ню (наме́т) у десять пі́л з бі́лого кру́ченого полотна́, з гиацинту, черво́ню, карма́зину, и херувими́ гарно повишива́єш.

2 Завдо́вшки ко́жна пола́ двайцять и вісім локо́т, и ко́жна пола́ однако́вої мі́ри.

3 Пять пі́л бу́дуть приши́ті одна́ до одно́ї, и другі пять пі́л бу́дуть приши́ті одна до одно́ї.

4 И поро́биш петельки гиацинтові по узкра́ю одно́ї поли́, де пола́ вінча́ється з другою, и та́кож зро́биш поуз-кра́ю другої поли́, на дру́гому спо́ні.

5 Пять десят петельок зробиш ти в одній полі и пять десят петельок зробиш ти поуз-краю у другій, на другому спо́ні, щоб петельки була проти петельки.

6 И зро́биш ти пять десят золоти́х гапли́ків, и поспина́єш одну́ полу з другою тими гапли́ками, и бу́де та́кеви одна́ наме́т.

7 Поро́биш та́кож по́ли с козячої ше́рсти на кришу до наме́ту: одина́йцять пі́л зробиш таки́х.

8 Завдо́вшки пола́ бу́де трийцять локо́т, а завши́ршки пола́ бу́де чотирі лікті, а одина́йцять пі́л бу́де їх усіх.

9 И поспина́єш пять пі́л до ку́пи, и шість пі́л до ку́пи и шесту полу положи́ш удвое́ перед наме́ту.

10 И поро́биш пять десят петельок поуз-кра́й одно́ї поли́, де пола́ зіпне́ться с полою, и пять десят петельок поуз-кра́й поли́ на другому спо́ні.

11 Зро́биш та́кож гапли́ків пять десят мідяних и позастібуєш петельки на гапли́ки, и зіпне́ш наме́т ув одно́.

12 А оста́нок, що зіста́нецця від наме́тових пі́л, половину поли́, що зіста́нецця, повісиш з за́ду наме́ту.

13 А ло́кіть з одного́ бо́ку и ло́кіть з другого́, що зіста́нецця від довжини́ пі́л, висі́тиме по боках наме́ту, з сёго и с того́ бо́ку, щоб укрива́ти ёго́.

14 И зро́биш ти прикри́ття до скині из бара́няних шкур, хвербованих червоно, а зве́рху прикри́ття з шкур борсукови́х.

15 Наро́биш та́кож до́щок до скині з ситим-де́рева, сторчано́вих.

16 Де́сять локо́т завдо́вшки до́шка и півтора́ лікти́ завши́ршки до́шка.

17 Два чопи́ бу́де в одній до́сці оди́н проти дно́го; так щоб було́ у всіх наме́тових до́шках.

18 И зро́биш ти до́щок до скині двайцять до́щок від полуде́нного бо́ку, на полу́дня.

Digitized by Google

19 А під ті двайцять дощок зробиш сорок підставок: дві підставки до дної дошки, до двох її чопів, и дві підставки до другої дошки, до двох її чопів.

20 А на другому боці скинї над півночі двайцять дощок.

21 И сорок підставок срібних до них: дві підставки під одну дошку и дві підставки під другу дошку.

22 З західнего ж боку скинї зробиш шість дощок.

23 А дві дошки зробиш по кутках наметy з обох боків,

24 щоб вонна з них прищіпувалась до сусідньої дошки снизу и також до сусідньої дошки звеpху защіпкою.

25 И буде так вісім дощок, а ноги в них срібні, шіснайцять підставок; дві підставки під одну дошку и дві підставки під другу дошку.

26 И поробиш жертки з ситим-дерева; пять їх буде до дощок одного боку наметy;

27 пять також буде до дощок другого боку наметy, и пять жерток до дощок двох кутків наметy над заходу.

28 И середня жертка посеред дощок сягатиме від краю до краю.

29 И пооббиваєш дошки золотом и поробиш до них кільця золоті, де будуть жертки; и пообкуєш жертки золотом.

30 Збудуєш скиню тим каптаром, який показано тобі на горі.

31 Зробиш також завісу з гиацинту и с червцю и с кармазину и з білого крученого шовку, вишивану; с херувимами мусить бути.

32 И повісиш ії на чотирёх стовпах из ситим-дерева, окованих золотом (и гачки золоті), на срібних підставках.

33 И повісиш завіс на гачках и внесеш за завіс скриню свідчення, и завіса відділятиме вам святе місто від найсвятішого.

34 И поставиш ублагальню на скрині свідчення на найсвятішому місті.

35 И поставиш стола по сей бік завісу, а свічник против стола и полудню наметy, щоб стіл стояв и півночі.

36 И зробиш завіс до дверей наметy, з гиацинту, с червцю, с кармазину и з білого крученого шовку, вишиваний.

37 И зробиш до того завісу пять стовпів из ситим-дерева, и пообкуєш їх золотом, и гачки золоті, и зіллеш під них пять підставок мідяних.

ГОЛОВА XXVII.

И зробиш жертовню з ситим-дерева, пять локоть завдовшки, и пять локоть завширшки; жертівня буде чотирибічна, а завишки три ліктї.

2 И поробиш роги в ій, на чотирёх кутках. Роги будуть однакові, и ти їх пообкуєш міддю.

3 Поробиш також до ёго казани на всипище попелу, и вінники до ёго, и пирітваси до ёго, и мясові гаки до ёго и лопатки до ёго; всі надоби поробиш з меді.

4 Зробиш також до ёго мідяну гратку, на кшталт сітки, и до гратки приробиш три мідяні каблучки по чотирёх кутках ії.

5 И обведеш нею жертівню знизу, щоб сягала гратка до половини жертівні.

6 И поробиш ти жертки до жертівні, жертки з ситим-дерева и пообкуєш їх міддю.

7 И попросовуєш жертки в каблучки, и будуть жертки по обидва боки жертівні, щоб носити ії.

8 Порожню у середині з дощок зробиш ї; як тобі показано на горі, так ії зробиш.

9 Зробиш також и сіни до наметy; на полудня опони сіней будуть з білого крученого шовку, на сто ліктів удовж один бік їх буде;

10 а двайцять стовпів до них и двайцять їх стоял будуть з меді; а гаки на стовпах и каблучки до них будуть срібні.

11 И с північнёго боку завдовшки опона буде сто локоть, и двайцять ії стовпів з двайцятьма стоялами з меді; гаки в стовпах и каблучки до них из срібла.

12 А ширина сіней з заходу буде по опоні пять десят локоть; стовпів десять и стоял до них десять.

13 И по східнёму бокові ширина сіней буде пять десят локоть.

14 Опони з одного боку дверей пятнайцять локоть; стовпів три и до них стоял три;

15 и з другого боку опони буде пятнайцять локоть; стовпів три и до них стоял три.

16 А про двері сіней буде опона в двайцять локоть з гиацинту, червцю, кармазину и з білого крученого шовку вишивана; стовпів же буде чотирі и стоял до них чотирі.

17 Всі стовпи навкруги сіней будуть мережані срібломъ; гачки на них будуть срібні, а стояла мідяні.

18 Завдовшки сіни будуть ста локоть, а завширшки пяти десяти скрізь, а заввишки пять локоть білого крученого шовку, а стояла мідяні.

19 Всі надоби наметy до всякої служби в ёму и всі кілки в ёму и всі кілки в сінях будуть мідяні.

20 И звелиш ти дітям Ираільским принести тобі чистої оливи з оливкового дерева, на світло, щоб лампа горіла по всяк час.

21 В громадському наметі по сей бік завісу, що перед свідченням, Орон и ёго сини ставити-

Digitized by Google

муть ii з вечора до ранку перед Господом. Сей порядок буде на віки про всі народи між дітьми Ізраїльскими.

ГОЛОВА XXVIII.

І візьми до себе Орона, брата твого, та його синів з ним споміж дітей Ізраїльских, щоб служив мині священиком: Орон, та Надав, та Авіюд, та Елеазар, та Итамар, сини Ороновi.

2 И зробиш ти святі шати Ороновi, братовi твоєму, на шану и на красу.

3 И порадишся ти зо всіми мистецями, що сповнив я їх духом розуму, щоб зробили вони шати Ороновi на посвящення єго, щоб він служив мині священиком.

4 А шати ось які зроблять вони: нагрудник, та оплічча, та каптан, та каптовану делію, та митру та пояс; и зроблять вони святі шати Ороновi твоєму братовi, и його синам, щоб вони служили мині священиками.

5 И наберуть вони золота и синього, и червоного, и кармазинового и білого шовку.

6 И зроблять вони оплічча на золота на блакитного, с червоного, с кармазинового и крученого білого шовку, вишиване.

7 Будуть у єму два наремники пришитані по двох своіх кінцях, и так воно буде скрізь зальоте.

8 И мережаний пояс до оплічча, що буде на єму однаковий и такої ж роботи: буде з золота, з блакитного, червоного, кармазинового и білого крученого шовку.

9 И візьмеш ти два онихові камінна и вирізеш на їх имення дітей Ізраїльских:

10 шість имення на одному камені, а шість других имен — на другому камені, по їх старшинству.

11 Роботою різьбника на камені, як вирізка печаті, вирізеш ти на двох каменах имення дітей Ізраїльских и вставиш їх у золоту оправу.

12 И вправиш два камині на плечах оплічча, яко каміння на спомин дітям Ізраїльским; и носитиме Орон їх имення перед Господом на двох плечах про спомин.

13 Поробиш и гачки з золота,

14 и два ланцюхи с щирого золота з двома кільцями; поробиш їх роботою плетеною и почіпляєш ті плетені ланцюхи за гачки.

15 И зробиш нагрудник судовий гаптований; по роботі оплічча зробиш єго, з золота, з блакитного, с червоного, кармазинного и білого крученого шовку зробиш єго.

16 Четверокутний буде и двоістий, пядь завдовшки и пядь завширшки.

17 И насадиш єго всюди камінними, у потирі ради камінням: у первому ряді буде сардоній, топаз та смарагд; се в первому ряді;

18 у другому ряді буде карбункул, сапфир та діямант;

19 у третьому ряді лигур, охат та аметист;

20 а в четвертому ряді хризолит, оніх та яспис, всі будуть вправлені в золото.

21 И каміння будуть з имєнцями дітей Ізраїльских, дванайцять по їх имєнням, вирізання як на печатях; на кожному єго имя по дванайцяти родам.

22 Зробиш також до нагрудника ланцюшки в кінцями плетеною роботою с щирого золота.

23 И зробиш до нагрудника дві каблучки золоті, и приправиш дві каблучки по двох кінцах нагрудника.

24 И протягнеш два золоті ланцюшки плетені у дві каблучки, що по кінцах нагрудника.

25 А другі два кінці плетених ланцюшків зачепиш за два гачки и приправиш до верхніх країв оплічча спереду.

26 И зробиш дві золоті каблучки и поприправляєш до двох кінців нагрудника ув-край єго, що від оплічча ісподу.

27 И зробиш дві другі золоті каблучки и поприправляєш їх до двох боків оплічча ісподу проти єго спиву, над мережаним поясом оплічча.

28 И привязжуть нагрудник каблучками єго до каблучок оплічча поворозою з блакитного шовку, щоб був над мережаним поясом оплічча, и щоб нагрудняк не відставав від оплічча.

29 И носитиме Орон имення дітей Ізраїльских на нагрудникові судовому на грудях, як пійде у святе місце, на вічну память перед Господом.

30 И положиш на судовому нагрудникові Урим и Тумин, и будуть вони на серці в Орона, як прийде він перед Господа: и носитиме Орон суд дітей Ізраїльских на своєму серці перед Господом вічно.

31 И зробиш каптан оплічча з блакиту.

32 И буде в єму з гори посередині роспірна: новкруги по роспірці буде облямовано тканиною, як у панцирі, щоб не дралось.

33 А внизу у подолі каптана поробиш яблука гранатні з блакиту, червцю и кармазину, навкруги по каптанові а між ними золоті дзвонки кругом:

34 золотий дзвоник и гранатове яблуко и знов золотий дзвоник и гранатове яблуко по подолові каптана кругом.

35 И служитиме в єму Орон, и чути єго буде, як увійде він у святе місце перед Господа, и як вийде звідтіля, щоб не вмер.

Digitized by Google

36 І зробиш ти з чистого золота бляху і вирізьбиш на ній, як на печаті вирізують: СВЯТИНЯ ГОСПОДНЯ.

37 І привяжеш її до блакитної обозки, і буде вона на митрі, з самого переду митри буде вона.

38 І буде вона над чолом Ороновим, щоб носив Орон гріх, що діти Ізраїлеві святитимуть святенього, у всіх своїх святих приносах; і буде вона по всяк час над его чолом, щоб вони були мили Господеві.

39 Зробиш також ризу з білого шовку, і зробиш митру з білого шовку, і зробиш тафтований пояс.

40 І синам Оронови зробиш ризи, і зробиш їм пояси, і шапки їм зробиш, на шану і на красу.

41 І одягнеш так Орона, брата твого і сини его з ним, і помажеш їх, і посвятиш їх, щоб вони служили мені попами.

42 І зробиш їм ізлянє убрання закривати їх наготу; від поясниці аж до стегін сягатиме вона,

43 і надягатиме убрання Орон і сини его, як ітиме до громадського намету або приступати тиме до жертівні, щоб служити перед святим місцем, щоб не вчинили гріха і не повмирали. Се буде установа вічна йому і плодові его після его.

ГОЛОВА XXIX.

І ось що ти вчинеш їм на посвячення, щоб служили вони мені священиками. Візьми мале теля і два барани без перону,

2 і прісний хліб, і пироги прісні помазані олією, і коржі прісні також на олії; с пшеничної муки спечеш їх.

3 І положиш їх у кошик, і принесеш у кошику пригнавши із телятком і двома баранами.

4 І приведеш Орона і его сини до дверей намету громадського і обмиєш їх водою.

5 І візьмеш ти шати, і надінеш на Орона каптан, і підданіччя, і оплічча, і нагрудник, і підперезеш его мережаним поясом оплічча.

6 І надінеш митру йому на голову, і положиш золотий вінець на митру.

7 Тоді візьмеш оливу помазувальну і зіллєш йому на голову і помажеш его.

8 І приведеш его сини, і понадіваєш каптани на їх,

9 і попідперезуєш їх поясами, Орона і синів его, і понадіваєш шапки на їх. І буде священство за нами вічною установою. І посвятиш руки Оронові і синам его.

10 І звелиш привести телятко і два барани перед намет громадський: і Орон і сини его простягнуть руки свої на голову теляті.

11 І заріжеш теля перед Господом, коло дверей громадського намету.

12 І візьмеш крові телячої і помажеш нею роги жертівні пучкою твоєю, а всю кров виллєш у споду жертівці.

13 І візьмеш ти ввесь жир, що вкриває тельбух і сітку на печінці і обідві нирки і жир, що на них, і спалиш на жертівні.

14 Мясо ж теляче и его шкуру и кало спалиш за сіньми: то жертва за гріх.

15 Візьмеш також одного барана, и Орон и его сини простягнуть руки на голову баранові.

16 І заріжеш барана, и візьмеш его кров, и покропиш нею жертівню сверху круром.

17 І розітнеш барана на шматки, и вимиєш середину его и ноги, и положиш їх на его шмаття и на голову.

18 І спалиш усього барана на жертівні: се огняна жертва Господеві; любо пахне Господеві жертва, що принесуть через поломя.

19 І візьмеш другого барана; и Орон з синами простягнуть руки на голову баранові.

20 Тоді заріжеш барана и візьмеш крові его и помажеш краєк вуха Оронові и краєк вуха синам его и великий палець їх рук правиці и великий палець їх правої ноги, и поллєш тою кров'ю навкруги жертівні.

21 И візьмеш крові що на жертівні и помазальної оливи, и бризнеш тим на Орона и на его шати и на его синів и на шати синів его з ним, и він буде посвячений и его шати, и его сини, и шати его синів з ним.

22 Потім візьмеш из барана лій и хвіст и сало, що наросло в середині, и сітку на печінці и дві нирки, и сало, що там понаростало, и праву лопатку, бо то баран посвячений,

23 и буханець хліба и один пиріг намащеного хліба и один корж из кошика прісного хліба, що перед Господом,

24 и подаси все те Оронові в руки и в руки синам его, нехай похитають вподобу перед Господом.

25 И візьмеш у їх из рук и спалиш на жертівні огняною жертвою, на любий запах перед Господом: огняна жертва се Господеві.

26 И візьмеш баранячу грудину Оронового посвячення и похитаєш її на вподобу перед Господом; и то буде твоя частина.

27 И посвятиш грудину хитаної жертви, и лопатку підійманої жертви, що хитано и підійманого

Digitized by Google

из посвя́ченого бара́на, с того́, що про Оро́на, и с того́, що про его́ сині́в,

28 и то бу́де Оро́нові и сина́м его́ від дітей Изра́їльских по вічній устано́ві, бо то же́ртва пі́діймана; и бу́де же́ртва пі́діймана дітей Изра́їльских з їх блага́льних же́ртів, — пі́діймана же́ртва Господе́ві.

29 И свяці шати Оро́нові бу́дуть его́ сині́ після его́, щоб помазано їх у них и посвя́чено їх у них.

30 И той син, що бу́де свяще́ником на его́ мі́сці, надіне їх на сім день, як прийде в громадський намет служи́ти у святому мі́сці.

31 И візьмеш посвя́ченого бара́на и зва́риш мя́со его́ у святому мі́сці.

32 И Оро́н з сина́ми і́стиме мя́со бара́нче и хліб що в ко́шику коло дверей намету громадського.

33 И і́стимуть вони́ те, чим убла́гано Бо́га, щоб освяти́тись, а стороннёму, не і́сти того, бо воно́ свя́те.

34 И коли́ що з мя́са посвя́ченого або́ с хліба зіста́лось на ра́нок, то спа́лиш ли́цюк огнем: не мо́жна ніко́му того́ і́сти, бо воно́ свя́те.

35 Так учи́ниш Оро́нові и сина́м его́ и всёму тому́, що я тобі звелів: сім день свяці́тимеш їх.

36 И прино́ситимеш що-дня теля́ на же́ртву за гріх про очище́ння; и вичища́тимеш же́ртівню пі́сля вблага́ння, и пома́жеш її дня осві́ти.

37 Сім день блага́тимеш Бо́га на же́ртівні посві́тиш її, и бу́де вона́ найсвя́тіщою же́ртівнею: хто приторкне́ться до же́ртівні, осві́титься.

38 Ось що прино́ситимеш на же́ртівні: дво́є ягня́т годовиків, день у день без пере́рви.

39 Одно́ ягня́ прино́ситимеш у ра́нці, а дру́ге прино́ситимеш и ве́чері.

40 И з одни́м ягня́м деся́ту части́ну е́хви пшени́чного бо́рошна, заміша́ного на четверти́ні одного́ гі́на би́тої олії; а четверти́ну гі́на вина́ на же́ртву мо́кру.

41 А дру́ге ягня́ прино́ситимеш у ве́чері, и робитимеш се по же́ртвам ранішнім и по мо́крим же́ртвам, на любий запах, прино́ситимеш огняну́ же́ртву Господе́ві.

42 Се бу́де без пере́риву же́ртва у всі ва́ші на́роди коло дверей громадського намету пе́ред Го́сподом: де я схо́дитимусь ис тобо́ю глаголати до те́бе.

43 И там я бу́ду схо́дитись из дітьми Изра́їльскими, и намет свяці́тимецця сла́вою мое́ю.

44 И я освящу́ громадський намет и же́ртівню; освящу́ та́кож Оро́на и сині́в его́ на слу́жбу мині свяще́ницьку.

45 И жи́тиму між дітьми́ Изра́їльскими, и бу́ду їх Бо́гом.

46 И взна́ють вони́, що я Го́сподь їх Бог, що ви́вів їх из землі Єгипецької, щоб жи́ти між ни́ми: я Господь їх Бог.

ГОЛОВА XXX.

И зро́биш же́ртівню кадільню, из ситим-де́рева зро́биш її,

2 завдо́вшки одни́ ло́кіть, и одни́ ло́кіть завшаршки́; четверокутня бу́де, а два лікті завви́шки; ро́гі в ій такі ж.

3 И обло́жиш її щи́рим зо́лотом, верх и боки́ її круго́м, и ро́гм її; и зро́биш новкруги́ не́і золоти́й вінок.

4 И зро́биш дві золоті каблу́чки до не́і під вінко́м її по двох кутках її, з двох боків її зро́биш їх, и бу́дуть вони́ про же́ртки, щоб моси́ти на них.

5 И пороби́ш же́ртки з ситим-де́рева и поопра́вляєш їх у зо́лото.

6 И поста́виш її пере́д завісою коло скрині свідчення, перед ублага́лнею що над свідченням, де я схо́дитимусь ис тобо́ю.

7 И пали́тиме на ій Оро́н що-ра́нку паху́ще кади́ло: як стано́вить ла́мпи, му́сить він запа́лювати кади́ло.

8 И як засві́чуватиме Оро́н ла́мпи в ве́чері, му́сить пали́ти запашне́ кади́ло на ій, невгаси́ме кади́ло перед Го́сподом у всі ва́ші на́роди.

9 Не прино́ситимеш на ій кади́ла чужо́го, ні огняно́ї же́ртви, ні же́ртівнёї і́жі, и не ли́тимеш же́ртівного напи́тку на не́і.

10 И робитиме Оро́н очище́ння на рогах її раз на рік кро́вью же́ртви за гріх на очищення: раз на рік робитиме він очище́ння на ій у всі ва́ші на́роди: воно́ найсвя́тіще Господе́ві.

11 И рече́ Господь Мусієві, глаго́лючи:

12 Як зберёш ти го́лови дітей Изра́їльских по їх лічбі, тоді ко́жен з них дасть ви́куп за свою́ ду́шу Господе́ві, як лічитиме він їх; щоб не прийшла́ му́ка на них, як лічитимеш їх.

13 Ось що вони́ дава́тимуть, ко́жен, що йти́ме в лічбу́ між ни́ми: пів си́кля по си́клю свяці́лища (у си́клі двайцять гера́): пів си́кля бу́де пла́та Господня.

14 Ко́жен, що йде в лічбу́ між ни́ми від двайцяти́ ро́ків и більш, дава́тиме пла́ту Господе́ві.

15 Бога́тий не дава́тиме більш, и вбогий не дава́тиме менш пів си́кля, як дава́тимуть пла́ту Господе́ві, щоб ви́купити ду́ші свої.

16 И візьмеш ви́купні гроші дітей Изра́їльских и обе́рнеш їх на слу́жбу в громадському на-

Digitized by Google

мéті; щоб булá пáмъять дітéй Израíльских перед Гóсподом на очищéння вáших душ.

17 И речé Господь Мусієві, глаголючи:

18 Зробиш такóж умивáльню мідяну и нóги ii такóж мідяні, до вмивáння; и поставиш ii між громáдським намéтом и жéртівнею, и наллéш у нéі водú.

19 Бо Орóн и єгó синú вмивáтимуть свої рýки и нóги там.

20 Як нйтúмуть воні в громáдський намéт, мýсять обмúтись водóю, щоб не повмірáти; або як приступлять до жéртівні служúти, палúти мéртву огняну перед Гóсподом,

21 то мúтимуть рýки и нóги свої, щоб не повмірáти; и се бýде вічна устанóва ім, ёму и єгó плóдові у всі нáроди iх.

22 Надто речè Господь Мусієві, глаголючи.

23 Візьмеш такóж пáхощів найдорóжчих: чúстої мúрри на пять сот сúклів и пахýщого кинамóну пів стільки, на двісті и пять десят сúклів, и солóдкого зілля на двісті и пять десят сúклів,

24 и кáсії на пбять сот сúклів, по сúклю святúлища, и олúви з олúвного дéрева одúн гин;

25 и зробú с тóго олúву святóго помáзування, помáзування вáреного рóбом оптéтним: то бýде святá помáзувальна олúва.

26 И помáжеш нéю намéт громáдський и скрúню свідчення,

27 и стіл и всі єгó нáдоби, и свічник з єгó нáдобами и кадільню жéртівню,

28 и жéртівню огняної жéртви з ii нáдобами, и вмивáльню и ii нóги.

29 И поосвячуеш усé, щоб булó найсвятіще: що ні доторкнéцця до тóго, все бýде святé.

30 И помáжеш Орóна и сúнів єгó о освятиш iх, щоб служúли міні попáми.

31 И казáтимеш дітям Израíльским так: Помáзувальна олúва нехай бýде міні святá через усі вáші нáроди.

32 Чоловічого тіла нéю не помáзувати и не варúти другої с такóі мішанúни; вонá святá и бýде святá в вас.

33 Хто такý олію зварить або хто помáже нéю посторóннёго, такóго потребúти з нарóду.

34 И речé Господь Мусієві: Візьмú до сéбе пáхощів, бальзáму и онúхи и гальвáну, сих пáхощів с чúстим кадúлом, кóжного рівну частúну.

35 И зробú с тóго нюхощи оптéшним рóбом, мішанúну чúсту и святý:

36 стовчú дé-що с тóго дýже дрібнéнько и постáв перéд свідченням у громáдському намéті, де я сходитимусь ис тобóю: бýде воно вам дýже святé.

37 Що ж до нюхощів що робúтимеш, не мýсите робúти iх собі по тій мішанúні; воні бýдуть святі в вас перед Гóсподом.

38 Хтоб зробúв що тим взóром щоб напахáтись ним, потребúти такóго з нарóду.

ГОЛОВА XXXI.

И речé Господь Мусієві, глаголючи:

2 Оцé я позвáв на ймéння, Веселійла, сúна Урúі, сúна Оровóго из Юдúного рóду,

3 и спóвнив ёгó дýхом Бóжим у рóзумі и в перейманні, и в тáмі и у всякому ремéстві,

4 на видýмування всёгó, що мóжна гáрно вúробити з зóлота, срібла и мéді,

5 на різанне каміння до оправи и на різьбý дéрева у всякій деревьяній роботі.

6 И придáв я ёмý Олúва, Охисамáхового сúна, из Дáнового рóду, и кóжному, в кóго розýмне сéрце, дав я здібність, щоб воні все зробúли що звелю:

7 громáдський намéт, и скрúню свідчення, и ублагáльню, що на ёмý, и всі нáдоби до намéту,

8 и стіл з єгó нáдобами, и чúстий свічник зо всім єгó пристрóєм, и кадільню жéртівню,

9 и жéртівню на огняні жéртви зо всім нáдобом, и вмивáльню з ногáми до нéі,

10 и шáти до слýжби, и святі шáти Орóнові попівські, и шáти синів єгó до слýжби попівської,

11 и помáзувальну олúву и пахýще кадúло про святé мíсце: як я тобі звелів, усé воні пороблять.

12 И речé Господь Мусієві, глаголючи:

13 Говорú ще до дітéй Израíльских так: Держіть добре суботи мої, бо то ознáка між мéне и вас у всі вáші нáроди, щоб знáли ви, що я Господь и освячую вас.

14 Тим-то держіть суботу; вонá бо вам святá. Хто ii злáмле, тому смерть; бо хто робúтиме якé дíло в суботу, того душу потребúти з єгó нарóду.

15 Шість день на роботу, а сёмий бýде субóта відпочúнку, присвячена Господéві. Хто б робúв якé дíло в суботу, тому смерть.

16 Тим-то діти Израíльскі держáтимуть субóту, щоб ii шанувáти у во всі нáроди за-для вічнёі вмóви.

17 Се завіт між мéне и дітéй Израíльских на віки; бо за шість день утворúв Господь нéбо и зéмлю, а сёмого дня перестáв и відпочúнув.

18 И дав Мусієві, скінчúвши розмóву з ним на Синáй-горі дві таблúці свідчення, таблúці камяні, пúсані пéрстом Бóжим.

Digitized by Google

ГОЛОВА XXXII.

И вбачáючи нарóд, що Мусій гáяцця спускáтись из горú, зібрáвсь увéсь до Орóна и кáже ёму: Зробú нам богів, щоб ийшлú перед нáми, бо сей Мусій, чоловік сей, що вúвів нас из Єгúпецькоі землі, — не знáємо, щò з ним стáлось.

2 И речé ім Орóн: поздійміть ж золоті серéшки, що в вушáх у жінок вáших, у синів и в дóчок вáших и позносьте до мéне.

3 И ввесь нарóд поздиймáв золоті серéшки, що булá в вушáх у них, и позносúв до Орóна.

4 И прийнúв те Орóн у свої рýки, и вúрізав різцéм, вúливши бичкá с того зóлота. И казáли: Оцé твоі Богú, Израíлю, що вúвели тебé з Єгúпецькоі землі.

5 И, бáчивши се Орóн, спорýдив жéртівню перед ним, и вчинúв Орóн óклик и речé: Зáвтра свúто Господéві.

6 И повставáли назáвтра рáно и принеслú огнúві жéртви, и принеслú благáльні жéртви; и посідáв народ до іжи и пиття и встав до грúща.

7 И речé Господь Мусієві: Спустúсь у нúз, бо твій нарóд, що вúвів всú з Єгúпецькоі землі, зопсувáвсь:

8 хýтко звернýв с того шляху, якúм я звелів прямувáти; вúлив собі теля и молúвсь ёму, и святúвсь ним, и казáв: Оцé твоі богú, Израíлю, що вúвели тéбе з Єгúпецькоі землі.

9 И речé Господь Мусієві: Вбачáв я сей нарóд: тугá в ёго шúя.

10 Зостáв же менé самóго, щоб мій гнів запалáв на них, и щоб я вúгубив іх; и вчнúю я с тéбе велúкий нарóд.

11 И благáв Мусій Гóспода свогó Бóга, и речé: Гóсподи, чого твій гнів палáв на твій нарóд, що вúвів всúй с землі Єгúпецькоі велúкою сúлою и потýжнёю рукóю?

12 Чи вжеж Єгиптáне казáтимуть и говорúтимуть: На лихý годúну вивів іх він, щоб позамýчувати в гóрах и потребúти від землі? Угамýйсь у своéму гнівý яркóму, и роздýмайсь карáти твій нарóд.

13 Спогадáй Овраáма, Исáка и Якова, рáбів твоíх, що сам ім присягáвсь всú и глаголáв всú ім: Розплодлю́ плíд ваш як зóрі на нéбі, и всю ту зéмлю, що говорúв про нéі, дам вáшому плóдові, и осíдлуть іі на вíки.

14 И роздýмався Господь карáти нарóд свій.

15 И повернýвсь Мусій и спустúвсь из горú, и дві таблúці свідчення булú в рукáх у ёго: таблúці пúсані на обúдва бóки; з одного бóку и з другóго боку булú воні пúсані.

16 И булú таблúці робóта Бóжа, и писáння булó писáння Бóже, вúрізане на таблúцях.

17 И, зачýвши Исýс гук нарóду, як воні вúкрúкували, речé Мусієві: Се шчалáсь колотнéча в тáборі.

18 Речé: Не тúх се гóлос, що подýжали, ані тúх, що подалúсь; и чýю співи.

19 И стáлось, як прийшóв блúжче до тáбора, зýздрів він телá и танóк; и запалáв Мусій гнівóм, и кúнув таблúці з рук и розбúв іх під горóю.

20 И взяв телá, що воні зробúли, и спалúв у багáтті, и потóвк на пóрох, и, всúпавши в вóду, звелів дітям Израíльским іі пúти.

21 И речé Мусій Орóнові: Щò заподíяв тобі нарóд сей, що довів всú ёго до такóго велúкого гріхá?

22 И речé Орóн: Нехáй не палáє на менé гнів могó добродíя. Ти знáєш нарóд: нáдиться він на ледáче.

23 Казáли бо мíні: Зробú нам бóгів, щоб ийшлú перед нáми; бо сей Мусій, чоловік сей, що вúвів нас из Єгúпецькоі землі, — не знáємо, щò з ним стáлось.

24 А я сказáв ім: В кого є зóлото якé, зривáйте з сéбе. Так воні й зробúли, и я положúв зóлото в огóнь, и ось вúйшло оцé телá.

25 И, вбачáючи Мусій, що нарóд гóлий (бо Орóн пообдирáв іх на глум іх ворогáм),

26 став у воротúх тáбора и речé: Хто сторонá Господня — до менé. И всі синú Левúні скýпились до ёго.

27 И речé ім: Так глаголе Господь Бог Израíля: Припоясúй кóжен чоловік мечá свогó до бóку и пройдíть сюди й туди від воріт до воріт, и вбивáй кóжен чоловік брáта свогó, и кóжен чоловік товáриша свогó, и кóжен чоловік сусіда свогó.

28 И вчúнили синú Левúні по слóву Мусієвому, и побúто того дня нарóду тúсяч зó трі.

29 Казáв бо Мусій: освятíть сёгóдні рýки свої перед Гóсподом кóжен чоловік на сúнові своéму и на брáтові своéму, щоб він дав вам сёгодні благословéння своé.

30 Як же настáв рáнок, речé Мусій нарóдові: Провинúли ви гріхóм велúким; пíйду ж я до Гóспода; мóже, вблагáю ёго за гріх вáш.

31 И вернýвсь Мусій до Гóспода, и речé: Ой велúким гріхом провинúв нарóд сей и зробúв собі богú з зóлота.

32 Отже, або прости ім гріх іх, або ж вúчеркни менé с книги, що написáв всú.

33 И речé Господь Мусієві: Хто провинúв мíні гріхóм, того я вúчеркну с книги моéі.

Digitized by Google

34 А тепер иди, веди народ, куди я глаголав тобі. Ось янгол мій ийтиме перед тобою, тільки ж того дня, як я навідуюсь, навідаюсь і до них за гріх їх.

35 И покарав Господь народ, що вони зробили телі, що зробив Орон.

ГОЛОВА XXXIII.

И рече Господь Мусієві: Рушай и йди звідсі, ти и народ, що ивів еси з Єгипетьскої землі, рушай у землю, що за неї клявсь я Авраамові, Ісакові и Якову, глаголючи: Твоїму плодові дам її.

2 И пішлю янгола перед тобою, и повиганяю Хананців, и Аморіїв, и Хетіїв, и Хверезіїв, и Евіїв, и Евусіїв,

3 рушай у землю текущу молоком и медом; та не пійду я посеред вас, бо ви — тугошиїй народ; ато ще вигублю вас дорогою.

4 И почувши народ сі гіркі вісті, сумував, и ніхто не скрашав себе окрасами.

5 Рече бо Господь Мусієві: Скажи дітям Ізраїльским: Ви народ с твердим тамаликом. Прийду колись до вас несподівано и вигублю вас; тим повідкидайте тепер окраси ваші від себе, щоб знав я, що нам учинити.

6 И позривали з себе діти Ізраїльські окраси свої коло гори Хорива.

7 И взяв Мусій намет и напьив его собі за табором, оддалек табору, и назвав его наметом громадським. Тоді кожен, хто шукав Господа, виходив до громадського намету, що стоїв за табором.

8 И як ідо бувало Мусій до намету, весь народ повстає, и кожен чоловік стоїть коло дверей свого намету и дивиця услід Мусієві, поки ввійде він у намет.

9 И як увійде бувало Мусій у намет, стовп хмари спустиця и стоїть коло дверей намету, и Господь розмовляє з Мусієм.

10 И ввесь народ споглядає на стовп хмари и на двері намету, и ввесь народ устане и молиця; кожен чоловік коло дверей свого намету.

11 И глаголав Господь до Мусія обличчем до обличчя, як чоловік говорив би до приятеля. И вертався він взнов до табору; слуга ж его Ісус, син Навин, молодий чоловік, не покидав намету.

12 И рече Мусій Господеві: Оце казав еси мині: Веди народ сей; а не сказав, кого пішлеш зо мною. Говорив же еси мині: Я знаю тебе на имя, и ти маєш ласку в очах моіх.

13 Ото ж, коли я здобувсь у тебе ласки, покажи мині шлях твій, щоб я знав тебе, щоб я знайшов ласку в очах твоіх; ще ж поміркуй, що сі люде — твій народ.

14 Рече: Обличчя моє пійде перед тобою, и дам тобі відпочинок.

15 И відказує він: коли твоє обличчя не пійде передо мною, не веди нас навідсі.

16 Ноим же будеш знати, що я и твій народ здобулись ласки в тебе, коли не по тім, що пійдеш из нами? Сим відділимось ми, я и твій народ, від усього народу, на землі.

17 И рече Господь Мусієві: Вчиню й се, що ти кажеш; бо маєш ти ласку в очах у мене, и я знаю тебе на имя.

18 Каже: Благаю тебе, покажи мині славу твою.

19 Рече Господь: Дам так, що все моє добре перейде перед очима в тебе, и оглашу имя Господне перед тобою, и над ним схочу вмилосердитись, вмилосерджусь, и кого схочу, помилувати, помилую.

20 И рече: Не зможеш дивитись на обличчя моє, бо ніхто, побачивши мене, живим не зістанеця.

21 И рече Господь: Ось місце в мене, стань тут на скелі;

22 и як проходитиме слава моя, тоді поставлю тебе в рощілину и закрию тебе рукою моєю проходючи.

23 И приму руку мою, и вбачиш мене ззаду, а обличчя мого не буде видко.

ГОЛОВА XXXIV.

И рече Господь Мусієві: Вітеши дві таблиці с каменю, такі як перші, и напишу я на сих таблицях слова, що були на перших таблицях, що порозбивав еси.

2 И приготуйсь на ранок, и прийдеш ранком на Синай-гору, и станеш передо мною на маковці гори.

3 И ніхто нехай не йде с тобою, щоб не було нікого й видко по всій горі; ані вівці, ані волі щоб не паслись по-уз гору.

4 И вітесав дві таблиці с каміня взором перших; и встав Мусій рано в ранці и піднявсь на Синай-гору, як Господь звелів ему, и взяв у руки дві таблиці камьяні.

5 И спустився Господь у хмарі и стояв з ним там, и покликнув имя Господне.

6 И проходив Господь по-уз его и покликнув Господь, Господь Бог, милосердний и ласкавий, терплячий и богатий на милость и правду,

7 що хова милость про тисячі, прощає кривду, провинності и гріх, що ніколи не оправдить винуватого, що карає батьківську кривду на дітях и на дітях дітей у третьому и в четвертому народі.

Digitized by Google

8 И нахили́в Мусій боржій го́лову до землі мо́лячись,

9 и ка́же: Коли́ здобу́вся тепе́р я ла́ски перед очи́ма твоїми, Го́споди, то нехай Госпо́дь іде́ посеред на́с; бо то наро́д тугоши́йний, и прости́ на́ші кри́вди и гріх наш и осягни́ нас, я́ко добро́ сво́є.

10 Рече́: Оце́ ж становлю́ завіт: перед усім наро́дом твоїм чини́тиму дива́, яки́х не бува́ло по всій землі, ні в яко́го наро́ду; и всі наро́ди, між яки́ми оберта́тимесся, вбача́тимуть Госпо́дне ді́ло: бо страше́нне втворю́ с тобо́ю.

11 Держи́, що я велю́ тобі тепе́р. Оце́ я пожену́ перед тобо́ю Оморіїв, и Хананіїв, и Хетіїв, и Хверезіїв, и Євіїв, и Євусіїв.

12 Остерега́йсь чини́ти една́тись ис тубо́льцями землі, куди́ ти при́йдеш, щоб не було́ воно́ западне́ю посеред вас.

13 Ні, ти руйнува́тимеш їх же́ртівні, розбива́тимеш їх образи́, и руба́тимеш їх гаї освя́чені.

14 Не моли́тимесся ти и́ншому бо́гові, бо Госпо́дь, на имъя́ Ревни́вий, опа́сувеця,

15 що повднавпись ис тубо́льцями землі, и вбача́ючи, що вони́ ро́блять пере́любки з бога́ми своїми, и прино́сять же́ртви бога́м своїм, прийшо́в би вси́ на зазо́вини їх и із би їх же́ртви,

16 и брав би до́чок їх за сини́ свої, а до́чки їх пере́любювались би з бога́ми своїми и довели́ б синів твоїх до пере́любок з бога́ми своїми.

17 Не роби́тимеш собі ли́тих бо́гів.

18 Держа́тимеш свя́то прісно́го хлі́ба. Сім день істимеш прісни́й хліб, як я велів тобі у місяці Ови́ві, місяця бо Ови́ва ви́йшов вси́ из Єги́пту.

19 Усе́, що ма́ти наро́дить пе́рве, бу́де мо́є, и ко́жне пе́рве у ско́ту, чи бик, чи баране́ць.

20 Пе́рве ж у осла викупо́вуватимеш ягня́м; як же не ви́купиш, зламли́ ёму вня́зи. Ко́жного первоpідня в твоїх синів викупо́вуватимеш. И ніхто́ не поя́вить оче́й перед ме́не упорожні.

21 Шість день роби́тимеш, а сёмого переста́неш: и в жнива́ и в осени́ переста́неш.

22 Святку́й свя́то неділь, свя́то поча́тку пшенишних жнив, и свя́то збіра́ння в кінці ро́ку.

23 Трійчі на рік усі твої діти чоловічого по́главу прихо́дитимуть перед Го́спода Бо́га, Бо́га Изра́ілёвого.

24 Пожену́ бо наро́ди перед тобо́ю и роспро́сторю грани́ці твої; и ніхто́ не допеви́тимеця землі твоєї, коли́ прихо́дитимеш перед Го́спода, твого́ Бо́га, трійчі на рік.

25 Не принесь крові же́ртви мое́ї с ква́шеним хлібо́м, и не оставля́й же́ртви свя́та прохо́ду мого́ до ра́ню.

26 Пе́рве с пе́рвого вроджа́ю землі твоєї при но́ситимеш у дом Го́спода, твого́ Бо́га. Не вари́ тимеш козеня́ти у молоці ма́тері ёго́.

27 И рече́ Госпо́дь Мусіёві: Поспи́суй сі слова́ бо по тим слова́м поста́вив я завіт с тобо́ю и з Изра́ілем.

28 И ви́був він там из Го́сподом со́рок днів и со́рок но́чей; не із хліба и не пив води́. И написа́в на табли́цях слова́ завіту, десять за́повідей.

29 И ста́лось, як спуска́вся Мусій з Сина́й-гори́ з двома́ табли́цями свідчення в рука́х своїх, як схо́див з гори́, то не відав, що ко́жа на обли́ччі ёго́ ссяла, як розмовля́в из ним.

30 И вбача́ли Мусія Оро́и и всі діти Изра́ільскі, коли́ ж на ёго́ лиці ко́жа осія́нна, и ляка́лись вони́ приступи́ти до ёго́.

31 И покли́кав іх Мусій, и Оро́н зо всім гроа́дським отама́нням верну́вся до ёго́, и говори́в до них Мусій.

32 И приступи́ли потім усі діти Изра́ільскі и пода́в він ім у за́повідь усе́, що глаго́лав ёму́ Госпо́дь на Сина́й-го́рі.

33 И по́ки розмовля́в з ни́ми Мусій, покрива́в за́вісом обли́ччя сво́є.

34 Як же пійшо́в Мусій перед Го́спода розмовля́ти з ним, зняв за́віс, аж по́ки ви́йшов до люде́й. А ви́йшовши говори́в дітям Изра́ільским, що ёму́ зве́лено.

35 И вбача́ли діти Изра́ільскі обли́ччя Мусіёве, що ко́жа на Мусіёвому обли́ччі ста́лась осія́нна; и спуска́в Мусій на обличчя́ своє́ за́віс изно́в аж по́ки йшов розмовля́ти з ним.

ГОЛОВА XXXV.

И зібра́в Мусій усю́ грома́ду дітей Изра́ільских доку́пи, и рече́ ім: От вам слова́, що звелів Госпо́дь, щоб ви їх чини́ли.

2 Шість день роби́тимете ді́ло, сёмий же день бу́де в вас святи́й, субо́та відпочи́нку Госпо́днего. Хто роби́тиме тоді ді́ло, тому́ смерть.

3 Не розгнічуватимете огню́ по ва́ших осе́лях у субітній день.

4 И говори́в Мусій до всёї грома́ди, дітей Изра́ільских, так: Ось що велів Госпо́дь, глаго́лючи:

5 Зберіть між се́бе дар Господе́ві: в кого́ се́рце охо́че, нехай принесе дар Господе́ві: зо́лото сріблó, и мідь,

6 и гиацинт, и шарла́т и карма́зин, и білий шовк, и козину ше́рсть,

7 и бара́нячі смушки хварбо́вані черво́но, и ситим-де́рево,

Digitized by Google

8 и оли́ву на світло, и па́хощі на помазальну оли́ву и на запашне́ кади́ло,

9 и они́хові камінці, и дорогі́ камінця на оплі́ччя и на нагру́дник.

10 И ко́жен між ва́ми, в ко́го розу́мне се́рце, нехай при́йде и ро́бить те, що звелів Госпо́дь:

11 скі́нню, її наме́т, и її покрівлю, її гаки́, и її до́шки, її жертки́, її стовпи́, и її стоя́ла,

12 скри́ню, жертки́ до не́ї, з ублага́лнею, и заві́с на закрива́нні,

13 сті́л, и ёго носи́ла, и всі ёго на́доби, и покла́дні хлі́би,

14 та́кож свіщни́к до освічування з ёго при́строєм, и ёго ла́мпи з оли́вою на світло,

15 и кадільню жертівню и її носи́ла, и помазальну оли́ву и па́хощі, и заві́с до двере́й на вході в скі́нню,

16 жертівню огняно́ї жертви з її мідяною ґра́ткою, її носи́ла, и всі її на́доби, умива́льню и її стоя́ло,

17 опо́ни до двора́, ёго стовпи́, и їх стоя́ла, заві́с до двере́й у дворі,

18 гаки́ до скі́ні и гаки́ до двора́, и їх поворо́зки,

19 служе́бні ша́ти до слу́жби у святому місці, святі ша́ти Оро́на свяще́ника, и ша́ти синів ёго до слу́жби свяще́ницької.

20 И вся грома́да дітей Изра́їльских пішла́ від Мусія.

21 И прихо́дили вони́ ко́жен, кого́ дви́гало се́рце, и ко́жен, кому́ додава́в охо́ти дух ёго́, и принося́ли Госпо́дні да́ри на спору́ду скі́ні громадської и на всю її слу́жбу, и на святі ша́ти.

22 И прихо́дили вони́, ко́жен чоловік и жінка, скі́лькі було́ їх охо́чого се́рця, и принося́ли нару́ковиці, и серетки, и персте́ні, и за́пинки правору́чні, уся́кі золоті на́доби; и ко́жен, хто розще́дривсь, принісши зо́лото у дар Господе́ві.

23 И ко́жен, у ко́го знайшо́всь гяцинт, и шарла́т, и карма́зин и бі́лий шовк, и козя́на шерсть, и сму́шки черво́но хварбо́вні, и шкури борсуко́ві, принісши.

24 Хто́ дзрува́в у дар сріблó и мідь, принісши подару́нок Господе́ві; и ко́жен, у кого́ знайшлóсь ситім-дéрево на яке́ діло до слу́жби, принісши ёго́.

25 И всі жінки́ разу́много се́рця пря́ли своїми рука́ми и принісили що напрядали, гяцинт, и шарла́т. и карма́зин и бі́лий шовк.

26 И всі жінки́, в ко́го се́рце говори́ло ро́зумові, пря́ли козя́ну шерсть.

27 А очамани́ принісили онихове каміння, и каміння на окра́су опліччя и нагру́дника,

28 и па́хощі, и оли́ву на світло и на помазальне ми́рро и на запашне́ кади́ло.

29 Діти Изра́їльські принісили з охо́тою гости́нець Господе́ві, ко́жен чоловік и жінка, кого́ се́рце здійма́ло до принóсу на вся́ке діло, що звелів Госпо́дь Мусієві, щоб було́ зроблене.

30 И рече́ Мусій дітям Изра́їльским: Оце́ Госпо́дь поклика́в на имя́ Весалі́йла, сина Уриевого, сина Оро́вого, з Юди́ного ро́ду,

31 и сповни́в ёго ду́хом Бо́жим, вчини́в ёго розу́мним, розсу́дливим, тамущим, и дав кебе́ту до вся́кого реме́ства,

32 и до ви́думки вся́чини, що мо́жна ви́робити з зо́лота, з срібла и ме́ді,

33 и до різання камінна на окра́су, и до різьби де́рева на вся́ку дикови́нну робо́ту.

34 И дав ёму здатність учи́ти и́нших, ёму та Елия́ву, си́нові Охисама́хову з Да́нового ро́ду.

35 Спо́внив їх ро́зумом се́рця до робо́ти вся́кого діла ріщи́цького, и гаптарського, по гяцинту и шарла́ту и карма́зину и по бі́лому шо́вку и тка́цького, до ко́жного реме́ства, и до видумування ко́жного дикови́нного діла.

ГОЛОВА XXXVI.

Тоді робив Весалійло та Елияв и ко́жен чоловік розу́много се́рця, кому́ Госпо́дь дав ро́зум и кебе́ту до нау́ки ко́жного реме́ства на слу́жбу святи́лищу, по́глядно о тим, як звелів Госпо́дь.

2 И поклика́в Мусій Весалійла та Елия́ва и ко́жного чоловіка з розу́мним се́рцем, кому́ Госпо́дь дав у се́рце ро́зум, ко́жного, кого́ здійма́ло се́рце йти на робо́ту и робити її.

3 И взяли́ вони́ від Мусія всі да́ри, що попринося́ли діти Изра́їльські на спору́ду слу́жби в святи́лищі, щоб її спору́дити. А лю́де що-ра́нку принося́ли ёму ще и́нші охо́чі подару́нки.

4 И всі розу́мні лю́де, що роби́ли вся́ке діло до святи́ні, поприхо́дили ко́жен від свого́ діла, яке́ роби́в,

5 и говори́ли Мусієві та́кечки: Наро́д принóсить більш, ніж тре́ба на спору́ду діла, що звелів Госпо́дь изробити.

6 И дав Мусій зака́з, и вони́ прокли́кали ёго́ по всёму́ та́борові, говорячи: Нехай уже́ ні оди́н чоловік, ані жінка не ро́бить більш нічо́го на прино́с до святи́лища. Так зупи́нено наро́д від дарува́ння.

7 Бо було́ всёго́ дово́лі на всю робо́ту що роби́ли, ще й на́дто.

8 И ко́жний чоловік між ни́ми розу́много се́рця, що роби́в скі́нню, зроби́в де́сять опін из білого кру́ченого шо́вку, и гяцинту, и шарла́ту, и карма́зину с херуви́мами, га́рно повишива́ними на їх.

Digitized by Google

9 Завдо́вшки опо́на була́ дваи́цять и вісім локо́т, а завширшки́ чоти́рі лікті: по́ли були́ всі одно́ї мі́ри.

10 И поспина́в пъять опін одну́ до 'дніе́і, и дру́гі пъять пі́л одну́ до 'дніе́і.

11 И поробив петéльки з гиаци́нту поуз-кра́й одно́ї поли́ по окра́йці; до спина́ти, так же са́ме поробив поу́з самий край поли́ що му́сіла спина́тись из дру́гою.

12 Пъять деся́т петéлёк зроби́в на одній полі, и пъять деся́т петéлёк зроби́в поуз-кра́й поли́, що му́сіла спина́тись из дру́гою: петéльки держа́ли одну́ з дру́гою.

13 И зроби́в пъять деся́т гачків из зо́лота и поспина́в опо́ни одну́ з одно́ю гачка́ми: так зроби́лась ски́ня.

14 И поробив опо́ни с козйно́ї ше́рсти на покрівлю зве́рху ски́ні: одина́йцять опін зроби́в.

15 Завдо́вшки одна́ опо́на три́йцять локо́т, а чоти́рі лікті завширшки́ одна́ опо́на; всі одина́йцять одно́ї мі́ри.

16 И поспина́в пъять опін до ку́пи, и шість опін до ку́пи.

17 И поробив пъять деся́т петéлёк поу́з самий край опо́ни на спи́нищи, и пъять деся́т петéлёк поробив поуз-кра́й опо́ни, що спина́лась из дру́гою.

18 И зроби́в пъять деся́т гачків мідяних спина́ти наме́т до ку́пи, щоб держа́всь увесь уку́пі.

19 И зроби́в укри́вище на наме́т из смушків черво́но хварбяних и вкри́вище из борсуко́вих шкур пове́рх то́го.

20 И поробив до́шки до ски́ні з ситим-де́рева, сторчако́ві.

21 Завдо́вшки до́шка де́сять локо́т и завширшки́ до́шка півтора́ лі́ктя.

22 Ув одній до́сці було́ по два чопи́, рівно оди́н від дру́гого: так поробив у всіх до́шках ски́ні.

23 И поробив до́шки до ски́ні; два́йцять до́щок до півде́нного бо́ку на полу́дня;

24 и со́рок свібних стоя́л зроби́в під два́йцять дощо́к: два стоя́ла під одну́ до́шку до двох її чо́пів, и два стоя́ла під дру́гу до́шку до двох її чопів.

25 И до дру́гого бо́ку ски́ні, що ку півно́чі, ёму кутко́ві, зроби́в два́йцять до́щок,

26 з двайцятьма їх срібними стоя́лами: два стоя́ла під одну́ до́шку и два стоя́ла під дру́гу до́шку,

27 А до бо́ків ски́ні на за́хід зроби́в шість до́щок,

28 И дві до́шки зроби́в до кутків ски́ні на двох бо́ках.

29 И були́ вони́ шчи́плені до́лі и шчи́плені вгорі однією каблу́чкою; так зроби́в на обо́х бо́ках по обо́х кутах.

30 И було́ так вісім до́щок; а стоя́л до них було́ шіснайцять из срібла́, під усяку до́шку по два стоя́ла.

31 И поробив жéртки из ситим-де́рева; пъять до до́щок одного́ бо́ку ски́ні,

32 и пъять жéртох до до́щок дру́гого бо́ку ски́ні, и пъять жéртох до до́щок ски́ні західнёго бо́ку.

33 И зроби́в жéртку серéдню, щоб прохо́дила чере́з до́шки з одного́ кінця́ до дру́гого.

34 И пообби́в до́шки зо́лотом и поробив їх каблу́чки з зо́лота до просо́вування жéртох и пообби́в жéртки зо́лотом.

35 И зроби́в за́віс из гиаци́нту, и з шарла́ту, и с карма́зину и з білого кру́ченого шо́вку, робо́тою вигадливою с херуви́мами зроби́в ёго́.

36 И зроби́в до ёго́ чоти́рі стовпи́ з ситим-де́рева и пообби́в їх зо́лотом; їх гаки́ були́ золоті; и ви́лив до них чоти́рі стоя́ла с срібла́.

37 И зроби́в запін до двере́й ски́ні из гиаци́нту, и шарла́ту, и карма́зину и білого кру́ченого шо́вку, робо́тою гаптарською,

38 и пъять стовпів до ёго́ з їх гака́ми, и пообби́в їх головйни и опере́зки зо́лотом; пъять же стоя́л їх були́ з ме́ді.

ГОЛОВА XXXVII.

И зроби́в Весалі́йло кивот (скри́ню) з ситим-де́рева: два лікті с половйною завдо́вшки и півтора́ лі́ктя завширшки́ и півтора́ лі́ктя заввишки́;

2 и обби́в ёго́ щи́рим зо́лотом знадво́ру и з серединни, и зроби́в золоти́й вінок до ёго́ навкруги́.

3 И ви́лив до ёго́ чоти́рі каблу́чки з зо́лота по четирёх ріжках ёго́: на то дві каблу́чки з одного́ бо́ку ёго́ и дві каблу́чки з дру́гого бо́ку ёго́.

4 И поробив носи́ла з ситим-де́рева и пообби́в зо́лотом.

5 И потросо́вував носи́ла у каблу́чки по бо́ках скри́ні — носи́ти скри́ню.

6 И зроби́в ублага́льню з щи́рого зо́лота: два с половйною локо́т завдо́вшки и півтора́ лі́ктя завширшки.

7 И зроби́в два херуви́ми з зо́лота, ви́кованих з одного́ шмата́ зроби́в їх, по двох кінцях ублага́льні:

8 один херуви́м на кінці з сёго бо́ку, а дру́гий херуви́м на кінці с того́ бо́ку; над ублага́льнею зроба́в він херуви́мів на двох кінцях ёго́.

Digitized by Google

9 И простягáли херувúми свої крúла вгóру, и снгáли своїми крúльми понáд ублагáльницею, лицéм одúн до 'днóго: иґ ублигальні булú херувúмські лúця.

10 И зробúв стіл з ситúм-дéрева: два лікті завдóвшки и одúн лóкіть завширшки и півторá ліктя заввишкú.

11 И оббúв ёгó щúрим зóлотом, и зробúв до ёгó золотúй вінóк навкругú.

12 Зробúв тáкож до ёгó лúштву в долóню навкругú, и зробúв вінóк из зóлота до лúштви навкругú.

13 И злив до ёгó чотúрі каблýчки з зóлота, и прнпрáвив каблýчки по чотирёх ріжках, на чотирóх ногáх ёгó.

14 Звéрху навпрóти лúштви булú каблýчки до всóвування носúл — носúти столá.

15 И поробúв носúла з ситúм-дéрева и пооббивáв іх зóлотом — носúти столá.

16 И поробúв нáдоби що на столі: мúси ёгó, и вівшики ёгó, и кýбки ёгó и пóкришки ёгó, з щúрого зóлота.

17 И зробúв свішнúк с щúрого зóлота; кованою робóтою зробúв свішнúк; стóвпик ёгó, и вíття ёгó, мисочкú ёгó, и яблука ёгó и квíткú ёгó булú однáкові.

18 И шість вíт вихóдило з бокíв ёгó: трі вíти свішникá з одногó бóку ёгó и трí вíти свішникá з другóго бóку ёгó;

19 трі мúсочки зробóлені взóром горíха мигдалéвого на одній вíті, яблуко и квíтка; и мúсочки зробóлені взóром горíха мигдалéвого на другій вíті, яблуко и квíтка; так булó по всіх шестú вíтах, що вихóдили з бóків свішникá.

20 И на свішникóві булú чотúрі мúсочки, зробóлені взóром горíха мигдалéвого, ёгó яблука и ёгó квíткú;

21 и яблуко під двомá вíтами ёгó, и яблукó під другúми двомá вíтами ёгó, и знов яблуко під двомá вíтами ёгó, до шестéх вíт, що вихóдять з ёгó;

22 іх мисочкú и іх вíти вихóдили з ёгó; все воно́ — однá кóвана робóта щúрого зóлота.

23 И зробúв сім лáмп ёгó, и щúпчики ёгó, и ёгó нáдоби до нáгору с щúрого зóлота.

24 С таланту щúрого зóлота поробúв те и всі нáдоби до тóго.

25 И зробúв кадíльню жéртівню з ситúм-дéрева: завдóвшки одúн лóкіть и завширшкú одúн лóкіть, четверокýтню, а два лікті заввишкú; з нéї вихóдили рóги ії.

26 И оббúв ії щúрим зóлотом, и верх ії, и боки ії кругóм, и рóги ії; такóж зробúв до нéї вінóк з зóлота навкругú.

27 И зробúв дві золоті каблýчки до нéї під вінкóм ії, по двом рогáм ії, з двох бокíв ії, до всóвування носúл — носúти на них.

28 И поробúв носúла з ситúм-дéрева и пооббивáв іх зóлотом.

29 И зробúв святý показувальню олúву и чúсте кадúло с нáхощів, рóбом оптéшним.

ГОЛОВА XXXVIII.

И зробúв жéртівню огняної жéртви з ситúм-дéрева: пъять локóт завдóвшки, и пъять локóт завширшкú, четверокýтню, и трі лікті заввишкú.

2 И поробúв рóги ії по чотирóх кутках ії; рóги ії вихóдили з нéї; и оббúв ії міддю.

3 И поробúв усі нáдоби жéртівні, казáнú, и лопáтки, и ширітваси, и доставáла, и кочерéшки: усі нáдоби до нéї поробúв з мéді.

4 И зробúв до жертівні мідяну ґратку сíткою, під пóясом ії, уннзý до половúни ії.

5 И злив чотúрі каблýчки до чотирёх кінців мідяної ґратки, щоб усóвувати носúла.

6 И поробúв носúла з ситúм-дéрева и пооббивáв міддю.

7 И повсóвував носúла в каблýчки по бокáх жéртівні — носúти на них; жéртівню зробúв порóжню між дóшками.

8 И зробúв умивáльню з мéді, и стоúло ії з мéді, з дзéркал жіночької громáди, що кýпилась коло дверéй громáдської скúні.

9 И зробúв двір: з полудéнного бóку на полýдня опóни двора з білого крученого шóвку у сто локóт.

10 Іх стовпів двáйцять, и мідяних стоúл двáйцять; Гакú стовпів и іх оперізки срібні.

11 И до півночнього бóку — у сто локóт; іх стовпів двáйцять, и іх стоúл з мéді двáйцять; гакú стовпів и іх оперізки срібні.

12 А до західнього бóку опóни у пъять десáт локóт; іх стовпів дéсять, и іх стоúл дéсять; гакú стовпів и іх оперізки срібні.

13 И до східнього бóку ик схóду у пъять десáт локóт.

14 Опóни до одногó бóку у пъять десáт локóт; іх стовпів трі, и іх стоúя трі;

15 и до другóго бóку дворóвих дверéй, праворýч и ліворýч, опóни у пъять десáт локóт; іх стовпів трі и іх стоúл трі.

16 Усі опóни двора кругóм из білого крýченого шóвку.

17 А стоúла до стовпів з мéді; гакú стовпів и іх оперізки — срібло, и наклáдки іх головúн — срібло; и всі стовпú двора пооперізувані срібло́м.

Digitized by Google

18 А запін до дверей двора — гаптування, гиацинт, и шарлат, и кармазин и білий кручений шовк; двайцять локот завдовшки, а завишки в ширину пять лонот, рівне з опона двора.

19 А іх стовпів чотирі, и іх мідних стояв чотирі; іх гаки — срібло, и накладки іх головин и іх оперізки — срібло.

20 А всі кілки в скині и в дворі навкруги — мідь.

21 А се перелік скині, скині свідчення, як воно було зрахована, по наказу Мусієвому, служба Левитів, рукою Итамара, сина Оронового, священика.

22 И Весалиїло, син Урия, сина Орового з Юдиного роду поробив усе, що Бог звелів Мусієві.

23 А з ним був Елиав, син Охисамахів из Данового роду, ріщик и дотепний ремесник и гаптар цо гиацинту, и по шарлату, и по кармазину и по білому шовку.

24 Усього золота пішло на роботу у всій роботі святого місця золота дарованого, було двайцять и девять талантів я сім сот и трийцять сиклів по сиклю святилища.

25 А срібла від тих, що полічені буди в громаді, сто талантів и тисача сім сот сім десять и пять сиклів святилища:

26 ців лоту на кожного чоловіка, чи по пів сикля, по сиклю святилища на кожного що йшов у лічбу, від двайцяти років и старше, від шести сот тисяч и трьох тисяч и пяти сот и пятидесяти чоловік.

27 И з ста талантів срібла вилито стояла святилища и стояла завіса; сто стоял из ста талантів, по таланту на стояло.

28 А с тисячи семи сот и пяти сиклів поробив ви гаки на ствопи и понакривав іх головини и пооперізував іх.

29 А наздаровуваної меді було сім десят талантів и дві тисячі и чотирі ста сиклів.

30 И з неї ви поробив стояла до дверей скині громадської, и мідяну жертівню, и мідяну гратву до неї, и всі надоби до жертівні

31 и стояла двора навкруги, и стояла дворовних дверей, и всі кілки в скині, и всі кілки в дворі кругом.

ГОЛОВА XXXIX.

Из гиацинту, и шарлату, и кармазину поробили шати до служби, щоб служити в святому місці, и поробили святі шати Оронові, як звелів Господь Мусієві.

2 И зробив ви ризу — золото, гиацинт, шарлат, и кармазин, и білий крученый шовк.

3 И наплескали з золота тоненьких бляшок и нарізали ниток до перетикання гиацинту, и шарлату, и кармазину и білого шовку мудрою роботою.

4 Поробили наплічча до неї щоб спинати до купи: двома берегами спиналось воно до купи.

5 И мережаний пояс єго ризи, що на ій, з того ж и тієї ж роботи: золото, гиацинт, шарлат и кармазин, и білий крученый шовк, як Господь звелів Мусієві.

6 И виробили онихові каминки, вправлені в золоті держальця, різані, як вирізуються печаті, з именами дітей Ізрільських.

7 И помістив іх на плечах ризи, каминня спомину дітям Ізраїльским, як Господь звелів Мусієві.

8 И зробив нагрудник мудрою роботою, як и робота ризи; золото, гиацинт, шарлат, и кармазин, и білий крученый шовк.

9 Був четверокутний; зробили нагрудник двийний; пядь завдовшки и пядь завширшки, двийний.

10 И вправили в єго чотирі ряди каминня: ряд сардоних, топаз, и карбункул: се первий ряд:

11 А другий ряд — смарагд, сахвир, и гальваз;

12 а третій ряд — лигур, огат и ометист;

13 а четвертий ряд — хризолит, онихи та яспис: повправлювані в держала з золота в іх оправах.

14 А каминня по именням дітей Ізраїльских, двайцять по іх именням, вирізни печаті, кожен з своїм имям, по двайцяти родам.

15 И поробили на нагрудникові ланцюхи по кінцях, плетеною роботою з цирого золота.

16 И зробили два держала з золота и дві золоті каблучки, и приправили дві каблучки по двох кінцях нагрудника.

17 И повтягали два плетені ланцюхи золоті у дві каблучки по кінцях нагрудника.

18 И два кінці двох плетених ланцюхів причепили до двох держал и положили іх на наплішниках ризи спереду.

19 И зробили дві каблучки з золота и приправили іх по двох кінцях нагрудника коло берега іх, що г ризі з вивороту.

20 И зробили дві золоті каблучки и поприправляли на двох кінцях нагрудника зісподу на передній єго часті, зверху другого привязу єго, над мережаним пясом ризи.

21 И причепили нагрудник каблучками до каблучок ризи гиацинтовою поворозкою, щоб був

Digitized by Google

над мережаним пóясом ри́зи и щоб нагру́дник не відставáв від ри́зи, як Госпóдь звелів Мусієві.

22 И зробúв підри́зник тканою робóтою, ввесь — гиацúнт.

23 И прóріз посеред підри́зника, як прóріз у пáнцирі, облямівка круго́м прóрізу, щоб не рвáлось.

24 И поробúли у подóлі підри́зника грана́тини — гиацúнт, и шарлáт, и карма́зин, и крýчений шовк.

25 И поробúли дзвóники — щúре зóлото, и попришивáли дзвóники між грана́тинами по подóлу підри́зника, навкругú між грана́тинами:

26 дзвóник и грана́тина, навкругú подóла підри́зника до слýжби, як Госпóдь звелів Мусієві.

27 И зробúли шáти — білий шовк, тка́не робóта, Орóнові и синáм ёго,

28 и мúтру — білий шóвк, и плúнай — білий шовк, и шовкóве убрáння — білий крýчений шовк,

29 и пóяс — білий крýчений шовк, и гиацúнт, и шарлáт, и карма́зин — гаптувáння, як Госпóдь звелів Мусієві.

30 И зробúли бляху святóго вінцá — щúре зóлото, и написáли на ій словá — ріźьба печáтна: СВЯТІСТЬ ГОСПОДЕВІ.

31 И приробúли до нéї поворóзку з гиацúнту, щоб привязувати звéрху на мúтрі, як Госпóдь звелів Мусієві.

32 Так булá скінчена робóта скúні и намéту громáдського, и вчúнили дíти Израíльські по тóму, як звелів Мусій, так воní вчúнили.

33 И принеслú скúню до Мусія, намéт и ввесь прúряд ёго́, и гаки́ ёго́, и дóшки ёго́, и жертки́ ёго́, и стовпú ёго́, и стóпи ёго́,

34 и покрúття із червóних смýшків, и прикрúття из борсукóвих шкур, и зáвіс до закривáння,

35 кивóт (скрúню) свідчення и носúла ёго́, и ублагáльню,

36 стіл, усі нáдоби ёго́, и покладний хліб,

37 чúстий свічнúк, лáмпи ёго́, ті лáмпи, що стáвлати на ёмý, и всі нáдоби ёго́, и олúву на світло,

38 и золотý жéртівню, и помáзувальню олúву, и кадúльні пáхощі, и зáвіс до двéрей скúні,

39 мідяну́ жéртівню и ґрáтки ій з мéді, носúла ій, и всі нáдоби ій, умивáльню и стоя́ло ій,

40 опóни двора́, стовпú ёго́, и стоя́ла ёго́, и зáвіс до двéрей двóру, и шнурú ёго́, и кілкú ёго́, и всі нáдоби до слýжби в скúні до громáдського намéту,

41 шáти до слýжби служúти в святóму місці, и святі шáти Орóнові священúкові, и синів ёго́ шáти служúти священúкам.

42 Як Госпóдь звелів Мусієві, так дíти Израíльські зробúли всю робóту.

43 И поднúвсь Мусій на всю робóту, аж ій так зробúлено, як Госпóдь звелів, так ій зробúлено, и Мусій благословúв іх.

ГОЛОВА XL.

И рече́ Госпóдь Мусієві, глаго́лючи:

2 Пéрвого дня пéрвого місяця постáвиш ти скúню намéту громáдського.

3 И постáвиш там скрúню свідчення и закрúєш скрúню зáвісом.

4 И внесéш столá и постáвиш до ладý тí речí, що мýсить стоя́ти порáдком на ёмý; и внесéш свічнúка и позасвічуєш лáмпи ёго́.

5 И постáвиш жéртівню з зóлота до кадúла перед скрúнею свідчення, и повісиш зáвіс на двéрях скúні.

6 И постáвиш жéртівню огняно́ї жéртви перед дверúма скúні намéту громáдського.

7 И постáвиш умивáльню між намéтом громáдським и жéртівнею и наллéш водú в нéї.

8 И постáвиш двір навкругú и повісиш зáвіс на двéрях двóру.

9 И візьмеш помáзувальну олúву, и помáжеш жéртівню и ввесь прúряд ій, и освя́тиш ій, и всі нáдоби ій, и бýде воно́ святé.

10 И помáжеш жéртівню огняно́ї жéртви и всі нáдоби ій, и освя́тиш жéртівню: и бýде жéртівня найсвятíща.

11 И помáжеш умивáльню и стоя́ло ій, и освя́тиш ій.

12 И введéш Орóна и синú ёго́ у двéрі скúні громáдської и облúєш іх водóю.

13 И надінеш на Орóна святі шáти, и помáжеш ёго́, и посвя́тиш ёго́, щоб приносúв мíні жéртви.

14 И приведéш синú ёго́ и одя́гнеш іх у шáти,

15 и помáжеш іх, як оцця́ іх, щоб служúли мíні священúками: бо іх помáзання бýде вíчне жéрчество у всі нáроди.

16 Вчúнив так Мусій; все що́ як звелів ёмý Госпóдь, вчúнив він.

17 И стáлось пéрвого місяця у другóму рóці, пéрвого дня місяця, що постáвлено скúню.

18 И постáвив Мусій скúню, и вкріпúв стоя́ла ій, и постáвив дóшки ій, и позакладувáв жертки́ ій, и постáвив стовпú ій.

19 И напнúв намéт над скúнею, и накúнув накрúття намéту звéрху ёго́, як Госпóдь звелів Мусієві.

Digitized by Google

20 И взяв и положи́в свідчення в скри́ню, и позаклáдував носи́ла на скри́ні, и постáвив ублагáльню на скри́ні.

21 И постáвив скри́ню у ски́ні и почепи́в зáвіс до закрива́ння, и закри́в скри́ню свідчення; як Госпóдь звелів Мусієві.

22 И постáвив столá в намéті громáдському, с півношнёго бóку ски́ні, перед зáвісом.

23 И постáвив хліб порядком на ёму́ перед Гóсподом; як Госпóдь звелів Мусієві.

24 И постáвив свішника́ у намéті громáдському прóти столá, с полудéнного бóку ски́ні.

25 И позасвічував лáмпи перед Гóсподом; як Госпóдь звелів Мусієві.

26 И постáвив золоту́ жéртівню у намéті громáдському перед зáвісом;

27 и палúв пáхощі кадільні на ёму́; як Госпóдь звелів Мусієві.

28 И почепи́в зáвіс на двéрях ски́ні.

29 И постáвив жéртівню огияно́ї жéртви коло двере́й ски́ні намéту громáдського, и приніс на ій огняну́ жéртву и ідóму жéртву; як Госпóдь звелів Мусієві.

30 И постáвив умивáльню між намéтом громáдським и жéртівнею, и налúв води́ в нéї до обмива́ння.

31 И Мусій и Орóн и сини́ ёго́ помúли ру́ки собі и нóги собі.

32 Як увійшли́ в намéт громáдський и як приступáли до жéртівні, то обмивáлись вони́; так Госпóдь звелів Мусієві.

33 И постáвив двір навкруги́ ски́ні и жéртівні, и почепи́в зáвіс над дверúма двóру. Так Мусій скінчив діло.

34 Тоді хмáра вкри́ла намéт громáдський, и слáва Госпóдня спóвнила ски́ню.

35 И не зміг Мусій увійти́ в намéт громáдський, бо хмáра лежáла на ёму́ и слáва Госпóдня сповня́ла ски́ню.

36 И як здіймáлась хмáра над ски́нею, діти Ізраїльські рушáли у свою́ мандрівку;

37 як же хмáра не здіймáлась, не рушáли вони́ аж до дня, як вона́ здіймецця.

38 Бо хмáра Госпóдня стоя́ла над ски́нею в день, а огóнь був над нéю уночі, в очу́ дóму Ізраїлевого пóки було́ мандрівки ёго́.

Digitized by Google

ТРЕ́ЇТЯ КНИ́ГА МУСІЄВА,

звéцця вонá

ЛЕВИ́ЦЬКА.

ГОЛОВА І.

И повли́кнув Госпóдь до Мусія и речé до ёгó з скиńні громáдськоі, глагóлючи:

2 Говори́ до дітéй Израíльских и ékажи́ ім: Колй хто звас принóситиме жéртву Бóгові, то нехáй принóсить жéртву з скóту, чи то ш череди́, и з отáри.

3 Коли огняна́ жéрвва ёгó ш череди́, то нехáй принóсить самця́ без порóку; мýсить принóсити ii з своéі дóброі вóлі коло дверéй громáдського намéту перед Гóсподом.

4 И полóжить рýку свою ра гóлову огняній жéртві; и бýде вóна прийнята на помúлування ёгó.

5 И закóле бичка́ перед Гóсподом; и жерці, Орóнові синй, принесýть кров и покропля́ть крóвъю кругóм жéртівню звéрху, що коло дверéй намéту громáдського.

6 И обдерé огняну́ жéртву и розітнé ii на кýсні.

7 И синй Орóнові жерці розлóжять огóнь на жéртівні и полóжять дрóва до ладý на огні.

8 И жерці Орóнові синй, полóжять кýсні, гóлову, и тук, до ладý на дрóва, що на огні, на жéртівні.

9 Тельбухй ж и нóги попóлóще він у воді; и піп спáлить усé на жéртівні, — огняний пóсвят, жéртва через огóнь, до любого нюхання Господéві.

10 А як жéртва ёгó з отáри, з овéць або с козлів на огняний пóсвят, то принесé він самця́ без порóку;

11 и закóле з бóку жéртівні ґ півночі перед Гóсподом; и жерці Орóнові синй, покропля́ть крівцéю ёгó кругóм жéртівню звéрху;

12 и розітнé ёгó на кýсні з ёгó головóю и ёго лóем; и священик полóжить іх до ладý на дрóва, що горя́ть на жéртівні.

13 тільні він попóлóще тельбухй и нóги водóю, и священик принесé все и спалúть на жéртівні: се огняний пóсвят, жéртва через огóнь, на любе нюхáния Господéві.

14 А як огняний пóсвят про ёгó жéртву Господéві с птиць, тоді нехáй принесé свою жéртву з гóрлиць або з молодúх гóлубів.

15 И жерéць принесé ii на жéртівні и відкрýтить голóвку и спáлить на жéртівні; и кров с нташúни вúцідить на бік жéртівні.

16 И відкúне геть ii вóло с піррям и покúне ёгó коло жéртівні від схóду, де пóпіл.

17 И понадрива́ крúла ій, не одрива́ючи зóвсім; и спалúть ii піп на жéртівні, на дрóвах що горя́ть: се огняний пóсвят, жéртва через огóнь, на любе нюхання Господéві.

ГОЛОВА ІІ.

Колй та́кож хто схотів принестй ідóму жéртву Господéві, то жéртва ёгó нехáй бýде с пшенúшного бóрошна; и нехáй полле́ ёгó олівю и покладé на ёгó кадúла;

2 и принесé до Орóнових синів жерців; и візьме жмéню бóрошна с тóго и олії тóі зо всім кадúлом; и піп спáлить на пáмять про те на жéртівні, — жéртва через огóнь, на любе нюхання Господéві;

3 а остáнок ідóмої жéртви бýде Орóна та ёгó синів: найсвятіще з жéртів Господéві через огóнь.

4 А колй принесéш дар ідóмої жéртви пéченій у печі, то нехáй бýде прісний книш ис пшенúшного бóрошна, перемішаного з олівю, або прісні коржі на олії.

5 А колй дар — ідóма жéртва пряжена на сковорóді, то нехáй бýде с пшеиúшного тіста прісного, замішаного на олії.

6 Поламлеш ii кускáми и полле́ш олівю: се ідóма жéртва.

7 А колй твій дар—ідóма жáртва, варéна в казані, то нехáй бýде с пшенúшного бóрошна з олівю.

Digitized by Google

8 И принесе́ш таку́ і́дому же́ртву Господе́ві, и як подаси́ жерце́ві, він поло́жить її на же́ртівню.

9 И візьме жере́ць части́ну і́домої же́ртви на па́мъять про не́і и спа́лить на же́ртівні: же́ртва через ого́нь на лю́бе нюхання Господе́ві.

10 А що зіста́нецця з і́домої же́ртви — Оро́на и ёго́ синів: найсвятіще з же́ртів Госпо́дніх через ого́нь.

11 Ніяка́ і́дома же́ртва, що прино́ситимете Господе́ві, нехай не бу́де с ква́шеного тіста; не пали́тимете ніяко́го кваси́ва, ніяко́го ме́ду ні в кото́рій же́ртві Госпо́дній через ого́нь.

12 Прино́сьте та́кож дар Господе́ві и с пе́рвого врожа́ю, тільки воно́ не пали́тимецця на же́ртівні до лю́бого нюхання.

13 И ко́жен дар твоє́ і́домої же́ртви посоли́ сіллю; нехай не бу́де без со́ли завіту Бо́га твого́ ніяка́ і́дома же́ртва: зо всяко́ю же́ртвою твоє́ю прино́сь и сіль.

14 А як принесе́ш і́дому же́ртву с твого́ пе́рвого врожа́ю Господе́ві, то прино́сь зелені колосся су́шені на огні, вимолочене зерно́ с по́вного коло́сся.

15 И налле́ш на їх олії и поло́жиш кади́ло на їх: се і́дома же́ртва.

16 И жрець спа́дить на па́мъять про не́і вимолоченого зерна́ и олії з ёго́ з усім кади́лом ёго́: же́ртва через ого́нь Господе́ві.

ГОЛОВА III.

А чий дар бу́де по́свят же́ртви поді́чнёі, той коли́ прино́сить її ш череди́, чи то бу́де саме́ць, чи самиця, нехай прино́сить без поро́ку перед Го́спода.

2 И поло́жить ру́ку свою́ на го́лову своїй же́ртві, и зако́ле її коло дверей наме́ту громадського; и Оро́нові сини́ жерці покропля́ть кро́вью же́ртівню зве́рху круго́м.

3 И принесе́ він на по́свят поді́чнёі же́ртви же́ртву через ого́нь Господе́ві; жир, що вкрива́ тельбухи́ и ввесь жир що є на тельбуха́х,

4 и дві нірки, и тук, що на них, коло стегін, и сітку на печінці, з нірками, одділить.

5 И спа́лять її Оро́нові сини́ на же́ртівні на огняно́му по́святі, що на дро́вах на огні: же́ртва через ого́нь, до лю́бого нюхання Господе́ві.

6 И коли́ ёго́ же́ртва на по́свят поді́чнёі же́ртви Господе́ві бу́де з ота́ри, — саме́ць, чи са́мка, — він принесе́ її без поро́ку.

7 Коли́ принесе́ ягня́ про свою́ же́ртву, то нехай принесе́ ёго́ перед Го́сподом.

8 И поло́жить він ру́ку свою́ на го́лову своїй же́ртві и зако́де її перед громадським наме́том; и Оро́нові сини́ покропля́ть кро́вью з не́і круго́м же́ртівню зве́рху.

9 И принесе́ з да́ру поді́чнёі же́ртви же́ртву через ого́нь Господе́ві; тук її, увесь курдю́к, одділить ко́ло само́ї хребтини, и тук що вкрива́є тельбухи́, и ввесь тук що на тельбуха́х,

10 и дві нірки, и тук що на них, що при сте́гнах, и сітку на печінці, з нірками, він одділить.

11 И пін спа́лить її на же́ртівні: іжа же́ртва через ого́нь Господе́ві.

12 А коли́ ёго́ же́ртва — козе́л, нехай принесе́ її перед Го́сподом.

13 И поло́жить він свою́ ру́ку на го́лову її, и зако́ле її перед наме́том громадським; и сини́ Оро́нові покропля́ть кро́вью з не́і круго́м же́ртівню зве́рху.

14 И принесе́ с того́ свою́ же́ртву, же́ртву через ого́нь Господе́ві; тук що вкрива́є тельбухи́, и ввесь тук, що на тельбуха́х,

15 и дві нірки, и тук що на них, що при сте́гнах, и сітку над печінкою з нірками відділи́ть.

16 И жере́ць спа́лить те на же́ртівні: іжа же́ртви через ого́нь до лю́бого нюхання: увесь тук Господе́ві.

17 Нерушима́ установа́ на́родам ва́шим по всіх ва́ших житла́х, щоб ви не їли ні ту́ку, ні кро́ві.

ГОЛОВА IV.

И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

2 Кажи́ дітя́м Мараїльским, гово́рячи: Яка́ душа́ грішитиме через недо́від про́ти за́повідей Госпо́дніх у тому́, чого́ не годи́ться чинити, и переступить через одну́ з них:

3 коли́ б архиере́й пома́заний, зробив гріх людський, — нехай приведе́ за гріх, що зробив, молодо́го бичка́ без поро́ку Господе́ві на же́ртву за гріх.

4 И приведе́ він бичка́ до дверей наме́ту громадського перед Го́спода; и поло́жить ру́ку свою на го́лову бичко́ві, и зако́ле бичка́ перед Го́сподом.

5 И жрець пома́заний візьме бичко́вої крові и внесе́ у наме́т громадський,

6 и вмочить жре́ць па́льця свого́ у кров, и бри́зне кри́вцею сім раз перед Го́сподом, перед за́вісом святиці.

7 И помаже жрець кро́вью ро́ги же́ртівні до паху́щого кади́ла перед Го́сподом, що в скинії громадській; и вилле всю бичачу кров у низу́ коло же́ртівні огняно́ї же́ртви, що коло дверей наме́ту громадського.

Digitized by Google

8 И вийме ввесь тук из бичка́, що принесено на же́ртву за гріх; жир що вкрива́є тельбухи́ и ввесь жир що на тельбуха́х,

9 и дві нірки, и жир що на їх, при сте́гнах, и сітку над печінкою, з нірками, те бу́де відділене,

10 як було́ відділене від бичка́ по́святу подя́чних жа́ртів; и жере́ць те спа́лить на же́ртівні огняно́ї же́ртви.

11 А шку́ру з бичка́ и все мя́со, з ёго́ головою́, и з ёго́ нога́ми, и ёго́ тельбуха́ми, и ёго́ ка́лом,

12 усёго́ бичка́ ви́несе за та́бір на чи́сте місце, куди́ викида́ють попели́, и спа́лить ёго́ на дро́вах огнем; куди́ викида́ють попели́ спали́ти ёго́.

13 А як уся́ грома́да Изра́іля провини́ть з необа́чности, и не схаменулась би про те грома́да, и переступи́ла чим яку́ з за́повідей Госпо́дніх, чого́ б не годи́лось чини́ти, и була́ б ви́нна;

14 коли́ гріх, що ёго́ зро́блено, бу́де зна́ний, то грома́да принесе́ молодо́го бичка́ за гріх, и приведе́ ёго́ перед наме́т грома́дський.

15 И отама́ння грома́дське поло́жить свої ру́ки на го́лову бичко́ві перед Го́сподом: и зако́лють бичка́ перед Го́сподом.

16 И жере́ць пома́заний внесе́ крові з бичка́ у ски́ню грома́дську:

17 и жере́ць умо́чить сво́го па́льця в кров и бри́зне не́ю сім раз перед Го́сподом, перед за́вісом.

18 И пома́же трохи кровъю́ ро́ги же́ртівні, що перед Го́сподом, що в ски́ні грома́дській, и ви́лле всю кров під спід же́ртівні огняно́ї же́ртви, що коло дверей грома́дського наме́ту.

19 И ві́зьме ввесь жир з ёго́ и спа́лить на же́ртівні.

20 И чини́тиме з бичко́м як чини́в з бичко́м же́ртви за гріх, так чини́тиме з сим: и жере́ць зро́бить очище́ння, и бу́де про́щено їм.

21 И ви́несе бичка́ за та́бір, и спа́лить ёго́ як спали́в пе́рвого бичка́: се гріхова́ же́ртва за грома́ду.

22 Коли́ б провини́в гетьма́н, и з необа́чности переступи́в чим через яку́ з за́повідей Го́спода свого́ Бо́га чого́, чини́ти не годи́лось би, и був би ви́нен;

23 або́ коли́ б ёго́ гріх, у чім він провини́в, став ёму́ я́вен; принесе́ він свою́ же́ртву, козеня́, самця́ без поро́ку;

24 и поло́жить свою́ ру́ку на го́лову козла́, и зако́ле ёго́ на тому́ місці, де ко́лють огняну́ же́ртву перед Го́сподом: се гріхова́ же́ртва.

25 И жере́ць ві́зьме крові з гріхово́ї же́ртви на свою́ пу́чку, и пома́же ро́ги же́ртівні огняно́ї же́ртви, и ви́лле ёго́ кров під спід же́ртівні огняно́ї же́ртви.

26 И спа́лить увесь ёго́ жир на же́ртівні, як жир по́святу подя́чнёї же́ртви; и жере́ць зро́бить очище́ння про ёго́ за ёго́ гріх, и бу́де про́щено ёму́.

27 А коли́ б хто з люде́й посполи́тих провини́в з необа́чности, переступи́вши чим яку́ з за́повідей Госпо́дніх, чого́ б не годи́лось роби́ти, и був би ви́нен;

28 або́ коли́ б ёго́ гріх, що він зроби́в, став ёму́ я́вен: то принесе́ він свою́ же́ртву, козеня́, самичку без поро́ку, за свій гріх, що він зроби́в.

29 И поло́жить він свою́ ру́ку на го́лову гріхово́ї же́ртви, и зако́ле гріхову́ же́ртву на місці огняно́ї же́ртви.

30 И жере́ць ві́зьме крові з не́ї на пу́чку, и пома́же ро́ги же́ртівні огняно́ї же́ртви, и ви́лле всю кров з не́ї під спід же́ртівні.

31 И одділи́ть увесь жир з не́ї, як одділювано жир с по́святу подя́чних же́ртів; и жере́ць спа́лить ёго́ на же́ртівні до лю́бого нюхання Господе́ві; и жере́ць зро́бить очище́ння про ёго́, и бу́де про́щено ёму́.

32 А коли́ принесе́ ягня́ на гріхову́ же́ртву, нехай принесе́ самичку без поро́ку.

33 И поло́жить ру́ку свою́ на го́лову гріховій же́ртві, и зако́ле ії на гріхову́ же́ртву на тому́ місці де ко́лють огняну́ же́ртву.

34 И жере́ць ві́зьме крові з гріхово́ї же́ртви на пу́чку свою́, и пома́же ро́ги в же́ртівні огняно́ї же́ртви, и ви́лле всю кров з не́ї під спід же́ртівні;

35 и одділи́ть увесь жир з не́ї, як ягня́чий жир одділовано с по́святу подя́чних же́ртів; и жере́ць спа́лить ёго́ на же́ртівні, звича́єм же́ртів через огонь Господе́ві; и жере́ць зро́бить очище́ння про ёго́ гріх, що він учини́в, и бу́де про́щено ёму́.

ГОЛОВА V.

И коли́ б хто провини́в, и чу́в го́лос клятьби́, и був свідком того́, що́ або́ ба́чив або́ знав, та коли́ б не ви́явив, — тако́го тре́ба скарати.

2 Або́ коли́ б хто доторкну́вся нечи́стої ре́чи, чи то було́ б па́дло з нечи́стої скоти́ни, або́ па́дло з нечи́стої га́дини, и не схаме́нувсь би про те, — таки́й та́кож бу́де нечи́стий и ви́нен.

3 Або́ хто доторкне́цця нечистоти́ людсько́ї, яка́ б ні була́ нечистота́, що чоловік опога́нився не́ю, и не схаменувся б про те; коли́ про те зна́є, то бу́де ви́нен.

4 Або́ коли́ б чоловік божи́вся, говоря́чи устами своїми, що зроби́в зле, або́ до́бре, що́б то ні гово-

Digitized by Google

ри́в чоловік бежи́вшись, и не схаменувся б про те; коли́ він про те зна́є, то бу́де ви́нен у чому́ не́будь такому́.

5 И коли́ бу́де ви́нен у чім не́будь такому́, нехай признаве́ться, що провини́в у тому́;

6 и принесе́ свою́ переступо́ву же́ртву Господе́ві за гріх свій що зроби́в, самицю з отари, ягня́ або́ козена́, на гріхову́ же́ртву; и жере́ць зро́бить очище́ння про ёго за ёго гріх.

7 А коли́ він не зможе принести́ ягня́, то нехай принесе́ за свій перестуи, що він вчини́в, дві го́рлиці, або́ дво́є голубеня́т, Господе́ві; одно́ на гріхову́ же́ртву, а дру́ге на огняну́ же́ртву.

8 И принесе́ він іх до жерця́, а той перш візьме те, що для гріхово́ї же́ртви, и надкру́тить ёму́ голови́ від ши́ї, тількі не одирве́ зовсім;

9 и бризне кріве́ю з гріхово́ї же́ртви на бік же́ртівні; а оста́нок крові виці́дить під спід же́ртівні: се гріхова́ же́ртва.

10 А дру́ге принесе́ на огняну́ же́ртву, звича́йним ро́бом; и жере́ць зро́бить очище́ння про ёго за гріх ёго що він зроби́в, и бу́де про́щено ёму́.

11 Коли́ ж ёму́ не змо́га принести́ дві го́рлиці, або́ дво́є голубеня́т, тоді той що провини́в принесе́ де́сяту части́ну е́хви пшени́шного бо́рошна на гріхову́ же́ртву; нехай не налива́ на не́і оли́ви, ані кладе́ кади́ла: бо то гріхова́ же́ртва.

12 Принесе́ він ії до жерця́, и жере́ць візьме жме́ню з не́і, на спо́мин про не́і, и спа́лить на же́ртівні, звича́єм же́ртів через отонь Господе́ві: се гріхова́ же́ртва.

13 И зро́бить жере́ць очище́ння про ёго за гріх ёго, що він провини́в у чому́ не́будь, и бу́де про́щено ёму́; а оста́нок бу́де жерцеві, я́ко їдома же́ртва.

14 И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

15 Коли́ хто зро́бить пере́ступ, и провини́ть з необа́чности у святи́х речах Госпо́дніх; то му́сить принести́ за свій пере́ступ Господе́ві барана́ без поро́ку з ота́ри, по твоє́му рахува́нню у си́кель срібла́, по си́клю святни́ці, на переступо́ву же́ртву,

16 и нагоро́дить за шко́ду, що зроби́в у святі́й ре́чі, и приба́вить пя́ту части́ну на́дто, и відда́сть ії жерцеві; и жере́ць зро́бить очище́ння про ёго бараном переступо́вої же́ртви, и бу́де про́щено ёму́.

17 А коли́ хто провини́ть, и вчи́нить що с того́, що зака́зано чини́ти у за́повідях Госпо́дніх; хоч би й не знав того́, бу́де ви́нен и бу́де ёму́ ка́ра.

18 И принесе́ барана́ без поро́ку з ота́ри, по твоє́му рахува́нню, на переступо́ву же́ртву, жерцеві; и жере́ць зро́бить очище́ння про не́і за ії необа́чність, що схи́била и не зна́ла, и бу́де про́щено ій.

19 Се переступо́ва же́ртва; бо переступлено про́ти Го́спода.

ГОЛОВА VI.

И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

2 Коли́ чоловік провини́в, и вчи́нив переступ про́ти Го́спода, и покриви́в душе́ю своє́му сусідові у тому́, що да́но було́ ёму́ на схо́ванку, або́ в прия́цтві, або́ в тому́, що взяв си́лою, або́ в чім ошука́в сусіда свого́;

3 або́ коли́ знайшо́в що було́ згу́блене, та потаї́в, и присяг криво́; щоб ні зроби́в таке́ чоловік, узя́вши на ду́шу гріх;

4 то, бу́вши грішен и ви́нен, нехай ве́рне те що взяв си́лою, або́ присво́їв ошука́нням, або́ що було́ да́не ёму́ на схо́ванку, або́ згу́блене, що він изнайшо́в,

5 або́ те про що він ие по пра́вді присягну́в; нехай те пе́рше всёго ве́рне, и прибавить пя́ту части́ну на́дто, и оддасть тому́ чиє́ воно́ є, у день своє́ї переступо́вої же́ртви.

6 И принесе́ він свою́ переступо́ву же́ртву Господе́ві, барана́ без поро́ку з ота́ри, по твоє́му рахува́нню, на переступо́ву же́ртву, жерцеві;

7 и жере́ць зро́бить очище́ння про ёго перед Го́сподом: и бу́де про́щено ёму́ за все що він зроби́в переступи́вши в тому́.

8 И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

9 Зели́ Ороно́ві и сина́м ёго ось що: От вам зако́н огняно́ї же́ртви: Се огняна́ же́ртва, бо гори́ть на же́ртівні всю ніч до ра́нку, и ого́нь же́ртівний горітиме на же́ртівні.

10 И жере́ць надіне свою́ ля́ну́ оде́жу, и своє́ ля́нне убра́ння надіне на своє́ тіло и збере́ по́піл після спа́леної огняно́ї же́ртви на же́ртівні, и зсипле ёго біля же́ртівні.

11 И позді́йма́є свою́ оде́жу, и надіне нову́ оде́жу, о віднесе́ попіл за та́бір на чи́сте місце.

12 А ото́нь на же́ртівні горітиме, не гаси́ти ёго; и жере́ць пали́тиме дрова́ на ёму́ що-ра́нку, и кла́стиме огняну́ же́ртву доладу́ на ёму́; и пали́тиме там жир, поди́чніх же́ртв.

13 Ого́нь на всяк час горітиме на же́ртівні; нико́ли не гаси́ти ёго.

14 А се — зако́н їдо́мої же́ртви: сини́ Ороно́ві прино́ситимуть ії Господе́ві, перед же́ртівнею.

15 И набере́ з не́і жме́ню пшени́шного бо́рошна з їдо́мої же́ртви, и оліі з не́і, и все кади́ло що на їдо́мій же́ртві, и спа́лить на же́ртіні до лю́бого нюхання, на спо́мин про не́і, Господе́ві.

Digitized by Google

16 А остáнок її істúме Орóн и синú ёго́; с прісним хлібом істимуть її у святóму місці; у дворі громáдської скúні істимуть вонú її.

17 Не пекти́ її с квасúвом. Я дав те на їх пай з моїх жéртів через огóнь; се найсвятіще, я́ко гріхова́ жéртва, и я́ко перестýпова жéртва.

18 Увéсь чоловічий пóглав дітéй Орóнових істиме її. Устанóва на вікú в ва́ші нáроди що до жéртів Господніх через огóнь: кóжен хто доторкнéцця її бýде святúй.

19 И речé Господь Мусієві, глаголючи:

20 Оцé жéртва Орóнова и синів ёго́, що принóситимуть вонú Господéві того́ дня, як ёго́ помáзано: десúта частúна éхви пшенúшного бóрошна — ідóма жéртва по всі чáси, половúна в рáнці, и половúна в ночі.

21 На сковорóді бýде вóна пря́жена з олівою; спéчену внесéш її: печéні шматкú ідóмої жéртви принесéш до любóго нюхання Господéві.

22 И жерéць из ёго́ синів, що бýде помáзаний на ёго́ місце, принесé те на жéртву: устанóва на вікú Господéві; и щоб спáлене булó все.

23 Бо всúка ідóма жéртва про жерця́ бýде спáлена вся: не істи її.

24 И речé Господь Мусієві, глаголючи:

25 Кажú Орóнові и синáм ёго́ так: Оцé закóн гріховóї жéртви: На томý місці, де кóлють огняну́ жéртву, колóтимете гріхову́ жéртву перед Гóсподом: найсвятіща.

26 Жерéць, що принóсить її за гріх, істиме її; усвятóму місці істиме її, у дворі скúні громáдської.

27 Щоб ні приторкнýлось до мя́са її — бýде святé; и колú капля крóві її бризне на яку́ одéжину, то облúти, де забрúзкано, у святóму місці.

28 Посýдину ж глúняну, що її зварéно, трéба розбúти; а колú її зварéно в мідúному горшкóві, вúшорувати ёго́ и оплеснýти в воді.

29 Усі чоловіки між жерця́ми істимуть її: найсвятіща.

30 А нікотóра гріхова́ жéртва, що з неї кров уно́шено в скúнію громáдську на очищéння в святóму місці, не пíйде в їжу: палúти її в огні.

ГОЛОВА VII.

Та́кож оцé закóн перестýпової жéртви: найсвятіща.

2 На томý місці, де кóлють огняну́ жéртву, колóти перестýпову жéртву; и кров її полúти кругóм на жéртівні.

3 И принести́ з неї ввесь жир її; курдю́к и жир що вкрива́ тельбухú,

4 и дві нúрки, и жир що на них, що коло стéгів, и сітку що над печінкою, з нúрками, те жерéць одділить.

5 и спалúть на жéртівні — жéртва через огóнь Господéві: се перестýпова жéртва.

6 Кóжен чоловік між жерця́ми істиме її: істи її на святóму місці: найсвятіща.

7 Як гріхова́ жéртва, так сáмо перестýпова жéртва: одúн закóн про них: жерцéві що робúть очищéння нúми бýде вонá.

8 И жерéць, що принóсить чию́ огняну́ жéртву, той жерéць візьме собі шкýру з огняно́ї жéртви, що він принóсив.

9 И вся ідóма жéртва, що пéчено в печі, и все, що пря́жено на сковорóді, и в казанкý, бýде жерцéві що принóсить її.

10 И всúка ідóма жéртва, припрáвлена олівою, и суха́, бýде синáм Орóновим, як одномý, як другóму.

11 И ось закóн пóсвяту подя́чних жéртів, що він принóситиме Господéві.

12 Колú він принóсить її на дя́кування, то принóситиме с пóсвятом дя́кування прісні книші замішані на олії, и прісні коржі, помáзані олівою, и книші замішані на олії, с пшенúшного бóрошна, пря́жені.

13 Опріч книшів, принóситиме він на жéртву свою́ квашений хліб с пóсвятом дя́кування своє́ї подя́чної жéртви.

14 И з її принесé він одно́ зо всього́ прúносу на хитáльну жéртву Господéві, те бýде жерцеві що брúзькає крóвю подя́чної жéртви.

15 И мя́со с пóсвяту ёго́ подя́чної жéртви про дя́кування істимуть того́ сáмого дня, як принéсено; не зостáвить він нічóго з ёго́ на рáнок.

16 Колú ж пóсвят ёго́ жéртви був би обітни́ця, або́ доброхітня жéртва, то істи її того́ самóго дня, як він приніс пóсвят свій; а другóго дня остáнок її істи;

17 остáнок же мя́са с пóсвяту на трéтій день спалúти огнéм.

18 А колú б мя́со с пóсвяту ёго́ подя́чних жéртів ів би хто на трéтій день, не бýде вонá прúйнята, ані томý в заслýгу повéрнена. хто її приніс: бýде вонá огúдою, и хто істиме її, того́ скарáти.

19 А мя́са, що приторкнéцця до чого́ нечúстого, не істи; спалúти ёго́ огнéм; а що до мя́са йшого, то кóжному чúстому істи.

20 Хто ж би ів мя́со с пóсвяту подя́чної жéртви, що вонá — Господня, ма́вши свою́ нéчисть на собі ту людúну потребúти з нарóду її.

Digitized by Google

21 Ще на́дто, хто приторкну́вся б до чого́ нечи́стого, до не́чистої людсько́ї, або́ до нечи́стого звіря, або́ до чого́ паску́дно нечи́стого, та ів би мя́со с по́святу подя́чних же́ртів, що вони́ — Госпо́дні, таку́ людину потреби́ти з наро́ду ii.

22 И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

23 Кажи́ дітя́м Изра́їльським так: Не істимете ніяко́го жи́ру з вола́, або́ з ві́вці, або́ с коза́.

24 Жир звири́ни, що здо́хла сама́ собо́ю, и жир то́ї, що розірва́в звір, мо́жна оберну́ти на кори́сть уся́к и́нше, тільки не істи ніяк.

25 Бо хто їв би жир тако́ї звири́ни, що з не́ї лю́де прино́сять же́ртву через огонь Господе́ві, — людину що їла потреби́ти з наро́ду її.

26 Ще на́дто ніяк не істи крові, пта́шої або́ звири́ної, в жо́дному ва́шому житло́ві.

27 Хтоб їв як не́будь кров, таку́ людину потреби́ти з наро́ду ii.

28 И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

29 Кажи́ дітя́м Изра́їльським так: Хто прино́сить по́свят поді́чної же́ртви своє́ї Господе́ві, прино́ситиме свій при́нос Господе́ві с по́святу поді́чної же́ртви своє́ї.

30 Своїми вла́сними рука́ми прино́ситиме він з огняни́х жертів Госпо́дніх жир з груди́ною, те прино́ситиме він, и груди́ну хита́тиме на хи́тану же́ртву перед Го́сподом.

31 И жере́ць пали́тиме жир на же́ртівні; груди́на ж бу́де Оро́нові и сина́м ёго́.

32 А пра́ву лопа́тку дава́тимете жерце́ві на підно́шену же́ртву с по́святів поді́чних же́ртів своїх.

33 Той из синів Оро́нових, що прино́сить кров поді́чних же́ртів та жир, ма́тиме праву́ лопа́тку на пай.

34 Бо хи́тану груди́ну и підно́шену лопа́тку взяв я в дітей Изра́їльських с по́святів поді́чних же́ртів їх, и дав те Оро́нові жерце́ві и сина́м ёго́ установою вічнею з між дітей Изра́їльських.

35 Се на пома́зання Оро́нове, и пома́зання синів ёго́, з огняни́х же́ртів Госпо́дніх, с того́ дня, як він їх привів служи́ти Господе́ві же́ртвами;

36 що Госпо́дь звелів дава́ти їм від дітей Изра́їльських, у день пома́зання їх, установою вічнею у всі їх на́роди.

37 Се зако́н огняно́ї же́ртви, ідо́мої же́ртви, и гріхово́ї же́ртви, и переступо́вої же́ртви, и по́святів, и по́святу поді́чних же́ртів,

38 що Госпо́дь звелів Мусієві на Сина́й-горі, того́ дня, як звелів він дітям Изра́їльським прино́сити свої при́носи Господе́ві, у пусти́ні Сина́йській.

ГОЛОВА VIII.

И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

2 Візьми́ Оро́на та сини́ ёго́ з ним, и ша́ти, и пома́зувальну оли́ву, и бичка́ на гріхову́ же́ртву, и два бара́ни, и сту́жку прісного́ хліба;

3 и збери́ всю грома́ду до ку́пи коло́ двере́й грома́дського наме́ту.

4 И вчини́в Мусій як Госпо́дь звелів ёму́; и віче ску́пилось коло́ двере́й грома́дського наме́ту.

5 И рече́ Мусій грома́ді: Ось що Госпо́дь звелів роби́ти.

6 И привів Мусій Оро́на и сини́ ёго́, и обми́в їх водо́ю.

7 И надів на ёго́ капта́н, и підпереза́в ёго́ по́ясом, и оди́г ёго́ в підри́зник, и надів ри́зу на ёго́, и підпереза́в ёго́ мере́жаним по́ясом по ри́зі, и сти́снув ii коло ёго́ ним.

8 И почепи́в ёму́ нагру́дник; припра́вив до нагру́дника Урим и Тумим.

9 И надів ми́тру на го́лову ёму́; а на ми́тру, спе́реду ii, припра́вив золоту́ бля́ху, святи́й вене́ць; як Госпо́дь звелів Мусієві.

10 И взяв Мусій пома́зувальну оли́ву, и пома́зав ски́нію и все що в ій, и освяти́в усе́.

11 И бри́знув не́ю на же́ртівню сім раз, и пома́зав же́ртівню и всі на́доби ii, ра́зом и вмива́льню з ii стоя́лом, щоб усе́ те освяти́ти.

12 И поли́в оли́ви Оро́нові на го́лову, и пома́зав ёго́, щоб освяти́ти ёго́.

13 И привів Мусій сини́ Оро́нові, и понадіва́в капта́ни на них, и попідперізував їх поса́ми, и понадіва́в шлики́ на них; як Госпо́дь звелів Мусієві.

14 И привів бичка́ на гріхову́ же́ртву; и Оро́н и сини́ ёго́ положи́ли ру́ки свої на го́лову бичко́ві на гріхову́ же́ртву.

15 И заколо́в він; и Мусій узя́в крові, и пома́зав не́ю ро́ги же́ртівні круго́м пу́чкою свое́ю, и очи́стив же́ртівню, и ви́лив кров під спід же́ртівні, и освяти́в ii, щоб роби́ти очище́ння на ій.

16 И взяв увесь жир що був на тельбуха́х, и сітку зве́рху печінки, и дві нірки, и їх жир, и Мусій спали́в те на же́ртівні.

17 Бичка́ ж и ёго́ шку́ру, ёго́ мя́со и ёго́ кал спали́в огне́м за та́бором; як Госпо́дь звелів Мусієві.

18 И привів бара́на на огняну́ же́ртву; и Оро́н и сини́ ёго́ положи́ли ру́ки свої на го́лову бара́нові.

19 И заколо́в; и Мусій побри́зькав кро́вю же́ртівню зве́рху круго́м.

20 И порізав бара́на на ку́сні; и Мусій спали́в го́лову, и ку́сні, и жир.

Digitized by Google

21 И повиполіскував тельбухи́ и но́ги в воді; и Мусій спали́в усе́го барана́ на же́ртівні: се по́свят на лю́бе нюхання, огняна́ же́ртва Господе́ві; як Госпо́дь звелів Мусієві.

22 И привів дру́гого барана́. барана́ по́святного; и Оро́н и сини́ его́ положи́ли ру́ки свої на го́лову барано́ві.

23 И заколо́в; и Мусій узя́в крові его́, и помазав краєк правого у́ха Оро́нові, и вели́ку пу́чку правої руки́ его́, и вели́ку пу́чку правої ноги́ его́.

24 И привів Оро́нові сини́, и Мусій помазав їм кро́вью краєк правого у́ха, и вели́кі пучки́ прави́х рук їх, и вели́кі пучки́ правої ноги́ в них: и Мусій побри́зькав кро́вью же́ртівню зве́рху круго́м.

25 И взяв жир, и курдюка́, и ввесь жир що на тельбуха́х, и сітку зве́рху печінки, и дві нірки и їх жир, и пра́ву лопа́тку;

26 а з сту́жки прісного хліба, що перед Го́сподом, взяв оди́н прісний книш та оди́н книш олійного хліба, та оди́н корж, и покла́в на жир, та на пра́ву лопа́тку;

27 и пода́в усе́ Оро́нові в ру́ки и сина́м его́ в ру́ки, и хита́в усе́ на хи́тану же́ртву перед Го́сподом.

28 И взяв усе́ Мусій у них из рук, и спали́в на же́ртівні на огняну́ же́ртву: то було́ по́святом на лю́бе нюхання: се огняна́ же́ртва Господе́ві.

29 И Мусій узя́в груди́ну, и хита́в ії на хи́тану же́ртву перед Го́сподом: с по́святнього барана́ була́ части́на Мусієві; як Госпо́дь звелів Мусієві.

30 И взяв Мусій помазувальнёї оливи, и крові що на же́ртівні, и бри́знув на Оро́на, на ша́ти его́, и на сини́ его́, и на ша́ти синів его́ з ним; и освяти́в Оро́на, и сини́ его́, и ша́ти синів его́ з ним.

31 И рече́ Мусій Оро́нові и сина́м его́: Зваріте мя́со ко́ло двере́й наме́ту громадського, и пожива́йте его́ с хлібом що в по́святній сту́зці як я звелів, гово́рячи: Оро́н и его́ сини́ нехай пожива́ють его́.

32 А що зіста́нецця мя́са й хліба — спаліте огне́м.

33 И не вихо́дитимете з двере́й наме́ту громадського сім день, по́ки не скінча́ця дні ва́шого по́святу; бо сім день посвяща́тиме вас.

34 Як він вчини́в сего́ дня, так Госпо́дь звелів чини́ти, щоб зроби́ти очище́ння про вас.

35 Тим зоставатиметесь коло двере́й громадського наме́ту день и ніч сім день, и держа́тимете заповіт Госпо́дній, щоб не поме́рти вам; бо так мині зве́лено.

36 Так Оро́н и сини́ его́ вчинили все, що Госпо́дь звелів через Мусія.

ГОЛОВА IX.

И ста́лось во́сьмого дня, покли́кав Мусій Оро́на и сини́ его́, и отама́яня Изра́їльске.

2 И рече́ до Оро́на: Візьми́ маля́ теля́ на гріхову́ же́ртву, и барана́ на огняну́ же́ртву, без поро́ку, и принеси́ їх перед Го́сподом.

3 И казатимеш дітям Изра́їльским, так: Візьміть козеня́ на гріхову́ же́ртву; и теля́ и ягня́, перволіткі́в, без поро́ку на огняну́ же́ртву;

4 та́кож бичка́ и барана́ на пода́чні же́ртви, посвяти́ти перед Го́сподом; и їдому же́ртву замішану на олії: бо сего́дні Госпо́дь явиться вам.

5 И прийшли́ вони́ с тим, що звелів Мусій перед намет грома́дський: и вся грома́да приступи́ла и стоя́ла перед Го́сподом.

6 И рече́ Мусій: Ось що звелів вам роби́ти,— и сла́ва Госпо́дня зя́вицця вам.

7 И рече́ Мусій Оро́нові: Иди́ до же́ртівні та принеси́ твою́ гріхову́ же́ртву, и твою́ огняну́ же́ртву, и зроби́ очище́ння про се́бе, и про наро́д; и принеси́ же́ртву наро́дню, и зроби́ очище́ння про них; як Госпо́дь повелів.

8 Тоді Оро́н пійшо́в до же́ртівні, и заколо́в теля́ на гріхову́ же́ртву, що було́ ему́.

9 И сини́ Оро́нові подали́ ему́ кров; и вмочи́в він пу́чку в кров, и помазав не́ю ро́ги в же́ртівні, и ви́лив кров під спід же́ртівні:

10 жир же, и нірки, и сітку зверх печінки гріхово́ї же́ртви спали́в на же́ртівні; як Госпо́дь звелів Мусієві.

11 А мя́со и шку́ру спали́в огне́м за та́бором.

12 И заколо́в огняну́ же́ртву; и Оро́нові сини́ подали́ ему́ кров, и він покропи́в не́ю же́ртівню зве́рху круго́м.

13 И подали́ вони́ ему́ огняну́ же́ртву з ії ку́сними, и з голово́ю: и спали́в він усе́ на же́ртівні.

14 И пооповіскував тельбухи́ и но́ги, и спали́в на огняній же́ртві на же́ртівні.

15 И взявсь до же́ртви наро́днёї, и взяв козла́, що був гріхова́ же́ртва за наро́д, и заколо́в его́, и приніс его́ за гріх, як пе́рше.

16 И взявсь до огняно́ї же́ртви и принніс ії ро́бом звича́ю.

17 И взявсь до їдо́мої же́ртви, и набра́в жме́ню ії, и спали́в на же́ртівні, опріч огняно́го прино́су ра́няшнёго.

18 Заколо́в та́кож бичка́ и барана́ на по́свят пода́чніх же́ртв, що був за наро́д; и Оро́нові сини́ подали́ ему́ кров, и окропи́в він не́ю же́ртівню зве́рху, круго́м,

19 и жир з бичка́ и барана́, хвіст и що покрива́є тельбухи́, и нірки, и сітку зве́рху печінки;

Digitized by Google

20 и положи́в жир на груди́ни, и спали́в він жир на же́ртівні:

21 и груди́ни и праву́ лопа́тку Оро́н похита́в на хи́тану же́ртву перед Го́сподом; як Мусій звелів.

22 И зняв Оро́н ру́ку свою́ про́ти наро́ду, и благослови́в їх, и зійшо́в уни́з від гріхово́ї же́ртви, и огняно́ї же́ртви, и пода́чніх же́ртів.

23 И Мусій з Оро́ном увійшли́ в громадський наме́т и ви́йшли, и благослови́ли наро́д, — и сла́ва Госпо́дня зъяви́лась усе́му наро́дові.

24 И взя́вся тут ого́нь с перед Го́спода, и спали́в на же́ртівні огняну́ же́ртву и жир; що поба́чивши наро́д гукну́в и попа́дав на свої обли́ччя.

ГОЛОВА X.

И Нада́в з Овию́дом, сини́ Оро́нові, узяли́ ко́жен каді́льницю свою́, и положи́ли жа́ру туди́, и положи́ли кади́ла на ёго́, и принесли́ чужи́й ого́нь перед Го́сподом, що він їм не велів.

2 И тут знявсь ого́нь від Го́спода, и пожер їх, и поме́рли вони́ перед Го́сподом.

3 Рече́ тоді Мусій Оро́нові: Ось що́ рече́ Госпо́дь, глаго́лючи: Святи́тимусь я в тих, що приступа́ють до ме́не, и сла́витимусь перед усім наро́дом. И вмовк Оро́н.

4 И покли́кав Мусій Миса́йла и Олисахва́ла, синів Озі́ла, дя́дька Оро́нового, и рече́ їм: Приступіте, ви́несіть ва́ших братів из перед свяги́лища за та́бір.

5 И приступи́ли вони́, и ви́несли їх в їх ша́тах за та́бір; як сказа́в Мусій.

6 И рече́ Мусій до Оро́на и до Єлеаза́ра и до Итама́ра, синів ёго́: Не відкрива́йте голів своїх, не роздира́йте оде́ж своїх; щоб не поме́рти вам, и щоб Госпо́дь не прогнівився на ввесь наро́д; а нехай ва́ше бра́ття, увесь дом Изра́іля, опла́че поже́жу, що запали́в Госпо́дь.

7 И не му́сите вихо́дити з двере́й громадського наме́ту, ато́ помре́те; бо пома́зувальна оли́ва Госпо́дня — на вас. И вчини́ли вони́ по сло́ву Мусіє́вому.

8 И рече́ Госпо́дь Оро́нові, глаго́лючи:

9 Не пий вина́, ні міцно́го напи́тку, ні сам, ні твої сини́ с тобо́ю, як идете́ в скі́нню громадську, а то помре́те: установа вічня у всі наро́ди ва́ші;

10 и щоб ви вміли розібра́ти, що́ свяге́ и несвяге́, и що́ чи́сте и нечи́сте;

11 и щоб уміли ви навча́ти дітей Изра́їльских усіх установ, що глаго́лав Госпо́дь їм через Мусія.

12 И говори́в Мусій до Оро́на, и до Єлеаза́ра и до Итама́ри, ёго́ синів що зіста́лись: Візьміть ідо́му же́ртву що зістаєцця від же́ртів Госпо́дніх огняни́х, и поживайте її без кваси́ва кодо же́ртівні: вона́ найсвятіща:

13 и поживатимете її у свято́му місці, бо се твій пай и твоїх синів пай с по́святів Госпо́дніх огняни́х; бо так звелів я.

14 И хи́тану груди́ну и підно́шену лопа́тку поживатимете у чи́стому місці, ти и твої сини́, и твої до́чки с тобо́ю; бо тобі пай и твоїм сина́м пай да́но с по́святів пода́чніх же́ртів дітей Изра́їльских.

15 Підно́шену лопа́тку и хи́тану груди́ну приноситимуть вони́ з жертва́ми через ого́нь з жи́ру, хита́ти їх на хи́тану же́ртву перед Го́сподом; и то бу́де твоє́, и твоїх синів с тобо́ю, устано́вою на віки, як звелів Госпо́дь.

16 И шука́в Мусій пи́льно козла́ гріхово́ї же́ртви, аж ёго́ вже спа́лено; и мав пересе́рдя на Єлеаза́ра и Итама́ра, синів Оро́нових що зіста́лись, гово́рячи:

17 Чом ви не іли гріхово́ї же́ртви у свято́му місці, я́ко найсвятіщої? Вам її да́но, щоб ви взяли́ на се́бе про́вину громади, и зробили очище́ння про не́ї перед Го́сподом.

18 Он кров її не внесена була́ в свяге́ місце: вам би притьмо́м тре́ба було́ їсти її в свято́му місці, як я звів.

19 И рече́ Оро́н Мусієві: Ото́ сего́дні принесли́ вони́ свою́ гріхову́ же́ртву и спали́ли же́ртву перед Го́сподом; и так мі́ні скла́лось: а коли́ б я їв гріхову́ же́ртву сего́дні, чи лю́бо воно́ було́ б в очу́ Го́спода?

20 И почу́вши се Мусій, вдовольнився.

ГОЛОВА XI.

И рече́ Господь до Мусія и Оро́на глого́лючи їм:

2 Кажи́ дітям Изра́їльским, гово́рячи: Ось яку́ звири́ну поживатимете зміж усякої звири́ни на землі.

3 Що роздво́ює копи́т, що ма́є ра́котяці и румига́є між звири́ною, те істимете.

4 А про-те́ не істимете с тих що тільке румига́ють, або́ с тих що тільке розділя́ють копи́т: верблю́да, бо він румига́, та не розділя́ копита́; нечи́стий він вам.

5 И кріль, бо румига́, та не розділя́ копита́; нечи́стий він вам.

6 И за́єць, бо румига́, та не розділя́ копита́; нечи́стий він вам.

7 И свиня́, хоч вона́ розділя́ копи́т, и ма́є ра́котяці, та не румига́; нечи́ста вона́ вам.

8 Їх мъя́са не істимете, и до па́дла їх не доторка́тиметесь; нечи́сті вони́ вам.

Digitized by Google

9 Ось що істимете зо всёго що є в водах: що має піра и луску в водах, у морях, и в річках, те істимете.

10 А все що не має пір и луски в морях, и в річках, зо всёго що плавле в водах, и все живе що є в водах, буде огидою вам;

11 буде воно огидою вам; не істимете мъяса єго, а падлом єго гидувати мете.

12 Що тількі не має ні пір, ані луски в водах, те — огида вам.

13 А ось чим гидувати мете між птаством; не исти сёго, се огида: орел, и кобець и морський орел,

14 и раріг, шулїка з єго пором;

15 уякий ворон з єго пором;

16 и сова, и ночний сокіл, и зозуля, и сокіл з єго пором;

17 и пугач, и бакан, и велика сова,

18 и лебідь, и пелекан, и лелека,

19 и журавель, и чапля по ії природі, и лугівка, и кажан.

20 Усе що човгае, ходючи на чотирёх, огида вам.

21 Отже можна вам исти: уяке летюче що човгае и ходить на чотирёх, маючи стегна зверх ніг до плигання по землі;

22 Оце с такого можна исти, сарану по ії природі, и коники з їх пором, и жуки з їх пором, и хрущі з їх пором.

23 Усе ж инше летюче, що має чотирі ноги, огида вам.

24 А ви ними опоганитесь: хто доторкнецця до дохлого того, буде нечистий аж до вечора.

25 И хто носив що дохле мусить випрати одежу свою, и буде нечистий аж до вечора.

26 Уяка дохла звирина що розділюе копит, а не має ракотиць, ані румига, нечиста вам; хто доторкнецця до ней буде нечистий.

27 И що ходить на своіх лапах, зміждо всякого звирят яке ходить на чотирёх, нечисте вам; хто доторкнецця єго дохлого, буде нечистий аж до вечора.

28 И хто носив дохле таке — мусить випрати плаття своє, и буде нечистий аж до вечора: нечисте воно вам.

29 Оце також нечисте вам зміждо лазючих по землі: ласочка, и миша, и жаба з ії пором,

30 и іжак, и ящурка, и тхір, и слизень, и кріт.

31 Сі вам нечисті між лазючими: хто приторкнецця до них, як здохнуть, буде нечистий аж до вечора.

32 И на що б що дохле с того впало, те буде нечисте; чи то буде яка деревяна посудина, або одежина, або кожа, або мішок, яке б знаряддя ні було, що в ему що роблять, положити таке в воду, и буде воно нечисте аж до вечора; так воно очистицця.

33 И кожна глиняна посудина, що в ней впаде що дохле, щоб ні були в ій, буде нечиста; и ви ії розібъете.

34 Уяка страва до іжи, як буде в ій така вода, буде нечиста; и всякий напиток до пиття у такій посудині буде нечистий.

35 И всячина, на що впаде частина дохлого, буде нечиста; чи піч, чи припечок на горшки, розвалити їх до цегліни, бо вони стали нечисті, и мусите вважати їх за нечисті.

36 От же криниця, або колодізь, уповні води, буде чистий; а те, що доторкнецця до дохлого, буде нечисте.

37 А коли б частина падла впала на зерно, що буде сіяне, буде воно чисте.

38 Коли ж на зерні буде вода, и частина падла впаде на єго, буде воно нечисте вам.

39 И коли яка звирина, ідома в вас, издохне; той, хто приторкнецця до дохлого, буде нечистий до вечора.

40 А той, хто ів таке дохле, мусить випрати плаття своє, и буде нечистий аж до вечора; також хто носив дохле, випере плаття своє, и буде нечистий аж до вечора.

41 И всяке лазюще, що лазить по землі, буде вам огидою; не исти єго.

42 Що човгае на животі, и що ходить на чотирёх, або що має більш ніг між лазющими по землі, того не исти; бо воно гидке.

43 Не поганитимете себе жодним просмикаючим, що лазить, ані робитимете себе нечистими тим, що замажетесь ним.

44 Я бо — Господь ваш Бог; тим освящатимете себе, и будете святими; бо я святий: а ні поганитимете себе яким би ні було робом тим, що лазить по землі.

45 Я бо — Господь, що вивів вас из землі Єгипецькоі, щоб бути вашим Богом; тим бувайте святими, бо я святий.

46 Се закон про звират, и про птаство, и про всяку живу душу, що плавле у водах, и про всяку живу душу, що лазить по землі.

47 щоб розбирати, що чисте и що нечисте, и яку звирину можна исти, и якої звирини не можна исти.

Digitized by Google

ГОЛОВА XII.

І рече́ Госпо́дь до Мусія глаго́лючи:

2 Кажи́ дітям Ізраїльським, так: Коли́ жінка завагоніла и привела́ хло́пчика, то бу́де нечи́ста сім день; скільки днів бу́де одлу́чена про своє́ нездужання, стільки бу́де вона́ нечи́ста.

3 А на во́сьмий день обрі́жуть пере́дне тіло ёму́.

4 И вона́ остава́тиметься у крові очище́ння свого́ три́йцять и три дні; не торка́тиме нічо́го свято́го, ани ходи́тиме у святи́лище, по́ки дні її очище́ння не спо́вняться.

5 Коли́ ж вона́ приведе́ дівчинку, бу́де вона́ нечи́ста два ти́жні, я́ко в одлуче́нню її, и остава́тиметься вона́ у крові очище́ння свого́ шіть деся́т и шість день.

6 И як спо́вняться дні її очи́щення за си́на, або́ за до́чку, принесе́ вона́ ягня́ перволи́тка на огняну́ же́ртву, и голубеня́, або́ го́рлицю, на гріхову́ же́ртву, до дверей сині громадсьної, до жерця́;

7 и принесе́ він те перед Го́сподом, и зро́бить очище́ння про не́ї; и бу́де вона́ очи́щена од течіння крові своє́ї. Се зако́н про таку́, що приведе́ хло́пчика або́ дівчинку.

8 А коли́ вона́ не спромо́жеться принести́ ягня́, нехай принесе́ дві го́рлиці, або́ дво́є голубеня́т; одно́ на огняну́ же́ртву, а дру́ге на гріхову́ же́ртву; и жере́ць зро́бить очище́ння про не́ї, и бу́де вона́ чи́ста.

ГОЛОВА XIII.

І рече́ Госпо́дь до Мусія и Оро́на, глаго́лючи:

2 У ко́го на ко́жі ёго́ тіла бу́де чи́рка, струп або́ лиша́й и бу́де на ко́жі ёго́ тіла схо́же на боля́чку прока́зу, — нехай тако́го приведу́ть до Оро́на жерця́, або́ до кото́рого з ёго́ синів жерців;

3 и жере́ць поди́виться на боля́чку ко́жи на тілі; и коли́ во́лос на тій боля́ці побілів, а боля́чка на по́гляд гли́бша ніж ко́жа ёго́ тіла, то се боля́чка прока́за: и жере́ць поди́виться на ёго́ и об'я́вить ёго́ нечи́стим.

4 Коли́ лиша́й бу́де білий на ко́жі ёго́ тіла и на по́гляд бу́де не гли́бший ніж ко́жа, и во́лос на ёму́ не бу́де білий, тоді жере́ць зачи́нить боля́щого на сім день.

5 И поди́виться на ёго́ жере́ць сёмого дня: аж боля́чка остає́ться на по́гляд одна́ковою, и не роски́нуло її по ко́жі; тоді жере́ць замкне́ ёго́ ще на сім день;

6 и поди́виться на ёго́ жере́ць знов сёмого дня: аж боля́чка на по́гляд остає́ться одна́лова, не роски́нуло її по ко́жі, — жере́ць об'я́вить ёго́ чи́стим: то струп; и ви́пере він своє́ пла́ття, и бу́де чи́стий.

7 Коли́ ж струп роски́не по ко́жі, після того́ як ёго́ ба́чив жере́ць про очище́ння, нехай знов пока́жеться він жерцеві;

8 и поди́виться жере́ць, аж струп роскида́ло по ко́жі; тоді жере́ць об'я́вить ёго́ нечи́стим: се прока́за.

9 Коли́ боля́чка прока́за бу́де на чоловікові, то ёго́ привести́ до жерця́;

10 и жере́ць поди́виться: аж чи́рка біла на ко́жі, и во́лос побілів, а на чи́рці ди́ке мя́со;

11 се стара́ прока́за на ко́жі тіла, и жере́ць об'я́вить ёго́ нечи́стим, и не замика́тиме ёго́, бо він нечи́стий.

12 А коли́ б прока́зу роскида́ло по ко́жі, и вкри́ла прока́за всю шку́ру боля́щого від голови́ аж до ніг, куди́ жере́ць ні гляне́;

13 тоді жере́ць поди́виться; и коли́ прока́за вкри́ла все тіло, він об'я́вить чи́стим боля́щого: все зроби́лось біле, — він чи́стий.

14 Коли́ ж би ди́ке мя́со показа́лось на ёму́, бу́де нечи́стий.

15 И поди́виться жере́ць на ди́ке мя́со, и об'я́вить ёго́ нечи́стим: ди́ке мя́со нечи́сте: се прока́за.

16 Або́ коли́ б ди́ке мя́со зни́кло, и переміни́лось у біле, нехай при́йде чоловік до жерця́;

17 и жере́ць поди́виться на ёго́: аж боля́чка зробилась білою; тоді жере́ць об'я́вить чи́стим боля́щого: він чи́стий.

18 Також, коли́ б на тілі, на ко́жі ёго́, був чиря́к, та заго́ївся,

19 и на місці чиряка́ була́ біла горби́на, або́ білий шрам, червонува́тий, и показано б ёго́ жерцеві;

20 и коли́ б поди́вився на ёго́ жере́ць, аж на по́гляд він гли́бше ко́жи, и во́лос на ёму́ побілів; жере́ць об'я́вить ёго́ нечи́стим: се боля́чка прока́за зробилась из чиряка́.

21 Коли́ ж жере́ць поди́виться на її, аж на ій нема́ ні одно́ї волосини́ білої, и не гли́бша вона́ від ко́жи, а чорнува́та; тоді жере́ць замкне́ ёго́ на сім день;

22 и коли́ її роски́не готь по шку́рі, тоді жере́ць об'я́вить ёго́ нечи́стим: то боля́чка.

23 Коли́ ж шрам стоїть у своїй порі, и не роскида́є, се запалі́ння чиряка́; и жере́ць об'я́вить того́ чи́стим.

24 Коли́ б та́кже в ко́го на тілі, на шку́рі ёго́ була́ опе́чена, и на здоро́вому тілі, що опекло́сь, був білий шрам, червонува́тий, або́ білий;

Digitized by Google

25 то жере́ць поди́вицця на ёго́: аж во́лос на шра́мові побі́лів, и на по́гляд бу́де гли́бший, ніж ко́жа: се прока́за зробилась из чиряка́: через те жере́ць объя́вить ёго́ нечи́стим: то боля́чка прока́за.

26 Коли́ ж поди́вицця на ёго́ жере́ць, аж ні одно́ї волоси́ни на шра́мові, и не гли́бший він від шку́ри, а чорнува́тий; тоді жере́ць замкне́ тако́го на сім день;

27 и поди́вицця на ёго́ жере́ць се́мого дня: коли́ роски́нуло бо́лість по шку́рі, тоді жере́ць объя́вить ёго́ нечи́стим: то боля́чка прока́за.

28 А коли́ шрам стоїть у свої́й пері, не роски́нувсь по шку́рі, а чорнува́тий собі, — се горби́на від опе́чини, и жере́ць объя́вить тако́го чи́стим; бо то запаління опе́чини.

29 Коли́ в чоловіка або́ в же́нщини боля́чка на голові або́ на бороді:

30 то жере́ць поди́вицця на боля́чку, и коли́ вона́ на по́гляд гли́бша від шку́ри, и є на ій жо́вта тоне́нька волоси́на, тоді жере́ць объя́вить тако́го нечи́стим: те сухі па́рши, прока́за на голові або́ на бороді.

31 И як поди́вицця жере́ць на боля́чку па́рши, аж вона́ на по́гляд не гли́бша від шку́ри и ні одно́ї чо́рної волоси́ни на ій; тоді жере́ць замкне́ боля́щого па́ршами на сім день;

32 и поди́вицця жере́ць се́мого дня на боля́чку: аж па́рши не роски́нулись, и нема́ на іх ні одно́ї жо́втої волоси́ни, а па́рши на по́гляд не гли́бші від шку́ри;

33 нехай обго́лицця, тільки па́ршів нехай не го́лить; и жере́ць замкне́ паршивого на сім день;

34 и поди́вицця се́мого дня жере́ць на па́рши, аж па́ршів не роски́дало по ко́жі, ані гли́бші вони́ на по́гляд від шку́ри; тоді жере́ць объя́вить ёго́ чи́стим; и ви́пере він своє́ пла́ття, и бу́де чи́стий.

35 Коли́ ж па́рши роски́не геть по ко́жі після ёго́ очище́ння;

36 тоді жере́ць поди́вицця на ёго́, и коли́ па́рши роси́нуло по ко́жі, жере́ць не доглядатиме́цця вже жо́втої волоси́ни: нечи́стий він.

37 Коли́ ж па́рши на по́гляд однако́ві, и ви́росло на іх чо́рне воло́сся; па́рши загоїлись, він чи́стий; и жере́ць объя́вить ёго́ чи́стим.

38 Коли́ та́кож у чоловіка або́ в же́нщини на шку́рі іх тіла є шра́ми, бі́лі шра́ми;

39 то жере́ць поди́вицця, и коли́ шра́ми на шку́рі іх тіла чорнува́то-бі́лі; те се ластови́ння проки́нулось на шку́рі; людина чи́ста.

40 И в ко́го опав з голови́ во́лос, бу́де ли́сий; та чи́стий.

41 И той, у ко́го во́лос опав с ча́сти голови́ над обли́ччям, бу́де лисолобий, та чи́стий.

42 А коли́ на ли́сій голові, або́ на ли́сому ло́бові, бі́лий червонува́тий шрам, то се прока́за ви́кинулась в ёго́ на ли́сій голові, або́ на ёго́ ли́сому ло́бові.

43 Тоді жере́ць поди́вицця на не́і: и коли́ горби́на шра́ма біло-черво́на в ёго́ на ли́сій голові, або́ на ли́сому ло́бові, як прока́за виявля́ецця на шку́рі тіла;

44 він чоловік прокаже́ний, він нечи́стий; жере́ць объя́вить ёго́ ду́же нечи́стим: боля́чка в ёго́ на голові.

45 И прокаже́ний, що на ёму́ боля́чка, роздере́ своє́ пла́ття, и відкри́е го́лову, и затуля́ть ве́рхню ґу́бу, и кричатиме: Нечи́стий, нечистий!

46 По всі дні, до́ки боля́чка бу́де на ёму, бу́де він опога́нений; він нечи́стий: жи́тиме самоте́ю; за та́бором бу́де жи́тло ёго́.

47 Оде́жа та́кож у боля́щі прока́зі, чи то з во́вни оде́жа, чи лляна́ оде́жа,

48 чи на осно́ві, чи на потканні, чи з лёцу, чи з во́вни, чи на кожі, чи на чому́ шкуратяно́му;

49 и коли́ боля́чка зеленува́та чи червонува́та на оде́жі, або́ на ко́жі, чи на осно́ві, чи на потканні, або́ на чому́ шкуратяно́му; то боля́чка прока́за, и тре́ба ії покааги жерцеві;

50 и жере́ць поди́вицця на зара́зу, и замкне́ зара́жену оде́жу на сім день;

51 и поди́вицця на зара́зу се́мого дня: коли́ зара́зи ста́не більш на оде́жі, чи на осно́ві, чи на потканні, або́ на ко́жі, або́ на чо́му не́будь шкуратяно́му; то боля́чка — въїдлива прока́за, оде́жа нечи́ста.

52 Затим він спа́дить ту оде́жу, чи то осно́ва, чи поткання́, чи вовняна́, чи лляна́, чи що шкуратяне́, у чому́ є зара́за; бо то въїдлива прока́за; спали́ти ії в огні.

53 И як поди́вицця жере́ць, аж зара́зи не побільшало на оде́жі, чи то осно́ва, чи поткання́, або́ з во́вни, або́ шкуратяне́;

54 тоді жере́ць звели́ть, щоб ви́прано на чому́ є зара́за, и замкне́ оде́жину ще на сім день;

55 и жере́ць поди́вицця на зара́зу, після то́го, як оде́жу ви́прано; и коли́ боля́чка не зміни́ла свого́ цвіту, и боля́чки не побільшало; то вона́ нечи́ста; спали́ ії в огні; вона́ въїдлива, чи з ли́ця на оде́жі, чи з ви́вороту.

56 И коли́ жере́ць поди́вицця, аж боля́чка тро́хи почорніла після пра́ння; тоді він оддере́ ії від оде́жи, або́ від ко́жи, або́ від осно́ви, або́ від по́тканя́;

57 и коли́ все таки́ пока́жецця вона́ на оде́жині, чи на осно́ві, чи на потканні, або́ на чому́ шкуратяно́му, то се роскидни́ця; спали́ те, на чому́ зара́за, в огні.

Digitized by Google

58 А коли́ з оде́жі, чи з осно́ви, чи с потканнá, чи с чо́го шкуратя́ного, що ви́прав ви́, зараза зни́кла, тоді ви́пери ії вдру́ге, и бу́де чи́ста.

59 Се зако́н про бо́лість прока́зу на оде́жі вовня́ній або́ ля́ній, чи на осно́ві, чи на потканні, або́ на чо́му шкуратяно́му, щоб объяви́ти чи́стою, або́ объяви́ти нечи́стою.

ГОЛОВА XIV.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Се бу́де зако́н про прокаже́ного в день очище́ння ёго́: Привести́ ёго́ до жерця́;

3 и жере́ць ви́йде геть за та́бір, и поди́вицця жере́ць, аж боля́чка прока́за заго́ілась на прокаже́ному;

4 тоді́ жере́ць звели́ть узя́ти про то́го, що очища́ється, па́ру птиць живи́х и чи́стих, и кедро́вого де́рева, и кармази́нового шо́вку, и гисо́пу;

5 и звели́ть жере́ць щоб одну́ пти́цю зарізано над гли́няною посу́диною над теку́чою водо́ю;

6 а що до живо́ї пти́ці, візьме він ії, и кедро́ве де́рево, и кармази́нний шовк, и гисо́п, и вмо́чить те и живу́ пти́цю у кров пти́ці, зарізаної над теку́чою водо́ю,

7 и бри́зне на то́го, що очища́ється від прока́зи, сім раз, и объя́вить ёго́ чи́стим, и пу́стить живу́ пти́цю на во́лю в по́ле.

8 И той, що очища́ється, ви́пере пла́ття своє́, и ви́голить усе́ воло́сся на собі, и обми́ється в воді, щоб був чи́стий; и після то́го увійде він у та́бір, и ви́буде коло свого́ наме́ту сім день.

9 Се́мого ж дня обго́лить він усе́ воло́сся в се́бе на голові и на боро́ді и на бро́вах, усе́ воло́сся своє́ обго́лить він, и ви́пере своє́ пла́ття, та́кож обми́ть своє́ тіло в воді, и бу́де чи́стий.

10 А во́сьмого дня візьме він дво́є ягня́т са́мчиків без поро́ку, и одну́ ягни́чку перволітню без поро́ку, и три деся́тих части́ни пшени́шного бо́рошна на іду́ жертву, заміша́ної на олії, и оди́н лог олії.

11 И жере́ць, що очища́є, приведе́ чоловіка, що очища́ється, с ти́ми же́ртвами, перед Го́спода, до дверей ски́ні громадського,

12 и візьме жере́ць одно́ ягня́, и принесе́ ёго́ на переступо́ву же́ртву, и лог олії, и похита́є ёго́ на хи́тану же́ртву пере́д Го́сподом,

13 и зако́ле ягня́ на тому́ місці, де коло́тиме гріхову́ же́ртву и огняну́ же́ртву, у свято́му місці; бо як гріхова́ же́ртва — жерцеві, так и переступо́ва же́ртва: вона́ найсвятіша.

14 И візьме жере́ць крові с переступо́вої же́ртви, и пома́же жере́ць не́ю краєк пра́вого у́ха тому́, що очища́ється и велику́ пу́чку правої руки́ ёго́, и велику́ пу́чку правої ноги́ ёго́;

15 и візьме жере́ць з ло́га олії, и налле́ на доло́ню ліво́ї руки́ своєї,

16 и вмо́чить жере́ць праву́ пу́чку свою́ в олій у ліві́й руці своїй, и бри́зне олією с пу́чки сім раз перед Го́сподом,

17 а з оста́нку олії що в руці в ёго́ пома́же жере́ць краєк правого́ у́ха тому́, хто очища́ється, и велику́ пу́чку правої руки́ ёго́, и велику́ пу́чку правої ноги́ ёго́, по крові переступо́вої же́ртви;

18 а оста́нок олії, що в руці в жерця́, ви́лле він на го́лову тому́, хто очища́ється; и жере́ць зро́бить очище́ння про ёго́ перед Го́сподом.

19 И принесе́ жере́ць гріхову́ же́ртву, и зро́бить очище́ння про то́го, що очища́ється од своєї нечистоти́; а по́тім зако́ле він огняну́ же́ртву;

20 и принесе́ жере́ць огняну́ же́ртву и іду́ му же́ртву на же́ртівні; и зро́бить жере́ць очище́ння про ёго́, и бу́де він чи́стий.

21 И коли́ він убо́гий, и не спромо́жецця на сті́лькі, тоді візьме він одно́ ягня́ на переступо́ву же́ртву до хита́ння, щоб зробити очище́ння про ёго́, и деся́ту части́ну пшени́шного бо́рошна мішаного з олією на іду́ же́ртву, и лог олії,

22 и дві го́рлиці, або́ дво́є голубеня́т, яки́х бу́де ёго́ спромо́га; и одно́ бу́де гріхова́ же́ртва, а друге — огняна́ же́ртва.

23 И принесе́ він те во́сьмого дня про сво́є очище́ння до жерця́, у двір ски́ні грома́дської, пере́д Го́спода.

24 И візьме жере́ць ягня́ переступо́вої же́ртви, и лог олії, и хита́тиме жере́ць те на хи́тану же́ртву перед Го́сподом.

25 И зако́ле ягня́ переступо́вої же́ртви, и візьме жере́ць крові с переступо́вої же́ртви, и пома́же не́ю краєк правого́ у́ха тому́, що очища́ється, и велику́ пу́чку правої руки́ ёго́, и велику́ пу́чку правої ноги́ ёго́;

26 и налле́ жере́ць олії на доло́ню ліво́ї руки́ своєї,

27 и бри́зне жере́ць с правої пу́чки своєї олією, що в ліві́й руці ёго́, сім раз перед Го́сподом,

28 и пома́же жере́ць олією, що в ёго́ в руці, краєк правого́ у́ха тому́, що очища́ється, и велику́ пу́чку правої руки́ ёго́, и велику́ пу́чку правої ноги́ ёго́, по місцю крові с переступо́вої же́ртви,

29 и оста́нок олії, що в руці в жерця́, ви́лле він на го́лову тому́, що очища́ється, щоб зроби́ти очище́ння про ёго́ перед Го́сподом.

30 И принесе́ він одно́ з го́рлиць, або́ з голубеня́т, яке́ розго́рить,

Digitized by Google

31 яке він спромо́жеться роздобу́ти, одно́ на гріхову́ же́ртву, а дру́ге на огнину́ же́ртву, на їдо́мою же́ртвою; и жере́ць зро́бить очище́ння про то́го, що очища́ється перед Го́сподом.

32 Се зако́н про таме́го, що на ёму́ боля́чка прока́зи, чия́ рука́ не ма́є спя́ти роздобу́ти на очище́ння.

33 И рече́ Госпо́дь Мусіе́ві и Оро́нові, гла́голючи:

34 Як прийдете у зе́млю Ханаа́нську, що я вам дав у де́ржаву, и пішлю́ я бо́лість прока́зу на яву́ ха́ту де́ржави ва́шої,

35 и той, чия́ ха́та, прийде и ска́же жерце́ві так: Здаєцця мі́ні, ніби є в ме́не зараза в ха́ті;

36 тоді жере́ць звели́ть, щоб спорожни́ли ха́ту, по́ки не не прийде жере́ць дивитись на зара́зу, щоб усе́, що є в ха́ті, не зробилось нечи́стим; а по́тім жере́ць прийде огле́діти ха́ту,

37 и подивиця він на зара́зу, аж від зара́зи по стінах запа́дини, зеленува́ті або́ червонува́ті, на по́гляд глибші ніж стіна́;

38 тоді жере́ць ви́йде с ха́ти г ха́тнім дверя́м, и замине́ ха́ту на сім де́нь;

39 и прийде жере́ць наго́в се́мого дня, и подивиця, аж зара́зу роски́нуло по сте́нах у ха́ті;

40 тоді жере́ць звели́ть, щоб повида́мували ка́міння з зара́зою и позакида́ли у нечи́сте місце за го́родом;

41 и звели́ть він обскребти́ ха́ту зсере́дини круго́м, и ви́кинути сміття, що наскребли́ у нечи́сте місце за го́родом;

42 и візьмуть и́нше ка́міння, и позаклада́ють за́мість того́ ка́міння; и візьме він другої ва́пни, и пова́пнять ха́ту.

43 И коли́ прийде за́раза знов, и втере́бицця в ха́ту, після то́го як повила́мувано ка́міння, и після то́го, як ви́скребено ха́ту, и як її пова́пнено;

44 тоді жере́ць прийде и подивиця, аж зара́зу роски́нуло по ха́ті, се въздли́ва прока́за в ха́ті: нечи́ста вона́.

45 И розва́лить він ха́ту, ка́міння з не́і, и де́рево з не́і, и всю ва́пну с хати; и ви́везе те за го́род на нечи́сте місце.

46 Ще на́дто, хто ввійшо́в у ха́ту, до́ки вона́ була́ за́мкнена, бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

47 А хто б лежа́в у тій ха́ті, му́сить ви́прати пла́ття своє́; и той, хто ів у тій ха́ті, му́сить ви́прати пла́ття своє́.

48 И коли́ прийде в не́і жере́ць, и подивиця аж зара́зу не роски́нуло по ха́ті, після то́го, як ха́ту пова́пнено, тоді жере́ць об'я́вить ха́ту чи́стою, бо зара́зу заго́вно.

49 И візьме він на очище́ння ха́ти дві пти́ці, и кедро́вого де́рева, и кармази́нного шо́вку, и гисо́пу,

50 и заріже одну́ з двох пти́ць у гли́няній посу́дині над теку́чою водо́ю;

51 и візьме кедро́ве де́рево, и гисо́п, и кармази́нний шовк, и живу́ пти́цю, и змо́чить усе́ в кров зарі́заної пти́ці и в теку́чу во́ду, и бри́зне на ха́ту сім раз,

52 и очи́стить він ха́ту кро́вью пти́ці и теку́чою водо́ю, и живо́ю пти́цею, и кедро́вим де́ревом, и гисо́пом, и кармази́нним шо́вком;

53 живу́ ж пти́цю пу́стить за го́родом у по́ле, и зро́бить очи́щення про ха́ту; и бу́де вона́ чи́ста.

54 Се зако́н про вся́ку зара́зу прока́зи и про па́рши,

55 и про прока́зу оде́жі и хати,

56 и про чиряка́, и про стру́па, и про лишай,

57 до навча́ння, коли́ воно́ нечи́сте и коли́ чи́сте: се зако́н прока́зи.

ГОЛОВА XV.

И рече́ Госпо́дь до Мусія и Оро́на, гла́голючи:

2 Говори́ до дітей Изра́їльских, и скажи́ їм: Коли́ в чоловіка тече́ с тіла, через те він нечи́стий.

3 И ось яка́ не́чисть в ёго́ те́чиві: чи ёго́ тіло випуска́є своє́ те́чиво, чи з ёго́ тіла переста́ло текти́, се ёго́ не́чисть.

4 Уся́ка по́стіль, де лежи́ть таки́й, що ма́є те́чиво, нечи́ста; и все, на чому́ він сиди́ть, бу́де нечи́сте.

5 И хто доторкне́цця до ёго́ посте́лі, нехай ви́пере пла́ття своє́, и обми́ється в воді, и бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

6 И хто сиди́ть, на чому́ сидів той, що ма́є те́чиво, му́сить ви́прати пла́ття своє́ и обми́тись у воді, и бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

7 И хто приторкне́цця до тіла того́, хто ма́є те́чиво, му́сить ви́прати пла́ття своє́ и обми́тись у воді, и бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

8 И коли́ той, хто ма́є те́чиво, плюне на того́, хто чи́стий, тоді сей ви́пере одёжу свою́, и обми́ється в воді, и бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

9 И ко́жне сідло́, що на ёму́ їхав той, хто ма́є те́чиво, бу́де нечи́сте.

10 И хто приторкне́цця до чо́го, що було́ під ним, бу́де нечи́стий аж до ве́чора; и хто несе́ що с того́, му́сить ви́прати пла́ття своє́, и бу́де нечи́стий до ве́чора.

11 И до ко́го приторкну́вся таки́й, що ма́є те́чиво, и не поми́в своїх рук у воді, му́сить той ви́прати пла́ття своє́, и обми́ється в воді, и бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

Digitized by Google

12 И посу́дину гли́няну, що до не́і доторкне́ться такий, що ма́є те́чиво, тре́ба розби́ти; а ко́жну посу́дину дерев'я́ну ви́полоскати в воді.

13 И коли́ такий, що ма́є те́чиво, очи́ститься од свого́ те́чива, тоді нехай налічить собі сім день про своє́ очище́ння и ви́пере пла́ття своє́, и обми́є тіло своє́ в тену́чій воді, и бу́де він чи́стий.

14 И візьме во́сьмого дня до се́бе дві го́рлиці, або́ два́ голубеня́т, и прийде перед Го́спода до дверей ски́ні грома́дської, и пода́сть жерце́ві;

15 и принесе́ їх жере́ць, одно́ на гріхову́ же́ртву, а дру́ге на огняну́ же́ртву и зро́бить жере́ць очище́ння про ёго́ перед Го́сподом за ёго́ те́чиво.

16 И коли́ в чоловіка ви́йшло сім'я́ злуче́ння, му́сить він обми́ти все тіло своє́ в воді, и бу́де нечи́стий до ве́чора.

17 И ко́жну одежи́ну, и ко́жну ко́жу, де є сім'я́ злуче́ння, тре́ба ви́прати в воді, и бу́де вона́ нечи́ста аж до ве́чора.

18 Коли́ такий лежа́в би з же́нщиною, обо́є му́сять обми́тись в воді, и бу́дуть нечи́сті аж до ве́чора.

19 А коли́ же́нщина ма́є те́чиво, и було́ б те́чиво зъ її тіла кров, держа́ти її сім день окро́ме; и хто доторкне́ться до не́і, бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

20 И все, на чо́му вона́ лежи́ть, у своє́му відлуче́нню, бу́де нечи́сте; усе́ та́кож, на чо́му вона́ сиди́ть, бу́де нечи́сте.

21 И хто приторкне́ться до її посте́лі, му́сить ви́прати пла́ття своє́, и обми́тись у воді, и бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

22 И хто приторкне́ться до чо́го, на чо́му вона́ сиділа, му́сить ви́прати пла́ття своє́ и обми́тись у воді, и бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

23 И чи що́ було́ б на її посте́лі, або́ на чо́му вона́ сиділа, и доторкну́вся б хто до то́го, бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

24 И коли́ чоловік лежа́тиме з не́ю и зоста́нецця не́чисть її на ёму́, бу́де він нечи́стий сім день; и вся по́стіль, де він лежа́тиме, бу́де нечи́ста.

25 И коли́ в же́нщини бу́де те́чиво крові її до́вго пі́сля ча́су її відлуче́ння, або́ коли́ тектиме не під час її відлуче́ння; то всі дні те́чива її нечи́сті бу́дуть, все одно́, що дні її відлуче́ння: вона́ нечи́ста.

26 Уся́ка постіль, де вона́ лежа́тиме під час її те́чива, бу́де ій все одно́, що по́стіль її відлуче́ння; и на чо́му вона́ сидітиме, бу́де нечи́сте, як не́чисть її відлуче́ння.

27 И хто до то́го доторкне́ться, бу́де нечи́стий, и му́сить ви́прати пла́ття своє́ и обми́тись у воді, и бу́де нечи́стий аж до ве́чора.

28 Як же очи́ститця від свого́ те́чива, тоді налічить собі сім день, и пі́сля то́го бу́де чи́ста.

29 А на во́сьмий день візьме вона́ до се́бе дві го́рлиці, або́ два́ голубеня́т, и принесе́ до жерця́, до дверей ски́ні грома́дської.

30 И принесе́ жере́ць одно́ на гріхову́ же́ртву, а дру́ге на огняну́ же́ртву; и зро́бить жере́ць очище́ння про́ не́і перед Го́сподом за те́чиво її не́чисті.

31 Так відлуча́тимете дітей Изра́їльских від їх не́чисті, щоб не поме́рли вони́ в своїй не́чисті, коли́ б опога́нили мою́ же́ртівню, що між ва́ми.

32 Се зако́н про то́го, хто ма́є те́чиво и в ко́го сім'я́ вихо́дить з ёго́, и через те він нечи́стий,

33 и про ту, що недугу́є те́чивом своїм, и про то́го, що ма́є те́чиво, про чоловіка и про же́нщину, и про то́го, хто лежа́тиме с тако́ю що нечи́ста.

ГОЛОВА XVI.

И глаго́лав Госпо́дь до Мусія, пі́сля сме́рти двох синів Оро́нових, як же́ртували вони́ перед Го́сподом и поме́рли.

2 И рече́ Госпо́дь Мусієві: Скажи́ Оро́нові твоє́му бра́тові, нехай не вхо́дить по всі́кий час у святу́ за за́віс перед ублага́льню, що на скрині, щоб не вмер; бо я зъявлю́сь у хма́рі на ублага́льні.

3 Ось як вхо́дитиме Оро́н у святу́: з молоди́м бичко́м на гріхову́ же́ртву, и з барано́м на огняну́ же́ртву.

4 Надіне святу́ лляну́ ря́су, и бу́де лляне́ убра́ння в ёго́ на тілі, и бу́де підперізаний лляни́м по́ясом, и лляну́ ми́тру надіне: се святі ша́ти; тим він обми́є своє́ тіло в воді, и тоді понадіва́є те на се́бе.

5 И візьме він у грома́ди дітей Изра́їльских дво́є козеня́т на гріхову́ же́ртву, и одного́ барана́ на огняну́ же́ртву.

6 И принесе́ Оро́н свого́ бичка́ на гріхову́ же́ртву, що про ёго́, и зро́бить очище́ння про се́бе, и про дом свій.

7 И візьме два козли́, и пока́же їх перед Го́сподом коло дверей ски́ні грома́дської.

8 И ки́не Оро́н випа́ди на два козли́; один ви́пад про Го́спода, а дру́гий ви́пад про козла́ випуско́вого.

9 И приведе́ Оро́н козла́, на я́кого випав Госпо́дній ви́пад, и принесе́ ёго́ на гріхову́ же́ртву.

10 Козла́ ж, на я́кого випав ви́пад на ви́пуск, показа́ти живо́го перед Го́сподом, щоб зроби́ти очище́ння ним, и пусти́ти ёго́ випуско́вим козло́м у пусти́ню.

Digitized by Google

11 И принесе́ Оро́н бичка́ на гріхову́ же́ртву, що про ёго́, и зро́бить очище́ння про се́бе само́го, и про дом свій, и заколе́ бичка́ на гріхову́ же́ртву що про ёго́ само́го;

12 и набере́ по́вну кадільницю гаря́чого огу́лля з огню́ на же́ртівні перед Го́сподом и по́вні при́горщи паху́щого кади́ла дрібно сто́вченого, и понесе́ за за́вісь;

13 и поло́жить кади́ло на жар перед Го́сподом, щоб дим с кади́ла окри́в ублага́льню що на свіченні, щоб не вмер;

14 и візьме крові з бичка́, и бри́зне не́ю с пу́чки свое́і на ублага́льню иґ схо́ду, а перед ублага́льнею бри́зне він кро́вью с пу́чки свое́і сім раз.

15 Тоді заколе́ він козла́ на гріхову́ же́ртву, що про наро́д, и принесе́ кров ёго́ за за́вісь, и чини́тиме с то́ю кро́вью, що́ чини́в с кро́вью бичко́вою, и бри́зне не́ю на ублага́льню, и перед ублага́льнею,

16 и зро́бить очище́ння про свяґу́, задля не́чисті дітей Изра́ільских, и задля їх пере́ступів у всіх гріха́х їх; и та́кож зро́бить він у ски́ні громадській, що зоста́ється між ни́ми посеред їх не́чисті.

17 И щоб не було́ ні еди́ного чоловіка в ски́ні громадській як він увійде робити очи́щення у святій, заки́ль він ви́йде з не́і, и зро́бить очище́ння про се́бе, и про свою́ госпо́ду и про всю громаду Изра́ільску.

18 И ви́йде він до же́ртівні, що перед Го́сподом, и зро́бить очище́ння про не́і; и візьме крові з бичка́, и крові с козла́, и пома́же не́ю ро́ги в же́ртівні навкруги́.

19 И бри́зне він кро́вью на не́і з свое́і пу́чки сім раз, и очи́стить ії, и осві́тить ії від не́чисті дітей Изра́ільских.

20 И як скінчи́ть очи́щення свято́і, и ски́ні громадської, и же́ртівні, тоді приведе́ він живо́го козла́;

21 и поло́жить Оро́н обі́дві ру́ки свої, на го́лову живо́му козло́ві, и ви́слебізує над ним усі кри́вди дітей Изра́ільских, и всі їх пере́ступи у всіх їх гріха́х, кладучи́ їх на го́лову козло́ві, и ви́жене ёго́ через тако́го чоловіка в пусти́ню.

22 И понесе́ козе́л на собі всі кри́вди їх у зе́млю безлю́дню; и поки́не ёго́ чоловік у пусти́ні.

23 И при́йде Оро́н у ски́ню громадську, и позди́ма́є з се́бе льняні ша́ти, що надіва́в як ни́шов у свяґу́, и зоста́вить їх там;

24 и обми́є він тіло сво́е водо́ю на святому́ місці, и вбере́ться в свої ша́ти, и ви́йде, и принесе́ огняну́ же́ртву наро́дню, и зро́бить очище́ння про се́бе, и про наро́д.

25 И спа́лить він жир гріхово́і же́ртви на же́ртівні.

26 А той, що ви́гнав козла́, я́ко випуско́вого, му́сить ви́прати пла́ття своє́ и обми́ти тіло своє́ в воді, и по́тім увійде в та́бір.

27 И бичка́ на гріхову́ же́ртву, и козла́ на гріхову́ же́ртву що з них кров уне́сено, щоб роби́ти очище́ння в святій, ви́везе хто за та́бір; и спали́ти їх в огні з їх шку́рами, и з їх мя́сом и з їх ка́лом.

28 И хто пали́тиме їх, му́сить ви́прати пла́ття своє́ и обми́ти тіло своє́ в воді, и по́тім увійде він у та́бір.

29 И бу́де устано́ва вам на віки: се́мого місяця, у деся́тий день місяця, гамува́тимете ви ду́ші свої, и не роби́тимете ніяко́ї робо́ти, ані ви, тубо́льці, а ні чужи́й що пробува́є між ва́ми;

30 бо того́ дня жере́ць роби́тиме очище́ння про вас, щоб вас очи́стити, щоб ви були́ чи́сті від усіх ва́ших гріхів перед Го́сподом.

31 Се вам субо́та вга́ми, и ви вгаму́єте ду́ші свої, — устано́ва на віки.

32 И жере́ць, кото́рого він пома́же, и кото́рого він посвя́тить служи́ти жерце́м замість ёго́ отця́, роби́тиме очище́ння, и вбіра́тиметься в илляні ша́ти, у ша́ти святі;

33 и роби́тиме він очище́ння про святу́ свяґтни́цю, и роби́тиме очище́ння про ски́ню громадську, и про же́ртівню, и роби́тиме очище́ння про жерців и про ввесь наро́д громадський.

34 И се бу́де вам віковічна устано́ва, роби́ти очище́ння про дітей Изра́ільских за всі гріхи́ їх раз у рік. И вчини́в він як Госпо́дь звелів Мусієві.

ГОЛОВА XVII.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Кажи́ Оро́нові и сина́м ёго́, и всім дітям Изра́ільским, и говори́ до них: Ось що звелів Госпо́дь, глаго́лючи:

3 Кото́рий чоловік з до́му Изра́ілевого, що заколе́ вола́, або́ ягня́, або́ козла́ в та́борі, або́ заколе́ за та́бором,

4 а не приведе́ до две́рей наме́ту громадського, щоб принести́ же́ртву Господе́ві перед ски́нею Госпо́днею; ви́нен бу́де за кров той чоловік; він проли́в кров; и такого чоловіка ви́коренити з між наро́ду ёго́.

5 То нехай діти Изра́ільські приво́дять свої по́святи, що прино́сять вони в по́лі, нехай приво́дять їх перед Го́спода, до дверей наме́ту громадського, до жерця́, и прино́сять їх на поди́чні же́ртви Господе́ві.

Digitized by Google

6 И бризькатиме жерець кровъю на жертівню Господню коло дверей наметy громадського, и палитиме жир на любе нюхання Господеві.

7 И не приноситимуть вони більш посвятів бісам, с которими їх слідом робили перелюбки. Се буде установа на віки ім у всі їх народи.

8 И казатимеш до них: Который чоловік з дому Израілевого, або з чужих що пробувають між вами, принесе огняну жертву, або посват,

9 а не приведе до дверей наметy громадського, щоб принести жертву Господеві; такого чоловіка потребити з між народу єго.

10 И который чоловік з дому Израілевого, або ш чужих, що пробувають між вами, їв би як небудь кров; оберну я лице моє проти людини, що їсть кров, и потреблю її зміж народу її.

11 Бо в крові — жизнь мъяса, и я дав її вам на жертівню робити очищення про душі ваші; бо тільві кров робить очищення про душу.

12 Тим говорив я дітям Израільским: Жодна людина з вас не істиме крові, ані чуженица, що гостює між вами, не істиме крові.

13 И который чоловік з дітей Израільских, або ш чужих, що пробувають між вами, полюючи вловить такого звіря, або птицю, що можна їсти, [illegible] випустить з єго кров, и покрие її землею.

14 Бо то жизнь усякого мъяса; кров у єму— про жизнь єму; тим говорив я дітям Израільским: Не іжте крові ніякого мъяса, бо жизнь усякого мъяса — кров єго: хто істиме її, того потребити.

15 И всяка людина, що іла б те, що здохло само собою, або що розірване, чи ваш тубілець, чи чуженица, то мусить випрати плаття своє, и обмитця в воді, и буде нечистий аж до вечора: тоді буде він чистий.

16 Коли ж не випере, ані обмие свого тіла, то понесе кару за свою провину.

ГОЛОВА XVIII.

И рече Господь до Мусія, глаголючи:

2 Говори до дітей Израільских и скажи ім: Я — Господь Бог ваш.

3 Робом землі Єгипецькоі, де ви жили, не ходитимете; и робом землі Ханаиськоі, куди я приведу вас, не ходитимете; ані ходитимете ви по їх заповідям.

4 Певнитимете ви моі присуди, и держатимете моі заповіді, щоб ходити по ним: я — Господь Бог ваш.

5 Тим ви держатимете установи моі, и присуди моі: хто їх слухатиме, той по ним житиме: я Господь.

6 Ніхто з вас не приступай до близькоі родички своєі, щоб відкрити сором її: я Господь.

7 Сорому батькового, або сорому материного не відкривай: вона мати твоя; не відкривай сорому її.

8 Сорому жони отця твого не відкривай: то твого отця сором.

9 Сорому сестри, дочки отця твого, або дочки материноі, чи родилась дома, чи де инде, сорому її не відкривай.

10 Сорому дочки сина твого, або доччиноі дочки, їх сорому не відкривай; бо їх сором твій сором.

11 Сорому дочки жони батькоі, що народилась від батька твого, вона сестра тобі, не відкривай сорому її.

12 Не відкривай сорому сестри батькоі: вона близька родичка батькові твоєму.

13 Не відкривай сорому сестри материноі, бо вона близька родичка матері твоій.

14 Не відкривай сорому батькового брата, не присовуйсь до жінки єго: вона тітка тобі.

15 Не відкривай сорому невіщиного: вона жінка сині твоєму; не відкривай сорому її.

16 Не відкривай сорому братовоі жінки: то сором брата твого.

17 Не відкривай сорому женщини и дочки її, ані бери дочки сина її, або дочки дочки її, щоб відкрити сором її; бо вони близькі родички ій: се ледарство.

18 Не бери жінки до сестри її, щоб завдавати жалю ій, відкриваючи сором другоі за життя її.

19 Також не приступай до женщини, щоб відкрити сором її, поки вона відлучена задля нечисті її.

20 Надто не ляга сутільно з сусідовою жінкою, щоб опоганитись из нею.

21 Не попускай, щоб кого с плоду твого давано через огонь Молохові, и не розсвячуй имъя Божого: я Господь.

22 Не ляга с чоловіком як з женщиною: се огида.

23 Ані з якою звириною не лежатимеш, щоб опоганитись из нею; нехай також и женщина не становиться перед звириною, щоб лягти під неї то розір.

24 Не поганітесь чим небудь таким, бо у всему тому опоганили себе ті народи, що я повикидаю перед вами.

25 И землю опоганено: тим я покараю кривду її на ій, и сама земля звергне тих що живуть на ій.

Digitized by Google

26 Тим видержа́тимете установи́ мої и прису́ди мої, и не вчи́ните ніякоро́ї с тих оги́д; ані хто в ва́шого наро́ду, ані хто чужи́й, що пробува́є між ва́ми:

27 (всі бо ті оги́ди робили лю́де тої землі, що перед ва́ми, и зе́млю опога́нено;)

28 щоб земля́ й вас не ви́плюнула, як ви її опога́ните, як повиплёвувала вона́ наро́ди, що були́ перед ва́ми.

29 Бо хто вчи́нить кото́ру с тих оги́д, ті ду́ші, що чинитимуть, я потреблю́ зміж наро́ду їх.

30 Тим держіть за́повідь мою́, щоб не вчини́ти вам чого́ с тих гидки́х звича́їв, що чи́нено перед ва́ми, и щоб вам не опога́нитись ними: я Госпо́дь Бог ваш.

ГОЛОВА XIX.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Говори́ до всі́єї грома́ди ді́тей Изра́їльских и скажи́ ім: Бува́йте свяці, бо я Госпо́дь Бог ваш святи́й.

3 Бійтеся ко́жне ба́тька свого́, и ма́тери свої́, и держіть мої суботи: я Госпо́дь Бог ваш.

4 Не оберта́йтесь до и́долів, ані робіте собі вилива́них богів: я Госпо́дь Бог ваш.

5 И коли́ прино́сите по́свят поди́чних же́ртів Господе́ві, прино́сте ёго́ сво́єю во́лею.

6 Істимете ёго́ того́ ж дня, як принесете́ и наза́втра, а що зіста́нецця на тре́тій день, тре́ба спали́ти на огні.

7 А коли́ б іли ви вже тре́тёго дня, то се оги́да; не бу́де прийняте.

8 Тим, хто ість таке́, несе́ кри́ву свою́, бо він розсвятив свяце́ Госпо́дне; и таку́ ду́шу потреблю́ з між наро́ду її.

9 И як збира́тимете врожа́й с землі свої́, не збира́й до по́сліду по кутка́х по́ля твого́, и не визбіруй коло́сся врожа́ю твого́.

10 И не оббира́й до по́сліду виногра́дника твого́, и не обрива́й ко́жну гроздину з виногра́ду твого́; покида́й те про вбо́гого и заволоку: я Госпо́дь Бог твій.

11 Не кра́дте, ані кривіть душе́ю, ані бре́шіть одно́ дно́му.

12 И не божітесь моім имя́м кри́во, и не розсвя́чуй имя́ Бо́га твого́: я Госпо́дь.

13 Не дури́ сусіда твого́, и не дери́ з ёго́: на́ймитова пла́та неха́й не зоста́ецця в те́бе всю ніч до ра́нку.

14 Не лай глухо́го, и не кладй споти́чки перед сліпи́м, а бійся Бо́га твого́: я Госпо́дь.

15 Не чинїть кри́вди на суді: не вгля́несся на ну́жду сіро́ми, не тягтимеш руки́ за чоловіка мо́жного; по пра́ві розсу́джуватимеш сусіда твого́.

16 Не ходи́тимеш сюди́ й туди́ перено́шею поміж наро́дом твоїм; й не стоя́тимеш про́ти крові сусіда твого́: я Госпо́дь.

17 Не зненави́диш бра́та твого́ в се́рці твоє́му: а не оставля́тимеш гріха́ на ёму́.

18 Не мсти́тимесся и не носи́тимеш зло́ї ду́мки про́ти ді́тей наро́ду твого́, а люби́тимеш сусіда свого́ як себе́ само́го: я Госпо́дь.

19 Держа́тимете установи́ мої. Не припуска́тимеш скоти́ни свої́ до и́ншого по́росту; не засіва́тимеш по́ля свого́ мішаним зерно́м; и не вдягатимесся в оде́жу мішану з лёну и во́вни.

20 И хто б лежа́в су́тільно з женщи́ною, а вона́ була́ б раба́, зору́чена му́жові, и не була́ б ви́куплена, ні на во́лю ви́пущена, — би́ти ії пуго́ю, не кара́ти їх сме́ртю, бо вона́ не була́ на во́лі.

21 И принесе́ він переступо́ву же́ртву свою́ Господе́ві, до двере́й наме́ту громадського, — бара́на на переступо́ву же́ртву.

22 И зро́бить жере́ць очище́ння про ёго́ бараном переступо́вої же́ртви перед Го́сподом за ёго́ гріх, що він зроби́в; и гріх, що він зроби́в, бу́де про́щений ёму́.

23 И як прийдете ви в зе́млю, и наса́дите вся́кого де́рева про їжу, то вважа́тимете врожа́й я́ко необрізаний: трі ро́кн бу́де він вам, я́ко необрізаний: не істимете з ёго́.

24 На четве́ртий же рік увесь врожа́й бу́де святи́й, щоб шанува́ти Го́спода ним.

25 А пя́того ро́ку істимете врожа́й з де́рева, щоб помага́в вам убива́тись у садовину́: я Госпо́дь Бог ваш.

26 Не їжте нічо́го с кро́вью: не зна́йте чар, и не кладіть на добу́ прймхи.

27 Не стри́гтимете па́тел на голова́х своїх кругом, и не псува́тимеш па́тел на бороді твоїй.

28 Не робіте ніяких ви́різок на тілі в се́бе про ме́ртвого, и не печа́тайте ніяких зна́ків на собі: я Госпо́дь.

29 Не дава́й розпо́сіти доцці своїй, щоб не було́ з неї не́трі́бки; ато́ вда́сця земля́ в ро́спуск, и спо́вниця земля́ не́дарством.

30 Держа́тимете суббо́ти мої, и шануватимете святни́цю мою́: я Госпо́дь.

31 Не оберта́йсь до тих, що зна́ющця з духами, и не шука́й віщуватих, щоб опога́нитись ними: я Госпо́дь Бог твій.

32 Уста́нь перед си́вою головою, и шануй обли́чча старо́го чоловіка, и бійся Бо́га: я Госпо́дь.

33 И коли́ чужени́ця пробува́ с тобо́ю в ва́шій землі, не тісни́ ёго́.

Digitized by Google

34 Ні, нехай чуже, що живе з вами, буде вам наче родилось між вами, и люби його, як себе самого; бо ви були чужими в землі Єгипецькій; я Господь Бог ваш.

35 Не чинитимете жодної кривди на суді, ні аршином, ні вагою, ні мірою.

36 Мусите держати тереги правдиві, ваги правдиві, ефу правдиву, гин правдивий: я Господь Бог ваш, що вивів вас из землі Єгипецької.

37 Тим держатимете ви всі установи мої, и всі присуди мої и робитимете що велять вони: я Господь.

ГОЛОВА XX.

И рече Господь до Мусія, глаголючи:

2 Знов скажеш дітям Ізраїльским: Котре з дітей Ізраїльских, або ш чужих що пробувають ув Ізраїлі, дає з свого плоду Молохові, тому смерть неминуща: народ землі нехай убье такого камінням.

3 И оберну лице моє проти такого чоловіка, и потреблю його зміж народу його, бо він дає з свого плоду Молохові, щоб опоганити мою святиню и розсвятити моє святе имя.

4 А коли б народ земді відвернув як небудь очі свої від чоловіка, як він дає з свого плоду Молохові, и не вбив його,

5 то я оберну лице моє проти чоловіка того и проти семьі його, и потреблю його и все, що ходить у роспуск робом його, щоб чинити роспутину з Молохом, зміж народу їх.

6 А котора людина обернеця до таких, що знаюцця з духами, и до віщувати, щоб ходити в роспуск робом їх, я оберну лице моє проти такої людини, и потреблю її з між народу її.

7 Тим же то присвячуйтесь, и бувайте святі, бо я Господь Бог ваш.

8 И держатимете установи мої и робитимете їх: я Господь, що святить вас.

9 Бо кожному хто лає батька свого або матірь свою, нехай буде неминуща смерть: він лаяв батька свого або матірь свою; кров його буде на ему.

10 И хто вчинить перелюбки с чужою женою, хто вчинить перелюбки з женою сусіда свого, перелюбникові и перелюбниці неминуща смерть.

11 И чоловік, що ліг би з батьковою женою и відкрив би сором батьків, обом ім неминуща смерть; кров їх на них.

12 И коли б чоловік ліг из своєю невісткою, обом ім неминуща смерть: вділяли вони розір; кров їх на них.

13 Коли б таком чоловік ліг из мужчиною, як він лягає з женщиною, обоє вони вчинили б огиду; обом неминуща смерть; їх кров на них.

14 И коли чоловік візьме жону и її матір, се ледарство; спалити їх огнем, и его й їх обох; щоб не було ніякого ледарства між вами.

15 И коли чоловік ліг би з звіриною, такому неминуща смерть; и звірину мусите вбити.

16 И коли женщина прилізе до якої звірини, и ляче під неї, убити женщину, и звірину: обом неминуща смерть; кров їх на них.

17 И коли чоловік візьме сестру, свого батька дочку, або своєї матери дочку, и подивиця на її сором, и вона подивиця на его сором: се діло ледаче; и щоб їх страчено перед очима народу їх: відкрив він сором сестри своєї; мусить нести провину свою.

18 И коли б чоловік ліг из женщиною у недузі її и відкрив би її сором роскрив би той криницю її, а вона роскрила криницю крові своєї; и обох їх потратити з між народу їх.

19 И не роскривай сорому сестри матери твоєї ні сестри батька твого; бо роскрив би свій свою, близьку родичку: понесуть вони провину свою.

20 И коли б чоловік ліг з дядиною, він би роскрив сором дядька свого; понесуть вони провину свою.

21 И коли б чоловік роскрив братову жону, се річ нечиста: він би роскрив сором брата свого; будуть вони бездітні.

22 Тим держатимете всі мої установи и всі мої присуди, и чинитимете їх, щоб земля, куди я приведу вас жити, не виплюнула вас.

23 И не ходитимете в звичаях народу, що я вижну перед вами; бо вони все те чинили, и через те гидую я ними.

24 Вам же сказав я: Осягнете ви їх землю, и дам я вам її в державу, землю, що тече молоком и медом: я Господь Бог ваш, що відлучив вас від иншого народу.

25 Тим ви розбирайте, котра звірина чиста и нечиста, и котра птиця чиста и нечиста, и не попоганте ви душ ваших звіриною, або птицею або чим небудь живим, що лазить по землі, що повідлучав я від вас, яко нечисте.

26 И будете святими мині, бо я Господь — святий, и відділив вас від иншого народу, щоб ви були мої.

27 Чоловік або женщина що знаюцця з духом, або віщує, нехай умруть смертю: щоб і х побито камінням: їх кров на них.

Digitized by Google

ГОЛОВА XXI.

И рече́ Госпо́дь до Мусія: Говори́ до жерців синів Оро́нових, и скажи́ їм: Нехай ніхто́ не пога́нить себе́ мертвим з-між наро́ду ёго́;

2 тільки коло ро́дича, що близький ёму́, коло ма́тері своєї, и коло ба́тька свого́, и коло сина́ свого́, и коло дочки́ своєї, и коло бра́та свого́,

3 и коло сестри́ своєї дівчини, що близька́ ёму́, и не ма́ла му́жа, коло неї погани́тись мо́жна.

4 От не нехай ніхто́ не пога́нить себе́ и тим, гетьмануючи між наро́дом своїм, и не розсвя́чує себе́.

5 Нехай не ро́блять ли́сини на голові в се́бе, и не го́лять рожків бороди́ своєї, и не ро́блять ніяки́х ви́різок на тілі в се́бе.

6 Нехай бува́ють святі Бо́гові своє́му, и не розсвя́чують имъя́ Бо́га свого́, бо же́ртви Госпо́дні через огонь и хліб Бо́га свого́ прино́сять: через те бува́тимуть святи́ми.

7 Не бра́тимуть за жону́ не́трібки, або́ посоро́мленої; и не візьмуть женщи́ни, що чоловік прогна́в від се́бе; бо ко́жен з них святи́й Бо́гові своє́му.

8 Тим ёго́ освя́чуватимеш; бо він прино́сить хліб Бо́га твого́, він бу́де святи́й тобі: бо я Госпо́дь, що освя́чую вас, святи́й.

9 И дочка́ жерцёва, коли́ б осоро́мила себе́ гуля́ючи як не́трібка, осоро́мила б вона́ ба́тька свого́; таку́ спали́ти огня́м.

10 И велики́й жере́ць між свої́м бра́ттям, що на го́лову ёму́ ли́то святу́ оли́ву помазувальню, и що посвя́чено ёго́ вбіра́тись у ша́ти, нехай не відкрива́є голови́ своєї, и не роздира́є пла́ття свого́;

11 и не му́сить він ходи́ти до ме́ртвого тіла, и не пога́нитимецця коло ба́тька свого́, або́ коло ма́тери своєї;

12 и не вихо́дитиме з святи́ні, и не розсвя́чуватиме святи́ні Бо́га свого́; бо на ёму́ — вінне́ць помазувальної оли́ви Бо́га ёго́: я Госпо́дь.

13 И бра́тиме він жону́ у дівоцтві ії.

14 Удови́ або́ розве́деної женщи́ни, або́ осоро́мленої, або́ не́трібки, не візьме він, а візьме дівчи́ну з свого́ наро́ду за жону́ собі.

15 Не розсвя́чуватиме він плоду свого́ між наро́дом, бо Госпо́дь освяти́в ёго́.

16 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

17 Говори́ Оро́нові так: Кото́рий с твого́ плоду у ро́дах своїх ма́тиме яке́ каліцтво, нехай не приступа́ прино́сити хліб Бо́га свого́.

18 Бо кото́рий чоловік мав би каліцтво, не приступа́тиме таки́й: сліпи́й, криви́й, або́ таки́й що с плюсклим но́сом, або́ ш чим величе́нним,

19 або́ в ко́го перело́млена нога́, або́ перело́млена рука́,

20 або́ горба́тий, або́ карлува́тий, або́ з більмо́м на о́ці, або́ с пра́нцями, або́ шолудивий, або́ з роздавленим я́дром;

21 Ніхто́ с каліцтвом из пло́ду Оро́на жерця́ нехай не приступа́ прино́сити же́ртви Госпо́дні через огонь: він ма́є каліцтво; нехай не приступа́є прино́сити хліб свого́ Бо́га.

22 Істиме він хліб свого́ Бо́га и з найсвятішого и з свято́го.

23 Тільки не вхо́дитиме за ва́вісе, и не приступа́тиме до же́ртівні, бо ма́є каліцтво; щоб не розсвя́чував святи́ць моїх: бо я Госпо́дь освяти́в їх.

24 И Мусій переказа́в Оро́нові, и сина́м ёго́, и всім дітям Изра́їльским.

ГОЛОВА XXII.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Скажи́ Оро́нові и сина́м ёго́, щоб відлуча́ли себе́ від свя́тощів дітей Изра́їльских, и щоб не розсвя́чували мого́ имъя́ свято́го в тому́, що посвя́чують мині: я Госпо́дь.

3 Скажи́ їм: Кото́рий би з усёго ва́шого пло́ду між ва́шими ро́дами прийшо́в до свя́тощів, що діти Изра́їльскі посвяти́ли Господе́ві, ма́вши не́чисть на собі, така́ люди́на бу́де страче́на с перед лиця́ мого́: я Госпо́дь.

4 Кото́рий чоловік с пло́ду Оро́нового був би прокаже́ний, або́ мав би те́чиво, нехай не їсть свя́тощів, по́ки не очи́стицця. И хто б дотерну́вся до чо́го нечи́стого коло ме́ртвого, або́ до чоловіка с кото́рого выхо́дить злучальне сім'я ёго́;

5 або́ хто дотерне́цця до лазю́щого, через що ста́вся б він нечи́стим, або́ до чоловіка, що опога́нив би ёго́ яко́ю б ні було́ не́чистю;

6 люди́на, що дотерне́цця до ного́ тако́го, бу́де нечи́ста до ве́чора, и не істиме свяче́ного, хіба́ обми́є тіло своє́ водою.

7 И як со́нце зайде́, бу́де вона́ чи́ста, и мо́жна ій тоді істи свяче́не, бо то ії їжа.

8 Того́ що здо́хло само́ собою, або́ розірване, нехай не їсть и не пога́нить себе́: я Госпо́дь.

9 Ото ж держа́тимуть вони́ за́повідь мою́, ато́ понесу́ть гріх за не́і, и помру́ть через те, що розсвята́ть ії: я Госпо́дь освяти́в їх.

10 Ніхто́ чужи́й нехай не їсть свяче́ного: гість жерця́, або́ на́ймит, не істиме свяче́ного.

11 Коли́ ж жере́ць ку́пить люди́ну за свої гро́ші, істиме вона́ те, и той хто роди́вся у госпо́ді: ті істимуть іжу ёго́.

12 Коли́ та́кож дочка́ жерцёва пійде за чужо́го, не мо́жна ій істи же́ртів свяченних.

13 Коли́ ж дочка́ жерцёва бу́де вдовою, або́ розве́деною, и не ма́тиме дітей, и ве́рнецця до го-

Digitized by Google

спо́ди ба́тька свого́, як за її мо́лоду, вона́ істиме ба́тьківську їжу: чужи́й же ніхто́ не істиме її.

14 А коли́ б чоловік назві свя́тощів не схаменува́вшись, нехай наддасть пя́ту части́ну до того́, и віддасть жерцеві з свя́тощами.

15 И нехай не розсвя́чують свя́тощів дітей Изра́ільських, що сі прино́сять Господе́ві;

16 и не попуска́ють вчини́ти кри́ву пере́ступу, коли́ істимуть свої свято́щі: бо Госпо́дь освяти́в їх.

17 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

18 Говори́ до Ороя́, и синів ёго, и до всіх дітей Изра́ільських, и скажи́ їм: Кото́рий з до́му Изра́ільського, або́ ш чужи́х в Изра́їлі схотів би принести́ свій при́нос за всі свої обітни́ці, и про всі свої самохітні же́ртви, що бажа́ли вони́ принести́ Господе́ві на огняну́ же́ртву, —

19 прино́сьте по своїй уподо́бі самця́ без поро́ку, з ско́ту, з ове́ць, або́ с кіз.

20 Кото́ре ж ма́є поро́к, того́ не прино́сьте: бо не бу́де воно́ прийняте про вас.

21 И хто прино́сить по́свят подя́чних же́ртов Господе́ві, щоб догоди́ти свою́ обітни́цю, або́ самохітню же́ртву з ско́ту чи з овечо́к, нехай бу́де воно́ непо́рчене, щоб було́ прийняте; жо́дного поро́ку щоб не було́ в ёму́.

22 Сліпо́го, або́ прибо́го або́ ла́маного, або́ з гу́лею, або́ коростя́вого або́ паршиво́го, не прино́сьте Господе́ві, и не робіте же́ртви через огонь с тако́го на же́ртівці перед Го́сподом.

23 Бичка́ або́ ягня́, що ма́є що не́будь ли́шнє, або́ ма́є не всі свої части́ни, мо́жна принести́ на доброхітню же́ртву; про обітни́цю ж не бу́де воно́ прийняте.

24 Не прино́ситимете Господе́ві поране́ного, або́ роздавле́ного, або́ ла́маного, або́ порізаного; и не робітимете жо́дної же́ртви с тако́го в своїй землі.

25 И з руки́ чужо́го не жертвуватимете ви хліба Бо́га ва́шого ні ш чо́го тако́го; бо ма́є воно́ каліцтво, с поро́ком воно́: не бу́де воно́ прийняте про вас.

26 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

27 Коли́ приве́дено бичка́, або вівцю́, або́ козла́, нехай побу́де сім день під ма́тірю своє́ю, а з во́сьмого дня и да́лі бу́де прийняте на же́ртву через огонь Господе́ві.

28 И ні коро́ви, ні ягни́ці не різатимете одного́ дня з її маленьким.

29 И коли́ схо́чете принести́ по́свят дя́кування Господе́ві, прино́сьте ёго по своїй уподо́бі.

30 Того́ ж дня тре́ба зісти ёго; не оставля́йте нічо́го на за́втра: я Госпо́дь.

31 Тим держа́тимете за́повіді мої, и дотрима́тимете їх: я Госпо́дь.

32 Не розсвя́чуйте имя́ свято́го мого́; хо́чу святи́тись між дітьми Изра́ільськими; я Госпо́дь що святи́ть вас,

33 що ви́вів вас из землі Єги́петської, щоб бу́ти Бо́гом ва́шим: я Госпо́дь.

ГОЛОВА XXIII.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Говори́ до дітей Изра́ільських и скажи́ їм: Свя́та Госпо́дні, що оповіща́тимете ви святи́ми зво́винами, се мої свя́та.

3 Шість день нехай ро́блять діло; се́мий же день — субо́та вга́ми, святі зво́вини; не робіте в суботу нічо́го; се субо́та Госпо́дня в осе́лях ва́ших.

4 Оце́ свя́та Госпо́дні, святі зво́вини, що об'явля́тимете ви слу́шного ча́су.

5 Чотирна́йцятого дня пе́рвого місяця ввечорі Госпо́дній прохід (па́ска).

6 А пятна́йцятого дня того́ ж місяця свя́то прісного хліба Господе́ві: сім день істи́мете прісний.

7 Пе́рвого дня бу́дуть у вас святі зво́вини: не робіте ніяко́ї рабівської робо́ти тоді.

8 А прино́ситимете же́ртву через огонь Господе́ві сім день: се́мого дня — святі зво́вини; не роби́тимете ніяко́ї рабівської робо́ти тоді.

9 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

10 Говори́ до дітей Изра́ільських и скажи́ їм: Як прийдете в зе́млю, що дав я вам, и бу́дуть у вас жнива́ там, то принесете́ снопа́ с пе́рвого врожа́ю у жнива́ до жерця́:

11 и похита́в він снопа́ перед Го́сподом, щоб прийня́в про вас; наза́втра після суботи жере́ць хитатиме ёго.

12 И того́ дня, як хита́тимете снопа́, принесете́ ягня́ без поро́ку перволи́тка на огняну́ же́ртву Господе́ві.

13 А на ідому же́ртву ёму́ — дві деся́тих части́ни е́фи бо́ранна пшени́чного мішаного в олії, жертва через огонь Господе́ві на любе вдихання: а на пивну́ же́ртву ёму́ — вина́ чве́ртву гіна.

14 И не істимете ні хліба, ні су́шеного зерна́, ні зеле́ного колосся, до того́ дня, як ви принесете́ же́ртву ва́шому Бо́гові: установа вічна у всі ва́ші на́роди, по всіх ва́ших житлах.

15 А лічитимете собі з ра́ню після суботи, від дня, як принесли́ ви снопа́ на хитану же́ртву; с того́ дня, як принесете́ снопа́ на хитану же́ртву, сім субо́ть нехай сповниться;

16 після се́мої суботи налічите ви пять деся́т день до ра́ню, и принесете́ нову́ ідому же́ртву Господе́ві.

Digitized by Google

17 Візьмете ви в вашого житла́ два хліби на хита́ння, у дві деся́тих части́ни ефи: будуть вони́ з пшеня́шного бо́рошна; спе́чені бу́дуть с кваси́вом; се пе́рший урожа́й Господе́ві.

18 И принесете́ ви с хлібом се́меро ягня́т без поро́ку перволіткі́в, и одного́ молодо́го бичка́, и два бара́ни; бу́дуть вони́ про огняну́ же́ртву Господе́ві, про же́ртву через ого́нь, на лю́бе нюхання Господе́ві.

19 По́тім ви посвятите́ одно́ козеня́ на гріхову́ же́ртву, и дво́е ягня́т перволіткі́в на по́свят пода́чніх же́ртів.

20 И жере́ць хита́тиме іх ра́зом с хлібом пе́рвого врожа́ю на хи́тану же́ртву перед Го́сподом, з двома́ ягня́тами: бу́дуть вони́ святі Господе́ві про жерця́.

21 И окликнете́ ви́ того́ ж дня, що були́ святі зво́вини в вас: не робі́тимете ніяко́го рабівського діла тоді: устано́ва вічна по всіх ва́ших житла́х у всі ва́ші на́роди.

22 И як бу́дуть у вас жнива́, не вижина́тимеш до оста́нку по всіх кутка́х по́ля твого́, и не збіра́тимеш уся́кого колоска́ на ни́ві твоїй: покида́тимеш те про вбо́гого и про чуженицю: я Госпо́дь Бог ваш.

23 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

24 Говори́ до дітей Изра́їльских так: Се́мого місяця, пе́рвого дня в місяці, ма́тимете ви суббо́ту, на спо́мин труб, святі зво́вини.

25 Не робіть жо́дного рабівського діла тоді, а принесіть же́ртву через ого́нь Господе́ві.

26 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

27 Та́кож деся́того дня того́ місяця — день очище́ння: бу́дуть святі зво́вини в вас, и гамува́тимете ду́ші свої, и принесете́ же́ртву через ого́нь Господе́ві.

28 И не робі́тимете жо́дного діла того́ дня, бо се день очище́ння про вас перед Го́сподом Бо́гом ва́шим.

29 Бо котора́ б людина була́ не вгамована того дня, нехай бу́де стра́чена між наро́дом її.

30 И котора́ людина робила б яке́ діло того́ дня, таку́ людину погублю я між наро́дом її.

31 Не робіте ані жо́дного діла: устано́ва вічна у всі на́роди ва́ші по всіх житла́х ва́ших.

32 Се вам суббо́та вга́ми, и ви гамува́тимете ду́ші свої: девя́того дня місяця ввечері, від ве́чора до ве́чора, сла́витимете суббо́ту свою.

33 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

34 Говори́ до дітей Изра́їльских так: Пятна́йцятий день сёго се́мого місяця — свя́то оки́ні сім день Господе́ві.

35 Пе́рвого дня — святі зво́вини: не робіте жо́дного рабівського діла.

36 Сім день принесите́мете же́ртву через ого́нь Господе́ві; во́сьмого дня бу́дуть святі зво́вини в вас; и принесите́мете же́ртву через ого́нь Господе́ві: се ве́лике віче; не робіте жо́дного рабівського діла.

37 Се свя́та Господні, що оклича́тете ви святи́ми зво́винами, щоб принести́ же́ртву через ого́нь Господе́ві, огняну́ же́ртву, и їдому же́ртву, по́свят и пивні же́ртви, уся́чина на сей день,

38 опріч суббіт Госпо́дніх, и опріч ва́ших да́рів, и опріч уси́х ва́ших обіцянок, и опріч ва́ших самохітніх же́ртів, що дасте́ ви Господе́ві.

39 Ото́ ж пятна́йцятого дня се́мого місяця, як зберете́ вже врожа́й з землі, держа́тимете свя́то Господе́ві сім день: пе́рвого дня бу́де суббо́та, и во́сьмого дня бу́де суббо́та.

40 И побереті́ ви пе́рвого дня вітття з га́рних дерів, гілля́ с па́льмового де́рева, и віти з густи́х дерів, и вербини з над річки; и весели́тиметесь перед Го́сподом Бо́гом ва́шим сім день.

41 И святкува́тимете се свя́то Господе́ві сім день що ро́ку. Устано́ва вічна у всі ваші на́роди: сла́витимете ви ёго́ се́мого місяця.

42 Пробува́тимете ви в ку́чках сім день; ко́жне, хто вродився Изра́їлям, му́сить пробувати в ку́чках,

43 щоб зна́ли ва́ші на́роди, що звелів я дітям Изра́їльским жи́ти в ку́чках, як ви́вів іх из землі Єги́пецької: я Госпо́дь Бог ваш.

44 И Мусій объяви́в дітям Изра́їльским свя́та Госпо́дні.

ГОЛОВА XXIV.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Звели́ дітям Изра́їльским, щоб принесли́ тобі чи́стої оли́ви, оли́ви би́тої на світло, щоб позапа́лювати ля́мпи, нехай горя́ть не перестаючи.

3 Перед за́вісом свідчення, у скині громадській, світи́тиме іх Орон з ве́чора до ра́нку не перестаючи: устано́ва вічна у ва́ші на́роди.

4 Світи́тиме він ля́мпи на чи́стому свічнико́ві перед Го́сподом не перестаючи.

5 И візьмеш ти пшеня́шного бо́рошна, и спечеш дванайцять книшів з ёго; дві деся́ті части́ни нехай бу́де в одному́ книші.

6 И покладеш іх у два ряди́, по шість у ряду́, на чи́стому столо́ві перед Го́сподом.

7 И поло́жиш чи́сте кади́ло на ко́жен ряд, щоб лежа́в на хлібові про спо́мин, — же́ртва через ого́нь Господе́ві.

8 Що суббо́ти кла́стиме він те до ладу́ перед Го́сподом не перестаючи, я́ко взя́те в дітей Изра́їльских по віковічнёму завіту.

Digitized by Google

9 И буде те Ороновій і синам єго; і поживатимуть вони те у святому місці; бо воно — найсвятіще єму з жертв Господніх через вічність непереставанню установою.

10 Син Ізраільтянки від Єгиптянина вийшов між сини Ізраільські; і ся син Ізраільтянки посварився у таборі із чоловіком Ізраіліим.

11 И ганив син Ізраільтянки имя (Господне) и кляв. И приведено єго до Мусія (а єго матери имя Саломіма, дочка Дамриева, з Данового роду);

12 и оддано єго під сторожу, поки объявиться їм суд Господній.

13 И рече Господь до Мусія, глаголючи:

14 Виведи того що клав за табір; и нехай усі, хто чув, положать руки свої на голову єму, и нехай уся громада побье єго каміннями.

15 И говоритимеш до синів Ізраільських: як: Хто кляне Бога, понесе гріх свій.

16 А хто ганить имя Господне, тому неминуща смерть, уся громада побье єго каміннями: як чужому, так и тому, що родився між вами, коли він ганив имя Господне, нехай буде смерть.

17 И хто вбье чоловіка, неминуща смерть.

18 А хто вбье звірину, нехай верне; звіриа за звірину.

19 И хто заподіє каліцтво сусідові своєму, що він заподіяв, те щоб єму заподіяно:

20 Шкода за шкоду, око за око, зуб за зуб: як він заподіяв каліцтво чоловікові, те щоб єму зроблено.

21 Хто вбье звірину, той верне її; а хто вбье чоловіка, тому смерть.

22 Матимете закон одноковий, як про чужих, так и про земляків: бо я Господь Бог ваш.

23 И сказав Мусій дітям Ізраільським, щоб вивели того, що клав за табір и побили каміннем. И вчинили діти Ізраільські, як звелів ім Мусій.

ГОЛОВА XXV.

И рече Господь до Мусія на Синай-горі, глаголючи:

2 Говори до дітей Ізраільских, и скажи ім: Як прийдете в землю, що я вам дав, то нехай земля держить суботу Господеві.

3 Шість років засіватимеш поле своє, и шість років обриватимеш свій виноградник, и збиратимеш урожай з єго;

4 сємий же рік нехай буде субота вгами землі, субота про Господа: ані поля своєго не засіватимеш, ані виноградника не обриватимеш.

5 Того, що вродить само собою не жни, ані збирай грон з винограду несапованого: то рік відпочинку землі.

6 И субота землі нехай буде на їжу вам; про тебе и про раба твого, и про рабу твою, и про найнята твого, и про чужого, що пробуває в тебе,

7 и про скотину твою, и про звіря що на землі, нехай буде на їжу ще вродить тоді.

8 И налічиш собі сім субіт років, сім раз сім років; и буде тобі простягу у семи субутах років сорок и девять років.

9 Тоді звелиш затрубити в веселу трубу у десятий день сємого місяця, у день очищення звелите ви трубити по всій землі.

10 И святитимете пятидесятий рік, и оклічете волю по землі усім, хто живе в ій: то буде просвято в вас; и вернецця кожне в вас на свою державу, и вернете ви кожного у сємью єго.

11 Просвятом буде той пятидесятий рік у вас: не будете ані сіяти, ані жати що вродить само собою того року, ані збиратимеш тоді винограду недоглядуваного.

12 Бо то про свято; буде воно святе вам: істимете врожай того літа с поля.

13 У рік просвята сего верпете ви кожного чоловіка на єго державу.

14 И коли ти продаси що сусідові твоєму, а що купиш у сусіда твого, не тиснитимете один одного.

15 По лічбі років після просвята купуватимеш у сусіда твого, по лічбі років урожаю продаватиме він тобі:

16 По лічбі років наддаватимеш ціну тому, и що менше буде років, убавлятимеш ціну того; бо продає він тобі тільке врожай самий.

17 Тим ви не тиснитимете одно 'дного, а боятимесся Бога: бо я Господь Бог ваш.

18 Тим певнитимете ви мої установи, и держатимете мої присуди; и житимете у тій землі безпечно.

19 И земля родитиме вам, и істимете до схочу, и житимете там безпечно.

20 И коли скажете: Що ми істимемо сємого року? Ось ми не сіяли, ні збірали врожаю;

21 тоді я пішлю моє благословення на вас шестого року, и вродить він вам на три роки.

22 И обсієтесь восьмого року, и харчуватиметесь старим урожаем аж до девятого року; до нового врожаю годуватиметесь старим запасом.

23 Землі не продавайте на віки; бо земля — моя; бо ви чужениці и заволоки в мене.

24 И по всій землі вашої держави попускайте викуповувати землю.

Digitized by Google

25 Коли́ твій брат зубо́жів и прода́в що з своєї де́ржави, и коли́ хто в ёго ро́дичів прийде ви́купити те, то нехай ви́купить що брат ёго прода́в.

26 А коли́ б чоловік не мав ніко́го ви́купити зе́млю, а спромігсь сам ви́купити її;

27 то нехай злічить ро́ки прода́жи її, и ве́рне ли́шок тому́, кому́ прода́в; щоб верну́тись на свою́ де́ржаву.

28 Коли́ ж не спромо́жецца на гро́ші, тоді же, що про́дане зоставатимецца в руках у того́, хто купи́в до весільного ро́ку: а про́святного ро́ку одійде, и він ве́рнецца на свою́ де́ржаву.

29 И коли́ чоловік прода́сть жи́тівню ха́ту у муро́ваному го́роді, мо́жна ёму́ ви́купити її цілий рік після прода́жи; цілий рік мо́жна ёму́ викупо́вувати.

30 А коли́ він не ви́купить у про́стяг цілого ро́ку, тоді ха́та в муро́ваному го́роді зоста́нецця на ві́ки тому́, хто купи́в, у всі ёго на́роди: не одійде вона́ під час про́свята.

31 Хати ж по се́лах, що не ма́ють стіни навкруги́, вважа́ти так, як по́ля в краї́ні: мо́жна їх викупо́вувати, и одійдуть вони́ про́святного ча́су.

32 А про-те́ городи́ Леви́цькі, и хати́ по города́х їх де́ржави мо́жна Леви́там викупо́вувати по всяк час.

33 И коли́ хто ку́пить у Леви́тів, тоді про́дана ха́та и го́род ёго де́ржави одійдуть весільнёго ро́ку; бо хати́ городів Леви́цьких — їх де́ржава між дітьми Изра́ільскими.

34 По́ля ж у при́городах городів їх не мо́жна продава́ти; бо воно́ вічна їх де́ржава.

35 И коли́ твій брат зубо́жіє, и занепаде́ в те́бе, запоможи́ ёго́; хоч би то був чуженя́ця, або́ пробува́нець, нехай живе́ в те́бе.

36 Не бери́ ніяко́го ли́шку з ёго, або́ при́плату, а бійся Бо́га; нехай твій брат живе́ в те́бе.

37 Не дава́й ёму́ гро́шей на ли́шок, и не позича́й живности на при́плат.

38 Я — Госпо́дь Бо́г наш, що вивів вас из землі Єги́пецької, щоб да́ти вам зе́млю Хана́ньску, и бу́ти ва́шим Бо́гом.

39 И коли́ твій брат коло те́бе зубо́жіє и продасть ёго́ тобі, не приму́шуй ёго́ служи́ти за раба́,

40 а нехай бу́де в те́бе за найми́та, за пробува́льця, служи́тиме тобі до про́святного ро́ку,

41 и одійде він від те́бе, він и ёго́ діти з ним, и ве́рнецця до свого́ ро́ду, и на свою́ бать-ківщину ве́рнецця він.

42 Бо вони́ мої раби́, що я вивів из землі Єги́пецької: не продава́йте їх у неволю.

43 Не пануй над ним жорсто́ко, а бійся Бо́га твого́.

44 А раби́ твої и раби́ні твої, що ма́тимеш у се́бе, нехай бу́дуть с пога́н, що кругом вас; з них купу́йте рабів и раби́нь.

45 Та що з дітей захо́жих люде́й що пробу-ва́ють між ва́ми, с тих купу́йте, и з їх се́мей, що живу́ть у вас, що породи́лись у землі ва́шій; и нехай вони будуть ва́шим надба́нням.

46 И держа́тимете ви їх я́ко наслі́дя дітям ва́шим після вас, щоб осяга́ти їх як держа́ву; бу́дуть вони́ ва́шими раба́ми на ві́ки; над бра́ттям же ва́шим, дітьми Изра́ільскими, не панува́тимете одно́ над одни́м жорсто́ко.

47 И коли́ пробува́лець або́ заволо́ка забага́тіє в те́бе, а твій брат коло ёго́ зубо́жіє, и прода́сця заволо́ці або́ пробува́льцеві коло́ те́бе, або́ ёго́ ро́дичам;

48 як прода́сця, мо́жна ёго́ ви́купити; одному́ з бра́тя ёго́ мо́жна ви́купити ёго́.

49 Чи то бу́де ёго́ дя́дько, чи ёго́ дя́дька син, мо́жна ви́купити ёго́, або́ хто в бли́зьких ро́дичів ёму́ з ро́ду ёго́ — ви́купити мо́жна; коли́ ж спромо́жецця, ма́в пра́во й сам ви́купитись.

50 И порахуе́цця с тим, що купи́в ёго́, почи́нши з ро́ку, як прода́всь та аж до про́святного ро́ку; и пла́та за ёго́ бу́де по лічбі ро́ків, як на́ймитові літа, так и ёго́ тре́ба міркува́ти.

51 Коли́ ще літ бага́цько, нехай ве́рне за них пла́ту свого́ ви́купу з гро́шей, за які́ ёго́ ку́плено.

52 А коли́ зостаєцця вже трохи ро́ків до про́святного ро́ку, нехай порахуе́цця з ними, и за ті ро́ки ве́рне ёму́ викупну́ пла́ту.

53 За рокового́ на́ймита бу́де він у ёго́, и ніхто́ нехай не пану́є жорсто́ко над ним в очах у те́бе.

54 Коли́ ж ёго́ не ви́куплять у такі́ ро́ки, то одійде він про́святного ро́ку, він и ёго́ діти з ним.

55 Бо мої раби́ діти Изра́ільські: вони́ мої раби́, що я вивів из землі Єги́пецької: я Го́сподь Бог ваш.

ГОЛОВА XXVI.

Не робіте собі ніяки́х ідолів ані різаних образів, и не ставляйте стату́й, и не ста́вляйте камяни́х парсу́н у землі своїй, щоб їм кла́нятись; бо я — Господь Бог їх.

2 Держіть мої суботи и шануйте мою свитни́цю: я Госпо́дь.

3 Коли́ ходи́тимете в устано́вах моїх, и держа́тимете за́повіді мої, и певни́тимете їх;

Digitized by Google

4 то посилатиму вам дощ слушнесе часу, и земля родитиме, и дерева на полі даватимуть урожай.

5 И сягатиме молотьба ваша до виноградування, а виноградування сягатиме до сівби; и істимете хліб до схочу, и житимете в землі вашій безпечно.

6 И дам я тишость у землі, и ледягаете спати, ніхто не лякатиме вас; и повиганяю шкодливе звіря з землі, и не перекрістить меч землі вашої.

7 И поженете вороги ваші, и попадають перед вами під мечем.

8 И пятеро вас гнатиме сотню, а сотня вас гнатиме тисячу до втечі; и попадають вороги ваші під мечем вашим.

9 Бо обернусь до вас, и зроблю вас плодющими, и росплоджу вас, и установлю мій завіт из вами.

10 И істимете старий запас, и занесетимете старий за-для нового.

11 И поставлю скинію мою між вами, и душа моя не гидуватиме вами.

12 И ходитиму між вами, и буду Богом вашим, а ви будете народом моїм.

13 Я Господь Бог ваш, що вивів вас из землі Єгипецької, щоб не були ви там у неволі; и потрощив я заноги ярма вашого, и дав вам випростатись.

14 Коли ж не слухатимете мене и не певнитимете всіх сих заповідей,

15 и гордуватимете установами моїми, або душа ваша знехтує заповіді моі, так що не схочете певнити всіх заповідей моіх, а поламлете завіт мій;

16 то зроблю таке вам: напущу я страх на вас, сухоту и гарячку, що взісця вам у вічі, и завдасть болю серцеві; и сіятимете зерно дарне даремно, бо вороги ваші користуватимуться ним.

17 И обарну лице моє проти вас, и будете побиті перед ворогами вашими: ті, що ненавидять вас, царюватимуть над вами; и втікатимете як ніхто не ганятиме за вами.

18 А як не слухатимете ще й тоді мене, то покараю вас ще в семеро за гріхи ваші.

19 И зламаю пиху могутні вашої; и зроблю вам небо як залізо, а землю вам — як мідь;

20 и напинатимете силу свою марно, бо земля ваша не родитиме, и дерева її не даватимуть вроджаю.

21 И як підете проти мене, и не слухатимете мене; пішлю на вас ще в семеро мук за гріхи ваші.

22 Нападу між вас дикого звіря, що хапатимуть у вас дітей, и потуратимуть ваш скот, и стане вас небагато через них; и биті цілими вашої неварстають.

23 И коли не вимінне не перебитесь від сего, а ходитимете проти мене,

24 тоді й я піду проти вас, и покараю вас ще сім раз за гріхи ваші.

25 И здійму меча на вас, и відомщу за злам мання завіту мого, и як посунулюєтесь ви в городи ваші, пішлю я мір між вас; и видам вас у руки ворогам вашим.

26 И як поломлю я підпірку в вашому хлібові, тоді десять жінок пектимуть хліб ваш ув одній печі, а видаватимуть вам хліб ваш вагою; и істимете та й не втамуватесь.

27 А коли ще й після сего не слухатимете мене, и підете проти мене,

28 тоді и я піду проти вас гнівом палючим, и покараю я, я вас покараю ще сім раз за гріхи ваші.

29 И істимете тіло синів своіх, и тіло дочок своіх істимете.

30 И поруйную високи кури ваші, и порубаю образи ваші, и приведу тулови ваші на тулови идолів ваших, и душа моя гидуватиме вами.

31 И зроблю городи ваші порожніми, и поруйную святиці вашої, и не схочу нюхати каднльних пахощів ваших.

32 И зроблю землю пустинею; и вороги ваші, що там житимуть, дивуватимуться їй.

33 И пороскидаю вас різно поміж поганами, и вийму меча за вами; и лежатиме земля ваша пустинею: и городи ваші будуть порожні.

34 Тоді земля веселитиметься своїми суботами, поки лежатиме пустинею, а ви будете в руках у ворогів своіх; тоді ж то земля відпочине и веселитиметься суботами своїми.

35 Поки лежатиме вона пустинею, поти відпочиватиме; бо не було їй увами в суботи ваші, як ви жили на ій.

36 А тим, що зістануться живі між вами, пішлю я жах у серце серед земді ворогів іх; и дослост листка сухого гнатиме іх; и втікатимуть вони, наче від меча; и падатимуть як ніхто не ганятиме за ними.

37 И падатимуть вони одно на 'дного, наче перед мечем, як ніхто не ганятиме за ними; и не матимете сили стояти проти ворогів своіх.

38 И погинете між поганами, и земля ворогів ваших поглам вас.

39 А ті, що зістануться з вас, змарніють у кривді своій у ворожій землях; и також у кривдах батьків своіх змарніють вони з ними.

Digitized by Google

40 Коли́ ви́знають кри́вди свої́ й кри́вди бать-
ків свої́х, з їх пере́ступами, що переступи́ли вони́
проти ме́не, що вони́ пійшли́ проти ме́не,

41 и що я та́кож пійшо́в проти їх, и привів
їх у зе́млю ворогів їх; коли́, кажу́, їх необрізувані
серця́ впокоря́ться, и прийму́ть вони́ ка́ру за свою́
кри́вду;

42 тоді́ спогада́ю завіт мій з Яковом, и та́кож
завіт мій з Иса́ком, и та́ком завіт мій з Овраа́мом
спогада́ю; и спогада́ю про зе́млю.

43 Земля́ ж їх бу́де поки́нута, и весели́тиметься суботами своїми, поки́ лежи́ть пусти́нею
без них; и прийму́ть вони́ ка́ру за свою́ кри́вду:
бо знева́жили вони́ прису́ди мої, и зненави́діли
устано́ви мої.

44 От же й через те все, як бу́дуть вони́ в
землі́ ворогів своїх, не відки́ну їх зо́всім, ані погиду́ю ними́, щоб збагі́тувати їх до ско́нку и поламати́ завіт мій з ними́; бо я Госпо́дь їх Бог.

45 Зглянувшись на них, спогада́ю завіт пре́дків їх, що їх ви́вів я з землі́ Єги́петської пере́д
ві́ччю в пога́н, щоб мі́ні бу́ти їх Бо́гом: я Гдспо́дь.

46 Оце́ встано́ви и прису́ди и зако́ни, що вчини́в Госпо́дь між со́бе и дітьми́ Израї́льських на Синай-
горі через Мусія.

ГОЛОВА XXVII.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Говори́ до дітей Израїльських, и скажи́ їм:
Хто́ зроби́в би осо́бну обітни́цю, нехай таке́ бу́де
Господе́ві по твоє́му рахува́нню.

3 А рахува́тимеш від мужчи́ни двайцятолітка
аж до семидесятих ро́ків, рахува́ння твоє́ бу́де
пять десят си́клів, по си́клеві святни́ці.

4 Коли́ ж воно́ бу́де женщи́на, тоді рахува́ння
твоє́ бу́де три́йцять си́клів.

5 Як же від пятолітка до двайцятолітка, тоді
рахува́ння твоє́ бу́де за мужчи́ну два́йцять си́клів,
а за женщи́ну де́сять си́клів.

6 А коли́ від одного́ місяця до пятолі́тка, тоді
рахува́ння твоє́ бу́де від хло́пчика пять си́клів, а
за дівчи́нку твоє́ рахува́ння бу́де три́ си́кли сріблі́.

7 А коли́ від шестидесятих ро́ків и на́дто;
коли́ мужчи́на, то рахува́ння твоє́ бу́де пятна́йцять
си́клів, а за женщи́ну де́сять си́клів.

8 Коли́ б же він був убо́жчий, ніж рахува́ння
твоє́, то нехай объя́вицця пере́д жерцем, и жере́ць
оці́нить его́; по спромо́зі того́, хто обіту́вав, жере́ць оці́нить его́.

9 Коли́ ж звіри́на, така́ що мо́жна прино́сити
на же́ртву Господе́ві, то все, що дадуть с такої
Господе́ві, бу́де святе́.

10 Не мо́жна переміня́ти її або́ дава́ти и́нше
за не́ї, коре́ше за ледаче́, або́ ледаче́ за хоро́ше;
коли́ ж перемінена звіри́на звіри́ною, то й те и замі́н за те бу́дуть святі́.

11 Коли́ ж яка́ нечи́ста звіри́на, що не мо́жна
прино́сити її на по́сват Господе́ві, — нехай объя́вить звіри́ну перед жерцем;

12 и жере́ць оці́нить її, чи воно́ хоро́ше, чи
ледаче́: як ти оці́ниш его́, жерче, так воно́ й бу́де.

13 Коли́ ж хо́че ви́кунити его́, то надда́сть
пя́тину її до ці́ни.

14 И коли́ хто хо́че освяти́ти ха́ту свою́, щоб
свята́ була́ Господе́ві, нехай жере́ць аміркує, чи
до́бра вона́, чи лиха́: як змірку́є жере́ць, так и
бу́де.

15 И коли́ той, хто освяти́в хо́че ви́купити
ха́ту свою́, нехай надда́сть пя́тину гро́шей, у які
оці́нено її, и бу́де вона́ его́.

16 И коли́ хто освяти́в Господе́ві части́ну
по́ля де́ржави своє́ї, нехай твоє́ рахува́ння бу́де
по ва́сіву зе́рна: го́мер чи́стого зерна́ — по пя́тидесяти си́клів сріблá.

17 Коли́ посвя́чене по́ле від пре́святного ро́ку,—
по твоє́му рахува́нню сто́ятиме воно́.

18 Коли́ ж по́ле посвя́чено по́слі про́свята, то
жере́ць оддічить ёму́ гро́ші по ро́ках, що зостаю́ця, аж до про́святного ро́ку, и те бу́де зба́влене
с ці́ни.

19 А коли́ той, що освяти́в по́ле, яки́м ро́бом
ви́купить его́, нехай тоді́ надда́сть пя́тину гро́шей
проти твоє́ї оці́нки, и бу́де воно́ запе́внене ёму́.

20 А коли́ він не хо́че викупо́вувати по́ля
свого́, або́ коли́ продав по́ле дру́гому чоловікові,—
не викупо́вуватиме́ця вже воно́.

21 По́ле ж, ви́йшовши с про́свята, бу́де святе́
Господе́ві, я́ко по́ле завіто́ване; де́ржава его́ бу́де
жерцеві.

22 А коли́ хто освя́чує Господе́ві таке́ по́ле,
що купи́в, а не з де́ржави своє́ї,

23 то жере́ць відли́чить ёму́ гро́ші по твоє́му
рахува́нню до про́святного ро́ку, и він дасть тоді
відли́чені гро́ші Госпо́деві.

24 Ро́ку про́святного по́ле ве́рнецця до того́,
в кого́ ку́плене, тому́, чия́ де́ржава землі́.

25 А всі твої рахува́ння бу́дуть на си́кель
святни́ці: два́йцять гера́ бу́де в си́клі.

26 Тільки первака́ в звіри́ни, що му́сить бу́ти
Госпо́днім первако́м, ніхто́ нехай не освя́чує; чи
віл, чи вівця́: те Госпо́дня.

27 А коли́ то з нечи́стої звіри́ни, нехай ви́купить по твоє́му рахува́нню, и надда́сть пя́тину
до того́; або́ коли́ не бу́де ви́куплене, то нехай
продаду́ть по твоє́му рахува́нню.

Digitized by Google

28 А про-те́ ніяко́ї завіто́ваної ре́чи, що чоловік завіту́є Господе́ві зо всёго́, що́ ма́є, з люде́й и звіря́ть, и с по́ля своє́ї де́ржави, не мо́жна продава́ти або́ викупо́вувати: ко́жна завіто́вана річ найсвятіща Господе́ві.

29 Ніщо́ завіто́ване, що було́ б завіто́ване з люде́й, не бу́де викупо́вуване, а му́сить уме́рти сме́ртю.

30 И вся́ка десяти́на землі, чи то під посівом зерняни́м, чи під садовини́ою, Господе́ві: свята́ вона́ Господе́ві.

31 И коли́ б чоловік схотів ви́купити що з своїх нив, му́сить наддати до не́ї пъяти́ну її.

32 А що до десяти́ни чередн або́ ота́рн, що тільки хо́дить під па́лицею, деся́та части́на бу́де Господе́ві.

33 Не розбіра́й, чи до́бре воно́, чи лихе́, и не переміня́й; коли́ ж переміниш, тоді й воно́ и заміна ёго́ бу́де свяге́; не мо́жна того́ викупо́вуватн.

34 Се за́повіді, що Госпо́дь заповіда́в Мусієві про діте́й Израїльских на Синай-горі.

Digitized by Google

Четверта Мусієва книга,

звéцця вонá

ПЕРЕЛІК.

И речéГоспóдь до Мусія у пустúні Синáйській, у скúні громáдській, у пéрвий день дрýгого місяця, на дрýгий рік, як вонú вúйшли из землі Єгúпецькоі, глаголючи:

2 Перелічúте всю громáду дітéй Израíльских по їх сéмъям, по дóму їх батькóв, лічбóю имéннів їх, кóжного мужчúну голова́ в гóлову;

3 з двайцятú рóків и стáрше, всіх, що згідні ходúти на вúйнý в Израíлі; ти и Орóн мýсите перелічúти їх по повкáм їх.

4 И бýде з вáми по чоловікові з кóжного рóду; кóжен щоб стáрший був у дому́ батьків своíх.

5 И ось имéння тих, що бýдуть з вáми: з Рувúмового рóду: Єлисýр, син Седиюрів.

6 Симеóнового: Саламíйло, син Сурисадáів.

7 Юдúного: Насóн, син Оминадáвів.

8 Исахáрового: Натанáйло, син Согáрів.

9 Завулóнового: Єлисáв, сии Хелóнів.

10 Іóсипових дітей: з Єхраíмового рóду: Єлисáма, сии Ємиюдів; з Манасúіного: Гамалíйло, син Хвадасýрів.

11 Вениамúнового: Овидáн, сии Гадеóниів.

12 Дáнового: Огиезéр, сын Омисадáів.

13 Осúрового: Хвагáйло, сии Єхранів.

14 Гáдового: Єлисáх, сын Рагýйлів.

15 Нехталúмового: Охирéй, сын Єнáнів.

16 Се славні громадяне, князі родів батьків своíх, гóлови тúсяч в Израíлі.

17 И Мусій з Орóном узялú сúх людéй, що нáзвані по имéнням.

18 И зібрáли вонú всю громáду у пéрвий день дрýгого місяця, и вивóдила вонá родú свої по сéмъях своíх, по дóму батьків своíх, по лічбі имéннів, з двайцятú рóків и стáрше, голова́ в гóлову.

19 Як Господь звелів Мусієві, так перелічúв він їх у пустúні Синáйській.

20 И дітéй Рувúмових, Израíлевого стáршого сúна, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батьків їх, по лічбі имéннів, голова́ в гóлову, кóжний мужчúна двáйцятолітків и стáрше, що булú згідні йти на вúйнý,

21 тих, що перелічено з них, з Рувúмового рóду, сóрок и шість тúсяч и пъять сóтень.

22 Дітéй Симеóнових, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батьків їх, тих, що булú перелічені з них, по їх имéнням, голова́ в гóлову, кóжен мужчúна двайцятолітків и стáрше, всіх, що булú згідні йти на вúйнý,

23 тих, що перелічено з них, з Симеóнового рóду, пъять десáт дéвъять тúсяч и трі сóтні.

24 Дітéй Гáдових, по їх нáродам, по сéмъям їх, по дóмові батьків їх, по лічбі имéннів, двайцятолітків и стáрше, всіх, що булú згідні йти на вúйнý,

25 тих, що перелічено з них, з Гáдового рóду, сóрок и пъять тúсяч шість сóтень и пъять десáт.

26 Дітéй Юдúних, по їх нáродам, по сéмъям їх, по дóмові батьків їх, по лічбі имéннів, двайцятолітків и стáрше, всіх, що булú згідні йти на вúйнý,

27 тих, що перелічено з них, з Юдúного рóду, сім десáт и чотúрі тúсячі и шість сóтень.

28 Дітéй Исахáрових, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батьків їх, по лічбі имéннів, двайцятолітків и стáрше, всіх, що булú згідні йти на вúйнý,

29 тих, що перелічено з них, з Исахáрового рóду, пъять десáт и чотúрі тúсячі и чотúрі сóтні.

30 Дітéй Завулóнових, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батьків їх, по лічбі имéннів, двайцятолітків и стáрше, усіх, що булú згідні йти на вúйнý,

31 тих, що перелічено з них, з Завулóнового рóду, пъять десáт и сім тúсяч и чотúрі сóтні.

32 Дітéй Іóсипових, дітéй Єхраíмових, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батьків їх, по лічбі имéннів, двайцятолітків и стáрше, всіх, що булú згідні йти на вúйнý,

Digitized by Google

33 тих, що перелічено з них, з Скраїнового ро́ду, сóрок ти́сяч и пять сóтень.

34 Дітéй Манасси́їних, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батькíв їх, по лíчбі имéннів, двайцятолíтків и стáрше, усíх що булú згíдні йти на вíйну,

35 тих, що перелíчено з них, з Манасси́їного ро́ду, и трúйцять и дві ти́сячі и дві сóтні.

36 Дітéй Вениами́нових, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батькíв їх, по лíчбі имéннів, двайцятолíтків и стáрше, усíх, що булú згíдні йти на вíйну,

37 тих, що перелíчено з них, з Вениами́нового ро́ду, трúйцять и пять ти́сяч и чотирí сóтні.

38 Дітéй Дáнових, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батькíв їх, по лíчбі имéннів, з двайцятолíтків и стáрше, усíм, що булú згíдні йти на вíйну,

39 тих, що перелíчено з них, з Дáнового ро́ду, шiсдеся́т и дві ти́сячі и сíм сóтень.

40 Дітéй Осу́рових, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батькíв їх, по лíчбі имéннів, двайцятолíтків и стáрше, всíх, що булú згíдні йти на вíйну,

41 тих, що перелíчено з них з Осу́рового ро́ду, сóрок и одна́ ти́сяча и пять сóтень.

42 Дітéй Нехтали́мових, по нáродам їх, по сéмъям їх, по дóмові батькíв їх, по лíчбі имéннів, двайцятолíтків и стáрше, усíх, що булú згíдні йти на вíйну,

43 усíх, що перелíчено з них, з Нехтали́мового ро́ду, пять деся́т и трí ти́сячі и чотирí сóтні.

44 Стíльки їх перелíчено, що Мусíй з Орóном перелíчили, та кня́зі Изра́їльські, двана́йцять чоловíк; кóжен був про дом батькíв своíх.

45 Отó ж перелíчено дітéй Изра́їльських по дóму батькíх їх, двайцятолíтків и стáрше, усíх, що булú згíдні йти на вíйну,

46 усíх перелíчено шiсть сóтень ти́сяч и пять сóтень и пять деся́т.

47 Тíльки ж Левúтів по ро́ду їх батькíв не лíчено мíж ни́ми.

48 Речé бо Госпóдь до Мусíя, глаго́лючи:

49 Не лíчи тíльки Левúного ро́ду, и не карбу́й їх мíж дíтьми Изра́їльськими,

50 а постáвиш Левúтів над скúнею свíдчення и над нáдобами íї, и над усíм до нéї носúтимуть вонú скúню, и всí нáдоби íї, и служúтимуть у íй, и втáборюватимуцца навкругú скúні.

51 И як скúня рушúтиме далí, Левúти складувати́муть íї: и колú трéба бу́де напя́ствти скúню, Левúти ставля́тимуть íї; а кто посторóнній приступúть, умрé смéртю.

52 И напина́тимуть дíти Изра́їльські намéти свої, кóжен у своéму та́борі, и кóжен під своíм пра́пором, по полкáм своíм.

53 Левúти ж втáборюватимуцця навкругú скúні свíдчення, щоб не булó гнíву мóго на грома́ду Изра́їльську, и доглядáтимуть скúні свíдчення.

54 И вчинúли дíти Изра́їльські усé так, як Госпóдь звелíв Мусíєві, так вчинúли вонú.

ГОЛОВА II.

И речé Госпóдь до Мусія и Орóна, глаго́лючи:

2 Кóжен з дітéй Изра́їльських нехáй ташу́ється під своíм пра́пором, з озна́кою ёго́ бáтьківського до́му: оддалéкí круго́м скúні грома́дської нехáй наклúнають намéти.

3 И на схíднёму бóці з схóду со́нця стоя́тимуть повкú табíрнёго пра́пору Юди́ного: а Насóн, син Оминадáвів, — отáманом дітéй Юди́них,

4 И ёго́ вíйська, и тих, що перелíчено в ёму́, сíм деся́т и чотúрі ти́сячі и шiсть сóтень.

5 А тí, що стоя́тимуть коло́ ёго́, — рід Иса́хáрів; а Нехтали́м, син Согáрів, — отáманом дітéй Исахáрових.

6 И ёго́ вíйська, и тих, що перелíчено в ёму́, — пять деся́т и чотúрі ти́сячі и чотúрі сóтні.

7 Далí рід Завуло́нів: а Елúяв, син Хелóнів, — отáманом дітéй Завуло́нових.

8 И ёго́ вíйська и тих, що перелíчено в ёму, — пять деся́т и сíм ти́сяч и чотúрі сóтні.

9 Всíх, що перелíчено в та́борі Юди, — сто ти́сяч и вíсім деся́т ти́сяч и шiсть ти́сяч и чотúрі сóтні, по полкáм їх. Сí вистýпатимуть пéрші.

10 На полу́денному бóці — пра́пір та́бора Рувúмового по полкáм їх; а отáманом дітéй Рувúмових Елúсу́р, син Седиюрíв.

11 И ёго́ вíйська, и тих, що перелíчено в ёму́, — сóрок и шiсть тисяч и пять сóтень.

12 А тí, що становúтимуцця коло́ ёго́, — рід Симеóнів; а отáманом дітéй Симеóнових — Саломíйло, син Сурисадáів.

13 И ёго́ вíйська, и тих, що перелíчено в ёму́, — пять деся́т и девять ти́сяч и трí сóтні.

14 Далí рід Гадíв; а отáманом синíв Гáдових — Елúсах, син Рагу́йлів.

15 И ёго́ вíйська, и тих, що перелíчено в ёму́, — сóрок и пять ти́сяч, и шiсть сóтень и пять деся́т.

16 Усíх, що перелíчено в та́борі Рувúма, — сто ти́сяч и пять деся́т и одна́ ти́сяча и чотúрі сóтні и пять деся́т, по полкáм своíм, и вистýпатимуть вонú другúм рядом.

Digitized by Google

17 Далі скиня громадська виступатиме с таборем Левицьким посеред табору; як вони втаборяться, так вони й виступатимуть, кожен на своєму місці під своїми прапорами.

18 На західньому боці — корогов табору Єхраімового по полкам своїм; а отаманом синів Єхраімових — Єлисам, син Оммюдів.

19 И его війська, и тих, що перелічені в ему, — сорок тисяч и пять сотень.

20 А коло его — рід Манасиїн; а отаманом дітей Манасиїних — Гамаліїло, син Хвадасурів.

21 И его війська, и тих, що перелічено в ему, — трийцять и дві тисячі и дві сотні.

22 Далі рід Вениамиїнів; а отаманом синів Вениамиїнових — Овидан, син Гадеоніїв.

23 И его війська, и тих, що перелічено в ему, — трийцять и пять тисяч и чотирі сотні.

24 Усіх, що перелічено в таборі Єхраімовому,— сто тисяч и вісім тисяч и одна сотня, по полкам своїм. И йтимуть вони в трейтему ряді.

25 Корогов табора Данового — на півночнему боці по полкам своїм: а отаманом дітей Данових — Охиезер, син Омисадаїв.

26 И его війська, и тих, що перелічено в ему, — шість десят и дві тисячі и сім сотень.

27 А ті, що таборитимуться коло его, — рід Осурів; а отаман дітей Осурових — Пагаїло, син Єхранів.

28 И его війська, и тих, що перелічено з ним, — сорок и одна тисяча и пять сотень.

29 Далі рід Нехталимів; а отаманом дітей Нехталимових — Огира, син Єнанів.

30 А его війська, и тих, що перелічено в ему, — пять десят и трі тисячі и чотирі сотні.

31 Усіх, що перелічено в таборі Дановому, — сто тисяч и пять десят и сім тисяч и шість сотень. Итимуть вони по самому заду з їх корогвами.

32 Стількі перелічено дітей Израільських по домові батьків їх: усіх, що перелічено в таборах по полкам їх — шість сот тисяч и трі тисячі и пять сотень и пять десят.

33 Левитів же не лічено між дітьми Израільскими, як Господь звелів Мусієві.

34 И вчинили діти Израільські все так, як Господь звелів Мусієві, так вони втаборились під своїми корогвами, и так вони виступали, кожен по своїм семьям, и по домові батьків своїх.

ГОЛОВА III.

Оце, також роди Оронів и Мусіїв того часу, як Господь глаголав до Мусія на Синай-горі.

2 И ось имення синів Оронових: Надав первородень, та Овиюд, Елеазар, та Итамар.

3 Се имення синів Оронових, жерців, що були помазані, що посвятив він служити жерцями.

4 И Надав и Овиюд померли перед Господом як принесли чужий огонь перед Господом, у пустині Синайській, и не були в їх дітей: а Елеазар та Итамар служили жерцями під назором в Орона батька свого.

5 И рече Господь до Мусія, глаголючи:

6 Приведи рід Левиїв ближче, та покажи его Оронові жерцеві, нехай служать при ему.

7 И держатимуть вони сторожу в его, и стерегтимуть за всю громаду скиню громадську, служачи в скині.

8 И доглядатимуть всякого знаряддя скинні громадської, и держатимуть сторожу за дітей Израільських, служивши в скині.

9 И віддаси Левитів Оронові и синам его: віддаси їх зовсім ему з дітей Израільських.

10 И настановиш Орона и синів его, и пильнуватимуть попівства свого; а хто посторонній приступить, тому смерть.

11 И рече Господь до Мусія, глаголючи:

12 И взяв я оце Левитів з між дітей Израільських замість усіх первородних, що відкривають утробу між дітьми Израільскими; тим Левити будуть мої;

13 бо все первородне — моє; того дня, як побив я все первородне у землі Єгипецькій, освятив я собі все первородне в Израілі, и в чоловіка и в звіря; мої будуть вони: я Господь.

14 Перелічи дітей Левиїних по домові батьків їх, по семьям їх: кожне самецьке з первомісяшників и старше мусиш перелічити в них.

15 И перелічив їх Мусій по слову Господньому як ему велено.

16 И оце були сини Левиї по именням їх Гирсон, и Каат, и Мерарий.

17 А се имення синів Гирсонових по семьям їх: Ловений та Семей.

18 А сини Каатові по семьям їх: Омран та Исар, Хеврон та Озиїло.

19 А сини Мерарієві по семьям їх: Малий и Мусий. Се — семьі Левицькі по домові батьків їх.

20 Від Гирсона — сімья Ловеніїв, и сімья Семіїв: се — семьі Гирсонські.

21 Налічено їх, по лічбі всіх мужчин, від одного місяця и старше, налічено їх сім тисяч и пять сотень.

22 Семьі Гирсонські таборитимуться позад скині з заходу.

Digitized by Google

23 А ста́ршим ба́тьківського до́му в Гирсо́нців — Єлиса́х, син Даїлів.

24 А стерегти́муть сини́ Гирсо́нові в ски́нні грома́дській само́ї ски́ни, и наме́ту, и покри́влі ёго́, и за́вісу над две́рима в ски́нні грома́дській,

25 и опі́н дво́ру, и за́вісу над две́рима в двір, що коло́ ски́ни, и коло же́ртівні навкруги́, и поверо́зок на всі потре́бники її.

26 А с Ка́ата — сім'я́ Омралійців, и сім'я́ Исари́йців, и сім'я́ Хевро́нців, и сім'я́ Озиліїців: се — се́мъі Каатійські.

27 По лічбі всіх мужчи́н, від одного́ місяця та й ста́рше — вісім ти́сяч и шість сте́нь, на до́гляд святни́ці.

28 Се́мъі синів Ка́атових таборитимуцця с полудне́вого бо́ку ски́ні.

29 А ста́ршим ба́тьківського до́му Ка́атійців — Єлисахва́н, син Озіїлів.

30 А під їх до́глядом — скри́ня, та стіл, та свіщни́к, та же́ртівні, та на́доби святни́ці, де вони́ слу́жать, и за́вісь, и знаря́ддя до ёго́.

31 А Єлиза́р, син Оро́на жерця́, — старши́м над Левиїцькою старши́нею, и назира́є за тими́, що доглада́ють святни́ці.

32 Від Мера́рні — сім'я́ Малійців, и сім'я́ Мушиїців: се — се́мъі Мера́рські.

33 А налічено їх, по лічбі мужчи́н, від місяця и ста́рше, шість ти́сяч и дві со́тні.

34 А ста́ршій ба́тьківського до́му се́мей Мера́рських — Сури́ло, син Овихе́їв; стоятимуть наме́тами с півно́шнёго бо́ку ски́ні.

35 А під стороже́ю и до́глядом у синів Мера́рських — до́шки ски́ні, и же́ртвик до не́ї, и стовпи́ до не́ї, и стопа́ла до не́ї, и всі на́доби до не́ї, и все знаря́ддя до те́ге,

36 и стовпи́ дво́ру навкруги́, и стопа́ла їх, и гаки́ їх, и поворо́зки їх.

37 Перед ски́нею ж иґ схо́ду та́боритимуцця перед ски́нею грома́дською на схід со́нця — Мусій та Оро́н, та сини́ ёго́, пильнуючи святни́ці за дітей Изра́ільських; а хто́ чужи́й присту́пать, тому́ смерть.

38 Всёго́ налічено Левиті́в, що перелічи́ли Мусій з Оро́ном по Господні́му веліянню, по се́мъям їх, усіх мужчи́н від місяця и ста́рше, два́йцять и дві ти́сячі.

39 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Перелічи́ всіх перворо́дних музько́го по́гляду дітей Изра́ільських від місяця и ста́рше, и зложи́ лічбу́ їх имённів.

40 И держа́тимеш Левиті́в про ме́не (я — Госпо́дь) замість усіх перворо́дних між дітьми́ Изра́ільськими; а скот Левиїцький замість усіх первакі́в між скотом Изра́ільським.

41 И перелічи́в Мусій, як звелі́в ёму́ Госпо́дь, усіх перворо́дних між дітьми́ Изра́ільськими.

42 И всіх перворо́дних музько́го по́гляду по лічбі имённів від місяця и ста́рше налічено два́йцять и дві ти́сячі двісті и сім деся́т и трі.

43 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

44 Візьми́ Левиті́в замість усіх перворо́дних між дітьми́ Изра́ільськими, а скот Левиїцький замість їх ско́ту; и бу́дуть Левити́ мої: я — Госпо́дь.

45 А за тих, що тре́ба ви́купити, двох со́тень и семи́десяти и трьох перворо́дних з дітей Изра́ільських, що більш над Левиті́в,

46 візьме́ш по пъяти́ си́клів с ко́жної голови́, по си́клеві святни́цькому візьме́ш (у си́клі два́йцять гера́)

47 и віддаси́ гро́ші, що впаду́ть за ви́куп ли́шка викупо́вуваних, Оро́нові та синам ёго́.

48 И взяв Мусій ви́купні гро́ші від тих, що були́ ли́шком над тих, которих ви́купили Левити:

49 від перворо́дних дітей Изра́ільських узя́в він гро́ші: ти́сячу триста и шість деся́т пъять, по си́клові святни́цькому.

50 И віддав Мусій гро́ші тих, що були́ ви́куплені, Оро́нові та синам ёго́, по сло́ву Господні́му, як Госпо́дь звелів Мусієві.

ГОЛОВА IV.

И рече́ Госпо́дь Мусієві та Оро́нові, глаго́лючи:

2 Перелічи́ синів Ка́атових з між синів Левиї́них, по се́мъям їх, по до́мові батьків їх.

3 трийцятолітків и ста́рше аж до пятиде́сяти ро́ків, усіх що хо́дять у військо, нехай по́раюцця в ски́ні грома́дській.

4 Ось яке́ по́рання синів Ка́атових у ски́ні грома́дській коло найсвятіщих речей:

5 як ру́шить та́бір, прийде Оро́н та сини́ ёго́, и здіймуть вони́ закривни́й за́вісь, и вкри́ють ним скри́ню свідчення,

6 и поло́жать зверх ёго́ покри́ття з борсуко́вих шкур, и наки́нуть зве́рху тканино́ю з само́го гяцинту, и позакла́дують носи́ла.

7 А стіл покладно́го хліба засте́лють тканино́ю з гяцинту, и поставлять на ёго́ миси, и приста́вки, и ку́бки, и по́кришки до накрива́ння всёго́: и хліб лежа́тиме на ёму́ по всяк час:

8 и засте́лють зве́рх усёго тканино́ю з шарла́ту, и вкри́ють її окри́ттям з борсуко́вих шкур, и позакладаю́ть носи́ла.

9 И візьмуть гяцинтову тканину, и вкри́ють свіщника́ до освічування, и ли́мпи ёго́, и щипчики ёго́, и кагани́й ёго́, и всі оливні на́доби ёго́, що слу́жить знаря́ддям до ёго́.

Digitized by Google

10 и полóжать ёго́ и всі нáдоби до ёго́ під окри́ття з борсукóвих шкур и полóжать на носи́лки.

11 А на золоту́ жéртівницю накúнуть вонú гиацúнтову тканúну и вкрúють ёго́ окри́ття з борсукóвих шкур, и позаклáдують носúла ёго́,

12 и візьмуть усі знарядя́ до слýжби, що з ними прáвиця слýжба в святúці, и вгорнуть їх у гиацúнтову тканúну, и вкрúють окри́ттям з борсукóвих шкур, и полóжать на носúлки;

13 и зметýть попелú з жéртівні, и накúнуть на ёго́ кармазúнну тканúну:

14 и постáвляють на ёму́ всі нáдоби ёго́, що з ними слýжать при ёму́, кадúльниці, доставáла, лопáти, шнрітвáси, усі нáдоби жéртівні; и накúнуть звéрху окри́ття з борсукóвих шкур, и позаклáдують носúла в ёго́.

15 И як свінчáть Орóн та сúни ёго́ вкрúвання святúці, и всі нáдоби святúці, як уже́ тáбір налáгодиця рушáти; тоді сúни Каáтові прúйдуть нести́ ії; тільки ж нехáй не приторкáються ні до якóї святóї рéчи, ато́ помрýть. Се бýде тягáр сúнів Каáтових у скúні свідчення.

16 А на послýгу Елеазáра, сúна жерцá Орóна, вилáє олúва на світло, та пахýще кадúло, та щоденна ідóма жéртва, та помазувáльна олúва, та дóгляд скúні и всёго́, що в ій, у святúці, и в нáдобах ії.

17 И речé Господь до Мусія та до Орóна, глаголючи:

18 Не вигýблюйте ро́ду сéмей Каáтівських з між Левúтів,

19 а чúніте їм так, щоб вонú жилú, и не загибáли, приступáючи до найсвятíщих речéй: нехáй Орóн та сúни ёго́ даю́ть порáдок и визначáють кóжному ёго́ послýгу и ёго́ тягáр;

20 тільки нехáй не хóдять дивúтись, як укрúватимуть святі́ рéчи, ато́ помрýть.

21 И речé Господь Мусéєві, глаголючи:

22 Переліч́й такóж сúнів Гирсóнових, по домáм батькúв їх, по сéмєям їх;

23 почáвши с трúйцятолíтків и стáрше аж до пятидесятолíтніх перелíчиш їх; усíх, що згíдні на послýгу, до порáння в скúні громáдськíй.

24 Ось яке́ порáння сéмей Гирсóнських, до послýги, и до тяжарíв:

25 нестúмуть вонú опóни скúні, и скúню громáдську, ії крúвлю, и крúвлю з борсукóвих шкур, що зверх нéї, и зáвіс до дверéй скúні громáдськоі,

26 и опóни двóру, и зáвіс до дверéй у двір, що коло скúні и коло жéртівні навкруги́, и їх поворóзки, и всі знарядя́ до цих, и все, що зроблено до тóго: се бýде їх послýга.

27 По наказові Орóна и сúнів ёго́ бýде послýга Гирсóнців, у всíх їх тягарáх, и у всíй їх послýзі; и ви розпорядите між нúми на дóгляд усі тавáрі.

28 Се послýга сéмей сúнів Гирсóнових у скúні громáдській: и дóгляд їх бýде під рукóю Итамáра, сúна Орóна жерцá.

29 Що до сúнів Мерарúних, перелíчиш їх по сéмєям їх, по дóмові батькúв їх;

30 почáвши с трúйцятолíтків и стáрше аж до пятидесятолíтніх перелíчиш їх, кóжного згíдного до послýги, до порáння коло скúні громáдськоі.

31 И ось нúй дóгляд їх тягáру, по всíй послýзі їх в скúні громáдській: дóшки скúні, та жéрдки ії, та стовпú ії, та стóпки ії,

32 та стовпú двóру навкруги́ нéї, та стóпки їх, та кíлки їх, та поворóзки їх, зо всíм знарядя́м їх, и зо всíм прúкладом до нúх; и перелíчите по нáзвам знарядя́ тягáру, що довірáтимуть вонú.

33 Се послýга сéмей сúнів Мерáрських, по їх послýзі коло скúні громáдській під рукóю Итамáра, сúна Орóна жерцá.

34 И Мусій з Орóном та з старúним громáдським перелíчили сúнів Каáтівських по сéмєям їх, и по дóмові батькúв їх,

35 почáвши с трúйцятолíтків и стáрше аж до пятидесятолíтніх, кóжного згíдного до послýги, до порáння коло скúні громáдськоі;

36 и налíчено їх по сéмєям двíстí сúм сóтень и пять десят.

37 Стíлькі налíчено сéмей Каáтівських, усíх згíдних до послýги коло скúні громáдськоі, що Мусій з Орóном перелíчили по запові́ді Господúній під рукóю Мусíєвою.

38 А тих, що налíчено з сúнів Гирсóнських по сéмєям їх, и по дóмові батькúв їх,

39 почáвши с трúйцятолíтків и стáрше аж до пятидесятолíтніх, кóжного згíдного до послýги, до порáння коло скúні громáдськоі,

40 тих, що налíчено з нúх, по сéмєям їх, по дóмові батькúв їх, було́ двíстí и шíсть сóтень и трúйцять.

41 Стíлькі налíчено з сéмей сúнів Гирсóнських, усíх згíдних до послýги коло скúні громáдськоі, що, перелíчили Мусій з Орóном по запові́ді Господúній.

42 А тих, що налíчено з сéмей сúнів Мерарúйських, по сéмєям їх, по дóмові батькúв їх,

43 почáвши с трúйцятолíтків и стáрше та аж до пятидесятолíтніх, кóжного згíдного до послýги до порáння коло скúні громáдськоі,

44 тих, що налíчено з нúх по сéмєям їх, було́ трí тúсячі́ и двíстí сóтні.

Digitized by Google

45 Стільки нарічено з семей синів Мерарийських, що перелічили Мусій і Орóном по слóву Господнёму через Мусія.

46 Усіх, що перелічено з Левúтів, що перелічúли Мусій з Орóном та з старшúм Израúля, по сéмъям їх и по дóмові батькúв їх,

47 почáвши с трийцятолітків и стáрше аж до пъятидесятолітніх, кóжного згóдного дóї послýги коло відправи, и до послýги коло таварів у скинії громáдській,

48 усіх що перелічено між нúми, булó вісім тúсяч и пъять сóтень и вісім десáт.

49 По запóвіді Господній перелічúв їх Мусій, кóжного по ёго послýзі, и по ёго тагарові: так він перелічúв їх, як Господь звелів Мусієві.

ГОЛОВА V.

И рече Господь до Мусія, глаголючи:

2 Звели дітям Израúльским, щоб випровадили с табóру кóжного прокáженого, и кóжного в кого тéчиво, и кóжного хто оногáнився мéртвим:

3 и мужчúн и женщúн мýсите випровадити, за табір випровадте їх, щоб не погáнили вонú таборів, серед котóрих я живý.

4 И вчúнили так діти Израúльскі, и повипроваджували таких за табір: як Господь звелів Мусієві, так вчúнили діти Израúльскі.

5 И рече Господь Мусієві, глаголючи:

6 Говорú до дітéй Израúльских: Колú чоловік або женщúна вчúнить якúй гріх людськúй и переступúть проти Господа, и та людúна бýде вúнна,—

7 нехáй визнає гріх свій, що вонá вчúнила, и нагородúть за свій перéступ те, в чóму повинóдила, та віддáсть до тóго пятúну того, и вéрне тому, проти кóго зробúла перéступ.

8 Колú ж у нóго не зостáлось нійкого рóдича, щоб нагородúти за перéступ проти ёго, нехáй нагородúть, за свій перéступ Господéві, жерця, опріч барана очищéння, що ним зроблéне бýде очищéння про ёго.

9 И кóжна жéртва з святóго у дітéй Израúльских, яку вонú приносять жерцéві, бýде ёго.

10 И чúе б ні булó освячене, бýде ёго: хто б що ні дав жерцéві, бýде ёго.

11 И рече Господь до Мусія, глаголючи:

12 Говорú до дітéй Израúльских, и скажú ім: Колú чия жона звéрне нá бік, и перестýпить проти чоловіка,

13 и хто ляже з нéю сутíльно, и те бýде закрúте від очéй мýжових, и замúне вонá те в собí, и бýде оногáнена, и не бýде свідка проти нéї, ані піймáється вонá як небýдь,

14 и найде на ёго дух жалю, и ревнувáтиме він жóну свою, и вонá бýде оногáнена; або колú не ёго найде дух жалю, и ревнувáтиме він жінку свою, а вонá не бýде оногáнена:

15 нехáй тоді приведé чоловік жінку свою до жерця, и принесé ії жéртву за нéї, десáту частúну ячмінного бóрошна; нехáй не вливáє олії в бóрошно, и не кладé кадúла, ёго; бо то жéртва ревнúви, жéртва на спóмин, що напоминáє про крúвду.

16 И приведé ії жерéць блúзько, и поставúть перед Гóсподом;

17 и візьме жерéць святóї водú в глúняну посýдину, та пúлу, що на долівці в скúні, жерéць візьме и вкúне в воду;

18 и поставúть жерéць жінку перед Гóсподом, и роскрúє жінчину гóлову, и дасть поминáльню жéртву ій у рýки, що то ревнúва жéртва; а бýде в руці у жерця гірка вода проклятýща;

19 и окрúє жерéць ії клядьбý, и скáже жінці: Колú ніхто не лягáв с тобóю, и колú ти не звертáла на бік, щоб погáнитись из íншим замість мýжа твого, нехáй тобі не шкóдить ся водá гірка проклятýща.

20 Колú ж ти звертáла на бік до íншого замість мýжа твого, и колú оногáнилась єси, и лягáв хто с тобóю опріч мýжа:

21 тут жерéць мýсить окрúти жінку клятьбóю проклятýщою, и скáже жерéць жінці: Зробú тебé Гóсподи прокляттям и клятьбóю між нарóдом, и дай Гóсподи, щоб тобі стéгна провагнивáлись, а чéрево опýхло;

22 и ся проклятýща водá нехáй увійде в утрóбу твою, щоб твóє чéрево роспýхло, а стéгна позагнóювались. А жінка мýсить казáти: Амінь, амінь.

23 И напúше жерéць сі прокляття в книзі, та й змúе їх водóю гіркóю:

24 и звелúть жінці випити водú гіркóї проклятýщої, и проклятýща водá ввійде в нéї, гірка.

25 Тоді жерéць візьме ревнúву жéртву з жінчиних рук, и хитáтиме жéртву перед Гóсподом, и принесé ії на жéртівню;

26 и візьме жерéць жменю жéртви, на спóмин про нéї, и спáлить на жéртівні, и потім дасть жінці напúтись водú.

27 И як дасть він ій напúтись водú, тоді, колú вонá оногáнена и переступúла проти свого мýжа, проклятýща водá ввійде в нéї, гірка, и чéрево ій опýхне, и стéгна ій лозагнóюються, и жінка зробúцця проклятýщою між нарóдом.

28 А колú жінка не оногáнена, а чúста, — нічóго ій не стáнецця, и вагонітиме вона.

29 Се закóн про рéвнощі, як жінка звéрне нá бік замість мýжа свого, и оногáниця,

Digitized by Google

30 або́ як дух жалю́ на́йде на ёго́, и ревнува́тиме він жінку свою́, и ста́не молоди́ця перед Го́сподом, и жере́ць ви́творить над не́ю ввесь сей зако́н.

31 Тоді бу́де чоловік невинен у кри́зді, а ёго́ жінка понесе́ кри́вду свою́.

ГОЛОВА VI.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Говори́ до дітей Изра́ільских, и скажи́ їм: Коли́ чоловік або́ жінка відлу́чиця задля обітни́ці Назаре́йської, щоб відлучи́тись Господе́ві,

3 нехай відлу́чиця од вина́ и міцного́ напи́тку, и не пье ні ви́нного о́цту, ані о́цту з міцного́ напи́тку, нехай не пье ні тру́нку з я́гід, ані їсть ви́нних я́гід ні свіжих, ні сухи́х.

4 По́ки ёго́ відлуче́ння, не істиме він нічо́го ро́бленого з ви́нного де́рева, від я́дерця до лушпи́ння.

5 По́ки ёго́ відлуче́ння, не прийде бри́тва на го́лову ёму́, по́ки спо́вняцця дні, на скільки відлучи́всь він Господе́ві, бу́де він свати́й, и ку́чері на голові в ёго́ рости́муть собі.

6 По́ки ёго́ відлуче́ння Господе́ві, не ходи́тиме він до ме́ртвого.

7 Не зро́бить він себе́ нечи́стим, ні для ба́тька свого́, або́ для ма́тери свое́і, ні для бра́та свого́, або́ для сестри́ свое́і, коли́ б которе́ вме́рло; бо по́свит Бо́га ёго́ на голові в ёго́.

8 По́ки ёго́ відлуче́ння, свати́й він Господе́ві.

9 И коли́ б хто вмер несподівано коло ёго́, и він опога́нив би го́лову свого́ по́святу; тоді нехай ви́голить собі го́лову в день очище́ння свого́, у се́мий день нехай ви́голить він.

10 А во́сьмого дня принесе́ дві го́рлиці, або́ дво́є голубеня́т, до жерця́, до дверей ски́ні громадської;

11 и принесе́ жере́ць одно́ на гріхову́ же́ртву, а дру́ге на огняну́ же́ртву, и зро́бить очище́ння про ёго́, що провини́в він через ме́ртвого, и освя́тить го́лову ёму́ того́ ж дня.

12 И посвя́тить він Господе́ві дні відлуче́ння свого́, и принесе́ яги́ня перволи́тка на переступо́ву же́ртву; дні ж, що були́ перед тим, бу́дуть погу́блені, бо відлуче́ння ёго́ опога́нилось.

13 А се — зако́н Назаре́йський, як спо́вняцця дні відлуче́ння ёго́: приведу́ть ёго́ до дверей ски́ні громадської,

14 и принесе́ він же́ртву свою́ Господе́ві, одного́ баранця́ перволи́тка без поро́ку на огняну́ же́ртву, и одну́ яги́нчку перволи́тка без поро́ку на гріхову́ же́ртву, и одного́ бара́на на пода́чні же́ртви,

15 и сту́жку прі́сного хліба, пиши́в пшени́чного бо́рошна, замі́шеного на олії, и корже́в прі́сних пома́заних олі́єю, и їх і́дому же́ртву, и їх пи́вні же́ртви.

16 И принесе́ їх жере́ць перед Го́спода, и принесе́ гріхову́ же́ртву ёго́, и огняну́ же́ртву ёго́.

17 И принесе́ барана́ на по́свят пода́чних же́ртов Господе́ві, з сту́жкою прі́сного хліба; жере́ць принесе́ та́кож і́дому же́ртву свою́, и пивну́ же́ртву свою́.

18 И Назаре́й ви́голить го́лову відлуче́ння свого́, коло дверей ски́ні громадської, и візьме во́лосся з голови́ відлуче́ння свого́, и вки́не їх у ого́нь що під по́свитом пода́чних же́ртов.

19 И візьме жере́ць ва́рену лопа́тку бара́нячу, и одного́ прі́сного пиша́ з сту́жки, и одного́ прі́сного коржа́, и поло́жить Назаре́єві в ру́ки, як уже́ ёго́ відлуче́ння ви́голене;

20 и хита́тиме жере́ць те на хи́тану же́ртву перед Го́сподом: се святе́ — жерде́ві, с хи́таною грудино́ю и підво́шеною лопа́ткою; и після того́ Назаре́єві мо́жна пи́ти вино́.

21 Се зако́н Назаре́йський по обітни́ці, зако́н ёго́ же́ртви Господе́ві про ёго́ відлуче́ння, опріч того́, що ёго́ рука́ вчини́ла б: яку́ він дав обітни́цю, так му́сить він и вчини́ти по зако́ну відлуче́ння ёго́.

22 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

23 Говори́ до Оро́на и до ёго́ синів, так: Ось як благословля́тимете дітей Изра́ільских, говоря́чи до них:

24 Госпо́дь благослови́ тебе́ и спаси́ тебе́!

25 Світи́ Го́споди лицем свои́м на тебе́, и бува́й ласка́вий до тебе́!

26 Оберни́ Го́споди по́гляд свій на те́бе, и дай тобі́ впокій!

27 И призива́тимуть имя́ моє на дітей Изра́ільских; и я благословля́тиму їх.

ГОЛОВА VII.

И ста́лось дня того́, як поста́вив Мусій зовсім ски́нію, и пома́зав її, и освятив її, и всі знаря́ддя її, и же́ртівню и на́доби її, и пома́зав їх, и освяти́в їх, —

2 вожді Изра́ільські, го́лови до́му батьків їх, що були́ князя́ми родів, и старши́нували над тими, що були́ перелічені, же́ртували;

3 и прийшли́ з свое́ю же́ртвою перед Го́спода з шість кри́тими возами́, и дванадцятьма́ волами́: по во́зу на двох князів, и на кожного по волу́; и поста́вили все те перед ски́нею.

Digitized by Google

4 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

5 Візьми́ від них, нехай воно́ бу́де на послу́гу скині громадській; и пороздава́й Левитам, ко́жному по ёго́ послу́зі.

6 И взяв Мусій вози́ и воли́, и пороздава́в Левитам.

7 Два вози́ и чоти́рі воли́ дав сина́м Гирсо́нським, по їх послу́зі;

8 а чоти́рі вози́ и вісім волів дав сина́м Мерарийським, по їх послу́зі, під руко́ю Итама́ра, сина Орона жерця.

9 Сина́м Каатівським не дав нічо́го: бо послу́га коло святи́ні на їх пай була́ така́, що му́сіли вони́ носити на своїх плечах.

10 И же́ртували князі на посвяще́ння же́ртівні того́ дня, як її помазано, же́ртували князі свої да́ри перед же́ртівнею.

11 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Нехай принесу́ть да́ри свої, ко́жен князь у свій день, на посвяще́ння же́ртівні.

12 И той, хто приніс дар свій пе́рвого дня був Насо́н, син Оминада́вів, з Юди́ного ро́ду;

13 а дар ёго́ — оди́н срібний полу́мисок, вага́ ёго́ — сто и три́йцять, оди́н срібний ко́бок у сім деся́т си́клів, по си́клёві святи́цькому; обі́два — по́вні пшени́шного бо́рошна, мішаного з олівю на ідо́му же́ртву;

14 одна́ кади́льниця у сім си́клів зо́лота, по́вна кади́ла;

15 оди́н молоди́й бичо́к, оди́н бара́н, одно́ ягня́ перволи́ток, на огняну́ же́ртву;

16 одно́ козеня́ на гріхову́ же́ртву;

17 та на по́свят поди́чних же́ртів, два бики́, пять баранів, пять козлів, пять ягня́т перволи́тків: се дар Насо́на си́на Оминада́вового.

18 Дру́гого дня Натана́йло, син Сога́рів, князь Исаха́рський, подарува́в:

19 дарува́в він у свій дару́нок оди́н срібний полу́мисок, вага́ ёго́ — сто и три́йцять, оди́н срібний ку́бок у сім деся́т си́клів, по сиклёві святи́цькому; обі́два по́вні пшени́шного бо́рошна, мішаного з олівю, на ідо́му же́ртву;

20 одну́ кади́льницю з зо́лота у де́сять, по́вну кади́ла:

21 одного́ молодо́го бичка́, одного́ бара́на, одно́ ягня́ перволи́тка, на огняну́ же́ртву;

22 одно́ козеня́ на гріхову́ же́ртву;

23 та на по́свят поди́чних же́ртів, пять баранів, пять козлів, пять ягня́т перволи́тків: се — дар Натана́йла си́на Сога́рового.

24 Тре́йтёго дня Елиа́в, сии Хело́нів, князь дітей Завулонсьзих:

25 дар ёго́ — оди́н срібний полу́мисок, ваги́ в ёму́ сто и три́йцять, оди́н срібний ку́бок, у сім деся́т си́клів, по си́клёві святи́цькому; обі́два по́вні пшени́шного бо́рошна мішаного з олівю на ідо́му же́ртву:

26 одну́ золоту́ кади́льницю у де́сять, по́вну кади́ла;

27 одного́ молодо́го бичка́, одного́ бара́на, одно́ ягня́ перволи́тка, на огняну́ же́ртву;

28 одно́ козеня́ на гріхову́ же́ртву;

29 та на по́свят поди́чних же́ртів, два бики́, пять баранів, пять козлів, пять ягня́т перволи́тків: се дар Елиа́ва, си́на Хело́нового.

30 Четве́ртого дня Елису́р, сии Седиюрів, князь дітей Рувимівських:

31 дар ёго́ — оди́н срібний полу́мисок ваги́ сто и три́йцять, оди́н срібний ку́бок у сім деся́т си́клів, по си́клёві святи́цькому; обі́два по́вні пшени́шного бо́рошна на ідо́му же́ртву;

32 одна́ золота́ кади́льниця в де́сять, по́вна кади́ла;

33 оди́н молоди́й бичо́к, оди́н бара́н, одно́ ягня́ перволи́ток, на огняну́ же́ртву;

34 одно́ козеня́ на гріхову́ же́ртву;

35 та на по́свят поди́чних же́ртів, два бики́, пять баранів, пять козлів, пять ягня́т перволи́тків: се дар Елису́ра си́на Седиюрового.

36 Пя́того дня Саламійло, син Сурисада́ів, князь дітей Симео́нівських:

37 дар ёго́ — оди́н срібний полу́мисок, ваги́ в ёму́ — сто и три́йцять, оди́н срібний ку́бок у сім деся́т си́клів, по си́клёві святи́цькому; обі́два по́вні пшени́шного бо́рошна мішаного з олівю, на огняну́ же́ртву;

38 одна́ золота́ кади́льниця у де́сять, по́вна кади́ла;

39 оди́н молоди́й бичо́к, оди́н бара́н, одно́ ягня́ перволи́ток на огняну́ же́ртву;

40 одно́ козеня́ на гріхову́ же́ртву;

41 та на по́свят поди́чних же́ртів, два бики́, пять баранів, пять козлів, пя́теро ягня́т перволи́тків: се дар Саломійла, си́на Сурисада́ївого.

42 Ше́стого дня Елисах, сии Деве́лів, князь дітей Га́дівських:

43 же́ртва ёго́ — оди́н срібний полу́мисок, ваги́ сто и три́йцять, срібний ку́бок у сім деся́т си́клів, по си́клёві святи́цькому; обі́два по́вні пшени́шного бо́рошна мішаного з олівю на ідо́му же́ртву:

44 одна́ золота́ кади́льниця у десята, по́вна кадила,

45 оди́н молоди́й бичо́к, оди́н бара́н, одно́ ягня́ перволи́ток, на огняну́ же́ртву;

46 одно́ козеня́ на гріхову́ же́ртву;

Digitized by Google

47 та на посвят подячних жертів, два бики, пять баранів, пять козлів, пятеро ягнят перволіткв: се — дар Елисаха, сина Девелівого.

48 На сёмий день Елисава, син Омиюдів, князь дітей Ехраімових:

49 ёго дари — один срібний полумисок, ваги в ёму — сто и трийцять, один срібний кубок у сім десят сиклів, по сиклёві святиицькому; обидва повні пшеиишного боропина, мішаного з олівю на ідому жертву:

50 одна золота кадильниця у десять, повна кадила;

51 один молодий бичок, один баран. одно ягня перволіток, на огняну жертву;

52 одно козеня на гріхову жертву;

53 та на посвят подячих жертів, два бики, пять баранів, пять козлів, пятеро ягнят перволіткв: се — дар Елисама, сина Оиюдового.

54 Восьмого дня — Гамалиило, син Педасурів, князь дітей Манасийських:

55 дар ёго — один срібний полумисок, ваги сто и трийцять, один срібний кубок у сім десят сиклів, по сиклёві святиицькому; обидва повні пшеиишного боропина, мішаного з олівю на ідому жертву;

56 одна золота кадильниця у десять, повна кадила;

57 один молодий бичок, один баран, одно ягня перволіток, на огняну жертву;

58 одно козеня на гріхову жертву;

59 та на посвят подячих жертів, два бики, пять баранів, пять козлів, пятеро ягнят перволіткв: се — жертва Гамалилова, сина Педасурового.

60 Девятого дня Овидан, син Гидеонів, князь дітей Вениамииових:

61 дар ёго — один срібний полумисок, ваги в ёму — сто и трийцять, один срібний кубок у сім десят сиклів, по сиклёві святиицькому; обидва повні пшеиишного боропина, мішаного з олівю, на ідому жертву;

62 одна золота кадильниця у десять, повна кадила;

63 один молодий бичок, один баран, одно ягня перволіток, на огняну жертву;

64 одно козеня на гріхову жертву;

65 та на посвят подячих жертів два бики, пять баранів, пять козлів, пятеро ягнят перволіткв: се дар Овидапів, сина Гидеонового.

66 Десятого дня Охиезер, син Омисадаів, князь дітей Данівських:

67 дар ёго — один срібний полумисок, ваги в ёму — сто и трийцять, один срібний кубок у сім десят, по сиклёві святиицькому; обидва повні пшеиишного боропина, мішаного з олівю, на ідому жертву;

68 одна золота кадильниця у десять, повна кадила;

69 один молодий бичок, один баран, одно ягня перволіток, на огняну жертву;

70 одно козеня на гріхову жертву;

71 та на посвят подячих жертів, два бики, два бараи, пять козлів, пятеро ягнят перволіткв: се — дар Охиезерів, сина Омисадаівого.

72 Одинайцятого дня Палайло, син Окранів, князь дітей Осурівських:

73 дар ёго — один срібний полумисок, ваги в ёму сто и трийцять, один срібний кубок у сім десят сиклів, по сиклёві святиицькому; обидва повні пшеиишного боропина, мішаного з олівю, на ідому жертву;

74 одна золота кадильниця у десять, повна кадила;

75 один молодий бичок. один баран, одно ягня перволіток, на огняну жертву;

76 одно козеня на гріхову жертву;

77 та на посвят подячих жертів, два бики, пять баранів, пять козлів, пятеро ягнят перволіткв: се — дар Пагайла, сина Окранового.

78 Дванайцятого дня Огира, син Еианів, князь дітей Нехвалимівських:

79 дар ёго — один срібний полумисок, ваги в ёму — сто и трийцять, один срібний кубок у сім десят сиклів, по сиклёві святиицькому; обидва повні пшеиишного боропина, мішаного з олівю, на ідому жертву;

80 одна золота кадильниця у десять, повна кадила;

81 один молодий бичок, один баран, одно ягня перволіток, на огняну жертву;

82 одно козеня на гріхову жертву;

83 та на посвят подячих жертів, два бики, пять баранів, пять козлів, пятеро ягнят перволіткв: се дар Огирів сина Еианового.

84 Ось що дали князі Израільські на посвящення жертівні, у той день, як ёго помазано: дванайцять полумисків из срібла, дванайцять срібних кубків, дванайцять кадильниць из золота;

85 кожний полумисок из срібла у сто и трийцять, кожний кубок у сім десят; усі срібні надоби у дві тисячи и чотирі сотні, по сиклёві святиицькому;

86 золотих кадильниць - дванайцять, повних кадила, у десять штука, по сиклёві святиицькому; усёго золота в кадильницях — сто и двайцять.

Digitized by Google

87 Усіх биків на огняну́ же́ртву—дванáйцять бичків, баранів дванáйцять, ягня́т перволи́тків дванáйцять, з їх ідóмою же́ртвою, та козеня́т на гріхову́ же́ртву дванáйцять.

88 А всіх биків на по́свят пода́чніх же́ртів— два́йцять и четúрі бичкú, баранів шість деся́т, козлів шість деся́т. ягня́т перволи́тків шість деся́т. Се — посвяще́ння же́ртівні, як ёго́ пома́зано.

89 И як увійшóв Мусій у скúню громáдську розмовля́ти з ним, зачу́в тоді го́лос того́, хто глаго́ле до ёго́ з над ублага́льні що на скрúні свідчення, з між двох херувúмів: и рече́ до ёго.

ГОЛОВА VIII.

И рече́ Госпóдь до Мусія, глаго́лючи:

2 Говорú до Орóна и скажú ёму: Як засвічуєш ля́нпи, сім ля́нп нехáй дають світ по над свíшником.

3 И вчúнив так Орóн; позасвічував ля́нпи по над свíшником, як Госпóдь звелів Мусієві.

4 А робóта свíшника́ — ко́ване зóлото, у стовпці ёго́, у квíтках ёго́ — ко́ване зóлото: по взóрові яки́й Госпóдь показáв Мусієві зробúв він свíшник.

5 И рече́ Госпóдь до Мусія, глаго́лючи:

6 Візьмú Левúтів з між дітéй Израíльских, и очúсти їх.

7 И ось що́ ти зроби́ їм, щоб очúстити їх: окропú їх водóю очище́ння, и нехáй пообго́люють усé своé тíло, и нехáй повипира́ють пла́ття своé, и так зроби́ їх чúстими.

8 Тоді нехáй візьмуть молодóго бичка́ з ідóмою же́ртвою ёго́, пшеми́шного бóрошна, мíшаного з олíвою, а дрýгого молодóго бичка́ візьме́ш ти на гріхову́ же́ртву.

9 И приведéш Левúтів перед скúню громáдську: и зберéш усé вíче дітéй Израíльских до кýпи;

10 и приведéш Левúтів перед Гóспода; и дíти Израíльскі положáть рýки свої на Левúтів;

11 и Орóнь принесé Левúтів перéд Гóсподом на же́ртву дітéй Израíльских, щоб вонú послугувáли Господéві.

12 И Левúти положáть їх рýки на гóлови бичкáм; и принесéш ти одного́ на гріхову́ же́ртву, а дрýгого на огняну́ же́ртву, Господéві, щоб зробúти очище́ння про Левúтів.

13 И поставúш Левúтів перед Орóном, и перед ёго́ синáми, и принесéш їх на же́ртву Господéві.

14 Так відділúш ти Левúтів з між дітéй Израíльских, и бýдуть Левúти мої.

15 И після того́ пíйдуть Левúти на послýгу коло скúні громáдської; и ти очúстиш їх, и принесéш їх на же́ртву.

16 Бо їх зовсíм óддано мíні з між дітéй Израíльских; замíсть тих, що відкрúвають лóжну утробу, перворо́дних усíх дітéй Израíльских, узя́в я їх собí.

17 Бо кóжне перворо́дне в дітéй Израíльских — моé, и в чоловíка и в звíря: того́ дня, як побúв я все перворо́дне у землí Єгúпецькій освятúв я їх для сéбе.

18 И взяв я Левúтів за все перворо́дне в дітéй Израíльских.

19 И дав я Левúтів, як подарýнок Орóнові и синáм ёго́ з між дітéй Израíльских, послýгувати за дітéй Израíльских у скúні громáдській, и чинúти очище́ння про дітéй Израíльских, щоб не склáлось нíякої хáлепи між дітьмú Израíльскими, як приступля́ть Израíльскі дíти до святúні.

20 И Мусій з Орóном и всéю громáдою дітéй Израíльских зробúв Левúтам не тому́, як Госпóдь звелів Мусієві про Левúтів, так зробúли дíти Израíльскі їм.

21 И очúщено Левúтів, и попрáли вонú плáття своé, и принíс їх Орóн, як же́ртву перед Гóсподом; и зробúв Орóн очище́ння про тих, щоб очúстити їх.

22 И після того́ прийшлú Левúти на послýгу коло скúні громáдської перед Орóна, и перед синів ёго́: як Госпóдь звелів Мусієві про Левúтів, так вíн вчúнив їм.

23 И рече́ Госпóдь Мусієві, глаго́лючи:

24 Ось що Левúтам: починáючи з двáйцяти и пя́ти рóків и стáрше, ходúтимуть вонú на послýгу коло скúні громáдської,

25 а с пя́тидеся́ти рóків перестáнуть вонú послугувáти, и бíльше не працювáтимуть,

26 а доглядáтимуть из своíм брáттям скúні громáдській вартýючи, и не знáтимуть нóдної послýги. Такúй порáдок дай Левúтам про їх дóгляд.

ГОЛОВА IX.

И рече́ Госпóдь Мусієві у пустúні Синáйській, пéрвого місяця дрýгого рóку після вúходу їх из землí Єгúпецької:

2 Нехáй такóж дíти Израíльскі святкýють прóхід (пáску) слýшного часу.

3 У чотирнáйцятий день сёго місяця ввéчері, святкувáтимете ви ёго́ у пéвну пóру: по всíм обрядам ёго́ и по всíм обхóдинам ёго́, святкувáтимете ви ёго́.

4 И сказáв Мусій дітям Израíльским, щоб вонú святкувáли прóхід.

Digitized by Google

5 И святкува́ли вони́ прохі́д у чотирна́йцятий день пе́рвого мі́сяця у ве́чері у пусти́ні Сина́йській: як що звелів Госпо́дь Мусієві, так и чини́ли діти Изра́ільські.

6 И були́ де́котрі лю́де, що опога́нились мерцем, и не мо́жна було́ їм святкува́ти про́ходу в той день; и прийшли́ вони́ перед Мусія и перед Ороно́ того́ дня,

7 и каза́ли ті лю́де ёму́: Ми опога́нились мерцем: чи вже ж нас не пу́стить принести́ жертву Господе́ві у сей слу́шний час між дітьми́ Изра́ільськими?

8 И рече́ до них Мусій: Стійте, а я прислу́хаюсь, що́ Госпо́дь звели́ть про вас.

9 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

10 Скажи́ дітям Изра́ільським, говори́чи: Коли́ хто з вас. або́ з ва́шого пото́мства бу́де нечи́стий через мерця́, або́ був би в далекій дорозі, то й тоді́ нехай святку́є па́ску Господе́ві.

11 У чотирна́йцятий день дру́гого мі́сяця ввечері нехай вони́ святу́ють ёго́, и ідя́ть ії с прісним хлібом и гірки́ми тра́вами.

12 Нехай не зоставля́ють ії на ра́нок, и не ла́млють ані ні́сточки; по всім обря́дам пасковим нехай святку́ють ії.

13 Коли́ б же чоловік чи́стий, и не в доро́зі, не святкува́в па́ски, таку́ людину страти́ти з між наро́ду ії: бо він не приніс же́ртви Господе́ві слу́шного ча́су; такий чоловік понесе́ гріх свій.

14 А коли́ хто чужи́й пробува́тиме між ва́ми, и схо́че святкува́ти па́ску Господе́ві, нехай свя́тку́є по за́повіді па́ски и по звича́ю пасковому: одна́ в вас бу́де за́повідь и про чужо́го, и про того́, хто роди́вся між ва́ми.

15 И того́ дня, як ски́нію поста́влено, хма́ра вкри́ла ски́нію, — наме́т свідчення; и ввечері було́ на ски́нії як би огняне́ видо́вище, до ра́нку.

16 Так було́ що ра́зу: хма́ра вкрива́ла ії в день, а огняне́ видо́вище вночі.

17 И як здійма́лась угору з ски́нії, після сёго діти Изра́ільські руша́ли да́лі; а на місті, де хма́ра спуска́лась, напина́ли діти Изра́ільські наме́ти.

18 По Госпо́днёму веліню діти Изра́ільські мандрува́ли, и по Госпо́днёму веліню ташува́лись: по́ки хма́ра остава́лась над ски́нею, стоя́ли вони́ наме́тами.

19 А як хма́ра га́ялась на ски́ні до́вго, тоді́ діти Изра́ільські вартува́ли Господе́ві, и не мандру́вали.

20 Як же тра́палось, що хма́ра не до́вго була́ на ски́ні; по Госпо́днёму веліню остава́лись вони́ в наме́тах своїх, и по Госпо́днёму веліню мандрува́ли.

21 А коли́ тра́палось, що хма́ра остава́лась з ве́чора до ра́нку, и що хма́ра здійма́лась уго́ру ра́нці, тоді́ вони́ мандрува́ли: чи то в день, чи то в ночі здійма́лась хма́ра, вони́ мандрува́ли.

22 Або́ як два дні, чи мі́сяць, чи рік га́ялась хма́ра на ски́ні, зостаючись на ій, діти Изра́ільські стоя́ли наме́тами и не мандрува́ли; як же здійме ії, вони́ мандру́ють.

23 По Госпо́днёму веліню остава́лись вони́ в наме́тах, и по Госпо́днёму веліню руша́ли да́лі: вартува́ли вони́ Господе́ві по Госпо́днёму веліню через Мусія.

ГОЛОВА X.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Зроби́ дві су́рми з срібла́; с цілого пи́матка́ зро́биш ти їх: щоб сурми́ти в них изива́ючи на віче и про рушання та́бора.

3 И як засу́рмлять у них, усе́ віче му́сить зібра́тись до те́бе перед двери́ма ски́нії громадського.

4 А як засу́рмлять тільки в одну́ сурму́, тоді́ князі, го́лови ти́сяч Изра́ільських, зійдуцця до те́бе.

5 Як засу́рмлять тривогу, тоді́ та́бори, що стоя́ть на східньому бо́ці рушатимуть да́лі.

6 Як засу́рмлять тривогу вдру́ге, тоді́ та́бори, що стоя́ть на полудённому бо́ці, двинуть у доро́гу: сурми́тимуть вони́ тривогу про похо́ди.

7 Коли́ ж тре́ба зібра́ти громаду, ви сурми́тимете, тільки не на тривогу.

11 И сини́ Оро́нові, жерці, сурми́тимуть у су́рми; и се бу́де вам за́повідь у всі ва́ші наро́ди.

9 И як пійдете ви на війну́ в ва́шій землі про́тив во́рога, що тісни́тиме вас, то сурми́тимете тривогу в су́рми; и спогада́є вас Госпо́дь Бог ваш, и оборо́нить вас од ворогів ва́ших.

10 Та́кож у день ра́дощів своїх, и в святко́ві дні ва́ші, и на почáтку мі́сяців ва́ших, сурми́тимете в су́рми над огняними́ же́ртвами, и над по́святом поді́чних же́ртів своїх, щоб були́ вам спо́мином перед Бо́гом ва́шим: я — Госпо́дь Бог ваш.

11 И ста́лось дванайцятого дня другого мі́сяця, на другий рік, хма́ра зняла́сь уго́ру з ски́нії свідчення.

12 И діти Изра́ільські двинули с пусти́ні Сина́йської; и хма́ра зупини́лась у пусти́ні Паранській.

13 И ру́шили вони́ впе́рве; так звелів Госпо́дь через Мусія.

14 Попе́реду йшла корогов та́бору дітей Юдиних полка́ми своїми, а над сим військом — Насо́н, син Оминада́вів.

Digitized by Google

15 А над військом ро́ду дітей Исахарівських — Натана́йло, сини Согарів.

16 А над військом дітей Завуло́нових — Єлия́в, син Гело́нів.

17 И розібра́ли ски́ню; и сини́ Герсо́нські та сини́ Мерари́йські ру́шили пе́рші, несучи́ ски́ню.

18 А корого́в та́бора Рувимового ру́шив свої́ми полка́ми; а над військом ёго — Єлису́р син Седиюрів.

19 А над військом ро́ду дітей Симео́нових — Саламійло, син Сурисадаїв.

20 А над військом ро́ду дітей Га́дівських — Єлиса́х, син Девелів.

21 И ру́шили Ка́тівці, несучи́ святи́цю; а и́нші становили ски́ню, по́ки ті надійшли́.

22 И дви́нула та́бірня корого́в дітей Єхраїмівських по своїм полка́м; а над їх військом — Єлиса́ма, син Омиюдів.

23 А над військом ро́ду дітей Манасиїних — Гама́лійло, син Педазу́рів.

24 А над військом ро́ду дітей Веняямиїнських — Овида́н син Гедео́нів.

25 И дви́нула та́бірня корого́в дітей Да́нівських, позаду всіх та́борів и всіх військ: а над їх військом — Охиезе́р, син Омисада́їв.

26 А над військом ро́ду дітей Осу́рівських — Пага́йло син Опра́нів.

27 А над військом ро́ду дітей Нехталимівських — Огира, син Єла́нів.

28 Се — мандрівки дітей Изра́їльских по їх полка́м, як вони́ руша́ли да́лі.

29 И рече́ Мусій до Іова́ва, сина Рагу́йлового Мидіянця, Мусіевого те́стя: Прости́мо оце́ до міста, що про ёго́ Госпо́дь глаго́лав: Дам вам ёго. Иди́ с на́ми, и дізна́єш добра́ від нас; бо Госпо́дь глаго́лав до́бре про Изра́їля.

30 Ка́же: Не пійду́; а верну́сь у свою́ зе́млю, до моїх ро́дичів.

31 И рече́ він: Не покида́й нас, блага́ю тебе́; а й на́дто, що ти зна́єш, як та́боритись у пусти́ні, и став би вси́ нам замість очей.

32 И бу́де так, як пійдеш з на́ми, так бу́де, що яке́ добро́ вчи́нить нам Госпо́дь, таке́ ми тобі чини́тимем.

33 И одійшли́ вони́ від Госпо́днёї гори́ на три дні ходи́; и скри́ня завіту Госпо́днього йшла́ перед ни́ми у три дні ходи́, шука́ючи становища ім.

34 И хма́ра Госпо́дня була́ над ни́ми в день, як вихо́дили вони́ с та́бора.

35 И як руша́ла скри́ня, ка́же було́ Мусій: Устань Го́споди, и нехай розси́плюцця ворогй твої; и нехай втіка́ють перед тобо́ю ненави́дці твої.

36 А як зупиня́лась, він каза́в: Верни́сь, Го́споди, у вели́кі ти́сячі Изра́їля.

ГОЛОВА XI.

И нарі́ка́в наро́д ма́рно, и не вподо́бав сёго́ Госпо́дь; и чув Госпо́дь, и гнів ёго́ пала́в; и ого́нь Госпо́день загорівсь між ними́, и попали́в оста́нні ча́сті та́бору.

2 И пла́кавсь наро́д перед Мусієм; и як помоли́всь Мусій Господе́ві, ого́нь погаси́ло.

3 И назва́в він те місто Тавера (пожа́ра), бо ого́нь Госпо́день горів між ними́.

4 И мішаний люд, що був між ними́, відчахну́всь через жадо́бу; а діти Изра́їльські та́кож пла́кали знов, и каза́ли: Хто дасть нам м'я́са до їжи?

5 Памята́ємо, як ми іда́ли ри́бу в Єги́пті да́рмо, и огірки́, и ди́ні, и пр, и цибу́лю, и часни́к;

6 а тепе́р душа́ в нас ви́сохла: нічогісінько, опріч сіёї ма́нни, перед очи́ма.

7 А ма́нна — як насіння коріяндрове, а цвіт її як цвіт бделли́ни.

8 Наро́д вихо́див и збира́в, и моло́в у жо́рнах, або́ товк у мужчирі, и вари́в у казана́х, и роби́в книші з не́ї; а смак у ій був таки́й, як у свіжій олії.

9 И як па́дала роса́ в ночі на та́бір, па́дала на ёго́ й ма́нна.

10 Тоді почу́в Мусій, як наро́д по своїх се́мъях пла́че, ко́жен у две́рях наме́та свого́, и гнів Госпо́день загорівсь ве́льми; Мусій та́кож се́рдивсь.

11 И рече́ Мусій до Го́спода: За́ що засмути́в еси́ раба́ свого́? и чом не знайшо́в я ла́ски в очах у те́бе, що положи́в еси́ ваготу́ всёго́ наро́ду сёго́ на ме́не?

12 Чи я ж сплоди́в увесь наро́д сей? чи я ж народи́в ёго́, що глаго́леш до ме́не: Неси́ ёго́ на руках, як пестющий ба́тько но́сить немовля́тко, у зе́млю що клявсь еси́ дати батька́м їх?

13 Де мині взяти м'я́са про ввесь наро́д оцей? бо вони́ пла́чуть до ме́не, говорячи: Дай нам попоісти м'яса.

14 Не здолію вже оди́н вести́ ввесь наро́д сей, бо не стає снагй в ме́не.

15 И коли́ дієш таке́ зо мно́ю, вби́й мене́, блага́ю, з руки́ свое́ї, коли́ я здобу́всь ла́ски в очах у те́бе; и нехай я не ба́читиму бі́доти мое́ї.

16 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Збери́ до ме́не сім десят чоловік старшиний Изра́їльскої, которих зна́єш, що старшину́ють над наро́дом, я отаману́ють над ним, и приведи́ їх у ски́нію громадську, щоб стоя́ли вони́ тут у ме́не.

17 И я спущу́сь и розмовля́тиму с тобо́ю; и візьму́ я ду́ха, що на то́бі, и нашлю́ ёго́ на їх; и нестимуть вони́ ваготу́ наро́дню с тобо́ю, щоб не ніс ти її сам.

Digitized by Google

18 И скажи́ наро́дові: Освя́тіцця про́ти за́втра шня́то дня, то їстимете мъ́ясо; бо пла́кали ви в у́ші Го́сподеві, гово́рячи: Хто дасть нам попоїсти мъ́яса? до́бре бо в Єги́пті було́ нам: то дасть вам Госпо́дь мъ́яса, и їстимете.

19 Їстимете не оди́н день, не два дні, не пъ́ять днів, и не де́сять днів, и не два́йцять днів;

20 а ціли́й місяць, аж по́ки воно́ ля́тиме з ніздер у вас, и оги́дне вам, за-для то́го що ви зне́хтували Го́спода, що між ва́ми, и пла́кали перед ним, гово́рячи: На́ що ми поки́нули Єги́пет?

21 И рече́ Мусій: Наро́ду навкруги́ мене́ шість со́т ти́сяч піхоти́нця; а каза́в еси́: Дам ім мъ́яса, нехай ідя́ть ціли́й місяць.

22 Чи вже ж побити ота́ри и гурти́, щоб нагодува́ти їх? або́ ви́ловити всю ри́бу в мо́рі, щоб угнобити їх?

23 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Хіба́ рука́ Госпо́дня покоро́тчала? ось поба́чиш, чи моє́ сло́во спевни́цця, чи ні.

24 И ви́йшов Мусій и переказа́в наро́дові слова́ Госпо́дні, и зібра́в до ку́пи сім деся́т чоловік старши́ни наро́днёї, и поста́вив ії навкруги́ ски́ні.

25 И спусти́всь Госпо́дь у хма́рі, и глаго́лав до ёго́, и взяв ду́ха, що на ёму́, и насла́в на сім деся́т старши́н; и ста́лось, як опочи́в дух на них, пророкува́ли вони́, и не вмовка́ли.

26 Отже зісталось два́в в та́борі, оди́н на имъ́я Єлда́д, а дру́гий на имъ́я Меда́д; и дух опочи́в на тих; були́ вони́ с тих, що написані, та не прийшли́ в ски́ню; и пророкува́ли вони́ в та́борі.

27 Аж ось прибіг хло́пець и сказа́в Мусієві, и говоря́чи: Єлда́д и Меда́д пророкую́ть у та́борі.

28 А Ису́с син Навин, слуга́ Мусіїв, з ёго́ юнаків, одві́тував и гово́рить: Па́не мій Мусію, забороні́ ім.

29 И рече́ Мусій до ёго́: Зави́дуєш за ме́не? дай Бо́же, щоб увесь наро́д Госпо́день був проро́ками, щоб Госпо́дь насла́в ду́ха свого́ на їх!

30 И верну́всь Мусій до та́бору, він и старши́на Изра́ільська.

31 И повіяло вітром від Го́спода, и нагна́ло перепели́ць від мо́ря, и напада́ло їх коло та́бора, на день ходи́ з одного́ бо́ку, и на день ходи́ з дру́гого бо́ку, навкруги́ та́бора, и на два лікті на лиці земно́му.

32 И стоя́в наро́д увесь той день, и всю ніч, и ввесь гру́гий день, и збира́ли вони́ перепели́ць; найме́нше назбира́в ко́жен де́сять го́мерів; и навіша́ли їх навкруги́ та́бора.

33 И як було́ ще мъ́ясо в них між зуба́ми, ще нежо́ване, запала́в гнів Госпо́день на наро́д, и побив Госпо́дь наро́д велико́ю ха́лепою.

34 И прозва́в він те місто Кивро́т-ота́ва: бо хо́вано наро́д що поква́пивсь.

35 Двинув наро́д від Кивро́т-ота́ви до Осиро́та, и зупини́всь у Осиро́ті.

ГОЛОВА XII.

И дорека́ли Мари́я з Оро́ном Мусієві жінкою Єхвио́пинею що взяв за се́бе; бо взяв за се́бе Єхвио́пинню жінку.

2 И каза́ли: Чи спра́вді Госпо́дь глаго́лав тільки́ через Мусія? чи не глаго́лав він також и через нас? И почу́в Госпо́дь.

3 (Мусій же був найти́хший чоловік, над усіх люде́й, що на лиці земно́му.)

4 И рече́ Госпо́дь за́раз до Мусія, и до Оро́на, и до Мари́: Прийдіть у трёх у ски́ню грома́дську. И прийшли́ вони́ в трёх.

5 И спусти́всь Госпо́дь у стовпі хма́ри, и стоя́в у две́рях ски́ні, и поклика́в Оро́на та Мари́ю; и вони́ приступи́ли.

6 И рече́: Слу́хайте сло́ва мого́: Коли́ є пророк між ва́ми, я Госпо́дь объявля́юсь ёму́ в привидді, и говори́тиму до ёго́ ві сні.

7 Не такий раб мій Мусій, найвірніщий у всёму дому́ моєму́.

8 З ним розмовля́тиму уста́ми до уст, я́вно, а не в те́мній розмо́ві; и вбача́тиме він схо́же до Го́спода: чом же ви не боя́лись дорека́ти рабо́ві моєму Мусієві?

9 И гнів Госпо́день запала́в про́ти них; и одійшли́ геть.

10 И хма́ра зни́кла з ски́ні; аж ось Мари́я зробилась прока́жена, як сніг; и спогля́не Оро́н на Мари́ю, коли́ ж вона́ прока́жена.

11 И рече́ Оро́н до Мусія: Ой па́не мій, бла́таю тебе́, не кладі гріха́ на нас, а чому́ ми не до́бре дба́ли, и в чому́ ми провини́ли.

12 Не дай ій бу́ти мов те мертве, що тіло ёму́ до полови́ни згнило́ як він виходить из ма́териної утро́би.

13 И кликну́в Мусій до Го́спода, гово́рячи: Ви́гой ії, Бо́же, блага́ю тебе́.

14 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Коли́ б ій оте́ць плю́нув у вічі, чи не со́ромилась би вона́ сім день? нехай же відлу́чять ії з та́бора на сім день, а опісля́ знов прийме́те ії до се́бе.

15 И відлу́чено Мари́ю на сім день с та́бора; и наро́д не мандрува́в, поки́ Мари́ю не впу́щено.

16 И ру́шив після сёго наро́д з Осиро́та, и став наме́тами у пусти́ні Хра́нській.

Digitized by Google

ГОЛОВА XIII.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Пішли́ люде́й, нехай шука́ють землі Хана́нської, що дав я дітям Изра́їльським: зо вся́кого ро́ду батькі́в їх пошлете́ ви чоловіка, ко́жен щоб був гетьма́н над ни́ми.

3 И посла́в їх Мусій по Госпо́днёму велінню с пусти́ні Хвара́нської: усі ті лю́де — го́лови дітей Изра́їльских.

4 А се име́ння їх: з ро́ду Рувимового Самійло, син Заккурів.

5 З ро́ду Симео́нового, Сахва́т син Сури́н.

6 З ро́ду Юди́ного, Хале́в, син Єхво́нів.

7 З ро́ду Исаха́рового, Ига́н, син Іосипів.

8 З ро́ду Єхре́мового, Овси́с, син Нави́н.

9 З ро́ду Венями́нового, Хвалтій, син Рахву́їв.

10 З ро́ду Завулонового, Гадійло, син Судіїв.

11 З ро́ду Іо́сипового, з ро́ду Манасиїного, Гадій, син Су́сів.

12 З ро́ду Да́нового. Омійло, син Гема́лів.

13 З ро́ду Осу́рового, Сахту́р, син Миха́йлів.

14 З ро́ду Нехтали́мового, Навій, син Сави́нів.

15 З ро́ду Га́дового, Гудійло, син Махи́йлів.

16 Се име́ння люде́й, що посла́в Мусій розди́вітись по землі. И назва́в Мусій Овсія сина Навинового Ису́сом.

17 И посла́в їх Мусій на розгля́дини у зе́млю Ха́нанську, и рече́ до них: Идіть сюди́ на полу́дня и підіймітесь на го́ру,

18 и погля́ньте по землі, яка́ вона́; и по наро́ду що там живе́, чи поту́жний, чи ні, чи ма́ло ёго́, чи бага́цько;

19 и що́ за земля́ де він живе́, чи до́бра чи не до́бра; и які́ городи́, що вони там живу́ть, чи в наме́тів, чи тве́ржені;

20 и яка́ там земля́, чи плодю́ща, чи ні, чи є там лі́с, чи нема́. И бува́йте сміливі, и принесіть врожа́ю тої землі. Тепе́р са́ме пора́ пе́рвого збіра́ння виногра́ду.

21 И пійшли́ вони́, и шука́ли землі від пусти́ні Си́нської аж до Роо́ва, як ити́ на Ємат.

22 И підняли́сь ис полу́дня, и прийшли́ в Хеврон; де Олима́н, Сесій и Хвеламин, діти Єнако́ві. (Хеврон збудо́вано сім ро́ків перш Таниа в Єги́пті.)

23 И прийшли́ до ручаю Єшко́ла, и зрізали тут віту з гро́ною виногра́ду, и несли́ її між двома́ на па́лиці; и грана́тові я́блука и хвиги.

24 Прозвано було́ то місто ручай Єшкол, за для грони виногра́ду, що зрізали ту діти Изра́їльскі.

25 И верну́лись вони́ з розгля́дин землі через со́рок днів.

26 И верну́вшись прийшли́ до Мусія, и до Орона, и до всеї грома́ди дітей Изра́їльских, у пусти́ню Хвара́нську, у Ка́дис; и принесли́ вісті ім, и грома́ді, и показа́ли ім, що ро́дить земля́.

27 И каза́ли ёму́, и говори́ли: Були́ ми в землі, куди́ посла́в вся́ нас, и спра́ві тече́ вона́ молоко́м и ме́дом; и ось що́ вона́ ро́дить.

28 Тільки ж наро́д поту́жний живе́ в тій землі, а городи́ з му́рами, ду́же вели́кі; ще ж ми ба́чили й дітей Єнако́вих там.

29 Омали́ки живу́ть у тій землі на полу́дні; а Хетії и Євусії и Оморії живуть по го́рах; а Хана́нці живу́ть коло мо́ря, и коло бе́рега Іорда́ні.

30 И втихоми́рив Хале́в наро́д перед Мусіем, и рече́: Ходімо зара́з та осягнемо ії; бо ми здолі́ємо підгорину́ти ії.

31 Лю́де ж, що прийшли́ з ним, каза́ли: Не си́ла на́ша йти проти того́ наро́ду; ду́жчі вони́ від нас.

32 И подали́ вони́ нета́рну звістку про зе́млю, що шука́ли дітям Изра́їльским, говорячи: Земля́, що ми розвідували, така́, що жере́ людей своїх; а всі лю́де, що ми ба́чили там, вели́кого зро́сту.

33 И ба́чили ми ве́летнів, синів Єнако́вих, рід їх ве́летенський; и були́ ми в се́бе в оча́х на́че травяні ко́ники, та й ім здава́лись такими.

ГОЛОВА XIV.

И вся грома́да зняла́ голо́с голосючи; и пла́кав наро́д тої но́чи.

2 И всі діти Изра́їльскі нарека́ли на Мусія и на Орона; и вся грома́да каза́ла ім: Коли́ б дав був Бог, щоб ми поме́рли у землі Єги́пецькій; або́ коли́ б дав Бог, щоб ми поме́рли в сій пусти́ні!

3 И на́ що вивів нас Госпо́дь у сю зе́млю, погиба́ти від меча́, щоб на́ші жінки́ и діти ста́лись здобиччю? чи не лу́чче було́ б для нас верну́тись у Єги́пет?

4 И каза́ли один дру́гому: поста́вимо собі ога́мана и ве́рнемось у Єги́пет.

5 Тоді Мусій и Орон попада́ли на свої ли́ця перед вічем грома́дським дітей Изра́їльских.

6 А Ису́с, син Навин та Хале́в, син Єхвоніїв, ис тих, що розвідували про зе́млю, розідра́ли на собі оде́жу,

7 и каза́ли всій бе́седі дітей Изра́їльских, говорячи: Земля́, що ми пройшли́ нею, ду́же до́бра земля́.

8 Коли́ Госпо́дь возлю́бить нас, то приведе́ він нас у ту зе́млю, и дасть ії нам, зе́млю теку́щу молоко́м и ме́дом.

9 Тільки не супреча́йтеся Господе́ві, и не бійтесь люде́й таме́шніх; бо вони́ — хліб наш: їх оборо́на покину́ла їх, а з на́ми Госпо́дь; не бійтесь їх.

Digitized by Google

10 Але́ вся грома́да гума́ла, щоб їх поби́ти камінням. И яви́лась Госпо́дня сла́ва в скині громадський перед усіма́ дітьми́ Изра́їльськими.

11 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Дóки ще сей наро́д гнівитиме мене́? и дóки ще вони́ не вірувати́муть міні, після всіх ознáк, які яви́в я між ними?

12 Побʼю їх мóром, и обезнасліджу їх, и зроблю́ с тебе́ вели́кий наро́д, потужніщий за них.

13 И рече́ Мусій до Го́спода: Тоді Єгипта́не дочу́ющия про се (бо ви́вів єси наро́д сей си́лою твоє́ю з міждо них),

14 и перека́жуть про се лю́дям се́і землі; бо вони́ чу́ли, що ти Госпо́дь — між сим наро́дом, що тебе́ ви́дано, лице́м до лиця́, и твоя́ хма́ра стоїть над ними́, и ти йдеш перед ними́, денно́ї доби́ у стовпі хма́ри, а в стовпі огня́ному — в ночі.

15 То як убʼєш увесь наро́д сей, мов одного́ чоловіка, тоді наро́ди, що чува́ли про твою́ сла́ву, каза́тимуть та́кечки:

16 Не зміг Госпо́дь привести́ наро́д сей у ту зе́млю, що кля́вся їм, тим він поби́в їх у пусти́ні.

17 Оце ж благаю тебе́, нехай си́ла Го́спода мого́ бу́де вели́ка, так як каза́в єси, глаго́лючи:

18 Госпо́дь довготерпели́вий, и многомилости́вий, прощáя кри́вду и пересту́п, и ніко́ли не оправди́ть винувáтого, карáє кри́вду батьків на дітях до тре́тього и четве́ртого на́роду.

19 Прости́, благаю тебе́, кри́вду сього́ наро́ду по вели́кій ми́лості твоїй, як прощáв єси́ наро́д сей, від Єги́пту аж и до́сі.

20 И рече́ Госпо́дь: Прости́в я по сло́ву твоє́му:

21 тільки ж, як я живи́й, так пра́вда, що вся земля́ спо́вниться сла́вою Госпо́днею.

22 Бо всі ті лю́де, що вбача́ли сла́ву мою́, и дива́ мої, що я чини́в у Єги́пті и в пусти́ні, и спокуша́ли мене́ отта́к де́сять разів, и не слу́хали го́лосу мого́, —

23 не поба́чять землі що клявсь я батька́м їх, и ніхто́ с тих, що гнівив мене́ не ба́читиме її;

24 раба́ ж мого́ Халева́ за те, що мав и́ншого ду́ха в собі и йшов за мно́ю до кінця́, приведу́ я в зе́млю, куди́ він ходи́в, и плід є́го осягне її.

25 (Омали́ки ж и Ханáнці жили́ в доли́ні.) Завтра вертáйтесь, и ідіть у пусти́ню иг Черво́ному мо́рю.

26 И рече́ Госпо́дь до Мусія и до Ороíна, глаго́лючи:

27 Дóки міні ми́лувати сю ледáчу громáду, що нарека́ на мене́? Чув я нарека́ння дітей Изра́льских, що нарека́ють вони́ на мене́.

28 Скажи́ їм: Як я живи́й, рече́ Госпо́дь, як ви говори́ли міні в уші, так я зроблю́ вам:

29 Ко́сті ва́ші поляжуть у сій пусти́ні; и всі що перелічено з вас, почáвши з двайцятолітків и ста́рше, котрі нарека́ли на мене́,

30 не ввійдете в ту зе́млю що клявсь я що жи́тимете в ій, опріч Халéва, сина Єхвонієвого, и Ису́са, сина Навúна.

31 Малéчу ж ва́шу, що каза́ли ви ста́нецця здобиччю, тих я приведу́, и вони́ осягнуть зе́млю, що ви погордува́ли не́ю.

32 Ва́ші ж кості поляжуть у пусти́ні.

33 А ва́ші діти слоня́тимуцця по пусти́ні со́рок ро́ків, и нести́муть на собі ва́шу непоря́дність, аж по́ки ва́ші ко́сти потліють у пусти́ні.

34 По лічбі днів, скільки ви шука́ли землі, со́рок днів, на ко́жний день по ро́ку, нести́мете ви свої кри́вди, со́рок ро́ків, и взна́вте ви моє лама́ння обіця́нки.

35 Я Госпо́дь глаго́лав: Учиню́ я ось що ледáчій сій громáді, що зібралась на мене́: ви́гинуть вони́ от у сій пусти́ні, и помру́ть вони́ тут.

36 И лю́де, що посила́в Мусій шука́ти землі, що поверта́лись, и підвели́ всю громáду на нарі́кання проти є́го, навівши огу́ду на зе́млю.

37 ті лю́де, що принесли́ нега́рні вісті про зе́млю, поме́рли від ха́лени перед Го́сподом.

38 Ису́с же, син Навин, и Халéв син Єхвуніїв, з тих людéй, що ходи́ли шука́ти землі, зоста́лись жи́ві.

39 И переказа́в Мусій глаго́ли сі усім дітям Изра́їльским; и сумува́в наро́д ті́жко.

40 И повстава́ли вони́ ра́но в ра́нці, и позбіра́лись на верх гори́, гово́рячи: Ось ми ту́течки, и пійдемо у те місто, що обіцува́в нам Госпо́дь, бо ми провини́ли.

41 И рече́ Мусій: На́ що се ви знов переступа́єте через за́повідь Го́спо́дню? От же не бу́де з сього́ добра́.

42 Не идіть, бо нема́ Го́спода між ва́ми; щоб не поби́ли вас вороги́ ва́ші.

43 Бо Омали́ки и Хана́нці там перед ва́ми, поги́нете від меча́: Одверну́лись ви од Го́спода, тим и Госпо́дь не бу́де з ва́ми.

44 Вони́ ж намогли́сь ити́ аж на верх на го́ру; а про-те́ скри́ня завіту Господнього и Мосій не вийшли с табори́ща.

45 Тоді Омали́ки ри́нули з гори́, и Хана́нці, що жили́ по узгір'ях, и поби́ли їх, и вгна́ли за ними́ аж до Орми.

ГОЛОВА XV.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Говори́ до дітей Изра́їльслих и скажи́ їм: Як прийдете ви в зе́млю, де жи́тимете, що я вам дам,

Digitized by Google

3 и схóчете принести жéртву через огóнь Господéві, огняну́ жéртву, або́ пóсвят по обітни́ці, або́ самохітню жéртву, або́ великосвя́тню, на лю́бе нюхання Господéві, ті череди́, чи з ота́ри,

4 то нехáй той, хто приноси́ть свою́ жéртву Господéві, принесé ідóму жéртву з деся́тої части́ни пшени́шного бóрошна мішаного ш четверти́ною ги́на олії.

5 А четверти́ну ди́на вина́ на пивну́ жéртву приготу́еш ти з огняно́ю жéртвою або́ с пóсвятом до одного́ ягня́ти.

6 Або́ до бара́на приготу́еш ти на ідóму жéртву дві деся́тих части́н пшени́шного бóрошна, мішаного с третиною ги́на олії.

7 А на пивну́ жéртву принесéш ти третину гина́ вина́, до лю́бого нюхання Господéві.

8 И як наготу́еш ти бичка́ на огняну́ жéртву, або́ на пóсвят по обітни́ці, або́ поди́чні жéртви Господéві;

9 нехáй тоді принесé з бичко́м ідóму жéртву с трéх деся́тих части́н пшени́шного бóрошна, мішаного с полови́ною ги́на олії.

10 И принесéш на пивну́ жéртву пів ги́на вина́, жéртва через огóнь, на лю́бе нюхання Господéві.

11 Так трéба зробúти на одного́ бичка́, або́ на одного́ бара́на, або́ на ягня́, або́ на козеня́.

12 Скíлькі б ви ні наготóвили, на кóжне так зробúте по їх лíчбі.

13 Хто народúвсь у країні, мýсить чинúти се по звича́ю, принóсячи жéртву через огóнь, на лю́бе нюхання Господéві.

14 А коли́ чужúй пробува́е в вас, або́ хто б ні був у ва́ших на́родах, и схотíв принести́ жéртву через огóнь, на лю́бе нюхання Господéві; як ви ро́бите, так и він робúтиме.

15 Одна́ за́повідь — про ва́шу громáду, и та́кож про чужени́цю що пробува́е в вас, за́повідь вíчня у ва́ші на́роди: як ви, так нехáй бýде й чужúй перед Го́сподом.

16 Одúн закóн и одúн зви́чай бýде про вас, и про чужени́цю що пробува́е в вас.

17 И речé Господь до Мусія, глаго́лючи:

18 Говори́ до дітéй Изра́ільских и скажи́ ім: Як прúйдете в зéмлю, куди́ я приведý вас,

19 то íвши хлíб тóї землí, принóситимете возно́щену жéртву Господéві.

20 Принóситимете ви книш с пéрвого ва́шого тíста на возно́шену жéртву: як возно́шену жéртву с тóку, так возно́ситимете ёго́.

21 С пéрвого ва́шого тíста дава́тимете ви Господéві возно́шену жéртву у ва́ші на́роди.

22 А коли́ ви поми́литесь, и не спевните́ всíх за́повідей, які́ Господь глаго́лав Мусієві,

23 всёго, що Господь звелíв вам через Мусія, с того́ дня, як Господь звелíв, и пóтім між ва́шими на́родами;

24 тоді, коли́ ста́лась яка́ по́милка через недóсвід без дóвіду громáдського, нехáй уся́ громáда принесé одного́ молодóго бичка́ на лю́бе нюхання Господéві з ідомóю жéртвою ёго́ и з пивнóю жéртвою ёго́, по звича́ю, и одно́ козеня́ на гріхову́ жéртву.

25 И жерéць зробúть очищéння про всю громáду дітéй Изра́ільских, и бýде прóщено ім; бо то — недóсвід; и принесýть жéртву свою́, пóсвят через огóнь Господéві. и жéртву свою́ перед Гóсподом про свíй недóсвід;

26 и бýде прóщено всíй громáді дітéй Изра́ільских, и чужени́ці, що жúтиме в них; я́ко ввесь наро́д був у недóсвіді.

27 И коли́ яка́ душа́ провини́ть через недóсвід, нехáй принесé козу́ первóлітка на гріхову́ жéртву.

28 И зробúть жерéць очищéння про людúну, що провини́ла недóсвідом, коли́ вона́ провини́ть через недóсвід перед Гóсподом, и бýде вона́ чúста, и бýде íй прóщено.

29 Ма́тимете одúн закóн про тóго, хто провини́ть через недóсвід, и про тóго, хто роди́всь між дітьми́ Изра́ільскими, и про чужени́цю, що пробува́е віж ними́.

30 Котóра ж би людúна робúла що упóром, чи роди́лась вона́ в сíй землí, чи чужени́ця, одна́ково судúтиме íі Господь; и таку́ людúну трéба стра́тити між наро́дом.

31 Бо вона́ погордува́ла слóвом Господнім, и поламáла за́повідь ёго́; таку́ людúну притьмóм стра́тити; кри́вда íі — на íй.

32 И як були́ дíти Изра́ільскі у пусти́ні, наді́бали вони́ чоловíка, що збíрав цуру́палки у суббóту.

33 И тí, що наді́бали, як він збíрав цу́ру-палки, привели́ ёго́ до Мусія, и Орóна, и до громáди.

34 И посáджено ёго́ за сторóжу, бо не було́ я́влено, що з ним робúти.

35 И речé Господь до Мусія: Неминýща смерть ёму́; уся́ громáда нехáй побъе ёго́ камíнням за та́бором.

36 И ви́вела ёго́ вся громáда за та́бір, и побúла ёго́ камíнням, на смерть, як Господь звелíв Мусієві.

37 И речé Господь Мусієві, глаго́лючи:

38 Говори́ до дітéй Изра́ільских и звели́ ім поробúти кúтиці на кíнцях одéжи своéі, у всі свої на́роди, и щоб на ті кúтиці, що по кíнцях, бра́ли поворóзку з гиацúнту;

Digitized by Google

39 и нехай буде та китиця вам про те, щоб, глянувши на неї, споминали всі заповіді Господні, и певнили їх; и щоб не ходили ви робом серця свого и очей своїх, що доводять вас до перелюбок;

40 щоб ви памъятали и певнили заповіді мої, и були святі Богові вашому.

41 Я — Господь Бог ваш, що вивів вас из землі Єгипецькоі, щоб бути вашим Богом: я — Господь Бог ваш.

ГОЛОВА XVI.

А Корій, син Исарів, сина Каатового, сина Левиіного, та Датан та Овирон, сини Єлиявові, та Овнан, син Хвалета, сини побунтували людей,

2 и підняліс на Мусія, з декотрими з дітей Израільских; було таких дві тисячі и пъять десят мужів громадських, що сходились у громаду, людей значних;

3 и скупились вони проти Мусія и проти Орона и казали до них: Надто пишаетесь ви, бо вся громада — свята, кожен з громади, и Господь — живе між ними: чого ж ви несетесь над громадою Господнею?

4 И почувши се Мусій, упав на обличчя своє,

5 и рече до Корія и до всього его товариства, говорячи: Завтра Господь покаже, хто его и хто святий, и звелить тому приступити до себе: тому, кого він вибрав, звелить він приступити до себе.

6 Зробіте так: поберіть кадильниці, ти, Корію, и вся твоя купа,

7 и понакладуйте жару туди, и понакладуйте кадила туди перед Господом завтра; и кого Господь вибрав, той буде святий; високо ви несетесь, сини Левіини.

8 И рече Мусій до Корія: Ось слухайте, сини Левіини:

9 Чи ще з вас мало, що Бог Израільский відлучив вас від громади Израільскоі, щоб пригорнути до себе на службу в скині Господній, и щоб стояли ви перед Громадою служачи за неї?

10 Пригорнув тебе до себе, и все братта твоє синів Левіінних с тобою; а ви бажаєте жерецтва?

11 Чого се ти и вся твоя купа зібрались на Господа? и що зробив Орои, що ви нарекаєте на его?

12 И послав Мусій по Датана и Овирама, синів Єлиявових, а ті кажуть: Не пійдемо:

13 хіба се мала річ, що вивів еси нас из землі текучоі молоком и медом, щоб погубити в пустині, аби самому вчинитись князем над нами?

14 Надто ж, не привів еси нас у землю, що тече молоком и медом, и не дав нам осягти нівви и виногради. Хіба повиколюєм очі сим людям? Не пійдемо.

15 И велике мав пересердя Мусій, и рече до Господа: Не вважай на іх жертву: не взяв я ні единого осла в них, ани заподіяв яке зло ім.

16 И рече Мусій до Корія: Прийди сам и вся твоя купа перед Господа, ти, и вони, и Орон, завтра;

17 и візьміть кожен кадильницю свою, и накладіть кадила туди, и несіть перед Господа кожен кадильницю свою, дві тисячі и пъять десят кадильниць; ти також и Орон, кожен — кадильницю свою.

18 И побрали вони кожен кадильниці свої, и понакладували жару, и понакладували кадила на жар, и стали в дверях скині громадськоі з Мусієм и Ороном.

19 И зібрав Корій усю громаду проти них иґ дверям скині громадськоі; и слава Господня явилась громаді.

20 И рече Господь до Мусія и до Орона, глаголючи:

21 Відлучітесь з між сеі громади, я погублю іі зараз.

22 И попадали вони на обличчя свої, и казали: О Боже, Боже душ всякого тіла! чи вже ж за гріх одного чоловіка прогнівивсь еси на всю громаду?

23 И рече Господь до Мусія, глаголючи:

24 Говори до громади так: Геттe від намету Корія, Датана и Овирамового.

25 И встав Мусій и ввійшов до Датана и Овирама; и старшина Израільська йшла за ним.

26 И рече до громади так: Одийдіть від наметів сих ледачих людей, и не торкайтесь ні об що іх, ато погинете у всіх гріхах іх.

27 И відійшли всі від намету Коріівого, Датанового, и Овирамового, різно: и повиходили Датан з Овирамом, и стояли в дверях наметів своіх, и жінки іх, и маленькі дітки іх.

28 И рече Мусій: По сему пізнаєте, що Господь послав мене чинити всі речі сі; не з свого розуму чиню я.

29 Коли сі люде помруть звичайною смертю людською, або коли ім станецця що людське; то Господь не посилав мене.

30 Як же Господь зробить річ нову, и земля роздявить свої челюсті, и пожере іх, з усім, що вони мають, и западуцця вони від разу, тоді розумно буде вам, що сі люде прогнівили Господа.

31 И сталось, скоро скінчив він сю мову, як земля розступилась під ними,

32 и роздявила земля челюсті свої, и пожерла іх, и семъі іх, и всіх людей Коріівих, и все добро іх.

Digitized by Google

33 Самі вони́ и все що́ ма́ли прова́лились живі́ у безо́дню, и земля́ зійшла́сь над ни́ми: и поги́бли вони́ з між грома́ди.

34 И ввесь Изра́їль, шо стоя́в навкруги́ них, порозбіга́вся с кри́ком від них, бо каза́ли: Ато́ й нас пожере́ земля́.

35 И взя́вся ого́нь від Го́спода, и спали́в двісті и пъять деся́т душ, що прино́сили кади́ло.

36 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

37 Скажи́ Єлеаза́рові, си́нові Оро́новому жерцёвому, нехай позабира́в кади́льниці с пожари́ща и пороскида́в ого́нь; бо вони́ освяти́лись.

38 С кади́льниць тих грішників, що провини́ли проти своїх душ, нехай наро́бить широ́ких блях и обібъе́ жертівню: бо вони́ принесли́ їх перед Го́сподом, тим вони́ освяти́лись; и бу́де се озна́кою дітям Изра́їльским.

39 И забра́в Єлеаза́р мідяні кади́льниці, що ними́ кади́ли ті погорілі, и поро́блено з них бля́хи, и обби́то же́ртівню,

40 щоб була́ спо́минка дітям Изра́їльским, щоб ніхто́ сторо́ннїй, хто не с пло́ду Оро́нового, не приступа́в кади́ти перед Го́сподом, щоб не було́ з ним того́, що́ с Корієм и ёго́ ку́пою, як Госпо́дь каза́в через Мусія.

41 От же наза́втра вся грома́да дітей Изра́їльских нарека́ла на Мусія, гово́рячи: Потра́тили ви людей Госпо́дніх.

42 И ста́лось, як ску́пилась грома́да проти Мусія и проти Оро́на, спогляну́ли на ски́ню грома́дську: аж ось хма́ра вкри́ла ії, и зъяви́лася сла́ва Госпо́дня.

43 И прийшо́в Мусій з Оро́ном перед ски́ню грома́дську.

44 И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

45 Ге́тте з між сіёї грома́ди, спалю́ ії в одну хвили́ну. И попада́ли вони́ на обли́ччя свої.

46 И рече́ Мусій Оро́нові: Візьми́ кади́льницю, и накла́ди жа́ру в не́ї з же́ртівні, и положи́ кади́ла, и йди борзій у грома́ду, и зроби́ очище́ння про них, бо ди́ше гнівом від Го́спода; вже почався мір.

47 И взяв Оро́н як звелів Мусій, и вбіг у сере́дину грома́ди; коли́ ж мір почав уже між наро́дом; и положи́в він кади́ла и зроби́в очище́ння про наро́д.

48 И стоя́в він між мертвим и живи́м; и мір зупини́всь.

49 Поме́рло ж від мо́ру сорок ти́сяч и сім со́тень, опрі́ч тих, що поме́рли через Корія.

50 И верну́всь Оро́н до Мусія у две́рі ски́ні грома́дської: и мір переста́в.

ГОЛОВА XVII.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Говори́ до дітей Изра́їльских, и візьми́ в ко́жного з них па́лицю по до́мові батьків їх, від усіх ста́рших їх по до́мові батьків їх двана́йцять па́лиць; напиши́ ко́жного чоловіка имъя́ на па́лиці ёго́.

3 И напи́шеш ти Оро́нове имъя́ на па́лиці Леви́; одна бо па́лиця від ко́жної голови́ до́му батьків їх.

4 И покладе́ш їх у ски́ні грома́дській перед свідченням, де я спіткаю тебе́.

5 И ста́нецця, що того́ па́лиця, кого́ я ви́беру, процвіте квітцою; и хо́чу я вгамува́ти наріка́ння дітей Изра́їльских, що наріка́ють вони́ на те́бе.

6 И говори́в Мусій до дітей Изра́їльских, и ко́жен из князів їх дав ёму па́лицю, від ко́жної ста́ршої голови́ одну́, по дома́м батьків їх, двана́йцять па́лиць, и па́лиця Оро́нова — між їх па́лицями.

7 И покла́в Мусій па́лиці перед Го́сподом у ски́ні свідчення.

8 И ста́лось, увійшо́в Мусій ура́нці в ски́ню свідчення; коли́ ж па́лиця Оро́нова від до́му Леви́іного проросла́, и пусти́ла на́ростки, и процвіла́ квітками, и зроди́ла мигда́лі.

9 И ви́ніс Мусій усі па́лиці с перед Го́спода до всіх дітей Изра́їльских; диви́лись вони́, и брав ко́жен па́лицю свою.

10 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Внеси́ Оро́нову па́лицю знов перед свідчення, нехай лежи́ть у схо́ваниці, я́ко ознака проти бунтівників; и ти впини́тимеш мині ху́тко їх нарека́ння, щоб не поме́рти ім.

11 И зроби́в так Мусій: як Госпо́дь звелів ёму́, так він зроби́в.

12 И каза́ли діти Изра́їльскі Мусієві так: Оце́ ж ми поміра́ємо, ми загиба́ємо, ми всі загиба́ємо.

13 Хто хоч тро́хи присту́пить до ски́ні Госпо́днёї, зара́з вмира́в: чи вже ж нам усім ви́гинути?

ГОЛОВА XVIII.

И рече́ Госпо́дь до Оро́на: Ти и сини́ твої и твій ба́тьківський дом с тобо́ю несте́мете кри́вду свяни́ці; и ти с твоїми сина́ми несте́мете кри́вду жере́цтва.

2 Приведи́ з собо́ю и бра́ття твоє́ та́кож из ро́ду Леви́іного, ро́ду ба́тька твого́, щоб прилучи́лись до те́бе и служи́ли тобі; ти ж и сини́ твої с тобо́ю служи́тимете перед ски́нею свідчення.

3 И вартува́тимуть коло те́бе и вартува́тимуть коло ски́ні; тількі нехай не приступа́ють до

Digitized by Google

на́добів святни́ці и же́ртівні, щоб ні вони́, ані ви не поме́рли.

4 И прилу́чяцця до те́бе, и вартува́тимуть коло ски́ні грома́дськоі, про всі послу́ги ски́ні, а чуже нехай не приступа́ до вас.

5 И доглида́тимете святни́ці, и доглида́тимете же́ртівні, щоб не було́ вже більш гніву́ на дітей Изра́ільских.

6 И оце взяв я ва́ше бра́ття Леви́тів з між дітей Изра́ільских: вам да́но іх я́ко дар Господе́ві, послугова́ти коло ски́ні грома́дськоі.

7 Тим же ти и сини́ твоі с тобо́ю держа́тимете жере́цтво своє́ про вся́ку річ коло же́ртівні, и за за́вісом; и служи́тимете: я дав вам жере́цтво ва́ше, я́ко слу́жбу благода́тню; а сторо́ннёму, хто присту́пить, нехай бу́де смерть.

8 И рече́ Госпо́дь Оро́нові: Оце́ дав я та́кож тобі до́гляд моіх возно́шених же́ртів зо всіх освя́чених рече́й у дітей Изра́ільских; тобі я дав іх за для пома́зання, и твоім сина́м, за́повіддю вішнёю.

9 Ось що бу́де твоє з найсвятіщого, з огню́: ко́жен прино́с іх, ко́жна ідома́ же́ртва іх, и ко́жна гріхова́ же́ртва іх, и ко́жна переступо́ва же́ртва іх, що дава́тимуть міні, бу́де найсвятіще про те́бе и про сини́ твоі.

10 У найсвятіщому місці пожива́тимеш те; ко́жен мужчи́на істеме те: воно́ буде святе́ тобі.

11 И се — твоє; возно́шена же́ртва іх да́ру, з усіма́ хи́таними же́ртвами дітей Изра́ільских: я дав іх тобі, и сина́м твоім, и до́чкам твоім с тобо́ю, установою вішнёю: ко́жне чи́сте у твоє́му до́мові істимете.

12 Все найкра́ще з оли́ви, и все найкра́ще з вина́, и с пшени́ці, пе́рвий врожа́й зо всёго, що вони́ прино́ситимуть Господе́ві, я дав тобі.

13 Уся́ка новина́ з землі, що прино́ситимуть вони́ Господе́ві, бу́де твоя́; ко́жне чи́сте в дому́ твоє́му істимете.

14 Уся́чина с по́святу в Изра́ілі бу́де твоя́.

15 Усе, що відрива́ утро́бу у вся́кому тілі, що вони́ прино́сять Господе́ві, чи то з люде́й, чи з звіря, бу́де твоє: а про-те́ первороди́ня чоловічого ти викупо́вуватимеш, и первака́ нечи́стих звірів ти викупо́вуватимеш.

16 И тих, що тре́ба викупо́вувати, почавши з місяця віку́ викупо́вуватимеш. по твоє́му рахува́нню, за гро́ші пять си́клів, по си́клеві святни́цькому, що в ёму́ два́йцять гера́.

17 Первака́ ж у коро́ви, або́ первака́ в вівці, або́ первака́ в кози́, не викупо́вуватимеш; то — святе́: кропи́тимеш іх кро́вью же́ртівню, и пали́тимеш іх жир на же́ртву через огонь, на любе нюхання Господе́ві.

18 А мъя́со іх бу́де твоє́, як хи́тана гру́дина и права́ лопа́тка — твоі.

19 Усі возно́шені же́ртви свя́чёного, що діти Изра́ільскі прино́сять Господе́ві, я дав тобі, и твоім сина́м и твоім до́чкам с тобо́ю, вішнёю установою: се вішний завіт со́ли перед Го́сподом тобі и твоє́му пло́дові с тобо́ю.

20 И рече́ Госпо́дь Оро́нові: Не ма́тимеш ти нія́кого за́ймища в землі тій, и не бу́де тобі жо́дного па́ю між ними́: я — твій пай и твоє́ за́ймище між дітьми́ Изра́ільскими.

21 И дав я оце дітя́м Леви́іним всю десяти́ну в Изра́ілі на наслідуванне, за іх послу́гу, що вони́ слу́жять, за послу́гу коло ски́ні грома́дськоі.

22 И нехай з сёго́ ча́су дітя Изра́ільскі не приступа́ють уже́ до ски́ні грома́дськоі, а то́ набе-ру́цця гріха́ и помру́ть.

23 Леви́ти ж послугова́тимуть коло ски́ні грома́дськоі, и нести́муть іх кри́ву: установа вішня у всі на́роди ва́ші, щоб між дітьми Изра́ільскими не ма́ли вони́ нія́кого за́ймища.

24 Десяти́ни ж дітей Изра́ільских, що прино́сять вони́ я́ко возно́шену же́ртву Господе́ві, дав я в наслідда Леви́там: тим я сказа́в ім: Між дітьми Изра́ільскими не ма́тимуть вони́ нія́кого за́ймища.

25 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

26 Так говори́ до Леви́тів, и скажи́ ім: Коли́ береті́ ви в дітей Изра́ільских десяти́ни, що я дав вам з них, у наслідда, то прино́сьте возно́шену же́ртву з не́і Господе́ві, деся́ту части́ну десяти́ни.

27 И ва́ша возно́шена же́ртва бу́де порахо́вана вам нена́че зерно́ с то́ку або вино́ з виногра́дного давила.

28 Так же са́мо прино́ситимете возно́шену же́ртву Господе́ві зо всіх ва́ших десяти́н, які́ береті́ від дітей Изра́ільских; и дава́тимете з них Господню возно́шену же́ртву Оро́нові жерце́ві.

29 Зо всіх своіх да́рів прино́ситимете ко́жну возно́шену же́ртву Господню, зо всёго, що в в тому́ найкра́ще, освя́чену части́ну того́ з даре́мнёго.

30 Тим говори́тимеш ім: Коли́ ви возно́сили найкра́щу части́ну с то́го, то порахо́вецця Леви́там як урожа́й с то́ку, и як урожа́й з виногра́дного давила.

31 И пожива́тимете те у вся́кому місці, ви и ва́ша че́лядь; бо то вам пла́та за послу́гу ва́шу у ски́ні грома́дській.

32 И не бу́де вам жо́дного гріха́ за те, аби́ возно́сили с то́го найкра́щу части́ну; и не сквер-ніть свя́ченого в дітей Изра́ільских, ато́ помрете́.

Digitized by Google

ГОЛОВА XIX.

И рече́ Госпо́дь до Мусія и до Оро́на, глаго́лючи:

2 Се за́повідь зако́на, що звелів Госпо́дь, глаго́лючи: Говори́ до дітей Изра́ільских, нехай приведу́ть тобі руду́ телицю без кра́пини, щоб була́ без поро́ку, и нико́ли ярма́ не зна́ла;

3 и віддасте́ ії Єлеаза́рові жерцеві, нехай ви́веде ії за та́бір, и там ії зако́лють перед ёго́ лице́м; —

4 и візьме Єлеаза́р крові ії на пучку свою, и бри́зне кро́вью ії про́сто перед ски́нею грома́дською сім раз;

5 и спа́лять телицю перед очи́ма в ёго́; шку́ру ії, и мя́со ії, и кров ії спа́лять;

6 и візьме жере́ць кедри́ни, и гисо́пу, и шарла́ту, и ки́не все те в сере́дину по́ломъя на телицю.

7 Тоді ви́пере жере́ць пла́ття свое́, и обми́в тіло свое́ в воді, и по́тім прийде в та́бір, и бу́де жере́ць нечи́стим аж до ве́чора.

8 И той хто пали́тиме ії ви́пере пла́ття свое́ в воді, и бу́де нечи́стим до ве́чора.

9 И чоловік чи́стий збере́ по́піл с телиці, и поло́жить ёго́ за та́бором на чи́стому місці, и держа́тимуть ёго́ про грома́ду дітей Изра́ільских про во́ду розлу́шню: се — очище́ння за гріх.

18 И той хто збира́тиме по́піл ви́пере пла́ття свое́, и бу́де нечи́стим аж до ве́чора: и бу́де се дітям Изра́ільским и чужо́му що пробува́ між ними́ устано́вою вішнёю.

11 Хто торкне́цця об ме́ртве тіло чоловіче бу́де нечи́стим сім день.

12 Нехай очи́стицця від то́го тре́тёго дня, а се́мого дня бу́де він чи́стий; коли́ ж він не очи́стицця тре́тёго дня, тоді се́мого дня не бу́де він чи́стим.

13 Хто торкне́цця об ме́ртве тіло чоловіка ме́ртвого и не очи́стить себе́, пога́нитиме ски́ню Госпо́дню; и таку́ стра́тити з Изра́іля: що вода́ відлуче́ння не кропи́ла ёго́, тим він нечи́стий: не́чисть ёго́ - на ёму.

14 Ось — зако́н, як чоловік умре́ в наме́ті: усе, що ввійде в наме́т, и все, що є в наме́ті, бу́де нечи́стим сім день.

15 И ко́жна відкри́та посу́дина, що нема́ по́кришки привя́заної до не́і, нечиста.

16 И хто торкне́цця до тако́го що вби́то мечем на по́лі, або́ до ме́ртвого тіла, або́ до кістки людсько́і, бу́де нечи́стим сім день.

17 И про нечи́стого візьмуть по́пелу з испа́леної телиці очище́ння за гріх, и во́ди на ёго́ наллю́ть теку́чої у посу́дину;

18 и чи́стий чоловік візьме гисо́пу, и вмо́чить ёго́ в во́ду, и бри́зне не́ю на наме́т, и на всі на́доби, и на люде́й що в наме́ті, и на то́го хто торкну́всь до кістки, або́ до вби́того, або́ до ме́ртвого, або́ до гро́бу;

19 и чи́стий чоловік бри́зне на нечи́стого тре́тёго дня, и се́мого дня; и се́мого дня він очи́стицця, и ви́пере пла́ття свое́ и обми́вецця в воді, и бу́де чи́стим у ве́чері.

20 Хто ж бу́де нечи́стим, и не очи́стицця, таку́ люди́ну стра́тити з між грома́ди, бо вона́ опога́нила святни́цю Госпо́дню: вода́ відлуче́ння не бри́знула на не́і; вона́ нечиста.

21 И се бу́де вішнёю устано́вою ім, щоб той хто кропи́тиме водо́ю відлуче́ння прав пла́ття свое́; и той хто кро́пить водо́ю відлуче́ння бу́де нечи́стим до ве́чора.

22 И хто торкне́цця об нечи́стого, бу́де сам нечи́стим; и та люди́на, що торкне́цця, бу́де нечиста до ве́чора.

ГОЛОВА XX.

Прийшли́ тоді діти Изра́ільскі, уся́ грома́да, у пусти́ню Си́ньску, пе́рвого місяця; и жив наро́д у Ка́дисі; и вме́рла Мари́я там, и похова́но ії там.

2 И не було́ води́ грома́ді; и ску́пились вони́ на Мусія и на Оро́на.

3 И свари́вся наро́д з Мусієм, и каза́в так Коли́ б да́в був Бог, щоб ми поме́рли тоді, як на́ше браття поме́рло перед Го́сподом!

4 И на́ що завели́ ви грома́ду Госпо́дню в сі пусти́ні, щоб ми и скот наш ви́гинули тут?

5 И на́ що ви приму́сили нас ити з Єги́пту, щоб запрова́дити нас у се леда́че місто? не ро́дить тут ані хліб, ані хви́ги, ані виногра́д, ані грана́тові я́блука; та й води́ нема́ напи́тись.

6 И ви́йшов Мусій и Оро́н з віча до двере́й ски́ні грома́дської, и попада́ли вони́ на обли́ччя свої; и зъяви́лась ім сла́ва Госпо́дня.

7 И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

8 Візьми́ па́лицю, и збери́ до ку́пи віче, ти и Оро́н твій брат, и промо́вте до ске́лі перед очи́ма в них; и пу́стить вона́ во́ду, и ви́звеш ти ім во́ду зі ске́лі: нехай напье́цця грома́да и іх скот.

9 И взяв Мусій па́лицю с перед Го́спода, як він звелів ёму́.

10 И зібра́ли Мусій з Оро́ном грома́ду перед ске́лею, и рече́ ім: Слу́хайте, бунтовники́: чи ми вам ви́зовемо з сієї ске́лі во́ду?

11 И зняв Мусій ру́ку свою, и вда́рив па́лицею свое́ю по ске́лі двічі; и ри́нула з не́і вода́, и пи́ла грома́да и ії скот.

Digitized by Google

12 И речé Господь до Мусія и Орóна: Що не вірували мені, щоб освятúти мене в очáх дітéй Израíльских, через те не приведетé ви сéї громáди у зéмлю, що я дав їм.

13 Се — водá Мерúвська, бо діти Израíльскі не корúлись Господéві, и він освятúв себé в них.

14 И послáв Мусій послú с Кáдиса до царя Едóмського: От що кáже твій брат Израíль: Ти знáеш усі пригóди які нам стáлись:

15 як батькú нáші прийшлú в Єгúпет, и жилú ми в Єгúпті дóвго; и Єгиптя́не тіснúли нас, и батьків нáших;

16 и як поклúкнули ми до Гóспода, почýв він гóлос наш, и послáв áнголя, и вивів нас из Єгúпту; и ось ми в Кáдисі, гóроді найближчóму до грянúці твоéї:

17 Дай нам пройтú, благáю тебе, через твою стóрону: не йтúмемо ми через нúви, або́ через виногрáдники, и не пúтимем водú з колóдізів: итúмемо царськúм шляхом, не звертáючи ні направо ні налúво, аж пóки не прійдемо через твої грянúці.

18 И речé до них Едóм: Не йди через мою́ зéмлю, ато́ вúйду проти тéбе з мечéм.

19 И рекли́ до ёго́ діти Израíльскі: Ми пúйдемо бúтим шляхом; и коли я або́ мій скот пúтимем твою́ вóду, я платúтиму за нéї: нічóго більш не бажáю, абú тільки пройтú піхóтою.

20 Кажé: Не йди. И вúйшов Едóм проти ёго́ з велúкою кýпою людéй, и з орýжнею рукóю.

21 Так заборонúв Едóм Израíлеві прохóду через свою́ грянúцю; тим Израíль одвернув від ёго́.

22 И помандрувáли діти Израíльскі, уся громáда, від Кáдиса, и прийшлú до Ор-горú.

23 И речé Господь до Мусія и Орóна на Ор-горі, крíй землí Едóмськоі, глаголючи:

24 Орóн прилýчиця до нáроду свого́, бо він не ввíйде у зéмлю, що я дав дітям Израíльским, через вáше бýнтування проти слóва мого́ коло води Мерúвськоі.

25 Візьмú Орóна и Єлеазáра, сúна ёго́, и зведú на Ор-гóру.

26 И розберú Орóна з одéжи ёго́, и понадівáй ії на Єлеазáра, сúна ёго́; и скінчúцца Орóн и вмре тут.

27 И вчинúв Мусій, як звелів Господь: и зійшлú воні на Ор-гóру перед очúма всієі громáди.

28 И розібрáв Мусій Орóна з одéжи ёго́, и понадівáв ії на Єлеазáра, сúна ёго́; и вмер тут Орóн на вéрсі горú, а Мусій з Єлеазáром спустúлись из горú.

29 И як побáчила вся громáда, що Орóн умéр, сумувáли воні по Орóнові трúйцять день, увéсь дом Израíлів.

ГОЛОВА XXI.

И як дíйшлá до царя́ Орáда, Ханáнця що жив иґ полýдню, чýтка, що Израíль тя́гне шпігóваним шляхом, воювáв він проти Израíля, и взяв дéкотрих з ёго́ брáнцями.

2 И обіця́в Израíль обітницю Господéві и кáже: Як оддасú народ сей мíні в рýки, поруйнýю до тла городú ёго́.

3 И зачýв Господь гóлос Израíлів, и оддáв ёму́ Ханáнців; и зруйнувáли воні іх до тла и городú іх; и назвáв він місто те Хорма.

4 И помандрувáли воні від Ор-гори иґ червóному мóрю, щоб обíйти зéмлю Едóмську: и дух народній дýже подáвся через дорóгу.

5 И говорúв нарóд проти Бóга, и проти Мусія: Нá що ви нас вúвели з Єгúпту помірáти в пустúні? ані хліба, ані водú; и не йде нам у дýшу сей незнáть якúй хліб.

6 И наслáв Господь злю́щих гадю́к між нарóд, и кусáли воні́ нарóд; и багáцько нарóду Израíльского помірáло.

7 Тоді нарóд прийшóв до Мусія и кáже: Провинúли ми, говорúвши проти Бóга и проти тéбе; помолúсь Господéві, щоб відклúкав гадю́к від нас. И молúвсь Мусій за нарóд.

8 И речé Господь Мусéві: Зробú собі злю́щу гáдину, и вúстав ії на стовпі; и стáнецця, що кого вкусúла гадю́ка, як погля́не на сю гáдину, зостáнецця живúй.

9 И зробúв Мусій гáдину з мéді, и вúставив ії на стовпі, и стóлось, кого́ вкусúла гадю́ка, подúвицця на мідяну гáдину, и зостаéцця живúй.

10 И рýшили діти Израíльскі, и стáли стáном у Овóті.

11 И мандрувáли воні з Овóту, и стáли стáном коло Охалгéі, у пустúні, що перед Моáвом, иґ схóду сóнця.

12 Двúнули воні звідтіля́, и стáли стáном у долúні Зарéдській.

13 Двúнули звідтіля́, и стáли стáном по тім бóці Орióна, що в пустúні, а вихóдить из землі Оморúцькоі; бо Орióн течé поуз Моáва, між Моáвом и Оморіями.

14 Тим то написано в книзі вóєн Господніх: Що він удіяв на Червóному мóрі и на потóках Орióнських,

15 и на бистрúні потóків, що збігáє иґ гóродові Ирові и лежúть на грянúці Моáвській.

16 А звідтіля́ притяглú воні в Вúру: се — той колóдязь, що говорúв Господь Мусéві: Зберú нарóд до кýпи, и я дам ёму́ вóду.

Digitized by Google

17 Тоді заспіва́в Мусій пісню: Ой угóру, колó-дязь; співа́ймо про ёго́:

18 князі копа́ли колóдізя, ду́ки наро́дні копа́ли ёго́, до джерела́ достава́ли па́лицями. А с пусти́ні ийшли́ у Мантанаїл;

19 а з Мантанаїла до Нади́ла, а з Надила — у Вамóт,

20 а з Вамóта в доли́ні, що в землі Моа́вській, до гори Хва́зге, що дивиця у пусти́ню.

21 И́ посла́в Изра́їль посли́ до Сигóна царя Оморійського говóрячи:

22 Дай мі́ні пройти́ через твою́ зе́млю: ми не зве́ртатимéм на ни́ви, або́ в виногра́дники; не пи́тимемо води́ с колóдізів, а йти́мем собі́ царськи́м шля́хом, пóки перейдем твої́ грани́ці.

23 И́ не схотів Сигóн пусти́ти Изра́їля перейти́ через ёго́ грани́цю, а зібра́в Сигóн увéсь наро́д до ку́пи, и ви́йшов проти Изра́їля в пусти́ню, и прийшов він у Ясу и бив на Изра́їля.

24 И́ побив ёго́ Изра́їль гостриною меча свого́, и оси́г ёго́ зе́млю від Орио́на до Явóка, до дітéй Омóнових; бо грани́ця дітей Омóнових була́ міцна́.

25 И́ побра́в Изра́їль усі́ ті городи́; и жив Изра́їль у всіх города́х Оморійських, у Єсевóні и у всіх се́лах ёго́.

26 Бо Єсевóн був гóрод Сигóнів, царя́ Оморійського, що воюва́в на пе́ршого царя́ Моа́вського, и опану́ва́в усю ёго́ зе́млю с під руки́ ёго́, до самóго Орио́на.

27 Тим, говóрячи прислівя́ми, ка́жуть: Иди́ до Єсевóна, нехай збуду́ють та окукóблять гóрод Сигóнів;

28 бо взя́вся огóнь у Єсевóні, пóломъе від гóрода Сигóнового; пожéрло воно́ Ар Моа́вський и тих що пану́ва́ли по високостах Орио́нських.

29 Лихо тобі́, Моа́ве! погину́в еси́, наро́де Хамóський: здали́сь ёго́ сини́ на втіка́ння, а дочки́ ёго́ на полóн Сигóнові, царе́ві Оморійському.

30 Постреля́ли ми їх; погинув Єсевон аж до Дивóна, пустóшили ми аж до Нóхви, що сяга́в до Медéви.

31 Отó ж Изра́їль жив у землі Оморійській.

32 И́ посла́в Мусій вишпигувати Язи́р, и побра́ли се́ла ёго́, и повиганя́ли Оморіїв що були́ там.

33 И́ відверну́ли и простува́ли д Васа́ну; и ви́йшов на них Ог, царь Васа́нський, він и ввесь наро́д ёго́, би́тись коло Єдраїна.

34 И́ рече́ Госпóдь Мусієві: Не бійсь ёго́, бо я оддав ёго́ в ру́ки тобі́, и ввесь наро́д ёго́, и зе́млю ёго́; и зробиш ёму́ те, що зробив еси́ Сигóнові, царе́ві Оморійському, що жив у Єсевóні.

35 От и поби́ли ёго́, и синів ёго́, и ввесь наро́д ёго́, аж пóки не оста́лось живóго з них, и осягли́ їх зе́млю.

ГОЛОВА XXII.

И́ рушили́ діти Изра́їльські да́лі, и ста́ли ста́ном на степа́х Моа́вських по сей бік Орда́ні, коло Єрихóну.

2 И́ вбачав Вала́к, син Сехво́рів, усе́ що́ Изра́їль удія́в Оморія́м.

3 И́ злякáвсь Моа́в тя́жко того́ наро́ду, бо було́ ёго́ бага́то, и найшла́ на ёго́ ту́га через дітéй Изра́їльских.

4 И́ каза́в Моа́в старшині Мидія́нський: Оце́ ж зли́же ся ку́па все, що́ в навéруги нас, як зли́зує віл траву́ в по́лі. А Вала́к син Сехво́рів царюва́в того́ ча́су у Моавійців.

5 Тим він посла́в посли́ до Валама, Веóрового сина у Хвату́ру, що над річкою в землі наро́ду ёго́, кли́кати ёго́, говóрячи: Ось наро́д ви́йшов из Єги́пту: дивись, як вони́ вкри́ли обли́ччя землі и поста́ли проти ме́не;

6 и иди́ ж блага́ю тебé, проклятй мі́ні наро́д сей; бо вони́ на́дто могу́щі про ме́не: мóже б я й поду́жав, щоб нам поби́ти їх, и щоб ви́перти їх из землі; я ж бо зна́ю, що кого́ ти благослови́ш, тому́ щасти́тиме, а кого́ прокляне́ш, тому́ бу́де лиха́ годи́на.

7 И́ одійшла́ старшина́ Моа́вська старшина́ Мідія́нська с пла́тою завіщува́ння в рука́х своїх; и прийшли́ до Вала́ма, и переказа́ли ёму́ слова́ Вала́кові.

8 И́ рече́ він до них: Переночу́йте тут сю ніч, а я вам дам о́дповідь, як Госпóдь ска́же мі́ні, и ста́рші Моа́вські зоста́лись у Вала́ма.

9 И́ прийшóв Бог до Вала́ма, и рече́: Що́ се за лю́де в тéбе?

10 И́ ка́же Вала́м Бóгові: Вала́к, син Сехво́рів, царь Моа́вський, прислáв до ме́не, говóрячи:

11 Ось наро́д ви́йшов из Єги́пту, та й укри́в обли́ччя землі; иди́ прокляни́ мі́ні їх; мóже, я поду́жаю їх, и прожéну їх.

12 И́ рече́ Бог до Вала́ма: Не йди з ними́, не проклинáй сёго́ наро́ду; бо вони́ благословéнні.

13 И́ встав Вала́м ура́нці, и сказáв ста́ршим Вала́ковим: Идіть собі в свою́ зе́млю: бо Госпóдь не схотів дозво́лити міні ити́ з ва́ми.

14 И́ повставáли ста́рші Моа́вські, и верну́лись до Вала́ка, и сказáли: Не схотів Вала́м ити́ з на́ми.

15 И́ послáв Вала́к ще раз старшини́ більш и значніщих ніж та.

Digitized by Google

16 И прийшли́ вони́ до Вала́ма, и казали́ ёму́: От що́ ка́же Вала́к син Сехво́рів: Не зарі́кайсь, блага́ю тебе́, йти зо мно́ю.

17 Бо підійму́ тебе́ у вели́ку ша́ну и зроблю́ все, що мі́ні ска́жеш; иди́ бо, блага́ю тебе́, прокляни́ мі́ні наро́д сей.

18 Одві́тував Вала́м и ка́же до послугачів Вала́кових: Коли́ б дав мі́ні Вала́к по́вен свій буди́нок срібла́ та зо́лота, те й тоді́ не пійшо́в би я чере́з сло́во Го́спода Бо́га мого́, чини́ти вели́ку чи малу́ річ.

19 Оце́ ж и переночу́йте, будла́ско ще й сю ніч ту́течки, а я довідаюсь, що́ мі́ні ска́же Госпо́дь ище.

20 И прийшо́в Бог до Вала́ма в ночі, и рече́ до ёго́: Коли́ прийду́ть сі лю́де кли́кати тебе́, уста́нь и йди́ з ними́; а про те́, що я тобі скажу́, те й чини́тимеш.

21 И встав Вала́м ура́нці, и осідла́в осли́цю свою́, и поіхав з старши́ною Моа́вською.

22 И загорівся гнів Госпо́день через те, що він поіхав; и став а́нголь Госпо́день серед доро́ги заступи́вши ёму́. Іхав же він на осли́ці своїй, и дво́є рабів ёго́ при ёму́.

23 И поба́чила осли́ця, що а́нголь Госпо́день стоїть серед доро́ги, и меч ёго́ го́лий у руці в ёго́: и зверну́ла осли́ця з доро́ги, и зійшла́ на по́ле; и Вала́м уда́рив осли́цю, щоб наверну́ти ії на доро́гу.

24 Та стоя́в а́нголь Госпо́день на сте́зці між виногра́дниками, мур из сёго́ бо́ку ёму́, и мур ис того́ бо́ку ёму́.

25 И поба́чивши осли́ця а́нголя Госпо́днёго, ки́нулась до му́ру и забила об мур но́гу Вала́мові: и вда́рив він ії знов.

26 И пійшо́в а́нголь Госпо́день да́лі, и став ув узько́му місці, не мо́жна було́ зверну́ти ні напра́во, ні наліво.

27 И вба́чивши осли́ця а́нголя Госпо́днёго, упа́ла під Вала́мом; и загорівся гнів Вала́мів, и вда́рив він осли́цю и́стиком.

28 И відкри́в Госпо́дь ріт осли́ці, и ка́же вона́ до Вала́ма: Що я заподія́ла тобі, що ти бъеш оце́ мене́ трі ра́зи?

29 И ка́же Вала́м до осли́ці: Бо насмія́лась ёси з ме́не: Коли б у ме́не був меч у руках, я б тебе́ вбив зовсім.

30 И ка́же осли́ця до Вала́ма: Чи не твоя́ ж я осли́ця, чи не і́здиш же ти на мі́ні відко́ли я тобі доста́лась та й до сёго́ дня? хіба́ я коли́ робила таке́ тобі? Каже́: Ні.

31 Тоді́ відслони́в Госпо́дь очі Вала́мові, и вздрів він а́нголя Госпо́днёго що стоя́в серед сте́жки, и ёго́ меч го́лий у руці в ёго́; и схили́в він го́лову свою́, и впав лице́м своїм до зе́млі.

32 И рече́ до ёго́ а́нголь Госпо́день: На що́ се ти бъеш осли́цю свою́ трі ра́зи? Оце́ я ви́йшов зупини́ти тебе́, бо доро́га твоя́ непро́ста передо мно́ю;

33 и осли́ця вздріла мене́ и зверну́ла передо мно́ю сі трі ра́зи; коли б же вона́ не зверну́ла передо мно́ю, пе́вно б я вбив тебе́, а ії оста́вив живою.

34 И ка́же Вала́м до а́нголя Госпо́днёго: Провини́в я, бо не знав що ти заступа́єш мі́ні доро́гу: тепе́р же, коли́ тобі се не лю́бо, я верну́сь изно́в до до́му.

35 И рече́ а́нголь Госпо́день до Вала́ма: Іди́ с ти́ми людьми́, тільки яке́ сло́во скажу́ тобі, таке́ й ти каза́тимеш. От и поіхав Вала́м з старши́ною Вала́ковою.

36 И, почу́вши Вала́к що Вала́м іде, ви́іхав назу́стріч ёму́ в оди́н Моа́вський го́род, над рі́чкою Орио́ном, коло само́ї гряни́ці.

37 И ка́же Вала́к Вала́мові: Хіба́ ж я не щи́ро посила́в кли́кати тебе́? чом не прибу́в ёси до ме́не? чи вже ж би моя́ була́ неспромо́га підня́ти тебе́ до вели́кої ша́ни?

38 И рече́ Вала́м Вала́кові: Ось те й прибу́в я до те́бе: чи моя́ ж си́ла що́ промо́вити? що яке́ сло́во поло́жить мі́ні Бог ув уста́, те я й промовля́тиму.

39 И поіхав Вала́м з Вала́ком, и прибули́ вони́ в го́род Узо́т.

40 И же́ртував Вала́к бики́ и вівці, и післа́в до Вала́ма и до старши́ни що з ним.

41 И ста́лось ура́нці, що взяв Вала́к Вала́ма, и звів ёго́ на високо́сті Ва́лові, щоб звідті́ля поба́чив найбільшу части́ну наро́ду.

ГОЛОВА XXIII.

И рече́ Вала́м до Вала́ка: Споруди́ мі́ні ту́течки сім же́ртівень, и наготу́й мі́ні тут сім биків и сім баранів.

2 И вчини́в Вала́к як сказа́в Вала́м; и приніс Вала́к из Вала́мом на ко́жній же́ртівні по бичку́ и по бара́ну.

3 И ка́же Вала́м до Вала́ка: Зоста́ньсь коло огняно́ї же́ртви свое́ї, а я о́дійду́: мо́же Госпо́дь спітка́ мене́, и що́ він мі́ні я́вить, я скажу́ тобі. И зійшо́в він на висо́кість.

4 И зустрів Госпо́дь Вала́ма, и ка́же він до ёго́: Нагото́вив я сім же́ртівень, и приніс я на ко́жній же́ртівні бичка́ и бара́на.

Digitized by Google

5 И вложи́в Госпо́дь сло́во в Вала́мові уста́, и рече́: Верни́сь до Вала́ка, и так говори́ до ёго́.

6 И верну́всь він до ёго́, аж ці́н стоїть коло огняно́ї же́ртви свое́ї, він и вся старши́на Моавська.

7 И взявсь він до свое́ї при́повісти, и рече́: Вала́к царь Моа́вський ви́кликав мене́ з Ора́му, зи східніх гір: Прийди́ прокляни́ мені Якова, и прийди́ зневаж Изра́іля.

8 Як же мені проклина́ти, кого Бог не прокля́в? або, як мені зневажити, кого́ Бог не зневажи́в?

9 Бо з ве́рху скель вбача́ю ёго́, и з узгір'я дивлю́сь на ёго́: ой жи́тиме сей наро́д сам по собі, и не рахува́тимуть ёго́ між на́ціями.

10 Хто ж бо злічить пил Яковів, и зрахує четверти́ну Изра́іля? Неха́й умру́ я сме́ртю пра́ведних, и неха́й кіне́ць мій бу́де таки́й, як ёго́!

11 И ка́же Вала́к до Вала́ма: Що́ се ти вдія́в мені? Я закликав тебе́ на проклін ворогів моїх, а ти оце́ благослови́в їх.

12 Відказа́в той и рече́: Чи вже ж би я занедба́в говори́ти що́ Госпо́дь положи́в ув уста́ мені?

13 И ка́же до ёго́ Вала́к: Ходімо зо мно́ю на и́нше місце, звідкіля́ ти ба́читимеш їх: поба́чиш тільке́ більшу полови́ну їх, а всіх не поба́чиш; и прокляни́ мені їх звідті́ля.

14 И повів ёго́ на по́ле Зохви́м, на верх Хвазге́, и спору́див сім же́ртівень, и приніс по бичку́ и по бара́ну́ на же́ртівні.

15 И рече́ він до Вала́ка: Зостанься тут коло огняно́ї же́ртви свое́ї, а я зустріну там Го́спода.

16 И зустрів Госпо́дь Вала́ма, и положи́в сло́во в уста́ ёму́, и рече́: Иди́ знов до Вала́ка, и говори́ так.

17 И прийшо́в він до ёго́, аж він стоїть коло огняно́ї же́ртви свое́ї, и старши́на Моа́вська з ним. И ка́же Вала́к до ёго́: Що́ глаго́лав Госпо́дь?

18 И взявсь він до при́повісти свое́ї, и рече́: Устань, Вала́че, и слу́хай; слу́хай мене́, ти си́ну Сихво́рів:

19 Бог — не чоловік, щоб ёму́ брехати, ані син чоловічий, щоб ёму́ ка́ятись: чи вже ж він ска́же та й не зро́бить? або́ рече́ та й не спевни́ть?

20 Ось бач, мені зве́лено благослови́ти; він благослови́в, и мені того не одвернути.

21 Не ба́чив він кри́вди в Якова, и не вба́чав пере́верту в Изра́іля: Госпо́дь Бог ёго́ — з ним, и по́гук царський — між ними.

22 Бог ви́вів їх на Єги́пту; він мав про ёго́ си́лу единоро́жу.

23 Да́лебі нема́ ча́рів на Якова, ані віщува́ння на Изра́іля. З сёго́ ча́су говори́тимуть про Якова и про Изра́іля: Що вдія́в Бог!

24 Ось наро́д сей уста́не на́че лев, и підійме́цця на́че левчу́к, не ля́же, по́ки не наїсця своє́ї здо́бичи и не напъє́цця крові з убитого.

25 И ка́же Вала́к Вала́мові: Го́ді вже проклина́ти їх, го́ді й благословля́ти їх.

26 Вала́м же одві́тва́в и рече́: Хіба́ я не каза́в тобі, гово́рячи: Що́ Госпо́дь ска́же, все я вчиню́?

27 И ка́же Вала́к до Вала́ма: Ходімо, поведу́ я тебе́ на и́нше місто; мо́же бу́де Бо́гові вго́дно, щоб ти прокля́в їх звідті́ля.

28 И звів Вала́к Вала́ма ва верх Хвего́ра, що ди́вицця у пусти́ню.

29 И рече́ Вала́м до Вала́ка: Споруди́ мені ту́течкі сім же́ртівень, и наготов сім бичків и сім баранів.

30 И вчини́в Вала́к як сказа́в Вала́м, и приніс по бичку́ и по бара́ну́ на же́ртівні.

ГОЛОВА XXIV.

И як поба́чив Вала́м, що Бо́гові вго́дно благословити Изра́іля, го́ді тоді ходи́ти, як пе́рше, шука́ти чарів, а оберну́в обли́ччя своє́ до пусти́ні.

2 И зняв Вала́м о́чі свої, и ба́чить, що Изра́іль стоїть по своїм рода́м; и дух Бо́жий найшо́в на ёго́.

3 И взявсь він до при́повісти своє́ї, и рече́: Вала́м син Веорів рече́, той в ко́го відкри́лись о́чі рече́;

4 той рече́, хто чув глаго́ли Бо́жі, хто ба́чив при́видця Всемогу́щого, хто впав, та мав о́чі відкри́ті:

5 Які́ га́рні наме́ти твої, Якове, ски́ні твої, Изра́ілю!

6 Мов байра́ки роспросте́рлись вони́, мов сади́ по над річкою, мов дерева́ пахущі що насади́в Госпо́дь, мов кедро́ві дерева́ над во́дами.

7 Порине вода́ з відер ёго́, и плід ёго́ бу́де між вели́кими во́дами, и царь ёго́ бу́де ви́жче над Бо́га, и ца́рство ёго́ підобъє́цця в го́ру.

8 Бог ви́вів ёго́ з Єги́пту; мав про ёго́ си́лу единоро́жу; пожере́ він наро́ди ворогі́в свої, и трощи́тиме ко́сті їх, и пробива́тиме їх лука́ми своїми.

9 Ліг він, лежи́ть як лев, як вели́кий лев: хто ж би стрівожив ёго́? Бладословен хто благословля́ тебе́, и проклятущий хто проклина́ тебе́.

10 И загорівсь Вала́ків гнів на Вала́ма, и сплеснув він рука́ми своїми; и каже Вала́к до Вала́ма: Я закли́кав тебе́ проклина́ти ворогів моїх, аж ти оце́ благослови́в їх уже́ втре́тє.

Digitized by Google

11 Утіка́й же собі в своє́ мі́сто: хотів був я підня́ти тебе́ до вели́кої ша́ни; аж ось Госпо́дь відтя́г тебе́ наза́д від ша́ни.

12 И рече́ Вала́м до Вала́ка: Хіба́ я не каза́в и твої́м посла́м, що посила́в ви́ до ме́не, гово́рячи:

13 Коли́ б Вала́к дав мі́ні свій буди́нок по́вний сріб[ла́] и зо́лота, я й тоді́ не переступи́в би через за́повідь Госпо́дню, щоб зроби́ти до́бре або́ лихе́ своїм ро́зумом; а що Госпо́дь сказа́в, те я и говори́тиму?

14 И тепе́р оце́ я йду до мого́ наро́ду: ходи́ ж, я сповіщу́ тебе́, що сей наро́д вчи́нить твоє́му наро́дові в бу́дущині.

15 И взявсь до при́повісти своє́ї, и рече́: Вала́м син Веоро́в рече́, чоловік, кото́рому відкрились о́чі, рече́,

16 той рече́, хто чув глаго́ли Бо́жі, и взнав зна́ття Найви́щого, ба́чив видо́вину Всемогу́щого, упа́вши, та ма́ючи о́чі відкри́ті.

17 Ба́читиму ёго́, та не тепе́р; вбача́тиму ёго́, та не бли́зька: зійде Зоря́ від Якова, и Скипетро підні́мецця від Изра́іля, и позбива́є ро́ги Моа́вові, и ви́губить дітей Си́хвових.

18 И бу́де Едо́м де́ржавою, бу́де Сеір та́кож де́ржавою ворога́м своїм; и Изра́іль бра́тиме го́ру.

19 Ви́йде з Якова той, що панува́тиме, и ви́губить оста́нки по города́х.

20 И споглянувши на Омалика́, взявсь до при́повісти своє́ї, и рече́: Омали́к — пе́рвий з наро́дів, а оста́нній кіне́ць ёго́ — поги́бель вічна.

21 И споглянув на Кеніїв, и взявсь до при́повісти своє́ї, и рече́: Тве́ржена осе́ля твоя́, и звив ви́ гніздо́ своє́ на ске́лі.

22 А про-те Кеній запустіє, що аж пожене́ тебе́ Осу́р у неволю.

23 И взявсь до при́повісти своє́ї, и рече́: Ой хто ж зіста́нецця живи́й, як Госпо́дь вді́є таке́!

24 И при́йдуть байдаки́ від берегів Хетії́ських, и засмуті́ть Осу́ра, и засмуті́ть Евера́, та все ж загинуть Хетіі на віки.

25 И встав Вала́м, и одійшо́в, и верну́всь у своє́ мі́сто; и Вала́к пійшо́в та́кож доро́гою свое́ю.

ГОЛОВА XXV.

И жив Изра́їль у Ситі́мі, и поча́в наро́д чини́ти пере́любки з дочка́ми Моа́вськими.

2 И закли́кали вони́ наро́д на по́святи богів своїх, и їв наро́д, и вклоня́вся бога́м їх.

3 И зібра́всь Изра́іль до Вал-хвегора́, и гнів Госпо́день запала́в на Изра́іля.

4 И рече́ Госпо́дь Мусієві: Збери́ всі го́лови наро́дні, и повішай леда́чих перед Го́сподом проти со́нця, щоб одверну́ти гнів Госпо́день від Изра́іля.

5 И рече́ Мусій до су́ддів Изра́ільских: Побива́йте кожен своїх, що зібра́лись до Валхвегора.

6 Аж ось, оди́н з дітей Изра́ільских прийшо́в и привів до свого бра́ття Мадияни́ню перед віччю в Мусія, и перед віччю у всі́ї грома́ди дітей Изра́ільских, що пла́кали перед дверима сини́ громадські.

7 И, поба́чивши се Хвинеас, син Елеаза́рів, сина Оро́нового жерце́вого, уста́в з між грома́ди, и взяв ра́тище в ру́ки.

8 и війшо́в слідом за Изра́ільским чоловіком у наме́т, и проколо́в обо́х їх, чоловіка Изра́ільского и жінку крізь живіт. Тоді зупинився мір між дітьми Изра́ільскими.

9 А тих, що поме́рли від мо́ру, було́ два́йцять и чоти́рі ти́сячі.

10 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

11 Хвинеас, син Елеаза́рів, сина Оро́нового жерце́вого, одверну́в гнів мій од дітей Изра́ільских, яви́вши завза́ття про ме́не між ними, щоб не ви́губив я дітей Изра́ільских у жалю́ моє́му.

12 Оце́ ж скажи́: Ось я даю́ ёму́ завіт мій прими́рній:

13 и ма́тиме він ії, и ёго́ плід після ёго́, завіт вічнёго жере́цтва; бо він був завза́тий про Бо́га свого́, и зроби́в очище́ння про дітей Изра́ільских.

14 На имъя́ ж той Изра́ілець що вби́то, ёго́ з Мадияни́нею, Симрій, син Салмонів, старший найста́ршого до́му між Симеонцями.

15 А Мадияни́я, що вби́то, на имъя́ Хазви́я, дочка́ Су́рова; він був голова́ над наро́дом, и над ста́ршим домом в Мадийщині.

16 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

17 Потісий Мидиян, и поби́й їх:

18 бо тісня́ть вони́ вас гра́дами своїми, підлести́вшись до вас Хвего́ром и Хазви́ею, дочко́ю старшого Мадия́нського, свое́ю сестро́ю, що вби́то під час мо́ру за Хвего́ра.

ГОЛОВА XXVI.

И ста́лось після мо́ру, що Госпо́дь говори́в до Мусія и до Елеаза́ра сина Оро́нового жерце́вого, глаго́лючи:

2 Перелічи́ всю грома́ду дітей Изра́ільских, почавши з двайцятолітків и ста́рше, по ба́тьківському до́мові їх, усіх згідних до війни в Изра́ілі.

3 И Мусій з Елеаза́ром жерце́м розмовля́ли з ними на степа́х Моа́вських над Орда́нню коло Єрихо́на, гово́рячи:

4 Перелічіте наро́д з двайцятолітвів и ста́рше; як Госпо́дь звелів Мусієві и дітям Изра́ільским, що ви́йшли з землі Єги́пецької.

Digitized by Google

5 Рувúм, стáрший син Израíлів; дíти Рувúмові: Єнóх, що з єгó народúлось сімʼя Єнохíїв; від Хвалýя — сімʼя Хвалýїв;

6 від Осрéна — сімʼя Осроніїв; від Хармія— сімʼя Хармíїв.

7 Се сéмъі Рувимя́н; и налíчено їх сóрок и трі тúсячі и трúйцять.

8 А син Хванýїв Єлúяв.

9 А синú Єлúявові: Немýйло, та Датáн, та Овирáм. Сі Датáн та Овирáм булú значніщі в громáді, що сварúлись из Мусієм та з Орóном у кýпі Коріёвій, як пійшлú проти Гóспода,

10 и земля́ роздзя́вила гірло своé и пожéрла їх вкýпі с Корíєм, як згúнула та кýпа, що тоді огóнь пожéр двісті и пъять десáт чоловíк: и стáлись воúм ознáкою.

11 А про-те дíти Коріёві не помéрли.

12 Синú Семеóнові по їх сéмъям: від Намíйла— сімʼя́ Намíйля́н; від Ямúна — сімʼя́ Яминя́н; від Яхúна — сімʼя́ Яхиня́н;

13 від Зарія — сімʼя́ Зарія́н; від Саýла — сімʼя́ Сауля́н.

14 Се — семъі Симеóнські, двáйцять и дві тúсячі и дві сóтні.

15 Дíти Гáдові по їх сéмъям: від Сехвóна — сімʼя́ Сихвоніїв; від Гагія — сімʼя́ Гагіїв; від Сунія — сімʼя́ Суніян;

16 від Ознія — сімʼя́ Озніян; від Єрія — сімʼя́ Єріян;

17 від Орóда — сімʼя́ Орóдян; від Орúла — сімʼя́ Орилян.

18 Се — сéмъі дітéй Гáдових, скíлькі їх налíчено, сóрок тúсяч и пъять сóтень.

19 Синú Юдúни — Ир та Онáн; и Ир та Онáн помéрли у землі Ханáнській.

20 И булú сини Юди по їх сéмъям: від Селáя — сімʼя́ Селяніїв: від Хварéза — сімʼя́ Хварезіїв: від Зарія — сімʼя́ Заріїв.

21 А синú Хварéза булú: від Гирсóна — сімʼя́ Гирсоніїв; від Гамуйла — сімʼя́ Гамуліїв.

22 Се — семъі Юди, скíлькі їх налíчено, сім десáт и шíсть тúсяч и пъять сóтень.

23 Від синів Исахáрових по їх сéмънх: від Толáя — сімъя Толáїв; від Хувія — сімъя Хувіїв;

24 від Ясýва — сімʼя́ Ясувіїв: від Симрóна— сімъя Симроніїв.

25 Се — сéмъі Исахáрівські, скíлькі налíчено їх, шíсть десáт и чотúрі тúсячи и трі сóтні.

26 Від синів Завулóнових по їх сéмъям: від Серéда — сімʼя́ Середіїв; від Єлóна — сімъя Єловіїв; від Ялíйла — сімъя Ялиля́н.

27 Се — сéмъі Завулóнські, а налíчено їх шíсть десáт тúсяч и пъять сóтень.

28 Синú Іóсипові по їх сéмъям — Манасúя и Єхраїм.

29 Від синів Манасáїних: від Махúра — сімъя Махúрян; а Махир повúв Галáда; від Галáда — сімʼя́ Галадя́н.

30 Се — синú Галадя́нські: від Ізéра — сімʼя́ Ізеря́н; від Гелéка — сімъя — Гелекіїв:

31 від Єсрúла—сімъя Єсриля́н; и від Сихéма— сімъя Сихúмців;

32 а від Семúда — сімъя Семидя́н; а від Гехвéра — сімъя Гехверя́н.

33 А в Селохигáда, сúна Гехвéрового, не булó синів, а самі дóчки; а на имʼя́ дóчки Селохигáдові булú: Мáла, та Нýя, та Гóгла, та Мéлха, да Тéрса.

34 Се — сéмъі Манасíйські, а налíчено їх пъять десáт и дві тúсячі и сім сóтень.

35 Се — синú Єхраїмові по сéмъям їх: від Сутелія — сімъя Сутеліїв; від Вехéра — сімʼя́ Вехеря́н; від Тагáна — сімʼя́ Таганя́н.

36 А се — синú Сутелія: від Єрáна — сімʼя́ Єраніїв.

37 Се — сéмъі синів Єхраїмових; а налíчено їх трúйцять и дві тúсячі и пъять сóтень. Се синú Іóсипові по сéмъям їх.

38 Синú Веняминові по сéмъям їх: від Вéли— сімъя Велия́н: від Освéля — сімъя Освеля́н; від Огирáма — сімʼя́ Огирамъя́н;

39 від Сухвáма — сімʼя́ Сухвамъя́н; від Гухвáма — сімʼя́ Гухвамъя́н.

40 А синú Вéлові булú Орд и Нама́н; від Орда — сімʼя́ Ордя́н, від Нама́на — сімʼя́ Наманя́н.

41 Се — синú Веняминові по сéмъям їх; а налíчено їх сóрок и пъять тúсяч и шíсть сóтень.

42 Се — синú Дáнові по сéмъям їх: від Сухáма — сімъя Сухамíїв. Се — сéмъі Дáнові по семъям їх.

43 Усі сéмъі Сугамíйські, свíльно їх налíчено, мáли людéй шíсть десáт и чотúрі тúсячі и чотúрі сóтні.

44 Від дітéй Осýрових по сéмъям їх: від Імни— сімʼя́ Імніїв; від Єсýя — сімʼя́ Єсýїв; від Верія— сімʼя́ Веріїв.

45 Від синів Веріївих: від Євéра — сімʼя́ Євріїв: від Малхúля — сімʼя́ Малхúліїв.

46 А дочкá Осýрова — на имʼя́ Сáра.

47 Се — сéмъі синів Осýрових, а налíчено їх пъять десáт и трі тúсячі и чотúрі сóтні.

48 Від синів Нехталúмових по сéмъям їх: від Язíйла — сімъя Язíйля́н; від Гулія — сімʼя́ Гуля́н;

Digitized by Google

49 від Єзе́ра — сімъя́ Єзеря́н; від Силе́ма — сімъя Силемъа́н.

50 Се — се́мъі Нехталі́мові по се́мъям іх; а налічено іх со́рок и пъять ти́сяч и чоти́рі со́тні.

51 Ось скілько налічено дітей Изра́ільских: шість сот ти́сяч и ти́сяча сім сот и три́йцять.

52 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

53 Між сими́ поділіть ту зе́млю у наслідда по лічбі имен.

54 Яки́х більш тим більш и за́ймищ даси́, а яхи́х ме́нш, тим и за́ймищ даси́ менш: ко́жному даси́ займища́ по лічбі ёго́.

55 А про-те́ ділити зе́млю ви́падом: по на́звам родів батьків іх осягатимуть воні́.

56 По ви́паду ділити де́ржаву між велелю́дними и малолю́дними.

57 А се ті, що перелічені з Леви́тів по се́мъям іх: від Гирсо́на — сімъя́ Гирсоніів, від Каа́та — сімъя́ Каа́тіів; від Мерарія — семъя Мераріів.

58 Се се́мъі Леви́цькі: сімъя́ Ливиіів, сімъя Хервоніів, сімъя́ Маліів, сімъя Мусіів, сімъя́ Коратіів. А Кора́т появи́в Омра́ма.

59 А Омра́мова жінка — на́ имъя́ Іохеве́да, дочка́ Леви́іна, що ії ма́ти вроди́ла ёму́ у Єги́пті; и вроди́ла вона́ Омра́мові Оро́на та Мусія, та Мари́ю, сестру́ іх.

60 А в Оро́на роди́всь Нада́в та Овию́д, Єлеаза́р та Итама́р.

61 И Нада́в та Овию́д поме́рли, як принесли́ воні́ чужи́й ого́нь перед Го́сподом.

62 А налічено з них два́йцять и трі ти́сячі; всі мужчи́ни почавши з одного́ місяця віку и ста́рше бо іх не лічено між дітьми́ Изра́ільскими, ніякого бо наслідда не да́но ім між дітьми Изра́ільскими.

63 Се ті, що перелічи́в Мусій з Єлеаза́ром жерце́м, що лічи́в дітей Изра́ільских на степа́х Моа́вських над Орданню коло Єрихо́на.

64 От же між сими́ не було́ вже ні еди́ного с тих, що злічи́ли Мусій з Оро́ном жерце́м, як лічи́ли воні́ дітей Изра́ільских у пусти́ні Сина́йській.

65 Сказа́в бо Госпо́дь про них: Помру́ть воні́ в пусти́ні. И не оста́лось из них ні чоловіка, опріч Кале́ва, сина Єхвуніївого, та Ису́са, сина Нави́нового.

ГОЛОВА XXVII.

Прийшли́ тоді до́чки Салпа́дові, си́на Охве́рового, сина Гала́дового, си́на Махи́рового, си́на Манаси́іного, из се́мей Манаси́ї, си́на Іо́сипового; а на ймення ёго́ до́чки: Ма́ла, Ну́я, та Єгла, та Ме́лха, да Те́рса.

2 И ста́ли вони перед Мусіем, и перед Єлеаза́ром жерце́м, и перед князя́ми и всє́ю грома́дою, коло двере́й наме́ту гвома́дського, гово́рячи:

3 Нам панотє́ць уме́р у пусти́ні, а він не був у тій ку́пі, що ску́пилась була́ проти Го́спода у Коріівій ку́пі; а вмер у своє́му грі́сі и не бу́ло в ёго́ синів.

4 Як же мо́жна ви́кинути имъя́ паноцця́ на́шого з семъі ёго́ через те, що не було́ в ёго́ си́на? Дай и нам де́ржаву між брата́ми паноцця́ на́шого.

5 И поніс Мусій діло іх перед Го́спода.

6 И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

7 До́чки Салпа́дові каза́ли пра́ведно: дай ій де́ржаву з за́ймища між брата́ми ба́тька іх, и нехай наслідда ба́тька іх пере́йде до них.

8 И каза́тимеш дітям Изра́ільским так: Коли́ вмре чоловік и не ма́тиме си́на, то нехай ёго́ наслідда перехо́дить до до́чок.

9 А коли́ не ма́тиме й до́чок, одда́йте наслідда ёго́ брата́м ёго́.

10 А коли́ не ма́тиме братів, одда́йте наслідда ёго́ брата́м ба́тька ёго́.

11 А коли́ ёго́ ба́тько не ма́тиме братів, одда́йте ёго́ наслідда ро́дичові ёго́, що найбли́жчий до ёго́ у роду́ ёго́, и оси́гне він наслідда; и нехай се бу́де дітям Изра́ільским устано́ва прися́дня, як Господь звелів Мусієві.

12 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Зійди́ на Оворим-го́ру, и спогля́нь на зе́млю, що я дав дітям Изра́ільским.

13 И як поди́вишся ти на не́і, прилу́чишся й ти до наро́ду свого́, як прилучи́всь Оро́н, брат твій.

14 Бо ви бунтува́ли проти мое́і за́повіді у пусти́ні Си́нській, у сва́рці грома́дській, и не освяти́ли мене́ над водо́ю ув очу́ в іх (се вода́ Мери́вська у Ка́дисі у пусти́ні Си́нській).

15 И рече́ Мусій до Го́спода, гово́рючи:

16 Нехай же Госпо́дь, Бог ду́хів уся́кого тіла, поста́вить чоловіка над грома́дою,

17 щоб вихо́див перед ни́ми, и щоб увихо́див перед ни́ми, и щоб вивóдив іх, и щоб уво́див іх; щоб не була́ грома́да Госпо́дня, як вівці без пастуха́.

18 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Візьми́ Ису́са, си́на Нави́нового, чоловіка що ма́є в собі ду́ха мого́, и положи́ ру́ку свою́ на ёго́;

19 и поста́в ёго́ перед Єлеаза́ром жерце́м, и перед всє́ю грома́дою, и дай ёму́ нака́з перед оча́ми в них.

20 И посту́писсся ёму́ части́ною пова́ги своє́і, щоб уся́ грома́да дітей Изра́ільских послуха́ла ёго́

Digitized by Google

21 И ста́не він перед Єлеаза́ром жерцем, и той спита́в про ёго́ через Ури́м перед Го́сподом. По ёго́ сло́ву вихо́дитимуть, по ёго́ сло́ву ввіхо́дитимуть, и він и всі ді́ти Изра́ільські з ним, уся́ грома́да.

22 И вчини́в Мусій як Госпо́дь звелів ёму́: и взяв він Ису́са, и поста́вив ёго́ перед Єлеаза́ром жерцем, и перед усе́ю грома́дою;

23 И положи́в він ру́ки свої на ёго́, и дав ёму́ нака́з, як Госпо́дь звелів через Мусія.

ГОЛОВА XXVIII.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Звели́ ді́тям Изра́ільським, и скажи́ ім: Мою́ же́ртву, мій хліб на по́святи через ого́нь, на лю́бе нюха́ння мі́ні, не переста́ватимете ви прино́сити мі́ні слу́шного ча́су.

3 И каза́тимеш ім: Ось яка́ же́ртва через ого́нь, що му́сите ви прино́сити Господе́ві: дво́е ягня́т перволіткі́в без пля́ми день у день, на невгаву́щу огняну́ же́ртву;

4 одно́ ягня́ прино́ситимеш у ра́нці, а дру́ге ягня́ прино́ситимеш у ве́чері;

5 та десяти́на е́хви пшени́шного бо́рошна на ідо́му же́ртву, змішаного ш чве́ркою гі́на би́тої олії.

6 Се невгаву́ща огняна́ же́ртва, що заповідана на Сина́й-горі на лю́бе нюха́ння, по́свят через ого́нь Господе́ві.

7 А пивна́ же́ртва до не́і — четверти́на гі́на одно́ ягня́; у святій нехай налива́ють міцне́ вино́ Господе́ві на пивну́ же́ртву.

8 А дру́ге ягня́ прино́ситимеш у ве́чері; як ідо́му же́ртву ра́няшню и пивну́ же́ртву до не́і, прино́ситимеш ёго́ по́свят через ого́нь, на лю́бе нюха́ння Господе́ві.

9 А в суботу дво́е ягня́т перволіткі́в без пля́ми, и дві деся́тих части́н пшени́шного бо́рошна на ідо́му же́ртву, мішаного з олі́єю, и пивну́ же́ртву до то́го:

10 се огняна́ же́ртва що суботи, опріч невгаву́щої огняно́ї же́ртви, и пивно́ї же́ртви ёго́.

11 И на поча́тку свого́ місяця прино́ситимете огняну́ же́ртву Господе́ві: дво́е молоди́х бичкі́в, и одного́ барана́, се́меро ягня́т перволіткі́в без пля́ми;

12 да трі деся́тих части́ні пшени́шного бо́рошна, мішаного з олі́єю, на одного́ бичка́, и дві деся́тих части́ні пшени́шного бо́рошна на ідо́му же́ртву, мішаного з олі́єю, на одного́ барана́;

13 та одну́ деся́ту части́ну пшени́шного бо́рошна, мішаного з олі́єю, на ідо́му же́ртву на одно́ ягня́, на огняну́ же́ртву лю́бого нюха́ння, по́свят через ого́нь Господе́ві.

14 А пивні жи́ртви їх нехай бу́дуть пів ги́на вина́ на бичка́, а третина́ ги́на на барана́, а четверти́на ги́на на ягня́: се огняна́ же́ртва що-місяця по всі рокові місяці.

15 А одно́ козеня́ на гріхову́ же́ртву Господе́ві нехай прино́сять, опріч невгаву́щої огняно́ї же́ртви, и пивно́ї же́ртви ёго́.

16 А в чотирна́йцятий день пе́рвого місяця— про́хід (па́ска) Госпо́день.

17 А в пятна́йцятий день сёго місяця—свя́то: сім день прісний хлібісти.

18 И пе́рвого дня — святі зво́вини: не ро́бітимете ніяко́го рабівського діла тоді;

19 а прино́ситимете по́свят через огонь на огняну́ же́ртву Господе́ві: два молоди́х бичкі́, та одного́ барана́, та се́меро ягня́т перволіткі́в; нехай воні́ бу́дуть у вас без поро́ку;

20 а до них ідо́ма же́ртва - пшени́шне борошно з олі́єю: трі деся́тих части́ні прино́ситимете на бичка́, и дві деся́тих части́ні на барана́;

21 та одну́ деся́ту части́ну прино́ситимеш на ко́жне ягня́; про всі се́меро ягня́т;

22 и одного́ козла́ на гріхову́ же́ртву, щоб зроби́ти очище́ння про вас.

23 Прино́ситимете се опріч ягняно́ї же́ртви ра́няшнёї, невгаву́щої огняно́ї же́ртви.

24 Сим ро́бом прино́ситимете щодня́, сім день, іжу огняного́ по́святу, на лю́бе нюха́ння Господе́ві; тре́ба ії прино́сити опріч невгаву́щої огняно́ї же́ртви, и ії півно́ї же́ртви.

25 А се́мого дня бу́дуть у вас святі зво́вини; не роби́тимете ніяко́го рабівського діла.

26 Та́кож під час пе́рвого врожа́ю, як прино́сите нову ідо́му же́ртву Господе́ві, після неділь ва́ших, бу́дуть у вас святі зво́вини; не роби́тимете ніяко́го рабівського діла;

27 а прино́ситимете огняну́ же́ртву на лю́бе нюха́ння Господе́ві: два молоді́ бичкі́, одного́ барана́, се́меро ягня́т перволіткі́в;

28 а ідо́ма же́ртва їх з пшени́шного бо́рошна, мішаного з олі́єю, по трі деся́ті части́ні на одного́ бичка́, дві деся́ті части́ні на одного́ барана́,

29 одна́ деся́та части́на на одно́ ягня́ зо всіх семи́ ягня́т;

30 одно́ козеня́, щоб зроби́ти очище́ння про вас.

31 Прино́ситимете опріч невгаву́щої огняно́ї же́ртви и до не́і ідо́мої же́ртви (нехай воні́ бу́дуть у вас без поро́ку) и до них пивни́х же́ртв.

ГОЛОВА XXIX.

А се́мого місяця, у пе́рвий день місяця, бу́дуть у вас святі зво́вини; не роби́тимете ніяко́го рабівського діла́: се в вас день сурміння в су́рми.

Digitized by Google

2 И принóситимете огняну́ жéртву на лю́бе нюхáння Господéві: одного́ молодóго бичка́, одного́ барана́, сéмеро ягня́т первóлітків без порóку;

3 а до них ідóма жéртва — пшенúшне бóрошно, мішане з олівою, трі деся́ті частúні на бичка́, дві деся́ті частúні на барана́,

4 и одна́ деся́та частúна на одно́ ягня́ з семорóх ягня́т;

5 та одно́ козеня́ на гріхову́ жéртву, щоб зробúти очищéння про вас:

6 опріч огняно́ї жéртви місяшнёї, и ii ідóмої жéртви, и щоденної огняно́ї жéртви, и ii ідóмої жертви, и їх пивни́х жéртів, по їх звича́ю, на лю́бе нюхáння Господéві, пóсвят через огóнь Господéві.

7 И бу́дуть у вас у деся́тий день сёго́ місяця святі зóвини; и гамува́тимете ду́ші свої; не роби́тимете нія́кого ділá;

8 а принóситимете огняну́ жéртву Господéві на лю́бе нюхáння: одного́ молодóго бичка́, одного́ барана́, сéмеро ягня́т первóлітків; нехáй вони́ бу́дуть у вас без порóку;

9 а їх ідóма жéртва — пшенúшне бóрошно, мішане з олівою, трі деся́ті частúні на бичка, дві деся́ті частúні на одного́ барана́,

10 одну́ деся́ту частúну на одно́ ягня́ из семерóх ягня́т;

11 одно́ козеня́ на гріхову́ жéртву, опріч гріхово́ї жéртви очищáлнёї, и невгаву́щої огняно́ї жéртви, и ідóмої жéртви ii, и їх пивни́х жéртів.

12 А в пятна́йцятий день сéмого місяця бу́дуть у вас святі зóвини; не роби́тимете жóдного рабівського ділá, и держáтимете свя́то Господéві сім день;

13 и принóситимете огняну́ жéртву, пóсвят через огóнь, на лю́бе нюхáння Господéві: трина́йцять молоди́х бичків, два бараня́, чотирна́йцятеро ягня́т пирвóлітків; нехáй бу́дуть без порóку:

14 а їх ідóма жéртва — пшенúшне бóрошно, мішане з олівою, трі деся́ті частúні на кóжного бичка́ з трина́йцяти бичків, дві деся́ті частúні на кóжного барана́,

15 и одна́ деся́та частúна на кóжне ягня́ с чотирна́йцятох ягня́т;

16 та одно́ козеня́ на гріхову́ жéртву, опріч невгаву́щої огняно́ї жéртви, ii ідóмої жéртви, и ii пивнóї жéртви.

17 А дру́гого дня — два́наяцять молоди́х бичків, два бараня́, чотирна́йцятеро ягня́т первóлітків без пля́ми,

18 и їх ідóма жéртва и їх пивні жéртви до бичків, до баранів, и до ягня́т — по їх лічбі, звича́єм;

19 та одно́ козеня́ на гріхову́ жéртву, опріч невгаву́щої огняно́ї жéртви, и ідóмої жéртви до нéї, и їх пивни́х жéртів.

20 А трéйтёго дня одина́йцять бичків, два бараня́, чотирна́йцятеро ягня́т первóлітків без порóку;

21 а їх ідóма жéртва и їх пивні жéртви до бичків, до баранів, и до ягня́т — по їх лічбі, звича́єм;

22 та одно́ козеня́ на гріхову́ жéртву, опріч невгаву́щої огняно́ї жéртви, и їх ідóмої жéртви, и їх пивнóї жéртви.

23 А четвéртого дня дéсять бичків, два бараня́, чотирна́йцятеро ягня́т первóлітків без порóку;

24 їх ідóма жéртва и їх пивні жéртви до бичків до баранів, и до ягня́т — по їх лічбі, звича́єм;

25 та одно́ козеня́ на гріхову́ жéртву; опріч невгаву́щої огняно́ї жéртви, ii ідóмої жéртви, и ii пивнóї жéртви.

26 А пя́того дня дéвять бичків, два козля́, чортирна́йцять ягня́т первóлітків без пля́ми;

27 а їх ідóма жéртва и їх пивні жéртви до бичків, до баранів, и до ягня́т — по лічбі їх, звича́єм;

28 та одно́ козеня́ на гріхову́ жéртву, опріч невгаву́щої огняно́ї жéртви, и ii ідóмої жéртви, и ii пивнóї жéртви.

29 А шéстого дня вісім бичків, два бараня́, чотирна́йцятеро ягня́т первóлітків без порóку;

30 а їх ідóма жéртва и їх пивні жéртви до бичків, до баранів и до ягня́т — по їх лічбі звича́єм;

31 та одно́ козеня́ на гріхвву́ жéртву, опріч невгаву́щої огняно́ї жéртви, ii ідóмої жéртви и ii пивнóї жéртви.

32 А сéмого дня сім бичків, два бараня́, чотирна́йцятеро ягня́т первóлітків без порóку;

33 а їх ідóма жéртва и їх пивні жéртви до бичків, до баранів и до ягня́т — по їх лічбі, звича́єм;

34 та одно́ козеня́ на гріхову́ жéртву; опріч невгаву́щої огняно́ї жéртви, ii ідóмої жéртви, и ii пивнóї жéртви.

35 Вóсьмого дня бу́де в вас урочúсте вічє: не роби́тимете жóдного рабівського ділá;

36 а принóситимете огняну́ жéртву, пóсвят через огóнь, на лю́бе нюхáння Господéві: одного́ бачка́, одного́ барана́, сéмеро ягня́т первóлітків без порóку;

37 їх ідóма жéртва и їх пивні жéртви до бичка́, до барана́ и до ягня́т — по їх лічбі, звича́єм;

Digitized by Google

38 та одно́ козена́ на гріхову́ же́ртву, опріч невгаву́щої огняно́ї же́ртви, и її ідо́мої же́ртви, и її пивно́ї же́ртви.

39 Се ви робитимете Господе́ві у статечні свя́та свої, опріч обітниць своїх, и самохітніх же́ртов своїх, у огняни́х же́ртвах своїх, и в ідо́мих же́ртвах своїх, и в пи́вних же́ртвах своїх, и в поди́чніх же́ртвах своїх.

40 И переказа́в Мусій дітям Изра́ільским усе так, як Госпо́дь звелів Мусієві.

ГОЛОВА XXX.

И говори́в Мусій до родови́х голів про дітей Изра́ільских, так: Ось що звелів Госпо́дь.

2 Коли́ чоловік обіту́є обітни́цю Господе́ві, або́ забо́жнця клятьбо́ю, що зва́же свою́ ду́шу въя́зивом; нехай не ла́мле сло́ва свого́, нехай чи́нить усе́ те, що ви́йшло з уст у ёго́.

3 Коли́ женщи́на та́кож обіту́є обітни́цю Господе́ві, и зва́же себе́ въя́зивом, у ба́тьківській госпо́ді в се́бе за свого́ дівува́ння ;

4 и ба́тько почу́є про обітни́цю ії, и про въя́зиво, яки́м вона́ звяза́ла ду́шу свою́, и байдуже́ бу́де ба́тькові про не́ї: то всі обітниці ії бу́дуть стате́шні, и ко́жне въя́зиво, яки́м вона́ звяза́ла ду́шу свою́, бу́де стате́шне.

5 Коли́ ж ії ба́тько зака́же ій того́ ча́су, як почу́є; жо́дна з ії обітни́ць, або́ з вязи́в, яки́ми звяза́ла вона́ ду́шу свою́, не бу́де стате́шне: и Госпо́дь прости́ть ій, бо ба́тько заказа́в ій.

6 И коли́ вона́ ма́тиме му́жа, обіту́ючись, або́ пробо́вкне що́ з уст, въяжу́ще ду́шу ії,

7 и муж ії чу́тиме, и байдуже́ бу́де ёму́ про не́ї того́ ча́су як він почу́є; тоді ії обітни́ці бу́дуть стате́шні и ії въязи́ва, яки́ми вона́ зва́же ду́шу свою́, бу́дуть стате́шні.

8 Коли́ ж ії му́ж зака́же ій того́ ча́су, як почу́є, то обе́рне він у нівець ії обітни́цю, що вона́ обітува́ла, и те, що вона́ пробо́вкнула з уст вяжу́ще душу ії, и Госпо́дь прости́ть ій.

9 Ко́жна ж обітни́ця вдовина́ и розведе́ної, яко́ю зва́жуть вони́ ду́ші свої, стоя́тиме проти не́ї.

10 И коли́ вона́ обітува́ла у свого́ му́жа в госпо́ді, або́ звяза́за ду́шу свою́ въязи́вом с клятьбо́ю,

11 и муж ії чув, и не заказа́в ій; то всі ії обітни́ці бу́дуть стате́шні и ко́жне въязи́во, яки́м звяза́ла вона́ ду́шу сво́ю, бу́де стате́шне.

12 Коли́ ж ії муж зне́хтує іх того́ ча́су, як почу́є, тоді що́ б ні ви́йшло з уст у не́ї про обітни́ці ії, або́ про въязи́во души́ ії, не бу́де стате́шне: муж ії зне́хтував іх; и Госпо́дь прости́ть ій.

13 Ко́жну обітни́цю и ко́жну важу́щу клятьбу́ про гамува́ння души́, муж ії зможе зроботи стате́шною, або́ зне́хтувати.

14 Коли́ ж ії му́жові було́ байду́же про не́ї день за день, то зроби́в він стате́шними всі ії обітни́ці, або всі ії въязи́ва, які є на ій: він скрепи́в іх, бо ёму́ було́ байду́же про не́ї того́ ча́су як чув.

15 Коли́ ж бу́де яки́м ро́бом не́хтувати іх після того́, як уже́ чува́в, то понесе́ кри́ву свою́.

16 Се установи́, які дав Госпо́дь Мусієві між чоловіком и ёго́ жінкою, між ба́тьком и ёго́ дочко́ю, як ще вона́ дівує в госпо́ді в ба́тька свого́.

ГОЛОВА XXXI.

И рече́ Госпо́дь до Мусія, глаго́лючи:

2 Помсти́сь за дітей Изра́ільских на Мидія́ніях, а по́тім прилу́чисся до наро́ду свого́.

3 И говори́в Мусій до наро́ду, так: Узбро́йте де́-котрих зміж се́бе до війни́, и нехай иду́ть до Мидіяніїв и помстя́цця за Го́спода на Мидія́ніях.

4 С ко́жного ро́ду по ти́сячі, зо всіх ро́дів в Изра́ільских, ви́правите на війну.

5 И ви́брано с ти́сяч Изра́ільских, по ти́сячі с ко́жного ро́ду, дванайцять ти́сяч узбро́єних до війни́.

6 И післа́в іх Мусій на війну́, по ти́сячі с ко́жного ро́ду, и з ними́ Хвинеа́са, сина Єлеаза́ра жерця́, на війну́, из святи́ми знаря́ддями, и су́рмами до сурміння в рука́х.

7 И воюва́ли вони́ на Мидіяніїв, як Госпо́дь звелів Мусієві; и побили вони́ всіх чоловічого по́ роду.

8 И вбили вони́ царів Мидія́нських, опріч тих, що поби́ли: Євія, та Рекему, та Цу́ра, та Ху́ра, та Ре́ва, царів Мидія́нських; Вала́ма та́кож, сина Веорового, вби́ли вони́ мечем.

9 И забра́ли діти Изра́ільски жінок Мидія́нських у поло́нь, и ім малечу, и взяли́ в здобич увесь скот іх, и всі ота́ри іх, и все добро́ іх.

10 И попали́ли вони́ всі городи́ іх де вони́ жили́, и всі іх тверже́ні за́мки, огнем.

11 И взяли́ вони́ всю здобич, и ввесь добу́ток, люде́й и ско́т.

12 И привели́ вони́ бра́нців, и добу́ток и здобич, до Мусія та до Єлеаза́ра жерця́, и до громади́ дітей Изра́ільских, у та́бір на степа́х Моа́вських, що над Орда́нню коло Єрихо́на.

13 И ви́йшли Мусій та Єлеаза́р жере́ць, и всі му́жі громадські, назу́стріч ім за та́бір.

14 И мав Мусій пересе́рдя на отама́ння військо́ве, на отаманів ти́сяшних, и отаманів со́тенних, що верну́лись из боєви́ща.

Digitized by Google

15 И речé ім Мусій: Се ви зостáвили усé живóцтво живúми?

16 Оцé ж воні підвелú дітéй Израíльских, за порáдою Валáмовою, зробúти перéступ проти Гóспода за для Пеóра, и через те булá хáлепа між громáдою Господнею.

17 Побúйте ж усі хлопъятá між малéчою, и побúйте всіх жінок, котóра взнáла чоловіка, лежáвши з ним.

18 Усіх же дівчáток, що не знáли чоловіка лежáвши з ним, зостáвте живúми про сéбе.

19 И зоставáйтесь за тáбором сім день: котóрий убúв якý людúну и котóрий торкнýвсь об убúтого, очищáйте и себé и своіх брáнців трéтёго дня и сéмого дня.

20 И очищáйте всю одежý, и все, що рóблено з шкур, и все рóблене з козúної шéрсти, и все рóблене з дéрева.

21 И речé Єлеазáр жерéць до військóвих людéй, що ходúли до бóю: Ось якý зáповідь закóну дав Господь Мусієві:

22 Тільки зóлото та срібло́, мідь, залізо, цінь и óлово,

23 усé, що видéржує огóнь, переведетé ви через огóнь, и бýде воно́ чúсте; тáкож очищáти ёго́ й водóю розлýшнёю; а все, що не видéржує огню́ переведетé ви кріз вóду.

24 И вúперете ви плáття своé сéмого дня, и бýдете чúсті, а пóтім увійдете в тáбір.

25 И речé Господь до Мусія, глаголючи:

26 Злічú добýток, що взялú воні людьмú й звірятами, ти, та Єлеазáр жерéць и стáрші батькú громáдські;

27 и попаюй добýток на дві частúні: між тими, що взялú війну́ на сéбе, що ходúли до бóю, и між усéю громáдою;

28 и візьмú данúну Господéві з людéй військóвих, що ходúли воювáти: одну́ дýшу с пъятú сóтень, и з людéй и з скóту, и з ослів, и з овечóк;

29 візьмú з іх половúни, и дай Єлеазáрові жерцéві, на вóзношену жéртву Господéві.

30 А з дітéй Израíльских половúни візьмеш ти по однóму пáю с пів сóтні, з людéй, зи скóту, з ослів, и з отáр, зо всякої звірúни, и дасú те Левúтам, що доглядáють скúні Господнéї.

31 И вчинúли Мусій та Єлеазáр жерéць, як Господь звелів Мусієві.

32 И булó здóбичи, остáнку с тóго добýтку, що захопúли військóві лю́де, шість сот тúсяч и сім десúт пъять тúсяч овечóк,

33 и сім дéсят дві тúсячі скóту,

34 и шість десúт и одна́ тúсяча ослів,

35 и трúйцять и дві тúсячі усіх людéй, жінóцтво, що не взнáли чоловіка лежáвши з ним.

36 А котóра половúна впáла на пáй тим, що вернýлись из войнú, булó трú ста тúсяч и сім и трúйцять тúсяч и пъять сотень овець.

37 А Господнéї данúни з овéць булó шість сóтень и сім десят пъять.

38 А скóту — трúйцять и шість тúсяч; з ёго́ Господнéї данúни булó сім десúт и двóе.

39 А ослів — трúйцять тúсяч и пъять сóтень з них Господнéї данúни — шість десúт и одно́.

40 А людéй булó шіснáйцять тúсяч; з них Господнéї данúни — трúйцять и дві душі.

41 И віддáв Мусій данúну, Господню возношену жéртву, Єлеазáрові жерцéві, як Господь звелів Мусієві.

42 А з дітéй Израíльских половúни, що відпаювáв Мусій в людéй військóвих,

43 в громáдському ж пáю булó трú ста тúсяч и тринáйцять тúсяч и сім тúсяч и пъять сóтень овéць,

44 и трúйцять и шість тúсяч скóту,

45 и трúйцять тúсяч ослів и пъять сóтень,

46 и шіснáйцять тúсяч людéй;

47 то з дітéй Израíльских половúни узáв Мусій по одному́ с пів сóтні, и людéй и звірúни, и віддáв Левúтам, що доглядáли скúні Господнéї; як Господь свелів Мусієві.

48 И прийшлú до Мусія отаманú над тúсячами війська, отаманú тúсяшні, и отаманú сóтенні

49 и казáли до Мусія: Покірники свої злічúли військóвих людéй, що під нáшим дóглядом, и немá в недóліку ні чоловіка.

50 То ми принеслú прúнос Господéві, що кóжен здобýв, з золотúх цяцёк, ланцюгів, и руківнúць каблучóк, сережóк, и бляшóк, щоб зробúти очищéння про дýші нáші перед Гóсподом.

51 И взялú Мусій з Єлеазáром зóлото від них, усі вúштуковані цяцькú.

52 А всёго́ зóлота з жéртви, що принеслú воні Господéві, від отаманів тúсяшних, и від отаманів сóтенних, булó шість десят тúсяч сім сот и пъять десят сúклів.

53 (Військóві лю́де брáли здóбич, кóжен для сéбе.)

54 И взялú Мусій та Єлеазáр жерéць зóлото від отаманів тúсяч и сóтень, и віднеслú на жéртівню громáдську, на спóмин про дітéй Израíльских перед Гóсподом.

ГОЛОВА XXXII.

У дітéй же Рувúмових и в дітéй Гáдових булó дýже багáцько скóту: и як побáчили воні зéмлю

Язи́рську и зе́млю Гала́дську, що то ж то була країна — про скотину країна!

2 прийшли́ діти Га́дові и діти Рувимові, и говори́ли до Мусія, и до Єлеаза́ра жерця́, и до мужів грома́дських так:

3 Отарóхт, та Дивóн, та Язи́р, та Намра́й, та Єсевóн, Єлалі́й, та Сева́м, та Нава́в, та Веа́н,

4 врай що побив Господь перед грома́дою Изра́їльською — се пастовники́ про скоти́ну, а в твоїх покірників є худо́ба;

5 то, мовля́ли вони́, коли́ ми здобули́сь ла́ски в очу́ в те́бе, нехай віддаду́ть сю країну покірникам твоїм у де́ржаву, не веди́ нас за Орда́нь.

6 И рече́ Мусій дітям Га́довим и дітям Рувимовим: То бра́ття ва́ше пійде на війну́, а ви тут сідітимете?

7 и на́ що відверта́єте ви се́рце дітям Изра́їльским від переxо́ду в ту країну, що Госпо́дь дав їм?

8 Так чини́ли батьки́ ва́ші як посила́в я їх из Ка́дис-Варне́і огле́діти країну.

9 Бо як прийшли́ вони́ у Єсхол-доли́ну, та побачили край, то одверну́ли се́рце дітям Изра́їльским, щоб не йшли в зе́млю, що Госпо́дь дав їм.

10 И запала́в того́ ж ча́су гнів Госпо́день, и клявсь він, глаго́лючи:

11 Ко́нче ніхто́ с тих, що ви́йшли з Єги́пту, почавши з двайцятиліткв и ста́рше, не поба́чить землі, що клявсь я Овраа́мові, Иса́кові, и Якову, бо не щи́ро пійшли́ за мно́ю; —

12 опріч Кале́ва, сина Єхву́нового, Кене́зія та Иису́са, сина На́винового, бо вони́ щи́ро пійшли́ за Го́сподом.

13 И запала́в Госпо́день гнів на Изра́їля, и суди́в їм Госпо́дь мандрува́ти по пусти́ні со́рок ро́ків, аж по́ки ввесь на́рід, що вчиня́ли зло в очу́ в Го́спода, ви́мер.

14 И оце ви підня́лись замість батькі́в своїх, одрі́ддя грішників, щоб прибільшати вже й так ярко́го гніву́ Господнёго на Изра́їля.

15 Бо коли́ ви повéрнете з ёго́ сліду, покине він вас изно́в у пусти́ні, и занапастите́ ви ввесь наро́д.

16 И приступи́ли вони́ до ёго́, и сказа́ли: Побуду́ємо ми тут кошари́ про на́шу скоти́ну и городи́ про на́шу малéчу,

17 самі ж ми гото́ві йти оружно перед дітьми Изра́їльскими, по́ки приведемо́ їх на се́лище їх; а на́ша малéча жи́тиме у твéрдинних городах задля тутéшніх люде́й.

18 Не вéрнемось ми у господи свої, по́ки діти Изра́їльскі не осягнуть кожен займа́нща свого́

19 Бо ми не хóчемо займа́ти займа́нщини з ними́ по той бік Орда́ні, або́ дальш, на́ша бо займанщи́на впала нам по сей бік Орда́ні ик схо́ду.

20 И рече́ до них Мусій: Коли́ так зро́бите, коли́ пійдете оружно перед Го́сподом на війну́,

21 и ко́жен з вас пере́йде взброєний за Орда́нь перед Го́сподом, по́ки він пожене́ ворогів своїх перед собо́ю,

22 и земля́ впокóриться перед Го́сподом; то після сёго вéрнетесь, и бу́дете пра́ві перед Го́сподом, и перед Изра́їлем, и земля́ ся бу́де ва́шою де́ржавою перед Го́сподом.

23 Коли́ ж так не зро́бите, то оце́ ви провини́те Господе́ві, и бува́йте пéвні, що гріх ваш ви́шукає вас.

24 Буду́йте собі городи́ про малéчу свою́, и кошари́ про вівці свої, и чиніть те, що ви́йшло з уст у вас.

25 И каза́ли до Мусія діти Га́дові и діти Рувимові: Покірники твої чинитимуть як звелів ёси добро́дію.

26 На́ша малéча, на́ші жінки́, на́ші отари́, и ввесь наш скот, остáнуцця тут у городах Гала́дських;

27 покірники ж твої пере́йдуть кожен чоловік збро́йний до війни́, перед Го́сподом бо́ю, як сказа́в ёси добро́дію.

28 Ото́ ж звелів про них Мусій Єлеаза́рові жерцéві та Иису́сові сúнові Навúновому, и ста́ршим батька́м родів дітéй Изра́їльских;

29 и рече́ Мусій до них: Коли́ діти Га́дові та діти Рувимові пере́йдуть за Орда́нь, ко́жен чоловік збро́йний до бо́ю, перед Го́сподом, и та земля́ впоко́рицця перед ва́ми, то дасте́ їм зе́млю Гала́дську в де́ржаву;

30 коли́ ж не схóчуть перейти́ з ва́ми оружно, то ма́тимуть де́ржаві між ва́ми у землі Хана́нській.

31 И одвітува́ли діти Га́дові и діти Рувимові, говорючи: Як сказа́в Госпо́дь повірникам твоїм, так ми и вчинимо.

32 Пере́йдемо ми оружно перед Го́сподом у зе́млю Хана́нську, щоб де́ржава на́шої займанщини по сей бік Орда́ні була́ на́ша.

33 И дав їм Мусій, дітям Га́довим и дітям Рувимовим, и половúні ро́ду Манасúі, сúна Іосúпового, ца́рство Сигóна, царя́ Оморійського, и ца́рство Ога, царя Васа́нського, зе́млю, з городами її у границях, з городами того́ краю навкруги́.

34 И побудува́ли діти Га́дові Дивóн, та Отарóт, та Орóір.

35 та Отрóт — Сохва́н, та Язи́р, та Іогве́ю,

36 та Ветнимру́, и Ветара́н, тве́рдині городи́, и кошари́ овéчі

Digitized by Google

37 А діти Рувимові побудували Есевон, та Кириятаїм,

38 та Невод, та Вальмеон (перемінивши їх назви), та Сивму; и подавали инші назви городам, що спорудили.

39 А діти Махира, сина Манасиїного прийшли під Галад, и взяли єго, и відняли державу в Аморіїв, що були в ему.

40 И дав Мусій Галад Махирові, синові Манасиїному; и жив він там.

41 И прийшов Яйро, син Манасиїн, и побрав малі городи тамешні, и прозвав їх Яйрові села.

42 И прийшов Навав, и взяв Кенат, а селами єго, и прозвав єго Нававом по своему имени.

ГОЛОВА XXXIII.

Се мандрівки дітей Израільских, що вийшли из землі Єгипецькоі с полками своіми за приводом Мусія та Ороиа.

2 И прописав Мусій іх переходи в іх мандрівках по заповіді Господній; и ось мандрівки іх по переходам іх.

3 Рушили вони з Раменесу первого місяця, у пятнайцятий день первого місяця; назавтра після паски вийшли діти Израільскі під високою рукою, в очах у всіх Єгиптян.

4 Бо Єгиптяне ховали всіх первонароджених, що Господь побив між ними; над іх добром також спевнив присуди.

5 И двинули діти Израільскі из Раменеса, и стали у Сохоті.

6 И рушили вони з Сохота, и стали у Єтамі, що уз край пустині.

7 И двинули вони з Єтаму, и повернули знов до Ироту, що перед Валсехвоном; и стали перед Магдалом.

8 И рушили вони с перед Ирота, и пройшли серединою моря в пустині, и прийшли за трі дні мандрівки у пустиню Єтамську, и стали в Мері.

9 И двинули з Мери, и прийшли в Елим, а в Елимі було дванайцять криниць води, и сім десят дерів пальми; и стали вони тамечки.

10 И двинули з Елима, и втаборидись над Червоним морем.

11 И двинули від Червоного моря, и втаборились у пустині Синській.

12 И мандрували с пустині Синської, и втаборились у Рахваці.

13 И рушили с Рахваку, и втаборились ув Елусі.

14 И двинули вони з Елуса, и втаборились в Рахвидині, де не було води напитись народові.

15 И рушили з Рехвидина, и стали у пустині Синайській.

16 И двинули с пустині Синайської, и стали в Киврот-отаві.

17 И рушили с Киврот-отави, и втаборились у Осироті.

18 И рушили з Осироту, и стали в Ратамі.

19 И рушили з Ратаму, и стали в Ремнон-Хаврісі.

20 И рушили вони з Ремнон-Хаврісу и стали в Лемвоні.

21 И рушили вони в Лемвону, и стали в Рисані.

22 И мандрували з Рисану, и стали в Макелаті.

23 И пійшли з Макелату, и стали на Сахвер-горі.

24 И двинули з Сахвер-гори, и втаборились у Харади.

25 И двинули вони с Харади, и стали в Макидоті.

26 И двинули вони з Макидоту, и втаборились у Кататі.

27 И рушили с Катату, и втаборились у Тарати.

28 И двинули вони с Тарату, и стали у Метеці.

29 И пійшли з Метеку, и стали у Оселмоні.

30 И рушили вони в Оселмону, и втаборились у Масурути.

31 И рушили з Мосеруту, и стали у Ванакані.

32 И двинули з Ванакану, и втаборились на степу Галадському.

33 И пійшли з Галадського степу и стали у Єтеваті.

34 И двинули з Єтевату, и втаборились у Єврони.

35 И рушили з Єврону и втаборились у Геслон-Гавері.

36 И двинули вони в Геслон-Гаверу, и стали в пустині Синській, чи то в Кадисі.

37 И двинули вони с Кадису, и стали на Ор-горі, уз край землі Ідомської.

38 И зійшов Орон жерець на Ор-гору по заповіді Господній, и вмер там, у сороковий рік після того, як вийшли діти Израільскі на землі Єгипецькоі, у первий день пятого місяця.

39 И було Оронового віку сто и двайцять и трі роки, як умер він на Ор-горі.

40 И прочув цар Орадський Хананянець, що жив на полудні в землі Ханаанській, про прихід дітей Израільских.

Digitized by Google

41 И рýшили вонú від Ор-гори, и стáли у Селмóні.

42 И рýшили з Селмóну, и стали у Хвинóні.

43 И двúнули с Хвинóну, и стáли у Овóті.

44 И рушили з Овóту, и стáли в Оварімі, на грянúці Моáвській.

45 И рушили з Іму, и стали у Дивон-Гáді.

46 И двинули з Дивон-Гáду и втáборились в Гелмон-Девлатáймі.

47 И двинули з Гелмóн-Девлатáйму, и стáли на гóрах Оварúмських перед Навáвом.

48 И рýшили з гір Оварúмських, и стáли на полях Моáвських над Ордáнню коло Єрихóна.

49 И стáли вонú над Ордáнню, від Єсимóту до Велсатúма на полях Моáвських.

50 И глаголав Господь до Мусія на полях Моáвських над Ордáнню коло Єрихóна так:

51 Говорú до дітéй Израíльських, и скажú ім: Як перейдете за Ордáнь у зéмлю Ханáнську,

52 то повиганяéте усіх земля́н с перед себе́, и побагнітуєте всі їх малюва́ння, и побагнітуєте всі їх лúті образú, и поруйнуєте всі їх високóсті:

53 и подóйма́сте дéржави в земля́н, и жúтимете там; бо я дав вам ту зéмлю в дéржаву.

54 И поділите зéмлю по вúпадові на займанщúна між сéмʼями своїми: бíльшим дасте ви бíльш займанщúни, а мéншим дасте ви менш займанщúни: кóжному чоловíкові — де випаде́ єго́ ви́пад; по ро́дам батьків своїх займáтимете займанщúни.

55 Колú ж ви не повиганяéте земля́н с перед себе́, то станéнцця, що котóрих ви з них зостáвите, бýдуть колючками в очáх вáших, и тернúною під бокáми вáшими, и тíснитимуть вас у землі, де ви жúтимете.

56 Нáдто станéнцця, що зроблю́ я вам те, що я дýмав зробúти ім.

ГОЛОВА XXXIV.

И рече́ Господь до Мусія, глаго́лючи:

2 Звелú дітям Израíльським, и скажú ім: Як прúйдете ви в зéмлю Ханáнську, (се земля́, що впаде́ вам на займúцю, земля́ Ханáнська з узгряннúчями своїми),

3 то полудéнна вáша країна бýде від пустúні Сúнської уподóвж узгряннúчя Ідóмського, а вáша полудéнна грянúця бýде по найдáльшому бéрегові соля́ного мóря на схóду;

4 и завéрне вáша грянúця с полýдня на узвíрся Окравúнське, и йтúме до Сúна; а далí йдучи, вúйдецця с полýдня Кáдис-Варнéї, и вúйділа нежáйиде до села Одáра, и йтúме до Єсимóну.

5 И зáйме грянúця простóронь від Єселмону до річки Мисúрської, а йдучи від нéї, упрéцця в мóре.

6 А що до західнéї грянúці, то вонá сягонé аж до велúкого мóря: се бýде вáша західня грянúця.

7 А се бýде вáша грянúця від півночú: від велúкого мóря покладете́ собі прикмéти до Ор-гори:

8 від Ор-горú покладете́ собі прикмéти до вхóду в Сúат; а далí грянúшні ознáки на Седáд;

9 и йтúме грянúця до Зехрóна, а ознáки її бýдуть на сéло Снáн: се бýде вáша грянúця від півночі.

10 И покладете́ собі призна́ки східнéї грянúці своéї від села Снáна до Сехвáму;

11 и йтúме узгряннúчя з Сехвáму до Рúвлі на східнéму боці Айну; и спускáтимецця грянúця, и сягáтиме до бéрега мóря Хинерóта иґ схóду;

12 и йтúме грянúця до Ордáні, и бýдуть ознáки її до солóного мóря: се буде вáша земля́ з узгряннúчями її навкруги́.

13 И звелів Мусій дітям Израíльським, говóрячи: Се земля́, що осягáтимете ви по вúпаду, що звелів Господь дáти девʼятéм ро́дам с половúною ро́ду;

14 бо рід дітéй Рувúмових по дóмові батьків своїх, и рід дітéй Гáдових по дóмові батьків своїх осягли́ вже, и половúна ро́ду Манасúїного осягла́ вже своє́ зáймище;

15 два ро́ди с половúною ро́ду осягли́ свою займанщúну по сей бік Ордáні коло Єрихóна иґ схóду, проти схóду сóнця.

16 И рече́ Господь до Мусія, глаго́лючи:

17 Ось имéння людéй, що ділúтимуть зéмлю вам: Єлеазáр жерéць, та Исýс, сии Навúнів.

18 И візьмете ви по одному́ старшóму від кóжного ро́ду, и поділите зéмлю на займища́.

19 А йме́нна іх ось: З Юдúного ро́ду: Халéв син Єфонíїв.

20 З ро́ду дітéй Симеóнових, Самúйле, син Амúдів.

21 З роду Веніямúнового, Єлдáд син Хаслóнів.

22 А старшúй из ро́ду дітéй Дáнових, Вокóр, син Єклúнів.

23 Старшúй дітéй Іосúпових, за рід дітéй Манасúїних, Онúло, син Сухвúдів.

24 А старшúй ро́ду дітéй Єхраímових, Камýйло, син Сахтáнів.

25 А старшúй ро́ду дітéй Завулóнових, Єлисахвáн, син Харнáхів.

Digitized by Google

26 А старшій ро́ду дітей Исаха́рових, Хвалтіїло, син Оза́йнів.

27 А старшій ро́ду дітей Осу́рових, Охніор, син Сенеміїв.

28 А старшій ро́ду дітей Нехталимових Хвада́йло, син Омиюдів.

29 Оцім звелів Госпо́дь поділити займанщину дітям Изра́їльским у землі Хана́ській.

ГОЛОВА XXXV.

І рече́ Госпо́дь до Мусія на поля́х Моа́вських над Орда́нню коло Єрихо́на, глаго́лючи:

2 Звели́ дітям Изра́їльским, щоб поступи́лись Левіям з займанши́ни де́ржави їх города́ми на жи́тло: и дасте́ та́кож Левіям узгорі́ддя до городів навкруги́ них.

3 А ма́тимуть вони́ городи́, щоб жи́ти в них; а узгорі́ддя до них бу́дуть ім про скот їх, и про добро́ їх, и про всяку звіри́ну їх.

4 И сята́тимуть узгорі́ддя городів, що посту́питесь ви ними Левіям, від городського му́ру в по́ле на ти́сячу локо́т круго́м.

5 И відмірюватимете ви з середини го́рода ик схі́днёму бо́кові дві ти́сячі локо́т, и к полудённёму бо́кові дві ти́сячі локо́т, и к заходнёму бо́кові дві ти́сячі локо́т, и к півно́шнёму бо́кові дві ти́сячі локо́т; а го́род — посере́дині: такі бу́дуть у них узгорі́ддя городів.

6 А між города́ми, що посту́питесь ви ними Левіям — шість городів про втечище, що призна́чите ви вбивачеві до втеків туди́; и до них придасте́ ще со́рок и два городи́.

7 Ото́ ж усіх городів, що посту́питесь ви ними Левіям — со́рок и вісім городів: поступитесь ви ними з узгорі́ддями.

8 И бу́дуть городи́, що посту́питесь ви ними з де́ржави дітей Изра́їльских: котрі ма́ють бага́цько, від тих поступа́тиметесь більш; котрі ж ма́ють мало, від тих поступа́тиметесь менш: ко́жен поступа́тимецца з городів своїх Левіям по займищам своїм, які позайма́ли.

9 И рече́ Госпо́дь Мусієві, глаго́лючи:

10 Говори́ до дітей Изра́їльских и скажи́ ім: Як пере́йдете ви за Орда́нь у зе́млю Хана́ську,

11 то призна́чите тоді, которим городам бу́ти вам про втечище, щоб було́ куди́ втіка́ти вбивачеві, що вбив би людину ненаро́ком.

12 И бу́дуть у вас ті городи́ про втечище від имстеця; щоб убива́ч не згинув, поки стане перед грома́дою до прису́ду.

13 И с тих городів, що ними ви посту́питесь, шість городів бу́де в вас про втечище.

14 Посту́питесь ви трьма́ города́мя по сей бік Орда́ні, а трьма́ города́ми посту́питесь ви у землі Хана́ській, такими, що будуть утечищем.

15 Сі шість городів бу́дуть утечищем, и про дітей Изра́їльских, и про чужого, и про пробува́льця між ва́ми: щоб ко́жному, хто вбье людину ненаро́ком, було куди́ втіка́ти.

16 И коли́ він уда́рить его́ знаря́ддям залізним, так що вмре, то він — розбиша́ка; розбиша́ці смерть неминуща.

17 А коли́ він уда́рить его́ швиргону́вши каменю́кою, від чого можна вмерти, и вмре, то він — розбиша́ка; розбиша́ці смерть неминуща.

18 Або́ коли́ вдарить деревя́ним ору́дивом, від чого можна вмерти, и вмре, то він — розбиша́ка; розбиша́ці неминуща смерть.

19 Неха́й имстець за кров сам убье́ розбиша́ку; як стріне его́, так неха́й и вбье.

20 Коли́ ж би хто кого́ пхнув з ненависти, або́ ки́нув чим засівши на ча́ті, так що той би вмер, такому смерть;

21 або́ ворогу́ючи вда́рив би кого́ рукою́, що той умер би, — тому́, хто вда́рив неминуща смерть: він — розбиша́ка; неха́й имсте́ць за кров убье́ розбиша́ку, як зустріне.

22 Коли́ ж би пхнув несподівано без ворогува́ння, або́ ки́нув чим на кого́ не засіда́ючи на ча́ті,

23 або́ каменю́кою, від чого можна вмерти, не ба́чивши, ки́нув на кого́, що той умер би, а не був би ёму ворогом, и не ду́мав би ёму вики́дити;

24 тоді грома́да суди́тиме між убивачем и мстецем за кров по ось яки́м прису́дам:

25 ви́зволить грома́да его́ з рук имстеця за кров, и ве́рне его́ грома́да у втеко́вий го́род, куди́ він був утік; и зоста́тимеця він там аж до смерти велико́го жерця, помаза́ного святою оливою.

26 Як же вбивач вийде коли́-не́будь за грани́цю втеково́го го́рода, куди́ він утік,

27 и имстець за кров надибав его́ за грани́цею втеково́го го́рода, и вбье его́ имстець за кров; то не бу́де ви́нен за кров;

28 бо ёму́ тре́ба було́ б сидіти у втеково́му го́роді аж по смерть велико́го жерця: після смерти ж велико́го жерця́ убивач ве́рнецця у зе́млю де́ржави свое́ї.

29 Се бу́де вам устано́вою прису́ду у ва́ші на́роди по всіх жи́тлах ва́ших.

30 Хто вбье людину, — розбиша́ці смерть из уст свідків; тільки ж оди́н свідок не свідчитиме ні проти кого́ на смерть.

31 На́дто не бра́тимете ви ви́купу за жизнь розбиша́ки, що провини́в на смерть: ні, неминуча ёму́ смерть.

32 И не бра́тимете ви́купу за того́, що втік у втеко́вий го́род, щоб дозволити ёму́ знов жи́ти в землі, ще до сме́рти велико́го жерця́.

Digitized by Google

33 Отó ж не скверніте землі де живете́; бо кров запога́нює зе́млю, и землі нічи́м не мо́жна очи́стити від проли́тої на ій кро́ві, тількі кро́вью того́, хто проли́в ii.

34 Тим же то не пога́нте землі, що заселите́, де я живу́, бо я Госпо́дь живу́ між дітьми Изра́ільскими.

ГОЛОВА XXXVI.

И приступи́ли ста́рші батьки́ се́мей дете́й Галадових си́на Махи́рового, сина Манасси́ного, з се́мей синів Іо́сипових, и говори́ли перед Мусіем и перед грома́дськими мужа́ми, ста́ршими батька́ми дете́й Изра́ільских:

2 и каза́ли воны́: Госпо́дь звелів добро́дієві подава́ти зе́млю на займища́ по ви́падові дітям Изра́ільским, и зве́лено тобі, добро́дію, від Го́спода відда́ти наслідда Салпа́дове, бра́та на́шого, до́чкам ёго́.

3 И коли́ воны́ пійдуть за ко́го з синів и́нших ро́дів дете́й Изра́ільских, тоді іх наслідда взя́ти з займанщи́ни батьків на́ших и прилучи́ти до займанщи́ни ро́ду, у яки́й іх прийму́ть: так воно́ бу́де відрізане з ви́паду на́шої займанщи́ни.

4 И як наста́не про́свято в дете́й Изра́ільских, тоді іх наслідда бу́де прилу́чене до займанщи́ни ро́ду, у яки́й іх прийму́ть: так іх наслідде бу́де відрізане з займанщи́ни ро́ду батьків на́ших.

5 И звелів Мусій дітям Изра́ільским по слова́м Господнім, гово́рючи: Рід синів Іо́сипових гово́рить гара́зд.

6 Ось що́ звелів Госпо́дь про до́чок Салпа́дових, глаго́лючи: Неха́й иду́ть за ко́го ім лю́бо; тількі в се́мью ро́ду батьків своіх неха́й иду́ть.

7 Так займанщи́на дете́й Изра́ільских не пере́йде від ро́ду до ро́ду: бо ко́жне з дете́й Изра́ільских держа́тимецця родово́і займанщи́ни батьків своіх.

8 И ко́жна дочка́, що ося́гне наслідда у яко́му ро́ді дете́й Изра́ільских, бу́де жінкою кому не́будь з семъі ро́ду ба́тька свого́, щоб діти Изра́ільскі втіша́лись ко́жне наслідда́м по батька́х своіх.

9 И неха́й не перехо́дить займанщи́на з одного́ ро́ду до дру́гого ро́ду, а ко́жен рід у дете́й Изра́ільских держи́цця сво́ві займанщи́ни.

10 Як звелів Госпо́дь Мусіеві, так и вчини́ли до́чки Салпа́дові:

11 бо Ма́ла, да Те́рса, та Егла та Мелха, та Ну́я, Салпа́дові до́чки, пішли́ за синів ба́тьківських братів;

12 пійшли вони в се́мъі синів Манасси́і, си́на Іо́сипового, и наслідда іх оста́лось у роду́ семъі ба́тька іх.

13 Се за́повіді и при́суди, що Госпо́дь пода́вав через Мусія дітям Изра́ільским на поля́х Мо́авських над Орда́нню коло Ерихо́на.

Digitized by Google

Пя́та Кни́га Мусіе́ва,

звéцця вонá

ЗАКОНИ ПОНОВЛЕНІ.

ГОЛОВА І.

Се ті словá, що говори́в Мусій до всёго́ Изра́іля по сей бік Орда́ні у пусти́ні, на степу́ проти Черво́ного мо́ря, між Хвара́ном, и Тохво́лом, и Лово́ном, и Осиро́том, и Диза́вом.

2 (Одина́йцять день ходи́ від Хори́ва, по доро́зі від Сир-гори́ до Ка́дис-Варне́і.)

3 И ста́лось чотирна́йцятого ро́ку, одина́йцятого місяця, у пе́рвий день місяця, говори́в Мусій до діте́й Изра́ільских про все, що́ Госпо́дь дав ёму на за́повідь ім,

4 після того́, як він поби́в Сигóна, царя Оморійського, що жив у Есевóні, и Ога, царя Васáнського, що жив у Остарóті и в Едрáйні:

5 по сей бік Ордáні, у землі Моáвській, почáв Мусій вияснювати сей зако́н, говóрючи:

6 Госпо́дь Бог наш глаго́лав до нас на Хори́ві так: Дово́лі ви жили́ на сій горі;

7 Оберíтесь и рушáйте в мандрівку, и йдіть на гору Оморійську и скрізь поблизу не́і, на стел, на узгíр'я, и на доли́ну и ґ полу́дню, и по морськóму бéрегу, у зéмлю Ханáнців, и на Ливан, до велúкої ріки, ріки Ехрáта.

8 Оце́ я поста́вив сю зéмлю перед вáми: идíте и осьгáйте зéмлю, що Госпóдь клявся батькáм вáшим: Овраáмові, Исáкові, и Якову, що дасть ім и плóдові іх після них.

9 И казáв я вам того́ часу, говóрячи: Не стáне в мéне снаги́ носúти вас самóму:

10 Госпóдь Бог ваш намнóжив вас, и ось вас тепéр як зíр на нéбі багáто.

11 (Нехáй вас Госпóдь Бог батьків вáших намнóжить ще в дéсятеро більш, и благословúть вас, як обіцáв вам!)

12 Як же мíні самóму носúти ваготу́ вáшу, и тяжарі вáші, и свáрі вáші?

13 Візьміть ви людéй розýмних, и тямýщих, и знáних між родáми вáшими, и я зроблю́ іх отаманáми над вáми.

14 И одвітувáли ви мíні, и сказáли: Гарáз, бýде, як зробúш, що́ сказáв ёси́.

15 То я взяв стáрших у родáх вáших, людéй розýмних и знáних, и поробúв іх головáми над вáми, отаманáми над тúсячами, и отаманáми над сóтнями, и отаманáми над півсóтнями, и отаманáми над десúтками, и врядниками між родáми вáшими.

16 И показáв я сýддям вáшим того́ часу́: Вислухóвуйте брáття своє́, и судíть прáведно між кóжним чоловíком и брáтом ёго́, и чужúм, що в ёго́.

17 Не розбірáйте людéй на сýді; а вислухóвуйте малóго так, як и велúкого; не бíйтесь облúччя людськóго, бо суд — річ Бóжа; а яке́ діло дýже морокувáти про вас, перенóсте до мéне, и я вúслухаю ёго́.

18 И звелíв я вам того́ часу про все, що́ ви мýсите чинúти.

19 И як рýшили ми від Хори́ва, ийшлú ми всíма велúкими и страшéнними пустúнями, що вбачáли ви прямýючи ґ горі Оморійській, як Госпóдь Бог наш звелíв нам; и прийшли ми в Кáдис-Варнéю.

20 И казáв я вам: Прийшлú ви до горú Оморійської, що Госпóдь Бог наш дає́ нам.

21 Ось Госпóдь Бог твій стáвляв сю зéмлю перед тобóю: идú и осягнú ії, як Госпóдь Бог батькíв твоíх казáв тобí; не бíйся и не вдавáйся в тýгу.

22 И прийшлú ви до мéне кóжен з вас, и казáли: Пішлемó ми людéй перéд сéбе, и розглéдять вонú зéмлю, и принесýть нам звістку, котóрою дорóгою итú нам, и на які городú простувáти.

23 И вподóбав я слóво вáше дýже; и взяв я дванáйцять чоловíк из вас, по одному́ з рóду;

24 и повернýли вонú и зійшлú на гóру, и прийшлú в долúну Есхóльску, и розглéділи ії.

25 И взялú вонú врожáю землі тóї в рýки свої и принеслú до нас, и принеслú нам звістку, и сказáли: Дóбра се землú, що Госпóдь дає́ нам.

Digitized by Google

26 А проте́ не схоті́ли ви йти туди́, а бунтува́ли проти за́повіді Го́спода Бо́га свого́,

27 и нарека́ли ви по наме́тах свої́х, и каза́ли: Зненави́дів нас Госпо́дь, тим и ви́вів нас из землі Єги́петської, щоб дісте́ались ми в ру́ки Аморіїв на поги́бель собі.

28 Куди́ нам ійти́? бра́ття на́ше засмути́ли се́рце нам, гово́рячи: Той наро́д більший и ви́щий ніж ми; городи́ велича́нні и мурова́ні під само́ не́бо; а на́дто ба́чили ми там и синів Єна́кових.

29 Тоді́ сказа́в я вам: Не бійтесь и не лякайтесь їх.

30 Госпо́дь Бог ваш, що йде́ перед ва́ми, він воюва́тиме за вас, зго́дно с тим усім, що вді́яв він про вас у Єги́пті перед очи́ма ва́шими;

31 и в пусти́ні, де вба́чив еси́ як Госпо́дь Бог твій носи́в тебе́, як но́сить чоловік сина свого́, у всю доро́гу, що пройшли́ ви, аж по́ки прийшли́ на се місто.

32 Та сього́ було́ ма́ло вам, щоб ві́рувати Господе́ві Бо́гові ва́шому,

33 що йшо́в доро́гою перед ва́ми, щоб ви́шукати вам місто, де б ви напя́ли наме́ти свої — ийшо́в ув огні в ночі, щоб ука́зувати вам, которо́ю доро́гою ити́ вам, и в хмарі в день.

34 И чува́в Госпо́дь го́лос річе́й ваших, и гнівивсь и клявсь, глаго́лючи:

35 Ко́нче ні оди́н из сих люде́й, из сього́ ледачого наро́ду не ба́читиме до́броі землі, що клявсь я да́ти батька́м їх,

36 опріч Хале́ва, сина Єхвуні́евого; він ба́читиме її, и дам я ёму́ зе́млю, що він ходи́в по ій, и дітям ёго́, бо він щи́ро йшов за Го́сподом.

37 И на ме́не гнівивсь Госпо́дь через вас, глаго́лючи: Ти та́кож не ввійдеш туди́.

38 Исус же, син Навини́в, що стоїть перед тобо́ю, він туди́ ввійде. Зусміль ёго́, бо він допевни́ться, що Изра́іль оси́гне її.

39 На́дто мале́ча ва́ша, що ви каза́ли бу́де добу́тком, и діти ва́ші, що того́ ча́су не розуміли, що до́бре, а що лихе́, вони́ ввійдуть у ту зе́млю, и дам я їм її, и користуватимуться вони́ не́ю.

40 Що ж до вас, звертайте и йдіть у мандрівку пусти́нею иг Черво́ному мо́рю.

41 Одві́тували ви тоді́ и каза́ли мі́ні: Провини́ли ми Господе́ві, пійдемо и воюва́тимемо, послуха́ючи всёго, що Госпо́дь звелів нам. И як підпереза́ли ви ко́жного чоловіка вій'сьового зброю́ ёго́ готові були́ ви руша́ти на узгірря.

42 И рече́ Госпо́дь до ме́не: Скажи́ їм: Не йдіте и не воюйте, бо нема́ мене́ між ва́ми; ато́ поляжете перед ворога́ми своїми.

43 Так говори́в я до вас; а ви не слу́хали, и бунтува́ли проти за́повіді Господньої, и двинули необа́чно на узгірря.

44 И Аморії, що живу́ть на горі, вийшли проти вас, и погна́ли вас мов бжоли, и би́ли вас на Сир-горі до са́мої Орми.

45 И вернулись ви и пла́кали перед Го́сподом; та Госпо́дь не схотів слу́хати го́лосу ва́шого, и не прихили́в у́ха до вас.

46 Ото́ ж ви до́вго зоставались у Ка́дисі, по́ки ви зоставались тим.

ГОЛОВА II.

Потім звернули ви и пійшли в свою мандрівку пусти́нею прямуючи г Черво́ному мо́рю, як Госпо́дь глаго́лав до ме́не: и блука́ли ми навкруги́ Сир-гори до́вго.

2 И глаго́лав Госпо́дь до ме́не, так:

3 Го́ді вже вам блука́ти навкруги Сир-гори: повертайте г півно́чі.

4 И звели́ наро́дові, гово́рячи: Итимете ви через узгря́ниччя бра́ття свого́ дітей Иса́вових, що живу́ть на Сир-горі, и зляка́ються вони́ вас; тим до́бре остерега́йтесь,

5 не заіда́йтесь из ними́; бо я не дам вам їх землі ані стількі, щоб ступи́ти ногою́; бо дав я го́ру Сир Иса́вові в де́ржаву.

6 Купува́тимете харчі в них за гро́ші, щоб було́ що їсти, и кулува́тимете та́кож во́ду в їх за гро́ші, щоб було́ що пи́ти.

7 Бо Госпо́дь Бог твій благослови́в тебе́ у вся́кій робо́ті руки́ твоєї; він зна́в про твоє блука́ння по сих вели́ких пусти́нях: сі со́рок ро́ків Госпо́дь Бог твій був в тобо́ю; не знав ти ну́жди ні в чо́му.

8 И як ийшли ми ми́мо братів на́ших дітей Иса́вових, що живу́ть на Сир-горі, прямуючи сте́пом від Єлона, и від Геслон-Гаве́ра звернули ми и прямува́ли г пусти́ні Моа́вській.

9 И рече́ Господь до ме́не: Несму ти Моа́вців и не бий на них бо́єм, бо я не дам тобі землі їх у де́ржаву: дав я Ороір дітям Ло́товим у де́ржаву.

10 (Колись тут жили Ємії, наро́д вели́кий, и велелю́дний, и висо́кий, як Єнаки́ми;

11 и вони́ та́кож зва́лись ведетнями, як Єнаки́ми; тільки Моа́вці зва́ли їх Єми́ми.

12 Хори́ми та́кож жили на Сир-горі пе́рше; та діти Иса́вові осіли після їх, як новибива́ли їх с перед се́бе и почали́ жити замість них; так вчини́в Изра́іль у землі своєї де́ржави, що Госпо́дь дав їм.)

Digitized by Google

13 Устáньте ж, и перейдíть через прóтік Зарéд. И перейшлú ми через прóтік Зарéд.

14 И булó прóстягу чáсу, що йшли ми від Кáдис-Варнéі аж пóки перейшлú через прóтік Зарéд, трúйцять и вісім рóків, пóки всі нáроди вúйськóвого лю́ду зни́кли з між вúйська, як Господь клáвсь до них.

15 Бо рукá Господня булá проти них, щоб вúгубити їх з між вúйська, аж пóки вонú перевелúсь.

16 Як же всі вúйськові лю́де перевелúсь и вúмерли з між нарóду,

17 глаго́лав Господь до мéне так:

18 Переходúтимеш оце через Ороір, грани́цю Моáвську:

19 и притáгнеш близько до дітéй Омóнових; не засмучуй їх и не заíдайся з ними, бо не дам я тобí землí дітéй Омóнових ані же в дéржаву; бо віддáв я їі дітям Лóтовим у дéржаву.

20 (Сю тáкож звáно землéю вéлетенською: вéлетні жилú там у старовúну; и Омóнці звáли їх Замзумú, —

21 нарóд велúкний и велелю́дний, и висóкий, як Енакúми; та Господь побúв їх перед нимú; и вонú осíли пíсля них и почалú жúти замíсь них;

22 як вчúнив вíн дітям Исавóвим, що жилú на Сир-горі, як повибúвав Хорúмів с перед них, и осíли вони пíсля них и живу́ть замíсь них аж до сьогóдня;

23 и як Овúмів що жили в Осирóті аж до Гáзи, Кахторíі, що вúйшли с Кахтóру, побúли и живу́ть замíсть їх.)

24 Вставáйте, йдíть у свою́ мандрíвку, и перехóдте рíчку Орнóн: ось я дав тобí в руки Сигóна Оморíя, царя́ Есевóнського, и зéмлю єгó; починáй осягáти ii и вдарь на єгó бóєм.

25 Сьогóдні зачну́ я насилáти страх перед тобóю и жах перед тобóю на лю́ди під усíм нéбом, що чу́тимуть про тéбе, и тремтíтимуть, и лякáтимуцця перед тобóю.

26 И послáв я послú с пустúні Кедемóцькоі до Сигóна, царя́ Есевóнського, з словáми мúру, глаго́лючи:

27 Дай мíні пройтú через свою́ зéмлю: я йтúму бúтим шляхом, не звертáтиму ні в прáво, ні в лíво.

28 Продавáтимеш ти мíні харч за грóші, щоб булó мíні щó íсти, и давáтимеш мíні вóду за грóші, щоб булó мíні щò пúти; тíлькі пройду́ я ногáми моíми;

29 (як дíти Исáвові, що живу́ть на Сир-горі, и Моáвці, що живу́ть у Ороірі, дозволúли мíні), пóки перейду за Ордáнь у зéмлю, що Господь Бог наш даé нам.

30 Сигóн же, царь Есевóнський, не схотíв пустúти нас через свою́ зéмлю, бо Господь Бог твíй загартувáв єму́ ду́ха, и зробúв єгó сéрце упéртим, щоб віддáти єгó тобí в ру́ки, як ба́чиш.

31 И речé Господь до мéне: Ось я почáв давáти Сигóна и єгó зéмлю під тéбе; починáй осягáти, щоб зайнúв вси зéмлю єгó.

32 Тоді Сигóн вúйшов проти нас, вíн и ввесь нарóд єгó, бúтись у Яссу.

33 И віддáв єгó Господь Бог наш під нас; и побúли ми єгó, и синú єгó, с ввесь нарóд єгó.

34 И побрáли ми всі городú єгó того́ часу́, и до остáнку побúли чоловíків, и жíнок, и малéчу, у кóжному гóроді, не зостáвили ми ні душúї.

35 тíлькі скот повабірáли ми собí у добу́ток, та жановúну з городíв що подобувáли.

36 Від Ороíра, що на бéрезі рíчки Орнóна, и від гóрода, що над тóю рíчкою, аж до Галáда, не встóяв проти нас ні одúн город: Господь Бог наш усé віддáв нам;

37 тíлькі в зéмлю дітéй Омóнових не ходúв всú, и ні в яке́ мíсто на ріцці Яввóці, ані в нагíрні городú, ані в яке́ мíсто, кудú Господь Бог наш заказáв нам.

ГОЛОВА III.

Звернýли ми тоді и прямувáли г Васáнові; и вúйшов проти нас Ог, царь Васáнський, вíн и ввесь нарóд єгó, бúтись у Едраíні.

2 И речé Господь до мéне: Не бíйсь єгó, бо я віддáм єгó, и ввесь нарóд єгó, и зéмлю єгó під твою́ ру́ку; и зробúш єму́ щò зробúв всú Сигóнові царéві Оморíйському, що жив у Есевóні.

3 Отó й оддáв Господь Бог наш у нáші ру́ки тáкож и Ога, царя́ Васáнського, и ввесь нарóд єгó; и бúли ми єгó, пóки не зостáлось ні душú в єгó.

4 И подобувáли ми всі городú єгó, не булó ні одúного гóрода, щоб не добулú ми в них, шíсть деся́т городíв, усю країну Оргівську, цáрство Огове в Васáні.

5 Усі тí городú булú твéржені му́рами, воро́тами и гратами; опрíч того́ дýже багáцько городíв нетвéржених.

6 И до остáнку побúли ми їх, як зробúли ми Сигóнові, царéві Есевóнському; до остáнку побивáючи чоловíків, жíнок и дітвóру у кóжному гóроді.

7 Скóт же и жановúну з городíв узялú ми собí в здóбич.

8 И взялú ми того́ чáсу з рук у двох царíв Оморíйських зéмлю що по сей бік Ордáні від рíчки Орнóна аж до Ермóн-гóри.

Digitized by Google

9 (Ермо́н Сидо́няне зву́ть Сирио́н; а Оморіі зву́ть ёго́ Сенір), —

10 усі степові городи́ и ввесь Гала́д, и ввесь Васа́н, аж до Салха́я и Едраіна, городів ца́рства Огового в Васа́ні.

11 Бо тільки Ог, царь Васа́нський, оста́всь из оста́нку ве́летнів; ось ёго́ ліжко — ліжко залізне; чи не й досі ж воно́ в Ра́ві у діте́й Омонових? Девять локо́т завдо́вжки, и чоти́рі лікті завширшки́, по ліктеві чоловічому.

12 И зе́млю сю, що осягли́ ми того́ ча́су, від Ороіра, що над річкою Орно́ном, и полови́ну Гала́д-гори́, и городи́ ii, дав я Руви́мцям и Гадіям.

13 А оста́нок Гала́да и ввесь Васа́н, ца́рство Огове, дав я полови́ні ро́ду Манасі́иного, — усю́ краіну Оргівську, з Васа́ном, що про́звано землею Ве́летнів.

14 Яйро, сын Манасі́ін зайня́в увесь край Орегівський до узгряни́ччя Геcу́рського и Маха́цького; и зве́цця він име́нням ёго́ Яйрові се́ла до сёго дня.

15 И дав я Гала́д Махи́ру.

16 А Руви́мцям и Гадіям дав я від Гала́да аж до річки Орно́на, між річкою и гряни́цею аж до річки Яввока гряни́ці діте́й Омо́нових;

17 та́кож степ и Орда́нь, и узберіжжя ёго́, від Хнерота аж до степово́го мо́ря, до соло́ного мо́ря, під Хвазги-горо́ю иґ сходу.

18 И звелів я того́ часу вам, гово́рячи: Госпо́дь Бог наш дає вам сю зе́млю щоб кори́стувались не́ю; пере́йдете ви ору́жно попереду бра́тя свого́ діте́й Изра́їльских, назу́стріч войні.

19 Жіно́к же ва́ших, и мале́чу ва́шу, и скот ваш (я зна́ю, що в вас бага́цько ско́ту) оста́вите у города́х ва́ших, що дав я вам,

20 по́ки Госпо́дь дасть уповій бра́ттю ва́шому, так я вам. и вони́ та́кож оси́гнуть зе́млю, що Госпо́дь Бог ваш дав ім за Орда́нню; и тоді ве́рнетесь ви ко́жен на свою́ де́ржаву, що я дав вам.

21 И звелів я Иcу́сові того́ ча́су; гово́рячи: Очі твої ба́чили все, що Госпо́дь Бог ваш зробив сим двом царя́м; так роби́тиме Госпо́дь усім царствам, де ти обе́рнесся.

22 Не боя́тиметесь іх, бо Госпо́дь Бог ваш воюва́тиме за вас.

23 И благав я Го́спода того́ ча́су, гово́рячи:

24 О Го́споди Бо́же, почав ecи́ показувати рабо́ві твоє́му велича́ твоє́, и мо́жню ру́ку твою́; який же бо є Бог на не́бі або́ на землі, щоб зміг чинити рівно слова́м твоїм и рівно потузі твоїй?

25 Прошу́ тебе́, дай міні перейти́, и побачити до́бру зе́млю що за Орда́нню, и ту лю́бу го́ру Лива́н.

26 Та Госпо́дь гнівя́всь на ме́не через вас, и не схотів слу́хати мене; и рече́ Госпо́дь до ме́не: Бу́де с те́бе; не говори́ більш до ме́не про сю річ.

27 Зійди́ на вершину сіві гори́, и зді́йми о́чі твої ґ за́ходу, и ґ півночі, и ґ полу́дню и ґ сходу, и спогля́нь очи́ма твоїми: бо не пере́йдеш ти через сю Орда́нь.

28 А накажи Иcу́сові и зусміль ёго́, и підкрепи́ ёго́, бо він пере́йде пере́д віччю наро́ду сёго́ и дока́же того, що займу́ть вони́ зе́млю, що ти вбача́тимеш.

29 Ото́ж стоя́ли ми на доли́ні проти Вет-Хвегора.

ГОЛОВА IV.

Слу́хай же Изра́їлю, яки́х уста́вів и при́судів учу́ я вас, щоб ви певни́ли іх, и жили́, и йшли и осягали зе́млю, що Госпо́дь Бог батьків ва́ших дає вам.

2 Не прибавля́тимете нічо́го до сло́ва, що я заповідую вам, ані вбавля́йте з ёго́ чого́, щоб держа́ли ви за́повіді Го́спода Бо́га ва́шого що я заповідую вам.

3 Очі ва́ші вбача́ли що Госпо́дь учини́в за Валхвегора: усіх люде́й, що прихили́лись до Валхвегора Госпо́дь ви́губив з між вас.

4 Ви ж, що притули́лись до Го́спода, Бо́га ва́шого, ко́жен з вас зоста́ється тепер живи́й.

5 Оце́ ж я навчи́в вас устано́в и при́судів, так са́мо, як Госпо́дь звелів міні, щоб ви чинили так у землі, що в не́і вхо́дите на кори́стування не́ю.

6 Держіте ж и певніте, бо се — ваш ро́зум и ва́ша премудрість в очу́ лю́дів, що чува́тимуть про сі устано́ви и каза́тимуть: Спра́вді сей вели́кий люд — розу́мний и премудрий наро́д.

7 Де ж бо є такий вели́кий люд, щоб ёго́ Бог був так близький до ёго́, як Госпо́дь Бог наш — у всёму, про що ми ні взове́мся до ёго́?

8 И де є такий вели́кий люд, щоб у ёго́ були́ устано́ви и при́суди такі пра́ведні; як сей зако́н, що поста́вив я тепе́р перед ва́ми?

9 Остерега́йсь тільки и пильну́й души́ своє́і, щоб не забува́в того, що вбача́ли о́чі твої, и щоб не вихо́дило воно́ з се́рця твого́ по всі дні жи́зні твоє́і: навча́й сёго́ синів твоїх и синів синів твоїх;

10 на́дто ж той день, як стоя́в ecи́ перед Го́сподом, Бо́гом твоїм, на Хори́ві, як Госпо́дь промо́вив до ме́не: Збери́ міні наро́д до ку́пи, и дам я ім почу́ти слова́ мої, щоб навчи́лись вони́ боя́тись менé, по́ки їх віку на землі, и щоб навча́ли діте́й своїх.

Digitized by Google

11 И приступи́ли ви, и стояли під горо́ю; а гора́ горіла по́ломъем посеред не́ба, у те́мряві, хма́рах и густо́му мо́році.

12 И глаго́лав Госпо́дь до вас из серед по́ломъя; чу́ли ви го́лос річе́й та не ба́чили видовиний, тільні го́лос того́ дня, як Госпо́дь глаго́лав до вас на Хори́ві з серед по́ломъя, —

13 и зъясува́в він вам умо́ву сво́ю, що він заповідав вам певни́ти, де́сять за́повідей; и написа́в він їх на двох табли́цях камъяни́х.

14 И звелів мі́ні того́ ча́су Госпо́дь навча́ти вас устано́в и при́судів, щоб ви певни́ли їх у землі, куди́ вхо́дите на кори́стування не́ю.

15 Тим остерега́йтесь до́бре; бо ви не ба́чили жо́дної видовиний,

16 щоб ви не попсува́лись, та не зроби́ли собі різаного о́бразу, видовиний яко́го ба́чива, на́тяку чоловіка або жінки,

17 на́тяку яко́го звіря, що є на землі, на́тяку яко́го пта́ха пірна́того, що літа́є під небеса́ми,

18 на́тяку чого́ лазю́щого по землі, на́тяку яко́ї ри́би що є в во́дах під земле́ю;

19 и щоб ти зня́вши о́чи до не́ба и вбача́ючи со́нце, и місяця, и зо́рі, усе́ військо небе́сне, не спокусився политись ім, и служи́ти ім, бо Госпо́дь Бог твій подава́в їх усім лю́дам під усім не́бом.

20 Госпо́дь же взяв вас и вивів вас из заліз-ної пе́чи, с того́ Єги́пту, щоб бу́ти ёму́ наро́дом за́ймища ёго́, як оце́ й буває́те.

21 По́тім Госпо́дь прогнівився на ме́не через вас, и покля́вся що я не перейду за Орда́нь, и не ввійду́ в ту до́бру зе́млю, що Госпо́дь Бог твій дає́ тобі в займанщи́ну,

22 а му́шу вме́рти в сій землі, не му́шу перейти́ за Орда́нь; ви ж пере́йдете, и осі́гнете ту зе́млю до́бру.

23 Остерега́йтесь, щоб не забу́ли завіту Го́спода, Бо́га ва́шого, що вчини́в він из ва́ми, та не роби́ли собі яко́го різаного о́браза, або подо́бини того́, що Госпо́дь Бог твій заказа́в тобі.

24 Бо Госпо́дь Бог твій — огонь жеру́щий, жалюви́тий Бог.

25 Як появля́тимеш ді́ти, и ді́ти дітей и зоста-ва́тимесся до́вго в тій землі, та попсуєсся, и зро́биш різаний о́браз, подо́бину чого́, и роби́тимеш зло в очу́ Го́спода, Бо́га твого́, прогнівля́ючи ёго́;

26 то кли́чу не́бо и зе́млю в свідки проти вас тепе́р, що незаба́ром до оста́нку ви́гинете з землі, куди́ перехо́дите оце́ за Ордань, щоб осягти́ ії; не до́вго ору́дуватимете не́ю, а ви́гинете до оста́нку.

27 И розси́пле Госпо́дь вас поміж лю́дами, и ма́ло ста́не вас поміж невірними, куди́ Госпо́дь одведе́ вас.

28 И служи́тимете ви богам, робо́ті людських рук, де́реву й ка́меню, що ані ба́чить, ані чу́є ані їсть, ані чує но́сом.

29 От же, коли́ й відті́ля шука́тимеш Го́спода, Бо́га твого, то зна́йдеш, аби́ шука́в ёго́ всім се́рцем твоїм и всією душе́ю твое́ю.

30 Коли́ бу́деш у ту́зі, и все оце́ складе́ццця тобі, в оста́нню годи́ну, — аби́ обернувсь до Го́спода, Бо́га твого́, и слу́хав го́лосу ёго́

31 (бо Госпо́дь Бог твій — милосе́рдний Бог), — він проста́ть тобі, и не погу́бить тебе́, ані забу́де завіту з батька́ми твоїми що кля́вся ім.

32 Поспита́й бо в давніщих ча́сів, що були́ пе́рше те́бе, с того́ дня, як утворив Бог чоловіка на землі, и від одного́ кра́ю не́ба до дру́гого, чи була́ де тава́ вели́ка річ, або́ чував хто про таке́?

33 Яки́й наро́д чув го́лос Бо́жий из серед по́ломъя, як ти чув ви́й, та й зоста́вся живи́й?

34 Або́, чи про́бував Бог пійти́ и взя́ти собі люд з між дру́гого лю́ду, спокуса́ми, озна́ками, и дива́ми, и війно́ю, и могу́щою руко́ю, и простя́гнутою правицею, и вели́кими стра́хами, тим самим робом, як Госпо́дь Бог ваш вчини́в вам у Єги́пті пере́д очи́ма ва́шими?

35 Се тобі пока́зано, щоб знав тільні що Господь — Бог; ніхто́ опріч ёго́.

36 З не́ба дав він тобі почу́ти го́лос ёго́, щоб навчи́ти тебе; а на землі показав він тобі вели́ке по́ломъя своє́; и чув ви́й слова́ ёго́ з серед по́ломъя.

37 И що любив він батьків твоїх, тим обра́в він плід їх після їх, и ви́вів тебе́ перед очи́ма в се́бе могу́щою си́лою з Єги́пту,

38 щоб повиганя́ти люди с перед те́бе більші и потужніщі, ніж ти ви́й, и ввести́ тебе́, и отда́ти тобі їх зе́млю на займанщи́ну, як ба́чиш.

39 Знай же день сей, и міркуй у се́рці своє́му, що Госпо́дь — Бог на не́бі в горі, и на землі в низу́; більш ніхто́.

40 Тим держа́тимеш устано́ви ёго́ и за́повіді ёго́, що я заповідав тобі в день сей, щоб тобі до́бре було́, и твоїм дітям після те́бе, и щоб твій вік був до́вгий на землі, що Госпо́дь Бог твій дав тобі, на ві́ки.

41 По́тім обі́брав Мусій трі городи́ по сей бік Орда́ні на схід со́нця,

42 щоб убивцеві було́ куди́ втіка́ти, як би вбив сусіда свого́ менаро́ком, а давніщ не мав не-на́висти до ёго́, и щоб той, хто втіче в один из сих городів, зоста́вся живи́й:

43 Возо́р у пусти́ні, у степово́му кра́ї, у Ру-ви́мців, та Рамо́т у Галаді, у Гадіїв, та Гола́н у Васа́ні, у Манасіїв.

Digitized by Google

44 И ось який закон поставив Мусій перед дітьми Ізраїльськими:

45 ось які свідчення, і установи, і присуди проказав Мусій дітям Ізраїльським, як вийшли вони з Єгипту,

46 по сей бік Ордані, на долині проти Вет-Хвегора, у землі Сигона, царя Оморійського, що жив у Есевоні, того, що Мусій з дітьми Ізраїльськими побили, як вийшли вони з Єгипту,

47 и опанували єго землю, и землю Ога, царя Васанського, двох царів Оморійських, що по сей бік Ордані на схід сонця:

48 від Ороїра, що на березі річки Орнона, аж до Сион-гори, вона ж и Ермон,

49 и ввесь степ по сей бік Ордані ґ сходові, аж до степового моря, рівнави, під горою Хвазгом.

ГОЛОВА V.

И покликне Мусій до всього Ізраіля, и рече до єго: Слухай, Ізраілю, які установи и присуди прорічу я тобі в уші сегодні, щоб зрозумів ти їх, и держав, и певнив їх.

2 Господь, Бог наш, зробив завіт из нами на Хориві.

3 Господь зробив сей завіт не з батьками нашими, а з нами, зо всіма нами, що оттут живі сегодні.

4 Господь розмовляв з нами лицем до лиця на горі осеред полом'я,

5 (я стояв між Господом и вами того часу, щоб ясувати вам слово Господне, ви ж бо лякались задля полом'я, и не сходили на гору) глаголючи:

6 Я — Господь Бог твій, що вивів тебе з Єгипту, з тяжкої неволі.

7 Не буде в тебе инших богів перед мною.

8 Не робитимеш ти собі жодного різаного образу, ніякої подобини того, що на небі вгорі, або що на землі в низу, або що в воді під землею;

9 не вклонятимесся їм, и не служитимеш їм; бо я, Господь, Бог твій — ревнивий Бог, караю кривду батьків на дітях до третього и четвертого народу тих, що цураюцця мене,

10 и показую милость тисячам тих, що люблять мене и держать заповіді мої.

11 Не братимеш имя Господа Бога твого марно; бо Господь не зоставить без кари того, хто скаже єго имя марно.

12 Держи субітній день свято, як Господь, Бог твій, заповідав тобі.

13 Шість день робитимеш и чинитимеш усяке діло своє,

14 семий же день — субота Господа Бога твого: не робитимеш жодного діла, ні сам, ні син твій, ні дочка твоя, ні раб твій, ні рабиня твоя, ні віл твій, ні осел твій, ані яка скотина твоя, ані чужениця що в дверях у тебе; щоб раби твої и рабині твої відпочили так, як и ти.

15 И памятай, що був ти раб єгипецький, и Господь, Бог твій, вивів тебе звідтіля погужною рукою и простягну тою правицею; тим Господь, Бог твій, завітував тобі держати день субітній.

16 Поважай батька твого и матір твою, як Господь Бог твій завітував тобі; щоб вік твій був довгий, и щоб тобі було добре у землі, що Господь Бог твій, дає тобі.

17 Не вбивай.

18 Ані роби перелюбок.

19 Ані крадь.

20 Ані свідчи криво проти сусіда твого.

21 Ані поривай очей на жінку сусіда твого, и не жадай хати сусіда твого, ні поля єго, або раба єго, або рабині єго, вола єго, або осла єго, або чого-небудь, що є в сусіда твого.

22 Сі слова проглаголав Господь до всього віча вашого на горі з серед полом'я, у хмарі и в густій темряві, голосним голосом, та й не надав нічого. И написав він їх на двох таблицях камяних, и подав мині.

23 И як почули ви голос из серед темряви (бо гора горіла полом'ям), то прийшли ви до мене, усі голови ваших родів и старшина ваша,

24 и казали ви: Ось Господь, Бог наш, ясує нам славу свою и величчя своє, и чули ми голос єго из серед полом'я; вбачали ми сегодня, що Бог розмовляв с чоловіком, и він зостався живий.

25 За що ж мусимо ми помирати? бо се велике полом'я пожере нас: як почуємо голос Господа Бога нашого ще раз, то помремо.

26 Бо котре ж би то було тіло, що чуло б из серед полом'я голос Бога живущого, як ми чули, и зосталось живе?

27 Приступи и слухай, що глаголатиме Господь, Бог наш, та й перекажи нам усе, що Господь Бог твій, глаголатиме до тебе; то ми чуватимемо, и певнитимемо.

28 И почув Господь голос річей ваших, як говорили ви до мене; и рече Господь до мене: Чув я голос річей нареду сього, що говорили вони до тебе: добре вони казали все, що промовили.

29 Ой коли б у їх було таке серце, щоб вони боялись мене, и держали заповіді мої по всяк час, щоб добре було їм и дітям їх на віки!

Digitized by Google

30 Иди́ скажи́ їм: Увіхо́дте знов у наме́ти свої.

31 Що ж до те́бе, зоставайсь тут при мі́ні, и прорічу́ я тобі всі за́повіді мої, и устано́ви, и прися́уди, яки́х навча́тимеш ти їх, щоб вони́ їх певни́ли у землі, котору́ я дам їм у де́ржаву.

32 Тим же то добре дба́йте про те, що́ Госпо́дь, Бог ваш, заповідав вам: не звертайте ані напра́во, ані наліво.

33 Ходіть у всьому́ тим ро́бом, як Госпо́дь, Бог ваш, заповідав вам, щоб зоставались живи́ми, и щоб вам було́ до́бре, и щоб вам вік був до́вгий у землі, що опану́єте.

ГОЛОВА VI.

Ось яки́х за́повідей, устано́в, и при́судів Госпо́дь, Бог ваш, заповідав навча́ти вас, щоб ви певни́ли їх у тій землі, що опану́єте:

2 щоб ти боя́вся Го́спода, Бо́га твого́, и держа́в усі встано́ви ёго́ и за́повіді ёго́, які заповідав тобі, ти сам, и син твій, и твого́ сы́на син, по́ки віку твого́; и жи́тимеш жив на світі до́вго.

3 Слу́хай же, Изра́їлю, и дба́й до́бре щоб певни́ти се; щоб тобі до́бре було́, и щоб ви нам по́жились ве́лико, як Госпо́дь, Бог батьків твоїх, обіту́вав тобі, у землі, що тече́ молоко́м и ме́дом.

4 Слу́хай, Изра́їлю: Госпо́дь, Бог наш — Госпо́дь еди́ний;

5 то люби́ Го́спода, Бо́га твого́, усім се́рцем твоїм, и всією душе́ю твое́ю, и всією снагою твое́ю.

6 И слова́ сі, що оце́ заповідую тобі, нехай бу́дуть у твоє́му се́рці.

7 И навча́тимеш їх пи́льно дітей своїх, и розмовля́тимеш про них сидівши в дому́ своє́му, и йдучи́ доро́гою свое́ю, и ле́жачи и вста́вши.

8 И навъя́жеш їх про озна́ку на руці своїй, и бу́дуть вони́ замість нало́бниці між очи́ма в те́бе.

9 И напи́шеш ти їх на одві́рках у ха́ті в се́бе, и на воро́тях у се́бе.

10 И як приведе́ тебе Госпо́дь, Бог твій, у ту зе́млю, що клявсь батькам твоїм, Овраа́мові, Иса́кові, и Якову, що дасть тобі вели́кі и га́рні городи́, що ти не будував їх,

11 и доми́ повні добра́, що не дбав ёси́, и ко́пані коло́дізі, що не копав ёси, виногра́дники и оливники, що не насаджував ёси, як істимеш ти и вгоно́бисся;

12 остерега́йсь тоді щоб не забу́ти Бо́га, що ви́вів тебе из землі Єги́петської, з неволі тяжко́ї.

13 Бійся Го́спода, Бо́га твого́, и служи́ ёму́, и божи́сь и́мъям ёго́.

14 Не ходіть слідо́м за и́ншими бога́ми, за бога́ми лю́ду, що навкруги́ вас

15 (бо Госпо́дь Бог твій — жалови́тий Бог між ва́ми); ато́ гнів Го́спода, Бо́га твого, загори́ться проти те́бе и погу́бить тебе́ з лиця́ землі.

16 Не спокуша́йте Го́спода, Бо́га ва́шого, як спокуша́вали в Ма́ссі.

17 Пи́льно держіть за́повіді Го́спода, Бо́га ва́шого, и свідчення ёго́, и встано́ви ёго́, що він заповідав тобі.

18 И певніть що́ пра́ведне и до́бре в очах у Го́спода, щоб тобі до́бре було, и щоб ти ввійшо́в и опану́вав до́бру зе́млю, що Госпо́дь клявсь батька́м твоїм,

19 повипвиргову́вати всіх ворогів твоїх с перед те́бе, як глаго́лав Госпо́дь.

20 И як поспита́ в те́бе син твій коли́сь, говоря́чи: Про що сі свідчення, и встано́ви, и при́суди, що Госпо́дь, Бог наш, заповідав нам?

21 то каза́тимеш до сы́на свого́: Були́ ми Хварао́новими невільниками в Єги́пті, и Госпо́дь ви́вів нас из Єги́пту потужною руко́ю;

22 и показа́в Госпо́дь озна́ки и дива́, вели́кі и страше́нні, над Єги́птом, над Хварао́ном и над усе́ю че́лядю ёго́, перед очи́ма на́шими;

23 и ви́вів він нас звідти́ля́, щоб привести́ нас сюди́, и да́ти нам зе́млю, що заприся́г ії батька́м на́шим.

24 И заповідав вам Госпо́дь певни́ти всі сі встано́ви, и боя́тись Го́спода, Бога на́шого, за для на́шого добра́ по всяк час, щоб дав нам жи́ти на світі як они и ба́чили.

25 И бу́де се на́ша пра́ведність, коли́ дба́тимем про всі сі за́повіді Го́спода, Бо́га на́шого, як він заповідав нам.

ГОЛОВА VII.

Як приведе́ тебе́ Госпо́дь, Бог твій, у ту зе́млю, куди́ ти йдеш, щоб осягти́ ії, и повипвиргову́є бага́то народів перед тобо́ю, Хетіїв, и Гергесіїв, и Оморіїв, и Хана́нців, и Хверезіїв, и Хивіїв, и Євусіїв, сім наро́дів більших и потужніщих ніж ти:

2 и як піддасть їх Госпо́дь, Бог твій, під те́бе; то побъе́ш ти їх и до оста́нку повигублюєш їх; жо́дної вимо́ви не робитимеш ти с ними́, ані зми́луєсся над ними́;

3 и не бу́де в те́бе сва́тання з ними́, не віддаси́ дочки́ своєї за ёго́ сы́на, и не візьмеш в ёго́ дочки́ за свого́ сы́на.

4 Бо вони́ зверну́ть сы́на твого́ з доро́ги моєї, щоб служи́ти и́ншим бога́м; то загори́ться гнів Господе́нь проти те́бе и несподівано погу́бить тебе́.

Digitized by Google

5 А ось як чинитимете з ними: руйнувáтимете жéртівні їх, скидáтимете до долу йдоли їх, и рубáтимете дібрóви їх, и палитимете огнéм вирізувані образи́ їх.

6 Бо ти — нарóд святи́й у Гóспода, Бóга твогó: Госпóдь, Бог твій, обрáв тебé, щоб ти був оврéмнім нарóдом єгó, над усáкий нарóд, який є на лиці земнóму.

7 Не за для тóго Госпóдь уподóбав вас и обрáв вас, щоб вас булó більш ніж йншого нарóду; бо ви найменший зо всіх нарóдів;

8 а за для тóго, що Госпóдь улюбúв вас, и за для тóго, що хóче він здéржати обітни́цю, що клáвсь батькáм вáшим, вúвів вас могýщою рукóю, и вúзволив вас из тяжкóї невóлі, из руки Хвараóна, Єгúпецького царя́.

9 Отó ж знай, що Госпóдь, Бог твій — Бог, вірний Бог, що держúть завіт и мúлость тому́, хто любить єгó и певнúть запóвіді єгó до тúсячи новúх нарóдів;

10 и відплáчує тим, що зрекáються єгó, у самé лицé, погубля́ючи їх: не гáвцця він перед тим, хто єгó цураéцця, відплáчує ёму́ в самé лицé.

11 Тим же то держи́ запóвіді єгó и устанóви, и прúсуди, що завітýю оцé вам певнúти.

12 Бо як слýхатимете сих прúсудів, и держáтимете, и певнúтимете їх, то й Госпóдь, Бог твій, додéржуватиме тобі завіту и мúлости, що клявсь батькáм твоíм,

13 и любúтиме тебé, и благословúть тебé, и намнóжить тебé; благословúть він такóж плíд утрóби твоéї, и врожáй землі твоéї, зерно́ твоé, и виногрáд твій, и олúву твою, чéреду твою, и отáри овéць твоíх, у землі що клявсь він дáти батькáм твоíм.

14 Бýдеш благословéнний над усáкий нарóд: не бýде в тéбе бездітних між людьмú и неплíдних між скóтом.

15 И здíйме Госпóдь с тéбе всáку бóліcть, и не пішлé жóдного з недýгів Єгúпецьких, що ти знáєш, на тéбе; а насилáтиме їх на всіх тих, що ненавúдять тебé.

16 Вигýблюй усáкий нарóд, що Госпóдь, Бог твій, піддає під тéбе; щоб не булó в тéбе на їх милосéрдя, и щоб ти не служúв богáм їх; бо то бýдеть тенéта на тéбе.

17 Колú скáжеш у сéрці своéму: Сі нарóди людніщі за мéне; як же я повиганяю їх?

18 то не бійсь їх: спогадáй що Госпóдь, Бог твій, зробúв Хвараóнові и всéму Єгúптві, —

19 великі пробú, які вбачали óчі твоí, и ознáки, и дивá, и потýжну рýку, и простáгнуту правúцю, все чим Госпóдь, Бог твій, вúвів тебé: так зробить Госпóдь, Бог твій, усáкому нарóдові, якóго ти злякáєсся.

20 Надто пішлé Госпóдь, Бог твій, шéршня між них, пóки ті, що зостались и поховáлись від тéбе, вúгинуть.

21 Не мýсиш їх боятись, бо Госпóдь, Бог твій, між вáми, могýщий Бог и старшúй.

22 И бýде Госпóдь Бог твій проганя́ти ті нарóди с перед тéбе помáлу та помáлу: не трéба тобі вигýблювати їх рáзом, ато́ полéвé звірря́ наплóдиться проти тéбе.

23 Тільки ж Госпóдь Бог твій піддавáтиме їх під тéбе, и губúтиме їх великóю погúбелю, пóки вони́ вúгинуть.

24 И віддасть він їх царів тобі в рýки, и вигубиш ти їх имя́ с під нéба: ніхто́ не здоліє встоя́ти перед тобóю, аж пóки вúгубиш їх.

25 Вирізувані образи́ богів їх палúтимете огнéм; не польстúсся на те зóлото або срібло́, що на них, и не візьмеш єгó собі, щоб не спіткнувсь на єгó: огúда бо воно́ перед Госпóдом Бóгом твоíм.

26 И не внесéш ти óгиді в госпóду твою, щоб не стáвся й ти проклятýщим, як вонá: як найгíрш зневáжиш ти ії, и як найгíрш погордýєш нéю; бо то річ проклятýща.

ГОЛОВА VIII.

Усі запóвіді, що заповідую оцé тобі певнúтимете пúльно, щоб жилú ви на світі, и намнóжувались, и йшли опанóвувати зéмлю, що Госпóдь заприсúг батькáм вáшим.

2 И спогадáєш усі дорóги, якúми водúв тебé Госпóдь, Бóг твій, сі сóрок рóків по пустúні, щоб смирúти тебé, випробувати тебé, дознáтись, що в тéбе в сéрці, чи ти держáтимеш запóвіді єгó, чи ні.

3 И смирúв тебé він, и попустúв тебé голодувáти, и годувáв тебé мáнною, що й не знáв ти ії, и твої батькú не знáли; щоб тобі стáло розýмно, що чоловік живé не одни́м хлíбом, а всíм, що вихóдить из уст Госпóдніх, живé чоловік.

4 Одéжа твоя́ не зноúщалась на тобі, ані твоя́ нога́ не пýхла за сі сóрок рóків.

5 Поміркýй же в сéрці своéму, що, як чоловік страхáє сúна свогó, так и Госпóдь, Бог твій, страхáє тебé.

6 Тим держи́ запóвіді Гóспода, Бóга твогó, щоб ходúти єгó рóбом, и боя́тись єгó.

7 Бо Госпóдь, Бог твій, привóдить тебé у дóбру зéмлю, у зéмлю з водяни́ми протóками, с вирúцями и байрáками, що визирáють долúн и узгíрров; —

8 в зéмлю родю́щу на пшени́цю и овéс, на виногрáд и хвúги, и граната́, у землю олúвяну и медову́, —

Digitized by Google

9 у зе́млю, де ти істимеш собі хліб безпе́чно, не дознаючи́ жо́дного недоста́тку, — у землю, де ка́мінь дає́ за́ліза, а на узгір'ях копа́тимеш ти мідь.

10 Як попоїси́ в вгонобиться, благослови́ тоді Го́спода, Бо́га твого́, за до́бру зе́млю, що він да́в тобі.

11 Остерега́йсь, щоб не забу́в ти, Го́спода, Бо́га твого, та не переста́в держа́ти за́повіді ёго, и при́суди ёго, и встано́ви ёго, що заповідую оце́ тобі;—

12 щоб не було́ так, що як попоїси́ся та вгонобиться, та побудуєш га́рні будинки, и зачне́ш у них жи́ти,

13 та як росплодяться твої стада́ й твої ота́рі, та як надба́єш срібла́ та зо́лота, и прибу́де в те́бе всёго, що ма́єш,

14 то твоє се́рце надме́ться, и забу́деш Го́спода, Бо́га твого́, що ви́вів тебе́ з землі Єги́петської, с тяжко́ї неволі,

15 що провів тебе́ через вели́ку и страше́нну пусти́ню с тими́ злю́щими гадю́ками та скорпіо́нами, та камени́цями безвідніми, що ви́бив тобі во́ду из ске́лі щирокамъяно́ї,

16 що годува́в тебе́ у пусти́ні ма́нною, а батьки́ твої й не зна́ли ії, щоб смири́ти тебе́, и довести́ тебе́ до ро́зуму на твоє́ добро́ в оста́нку;

17 и ска́жеш ти в се́рці своє́му: Снага́ моя́ и си́ла руки́ мое́ї здобула́ мені се бага́тство.

18 Ні, памята́й Го́спода, Бо́га твого́, бо се він да́є тобі снагу́ здобува́ти бага́тство щоб уста́вити завіт свій, що клявсь батька́м твоїм, як тепе́р ба́чиш.

19 Як же забу́деш Го́спода, Бо́га твого́, та пі́йдеш за и́ншими бога́ми, и служи́тимеш ім, и моли́тимесся ім, то свідчу я проти вас тепе́р, що ви́гинете ко́нче.

20 Як наро́ди, що вигу́блює Госпо́дь перед обли́ччам ва́шим, так ви ви́гинете, що не слу́хатимете го́лосу Го́спода, Бо́га ва́шого.

ГОЛОВА IX.

Слу́хай, Изра́їлю: Перехо́диш оце́ ти за Орда́нь, щоб ити́ опано́вувати наро́дів більші и потужніші за те́бе, городи́ вели́кі и тве́ржені до не́ба.

2 наро́д вели́кий и висо́кий, потомків Ена́кових, що ти їх зна́єш и чува́в ось як говорено: „Хто встої́ть перед сина́ми Ена́кониими?“

3 Зрозумій же тепе́р, що Госпо́дь, Бог твій, іде́ перед тобою; мов жеру́ще по́ломъя, погубля́тиме він їх, и ви́датиме їх на зе́млю перед лице́м твоїм; то виганя́тимеш їх и вигу́блюватимеш їх шви́дко, як Госпо́дь сказа́в тобі.

4 Не скажи́ в се́рці своє́му, як Госпо́дь, Бог твій, відви́датиме їх перед тобою, говоря́чи: За мою́ пра́ведність Госпо́дь привів мене́ осягти́ сю зе́млю, а за не́дарство наро́дів сих Госпо́дь жене́ їх сперед те́бе.

5 Не за пра́ведність твою́, або́ за пи́нду се́рця твого́ довело́сь тобі осягти́ зе́млю їх, а за не́дарство наро́дів сих Госпо́дь, Бог твій, жене́ їх сперед те́бе, и щоб додержати сло́ва, що Госпо́дь кля́вся батька́м твоїм, Овраа́мові, Иса́кові и Якову.

6 Тим то зрозумій, що Госпо́дь, Бог твій, да́є тобі осягти́ сю до́бру зе́млю не за пра́ведність твою; бо ти — тугоши́йий наро́д.

7 Спогада́й та й не забува́й, як ти дово́див Го́спода, Бо́га твого́, до гніву́ у пусти́ні: від того́ дня́, як ви́йшов ось з землі Єги́петської, аж по́ки ви прийшли́ на се вро́чище, — були́ ви бунтовника́ми проти Го́спода.

8 Та й на Хори́ві довели́ ви до гніву́ Го́спода, так що Госпо́дь, розсе́рдившись на вас, трохи́ не ви́губив вас.

9 Як взійшо́в я на го́ру по камъяні табли́ці, по табли́ці завіту, що Госпо́дь зробив з ва́ми, то зоста́вався я на горі сорок день и сорок но́чей, ані хліба не ів, ані води́ не пив.

10 И пода́в міні Госпо́дь дві камъяні табли́ці, писані пу́чкою Бо́жою; и на них було́ написано до всіх тих річе́й, що глаго́лав до вас Госпо́дь на горі з серед по́ломъя у вічо́вий день.

11 Як спо́внилось сорок день и сорок но́чей, пода́в міні Госпо́дь дві камъяні табли́ці, табли́ці завіту.

12 И рече́ Госпо́дь до ме́не: Уста́нь та йди боржій звідсіля́; бо твій наро́д, що ви́вів ось з Єги́пту попсува́вся; шви́дко зверну́ли вони́ с того́ шля́ху, що я заповідав ім; зроби́ли вони́ собі ли́тий о́браз.

13 И глаго́лав ще до ме́не Госпо́дь так: Ба́чив я сей наро́д, и ось яки́й тугий гама́лик у ёго;

14 Зостав мене́ само́го, я погублю́ їх, и ви́черкну їх имъя́ під не́бом; и зроблю́ я с те́бе наро́д потужніщий и більший ніж вони.

15 Ото́ ж я поверну́в и зійшо́в з гори́, а гора́ горіла по́ломъям, и дві табли́ці завіту були в рука́х у ме́не.

16 И спогля́нув я, аж ви провини́ли проти Го́спода, Бо́га ва́шого, ви́лили ви собі тела́: ви зверну́ли шви́дко з того́ шля́ху, що Госпо́дь заповідав вам.

17 И взяв я дві табли́ці и швиргону́в їх з рук, и розби́в їх перед ві́ччю в вас.

18 И впав я перед Го́сподом, и пробу́в, як пе́рше, сорок день и сорок но́чей; ані хліба не ів, ані води́ не пив, за для ва́ших гріхів, що ви

Digitized by Google

провинйли, робляючи лéдарство в очý в Гóспода, довóдячи єгó до гнівý.

19 Бо злякáвсь я тóго сéрця и велúкої досáди, що закипів Господь на вас, задýмавши вúгубити вас. От же Господь и того рáзу ще послýхав менé.

20 И дýже гнівúсь Господь на Орóна, и хотів погубúти єгó; и вблагáв я єгó й за Орóна.

21 И взяв я ваш гріх, того тельцá, що ви зробúли, и спалúв єгó огнéм, и ростовтáв єгó, и потóвк єгó дрібно, пóки він розсúпавсь так дрібно, як пил; и вкúнув я той пил у прóтік, що вибігáв з горú.

22 И в Тавéрі, и в Мáссі, и в Киврот-Отáві розбудúли ви гнів Господень.

23 Такóж як послáв вас Господь из Кáдис-Варнéі, глаголючи: Идíть и осягáйте землю, що я дав вам; тоді ви збунтувáлись проти заповіді Господа, Бóга вáшого, и не вірували ємý, ані слýхали гóлосу єгó.

24 Бунтовникáми бувáли ви проти Гóспода с тóго дня, як почáв я знáти вас.

25 Ото ж я впав перед Гóсподом и лежáв сóрок день и сóрок нóчей, як и пéрше; бо Господь сказáв, що вúгубить вас.

26 Тим я благáв Гóспода, и казáв: Ой Гóсподи Бóже, не вигýблюй нарóду свогó и займанщúни своéі, що вúкупив еси величчям своїм и вúвів єгó из Єгúпту потýжною рукóю.

27 Спогадáй рабів своїх, Овраáма, Исáка, и Якова: не вважáй на неслухнянúсть нарóду сéгó, ані на єгó лéдарство, ані на гріх єгó,

28 щоб не сказáла та земля, куди ведéш ти нас: Не здолів Господь привестú їх у зéмлю, що обітував ім; ненавúдів їх, тим він їх вúвів, щоб побúти в пустúні.

29 Таже ж вонú — твій нарóд и твоя займанщúна, що вúвів еси могýщою сúлою и простягнутою рукóю.

ГОЛОВА X.

Речé тоді Господь до менé: Вúтеши собі дві таблúці с кáменю, як пéрші, и зійди на гóру до менé, и зроби скрúню з дéрева.

2 И напишý я на таблúцях словá, що булú на пéрших таблúцях, що розбúв еси, и положúш їх у скрúню.

3 И зробúв я скрúню в ситúм-дéрева, и вúтесав дві таблúці з дéрева, як пéрші, и зійшóв на гóру, з двомá таблúцями в руках.

4 И написáв він на таблúцях, що й на пéрших булó напúсане, десять заповідей, що Господь проглаголав до вас на горі з серед пóлоття у вічóвий день, и подáв їх мінí Господь.

5 И повернýвсь я, и зійшóв з горú, и положúв таблúці в скрúню, що зробúв; и нехай бýдуть вонú там, як Господь звелів мінí.

6 И помандрувáли діти Израíльські з Вирóта синів Яковових у Мозéр; там умéр Орóн, и там єгó похóвано; а Єлеазáр син єгó почáв служúти жерцéм замість єгó.

7 Звідтіля помандрувáли вонú в Гагадáд; а з Гагададу в Іотвáту, зéмлю багáту на вóду, на річкú.

8 Того часу відлучúв Господь рід Левúїн — нести скрúню завіту Господнього, стоятú перед Гóсподом на службі ємý и благословлятú имъям єгó, аж по сей день.

9 Тим не мáє Левúй ні пáю, ні займанщúни з братáми своїми: Господь — займанщúна єгó, так як Господь, Бог твій, обітувáв ємý.

10 И зоставáвсь я на горі, як и перш, сóрок день и сóрок нóчей; и послýхав менé Господь тáкож и сéгó рáзу, и не дýмав уже погублятú тебé.

11 И речé Господь до менé: Устáнь, идú в мандрівку перед нарóдом, щоб ийшлú вонú та осягáли зéмлю, що заприсяг я батькáм їх дати їм.

12 Ну, Израíлю, чого ж Господь, Бог твій, вимагá від тебе, опрíч боятись Гóспода, Бóга твогó, ходúти у всéму єгó рóбом, та любúти єгó, та служúти Господéні, Бóгові твоéму, усім сéрцем твоїм и всéю душéю твоéю,

13 держáти заповіді Господні, и встанóви єгó, що заповідав я оцé тобі на добрó твоé?

14 Дивúсь, небесá и небесá небéс — Господні, Бóга твогó, и земля тáкож зо всім, що є на ій.

15 Тільки що Господь улюбúв собі батьків твоїх, и обрáв їх плід після них, вас над усякий нарóд, як ось и бáчиш.

16 Обрізуйте ж передне тіло сéрця свогó, и не бувáйте вже більш тугошúї.

17 Бо Господь Бог ваш — Бог над богáми, пан над панáми, великий Бог, потýжний и страшúй, що не дúвиться ні на кóго, и не берé підкупу;

18 спевня він присýд сиротú и вдовúці, и жáлує чуженúцю, даючи ємý їжу и одéжу.

19 Жáлуйте ж и ви чуженúцю: бо ви булú чуженúцями у землі Єгúпецькій.

20 Бійся Гóспода Бóга твогó; ємý служúй, до єгó тулúсь и божúсь єгó имъям.

21 Він твоя хвалá, и він Бог твій, що зробúв про тебé сі велúкі и страшні рóчі, що вбачáв еси очúма своїми.

Digitized by Google

22 Батьки́ твої прийшли́ в Єги́пет у сім деся́т душ, а тепе́р Госпо́дь, Бог твій, намно́жив тебе, як зір на не́бі.

ГОЛОВА XI.

Тим же то люби́ Го́спода Бо́га твого, и пе́вний нака́з є́го, и статути́ є́го, и за́повіді є́го, по всяк час.

2 И зна́йте тепе́р, бо я промовля́ю не дітям ва́шим, що не зна́ли, и не ба́чили кар Го́спода, Бо́га ва́шого, вели́ччя є́го, потужнёї руки́ є́го, и простя́гнутої правиці є́го,

3 и ди́в є́го, и ді́ї є́го, що вді́яв він серед Єги́пту Хвараóнові, царе́ві Єгипецькому, и землі є́го,

4 и що він вді́яв військові Єги́пецькому и їх возáм, як він зве́лів воді Черво́ного мо́ря вкри́ти їх тоді, як вони́ вганя́ли за ва́ми, и як тоді Госпо́дь ви́губив їх,

5 и що́ ві́н робив вам у пусти́ні, по́ки прийшли́ ви на се вро́чище,

6 и що́ вчини́в він Датáнові и Овирáмові, синáм Елия́вовим, си́на Рувимового: як земля́ роздзя́вила че́люсті свої, и поже́рла їх, и че́лядь їх, и наме́ти їх, и всю худо́бу, яка́ була́ в них, посеред усього́ Изра́іля;

7 ні, ва́ші о́чі вба́чали всі вели́кі ді́ї Го́спода, які́ він ді́яв.

8 Тим держіть усі за́повіді є́го, що заповідую оце́ вам, щоб були́ ви потужні́, и пійшли́ и осягли́ зе́млю, куди́ йдете́ ви на орудува́ння не́ю;

9 и щоб ваш ві́к був до́вгий у тій землі, що Госпо́дь заприся́г батька́м ва́шим да́ти їм и пло́дові їх, у землі, що тече́ молоко́м и ме́дом.

10 Бо земля́, куди́ ввіхо́диш на осяга́ння її, не така́, як земля́ Єги́пецька, звідкіля́ ви́йшов еси́; там, посіявши зерно́ своє́, му́сів еси́ поливáти тру́дячи но́ги, на́че горо́д на ва́риво;

11 ся ж земля́, куди́ ти йдеш на оруду́вання не́ю, уся́ у згірʼях та в доли́нах, и пье ві́ду з не́ба;

12 про сю зе́млю дба́є Госпо́дь, Бог твій: очі Го́спода, Бо́га твого́, по всяк час на ій, с почáтку ро́ку та аж до кінця́ ро́ку.

13 И як слу́хатимете пи́льно за́повідей моїх, що оце́ заповідую вам — люби́ти Го́спода Бо́га ва́шого, и слу́жити ему́ усім се́рцем ва́шим и всею душе́ю ва́шою,

14 то я пішлю́ вам на ва́шу зе́млю дощ у слу́шну по́ру, пе́рвий дощ и оста́нній дощ, щоб збіра́в еси́ зерно своє́, и виногра́д свій, и оли́ву свою́.

15 И пішлю́ я траву́ на сінажáті про твій скот, щоб ів и втоноблявся.

16 Остерега́йтесь, щоб ва́ше се́рце не спокуси́лось, та не зверну́ли ви в бік, и не служи́ли и́ншим бога́м, и не моли́лись їм,

17 и щоб тоді гнів Бо́жий не запа́лав проти вас, и щоб він не зачини́в не́ба та не впини́в дощу́, и щоб земля́ не була́ без урожáю, и щоб ви не поги́нули швúдто на тій до́брій землі, що Госпо́дь дав вам.

18 Тим заховáйте слова́ сі у се́рці в се́бе и в душі в се́бе, и навяжіте їх на озна́ку коло руки́ в се́бе, и нехáй вони́ бу́дуть нало́бицею між очи́ма ва́шими.

19 И навчáйте їх дітéй ва́ших, розмовля́ючи про них, як сидúш у се́бе в хáті, и як идéш доро́гою свое́ю, як ляга́єш и як устаéш.

20 И напиши́ їх на одві́рках у хáті в се́бе, и на воро́тях у се́бе,

21 щоб ва́шого ві́ку и ві́ку дітéй ва́ших, у землі, що Бог кля́вся да́ти батькам ва́шим, було́ стíлькі, скíлькі стоя́тиме не́бо над земле́ю.

22 Бо, як бу́дете пи́льно держáти всі оці за́повіді, що я заповідую вам, певнячи́ їх, лю́блячи Го́спода, Бо́га ва́шого, хо́дючи у всему́ ро́бом є́го и ту́лячись до є́го,

23 то Госпо́дь повиганя́ всі сі наро́дн с перед вас, и опану́єте ви бíльші наро́ди и потужні́щі за се́бе.

24 Ко́жне мíсце, де ви сту́пите підо́швою ноги́ своє́ї, бу́де ва́ше; почавши від пусти́ні и Ливáна, від рíчки, рíчки Єхра́та, та аж до найдáльшого мо́ря, бу́дуть узгряни́ччя ва́ші.

25 Ніхто́ не встоíть перед ва́ми, бо Госпо́дь, Бог ваш, нажене́ страх перед ва́ми в тре́міт перед ва́ми на всю зе́млю, куди́ ви сту́пите, як він сказáв вам.

26 Ось посилáю я перед ва́ми благослове́ння и прокля́ття:

27 благослове́ння, коли́ слу́хатимете за́повідей Го́спода, Бо́га ва́шого, що оце́ заповідую вам,

28 а проклíн, коли́ не схо́чете слу́хати за́повідей Го́спода, Бо́га ва́шого, а зве́рнете в бік з доро́ги, що́ оце́ заповідую вам, та пíйдете за и́ншими богáми, що ви їх и не зна́ли.

29 И як ста́нецця, що введе́ тебе́ Госпо́дь, Бог твій, у ту зе́млю, що йдеш осяга́ти її, то щоб ти ви́рік благослове́ння на Гаризúм-горі, а проклíн на Гева́л-горі.

30 Вони́ по той бік Орда́ні иґ тому́ кра́ю, де сíдає сонце, у землі Хана́нців, що живу́ть на рівноті проти Галга́ла, поуз дубро́ву Морíйську.

31 Бо пере́йдете ви за Орда́нь, щоб осягти́ зе́млю, що Госпо́дь, Бог ваш, дає́ вам, и осúгнете ви її и жúтимете там.

Digitized by Google

32 И дбайте добре про те, щоб пеpнйти всі установи и присуди, що оце поставив я перед вами.

ГОЛОВА XII.

Ось про які установи и присуди мусите дбати, щоб їх певнйти в тій землі, що Господь, Бог батьків твоїх, дає тобі на орудування нею, поки твого віку на світі.

2 До останку руйнуйте всі місця, де народи, що ви опануєте, служать богам своїм, на високих горах, и на узгір'ях, и під кожним зеленим деревом,

3 и розвалюйте жертівні їх, и розбивайте стовпи їх, и паліте дуброви їх огнем, и скидайте на землю вирізувані образи богів їх, и викоренюйте имя їх с того займища.

4 Не так чиніте Господеві, Богові вашому.

5 Тоді ж урочища яке оберé Господь, Бог ваш, з (займищ) усіх родів ваших, щоб положйти имя своє на ему, того житла ви шукатимете, и туди ви збиратиметесь;

6 и там приноситимете ви огняні жертви свої, и десятйни свої, и возношені жертви землі своєї, и обітниці ваші, и самохітні жертви, и первакв на стад своїх и з отар своїх;

7 и істимете ви там перед Господом, Богом вашим, и веселйтиметесь усім, до чого простягнете руку свою, ви самі и ваша челядь, чим благословив тебе Господь Бог твій.

8 Не все ви там робйтимете так, як ми робимо тут тепер, кожен що ему здається гаразд.

9 Бо ви ще не прийшли на опочивок и на займанщину, що Господь, Бог ваш, дає вам.

10 Як же перейдете за Ордань, й житимете в тій землі, що Господь, Бог ваш, дає вам займти собі, и як дасть він вам упокій від усіх ворогів ваших навкруги, що житимете собі безпечно,

11 тоді Господь, Бог ваш, оберé собі місто, щоб на ему жило имя его; туди приноситимете все, що я заповідую вам: огняні жертви свої, и посвяти свої, десятйни свої, и возношену жертву землі своєї, и всі найкращі обітниці свої, які обітуватимете Господеві;

12 и веселйтиметесь перед Господом, Богом вашим, ви самі, и сини ваші, и дочки ваші, и раби ваші, и рабині ваші, и Левій що в ваших воротях; а й надто, що він не має паю ані займанщини з вами.

13 Остерегайсь приносити огняні жертви свої на кожному урочищі, яке зуздриш,

14 а тільки на тому, яке Господь оберé в одному из твоїх родів, там тільки приноситимеш огняні жертви свої, и там тільки чинйтимеш усе, що я заповідую тобі.

15 А про-те можна тобі вбивати и істи мясиво у кожних дверях твоїх, якого зажада душа твоя, по благословенню Господа, Бога твого, що він дав тобі: нечистому и чистому можна поживати его, як сугака або оленя.

16 Тільки крові не їжте; виливайте ii на землю як воду.

17 Не можна істи тобі в твоїх воротях десятйни зерна твого, або винограду твого, або оливи твоєї, або первакв стад твоїх, або отар твоїх, ані обітниць, що ти обітуєш, ані самохітніх жертв, або возношених жертв з руки твоєї,

18 а мусиш ти істи їх перед Господом, Богом твоїм, на тому урочищі, яке Господь, Бог твій, оберé, ти сам и син твій, и дочка твоя, и раб твій, и рабиня твоя, и Левій, що в воротях твоїх; и веселйтимесся перед Господом, Богом твоїм, у всему, до чого простягнеш руку свою.

19 Остерегайся, щоб не цурався Левія поки твого віку на землі.

20 Як роспростре Господь, Бог твій, границі твої, так як він обіцяв тобі, и скажеш ти: Заманулось міні мясива, бо твоя душа до мясива квапиця: то можна тобі істи всяке мясиво, якого забажа душа твоя.

21 Коли те урочище, що Господь, Бог твій, обрав, щоб положйти на ему имя своє, буде надто далеке від тебе, тоді ти вбєш из стада свого або з отари своєї, що Господь дав тобі, як я заповідав тобі, и істимеш у своїх воротах, чого бажатиме душа твоя.

22 Як їдять сугака або оленя, так ти се істимеш; и нечистому и чистому можна се істи однаково.

23 Тільки добре дивись, щоб не істи крові, бо кров — жизнь, и тобі не годиться істи души з мясом.

24 Не їж ii; виливай ii на землю, так як воду.

25 Не їж ii; щоб тобі діялось добре, и твоїм дітям після тебе, коли ти чинйтимеш те, що праведне перед очима Господа.

26 Тільки святі рони, які маєш, та обітниці свої, братимеш, и ходйтимеш до святого міста, яке Господь оберé;

27 и приноситимеш огняні жертви свої, мясо и кров, на жертівні Господа, Бога твого; и кров жертв твоїх виливатимуть на жертівню Господа, Бога твого, а мясо істимеш.

28 Вважай и слухай всі слова, що заповідую тобі, щоб добре тобі діялось, и з дітьми твоїми

Digitized by Google

після тебе на віки, як чинитимеш добре и праведне в очах у Господа, Бога твого.

29 Як вирубить Господь, Бог твій, ті народи перед тобою, що йдеш ти опановувати, и ти осядеш після них, и житимеш у землі їх, —

30 остерегайся щоб не заплутавсь идучи слідом їх, слідом тих, що вигублено перед тобою, и щоб не довідувавсь про богів їх, говорячи: Як ці народи служили богам своім? то й я так чинитиму.

31 Не служи так Господеві, Богові твоєму, бо все, чим гидує Господь, що ненавидить він, робили вони богам своім; бо й синів своїх и дочок своїх палили вони на огні богам своїм, не то що.

32 Що я ті заповідую вам, пильнуй того добре; ані прибавляй що до того, ані вбавляй чого с того.

ГОЛОВА XIII.

Коли зявиться між вами який пророк або який сновидющий, и покаже тобі яку віщовину або диво,

2 и станеться та віщовина або диво, а він тоді сказав би; Ходімо за богами иншими, що ти не знав їх, и нумо їм служити, —

3 не слухай річей того пророка, або того сновидющого, бо Господь, Бог ваш, випитує вас, щоб довідатись чи любите ви Господа, Бога вашого, всім серцем своїм и всею душею своєю.

4 Ходіте слідом Господа, Бога вашого, и бійтесь єго, и держіть заповіді єго, и слухайте голосу єго, и служіть ёму, и горнітесь до єго.

5 А такому пророкові або такому сновидющому щоб була в вас смерть; бо говорив він, щоб одвернути вас од Господа, Бога вашого, що вивів вас из землі Єгипецькоі, и визволив вас ис під кормиги, — говорив, щоб звернути тебе с тої дороги, якою Господь, Бог твій, заповідав тобі ходити. Так викорени зло с посеред тебе.

6 Коли брат твій, син матери твоєї, або дочка твоя, або жінка лона твого, або побратим твій, що мов власна душа твоя, підводили тебе потай людей, говорячи: Ходімо та нумо служити иншим богам, що ні ти не знав їх, ані батьки твої,

7 богам народу що навкруги вас, чи близьким, чи далеких від тебе, від кінця землі та й до кінця землі, —

8 не потурай ёму, ані слухай єго, и нехай око твоє не знає жалощів до єго, не оцаджуй єго и не переховуй єго,

9 а кончe вбий єго; рука твоя нехай буде перша на ёму, щоб занодіяти ёму смерть, а потім— рука всього народу.

10 И побъеш єго камінням на смерть; бо він хотів одвернути тебе од Господа, Бога твого, що вивів тебе з землі Єгипецькоі, ис під тяжкої кормиги.

11 И нехай чує ввесь Ізраіль, и боіцця, и не робить більш такого дедарства як оце між вами.

12 Коли почуєш, що в котрому с тих, городів, що дав тобі на житло Господь, Бог твій, кажатиме хто:

13 Вийшли з між вас перевертні, и підвели городян, говорячи: Ходімо служити иншим богам, що ти іх и не знав;

14 то допитуйсь, и довідуйсь, и дознавайсь пильно; и коли справді воно так, що така огидь утребилась між вас,

15 то притьмом потрать городян тих гострином меча, до останку руйнуючи город и все що в ёму, и скот єго, гострином меча.

16 И збери всю жаковину з єго середюлиці, и спали огнем город, и всяку жаковину з єго, про Господа, Бога твого, и нехай буде купою на віки; не будуй єго знов николи.

17 И нехай ні що с того проклятущого не приляпне до руки твоєї, щоб Господь одійшов од запалення гніву свого и показав тобі милость, и змилосердивсь над тобою, и намножив тебе, як він клявся батькам твоїм,

18 коли ти слухатимеш голосу Господа, Бога твого, и держатимеш усі заповіді єго, що заповідав я оце тобі, щоб певнив ти все праведне в очах у Господа, Бога твого.

ГОЛОВА XIV.

Ви — діти Господа, Бога вашого; не врізуйте себе и не робіть лисини між очима в себе за для мертвого.

2 Бо ти — народ свитий Господеві, Богові твоєму, и Господь обрав тебе, щоб ти був окремішнім народом у єго, над усі народи на землі.

3 Не іж ніякої гидовини.

4 Ось які звірі можна вам поживати: вола, овечу, та козла,

5 оленя, серну, да тура, та дикого вола, та однорога, та лося, та скедьню козу,

6 та кожного звіря з роздвоєним копитом и з щілиною в обох копитах, и що ремигав між звірятами такого іжте.

7 Тільки ж и с тих, що ремигають и що роздвоюють копита, не іжте верблюда, та заєця, та кролика, бо вони ремигають, та не роздвоюють копита; тим вони нечисті вам.

Digitized by Google

8 И свиня́, тим що вона́ розділя́ копита́, та не ремига, нечи́ста вам; не іжте м'яса її и не торка́йтесь об її неживе́ ту́дово.

9 Ось які́ істимете со всього́, що в во́дах: усе що ма́є пір'я и лу́ску ви істимете;

10 а котре́ не ма́є пір'я та лу́ски того́ не істимете; нечи́сте воно́ вам.

11 Усяку чи́сту пти́цю істимете.

12 А ось які́ не істимете: орла́, та гри́хва, та морського́ орла́.

13 та ко́пця, та со́кола, та кре́чета по по́ростю їх,

14 та всякого во́рона по по́ростові его́,

15 та сови́, та водяно́ї ка́ї, та зозу́лі, та шу́лака по по́ростові его́,

16 та ра́рога, та лелеки́, та ле́бедя,

17 та пелика́на, та перхвири́ня, та риба́лки,

18 та торкоту́за, та ча́плі по по́ростам їх, та уда́ду, та нажана́.

19 И все лазю́ще що літа́ — нечи́сте вам: не мо́жна тако́го исти.

20 Усяку ж чи́сту пти́цю іжте.

21 Не іжте нічо́го того́, що здохло: оддава́тимеш те чужени́ці, що в воро́тях твоїх, нехай їсть; або́ продава́й чужозе́мцеві; бо ти — свя́тий наро́д Господе́ві, Бо́гові твоє́му. Не вари́ козена́ в молоці́ ма́тери его́.

22 Відсипа́й пра́ведно десяти́ну зо всякого врожа́ю зерна́ твого́, який приноси́ть по́ле твоє́ рік у рік.

23 И істимеш перед Го́сподом, Бо́гом твоїм на тому́ мі́сті, що він обере́, щоб положи́ти имя́ своє́ там, десяти́ну с хліба твого́, з виногра́ду твого́, и з оли́ви твоє́ї, и первакі́в на черід твоїх и з отар твоїх; щоб навчи́всь ти боя́тись Го́спода, Бо́га твого́, по всяк час.

24 А коли́ доро́га бу́де на́дто дов'га тобі, що не ма́тимеш снаги́ нести́ все те; або́ коли́ те мі́сто бу́де на́дто дале́ке від те́бе, що Госпо́дь, Бог твій, обра́в, щоб поста́вити там имя́ своє́, коли́ Госпо́дь, Бог твій, благослови́ть тебе́,

25 то обе́рнеш усе в гро́ші и взя́вши в ру́ки у́злик гро́шей, прийдеш на те мі́сто, що Госпо́дь, Бог твій, обере́,

26 и даси́ гро́ші за все́, чого́ забажа́ душа́ твоя́, за воли́, за ві́вці, або́ за вино́, або́ за мі́цний напито́к, чи чого́ б ні забажа́ла душа́ твоя́, и істимеш там перед Го́сподом, Бо́гом твоїм, и весели́тимесся, ти сам и челядь твоя́,

27 и Левій, що в воро́тях твоїх, ти не оста́виш его́, бо він не ма́є ча́сті ані займанщи́ни с тобо́ю.

28 А в кінцю ко́жного тре́йтього ро́ку відділиш усю десяти́ну врожа́ю твого́ того́ ро́ку, и зло́жиш усе те в воро́тях твоїх;

29 и Левій (за для того́, що не ма́є ні па́ю, ні займанщи́ни с тобо́ю,) и чужени́ця, и сирота́, и вдова́, які́ знайду́ться в воро́тах твоїх, прийду́ть и поїдя́тимуться и вгонобля́ться, щоб Госпо́дь, Бог твій благослови́в тебе́ у всякому ділі руки́ твоє́ї, яке́ ти ро́биш.

ГОЛОВА XV.

На кінцю ко́жного сьо́мого ро́ку робитимеш відпу́стини.

2 А роби́ти відпу́стини так: Кому́ хто з сусід ви́нен що, нехай відпу́стить ёму́; нехай не имага́ в сусіда свого́, або́ в бра́та его́, бо воно́ зве́ться Го́сподова відпу́стина.

3 У чужозе́мця мо́жна имага́ти свого́, а що в твоє́ в бра́та твого́, нехай твоя́ рука́ відпу́стить, —

4 хіба́ що не бу́де во́бого між ва́ми; бо Госпо́дь, Бог твій, ве́лико благослови́ть тебе́ у тій землі, що Госпо́дь, Бог твій, дає́ тобі на займанщи́ну до оруду́вання не́ю;

5 тільки коли́ пи́льно слу́хатимеш го́лосу Го́спода, Бо́га твого́, и дба́тимеш про всі сі за́повіді, що я оце́ заповідую тобі.

6 Бо Госпо́дь, Бог твій, благословля́ тебе́, як обіця́в тобі; и позича́тимеш ти багатьо́м наро́дам, а сам не позича́тимеш ні в ко́го; и царюва́тимеш ти над багатьма́ наро́дами, а вони́ не царюва́тимуть над тобо́ю.

7 Коли́ ж бу́де між ва́ми котри́й з бра́тя твого́ во́бий у воро́тях твоїх у землі, що дав тобі Госпо́дь, Бог твій, не занікай се́рця свого́, и не стули́й руки́ свое́ї перед убо́гим бра́том твоїм,

8 а розгорни́ руку свою́ ши́роко ёму́, и притьмо́м позич ёму́ доволі про ну́жду его́ чого́ тре́ба ёму́.

9 Остерега́йсь, щоб не поду́мав у своє́му ледачому се́рці, говоря́чи: Сьо́мий рік, рік відпу́стин надхо́дить; и щоб твоє́ о́ко не було́ злим проти во́бого бра́та твого́, та й не дав би ти ёму́ нічо́го, а він би плака́всь до Бо́га на те́бе, и був би гріх тобі.

10 Притьмо́м дай ёму́, и нехай твоє́ се́рце не сму́ть, як дава́тимеш ёму́, бо не про що́ й благослови́ть тебе́ Госпо́дь, Бог твій, у всіх пра́цях твоїх, и у всьо́му, до чо́го простя́гнеш руку свою́.

11 Бо во́бий завсігди зна́йдеться на світі; тим заповідую тобі, говоря́чи: Розго́ртуй руку свою́ ши́роко бра́ту твоє́му, уби́гому твоє́му, и ву́жньому твоє́му у землі твоїй.

Digitized by Google

12 И коли́ твій брат, Єврéїн, або́ Єврéїна, бу́де про́даний тобі́, и служи́тиме тобі́ шість ро́ків, то в сёмий рік пусти́ ёго на во́лю від се́бе.

13 И як відпила́тимеш ёго від се́бе, нехáй не відхо́дить від те́бе випорóжні:

14 запомóжи ёго щéдро с твоє́ї отáри, и с твóго то́ку, и с твóго виногрáдного давúла: чим Госпóдь, Бог твій, благословúв тебé, усёго дай ёму.

15 И спогадáй, що ти був невільником у землі Єгúпецькій, и Госпóдь, Бог твій, вúкупив тебé; тим я заповідую сю річ тобі.

16 А коли́ він скáже до те́бе: Не хóчу я йти́ від те́бе, бо лю́бить він тебé и господу твою́, що ёму до́бре в те́бе;

17 тоді́ візьми́ шúло и приколи́ до две́рей ýхо ёго, и бу́де він рабóм твóїм на вік. И рабúні твоїй зробúш так са́мо.

18 Нехáй не здаéться се вáжким тобі́, як відпуска́єш ёго на во́лю від се́бе; бо він зробúв тобі́ у́двоє проти на́ймита твóго, служúвши тебі́ шість ро́ків; и Госпóдь, Бог твій, благословúть тебé у всёму, що ти ро́биш.

19 Усіх первáків самців, що бу́дуть у ста́ді в те́бе и в отáрі в те́бе, освя́чуватимеш Господéві, Бóгові твоє́му; не запрягáй ні в яку́ робóту первáка бичá́ свóго, и не стрижи́ первáка з овéчок свої́х.

20 Пошúвáтимеш ти їх рік у рік перед Гóсподом, Бóгом твоїм, на тому́ мі́сті, що оберé Госпóдь, ти сам и чéлядь твоя́.

21 И коли́ бу́де який порóк у них, що бу́де крúве, або́ сліпé, або́ як и́нше скалічене, не посвя́чуватимеш такóго Господéві, Бóгові твоє́му.

22 Істимеш такé в воро́тах твоїх; и нечúстий, и чúстий істиме однáково, як сугáка або́ о́леня.

23 Тíлькí не їж крові с тóго; виливáй її на зéмлю як вóду.

ГОЛОВА XVI.

Пильнуй місяця Овúва, и святкуй пáску Господéві, Бóгові твоє́му: бо місяця Овúва Госпóдь, Бог твій, вивів тебé из Єгúпту в ночі.

2 Тим посвя́чуй пáску Господéві, Бóгові твоє́му, з отáри и череди́, на тому́ мі́сті, що Госпóдь оберé щоб поставúти и́мя своє́ там.

3 Не їж квáшеного хлі́ба з нéю; сім день їж прícний хлі́б з нéю, хлі́б горювáння; бо вúйшов єсй из землі Єгúпецької пóхапки; щоб пам'ятáв ти день вúходу свóго из Єгúпецької землі, пóки вíку твóго.

4 И нехáй не бу́де в те́бе на видноті квáшеного хлі́ба у всій країні сім день; нехáй тáкож не зостáвиця всю нíч до зáвтрого ані же з мя́са, що посвятúв єсй пéрвого дня ввéчері.

5 Не посвя́чуй пáски де б ні було́ в воро́тях твоїх, що Госпóдь, Бог твій, дав тобі́,

6 а на тому́ мі́сті, що Госпóдь, Бог твій, оберé, щоб поставúти своє и́мя на ёму; там посвя́чуватимеш пáску ввéчері, під захíд сóнця, тéї пори, як вúйшов єсй з Єгúпту.

7 И пектúмеш и пошúвáтимеш її на тому́ мі́сті, що оберé Госпóдь, Бог твій; а на другúй день вертáйсь и йди в намéти свої.

8 Шість день їж прícний хлі́б, а на сьóмий день — урочúсте вíче Господéві, Бóгові твоє́му; не робú жóдного ді́ла тоді.

9 Сім тúжнів налíчи собі́: почúвай лíчити сім тúжнів с того́ ча́су, як почне́ серп рíзати жнúво.

10 И держи́ свя́то тúжнів Господéві, Бóгові твоє́му, з данúною самохíтної жéртви рукú твоє́ї, яку́ дасú с того́, чим Госпóдь, Бог твій, благословúв тебé;

11 и весели́сь перед Гóсподом, Бóгом твоїм, ти сам, и син твій, и дочка́ твоя́, и раб твій, и рабúня твоя́, и Левій, що в осéлі твоїй, и чужени́ця, и сирота́, и вдова́, що бу́дуть між ва́мн, на мі́сті, яке́ Госпóдь, Бог твій, обра́в, щоб поставúти и́мя своє́ там.

12 И спогадáєш, що ти був невільником у Єгúпті, и пильнувáтимеш и певнúтимеш сі устано́ви.

13 Пильнувáтимеш свя́то скúні сім день, як зберéш жнúво своє́ и виногрáд свій;

14 и весели́тимесся у свя́то своє́, ти сам, и сúн твій, и дочка́ твоя́, и раб твій, и рабúня твоя́, и Левій, чужени́ця, и сирота́, и вдова́, що бу́дуть ув осéлі в те́бе.

15 Сім день держи́ урочúсте свя́то Господéві, Бóгові твоє́му, на мі́сті, яке́ оберé Господь; бо Госпóдь, Бог твій, благословúть тебé у всякому врожáї твоє́му, и у всíякому ді́лі рук твоїх, тим весели́ся кóнче.

16 Трí рáзи на рік нехáй прихóдить увéсь чоловíчий пóглав твій перед Гóспода, Бóга твóго, на мі́сто, що він оберé: у свя́то прícного хлі́ба, и в свя́то тúжнів, и в свя́то скúні; и нехáй не прихóдять перед Гóспода в порóжні:

17 Кóжне нехáй дає́ скíлькі спромóжеця чим благословúв ёго Господь, Бог твій.

18 Суддíв и отама́ння понаставля́й по всíх осéлях своїх, що Госпóдь, Бог твій, дав тобі́, у твоїх ро́дах; и судúтимуть вонú народ правéдним прúсудом.

19 Не вúверта́й прúсуду, не вважáй на особи́, и не бери́ гостúнця; бо гостúнець засліпля́є очí розýмному, и перекручу́є слова́ правдúвому.

Digitized by Google

20 Йди за самою тільки правдою, щоб тобі жилось на світі, і щоб наслідував ти землю, що Господь, Бог твій, дає тобі.

21 Не насаджуй собі дуброви з якого б не було дерева коло жертівні Господа, Бога твого, що сотворишь ти собі.

22 І не ставляй собі ідольного образа; ненавидить його Господь, Бог твій.

ГОЛОВА XVII.

Не посвячуй Господеві, Богові твоєму, бичка, або вівці, що мала б який порок, або яке каліцтво; бо се — огида Господеві, Богові твоєму.

2 Коли знайдецця між вами, у якій оселі, що Господь, Бог твій, дає тобі, такий чоловік, або жінка, що вчинив лідарство в очах у Господа, Бога твого, переступивши завіт його,

3 и ходив служити иншим богам, и молився їм, чи то сонцеві, чи місяцеві, чи якому воїнству небесному, чого я не заповідав,

4 и сказано буде тобі, и дочуєсся ти, и роспитаєш пильно, що воно справді так, и певно так, що таку огиду вчинено в Ізраілі;

5 то приведи того чоловіка або жінку, що вчинив таку ледачу річ, до воріт своїх, того чоловіка або жінку, и побий камінням, аж поки сконає.

6 По словам двох або трех свідків, нехай буде смерть тому, хто того заробить; а по словам одного свідка не карати смертю.

7 Руки свідків нехай будуть перві на тому, кому присуджено смерть, а потім руки всього народу. Так виведете зло з поміж вас.

8 Коли ж виникне діло надто морокувате про тебе на суді, між кровью и кровью, між доводом и доводом и між бійкою и бійкою, що змагатимуцця про його у твоїх судищах; тоді встань и пійди на те місто, що Господь, Бог твій, вибере;

9 и прийдеш ти до жерців Левіїв, и до судді, який того часу буде, и поспитаєш; и зясують вони тобі вирок присуду;

10 и чинитимеш по тому вирокові, який люде того міста, що сбере Господь, зясують тобі, и дбатимеш ти, щоб так чинити, як вони наставлять тобе,

11 по тому закону, що вони навчять тебе, и по тому присудові, що вони скажуть тобі, чинитимеш: не звертай з вироку, який вони тобі зясують, ни направо, ни наліво.

12 Хто ж би схотів своїм робом ходити, и не схотів слухати жерця що стоїть там на службі перед Господом, Богом твоїм, або судді, такому чоловікові смерть; и виведеш ти зло з Ізраіля.

13 И нехай увесь народ чує, и боіцця, и своїм робом більш не ходить.

14 Як прийдеш ти в ту землю, що Господь, Бог твій, дає тобі, и осінеш її, и житимеш у ій, и скажеш: Поставлю я царя над собою, як усі народи, що навкрути мене;

15 то постав над собою притьмом того царем, кого обере Господь, Бог твій; з між твоєї братті поставиш ти царя над собою; не становй чужоземця над собою, хто не брат тобі.

16 Та нехай не намножує коней собі, и не силує народ вертатись у Єгипет, щоб намножати коней там: а й надто що Господь сказав вам: Не вертайтесь більш дорогою сією.

17 Нехай не намножа й жінок собі, щоб серце його не перевернулось; нехай те не намножа собі велико й срібла-золота.

18 И як він сяде на престолі царства свого, нехай спише собі копию з закону сього в книгу с тої, що перед жерцями Левіями,

19 и держатиме книгу в себе, и читатиме її, покн буде віку його, щоб навчавсь боятись Господа, Бога свого, держати всі слова закону сього и встанов сих, и певнити їх;

20 щоб серце його не височилось над браттям своїм, и щоб він не звернув від заповіді ні направо, ні наліво; то він его буде довгий у царстві его, его самого, и его дітей серед Ізраіля.

ГОЛОВА XVIII.

Жерці Левіі, и весь рід Левів, не матиме ні пая, ні займанщини з Ізраілем: харчитимуцця вони з огнаних жертв Господніх и з его займанщини.

2 Тим не мають вони займанщини між браттям своїм; Господь — їх займанщина, як він сказав їм.

3 И ось що нехай йде жерцеві від народу, від тих, що приносять посвят, чи то буде віл, чи вівця; дадуть вони жерцеві лопатку, дві щелені та кобик.

4 Первий врожай також из хліба твого, з винограду твого, и з оливи твоєї, и перву шерсть овець твоїх давай ему.

5 Бо Господь, Бог твій, вибрав его из усіх родів, щоб стойти на службі в имя Господне, его й его синів на віки.

6 И коли Левій вийде з якої оседи Ізраільскої, де він пробував, и прийде доброю хіттю серця свого на те місто, що Господь вибере;

7 то нехай служить в имя Господа, Бога свого, як усе браття его Левії, що стоять перед Господом.

Digitized by Google

8 Матимуть вони однакові пай на харчування, опріч того, що впада їм від продажи батьківщини.

9 Як прийдеш ти в землю що Господь, Бог твій, дає тобі, не вчись робити такого гидовиння, як тамешні народи.

10 Нехай не буде між вами ні одного, щоб провадив сина свого чи дочку свою через огонь, або щоб віщував, або знахоря, або чарівника, або ворожбита,

11 або химородника, або такого, що знається з нечистою силою, або відьмача, або чорнокнижника.

12 Бо всі, що таке роблять, огидливі Господеві, Богові твоєму, и через таке гидовиння Господь, Бог твій, виганя їх с перед тебе.

13 Бувай звершений у Господа, Бога твого.

14 Бо сі народи, що ти опануєш, слухали знахорів та віщуватих; тобі ж Господь, Бог твій, не попустив чинити сього.

15 Господь, Бог твій, видвигне Пророка зсеред тебе, с твого братця, такого як я; його ви слухайте, —

16 покладом усього того, чого бажав всий від Господа, Бога твого, на Хориві, у вічовий день, говорячи: Ой коли б мині не чути вдруге голосу Господа Бога мого и не бачити вже більш сього великого полумя, щоб не вмерти!

17 И рече Господь до мене: Горазд вони промовили те, що промовили.

18 Виявлю ім Пророка з між браття їх, такого як ти, и вложу слова мої в уста ёму; и глаголатиме їм усе, що я звелю ёму.

19 И который не схоче слухати річей моїх, що він глаголатиме у моє имя, того я карятиму.

20 Такому ж пророкові, що зважиться промовити від мене слово, якого и не велів промовляти, або говоритиме від богів иншних, такому пророкові смерть.

21 А як скажеш у серці своєму: Як же нам роспізнати те слово, що Господь не глаголав?

22 Коли пророк говоритиме від Господа, а слово не спевниться и не станеться, то сього Господь не глаголав, а пророк зважився промовити: не бійсь его.

ГОЛОВА XIX.

Як вигубить Господь, Бог твій, ті народи, що їх землю Господь, Бог твій, дає тобі, и ти наслідуєш їм, и житимеш у городах їх, и в домівках їх, —

2 відлучи тоді собі три городи серед землі своєї, що Господь, Бог твій, дає тобі в державу.

3 Пробий собі дилях и поділи землю, що Господь, Бог твій, дав тобі в займанщину, на три части, щоб кожному убивачеві можна було втекти туди.

4 И ось якому вбивачеві можна втікти туди від смерти: Хто вбье сусіда свого не нарочом, не маючи до его перше ненависти;

5 як от коли пійшов би хто в гай из сусідом своїм рубати дрова, и розмахнувсь би сокирою в руці, рубнути дерево, а сокира зскочила с топорища, и вдарила сусіда его, що той умер би, — нехай такий він утікає у который с тих городів и зостанеться живий:

6 щоб мистець за кров не вганяв за вбивачем, поки ще серце в его палає, и не наздогнав его, що дорога довга, и не вбив его; а той тим часом не заробив би смерти, а й надто, що не навидів того перше.

7 Тим я заповідав тобі, говорячи: Відлучи три городи собі.

8 А коли Господь, Бог твій, розсуне твої границі ширше, як він заприсяг батькам твоїм, и дасть тобі усю землю, що обіцяв дати батькам твоїм;

9 коли держатимеш усі сі заповіді и певнитимеш їх, що оце я даю тобі, любити Господа Бога твого, и по всяк час ходити робом его; тоді прибавиш собі ще три городи, опріч тих трёх,

10 щоб безвинна кров не проливалась у землі твоїй, що Господь, Бог твій, дав тобі на займанщину, и щоб кров не була на тобі,

11 Коли ж который чоловік ненавидить сусіда свого, и засідає на чаті проти его, и вдарить его смертівно, що той умре, и втече в который з тих городів;

12 тоді старшина городянська пішле и вхопить его там, и видасть его в руки мстецеві за кров, щоб прийняв смерть.

13 Око твоє нехай не жалує его; змий безвинну кров из Израіля, щоб тобі добре діялось.

14 Не переставляй сусідової границі прикмети, що поставлено в давні часи на твоєму займищі, яке займеш у тій землі, що Господь, Бог твій, дасть осягти тобі.

15 Один свідок нехай не підіймається проти чоловіка про яку кривду, або про гріх який, у чому б ні провинив чоловік; вислухавши двох, або трёх свідків, можна розсудити справу статешно.

16 Коли неправий свідок устане проти кого, щоб свідчити проти его у якій шкоді,

17 тоді обидва ті, що змагаються, нехай стануть перед Господом, перед жерцями и суддями, які того дня будуть;

Digitized by Google

18 и сýдді зробля́ть тíлькі розвíдини; и коли́ свíдок бýде неправди́вий свíдок, що свíдчить не-пра́дою прóти бра́та свогó,

19 тоді́ зробíте ёму́ так, як він хотíв зробúти бра́тові своє́му; сим ви́ведете ви зло з-мíж вас.

20 И ті, що зоста́нуться, лу́тимуть и бо́ятимуться, и с того́ ча́су не чини́тимуть бíльш тако́го зла мíж ва́ми.

21 И нехáй твоє о́ко не зна́є жáлощів: жизнь за жизнь, о́ко за о́ко, зуб за зуб, рука́ за ру́ку, нога́ за но́гу.

ГОЛОВА XX.

Як ви́йдеш бúтись из ворога́ми твоíми и поба́чиш ко́ні, и возú, и наро́ду бíльш ніж у тéбе, — не лякáйсь їх: бо с тобóю Госпóдь, Бог твíй, що ви́вів тебé з семлí Єги́пецької.

2 И як изíйдетесь бли́зько до бóю, нехáй жерéць приступúть и промовля́ до наро́ду,

3 и ска́же ім: Слу́хай, Изра́їлю, оцé ви сходúтесь до бóю з ворога́ми свої́ми: нехáй ва́ше сéрце не мліє, не лякáйтесь, и не тремтíть, ані жахáйтесь перед ними;

4 бо з ва́ми йде Госпóдь, Бог ваш, воюва́ти за вас на ворогíв ва́ших и спаса́ти вас.

5 И все отама́ння нехáй промовля́ до наро́ду, говóрячи: Котóрий мíж ва́ми збудува́в нову́ ха́ту, та не ввíйшов у нéї? вертáйсь до до́му, щоб не поліг у бою, а и́нший не ввíйшов у нéї.

6 И котóрий мíж ва́ми насади́в виногра́дник, та ще не коштува́в виногра́ду з ёго? вертáйсь та́кож до до́му, щоб не поліг у бою, а не скоштува́в и́нший.

7 И котóрий мíж ва́ми заручи́вся жíнкою, та не взяв до сéбе? вертáйсь до до́му, щоб не поліг у бою, а ії не взяв и́нший.

8 И промовля́тиме отама́ння да́лі до наро́ду, и каза́тиме: Котóрий мíж ва́ми полохли́вий и легкодýхий? вертáйсь до до́му, щоб и ёго́ бráття не вжахну́лись сéрцем так як він.

9 И як скíнчить отама́ння промóвини до наро́ду, нехáй тоді́ понаставля́ють полкóвників над полка́ми до приводу наро́ду.

10 Як прúйдеш до го́рода, щоб воюва́ти ёго́, оголоси́ ёму́ примúр'я.

11 И коли́ він одвíтуватиме тобí мировóю и відчúнить воро́та, то нехáй усі городя́не даю́ть данúну тобí и ро́блять на тéбе.

12 Коли́ ж не схóче мири́тись ис тобóю, а воюва́ти на тéбе, то обляж ёго́;

13 и як пода́сть ёго́ Госпóдь, Бог твíй, у ру́ки тобí, побúй увéсь чоловíчий по́гліп у ёму́ гострúною меча́,

14 жíнок же, та малéчу, та скот и все, що є в го́роді, усю́ жаковúну з ёго́, візьмú собí; и пожива́тимеш жаковúну воро́гів твоїх, що Госпóдь, Бог твíй, дав тобí.

15 Так чини́тимеш усім города́м, що ду́же далéкі від тéбе, що не з городíв наро́дів сих.

16 У города́х же того́ наро́ду, що дає тобí Госпóдь, Бог твíй, у займани́ну, не зоставля́й живúм нічо́го дишу́щого,

17 а до оста́нку все вигу́блюй: Хетíїв и Аморíїв, Хананцíв и Хверезíїв, Хивíїв и Євусíїв, як Госпóдь, Бог твíй, заповíдав тобí, —

18 щоб не вчили́ вони́ вас робúти свої́ оги́дини, які́ самі робúли перед бога́ми своїми; тим би ви провинúли Господéві, Бо́гові ва́шому.

19 Як держа́тимеш го́род ув о́блігу до́вгий час, воюючи на ёго́, щоб узя́ти ёго́, не псуй там дéрева рубаючи сокúрою, бо живúтимесся з ёго́, и не вирýбуй ёго́ про облігóву потрéбину (бо полéвé дéрево — життя́ людськé);

20 тíльні коли́ знав би, що не году́ющ з ёго́ лю́дє, то таке́ дéрево псуй и вирýбуй; и робú з ёго́ заси́ки проти го́рода, що воює на тéбе, по́ки добýдеш ёго́.

ГОЛОВА XXI.

Коли́ знáйдецця вби́тий на землí, що Госпóдь, Бог твíй, дає в дéржаву тобí, и лежáтиме на́ полі, а не бýде знáття, хто вбив ёго́;

2 то старши́ни твої́ и сýдді твої́ ви́йдуть и вимíряють городи́ мавкруги́ вби́того,

3 и котóрий го́род бýде найближчий до вби́того чоловíка, нехáй старши́ни го́рода того́ візьмуть телúцю, що не ро́блено ще нею и не була́ ще в ярмí,

4 и нехáй одведу́ть старши́ни го́рода того́ телúцю ту у ди́ку доли́ну, де ні ра́зу не о́рано и не сíяно и зітнуть го́лову телúці в доли́ні;

5 и приступля́ть жéрці, сúни Левúїни; бо їх обра́в Госпóдь, Бог твíй, служúти ёму́, и благословля́ти в имя́ Госпóдне; и по їх слóву ко́жне змага́ння и ко́жну бíйку розсу́джуватимете;

6 и всі старши́ни того́ го́рода, що найближчий до вби́того, вмива́тимуть ру́ки над телúцею, що стя́то ій го́лову на доли́ні,

7 и одвíтуватимуть вони́ и ска́жуть: Ру́ки на́ші не пролива́ли сíєї крові, ані о́чі на́ші не ба́чили ії.

8 Будь милосéрдний, Господи, до твого́ наро́ду Изра́їля, що ви́купив єси́ ёго́, и не вважáй безвúнної крові гріхóм твоє́му наро́дові Изра́їльському. И кров простúцця ім.

Digitized by Google

9 Так вибавиш невинну кров зміждо себе, коли певнитимеш праведне перед очима Господа.

10 Як идеш на війну проти ворогів своїх, и Господь, Бог твій, подасть іх у руки тобі, и позаймаєш іх у полонь,

11 и вздриш між бранцями гарну женщину и почуєш до неї хіть, що схочеш узяти її за жінку собі;

12 то приведи її до господи своєї; и нехай виголить вона голову собі, и пустить нігті собі,

13 и здійме бранецьку одежину з себе, и зістанецця в тебе в господі, и голосить по батькові та по матері цілий місяць: и після того ввійдеш ти до неї. и будеш мужем ій, и буде вона жінка тобі.

14 Коли ж би не вподобав ій, то пусти ії, нехай иде куди схоче; тількі ж не продавай ії за гроші, не роби з неї продава, бо ти примусив ії.

15 Хто матиме собі двох жінок, и одну любитиме, а другу ненавидітиме, и вродять вони ёму дітей обідві, й люба й нелюба; и коли первородний син буде від нелюбої;

16 то віддаючи синам своім у наслідя добро своє, нехай не робить сина любої жінки первородним перед сином нелюбої, бо сей — первородний поправді,

17 нехай признає сина нелюбої за первороднього, давши ёму двійну діленицю зо всього добра свого; бо він — початок сили его; право первороднього за ним.

18 Хто має собі неслухняного и бунтовливого сина, що не хоче слухати голосу батька свого, або голосу матери своєї, и, як воий карають его, не хоче коритись їм;

19 то нехай батько й мати візьмуть его та поведуть до старшин городських, и до судніх воріт міста его,

20 и скажуть вони старшинам города его: Оцей син нам неслухняний и бунтовливий собі, не хоче він слухати голосу нашого; прожора и пьяниця.

21 И ввесь народ города его побье камінням его на смерть: так виведеш ти зло зміждо вас; и ввесь Ізраіль чутиме и боятимецця.

22 Хто вчинить гріх смертовий, и осудять его на смерть, и повісиш его на дереві, —

23 нехай тіло его не зостаєцця усю ніч на дереві, а притьмом поховаєш его того ж дня (бо клятвенник — проклятий у Бога), щоб не погандилась земля твоя, що Господь, Бог твій, дає у займанщину тобі.

ГОЛОВА XXII.

Бачивши братнього вола або вівцю що відлучилось, не йди собі геть: а притьмом заженк до брата твого.

2 А коли твій брат живе не близько від тебе, або не знаєш его, то займи до своєї господи, и нехай буде воно в тебе аж поки твій брат шукатиме его, и тоді віддаси ёму.

3 Так же само роби и з ослом его, и також роби з одежю его, и во всякою загубленою річчю брата твого, що він загубив, а ти знайшов, чини так само; не йди собі геть.

4 Бачивши, що твого брата осел або віл его упав на дорозі, не йди собі геть; притьмом поможи ёму звести на ноги скотину.

5 Нехай не носить жінка що личить чоловікові, а чоловік нехай не вбираєцця пожіночі; бо хто так робить, гидує тим Господь, Бог твій.

6 Коли траплиця тобі знайти або на дереві, або на землі пташе гніздо с пташатами, або яйцями, и самиця сидітиме на дітях, або на яйцях, не бери самиці с дітками,

7 а конче пусти на волю самицю, а пташат забери собі, щоб добре тобі діялось, и щоб твій вік був довгий.

8 Як будуватимеш нову хату, то зроби баляси на криші, щоб не привести крові на хату свою, як хто впаде звідтіля.

9 Не засівай виноградника свого різним насінням, щоб неспоганити врожаю з насіння, що посіяв еси, и врожаю винограду твого.

10 Не запрягай у плуг вола и осла заєдно.

11 Не носи одежи з різного пряднва, з цирести и льону вкупі.

12 Поробі собі китички по чотирех кутах одежини твоєї, що нею окриваєш себе.

13 Хто візьме собі жінку, и ввійде до неї, и не злюбить ії,

14 и пустить поговір про неї, и наведе недобру славу на неї, и казатиме: Як узяв я ії та ввійшов до неї, то не знайшов дівоцтвии в неї;

15 тоді нехай батько дівчини и ії мати візьмуть и винесуть дівоцтву ії до старшин города у судні ворота;

16 и дівчни батько скаже старшинам: Оддав я дочку мою за сего чоловіка, а він не злюбив ії;

16 и ось пустив поговір про неї, говорячи: Не була твоя дочка дівка; а ось же моєї дочки дівоцтвина. И простелють вони сорочку перед старшинами города.

18 И старшини города того візьмуть та й покарають чоловіка того,

Digitized by Google

19 и наки́нуть пеню́ на ёго́ у сто си́клів сріблá, и віддадýть гро́ші бáтькові дівчиному, бо він навів недóбру слáву на дівчи́ну Изрáільську; и бýде вонá жоно́ю ёго́; не відошлé він ії, по́ки віку ёго́.

20 Коли ж сёмý бýде прáвда, и в дівчи́ни не знáйдецця дівóщини,

21 тоді вони́ поведýть дівчи́ну до воріт бáтьківської госпóди ії, и городя́не побъю́ть ії камінням на смерть; бо вонá вчини́ла соромизну в Изрáілі, бувши нéтрібкою у бáтьківській госпóді: так ви́ведеш ти зло спроміж вас.

22 Коли́ ко́го застáнуть из мýжнёю жінкою, то обóм нехáй буде смерть, и чоловікові, що лежáв иш чужóю жінкою, и жінці: так ви́ведеш ти зло спроміж Изрáіля.

23 Котóра чéсна дівчи́на булá б зарýчена мýжеві, а и́нший чоловік, спіткáвши ії в го́роді, лежáв би з нéю; —

24 приведіть іх обóх до воріт городськи́х, и побийте камінням на смерть: дівчи́ну, що не кричáла, в го́роді, а чоловіка, що примýсив свого́ сусіда жінку: так ви́ведеш зло спроміж вас.

25 Коли́ ж чоловік спіткá дівчи́ну в пóлі, и присúлує ії, и лежáтиме з нéю, тоді тільки чоловікові смерть, що лежáв з нéю;

26 дівчи́ні ж не чини́ нічóго: не провини́ла вонá на смерть, бо так як чоловік, устáвши на свого́ сусіда, вбъе ёго́, так и ся спрáва;

27 спіткáв бо він ії в пóлі, зарýчена дівчи́на кричáла, та ніхто́ не рятувáв ії.

28 Коли́ спіткáв хто дівчи́ну чéсну, що ще не зарýчена и вхóпить ії, и лежáтиме з нéю, и застáнуть іх;

29 то нехáй чоловік, що лежáв з нéю, дасть дівчиному бáтькові пъять деся́т си́клів срібла́, а вонá бýде жоно́ю ёго́; бо він примýсив ії, не мóжна ёмý відсилáти ії, по́ки віку ёго́.

30 Ніхто́ не берú бáтькової жінки, и не роскривáй бáтькової полú.

ГОЛОВА XXIII.

Кому́ попсóвано я́дра, або́ відрізано таємне тіло, нехáй не вхóдить у громáду Госпóдню.

2 Байстрýк нехáй не вхóдить у громáду Госпóдню; аж до деся́того нáроду свого́ нехáй не вхóдить у громáду Госпóдню.

3 Омóнець або́ Моавець нехáй не вхóдить у громáду Госпóдню; аж до деся́того нáроду свого́ нехáй не вхóдять у громáду Госпóдню на віки;

4 бо не зустріли вонú вас ис хлібом и водóю на дорóзі як ви́йшли ви з Єги́пту, и найняли́ проти тéбе Валáма, сина Веóрового из Хветóра Месопотáмського, щоб прокля́в тебé.

5 Та Госпóдь, Бог твій, не схотів послýхати Валáма, а обернýв клятьбý у благословéння тобі, бо Госпóдь, Бог твій, любúв тебé.

6 Не навідуйсь про іх життя́ и здоро́вья, по́ки твого́ віку, по всі рóки.

7 Не гидýй Идумійцем, бо він тобі брат; не гидýй Єгиптя́нцем, бо ти був чужени́цею в землі ёго́.

8 Дітн від них нехáй увіхóдять у громáду Госпóдню у трéйтёму своéму нáроді.

9 Як рушáтиме вíйсько проти ворогів твоіх, остерегáйсь чини́ти яке́ лéдарство.

10 Коли́ між вáми бýде хто нечúстний через нéчисть, що приключúлась ёмý вночі, нехáй такúй ви́йде с тáбору и не вхóдить у тáбір;

11 як же настáне вéчір, обми́вецця він водóю; и, як сóнце ся́де, вéрнецця він у тáбір.

12 Нехáй тáкож у тéбе бýде за тáбором місце, кудú тобі вихóдити;

13 між твоéю збро́ею нехáй бýде в тéбе лопáтка; и як спорóжниш себé за тáбором, то вкопáвш нéю землі, та й присúплеш те, що ви́йде с тéбе;

14 бо Госпóдь, Бог твій, хóдить посеред тáбора, щоб рятувáти тебé и піддавáти під тебе ворогів твоіх; тим тáбір твій нехáй бýде святúй: щоб не вбачáв Госпóдь нічóго нечúстого в тéбе, та не відвернýвсь від тéбе.

15 Не видавáй пáнові рабá, що втік від пáна до тéбе;

16 нехáй живé в тéбе, між вáми, у томý місті, яке́ він оберé собі в котóрій з вáших осéль; не тісни́ ёго́.

17 Щоб не булó жóдної нéтрібки між дóчками Изрáільськими, ані содóмця між синáми Изрáільськими.

18 Не принóсь нéтрібчиної плáти або́ гро́шей за пса у дім Гóспода, Бóга твого́; бо одно́ й дрýге— огúда перед Гóсподом, Бóгом твоім.

19 Не позичáй на лúшок нічóго брáтові твоéму; ані гро́шей, ані збіжжя, ані чого́ и́ншого, що́ позичáють на лúшок;

20 чужозéмцеві мóжна позичáти на лúшок, а з брáта свого́ не берú лúшку, щоб Госпóдь, Бог твій, благословúв тебé у всёмý, до чого́ ти простя́гнеш рýку в тій землі, що йдеш осягáти ії.

21 Коли́ обітувáтимеш обітни́цю Господéві, Бóгові твоéму, не гáйся принести́ ії, бо Госпóдь, Бог твій, кóнче ви́може ії в тéбе; а на тобі зостáнецця гріх.

22 Коли́ ж не обітувáтимеш нічóго, то й гріхá на не бýтіобде.

Digitized by Google

23 Що ви́йде в те́бе з уст му́сиш доде́ржати й спевни́ти, коли́ доброхіть обітував всю́ жертву Господе́ві, Бо́гові твоє́му, та й промо́вив устáми своїми.

24 Увійшо́вши до сусіда в виногра́дник, іж гро́ни до схо́чу́ скільки бажа́тимеш; а в свою́ посу́дину не кладй.

25 Увійшо́вши в стоя́чий хліб сусіда твого́, мо́жна тобі рва́ти коло́сся руко́ю, а серпо́м не займай сусідового хліба.

ГОЛОВА XXIV.

Коли́ чоловік візьме жінку и оже́ниться з не́ю, и ста́нецця так, що вона́ опроти́віе ёму́, бо знайшо́в він яку́ не́чисть у не́і, то нехай напи́ше ій розлу́шний лист и дасть у ру́ки, и ви́пше ії з госпо́ди своє́і.

2 И як ви́йде вона́ з госпо́ди ёго́, тоді мо́жна ій ити́ и бу́ти жінкою кому́ дру́гому.

3 А коли́ дру́гий муж незлю́бить ії, и напи́ше ій розлу́шний лист, и дасть ій у ру́ки, и ви́шле ії з госпо́ди своє́і; або́ коли́ вмре дру́гий чоловік, що взяв ії за жінку;

4 то пе́ршому му́жові, що ви́слав ії геть, не мо́жна взя́ти ії знов за жінку, як уже́ опога́нено ії; бо се оги́да перед Го́сподом, и ти не доведе́ш до тако́го гріха́ зе́млю, що Госпо́дь, Бог твій, дав тобі в займанщи́ну.

5 Кото́рий чоловік візьме нову́ жінку собі, нехай таки́й не йде на війну́ и не втя́гуецця в вели́ку робо́ту, а сиди́ть собі до́ма цілий рік и пести́ть жінку, що взяв собі.

6 Ніхто́ не бери́ в заста́ву спіднёго або́ ве́рхнёго жо́рна, бо взяв би в заста́ву життя́ людське́.

7 Кото́рого чоловіка пійма́ють на кра́жі в ко́го з бра́ття свого́ дітей Изра́ільских, и торгува́в би він тим, або́ продава́в кра́дене, тако́му зло́дієві смерть; сим ви́ведеш зло спроміж вас.

8 Остерега́й зара́зи прока́зи, пи́льно дбай, щоб чини́ти пи́льно все так, як жерці навча́тимуть вас, як заповідав я вам, так ви й дба́йте про се.

9 Згада́й, що́ вдія́в Госпо́дь, Бог твій, Мари́і в доро́зі, як ви́йшли ви з Єги́пту.

10 Коли́ пози́чиш чого́ бра́тові твоє́му, не ввіхо́дь у ёго́ ха́ту, щоб узя́ти пози́чене.

11 Стій знадво́ру, а кому́ ти пози́чив — ви́несе тобі пози́чене надві́р.

12 А коли́ чоловік бу́де вбо́гий не ляга́й спа́ти з заста́вою ёго́.

13 Хоч би й що́, му́сиш верну́ти ёму́ заста́ву, як за́йде со́нце, щоб він засну́в у своїй оде́жині, дя́куючи тобі; и се бу́де пра́ведність твоя́ перед Го́сподом, Бо́гом твоїм.

14 Не тісни́ на́ймита вбо́гого и нетя́жного, чи то з бра́ття твого́, чи з чужозе́мців, що пробува́ють у твоїй країні в осе́лях твоїх;

15 и того́ ж само́го дня оддава́й пла́ту ёго́, щоб не зайшло́ со́нце над не́ю; бо він убо́гий, и кладе́ се́рце своє́ на заробіткові; то щоб не пла́кавсь до Го́спода, и не було́ тобі гріха́ за се.

16 Батьків не кара́ти сме́ртю за дітей, ані дітей — за батьків; ко́жного чоловіка кара́ти сме́ртю за ёго́ гріх.

17 Не суди́ кри́во чужени́ці и сироти́, и не бери у вдови́ці оде́жи в заста́ву.

18 а згада́й, що був всю́ невільником у Єги́пті, и Госпо́дь, Бог твій, ви́зволив тебе́ звідті́ля; тим я заповідую тобі чини́ти се.

19 Як жа́тимеш у жнива́ на ни́ві в се́бе и забу́деш снопа́ в по́лі, не верта́йсь по ёго́: нехай бу́де про чужени́цю, про сироту́ и про вдови́цю, щоб Госпо́дь, Бог твій, благослови́в тебе́ и всяку робо́ту рук твоїх.

20 Як обтру́шуватимеш оли́вне де́рево своє́, не огля́дуй ві́ток знов: нехай зоста́нецця що про чужени́цю, про сироту́ и про вдови́цю.

21 Як збіра́тимеш гро́ни з виногра́ду свого́, не обіра́й ёго́ навпо́слі знов: нехай бу́де про чужени́цю, про сироту́ и про вдови́цю.

22 И зга́дуй, що ти був невільником у Єги́пті; тим я заповідую тобі чини́ти се.

ГОЛОВА XXV.

Коли́ зайде змага́ння між лю́дьми, и прийдуть вони́ суди́тись, щоб розсуди́ли їх су́дді; то нехай опра́вдують до́брого, и осу́джують леда́чого.

2 И коли́ леда́чий чоловік заро́бить, щоб ёго́ би́то, нехай суддя́ звели́ть ёму́ лягти́, и нехай побъю́ть винова́того перед очи́ма в ёго́, скільки відлічить по вині ёго́.

3 Со́рок раз нехай уда́рить ёго́, не більш: щоб через тяжку́ хло́сту, над пе́вну міру, не вбача́в всю́ калікою бра́та твого́.

4 Не завъя́зуй воло́ві ро́та, як він моло́тить.

5 Коли́ жи́тимуть брати́ вку́пі и оди́н умре́, не ма́вши дітей, тоді жінка покійного нехай не йде за чужо́го; брат ії му́жа нехай увійде до не́і и візьме ії собі за жінку, и певни́ть ій що тре́ба дівері.

6 И нехай перворіден, що приведе́ вона́, наслідує имъя́ покійного бра́та, щоб воно́ не зни́кло в Изра́ілі.

7 А коли́ не вподо́бав він узя́ти бра́тову жінку, то нехай бра́това жінка йде до су́дніх воріт перед старши́н, и ска́же: Мого́ му́жа брат цура́вецця під-

Digitized by Google

ня́ти своє́му бра́тові имъя́ в Изра́ілі, не хо́че він певни́ти що тре́ба дівєрові.

8 Тоді старшини́ го́рода є́го покли́чуть є́го и вмовля́тимуть є́го: а коли́ він стоя́тиме и ска́же: Не подо́ба мині взя́ти ії;

9 тоді бра́това жінка прийде до є́го перед старшина́ми, и розу́в одну́ но́гу ёму́, и плюне в вічі ёму́, и одві́ту́ючи ска́же ёму́: Так бува́ тому́ чоловікові, що не хо́че збудува́ти бра́тнього до́му.

10 И прозива́тимецця він у Изра́ілі: Дім розу́того.

11 Коли́ лю́де шче́пляцця оди́н з одни́м, и жінка одного́ присту́пить, щоб ви́зволити свого́ му́жа з рук того́, що бъв ёго́, и простя́гне ру́ку и вхо́пить ёго́ за таємне; —

12 відотни́ ій ру́ку, неха́й о́чі твої не зна́ють жа́лощів до не́ї.

13 Не держи́ в сакви́х у се́бе двойно́ї ваги́, більшої й ме́ншої.

14 Не держи́ в госпо́ді в се́бе двойно́ї міри, більшої й ме́ншої.

15 А держи́ вагу́ зупе́вну и правди́ву, міру зупе́вну и правди́ву: щоб ві́к твій був до́вгий у тій землі, що Госпо́дь, Бог дає́ тобі.

16 Бо всі, що чи́нять таке́, и всі, що живу́ть непра́вдою, оги́да Господе́ві, Бо́гові твоє́му.

17 Згада́й, що̀ Омали́к зроби́в тобі в доро́зі, як ви́йшли ви з Єги́пту;

18 як він стрів тебе́ в доро́зі; та поби́в за́дніх твоїх, усіх закля́лих позад те́бе, як був ти підби́тий то́млений; и не боя́всь він Бе́га.

19 Тим же то, як дасть тобі Госпо́дь, Бог твій, упокій від усіх ворогів твоїх навкруги́, у землі, що Госпо́дь, Бог твій дає́ тобі у займанщи́ну на оруду́ванне не́ю, ви́губи па́мъять Омалико́ву с під не́ба; не забу́дь сёго́.

ГОЛОВА XXVI.

И як прийдеш у зе́млю, що Госпо́дь, Бог твій, дає́ тобі у займанщи́ну, та ося́гнеш ії, и жи́тимеш у ій, —

2 візьмеш ти пе́рвого врожа́ю, яки́й ма́тимеш у тій землі, що Госпо́дь, Бог твій, дає́ тобі, и поло́жиш у сту́жку, и пійдеш у те місто, що Госпо́дь, Бог твій, обере́, щоб поста́вити имъя́ своє́ там.

3 И прийдеш до жерця́, яки́й бу́де там на той час, и ска́жеш ёму́: Оце́ призна́ю Господе́ві, Бо́гові моє́му, що прийшо́в у зе́млю, що Госпо́дь клявсь дати батька́м на́шим.

4 И візьме жере́ць сту́жку з рук у те́бе, и поста́вить ії перед же́ртівнею Го́спода, Бо́га твого́.

5 И говори́тимеш и ска́жеш перед Го́сподом, Бо́гом твоїм: Ба́тько мій був близьки́й до заги́ну Орамій, и пійшо́в він у Єги́пет, и пробува́в там у невели́чкій ку́пі, и зроби́всь наро́дом вели́ким, поту́жним и велелю́дним;

6 та Єгиптя́не не гара́зд почина́ли з на́ми, тісни́ли нас, накла́да́ли тяжку́ робо́ту на нас;

7 и як почали́ ми пла́катись перед Го́сподом, Бо́гом батьків на́ших, почу́в Госпо́дь го́лос наш, и зглянувсь на тісно́ту на́шу, и на працюва́ния на́ше, и на приги́ніт наш;

8 и ви́вів нас Госпо́дь из Єги́пту поту́жною руко́ю и простя́гнутою правицею, и вели́кою страховино́ю, и озна́ками, и дива́ми;

9 и привів нас на се місто, и дав нам сю зе́млю, зе́млю що тече́ молоко́м та ме́дом.

10 И оце́ приніс я пе́рвого врожа́ю з землі, що ти, Го́споди, дав міні. И поста́виш принесене перед Го́сподом, Бо́гом твоїм;

11 и весели́тимесся всім до́брим, що Госпо́дь, Бог твій, дав тобі, и до́мові твоє́му, ти сам, и Левій, и чужени́ця що між ва́ми.

12 Як скінчи́ш десяткува́ния всіх десяти́н з урожа́ю твого́ на тре́йтій рік, що бу́де рік десяткува́ння, и породна́єш Левієві, чужени́ці, сироті и вдовиці, щоб було́ ім що̀ істи в осе́лі твоїй та вгнобитись чим, —

13 ска́жеш тоді перед Го́сподом, Бо́гом твоїм: Повино́сив я святе́ з до́му мого́, и породна́в Левієві, та чужени́ці, та сироті, та вдовиці, по всім за́повідям твоїм, що̀ заповідав єси́ міні; не переступи́в я за́повідей твоїх, и не позабува́в іх;

14 не ів я святого́ в ту́зі моїй, не чіпа́в ёго на що̀ нечисте, не дава́в ёго́ на ме́ртвого; слу́хав я го́лосу Го́спода, Бо́га мого́, чини́в усе́ так, як заповідав єси́ міні.

15 Спогля́нь из святого́ житла́ твого́, з не́ба, и благосаови́ наро́д твій Изра́іля, и зе́млю, що дав єси́ нам, як клявсь батька́м на́шим, зе́млю теку́щу молоко́м та ме́дом.

16 Оце́ ж Госпо́дь, Бог твій заповідує тобі певни́ти сі устано́ви и прису́ди; то держи́ и певни́ іх всім се́рцем твоїм, и все́ю душе́ю твое́ю.

17 Оце́ оберну́всь єси́ до Го́спода, щоб був твоїм Бо́гом, и що ходи́тимеш ро́бом ёго́, и держа́тимеш устано́ви ёго́, и за́повіді ёго́, и прису́ди ёго́, и слу́хатимеш го́лосу ёго́,

18 а Госпо́дь озва́всь оце до те́бе, що бу́деш окре́мнім наро́дом ёго́, як обіця́в він тобі, и що му́сиш держа́ти всі за́повіді ёго́,

19 и що вчи́нить він тебе́ висо́ким над усі наро́ди, які́ він утвори́в, у сла́ві, у и́мённю и в ша́ні, и щоб ти був свяги́м наро́дом Господе́ві, Бо́гові твоє́му, як він глаго́лав тобі.

Digitized by Google

ГОЛОВА XXVII.

И заповідав Мусій з старшино́ю Изра́їльскою наро́дові, гово́рячи: Держіть усі за́повіді, що оце́ запові́дав я вам.

2 И як пере́йдете ви за Орда́нь у зе́млю, що Госпо́дь, Бог твій, даé тобі, поставля́й тоді собі вели́ке каміння и повапни́ їх ва́пною,

3 и понапи́суй на них усі слова́ зако́ну сёго́, як пере́йдеш, щоб увійти́ в зе́млю що Госпо́дь, Бог твій, даé тобі, у зе́млю теку́щу молоко́м та ме́дом, як Госпо́дь, Бог батьків твоїх, обіця́в тобі.

4 Ото́ ж, як пере́йдете за Орда́нь, поста́вляйте каміння ті, що оце́ заповідую вам, на Гева́л-горі, и повапни́ш їх ва́пною.

5 И спору́ди там жéртівню Господе́ві, Бо́гові твоéму, жéртівню с каміння; не підійма́й на них заліза.

6 Збуду́єш жéртівню Господе́ві, Бо́гові твоéму, з само́го ка́міння; и прино́ситимеш огняні жéртви на ёму́ Господе́ві, Бо́гові твоéму;

7 и прино́ситимеш поди́чні жéртви, и істимеш там, и весели́тимесся перед Го́сподом, Бо́гом твоїм.

8 И понапи́суєш на каміннях усі слова́ зако́ну сёго́ ду́же вира́зно.

9 И говори́ли Мусій та жерці Левії до Изра́їля так: Слу́хай пи́льно, Изра́їлю: оце́ ж ти став наро́дом Го́спода, Бо́га твого́.

10 Тим слу́хай го́лосу Го́спода, Бо́га твого́, и певни́ за́повіді ёго́ и встано́ви ёго́, що я заповідую оце́ тобі.

11 И наказа́в Мисій того́ дня наро́дові гово́рячи:

12 Оці стоя́тимуть на Геризи́н-горі, благословля́ючи наро́д, як перехо́дитимете за Ордань: Симео́н, та Левия́, та Юда, та Исаха́р, та Іо́сип, та Веніями́н;

13 а оці стоя́тимуть на Гева́л-горі, проклина́ючи: Руви́м, Гад, та Осу́р, та Завуло́н, Дан, та Нехтали́м.

14 И говори́тимуть Левії и промо́влять до всіх люде́й Изра́їльских гучни́м го́лосом:

15 Про́клят, хто зро́бить ви́різаний або́ ви́литий о́браз, огиду перед Го́сподом, робо́ту рук мисте́цьких, и поста́вить у схо́вищі. А ввесь народ одві́тує́ючи каза́тиме: Амінь.

16 Про́клят, хто су́дить ба́тька свого́ або́ ма́тір свою́. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

17 Про́клят, хто переста́вить сусідові гряни́шню прикме́ту. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

18 Про́клят, хто зведе́ сліпо́го з доро́ги. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

19 Про́клят, хто перекру́тить при́суд чужени́ці, сироти́ и вдови́ці. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

20 Про́клят, хто ля́же з ба́тьковою жінкою, бо він відки́не ба́тькову по́лу. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

21 Про́клят, хто ля́же з яко́ю звіри́ною. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

22 Про́клят, хто ля́же з своéю сестро́ю, дочко́ю ба́тька свого́, або́ дочко́ю ма́тери своéї. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

23 Про́клят, хто ля́же з ма́чухою своéю. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

24 Про́клят, хто вбъе сусіда свого́ потаéмно. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

25 Про́клят, хто бере́ пла́ту щоб уби́ти безви́нного. А ввесь наро́д каза́тиме: Амінь.

26 Про́клят, хто не прихи́лиця до зако́ну сёго́, щоб певни́ти ёго́. А ввесь наро́дь каза́тиме: Амінь.

ГОЛОВА XXVIII.

Коли́ бу́деш пи́льно слу́хати го́лосу Го́спода, Бо́га твого́, щоб дба́ти про всі за́повіді, які оце́ заповідую тобі, то Госпо́дь, Бог твій, поста́вить тебе́ ви́соко над усіма́ наро́дами на землі;

2 и всі сі благослове́ння зійдуть на те́бе и окри́ють тебе́, коли́ слу́хатимеш го́лосу Го́спода, Бо́га твого́.

3 Благослове́н бу́деш у го́роді и благослове́н у полі.

4 Благослове́н бу́де плід тіла твого́, и врожа́й землі твоéї, и приплідок ско́ту твого́, від корів твоїх и ове́ць твоїх.

5 Благослове́нна бу́де сту́га твоя́ и діжа́ твоя́.

6 Благослове́н бу́деш увихо́дивши, и бла́гослове́н вихо́дивши.

7 Дасть Госпо́дь, що вороги́ твої встаю́щі на те́бе бу́дуть поби́ті перед очи́ма в те́бе: при́йдуть вони́ одно́ю доро́гою, а побіжа́ть перед тобо́ю у сім доріг.

8 Пішле́ Госпо́дь благослове́ння своé на те́бе в комо́рях твоїх, и у всёму́, до чо́го простя́гнеш ру́ку свою́, и благослови́ть він в землі, що Госпо́дь, Бог твій, дав тобі.

9 Вчи́нить тебе́ Госпо́дь святи́м наро́дом собі, як він клявсь тобі, коли́ держа́тимеш за́повіді Го́спода, Бо́га твого́, и ходи́тимеш ро́бом ёго́.

10 И всі наро́ди на землі вбача́тимуть, що тебе́ на́звано Госпо́днім имъя́м, и ляка́тимуцця тебе.

11 И спо́внить Госпо́дь тебе́ вся́ким добро́м, пло́дом тіла твого́, и приплідком ско́ту твого́, и врожа́єм землі твоéї, на тій землі, що Госпо́дь клявсь батька́м твоїм дать тобі.

Digitized by Google

12 Відчи́нить Госпо́дь тобі до́бру скарбівню свою́, не́бо, щоб посила́ти дощ на твою́ зе́млю слу́шної годи́ни, и благослови́ти вся́ку робо́ту руки́ твоє́і; и дава́тимеш у пози́ку багатьо́м наро́дам, а не позича́тимеш ні в ко́го.

13 И зро́бить тебе́ Госпо́дь голово́ю, а не хвосто́м; и бува́тимеш ти тільки вгорі, а не бува́тимеш у низу́; коли́ слу́хатимеш за́повідей Го́спода, Бо́га твого́, що оце́ заповідую тобі, дба́ти про них,

14 и не зве́рнеш ти ні з еди́ного сло́ва, що оце́ заповідую тобі, ні напра́во, ні наліво, щоб йти́ за дру́гими бога́ми и служи́ти ім.

15 Коли́ ж не схо́чеш слу́хати го́лосу Го́спода, Бо́га твого́, и дба́ти про за́повіді ёго́ и устано́ви ёго́, що заповідую оце́ тобі; то всі оці клятьби́ впаду́ть на те́бе, и окри́ють тебе́.

16 Про́клят бу́деш ти в го́роді, и про́клят у полі.

17 Про́клята бу́де сту́га твоя́ и діжа́ твоя́.

18 Прокля́тий бу́де плід тіла твого́ и врожа́й землі твоє́і, приплідок від корів твоїх и від ота́ри овечо́к твоїх.

19 Про́клят бу́деш увихо́дивши и вихо́дивши.

20 На́шле на те́бе Госпо́дь прокля́ття, трівогу и напа́сть у всёму́, до чо́го простя́гнеш ру́ку, щоб робити́, аж по́ки пропаде́ш и заги́неш не схаменувшись; через леда́чі вчи́нки твої, через те, що поки́нув мене́.

21 Прили́пне до те́бе з Бо́жого по́пуску зара́за и ви́коренить тебе́ с тої землі, що прийшо́в еси́ осяга́ти ії.

22 Побъе́ тебе́ Госпо́дь сухо́тою, тря́сцею, хіндею, пропа́сницею, и мечем, и палю́щим вітром, и ржею; по́ти все те мори́тиме тебе́, по́ки пропаде́ш.

23 И бу́де не́бо що в те́бе над голово́ю, міддю, а земля́ під тобо́ю — зали́зом.

24 Обе́рне Госпо́дь у твоїй землі дощ у пил и по́пел: си́патимецця таке́ з не́ба на те́бе, аж по́ки ви́гинеш.

25 Поцу́стить Госпо́дь, що поля́жеш перед ворога́ми твоїми: вийдеш на ёго́ одні́єю доро́гою, а бігтимеш від ёго́ у сім доріг, и розси́плесся по всіх царства́х земни́х.

26 И годува́тимеш тру́пом своїм пта́ство небе́сне та звіря́ земне́, и нікому бу́де віджахну́ти ёго́.

27 Побъе́ тебе́ Госпо́дь пра́нцями Єги́пецькими та задови́ми прищака́ми, та па́ршами, та коре́стою, що й не ви́гоїсся.

28 Побъе́ тебе́ Госпо́дь скажени́ною, сліпото́ю и німото́ю серця:

29 и ходи́тимеш по́мацькі о полу́дні, як сліпи́й у те́мряві, и не щасти́тиме тобі в доро́зі: и бу́дуть тебе́ всю́ди тільки ти́снути та жакува́ти, и ніхто́ не рятува́тиме тебе́.

30 Заручи́ш собі жінку, а и́нший лежа́тиме з не́ю; збуду́єш собі ха́ту, та не жи́тимеш у ій; наса́диш виногра́дник, та не збира́тимеш ґрон из ёго́.

31 Твого́ вола́ вбива́тимуть перед очи́ма в те́бе, та й не скошту́єш ёго́; твого́ осла́ візьмуть си́лою перед очи́ма в те́бе, та й не ве́рнуть ёго́ тобі; твою́ вівцю́ віддаду́ть ворога́м твоїм, та й нікому бу́де ви́зволити ії.

32 Синів твоїх и до́чок твоїх віддава́тимуть и́ншому наро́дові, вбача́тимеш іх очи́ма твоїми, и цілий день омлива́тимеш иж жа́лю; и не бу́де си́ли в рука́х твоїх.

33 Врожа́й землі твоє́і, и всі труди́ твої поживатиме таки́й наро́д, що ти ёго́ й не ба́чив; и зна́тимеш тільки тісно́ту та нару́гу по всяк час над собо́ю,

34 що збожево́лієш ди́влячись на те, що́ бу́де перед очи́ма в те́бе.

35 Побъе́ тебе́ Госпо́дь, у колінах и в сте́гнах страше́нними болячками що й не ви́гоїти, від подо́шви ноги́ твоє́і та аж до тімя́ голови́ твоє́і.

36 Одведе́ Госпо́дь тебе́ и царя́, що ти поста́виш над собо́ю, до наро́ду що ні ти сам, ні батьки́ твої не зна́ли; и служи́тимеш там и́ншим бога́м, де́реву и ка́меню.

37 И зро́бисся ти дивови́жею, прислі́вям, и при́казкою, між тими́ наро́дами, що до них Госпо́дь одведе́ тебе́.

38 Вивозитимеш ти бага́цько зерна́ в по́ле, а збира́тимеш ма́ло; бо сарана́ поість ёго́.

39 Наса́диш ти виногра́д и впора́єш ёго́, та не пи́тимеш вина́ и не збира́тимеш ґрон, бо че́рви пото́чять іх.

40 Бу́дуть у те́бе оли́вні дерева́ по всіх узграння́ччях твоїх, та не нама́жесся оли́вою; бо твої масли́ни пообсипа́ються.

41 Поневля́тимеш сини́ и до́чки, та не весели́тимесся ними́; бо вони́ пійдуть у нево́лю.

42 Усі дерева́ твої и врожа́й землі твоє́і пожере́ сарана́.

43 Чужозе́мець, що проживає в те́бе, пійде в го́ру над тобо́ю ду́же ви́соко; а ти спу́стисся вниз ду́же ни́зько.

44 Дава́тиме він у пози́ку тобі, а ти не позича́тимеш ёму́; він бу́де голово́ю, а ти будеш хвосто́м.

Digitized by Google

45 И прийдуть на тебе всі клятьбй оці, и вганятимуть за тобою вони, и окривати-муть тебе, аж поки погублять тебе; бо не слухав всй голосу Господа, Бога твого, и не держав заповідей его и встанов его, що заповідав я тобі;

46 и будуть вони озиакою и дивовижею на тобі и на плодові твоєму по всі вічні роки.

47 Бо не служив всй Господеві, Богові твоєму з радощами и з веселим серцем, мавши всього доводі;

48 за се служитимеш ворогам своїм, що Господь пішле проти тебе у голоді, и в зазі, и в злиднях, и у всяких недостатках; и положить він залізне ярмо тобі на шию, аж поки замучить тебе.

49 Господь приведе народ проти тебе здалека, с кінця землі; налетить швидко він як орел, — такий народ, що й мова его не розуміна тобі, —

50 народ обличчя злющого, що не дивитимецця на старого и не змилосердиця над малим;

51 и істиме він прислідок скоту твого и врожай землі твоєї, аж поки ти вигинеш; не зоставлятиме він тобі ані хліба, ані вина, ані оливи, або приплідку стада твого, або отари твоєї, аж поки вигубить тебе.

52 И тіснитиме він тебе у всіх осілях твоїх, поки твої високі да тверженні мури поруйнуюцця, що ними ти вбезпечився, по всій землі: и тіснитиме він тебе по твоїх осілях скрізь по всій землі, що Господь, Бог твій, дав тобі.

53 И істимеш ти плід власного тіла свого, істимеш тіло синів твоїх и дочок твоїх, що Господь, Бог твій, дав тобі, в облязі и в тісноті, де вороги твої притиснуть тебе;

54 тав що который чоловік між вами був ніжний та жив у великих роскошах, позиратиме тоді скрива на брата свого, и на жінку лоня свого, и на останок дітей, що зістануцця ему;

55 не дасть він нікому з них тіла дітей своїх, що жере сам; бо вже нічого більш не матиме в облязі, в тісноті, де ворогй твої притиснуть тебе по всіх воротах твоїх.

56 Ніжна и роскішна женщина між вами, що перше не важилась ступити на землю голою ногою з великої рокоши та ніжности, позиратиме скрива на мужа лоня свого, и на сина свого, и на дочку свою,

57 и на малу дитину, що виходить из між ніг у неї, и на дітей що родитиме навпослі; бо вона жертиме їх з великої нужди потай усіх серед облягу да тіноти, де ворог твій притисне тебе по всіх воротах твоїх.

58 Коли не схочеш дбати про всі слова закону сего, що написані в книзі сій, щоб боятись тобі славного и страшного имя ГОСПОДА, БОГА ТВОГО,

59 то Господь зробить муки твої и муки плоду твого, дивовижею, — великі муки и довгелезні, и великі болісті и довгелезні.

60 Ще ж нашле він на тебе всі недуги Єгипецькі, що ти жахався їх; и влипнуть вони в тебе,

61 А також кожну болість, и кожну муку, які прописані у книзі закону сего, наведе тоді Господь на тебе, аж поки тебе вигубить.

62 И зістанецця вас мало, що було вас багато, як зір на небі; бо не схотів всй слухати голосу Господа, Бога твого.

63 И як веселивсь вами Господь, роблячи вам добро, и намножуючи вас, так веселитимецця вами Господь вигублюючи вас и обертаючи вас у нівець; и повиполює він вас из землі, що йдеш осягати її.

64 И розсипле тебе Господь між усяким народом, від одного кінця землі та аж до другого; и служитимеш там иншим богам, що ні ти сам, ні батькй твої не знали, дереву и каменю.

65 И між тими народами не знайдеш ти покою, и підошва ногй твоєї не знатиме відпочинку; а дасть тобі між нимй Господь тремтюче серце, и поиурі очі и скорботу розуму;

66 и зависне твоя жизнь у непевности перед тобою; и боятимесся день и ніч; и не матимеш нічого статечного про життя твоє:

67 у ранці казатимеш: Ой колй б дав Бог вечір! а ввечері казатимеш: Ой колй б дав Бог ранок! такий страх нападе на твоє серце, и таке ти вбачатимеш очима твоїми.

68 И привезе тебе Господь изнов у Єгипет на галерах — каторгах, тією дорогою, що я казав тобі: Не побачиш уже її: и продаватимуть вас там ворогам вашим невільниками и невільницями, и ніхто не куповатиме вас.

ГОЛОВА XXIX.

Се слова завіту, що заповідав Господь Мусієві поставити дітьмй Израільскими у землі Моавській опріч завіту, що він поставив из ним на Хориві.

2 И покликне Мусій до всього Израіля, и рече до его: Вбачали ви все, що Господь вдіяв перед очима в вас у землі Єгипецькій Хвараонові, и всім послугачам его, и всій землі его, —

3 великі спокуси, що твої очі вбачали, ознаки и ті великі дива;

4 та не дав вам Господь серця постерегати, и очей бачити, и ушей чути, аж до сего дня.

5 И водив я вас сорок років по пустині; одежа ваша не зношувалась на вас, и обувя ваше не робилось старе на нозі вашій.

Digitized by Google

6 Не їли ви хліба, и не пили́ вина́ або́ мі-цно́го напи́тку, щоб узна́ли, що я Госпо́дь, Бог ваш.

7 И як прийшли́ ви на се місто, Сиго́н, царь Єсево́иський, та Ог, царь Васа́нський, ви́йшли проти нас би́тись, и ми поби́ли іх;

8 и взяли зе́млю іх, и дали́ ії на займанщи́ну Рувимцям та Гадіям, та половині ро́ду Манасі́-ного.

9 Ото́ ж держіть слова́ завіту сє́го́, и певніть іх, щоб вам щасти́ло у всє́му, що́ ви ро́бите.

10 Оце́ стоїте́ ви всі перед Го́сподом, Бо́гом ва́шим; гетьмани́ ро́дів ва́ших, и отама́ння ва́ше, зо всіми людьми́ Изра́ільскими,

11 мале́ча ва́ша, жіно́цтво ва́ше, и чужо́земець твій, що в та́борі твоє́му, від дровору́ба твого́ до водоно́са твого́,

12 щоб увійти́ в завіт из Го́сподом, Бо́гом твоїм, и клятьбо́ю ёго́, що Госпо́дь, Бог твій, стано-ви́ть оце́ с тобо́ю,

13 щоб він поста́вив оце́ тебе́ наро́дом своїм, и щоб був тобі Бо́гом, як він сказа́в тобі, и як він клявсь батька́м твоїм, Овраа́мові, Иса́кові, та Якову.

14 Не з одни́ми ва́ми становлю́ я завіт сей и клятьбу́ сю;

15 становлю́ ії як с тими́, що стоя́ть оце́ в ку́пі з на́ми перед Го́сподом, Бо́гом на́шим, так и с тими́, кого́ нема́ з на́ми тепе́р

16 (бо ви зна́вте, як ми жили́ в землі Єги́-пецькій, и як ми пройшли́ посеред наро́дів, що були́ на доро́зі нам;

17 и вба́чали ви іх о́гидь, и іх и́доли, де́рево та ка́мінь, сріблó та зóлото, що стоя́ли серед них), —

18 щоб не було́ між ва́ми чоловіка або́ жінки, або́ семъі, або́ ро́ду тако́го, що се́рце ёго́ одверну-лось би тепе́р од Го́спода Бо́га на́шого та схотіло служи́ти бога́м наро́дів сих; щоб не було́ між ва́ми ко́реня тако́го, що ро́дить жовч та поли́нь;

19 що чу́ючи слова́ клятьби́ сі́ї, все таки́ бла-гослови́в би себе́ в се́рці своє́му, гово́рячи: До́бре мі́ні бу́де, хоч я ходжу́ й своїм ро́бом, додаючи пъя́нство да жадо́би.

20 Не поми́лує тако́го Госпо́дь, а за́раз гнів Госпо́день и жаль ёго́ закури́ть проти тако́го чоло-віка, и всі прокля́ття, що напи́сані в сій кни́зі, упаду́ть на ёго́, и ви́черкне Госпо́дь имъя́ ёго́ с під не́ба.

21 И відлу́чить ёго́ Госпо́дь на бі́дува́ння від усіх ро́дів Изра́ільских, по́кладом усіх прокля́ттів завіту, які́ пропи́сані в сій кни́зі зако́ну:

22 що но́вий на́рід ва́ших дітей́, що поста́не пі́сля вас, и чужозе́мець, що при́йде з дале́кого кра́ю, каза́тимуть, вбача́ючи му́ки сі́ї землі, та бо́лестї, що понасила́в на не́ї Госпо́дь,

23 та вбачаючи, як уся́ земля́ взяла́сь сі́ркою та сі́ллю, та печи́ною, що й не сію́ть на ій, и не ро́дить вона́, и не росте́ трава́ на ій, як на руйну-ви́щі Содо́ма та Гомо́ри, та Одами́, та Севоїма, що поруйнува́в Госпо́дь у гніву́ своє́му, и в доса́ді своїй, —

24 усі наро́ди ска́жуть: За́ що вді́яв Госпо́дь таке́ землі сій? через що́ запала́в сей гнів ве-ли́кий?

25 И каза́тимуть лю́де: Через те, що вони́ занедба́ли завіт Го́спода, Бо́га батьків своїх, що він поста́вив из ними́, як ви́вів іх из землі Єги́-пецькоі;

26 бо почали́ вони́ служи́ти и́ншим бога́м, и моли́тись ім, бога́м, що й не зна́ли нико́ли що він ім не дава́в;

27 и запала́в Госпо́день гнів проти землі сі́ї, щоб навести́ на не́ї всі прокля́ття які́ пропи́сані в сій кни́зі;

28 и ви́коренив іх Госпо́дь из іх землі у до-са́ді своїй, и в гніву́, и в вели́кому жалю́, и ки́нув іх ув и́ншу зе́млю, як от и ба́чиш.

29 Таємне — Господе́ві Бо́гові на́шому; а я́вне — нам и ді́тям на́шим на віки, щоб ми пев-ни́ли всі слова́ зако́ну сє́го́.

ГОЛОВА XXX.

И як ста́нецця с тобо́ю оце́ все, благослове́ння и прокля́ття, що поста́вив я перед тобо́ю, и схаме-не́сся ти в се́рці своє́му між усіма́ наро́дами, куди́ загна́в тебе́ Госпо́дь, Бог твій,

2 и ве́рнесся до Го́спода, Бо́га твого́, и слу́-хатимеш го́лосу ёго́ по́кладом усє́го́, що́ я запові-да́в тобі тепе́р, ти сам и твої ді́ти, всім се́рцем твоїм и все́ю душе́ю твоє́ю;

3 тоді́ Госпо́дь, Бог твій ве́рне тебе́ с полону́, и змилосе́рдиця над тобо́ю, и позбира́є тебе́ наза́д зміж усіх наро́дів, де ні роски́дав тебе́ Гос-по́дь, Бог твій.

4 Хоч би кого с твоїх за́гнано на край світу, то й звідті́ля́ Госпо́дь, Бог твій, позбира́ тебе́, и звідті́ля́ здобу́де він тебе́;

5 и приведе́ тебе́ Госпо́дь, Бог твій, у зе́млю, що не́ю ору́дували батьки́ твої, и бу́деш ору́ду-вати не́ю; и пі́шле́ тобі все до́бре, и намно́жить тебе́ ще над батьків твоїх.

6 И обріже Госпо́дь, се́рце твоє́ и се́рце пло́ду твого́, щоб люби́в ти Го́спода, Бо́га твого́, всім се́рцем твоїм и все́ю душе́ю твоє́ю, и жив на світі собі.

Digitized by Google

7 И нашле́ Госпо́дь, Бог твій, всі прокляття́ сі на ворогів твоїх и на тих, що ненави́дять тебе́ и жену́ть тебе́.

8 И ве́рнесся ти, и слу́хатимеш го́лосу Го́спода, Бо́га твого́, и певни́тимеш усі за́повіді ёго́, що заповідую оце́ тобі.

9 И сповня́тиме тебе́ Госпо́дь у вся́кій робо́ті руки́ твоєі, у пло́ді тіла твого́, и в приплідкові ско́ту твого́, и в урожа́і землі твоєі, на добро́; бо знов весели́тимецця Госпо́дь ща́стем твоїм, як весели́вся він батька́ми твоїми:

10 коли́ слу́хатимеш го́лосу Го́спода, Бо́га твого́, и держа́тимеш за́повіді ёго́ и встано́ви ёго́, що пропи́сані в сій кни́зі зако́ну, и коли́ обе́рнесся до Го́спода, Бо́га твого́, всім се́рцем твоїм и всіє́ю душе́ю твое́ю.

11 Бо за́повідь, що я оце́ тобі заповідую, не схо́вана вона́ від те́бе, ані дале́ко вона́ від те́бе.

12 Не на не́бі се, щоб каза́в вси́: Хто б то зійшо́в про нас на не́бо, та приніс ії нам, щоб ми почу́ли, та й певни́ли ії?

13 Ані за мо́рем се, щоб каза́в вси́: Хто б то пійшо́в про нас аж за мо́ре, та приніс ії нам, щоб ми почу́ли, та й певни́ли ії?

14 Ні, сло́во се близе́сенько коло те́бе, ув устах твоїх, и в се́рці твое́му, мо́жна тобі певни́ти ёго́.

15 Диви́сь, поста́вив я оце́ перед тобо́ю жизнь и добро́, смерть и зло;

16 заповідую тобі сим тепе́р люби́ти Го́спода, Бо́га твого́, ходи́ти ро́бом ёго́ и держа́ти за́повіді ёго́ и встано́ви ёго́ и прися́ди ёго́, щоб тобі жило́сь на сві́ті та щоб намно́жувавсь; и Госпо́дь, Бог твій, благослови́тиме тебе́ у землі, ку́ди ти йдеш щоб осягти́ ії.

17 Коли́ ж твое́ се́рце відве́рнецця, що не хо́чеш слу́хати, а бу́деш про́гнаний, и моли́тимесся и́ншим бога́м, и служи́тимеш їм;

18 то ясу́ю оце́ вам тепе́р, що притьмо́м ви́гинете, не до́вго поживете́ в землі, куди́ перехо́диш через Орда́нь, щоб осягти́ ії.

19 Кли́чу не́бо и зе́млю свідчити про сей день проти вас, що я поста́вив перед ва́ми жизнь и смерть, благословення и прокля́ття; то вибира́й жизнь, щоб и тобі само́му и твое́му пло́дові жило́сь на сві́ті;

20 щоб люби́в ти Го́спода, Бо́га твого́, щоб слу́хав го́лосу ёго́, и прилипа́в до ёго́; бо він — твое́ життя́, и твое́ довголіття; щоб жило́сь тобі в землі, що Госпо́дь кля́всь батькам твоїм, Овра́мові, Иса́кові, та Якову, що дасть їм.

ГОЛОВА XXI.

И прийшо́в Мусій и промо́вив оці слова́ до всього́ Изра́іля.

И рече́ до них: тепе́р мині спо́внилось сто и два́йцять ро́ків; не снага́ вже моя́ вихо́дити и ввіхо́дити; то й сказа́в Госпо́дь мині: Ти не пере́йдеш за Орда́нь.

3 Госпо́дь, Бог твій, той пере́йде перед тобо́ю, ви́губить він сі наро́ди с перед те́бе, и ти поду́жаєш опанува́ти іх: Иису́с, от хто пере́йде перед тобо́ю, як сказа́в Госпо́дь.

4 И зро́бить їм Госпо́дь, як зроби́в Сигонові та Огові, царя́м Оморійським, и землі тих, що він ви́губив.

5 И ви́дасть іх Госпо́дь перед обли́ччям ва́шим, щоб ви чини́ли їм по́кладом усіх за́повідей, що заповідав я вам.

6 Кріпітесь и бодрітесь не лякайтесь и не жаха́йтесь іх: бо Госпо́дь, Бог твій, він пійде с тобо́ю; не відбіжи́ть він тебе́, и не оста́вить тебе́.

7 И покли́кав Мусій Иису́са, и рече́ до ёго́ перед очи́ма у всього́ Изра́іля: Кріпи́сь и бодри́сь, бо му́сиш ити́ з сим наро́дом у зе́млю, що Госпо́дь клявсь батька́м іх дати їм; и ти дока́жеш, що вони́ за́ймуть ії;

8 А Госпо́дь, він пійде перед тобо́ю; він бу́де с тобо́ю, не відбіжи́ть він тебе́, и не оста́вить тебе́: не лякайсь и не смути́сь.

9 И написа́в Мусій зако́н сей, и пода́в ёго́ жерця́м сина́м Леви́їним, що носи́ли скри́ню завіту Госпо́днёго, и всім старшина́м Изра́їльським.

10 И заповідав їм Мусій, гово́рячи: Як скінчя́ця що сім ро́ків, у рік відпу́стин, у свя́то ски́ні,

11 як уве́сь Изра́їль зійдецця перед Го́сподом, Бо́гом тво́їм, на тому́ місті, яке́ він обере́, чита́тимеш ти зако́н сей перед усім Изра́їлем го́лосно.

12 Збери́ наро́д до ку́пи, чоловіків и жіно́к, и діте́й, и чужозе́мця твого́, що в осе́лях твоїх, щоб вони́ слу́хали, та навча́лись, та боя́лись Го́спода, Бо́га твого́, та дба́ли про всі слова́ зако́ну сёго́,

13 и щоб іх діти, що не зна́ють нічо́го, слу́хали та навча́лись боя́тись Го́спода, Бо́га ва́шого, по́ки ва́шого життя́ у землі, куди́ ви йдете́ через Орда́нь, щоб осягти́ ії.

14 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Оце́ вже набли́жуецця годи́на, що ти му́сиш умерти: поклич Иису́са та ста́ньте в ски́ні грома́дській, щоб дав вси́ наказ ёму́. И пійшли́ Мусій з Иису́сом и ста́ли в ски́ні грома́дській.

15 И зя́вивсь Госпо́дь у ски́ні у стовпі хма́ри и стоя́в хмаряни́й стовп над дверима ски́ні.

16 И рече́ Госпо́дь до Мусія: Оце́ ти спа́тимеш из батька́ми своїми, а сей наро́д уста́не, та

Digitized by Google

зáчне перелюбствувати слідом за богáми чужоземців тієї землі, куди він увіхóдить між них, и покúне менé, и поламле завіт мій, що я вчинúв из нúми.

17 Тоді гнів мій запалáє проти них зáраз, и я покúну їх, и закрúю лицé моé від них, и бýдуть вонú пожéрті, и велúкі лихá да турбóти складýцця їм, що казáтимуть вонú тоді: Чи не того склáлись нам такі лихá, що немá Гóспода, Бóга нáшого між нáми?

18 А я кóнче одверну́ лицé моé тоді за всі ті зла, що вонú кóїли, обернýвшись до йнших богів.

19 Оцé ж спишіть собі сю пісню, и навчáйте ії дітéй Израíльских: вложіть їм ув устá ії, щоб ся пісня булá свідком про мене проти дітéй Израíльских.

20 Бо як приведý я їх у зéмлю, що клявсь батькáм їх, у зéмлю текýщу молокóм та мéдом; и як попоíдять вонú та вгоноблíцця, та зажирíють, то обéрнуцця до богів йнших, и служúтимуть їм, и досадя́ть мíні, и полáмлють завіт мій.

21 А як складýцця їм велúкі злúгодні, да турбóти, то щоб ся пісня говорúла проти них якó свідок: бо не забýдецця вонá ув устáх плóду їх, знаю бо и химéри їх, якúми вонú вóдяцця, уже́ й тепéр, пóки ще не ввів їх у зéмлю, що клявсь про нéї.

22 От и написáв Мусій сю пісню тоді, и навчúв ії дітéй Израíльских.

23 И дав він Исýсові, сúну Навúновому наказ, и речé: Кріпúсь и бодрись, бо вестúмеш дітéй Израíльских у зéмлю, що я про нéї клявсь їм, и я бýду с тобою.

24 И як скінчúв Мусій писáння закóну сьогó в книзí, аж пóки довíв до кінця́,

25 то звелíв Левíям, що носúли скрúню завіту Господнього, говóрячи:

26 Візьміть сю книгу закóну и сховáйте ії у прискрúнок у скрúні завіту Гóспода, Бóга вáшого, щоб вонá булá там свідком проти тéбе.

27 Бо я знáю бунтовúйство твоé и тугý шúю твóю: ось я ще й живúй серед вас, а ви вже бувáли бунтовникáми проти Гóспода; то щó ж ви кóїтимете після моєї смéрти?

28 Зберіть до мéне усіх старшúн родíв своíх, и отамáння своє́, щоб я промóвив сі словá ув уші їм, и кликнýв нéбо и зéмлю у свідки проти них.

29 Бо знáю, що після смéрти моєї попсуватéсь ви до послíду, и звéрнете з дорóги, якý я завітувáв вам; и складéцця вам лúхо ув остáнні годúни; бо чинúтимете ви зло перед очúма в Гóспода, довóдячи ёго до гніву роботóю рук своíх.

30 И говорúв Мусій ув ýші всéї громáди Израíльскої словá сéї пісні, до самóго кінця́.

ГОЛОВА XXXII.

Прúникни, нéбо, * до мого слóва, * ой слухай, земле, * я возглагóлю. *

2 Дощéм поллéцця моя́ наýка, * падýть росóю моі глаголи. * Покропúть дóщик рáнню травúцю, * изросять рóси зело́ и дрéво. *

3 Бо призовý я имя́ Господнє, * вславлю́ велúччя нáшого Бóга. *

4 Він — скéля наша, вéршене діло; * ёго́ дорóги — наші закóни. * Щира він прáвда, немá в нім крúвди; * вірна зарýка, * немá в нім хúби.

5 Ви ж померзíли, ви розпсíли; * мов чужі діти, себé звертíли. *

6 Чи того ж хóче Господь від тéбе, * лю́де безýмний нáроде тéмний? Він же твій бáтько, рідний отéць твій; * він тебе змáлку собі зголýбив. *

7 Спогля́нь очúма у дáвні дáвна, * послýхай слýхом з рóду до рóду. * Поспитáй в батька — він тобі скáже, * в старóго дíда — ясно зъясýє.

8 Породавáв Бог лю́дям займища, * поосáджував чад Одамових, * поклав грянúці між народами *, лічбóю синів Израíлевих; *

9 собі ж виділив нáрод єдúний, * зайняв Якова собі в займище. *

10 Знайшов ёго́ Бог в дúкому пóлі, * у широ́кому степý-пустúні; * водúв він ёго́, навчáв він ёго́, беріг він ёго́ мов ока свого́. *

11 Як орéл собі гніздо звивáя, * пóнад дітками кругóм літає; * як орéл крúла держúть широ́ко, * діток на крúлах нóсить висóко: *

12 так Господь один скрізь водúв ёго́, * не було в ёго́ бога йншого. *

13 На висóкостях осадúв ёго́; * родю́щим зéрном годувáв ёго́; * мед из каменя давáв смоктáти, * добру олію — з скéлі цідúти. *

14 Дарувáв ёму́ мáсло з товáру, * з овéць молоко, жир из ягня́ток; * давáв баранн „хлíбні“ Васáнські, * а с козля́т — самі почкú „пшеня́шні“. Напувáв ёго́ червóним вином, * чúстою крóвъю виноградною. *

15 Та вгодувáвся нáдто Єшýрум[1]), * з жúру брикáвся, туком — залúвся; * забýв Гóспода, що создав ёго́, занедбáв * скéлю спасéння свóго. *

16 Завдáв Бóгові жалю́ богáми, * гнівúв Гóспода, огидливими. *

17 Не Бóгу служúв, а идолові: * давáв „по́святи“ богáм недавнім, * що не знано їх у давні часи, батькú вáші не боялись їх. *

18 Занедбав всúй капъяну скéлю, знехтувáв Бóга сотворителя.

19 Вбачивши Господь, * одвернув лице від синів своíх и дочóк своíх. *

---

[1]) Ізраіль.

Digitized by Google

20 И рече́ Госпо́дь: „Закрию́сь від них* підожду́ кінця́ сих пере́вертнів,* сёго на́роду безувірного.*

21 Вели́кий мій жаль через тих богів, * у саме серце мене вражено, * що віру мою изневажено; * а ще більшого я жалю́ завда́м * тому́ людові навіже́ному: * підверну ёго́ під безбожників, * ура́жу ёму́ се́рце глибоко! *

22 Гнів мій поломъям палає, * до дна пекла тліє. * вигублю́ я все тво́риво, * огнем го́ри зрушу. *

23 Обго́рну людей бідами, * засиплю стріла́ми.

24 И пали́тиме їх го́лод, * и жерти́ме зга́га; * нагоду́ю ними́ звіря; * нашлю́ яд гадю́чий. *

25 Їх юна́цтво й парубоцтво * гинутиме в по́лі, * а дівча́тка, немовля́тка * и діди—в госпо́ді. *

26 Різно вас порозсипа́ю, * с хирявим приплодом,* — и имъя́ ва́ше велике * зни́кне між наро́дом. *

27 Так я дума́в — и вчинив би, * одного́ бо́явся: * щоб моїм гнівом невірний * наро́д не втішався; * щоб не славив: „То не Бо́жа * всемогу́ща си́ла, * то мой рука́ потужна * дива наробила!“ *

28 Бо народ сей не шука́є * доброї поради, * и нема людей розумних * у ёго́ в громаді. *

29 Ой коли́ б вони́ великі * речі зміркува́ли! * инші б ради радува́ли, * про кінець свій дба́ли. *

30 Як би ти́сячу погна́ла * люди́на одина́, * або́ дво́є деся́ть ти́сяч * на войні поби́ло, * коли б Бог, недвижна скеля, * в біді їх не кидав, * и Господь заступник пе́вний * во́рогам не ви́дав? *

31 Бо їх скеля не така́я, * як наша свята́я, — самі вони те вбача́ють, * самі добре зна́ють. *

32 Виногра́д їх процвіта́є * на поля́х Содо́мських; * ёго́ корінь кореніцця * по садах Гомо́рських; * и важкій ёго́ грони * ви́сять жовчи́ повні; * гіркі ягоди в тих грона́х, * у роскішних, по́вних. *

33 Вони вина́ налива́ють * — я́дом заправля́ють, * щирим я́дом, отру́тою, * драко́нською кро́вью. *

34 Чи не в ме́не ж над сим родом * лежить вирок тайний, * запечатаний печаттю * з моїми скарба́ми? *

35 Мині мститися, карати, * й щастям дарувати, * не загасцця хвилина * їх лиха година.“ *

36 Господь буде судом правим * свій народ судити, * жалкуватиме зга́давши, * що се ёго́ діти. * Їх оружия сила зникла́, * вгнула потуга, * а від спомин ок про славу * на серденьку туга. *

37 И промовить: „Де ж ті скелі, * ті боги дівались, * що від них ви собі долі, * щастя сподівались? *

38 що їдали з ваших жертов * „посвятне“ мъясиво, * що пивали у „приносі“ * виноградне „пиво“? *

Нехай встануть из руіни * вам на запомогу, * нехай здіймуть з серця тугу, * из души трівогу. *

39 Ото ж знайте й розумійте: * я в світі єдиний; * нема бога опріч мене, ні святої сили. * Я вбиваю й оживляю, раню и сціляю, * мойму гніву нема впину, * милосердю — краю. *

40 На землі піднявши руку, * до неба сягаю, * и глаго́лю: „Во вік віка * живу, не вмираю!“ *

41 Як я вигострю блискучий * на мої присуди, — * горе, горе вам, ледачі, беззаконні люди! *

42 Мої стріли впьюцця кровью, * тіла меч пожрецця, * кровью вбитих, тілом бранців * втішу яре серце.“ *

43 Веселітеся, язиці: * Божі ви народи. * За раби свої він мститися, * за їх кров, за шкоди. * Відомщенням він палає, * зрадників карає; * свою землю и народ свій * на вік очищає. *

44 И прийшо́в Мусій и промо́вив усі слова́ пісні сієї ув у́ші наро́дові, він сам, и Ису́с, син Навино́в.

45 И скінчи́в Мусій промовля́ння сих словес до всёго Изра́іля,

46 и рече́ до них: Приложіть се́рце ва́ше до всіх словес, що свідчив я оце́ між ва́ми, и заповідуйте дітям своїм дба́ти про них, про словеса́ зако́ну сёго.

47 Бо се не аби́-що для вас; се жи[illegible] ва́ше, и через се вчи́ните вік свій до́вгим у землі, куди́ ви йдете́ через Орда́нь, щоб осягти́ її.

48 И рече́ Госпо́дь до Мусія того́ ж само́го дня, глаго́лючи:

49 Изійди́ на сю Оварімську го́ру, на го́ру Нава́в, що в землі Моа́вській, що проти Єрихо́на, и спогля́нь на зе́млю Хананську, що я даю́ дітям Изра́ільским у де́ржаву:

50 и вмри на горі, куди́ ти зійдеш и прилучи́сь до наро́ду свого́; як Оро́н, брат твій умер на Ор-горі, и прилучи́вся до наро́ду свого́;

51 бо ви переступи́ли проти ме́не між дітьми Изра́ільскими на Мерівських во́дах у Ка́дмсі, у пусти́ні Си́нській тим, що не яви́ли свя́тости мое́ї між дітьми Изра́ільскими.

52 Оце́ ж поба́чиш сю землю перед собо́ю, та не ввійдеш у землю, що я дав дітям Израільским.

ГОЛОВА XXXIII.

Ось яки́м благословенням Мусій, чоловік Бо́жий, благословив дітей Изра́ільских перед смертю своєю.

2 И рече́: Изійшо́в Госпо́дь з Сина́я, * и зъявився від Сеіра, * возсия́в з гори Хвара́ни, * навкру́ги — свята́я си́ла, * у руці — закон огня́нний.

3 Госпо́дь лю́бить свої лю́ди; * всі святі в руках у тебе; * коло ніг твоїх обсіли, * и словес твоїх навча́лись. *

Digitized by Google

4 Дав Мусій закóн нам Бóжий, * дорогé добрó громáдське. *

5 Царювáв Мусій над нáми, * як зібрáлися до кýпи * усі гóлови народні * и Израíльські родúни. *

6 Да живé Рувúм на-віки, * и не бýде ёго мáло! *

7 А се про Юду речé: Почуй, Бóже, гóлос Юди, * постав ёго між народóм, * дай у руки ёму сúлу, * підкріпляй на супостáта. *

8 А про Левія речé: И Туммúн твій и Урúм твій * бýде на твойму святóму, * що спокýшував ти в Мáссі, * що змагáвся на Мериві. *

9 Він казáв про отця-матір, * що изроду їх не бáчив, * що братів своїх цурáвся, * а від дітéй одвертáвся; * бо держáли твое слóво, * не ламáли твою вмóву.

10 Навчять Якова присýдів * и Израíля — закóну, * и курúтимуть кадúло * пред обличчям твоім Бóже, * и всю жéртву огняную * на твій жéртівник положáть.

11 Благослови ёго сúлу * и приймú ёго робóту, * зламли нóги супостáтам, * що на ёго нападáють, * и всім ёго ненавúдцям, * щоб не встáли більш на ёго. *

12 Про Венямúна речé: Любá Гóсподу людúна * жúтиме безпéчне в ёго: * на ввесь день її окрúв, * и між плéчі заховáв. *

13 А про Іóсипа речé: Благослови ёго зéмлю * звéрху рóсами буйнúми, * знúзу вóдами живúми *

14 и всім, що на сóниці спíв, * місяцями доспівáв, *

15 и скарбáми гір старéзних * и узгíрьїв вікóвішних, *

16 и добрóм землі найкрáщим, * ії пóвнею живóю, * и щедрóтами благúми — * хто в кущі огнéм зъявúвся: * на главý спустú всі блáга, * главу Іóсипа безвúнну, * и на тімя того брáта, * що з братáми розрізнúвся. *

17 Ёго сúла — бик первáшник, * ёго рóги — однорóжі; * поженé нимú народи, * на край світу позганяє. * Тьми потóмків Єхраíма, * тьми потóмків Манасúї. *

18 А про Завулóна речé: Веселúся, Завулóне, * по шляхáх своїх розлóгних, * и ти радуйсь, Исахáре, * у шатрáх широкополúх. *

19 Ззовете народ на гóру * жéртву прáведну пожéрти, * с пóвняви морськóї сúти * и с песків морськúх багáті. *

20 А про Гáда речé: Нехай бýде тому слáва, * хто рід Гадові намнóжить. * Він як лев той спочивáв, * рýку й гóлову одúрве.

21 Крáщу взяв собі частúну, * бо людéй судом правýв; * головóю став народнім, * бо певнúть присýди Бóжі. *

22 А про Дáна речé: Дан — левчýк серед дорóги, * він скакáтиме з Васáну. *

23 А про Нехталúма речé: Нехталúме, вгонобляйся * Єговúм благословéнням, * ёго ласкою хвалúся, * осятáй полýдне й захíд. *

24 А про Осýра речé: Осур дітками щаслúвий, * свойму брáттю буде любúй, * и в олії нóгу втóпить. *

25 На ногáх обýвья в тéбе — * з міддю кóване залізо; * покú бýде твого вікy, * пóти мáтимеш ти сúлу. *

26 Нема Бóга як Єгóву: * він летúть тобі на пóміч; * небесá ёму дорóга, * в ёго сúла й перемóга.

27 Вічний Бог твоя защúта, * під тобою вічні рýки; * с-перед тéбе жене військо, * и речé: Губи невірних! *

28 Сам собі живé Израíль, * жúтиме одúн безпéчно. * Перед ним земля родюща, * з нéба рóси ёго кроплять. *

29 О щаслúва твоя дóля, * ти Израíльский нарóде! * над усяку вона крáща. * Тебе вúзволив з неволі * твій Господь, твій щит потýжний, * меч твоєї перевáги. * Одолів ти супостáти, * и осяг іх високóсті. *

ГОЛОВА XXXIV.

Прийшóв Мусій из степів Моáвських на гору Навáв, на верх Хвáзга, що проти Єрихóна. И показáв ёму Господь усю зéмлю від Галáду до Дáну

2 и всёго Нехталúма, и зéмлю Єхраíмову, и Манасúїну, и всю землю Юдину, аж до самóго мóря,

3 и полýдня, и степовý долúну Єрихóна, гóрода пáльмового, до Сигóру.

4 И речé Господь до ёго: Оцé та земля, що я клявсь Овраáмові, Исáнові та Якóву, глаголючи: Дам ії твоéму плóдові. Побачиш ії твоїми очúма, та не ввійдеш в нéї.

5 Отó ж и вмер там Мусій, Бóжий раб, у землі Моáвській, по слóву Господнёму.

6 И поховáв він ёго на долúні у землі Моáвській проти Вет-Хвегору, та ніхто не знáє, де ёго могúла до сёго дня.

7 И спóвнилось Мусієві сто и двáйцять рóків, як умéр: óчі ёго не булú тéмні, а ні ёго снагá не впáла.

8 И плáкали діти Израíльскі по Мусієві на полáх Моáвських трúйцять днів; и скінчúлись дні плачý и сумування по Мусієві.

Digitized by Google

9 И був Ису́с, сии Навии́нів, по́вен ду́ху й ро́зуму; бо Мусій положи́в свої ру́ки на ёго́; и слу́хали ёго́ діти Изра́ільскі, и чини́ли, як Госпо́дь заповідав Мусіеві.

10 И не встав и до́сі в Изра́ілі таки́й проро́к, як Мусій, що Госпо́дь знав ёго́ лице́м до лиця́,

11 у всіх озна́ках, и дива́х, що Госпо́дь післа́в ёго́ чинити у землі Єги́пецькій Хварао́нові, и всім послугача́м ёго́, и всій землі ёго́,

12 и у всій тій поту́жній руці; и у всіх вели́ких по́страхах, які показа́в Мусій перед очи́ма, всёго́ Изра́іля.

Переклад сей споруджено трудами многих Українських писателів, що вже давно почали помишляти про насущну духовну потребу пъятнайцяти милионів Русинів, котрі з давніх давен посягли землю, між Карпатами и Єсманню, між Вислою и Кавказом; тількі ж не вважають вони сёго початку за працю довершену, а видали ёго, поки що, яко коректуру. Нехай усякий розумний поправить сі коректурні листки по своій упо́добі, и пришле поправки свої у редакцию „Правди.“ Як наберецця іх доволі, тоді зо всіх поправок спорудиця и напечатаєцця остання редакция перекладу.

У сёму спасенному ділі редакция „Правди“ найбільш покладає надію на Галицько-Руських духовних особ: що вони притулять до свого теплого серця нове благовіствованя Божого Слова и прочитуватимуть сю коректуру з великою увагою, а на поправку не пожалують часу.

Господь, устами своіх апостолів, повелів проповідувати Слово Ёго всіми язиками. Тим праведно-Християнські наставники душ людських робитимуть своє законне діло, помагаючи многим милионам людей зрозуміти, через сей переклад, Божу волю и Божу правду. Всяка політика нехай відсунецця геть перед великим ділом народнёі просвіти, розумною народови мовою, — и розумною ёго розумові, и любою ёго серцю. Усяка воля и сила нехай смирицца перед волею и силою Того, хто создав слово з ёго нерушимими законами и повелів кожному народові набератись розуму через рідну ёго мову.

Се діло, що отсе ми, благословившись у Господа, починаємо на праведне добро милионів народу, се діло треба було б нам Русинам, зробити назад за тисячу років. Коли ж недоля и темнота письменного розуму не давала нам прихилитися братнім серцем до людей простих, шануючи іх слово невишколене, то прихилімось хоч тепер. Не пізно ще; бо народ наш, занедбаний письменними, додержав свою неписьменну мову до нашого осиянного праведною наукою часу, и тою трудно перехованою мовою що-дня, що-години, благає нас не втаювати в себе ключа розуміння. Не пізно ще; бо у Господа Бога, тисяча літ — яко день єдиний, и до-віку, до-суду не перестане Боже Слово кликати робітників на жатву многу.

Послухаймо ж смиренно, без політичнёго мудрування, закликання Божого до спасенноі праці, и совершимо громадськими силами велике діло проповіди Християнськоі.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

12. VI. 1952

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google